

ΕΡΕΜΙΑ ΤΩΝ ΘΕΣΣΙΩΝ ΚΑΙ Ο ΕΛΙΚΩΝ.

ΠΑΤΜΟΣ ΚΑΙ ΚΥΔΩΝΙΑΙ.

Εἰς τὴν πανδαισίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου λιτὸν καὶ ἡμεῖς παρατιθέμενοι ὄψον, τὴν ἱστορικὴν περιγραφὴν τῆς Πάτμου καὶ τῶν Κυδωνίων, οὐδ' ἀτερπὲς ὑπολαμβάνομεν οὐδ' ἀνάξιον ὅτι προσφέρομεν ἀνάγνωσμα· διότι τίς τῶν περὶ τὴν μελέτην τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας ἀσχολουμένων ἀγνοεῖ τὰ ὀνόματα ταῦτα; Ἐν ἐποχῇ καθ' ἣν ἡ Ἑλλάς ἐκοιμᾶτο τὸν βαρὺν τῆς δουλείας ὕπνον, καὶ τῆς ἀπαιδευσίας ἡ σκοτία ἐκάλυπτεν αὐτήν, ἡ Πάτμος πρῶτον καὶ αἱ Κυδωνίαι ὀψιαιτέρον κατέστησαν ἔνδοξον τῶν Μουσῶν ἐνδιαίτημα, καὶ διὰ τῶν ἐκπαιδευτηρίων αὐτῶν ἤρδυσαν τοῖς νόμασι τῆς σοφίας τὴν ἐκχερσωθεῖσαν γῆν τῆς Ἑλλάδος. Ἀνταξία λοιπὸν καὶ τοῦ Ἡμερολογίου τούτου, ὃ τῇ προσωνομίᾳ τοῦ Ἐθνικοῦ τετίμηται, καὶ Ἑλλήνων ἀναγνωστῶν τυγχάνει, ἡ ἱστορικὴ περιγραφή τῶν δύο τούτων μερῶν, εἰς τὰ ὅποια χάριν περιηγήσεως πρὸ μικροῦ μετέβημεν.

Α'.

Πρὶν προδῶμεν εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς Πάτμου, ἐπιτραπήτω ἡμῖν, μικρά τις γεωγραφικὴ καὶ ἱστορικὴ παρέκβασις. Ἡ νῆσος αὕτη ἀνήκουσα εἰς τὸ σύμπλεγμα τῶν Ἀνατολικῶν Σποράδων, ἐκτείνεται κατὰ τὸν Ἄγγλον ὕδρογράφον Γράβε μεταξύ τοῦ

33' καὶ τοῦ 38" καὶ 10" τῆς 26° ἀνατολικῷ μήκους καὶ μεταξὺ τοῦ 17' 50" καὶ 23' τῆς 37° βορείου πλάτους ἀπὸ τὸν Μεσημβρινὸν τοῦ ἐν Γρένοβικῷ ἀστεροσκοπείου, ἔχει δὲ 15 χιλιομέτρων μῆκος ἐπὶ 10 πλάτους, δηλονότι περιφέρειαν 60 περιπίου χιλιομέτρων. Ὁ Πλίνιος ὀρίζει τὴν περίμετρον αὐτῆς εἰς τριάκοντα χιλιάδας Ῥωμαϊκῶν βημάτων, οὐδεὶς δ' ἕτερος τῶν ἀρχαίων γεωγράφων, οὔτε ὁ Σκύλαξ, οὔτε ὁ Ἀγαθήμερος, οὔτε ὁ Ἰσίδωρος δίδουσι πληροφορίαν περὶ αὐτῆς, μόνου τοῦ Στράβωνος καὶ τοῦ Εὐσταθίου εἰς Διονύσιον μνηεῖαν ἐν παρόδῳ ταύτης ποιουμένων. Περιέργον δ' ἀποβαίνει πῶς ἡ νῆσος αὕτη, ἡ κειμένη ἐν τῷ μέσῳ τῶν Σποράδων καὶ τῶν Κυκλάδων τόσῳ ὀλίγον προσεῖλκυσε τὴν προσοχὴν τῶν ἀρχαίων, ἐνῶ νησίδες μικρότεραι καὶ πάντῃ ἄσημοι δὲν διέφυγον αὐτήν. Περὶ δὲ τοῦ ὀνόματος Πάτμου, ὁ μὲν Μελέτιος μυθολογεῖ ὅτι προσέλαθεν ἡ νῆσος ἀπὸ πατήματος δῆθεν τοῦ Ποσειδῶνος, ὁ δὲ Βωχάρ παράγει αὐτὸ ἀπὸ Συριακῆς τῆς λέξεως Πάτνο, δηλούσης τερέβινθος, παραδεχόμενος ὅτι ἡ νῆσος ἦν ἄλλοτε κεκαλυμμένη ὑπὸ τῶν δένδρων τούτων· πρὸς ταῦτα δὲ συμφωνεῖ καὶ ὁ Φλαμανδὸς περιηγητῆς Στοκώβιος.

Πρώτους οἰκιστῆρας τῆς Πάτμου ὁ Ῥοχέτιος ἐν τῷ περὶ Ἑλληνικῶν Ἀποικιῶν συγγράμματι αὐτοῦ νομίζει τοὺς Δωριεῖς· ὁ δὲ περικλητὸς καὶ πολυθρήνητος Ῥόσσιος, ἀφορμὴν λαβὼν ἐξ ἐπιγραφῆς τινος αὐτόσε ἀνακαλυφθείσης καὶ κατωτέρω παρατιθεμένης, ἰσχυρίζεται τὸναντίον ὅτι πρῶτοι τῆς νήσου κάτοικοι ἐγένοντο οἱ Ἀργεῖοι. Ἄλλ' ἂν ἀσπασθῶμεν τοῦ Ῥοχεττίου καὶ τοῦ Ῥόσσιου τὴν γνώμην, τότε πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι λίαν ἀργὰ, ἀναλόγως τῶν παρακειμένων νήσων, ἔκτισθ' ἡ Πάτμος, διότι ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων ἔτι χρόνων (1369 π. χ.) οἱ Κᾶρες ἀναφέρονται κύριοι τῶν θαλασσῶν τούτων. Ἄπαν τὸ ἀρχιπέ-

λαγος ἀπὸ τῆς μικρᾶς νήσου Σκύρου, ἔνθα, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Νικολάου παρὰ Στεφάνῳ τῷ Βυζαντίῳ, ἀπεκατέστησαν μετὰ τῶν Πελασγῶν μέχρι τῆς νήσου Ῥόδου, ὑπέκυψεν ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῶν· ὀνομαστὶ δὲ ὁ Σικελιώτης Διόδωρος ἀναφέρει ὡς ὑπ' αὐτῶν οἰκισθείσας δύο οὐχὶ πολὺ μακρὰν τῆς Πάτμου κειμένας νησίδας. « Κάλυδναν δὲ καὶ Νίσυρον, λέγει οὗτος, τὸ μὲν ἀρχαῖον Κᾶρες κατόκησαν. » Πῶς λοιπὸν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι οἱ μὲν οἰκίσαντες ἀφ' ἐνὸς τὴν Νίσυρον καὶ Κάλυδναν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν Σάμον Κᾶρες, οὐδόλως προσέσχον εἰς τὴν Πάτμον, ὀψιαιτέρον δὲ οἱ Δωριεῖς καὶ Ἀργεῖοι ἔκτισαν αὐτήν; Ἴσως κατὰ τοὺς ἔπειτα χρόνους ἀποικίαι τοιούτων διήλθον διὰ τῆς Πάτμου καὶ ἐπαγίωσαν τὴν ἐπ' αὐτῶν καὶ τῶν λοιπῶν νήσων ἰσχὺν αὐτῶν, κατὰ τὴν μαρτυρίαν Σκύλακος τοῦ Καρυανδέως λέγοντος ὅτι ἡ Κάλυμνος ἀνήκειν εἰς τοὺς Δωριεῖς, καὶ τοῦ Ἡροδότου ἐπιμαρτυροῦντος ὅτι ἡ Κάλυδνα καὶ ἡ Νίσυρος ἦσαν ἄποικοι Δωριέων, τεταγμένα ὑπὸ τοῖς βασιλεῦσι τῆς Ἀλικαρνασσοῦ· περικοπή τις ὅμως Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου μνημονεύουσα ἐγχωρίων κατοίκων περὶ τὴν Κάλυδναν βασιμοποιεῖ τὴν ὑπόθεσιν ἡμῶν ταύτην. « Κατὰ δὲ τὸν ἐκ Τροίας ἀπόπλου, λέγει, τέτταρες τῶν Ἀγαμέμνονος νηῶν ἐξέπεσαν περὶ Κάλυδναν, καὶ τοῖς ἐγχωρίοις καταμιγνύμενοι κατόκησαν. » Ἄλλὰ τίνες ἦσαν οἱ ἐγχώριοι οὗτοι, εἰ μὴ Καρῶν ἔκγονοι;

Τὴν ἀρχαίαν ἱστορίαν τῆς Πάτμου καλύπτει σκότος βαθύ, καὶ μόνον παρὰ Θουκυδίδῃ ἀπαντῶμεν τὸ ὄνομα αὐτῆς, καθ' ἣν ἐποχὴν (428 π. Χ.) Πάχης ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς καταδιώκων τοὺς πρὸς βοήθειαν τῶν Μιτυληναίων ὑπὸ τὸν Ἀλκίδα ἐλθόντας Λακεδαιμονίους, προέβη μέχρι Πάτμου· ὥστε ἡμεῖς τοῦλάχιστον οὐδὲν περὶ τῆς ἀρχαίας αὐτῆς ἱστορίας γινώσκουμεν, οὔτε κατὰ ποίαν ἐποχὴν καὶ τίνων ἕνεκα περιστά-

σεων ἡρημώθη. Φαίνεται ὅμως ἐξ ἰχνῶν ἀκροπόλεως ἀρχαίας καὶ διαφόρων πολισμάτων, ἅτινα μέχρι τοῦδε σώζονται, ὅτι ἡ Πάτμος εἰς ἰκανὸν εἶχε περιέλθει βαθμὸν εὐδαιμονίας· περὶ δὲ τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς φρονοῦμεν ὅτι αὕτη ἐπῆλθεν ἀπὸ τῶν πρώτων ἔτι χρόνων τῶν ἐπιδρομῶν τῶν Σαρακηνῶν, διότι ἐν ἔτει 704 μ. Χρ. συμβάσης τῆς ἀλώσεως τῆς Θεσσαλονίκης, ὁ Ἰωάννης Καμενιάτης αἰχμάλωτος μετ' ἄλλων ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν φερόμενος καὶ εἰς Πάτμον προσορμισθεὶς ἀναφέρει ὅτι εὗρεν αὐτὴν ἔρημον, ὑποστάς μετὰ τῶν λοιπῶν συναιχμαλώτων του ἐπὶ ἕξ ὅλας ἡμέρας σφοδρᾶς δίψης τὰ ἀποτελέσματα.

Ἐν ἔτει 1088 ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς διὰ χρυσοβούλλου παρεχώρησε τὴν νῆσον ὀλόκληρον εἰς τὸν μοναχὸν Χριστόδουλον τὸν Λατρηνόν· οὗτος δὲ προσκαλεσάμενος ἐργάτας ἤρξατο τὴν οἰκοδομὴν τοῦ μοναστηρίου τοῦ Θεολόγου. Ἀλλ' οἱ ἐργάται βιαζόμενοι ὑπὸ τῶν βιωτικῶν ἀναγκῶν, ἔλαβον τὴν ἄδειαν νὰ φέρωσι καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν, καὶ κτίσαντες πρὸς τὸ μεσημβρινὸν τῆς νήσου εὐτελεῖς καλύβας, ἔθεντο οὕτω τὰ θεμέλια τοῦ νεωτέρου συνοικισμοῦ τῆς Πάτμου. Εἰς τοὺς πρώτους τούτους κατοίκους προσετέθησαν βαθμηδὸν καὶ ἕτεροι, ὥστε τοιοῦτοτρόπως ἡ νῆσος αὕτη ἕνεκα τοῦ σεβασμοῦ ὃν ἐνέπνεεν, ὡς ἐκ τῶν ἱερῶν αὐτῆς ἀναμνήσεων καὶ τοῦ ὄχυροῦ σύναμα τοῦ μοναστηρίου αὐτῆς, ἔνθα οἱ κάτοικοι κατέφευγον ἐν ἀνάγκῃ ὅπως ἀπαλλαγῶσι τῶν πειρατικῶν ἐπιδρομῶν, περιῆλθεν εἰς ἰκανὴν εὐημερίαν.

Ἡ Πάτμος μακρόθεν ὀρωμένη φαίνεται λίαν ξηρὰ καὶ ἄγονος· ὁ δὲ ναυτικός βίος, εἰς ὃν κατὰ μέγα μέρος οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἰσὶν ἐπιδεδομένοι, συντελεῖ ὅπως ὀλίγον ἐν αὐτῇ ὑπάρχη ἀνεπτυγμένη ἡ καλλιέργεια ἀγρῶν καὶ ἀμπελώνων· οὐχ ἦττον ὅμως τῷ ἐπὶ τὴν πόλιν ἀνιόντι καὶ ἄμπελοι παρίστανται καὶ

ἀγροὶ καὶ δένδρα ἰκανά. Φαίνεται δὲ ὅτι πρότερον ἡ Πάτμος ἦν κατάφυτος δένδρων, τοῦθ' ἕπερ βεβαίον· ὁ ἐν ἔτει 1672 περὶ αὐτῆς γράψας ἱεράρχης τῆς ἡμετέρας πατρίδος Σάμου Ἰωσήφ Γεωργιερῆνης λέγων ὅτι ἡ γῆ τῆς ἐστὶν ἐριβώλαξ καὶ γόνιμος, παράγουσα πυρῶς σίτους καὶ λαχανικὰ πολυάριθμα, καὶ ὅτι ἡ νῆσος γέμει ἀμπέλων καὶ συκῶν καὶ λεμονιῶν καὶ πορτοκαλλεῶν. Ὁ Κρούσιος ἀφ' ἑτέρου, εἰς ἀντίφασιν περιπίπτων λέγει ὅτι ἡ νῆσος αὕτη οὔτε σταφυλὰς, οὔτε σίτους παράγει· μόνον δὲ τὸ μοναστήριον κέκτηται ἀμπέλους τινὰς καὶ κήπους, ἀλλὰ τῆς γῆς αὐτῆς μὴ παραγούσης σταφυλὰς καὶ σίτους, περιέργων ἀποθαίνει πῶς τὸ μοναστήριον ἐκέκτητο ἀμπέλους καὶ κήπους.

Ὁ λιμὴν τῆς Πάτμου Σκάλα κοινῶς λεγόμενος, χρησιμεύει, καίτοι ὑπὸ τοῦ εὗρου ὀλίγον προσβαλλόμενος, ἄριστον τῶν πλοίων ὀρηκτήριον· πλησίον δὲ τοῦ λιμένος οὐ πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἤρξαντο οἱ κάτοικοι νὰ κατασκευάζωσιν οἴκους καὶ ἀποθήκας, ὥστε σήμερον τὸ παρὰ τὸν λιμένα πολισμάτιον ἀριθμεῖ ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν οἰκίας καὶ ἀποθήκας. Ἡ δὲ πόλις κεῖται ἐπὶ λόφου τινός, εἰς ὃν ἀνέρχεται τις ἐπὶ ἡμιόνων ἐντὸς τετάρτου ὥρας. Ἡ εἰς τὴν πόλιν ἄγουσα ὁδὸς εἶναι λίαν ἀνάντης καὶ ἤθελεν εἶσθαι λίαν δυσανάβατος, εἰ μὴ ὁ ἐκ Σαμίων τὸ γένος ἔλκων αἰδίδιμος μητροπολίτης Σάρδεων Νεκτάριος κατεσκεύαζε ταύτην ἰδίως ἀναλώμασιν. Ἡ πόλις τῆς Πάτμου, περιλαμβάνουσα ὑπὲρ τοὺς τετρακοσίους οἴκους καὶ τέσσαρας ἕως πέντε χιλιάδας κατοίκων, ἐκτείνεται περὶ τὸ μοναστήριον, ὅπερ ὡς ἐκ τοῦ ὑψιδμήτου αὐτοῦ ἐπισκοπεῖ τὴν νῆσον ἅπασαν. Αἱ δὲ ὁδοὶ τῆς πόλεως εἰσὶν ἀνώμαλοι καὶ, ὡς ἀπανταχοῦ τῆς Τουρκίας συμβαίνει, ἀκανόνιστοι, καὶ οἱ οἴκοι, καίτοι ἔξωθεν οὐδεμίαν ἐντύπωσιν προξενούσιν, ἔσωθεν ὅμως εἰσὶ κεκοσμημένοι διὰ φιλοκαλίας ἢν εἰς ὀλιγίστας τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου ἀπαντᾷ

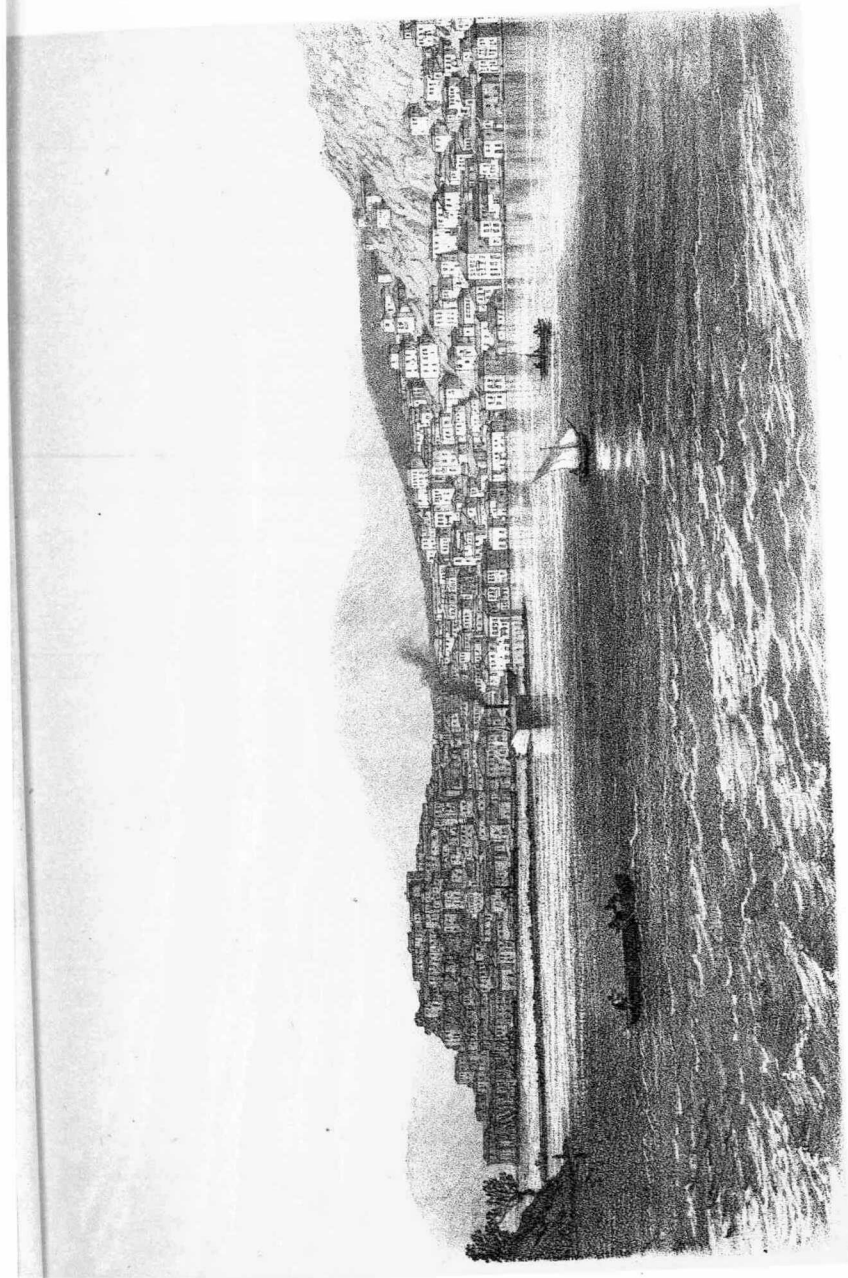
τις· τοῦτο δὲ, διότι οἱ Πάτμιοι εἰς τὴν ναυτιλίαν ἐγκαίρως ἐπιδοθέντες καὶ πρὸς τὴν Εὐρώπην, ἰδίᾳ δὲ κατὰ Στοκόβιον, πρὸς τὴν Ἀγκῶνα, σχέσεις πολλὰς συνάψαντες, ἐπλούτησαν λίαν ἐκ τοῦ ἐμπορίου.

Τὸ μοναστήριον τοῦ Θεολόγου κεῖται εἰς τὴν κορυφὴν βουνοῦ τινος, καὶ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ἐν τῇ ὁποίᾳ ἄλλοτε ὑπῆρχε ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος· ἐδείματο δὲ τὸν ναὸν τοῦτον ὁ Ὁρέστης μετὰ τὸν φόνον τῆς μητρὸς αὐτοῦ Κλυταιμνήστρας, διωκόμενος ὑπὸ μητροφόνου μανίας, ὅπως τεκμαιρόμεθα ἐξ ἐπιγραφῆς τινος, ἧς ἀνωτέρω ἐμνήσθημεν, ἀνακαλυφθείσης ἐπὶ τινος τάφου καὶ οὕτως ἐχούσης.

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ

ΑΥΤΗ ΠΑΡΘΕΝΙΚΗ ΕΛΑΦΗΒΟΛΟΣ ΑΡΗΤΕΙΡΑΝ
ΘΗΚΑΤΟ ΚΥΔ.. ΠΗΝ ΓΛΑΥΚΙΕΟ ΘΥΓΑΤΡΑ
ΥΔΡΟΦΟΡΟΝ ΗΝ.. Ν ΠΑΤΝ. ΠΑΡΑΒΩΜΙΑ ΡΕΞΑΙ
ΣΠΑΙΡΟΝΤΩΝ ΔΙΩΩΝ ΕΜΒΡΥΑ ΚΑΛΛΙΘΥΤΩΝ
..... ΠΑΙΣ Η ΔΕ ΤΙΘΗΝΗ
ΕΚ ΤΕΡΕΙΝΗΣ ΗΒΗΣ ΕΚΤΡΟΦΟΣ ΕΣΤΙ ΠΑΤΝΟΣ
ΝΗΣΟΣ Α.. ΑΥΡΟΤΑΤΗ ΔΗΤΩΙΔΟΣ ΗΣ ΠΡΟΒΕΒΗΚΕ
ΒΕΝΘΕΣΙΝ.. ΕΔΡΑΝΑ ΡΥΟΜΕΝΗ Γ...
..... Ν ΟΝ ΑΡΕΙΟΣ ΕΙΣΕΝ ΟΡΕΣΤΗΣ|
ΣΑΜ. .... ΜΗΤΡΟΦΟΝΟΥ ΜΑΝΙΗΣ
ΤΗΝ ΔΕΚΑΤΗΝ Φ... ΑΤΗΡ ΣΟΦΟΥ ΙΗΤΗΡΟΣ
ΓΛΑΥΚΙΕΟΥ... ΑΥΛΑΙΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ ΣΚΥΘΙΗΣ
ΔΙΓΛΙΟΥ ΠΛΩΣΑΣΑ ΠΟΡΟΥ ΔΥΣΧΕΙΜΕΡΟΝ ΟΙΔΑΜΑ
ΟΡΠΑΚ... ΘΑΔ.. ΩΣ ΘΕΜΙΣ ΗΓΛΑΙΣΕΝ
ΕΥΤΥΧΩΣ.

Ἐσώζετο δὲ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος μέχρι τῶν χρόνων τοῦ ὀσίου Χριστοδούλου, ὅστις, καθ' ἃ ὁ τὸν βίον αὐτοῦ συγγραψας μοναχὸς Ἀγάπιος ἀναφέρει « πρῶτον ἐσύντριψεν ἕνα εἶδωλον ὁποῦ εἶχασιν ἐκεῖ μὲ τέχνην πολλὴν εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀρτέμιδος. »

Ο ΠΟΡΟΣ

Τὸ μοναστήριον, δυνάμενον νὰ θεωρηθῆ ἀληθές φρούριον, ὑφούται ἐξακοσίους ἐξήκοντα ἀγγλικούς πόδας ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, ἐπὶ δὲ τῆς στέγης αὐτοῦ οὐ μόνον τὸ Ἰκάριον ἅπαν καταφαίνεται, ἀλλὰ καὶ πολλαὶ τῶν Κυκλάδων νήσων. Ἀντιπαράκειται δὲ αὐτοῦ εἰς ὕψος μεγαλύτερον (874 ἀγγλικῶν ποδῶν) ναός τις ἐπ' ὀνόματι τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ, καὶ μεταξὺ τῶν δύο τούτων, εἰς ὀλίγην ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου τοῦ Θεολόγου εἰς μέρος χθαμαλὸν, ὑπάρχει ἕτερόν τι μοναστήριον γυναικεῖον, ὅπερ ἐν ἔτει 1602 Παρθενίος τις Παγκώστας ἐδέιματο. Οἱ διαιωόμενοι συνήθως ἐν τῷ μοναστηρίῳ τοῦ Θεολόγου μοναχοὶ ἀριθμοῦνται περὶ τοὺς δεκαπέντε ἢ εἴκοσιν, ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς τῶν πατέρων καθόλου συμποσοῦται εἰς πενήκοντα περίπου, ὧν οἱ πλεῖστοι διατρίβουσιν ἐκτὸς τῆς Πάτμου εἰς ὑπηρεσίας τῆς Μονῆς ἢ εἰς τὰ διάφορα μετόχια ἅτινα κέκτηται αὕτη· ὑπάρχει δὲ παρὰ τοῖς πατράσιν ἐν ἰσχυί ἢ ὑποτύπωσις ἣν διέγραψεν ὁ ὁσιος Χριστόδουλος, ἐκτὸς παραλλαγῶν τινῶν, ἅς οἱ ἕκτοτε καιροὶ καθίστων ἀπαραιτήτους.

Ὁ ναὸς, τιμώμενος ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ ὑπάρχων ἀριστερόθεν τῷ εἰσερχομένῳ εἰς τὴν Μονὴν, ἀναμιμνήσκει τὴν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ διατριβὴν τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ τὴν αὐτόθι ἐπισυμβᾶσαν ὀπτασίαν αὐτοῦ, ἣν ἐν τῇ βίβλῳ τῆς Ἀποκαλύψεως ἔγραψεν, ὡς ὁ ἴδιος ἀρχόμενος λέγει « Ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ... » ἐνθα ὑπὸ τοῦ Δομητιανοῦ ἐξωρίσθη. Πόσον χρόνον ὁ Ἰωάννης διέτριψεν εἰς Πάτμον, οἱ τὸν βίον αὐτοῦ συγγράψαντες ἀκριβῶς δὲν ὀρίζουσι, διότι τὸ μὲν Πασχάλειον Χρονικὸν λέγει ὅτι πεντεκαίδεκα ἔτη αὐτόθι διέτριψεν, ὁ δὲ ἅγιος Εἰρηναῖος εἰς πέντε μόνον ἔτη καταβιβάζει τὴν ἐκεῖ διατριβὴν του, ἕτεροι δὲ, ὡς Βικτω-

ριανός ο επίσκοπος του Πετώ και ο ιεράρχης Πριμάτιος, απλώς αναφέρουσιν ότι ο άγιος Ιωάννης επέμφθη εις Πάτμον ίνα εργάζηται εις τὰ μεταλλωρυχεΐα, άτινα όμως ουδόλως νύν ύπάρχουσιν. Άλλ' επειδή ή μὲν καταδίωξις του Δομιτιανου ήρξατο τῷ 95 έτει μ. Χρ., τῇ δὲ 18 Σεπτεμβρίου του επίντος έτους ο Δομιτιανός εφρονεύθη και, τῆς γερουσίας άκυρωσάσης πάσας τὰς πράξεις αυτου, ο Νέρβας προσεκάλεσεν όλους τους εξοριστους, ο Τουρνεφόρτιος υποτίθησιν ότι ή εξορία του άγιου Ιωάννου εις Πάτμον διήρκεσε δεκαοκτώ μόνον μήνας, και ότι ουτος επέστρεψεν εις Έφεσον κατά Φεβρουάριον ή Μάρτιον του έτους 97 μ. Χρ.

Άρχιτεκτονικῶς θεωρούμενος ο ναός του άγιου Ιωάννου είναι ίσως μικρου λόγου άξιος, άλλ' ή αρχαιότης και αι άναμνήσεις αυτου έμποιουσιν εντύπωσιν, την όποιαν μάτην εις πολυστύλους και άψιδωτους ναούς των νεωτέρων επιζητεΐ τις. Ότε έμελλον να εισέλθω εν αυτῷ, κατελήφθην υπό αισθήματος ανεξηγήτου θαυμασμου και κατανύξεως· ότε δὲ πρό τῆς θύρας του ναου είδον κρεμαμένην χρυσῆν λυχνίαν, έχουσαν επ' αυτῆς γεγραμμένας άραβοτουρκιστι ρήσεις ίσως του Κορανίου, ήν Μωάμεθ ο Β' έπεμψε δῶρον εξ ευνοίας προς την Μονῆν τῆς Πάτμου, καθ' όν χρόνον οι κάτοικοι αυτῆς βλέποντες ότι το Βυζαντινόν κράτος ὡδευς γιγαντιαίοις βήμασι προς την καταστροφῆν αυτου, και θέλοντες να προλάβωσι τον οικειον ὄλεθρον έσπευσαν να προσφέρωσι την υποταγήν αυτων εις τον φοβερον κατακτητην, τότε κατελήφθην υπό του άλγους εκείνου, το όποιον ή ενθύμησις του τελευταίου αυτοκράτορος Κωνσταντίνου του Παλαιολογου φέρει εις πᾶσαν Έλληνικῆν καρδίαν.

Πρῶτον άντικείμενον, όπερ έπληξε την ὄρασίν μου, άμα εισελθόντος εν τῷ ναῷ, υπῆρξε μεγάλη τίς παισιωτή εικων του

Θεολόγου, δῶρον του αυτοκράτορος Αλεξίου του Κομνηνου. Ησπασθην μετὰ διπλῆς θερμότητος θρησκευτικῆς άμα και εθνικῆς την ιεράν ταύτην εικόνα, και επί πολυ διέμεινα πρό αυτῆς σιωπηλός. Μετὰ ταυτα ὡδηγήθην προς τὰ δεξιά εις παρεκκλησίαν τι, ένθα επί λάρνακος κείται εκτάδην το σώμα του οσίου Χριστοδουλου αλύμαντον έτι. Οκτώ περίπου αιῶνες διήλθον, ουτως ειπεΐν, δια του σώματος του οσίου εκείνου, χωρις να δυνηθῶσι να εξαφανίσωσιν ὄλοσχερῶς τους χαρακτήρας αυτου. Άσπασθεις την ιεράν του κεφαλήν, εισήλθον εις την κυρίαν εκκλησίαν, μικράν μὲν τῷ μεγέθει άλλ' ής τοιχογεγραμμένης ουσης πολλαι τοιχογραφίαι έχουσι ικανήν την αξίαν. Αι εικόνες του τέμπλου εισὶ δῶρήματα τῆς Ρωσίδος αυτοκρατειρας Αικατερίνης· μεταξύ δ' αυτων ύπάρχει και μικρά τις, άλλὰ πολυτελής εικὼν τῆς Παναγίας, την όποιαν κατά πρῶτον μὲν ο αοιδιμος Νικόλαος Ζωσιμας εδωρήσατο εις τον πνευματικόν αυτου Γρηγόριον Συχνῆν, ουτος δὲ την προσήνεγκεν εις την εκκλησίαν του Θεολόγου. Αικατερίνη και Ζωσιμας!... όποια ὀνόματα προσφιλή παντί Έλληνι!

Ίκανόν εν τῇ εκκλησίᾳ παραμείνας, εισήλθον ακολουθῶς εις το σκευοφυλάκιον τῆς Μονῆς, ένθα κρύπτονται τὰ διάφορα αυτῆς σκευῆ, πλείστα λείψανα άγιων και ουκ ὀλίγα άλλὰ κειμήλια. Παραλείπω τὰ πολυτίμητα ιερά άμφια, τὰς αρχιερατικὰς ἀδαμαντοκαλλήτους μίτρας και άλλὰ πολυάριθμα εκκλησιαστικὰ σκευῆ, ὡν τὰ μὲν περιήλθον τῇ Μονῇ εκ δωρεων, τὰ δὲ εκ κληρονομίας. Δὲν δύναμαι όμως να παραλείψω δύο τινὰ κατά πολυ των άλλων ευτελέστερα, και όμως πλείω πάντων επαγαγόντα μοι την εντύπωσιν. Εισὶ δὲ ταυτα αι διατηρούμεναι εισέτι, καιτοι πεπαλαιωμένοι, έμβάδες του οσίου Χριστοδουλου και ή παιμαντορικῆ αυτου ράβδος. Δὲν είναι άργυρόχρυσος αυτη,

οὐδὲ περικοσμεῖται ὑπὸ ἀδαμάντων καὶ πολυτίμων λίθων, τοῦναντίον ἐστὶν ἐξ εὐτελοῦς ξύλου, ἀλλ' εἶθε πᾶσαι αἱ Πανιερότητες καὶ Σεβασμιότητες νὰ ἐχρῶντο τοιαύταις, ἐν ἀρετῇ ὅμως καὶ θεαρέστοις ἔργοις...

Μεταξὺ πολλῶν ἱερῶν λειψάνων εἶδον ἐντὸς μεγάλου ἀργυροῦ ποτηρίου τὴν κάραν τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ, ἓνα δάκτυλον Ἰακώβου τοῦ Πέρσου, ὅσα διαφόρων μαρτύρων καὶ ἐπὶ τέλους μέγαν ἀργυροῦν σταυρὸν ἐγκλείοντα τεμάχια τοῦ ξύλου τοῦ Σταυροῦ, τοῦ σπόγγου καὶ τοῦ καλάμου ἐξ ἐκείνων, δι' ὧν οἱ Ἰουδαῖοι ἐπότισαν ὄξους τὸν Σωτῆρα. Ἐπίσης εἶδον πολλὰς ἀρχαίας εἰκόνας, μεταξὺ δὲ τούτων πλείστου λόγου ἀξία μοὶ ἐφάνη μία τοῦ ἀγίου Νικολάου διὰ κηροχύτου ὕλης γεγραμμένη. Ἐζήτησα νὰ ἴδω καὶ τὴν χεῖρα ἐκείνην, περὶ ἧς ὁ Βελώνιος τῷ 1555 ἀναφέρει ὅτι οἱ ὄνυχές της καίτοι συνεχῶς κοπτόμενοι, ἤξανον ὅμως πάντοτε, καὶ τὴν ὁποῖαν οἱ μὲν Ὄθωμανοὶ ἐβεβαίουν ὅτι ἀνήκεν εἰς τινὰ τῶν προφητῶν αὐτῶν, οἱ δὲ ἐγχώριοι ἐθεώρουν ὡς τὴν χεῖρα ἐκείνην, δι' ἧς ὁ ἅγιος Ἰωάννης ἔγραψε τὸ βιβλίον τῆς Ἀποκαλύψεως· ἀλλ' ἐπέισθην καὶ πάλιν ὅτι Φράγκος περιηγητὴς ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐστὶ ταυτώνυμον τοῦ μυθογράφου.

Τὴν ἐπιούσαν, πόθον ἔχων νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν περιώνυμον τῆς Μονῆς βιβλιοθήκην, ἀπὸ πρῶτας ὠδηγήθην εἰς αὐτήν· ὑπερθεν δὲ τῆς θύρας τῆς βιβλιοθήκης ἀνέγνω τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν·

Δεῦρ', ἀνερ, κείνται ὅσαι φαειναὶ χειρόγραφοι βιβλοὶ
Ἄνδρὶ βᾶ φέρτεραι πινυτῶ χρυσίου δοκέουσαι·
Ταῦτ' ἀρα τήρεε, φύλαξ, σεῖο μᾶλλον βίοτοιο
Τῶν δόμος οὐνεκ' ὅς νῦν τοι γίναιτο φεγγοβόλος γε.

Πρὶν εἰσελθῶ εἰς αὐτήν, ἐνόμισα ὅτι θὰ ἴδω σωρὸν τευχῶν φύρ-

δην, μίγδην ἐρριμμένων ἄνευ τάξεως, ἄνευ καταλόγου, ὡς τοῦτο μοὶ συνέβη εἰς τὰς βιβλιοθήκας ἐτέρων μερῶν, ἃς ἐπεσκεψάμην. Ἀλλὰ πόσον ἐξεπλάγην, ὅτε εἰσελθὼν εὔρον αὐτὴν ἐν ἀρίστη καταστάσει, τὰ δὲ τεύχη εἰς κατάλογον ἐγγεγραμμένα! Τοῦτο δὲ ὀφείλεται κυρίως εἰς τὰς φιλομούσους διαθέσεις τοῦ ἀγαθοῦ καὶ σεβασμίου καθηγουμένου Κ. Δανιὴλ Συχνῆ (πρὸς ὃν ἐπιτραπήτω μοι νὰ ἐκφράσω τὰς μεγάλας εὐχαριστίας δι' ἃς κατὰ τὴν αὐτόσε διατριβὴν μοὶ ἐπεδαψίλευσε περιποιήσεις) καὶ εἰς τὸν ἀκάματον ζῆλον καὶ τὰς χρονίους προσπάθειάς τῶν ΚΚ. Ἰεροθέου Φλωρίδου, βιβλιοφύλακος, καὶ Ἰωάννου Σακελίανος, οἵτινες εὐρόντες τὴν βιβλιοθήκην, ὡς ἐκ τῶν γνωστῶν ἐθνικῶν περιστάσεων, εἰς οὐ καλὴν κατάστασιν κατέγιαν εἰς τὴν τακτοποίησιν αὐτῆς. Ἀλλὰ καὶ ἀναγραφὴν αὐτῆς συνέταξαν, ἧς τὴν ἐκτύπωσιν οὐ πρὸ πολλοῦ ἐν Ἀθήναις ὁ Κ. Ι. Σακελίαν ἀνήγγειλεν.

ὑπὲρ τὰς τέσσαρας χιλιάδας τόμων περιέχει ἡ βιβλιοθήκη τῆς Πάτρμου, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκκλησιαστικῆς ὕλης, ἐν ἧ ὅμως ἐνιαχοῦ περιλαμβάνεται καὶ νομικὴ καὶ ἱστορικὴ καὶ ἄλλη ποικίλη μέχρι τοῦδε ἀνέκδοτος. Ἐκ τῶν τόμων τούτων πεντακόσιοι περίπου εἰσὶ χειρόγραφοι, ἧτοι διακόσιοι πεντήκοντα ἐν μεμβράναις, εἰς παλίμψητος καὶ οἱ λοιποὶ βαμβάκινοι· ἐννοεῖται δὲ ὅτι πολλὰ τῶν τευχῶν τούτων εἰσὶ ὄντως κειμήλια. Μεταξὺ πολλῶν ἄλλων εἶδον εὐαγγελιὸν τι κατὰ Μάρκον τοῦ δ' μ. Χρ. αἰῶνος, ἀτελὲς ὅμως δυστυχῶς, καὶ, ὡς ἐκ τῆς πολυτελείας αὐτοῦ δυνάμεθα νὰ εἰκάσωμεν, ἀνήκον ποτέ εἰς τινὰ τῶν αὐτοκρατόρων, διότι ἦν ἀργυροῖς γράμμασι καὶ ὅπου ἀπηντᾶτο τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, Θεοῦ, κλ. χρυσοῖς γεγραμμένον ἐπὶ πορφυρᾷ μεμβράνης. Εἶδον ὁμοίως ἐπὶ μεμβράνης ἀρχαῖον βιβλίον τοῦ Ἰῶβ τοῦ ς' ἢ ζ' αἰῶνος μετὰ σχο-

λίων, ἐκκλησιαστικά βιβλία τετονισμένα, πρὸς δὲ καὶ πλῆθος πατέρων διαφόρων ἐποχῶν.

Ἐν περιληπτικῇ περιγραφῇ ἀδύνατον βεβαίως μοὶ ἀποβαίνει νὰ εἶπω λεπτομερῶς περὶ ἐνὸς ἐκάστου τῶν πολυτίμων ἐκείνων τευχῶν. Ἀρκεῖ νὰ παρατηρήσω ὅτι τρεῖς ὅλας ἡμέρας διέτριψα ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ παρατηρῶν τὰ ἐν αὐτῇ. Μεταξὺ ἄλλων εἶδον διάφορα χρυσοβούλλα αὐτοκρατόρων, ὧν ἀρχαιότερον μὲν ἐστὶ τὸ τοῦ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ ἐν ἔτει 1088, νεώτερον δὲ τὸ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας Καρόλου Γ' τῷ 1727, καὶ ἕτερον πρὸ αὐτοῦ τῶν ἱππότην τῆς Ρόδου. Εἶδον μετὰ συγκινήσεως ἀνεκφράστου τὰς ἰδιοχειροῦς ὑπογραφὰς Ἀλεξίου καὶ Ἰσαακίου τῶν Κομνηνῶν, Νικηφόρου τοῦ Βοτανιάτου, Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου καὶ ἄλλων. Φεῦ! ὅποσον εὐκύλιστος εἶναι ὁ τροχὸς τῆς τύχης!

Μετὰ τὴν βιβλιοθήκην ἐπεσκεψάμην τὴν ἐρείψιμον ἤδη ἀλλὰ περιώνυμον ἄλλοτε τῆς Πάτμου Σχολῆν, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπὸ τοῦ τέλους ἔτι τοῦ 15' αἰῶνος ἤρξατο ἐκπεμπομένη λάμψις τίς ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς τοῦ ἔθνους σκοτίας διὰ Νικηφόρου τοῦ Κρητός. Ὁ ἀνὴρ οὗτος διδάξας ἐπιτυχῶς τὰ φιλοσοφικὰ μαθήματα, διετέλεσεν, οὕτως εἰπεῖν, ὁ πρόδρομος τῆς ἐν Πάτμῳ ἀρξαμένης πνευματικῆς παλιγγενεσίας· ἀλλὰ κύριος τῆς Πατμιάδος Σχολῆς ἰδρυτῆς ἀναφέρεται ὁ αἰοίδιμος Μακάριος ὁ Πάτμιος. Μετ' αὐτὸν ἐδίδαξαν Γεράσιμος ὁ Βυζάντιος, Βασίλειος ὁ Κουταλιανὸς καὶ Δανιὴλ ὁ Κεραμεὺς Πάτμιος, οὗ ὁ τάφος κεῖται παρ' αὐτῷ τῷ Σχολείῳ ἔνθα ἐδίδαξε, φέρων τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν, ποίημα τοῦ κατ' ἀρχὰς τῆς παρουσίας ἑκατονταετηρίδος σχολάρχου τῆς ἐν Σμύρῃ εὐαγγελικῆς σχολῆς, Γαβριὴλ τοῦ ἐκ Βρουύλλων·

1

2

3

4

5

1 ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ, 2 ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΡΟΥΦΟΣ, 3 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΛΛΑΣ,
4 ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΩΡΑΙΤΙΝΙΣ, 5 ΔΙΟΜΗΔΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ.

Σῶμα τὸ γραμματικοῦ Δανιήλου ἢ Θεοδώρου·
Ὡδὲ Δανιὴλ τῆνος ὁ Πάτριος, ὄν μετὰ Γ' αὐτῶν
Ὅϊον γραμματικῆς εὐρατο Ἑλλάς ἔβρον.
Κεῖται, φεῦ! κωφὴ κόνις ἄ μεγάλα ποτὲ αὐδᾶ
Μῶσά τε τῶς πάντας πάντοθεν ἀγρομένα
Νήσῳ ἐν ἀμφιρῦτῃ, σιγῶσα δὲ νῦν ἐνὶ Πάτμῳ.
Φεῦ! ποθέοντας ἔχει πίνθει τηκομένους.

Τὸν Δανιὴλ διεδέξατο εἰς τὴν Πατριάδα σχολὴν Μισαὴλ ὁ Πάτριος, τοῦτον δὲ ὁ σοφώτατος Παΐσιος ὁ Καραπατάς, καὶ αὐτὸν Κύριλλος καὶ Παΐσιος, καὶ οἱ τρεῖς Πάτριμοι, Νεόφυτος ὁ Βυζάντιος, Χαράλαμπος ὁ Θεσσαλονικεὺς, Ἰωάννης Σφοῖνης ὁ Σάμιος, Ἰσαὰκ ὁ Κρής, Ἰεζεκιὴλ ὁ Καλύμνιος, Νικόδημος ὁ Πάτριος, Γρηγόριος Ἀγαθόβουλος ὁ ἐξ Ἡρακλείας τῆς ἐν Θράκῃ, καὶ τελευταῖος ὁ νῦν διδάσκων γραμματεὺς καὶ βιβλιοφύλαξ τῆς Μονῆς Κ. Ἱερόθεος Φλωρίδης. Σημειωτέον δὲ ὅτι τοσοῦτω περιόδῳ ἦν ἡ Σχολὴ αὕτη, ὥστε ἐπὶ Δανιὴλ τοῦ Κεραμῆος ἠρίθμει περὶ τοὺς διακοσίους μαθητὰς, πανταχόθεν τῆς Ἑλλάδος συνειλεγμένους.

Ἀπολείπεται ἤδη νὰ εἶπω μὲν καὶ περὶ τοῦ Σπηλαίου τῆς Ἀποκαλύψεως ἵνα, δίδοντες πέρας εἰς τὴν σκιαγράφησιν ταύτην τῆς Πάτμου, μεταβῶμεν εἰς τὴν τῶν Κυδωνιῶν.

Τὸ Σπηλαῖον τῆς Ἀποκαλύψεως, ἐν τῷ ὁποίῳ λέγεται ὅτι ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης εἶδε τὴν ὄπτασίαν, ἀπέχει τῆς πόλεως 1233 βήματα· κατέρχεται δὲ τις εἰς αὐτὸ διὰ κλίμακος τεσσαράκοντα βαθμίδων, καὶ ἔχει δεκακοτὴν βημάτων μέγιστον μήκος ἐπὶ ὀκτὼ πλάτους. Ἐξῶθεν τοῦ Σπηλαίου ὑπάρχει ναὸς τις ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας Ἄννης, ἐν αὐτῷ δὲ τῷ Σπηλαίῳ ὑπάρχει ἕτερον παρεκκλήσιον ἐπ' ὀνόματι τοῦ Θεολόγου τιμώμενον, ὅπερ λέγεται ὅτι αὐτὸς ὁ ὅσιος Χριστόδουλος ἀνήγειρεν. Ἐν εἰκόνι τινὶ ἀρχαίᾳ, ὁ ζωγράφος ἐξαντλήσας πάσας τὰς ὑψηλο-

τέρας τῆς Ἀποκαλύψεως εἰκόνας, παρίστησι τὸν Χριστὸν τῇ μιᾷ χειρὶ κρατοῦντα τὰς κλεῖδας τοῦ ἄδου καὶ τοῦ θανάτου, τῇ δ' ἑτέρᾳ ἑπτὰ ἀστέρας, περὶξ δὲ τοῦ Χριστοῦ ἀγγέλου ὑποβαστάζοντας τὰς ἑπτὰ ἐν Ἀσία ἀποστολικὰς ἐκκλησίας μετὰ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν, καὶ παρ' αὐτοῖς τὰ πολυόμματα χειρουθείμ. Ραγὰς τις τρίγωνος δείκνυται εἰς τὴν ὄροφὴν τοῦ Σπηλαίου, γενομένη, ὡς λέγεται, ἐκ τῆς φωνῆς, ἣτις κατῆλθεν ἐξ οὐρανοῦ, κοιλότης δὲ τις μικρὰ εἰς τὸ βάθος τοῦ Σπηλαίου ἐχρησίμευσε, κατὰ τὴν παράδοσιν, τόπος, ἐν τῷ ὁποίῳ ὁ ἱερὸς εὐαγγελιστὴς ἔκλινε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Ὁ ἐν ἔτει 1630 ἐπισκεψάμενος τὴν Πάτμον Φλαμανδὸς περιηγητὴς Στοκώβιος ἀναφέρει ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς νήσου τοσοῦτον πρὸς τὸ Σπηλαίον ἐκεῖνο ἔτρεφον σεβασμὸν, ὥστε ἀσθενοῦντες ἐλάμβανον λίθον τινὰ ἐξ αὐτοῦ, καὶ ὁ λίθος οὗτος εἶχε τὴν ιδιότητα νὰ τοῖς ἐπαναφέρῃ τὴν υγείαν. Ἐγγὺς δὲ τοῦ Σπηλαίου ὑπῆρχε δεξιαμενὴ, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐλέγετο ὅτι ὁ ἅγιος Ἰωάννης ἐβάπτιζε τοὺς προσερχομένους. Καὶ περὶ μὲν τῆς Πάτμου ἄλις ἤδη δὲ μεταβῶμεν εἰς τὴν πόλιν τῶν Κυδωνιῶν.

B'.

Δύο τινὰς καὶ πολυτιμῆτους ὑπηρεσίας προσήνεγκεν εἰς τὸ ἔθνος ἢ πόλιν τῶν Κυδωνιῶν· τὴν τοῦ πνεύματος, ὅπερ ὑπῆρξε πρόδρομος τῆς ἐθνικῆς ἐξεγέρσεως, καὶ τὴν τοῦ αἵματος, ὅπερ ἐπεσφράγισεν αὐτήν. Διὰ τῆς πρώτης, ὡς παραγαγούσα εἰς τὴν Ἑλλάδα ἱκανὸν ἀριθμὸν λογίων, οἱ ὁποῖοι διασπαρέντες τῆδε κάχεῖσε ὑπέβαλψαν τὸ ζωογόνον τῆς ἐλευθερίας αἶσθημα. Διὰ τῆς δευτέρας, ὡς σχίσασα, οὕτως εἰπεῖν, πᾶσαν μεταξὺ τοῦ δυνάστου καὶ τῶν δυναστευομένων διαλλαγὴν· διότι αἱ Κυ-

δωνιαί, ἢ Χίος, τὰ Ψαρά ὑπῆρξαν ὀλοκαυτώματα προσφερθέντα ἐνώπιον τοῦ βωμοῦ τῆς Ἐλευθερίας, τὰ ὅποια ἐξεδίκησεν ὀφιαίτερον ἢ πυρὰ τοῦ Ναυαρίνου.

Ἐπὶ τῆς ὄχθης τῆς Αἰολίδος εἰς τὸν μυχὸν ὁμωνύμου κόλπου, μεταξὺ Ἀδραμυττίου πρὸς βορρᾶν καὶ Περγάμου πρὸς νότον, κεῖται ἡ πόλις τῶν Κυδωνιῶν. Οὐδεὶς τῶν ἀρχαίων γεωγράφων ἀναφέρει τὸ ὄνομα αὐτῆς, ἐπομένως εἰκάζεται ὅτι ἦτον ἀκατοίκητος τὸ πάλαι. Ὁ Πλίνιος (Hist. nat. XI, 103) μνημονεύει ὁμωνύμου νησίδος κειμένης ἀπέναντι τῆς Λέσβου καὶ ἔτι καὶ νῦν παρὰ μὲν τῶν Χριστιανῶν Κυδῶνας καλουμένης, παρὰ δὲ τῶν Ὀθωμανῶν Μπαλτζίκ· ὥστε, ἐὰν συμβουλευθῶμεν καὶ τὰς παραδόσεις, αἵτινες ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱὸν μετεδόθησαν παρὰ τοῖς Κυδωνιάταις, ἀδιστακτικῶς πιστεύομεν ὅτι ὁ συνοικισμὸς τῆς πόλεως ταύτης ἤρξατο ἀφ' ἧς ἐποχῆς οἱ Τοῦρκοι διεσπάρησαν κατὰ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν.

Καὶ πρῶτοι λοιπὸν κάτοικοι τῶν Κυδωνιῶν ὑπῆρξαν οἱ Τοῦρκοι· ἀλλὰ πρὸ τριακοσίων, ὡς λέγεται, ἐτῶν οἱ Χριστιανοὶ κάτοικοι τοῦ κατὰ τὴν δυτικὴν τῆς νησίδος Κυδῶνος πλευρὰν μικροῦ χωρίου, ἐνοχλούμενοι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπὸ τὰς καταπιέσεις τῶν Τούρκων, οἵτινες οἰκήσαντες αὐτόσε συνεφύρθησαν μετὰ τῶν ἐγχωρίων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπὸ τὰς τῶν πειρατῶν ἐπιδρομὰς, οἵτινες ἐκ Σαβοΐας, Μελίτης, Ἀλγερίας καὶ ἀλλαχόθεν ὀρμώμενοι ἐλυμαίνοντο πάσας τὰς νήσους τοῦ Ἀρχιπελάγους, κατέλιπον τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς των καὶ μετέβησαν εἰς τὸν ἀπέναντι ἐπὶ τῆς Ἀσίας κερατοειδῆ λεγόμενον κόλπον ἢ Τουρκιστὶ Ἐγγρὶ Μπουτζάκ· ἀλλὰ καὶ αὐτόσε, ἅτε παραθαλάσσιοι, διηνεκῶς ὑπὸ τῶν πειρατῶν παρενοχλούμενοι ἀπεσύρθησαν εἰς τὸ ἐνδότερον, καὶ κατόκησαν τὸ ἕνεκα τοῦ πλήθους τῶν Κυδωνιῶν (Τουρκιστὶ αἰβᾶ) Αἰβαλίκ ἢ Κυδωνιαί λεγόμενον μέρος,

εἰς τὸ ὅποιον προηγουμένως εἶχον συνοικισθῆ καὶ εὐάριθμοὶ τινες Ὄθωμανικαὶ οἰκογένεια. Παρὰ τοῖς Ὄθωμανοῖς οἱ ἐπήλυδες ἐκεῖνοι χριστιανοὶ διῆγον δίκην εἰλώτων, ἀπολαμβάνοντες ὅμως ἀσφάλειαν ζωῆς, τιμῆς καὶ ἰδιοκτησίας. Τοιαῦτα ὑπῆρξαν τὰ πρῶτα σπέρματα τοῦ συνοικισμοῦ τῶν Κυδωνιῶν, αἵτινες μέχρι τῶν μέσων τοῦ παρελθόντος αἰῶνος διετέλεσαν πάντη ἄσημοι, μέχρις οὗ γεγονότα ὅλως ἀπροσδόκητα συνετέλεσαν εἰς τὴν δόξαν αὐτῶν.

Ὁς γνωστὸν ὁ μεταξὺ Αἰκατερίνης τῆς Β' καὶ τῆς Τουρκίας πόλεμος δὲν περιωρίσθη εἰς μόνας τὰς κατὰ γῆν ἐχθροπραξίας, ἀλλὰ καὶ στόλος Ῥωσσικὸς ὑπὸ τὸν Σπυριδῶφ, Ἐλφινστῶνα καὶ Ὀρλώφ καταπλεύσας εἰς Μεσόγειον, ἀνεστάτωσε διαφόρους νήσους. Μετὰ τὴν παρὰ Χίφ φρικώδη ναυμαχίαν τῆς 5 Ἰουλίου 1770 ὁ Τουρκικὸς στόλος καταφυγὼν εἰς Κρήτην ὅπως σωθῆ, ἐγένετο παρανόημα τοῦ πυρός, καὶ οἱ μὲν πλείστοι ἐν αὐτῷ ἐφρονεύθησαν ἢ ἐπνίγησαν, ὀλίγοι δὲ διασωθέντες ἐκρύβθησαν εἰς τρώγλας καὶ σπήλαια, περιμένοντες τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ῥωσσικοῦ στόλου, ὅπως δυνηθῶσι νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰ ἴδια.

Μεταξὺ τῶν οὕτω διασωθέντων ὑπῆρξε καὶ ἀξιωματικὸς τις, Ἡασὰν καλούμενος ἐκ Ῥαιδεστοῦ, ὅστις περίτρομος γινόμενος ἐκ τοῦ πυρπολισμοῦ τοῦ Τουρκικοῦ στόλου, εἰς μόνην τὴν φυγὴν ἐνόμιζεν ὅτι εὕρισκει παρηγορίαν. Ἀπὸ σπηλαίου λοιπὸν εἰς σπήλαιον καὶ ἀπὸ ὄρους εἰς ὄρος φεύγων οὗτος, ἀρίκετο εἰς Κυδωνίας, καὶ ἐκεῖ ἐντυχὼν εἰς τοὺς ἀγροὺς ἐργαζόμενον πτωχὸν τινα ἱερέα Ἰωάννην Οἰκονόμον λεγόμενον, καὶ ἐκ τοῦ χωρίου Βασιλικῶν τῆς Μιτυλήνης ὀρμώμενον, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ παρακαλῶν μετὰ δακρύων αὐτὸν νὰ τὸν κρύψῃ « Διὰ τοὺς οἰκτιρμούς τοῦ Θεοῦ, τῷ λέγει, οἱ ἐχθροὶ

μᾶς κατέστρεψαν. Σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ κρύψῃς, νὰ μὲ σώσῃς. Κατευθύνουμαι εἰς Κωνσταντινούπολιν· ὁδήγησόν με διὰ ξηρᾶς ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ δὲν θέλεις τὸ μετανοῆσαι. »

Ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς, οἰκτεῖρων ἄνθρωπον πάσχοντα, καὶ ἀπὸ ἐπίπνοιαν θείαν, ἵνα καθ' Ἡρόδοτον εἴπωμεν, κινούμενος, οὐ μόνον παρεμύθησε καὶ ἐφιλοξένησε τὸν δυστυχῆ ἀξιωματικόν, ἀλλὰ καὶ μέχρις Ἀβύδου ὁδήγησεν αὐτοπροσώπως αὐτὸν καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν κατευδῶσεν. Ἐπανελθὼν δὲ εἰς Κυδωνίας ἀνέλαβε τὰ συνήθη αὐτοῦ γεωργικὰ ἔργα, ἐπαναπαυόμενος ἐν τῇ ἐκπληρώσει καθήκοντος χριστιανικοῦ καὶ θεαρέστου, ὅτε μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς σχεδὸν ἔτους ἐπληροφορήθη ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς ὃν ἄλλοτε ἐφιλοξένησεν, ἐγένετο πασῶν πρώτης τάξεως. Μιμούμενος τὸν Συλοσῶντα, ὅστις δούς τῷ Δαρείῳ, ἀσήμῳ ἔτι ὄντι, μίαν χλαμύδα, μετέβη ἔπειτα παρ' αὐτῷ βασιλεῖ γενομένῳ καὶ ἐζήτησε τὴν ἡγεμονίαν τῆς πατρίδος του, ἀπέργεται μετ' εὐτελῶν τινῶν δώρων εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ παρὰ τοῖς προθύροις τοῦ σατράπου, ὡς ὁ Συλοσῶν, καθεζόμενος, ἀναγγέλλει ἑαυτὸν παρ' ἐκείνῳ. Καὶ τὸ πρῶτον μὲν ἐξεδιώχθη ὑπὸ τῶν πολυαρίθμων οἰκετῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπέμενεν, εἰς τῶν θυρωρῶν ἀπεφάσισε νὰ ἐξαγγείλῃ εἰς τὸν σατράπην, ὅστις συνεκάθητο μεθ' ἑτέρων δύο ὁμοιοβάθμων του, ὅτι ἱερεὺς τις ἐπιμένει νὰ τῷ ὁμιλήσῃ. Εἰσάγεται λοιπὸν τῇ διαταγῇ ἐκείνου ὁ Ἰωάννης· ἀλλὰ μόλις βλέπει αὐτὸν ὁ σατράπης, πετᾷ πρὸς αὐτὸν, τὸν ἐναγκαλίζεται, τὸν ἀσπάζεται καὶ, τῶν παρόντων ἐπαπορούντων ἐπὶ τοῖς γενομένοις, αὐτὸς διηγῆται τὴν μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ στόλου καταφυγὴν του εἰς Κυδωνίας, τὴν φιλοξενίαν ἧς ἔτυχε παρὰ τῷ ἱερεῖ Ἰωάννῃ καὶ τὴν ἀγαθότητα ἣν ἔσχεν ἐκεῖνος νὰ τὸν ὁδήγησῃ μέχρις Ἀβύδου.

Ἀνήρ νουνεχῆς καὶ φιλόπατρις ὁ ἱερεὺς Ἰωάννης, ἐνόμισε πρόσφορον τὴν περίστασιν ὅπως ἐπωφεληθῆ αὐτῆς, καὶ δὴ ἐνῶ μιᾷ τῶν ἡμερῶν ὁ σατράπης τὸν ἠρώτησεν, ὁποῖαν χάριν ἐπιθυμεῖ νὰ τῷ παράσχη πρὸς ἀμοιβὴν τῆς εὐεργεσίας, αὐτὸς ἐζήτησε τὴν ἀνακούφισιν τῶν συμπατριωτῶν του. Τῇ προτάσει λοιπὸν τοῦ ἰσχύοντος σατράπου καὶ τῇ ὑποστηρίξει τοῦ πανσθενοῦς τότε ἐν Κωνσταντινουπόλει τραπεζίτου Πετράκη, ἐξεδόθη Σουλτανικὸν διάταγμα περιέχον τὰς ἐξῆς τιμαλφεστάτας προνομίας εἰς τοὺς Χριστιανούς τῶν Κυθωνίων.

Α'. Σύμπασαι αἱ Ὄθωμανικαὶ οἰκογένειαι νὰ μεταναστεύσωσιν ἐκ Κυθωνίων ἀλλαχοῦ, καὶ νὰ μὴ δύναται πλέον Τοῦρκος νὰ ἐγκαταστή εἰς Κυθωνίας. Β'. Ὁ τόπος νὰ ᾖ αὐτοδιοίκητος καὶ νὰ μὴ ὑπάγῃ εἰς τὸν τοῦ τμήματος ἐκείνου τῆς Ἀσίας τοπάρχην. Γ'. Ἄπαξ νὰ προσφέρηται εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸ ποσὸν 48000 γροσίων ὡς φόρος καὶ διὰ τὴν αὐτοδιοίκησιν τοῦ τόπου. Δ'. Νὰ ᾖ ἀπηλλαγμένος τοῦ φόρου τοῦ δεκάτου, ἡ δὲ εἰσπραξίς τῶν προσόδων νὰ μὴ πωλῆται εἰς Ὄθωμανὸν διοικητὴν, ὡς ἐγένετο πανταχοῦ, ἀλλὰ διὰ πᾶν ἐλαιόδενδρον νὰ πληρῶνῃ ἕκαστος ἰδιοκτῆτης ἀνὰ δύο παράδες, διοικητὴν δὲ ὑπομίσηθιν. Ὄθωμανὸν νὰ ἐκλέγῃ καὶ ἀποβάλλῃ ὁ τόπος κατ' ἀρέσκειαν. Ε'. Οὐδεὶς στρατιωτικὸς νὰ διέρχῃται διὰ τῆς περιοχῆς τοῦ τόπου, ἀλλὰ καὶ ἂν καταδιωκόμενος ὑπὸ ἐχθροῦ ἤθελεν ἀναγκασθῆ ἔφιππος νὰ πατήσῃ τὴν περιφέρειαν, ὑπεχρεωτο ὅπως ἀποπεταλῶνῃ μετέπειτα τὸν ἵππον του κλ.

Τοιαῦτα καὶ ἕτερα προνόμια φέρων ὁ Ἰωάννης Οἰκονόμος ἐπέστρεψε κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1773 εἰς τὴν πατρίδα του· διεσάλπισεν αὐτὰ, καὶ μετ' οὐ πολὺ αἱ Κυθωνίαι κατέστησαν τὸ κέντρον τῶν ἐξ Ἠπείρου φυγαδευομένων διὰ τὰς ὁμότητες τοῦ Ἀλῆ πασᾶ καὶ τῶν ἐκ Πελοποννήσου καὶ ἀλλαχόθεν διὰ τὰς

ποικίλας καταδυναστεύσεις Χριστιανῶν. Κατὰ τὸν Γάλλον ἱστοριογράφον Ραφενέλ τῷ 1820 ἠριθμοῦντο εἰς Κυθωνίας 32000 κάτοικοι ἐγγύριοι καὶ 7-8000 παροδίται ἢ ξένοι ἐγκατεστημένοι, πρὸς δὲ 40 ἐλαιοτριβεῖα, 30 σαπωνοποιεῖα, πολλὰ βυρσοδεψεῖα καὶ ἄλλα καταστήματα.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰωάννου Οἰκονόμου τὸν ἐπελθόντα τῷ 1772 ὡς μὲν λέγουσί τινες ἐκ δηλητηριάσεως, ὡς δ' ἕτεροι ἐκ τῆς λύπης του, ὅτι εἶδε τὸν θάνατον τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει προστάτου καὶ φίλου του τραπεζίτου Πετράκη ἀποκεφαλισθέντος, χάρις εἰς τὰς φαναριωτικὰς βραδιουργίας, ἡ διοίκησις τῶν Κυθωνίων μετέβαλε τύπον. Ἐν ὥρᾳ τοῦ ἔαρος οἱ κάτοικοι τῶν τριῶν τῆς πόλεως συνοικιῶν συναθροιζόμενοι εἰς μίαν ἐκκλησίαν ἐξελέγον ἀνὰ ἓνα προὔχοντα ἢ γέροντα, οἱ δὲ τρεῖς οὗτοι γέροντες ὀδηγούμενοι μετὰ τὴν ἐκλογὴν ἐν πομπῇ εἰς τὸ διοικητήριον καὶ περιβαλλόμενοι οὕτως ἐπὶ ἐν ἔτος τὴν κυβερνητικὴν ἐξουσίαν, καθῆκον εἶχον νὰ εἰσπράττωσι τοὺς φόρους καὶ νὰ διαθέτωσιν αὐτοὺς κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου. Εἰς τοὺς τρεῖς τούτους γέροντας ὡς βοηθοὶ προσετίθεντο ἐννέα ἕτεροι καὶ δύο γραμματεῖς, οἵτινες ὅλοι ὁμοῦ ἀπετέλουν τὸ ἀνέκκλητον τοῦ τόπου δικαστήριον.

Τὰ εἰσοδήματα τῶν Κυθωνίων ἦσαν μέγιστα· περὶ τὰς διακοσίας, καὶ ἐν ἔτει καρποφόρῳ ὑπὲρ τὰς τετρακοσίας χιλιάδας λαγῆνων ἐλαίου ἐξέφερον ὁ τόπος. Πολλὰς χιλιάδας γροσίων ἐδρέπετο προσέτι ἐκ φόρου ἐπὶ τῶν ἰχθύων· οἷτοι δὲ καὶ καρποὶ ἄλλοι ἐφύοντο ἐν ἀφθονίᾳ, ὥστε δὲν εἶναι παράδοξον, ἂν ἐντὸς ἡμισείας μόνης ἑκατονταετηρίδος ὁ τόπος οὕτως τοσαύτην ἔλαβεν ἀνάπτυξιν.

Μὴ περιορίσαντες μόνον εἰς τὴν ὕλικὴν εὐημερίαν τὴν προσοχὴν αὐτῶν οἱ φιλοπάτριδες Κυθωνιεῖς, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν

πνευματικὴν διάπλασιν αὐτῶν μεγίστην φροντίδα καταβα-
λόντες οὐκ ὀλίγα ἐκπαιδευτικά τε καὶ φιλανθρωπικά κατα-
στήματα συνεστήσαντο. Δύο μεγαλοπρεπῆ νοσοκομεία, ἐν οἷς
ἱκανοὶ ἐνοσπλεύοντο ἀσθενεῖς, λοιμοκαθαρτήριον καὶ ξενοδοχεῖον
διὰ τοὺς ἐκ πανώλης προσβεβλημένους, ἅτινα δὲν ἐπρόφθασαν
ὁμῶς δυστυχῶς νὰ περατώσωσι, δέκα λαμπραὶ ἐκκλησίαι, ἐν
αἷς ἐξῆρχεν ἡ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, πολυτελὴς μητρόπολις,
ταῦτα πάντα ἐδείκνυον τὸν πρὸς τὰ καλὰ ζῆλον καὶ τὴν φιλο-
πατρίαν τῶν Κυθωνιατῶν· ἀλλὰ τὸ θαυμασιώτερον αὐτῶν
οἰκοδόμημα ὑπῆρχε τὸ περιόνυμον γυμνάσιόν των.

Πρῶτος ὁ αἰδίδιμος Ἰ. Οἰκονόμος ἐνέπνευσεν εἰς τοὺς συμ-
πολίτας του τὸν πρὸς τὴν παιδείαν ζῆλον, δι' ὅπερ ἀπὸ τοῦ
1780 ἢ ὀλίγα ἔτη πρότερον ᾠκοδομήθη παρ' αὐτοῦ ἐν μέσῳ
τοῦ περιουλίου τῆς Παναγίας σχολεῖον τῶν ὄρφανῶν, εἰς τὸ
ὅποῖον ἐδίδαξαν ἕκτοτε μέχρι τοῦ 1803 τέσσαρες διδάσκαλοι,
Εὐγένιος ὁ ἀπὸ Βρουύλων, Βησσαρίων ὁ ἀπὸ Σύμης, Θεοδοσίος
ὁ ἀπὸ Μονδανίων, καὶ τελευταῖος Γρηγόριος ὁ Σαράφης ὅστις
μετετέθη ὀψιαιτέρον εἰς τὸ συστηθὲν γυμνάσιον. Τὸ γυμνάσιον
τοῦτο, εἰς ὃ ἐφοίτων νέοι πανταχόθεν τῆς Ἑλλάδος συνειλεγμέ-
νοι, καὶ ὧν ὁ ἀριθμὸς ἐπὶ Βενιαμὴν τοῦ Λεσβίου λέγεται ὅτι
ἔφθασε μέχρι τῶν ὀκτακοσίων, ἔκειτο εἰς τὸ βόρειον μέρος
τῆς πόλεως, ἀπέναντι τῶν Μοσχονησίων· ἦτο δὲ κεκοσμημένον
ἔσθθεν τε καὶ ἐξῶθεν διαφόροις ὠραΐσμασι, ἔχον περίβολον ἐν
τῷ μέσῳ δενδρόφυτον, κρήνην, δεξαμενὴν, κῆπον πλήρη ἀν-
θέων, βιβλιοθήκην πολύτομον κλ. Ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ ἐδιδά-
σκετο ἡ φιλολογία, φυσικὴ, λογικὴ, ῥητορικὴ, φιλοσοφία, μα-
θηματικά κλ. Ἐδίδαξαν δὲ ἐν αὐτῇ οἱ ἐξῆς· α' Γρηγόριος
Σεράφης ἐκ Κυθωνίων, Ἑλληνιστὴς ἄριστος καὶ θεολόγος οὐκ
ἐκ τῶν τυχόντων, συγγράψας καὶ ἐκδοὺς ἱκανὰ συγγράμματα·

β' Βενιαμὴν ὁ ἐκ Πλωμαρίου τῆς Λέσβου, ἀνὴρ ἐπίσης
γνωστὸς τοῖς περὶ τὴν νεωτέραν φιλολογίαν ἀσχολουμένοις·
γ' Θεόφιλος Καίρης ἐξ Ἄνδρου· δ' Εὐστράτιος Πέτρου ὁ ἐκ
Κυθωνίων, καὶ τινες ἄλλοι. Τὸ γυμνάσιον τοῦτο διήρκεσε μέχρι
τοῦ 1821 ὅτε κατεστράφη ἡ πόλις. Ἐξεπέμφθησαν δὲ καὶ ἐν
τῇ ἀλλοδαπῇ τινες, ὅπως δαπάνῃ τῆς κοινότητος ἢ καὶ ἰδιωτῶν
σπουδάσωσι· τινὲς δ' αὐτῶν, ὡς ὁ αἰμίμηστος Π. Ρόδιος,
Κ. Τόμπρας, καὶ ἄλλοι οὐ σμικρὰς τῇ Ἑλλάδι προσέφερον
ὕπηρεσίας.

Ἄξιον λόγου θεωροῦμεν καὶ νόμον τινὰ ὃν ἐψηφίσαντο οἱ
λόγιοι τῶν Κυθωνιατῶν περὶ ἀποσκορακισμοῦ τῆς κοινῆς
γλώσσης καὶ χρήσεως τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς, δι' ὅπερ παρα-
θέτομεν αὐτολεξεῖ τὸν νόμον ἐκεῖνον.

Θεὸς ἡγείσθω παντὸς ἔργου καὶ λόγου « Ἐπὶ καθηγεμόνων
Θεοφίλου, Γρηγορίου τε καὶ Εὐστρατίου, τῶν ἐν τῷ κατὰ τὰς
Κυθωνίας Ἑλληνομουσεῖφ σχολαρχούντων Ἐλαφβολιωῆνος ὀγδόῃ
ἀπιόντος, οἱ ὑπογεγραμμένοι εἶπομεν. » Ἐπειδὴ τὴν πατρίαν
ἀναλαβέσθαι φωνὴν, τὴν δὲ χύδην καὶ ἀγοραίαν ὡς πάντη
ἀνοίκειον ἡμῖν τοῖς τῶν Ἑλλήνων ἐκείνων ἀπογόνους παντὶ τῷ
θυμῷ ἀπόσασθαι ἐφιέμεθα, δεδόχθαι πᾶσιν ἡμῖν νόμον εἰσενεγ-
κεῖν, ὥσθ' ἡνίκ' ἂν συνῶμεν, Ἑλληνιστὶ πάντας ἡμᾶς συνδια-
λέγεσθαι καταναγκάζειν.

Νόμος.

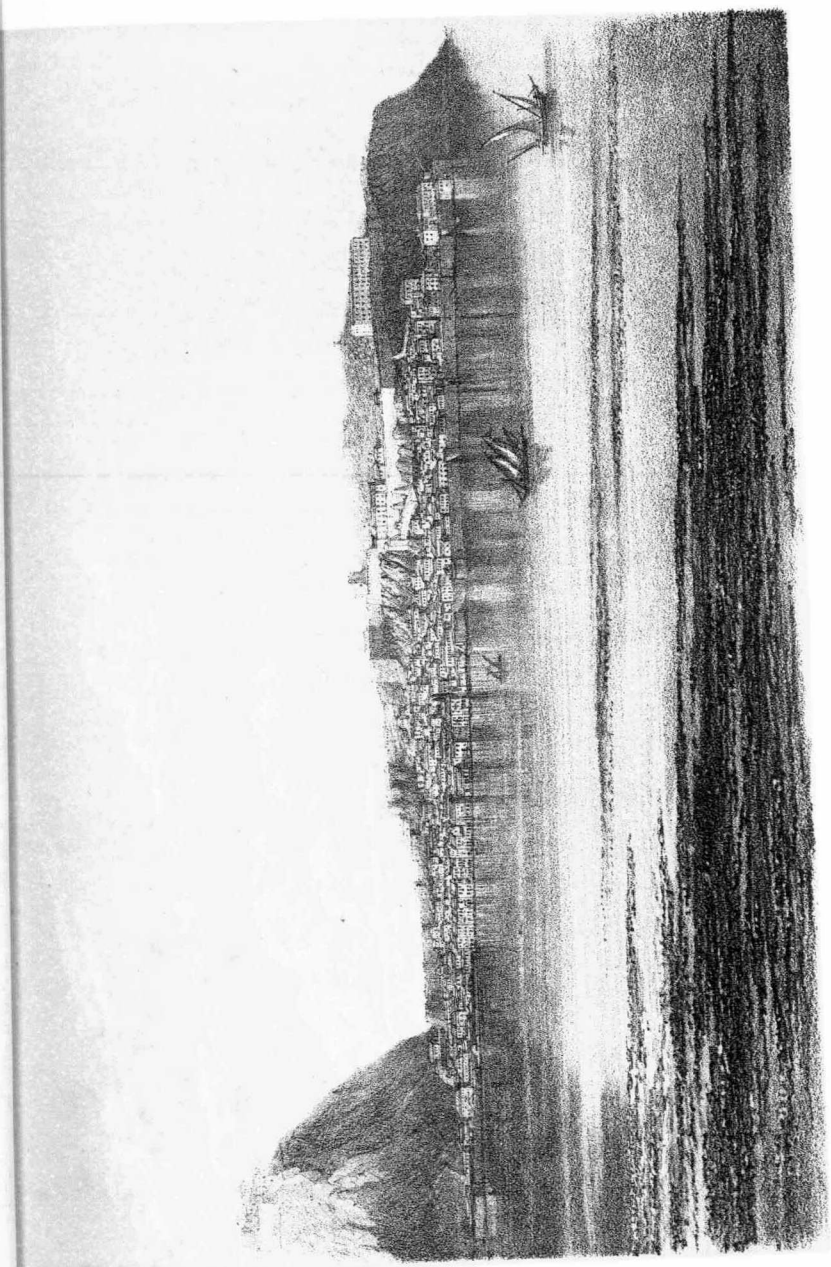
« Ἐπιμελεῖσθαι ἕκαστον ἡμῶν Ἑλληνιστὶ ὅσον οἶόν τε συν-
διαλέγεσθαι· ὅς δ' ἂν μὴ ἐθέλῃ τοῦτο σελίδα ὀμηρικὴν ἐνώπιον
ἡμῶν ἰστάμενος ἀπαγγέλλειν ἀποτιςάτω τμήμα.

Οἱ ταῦτα συμψηφισάμενοι

Ἄγγελῆς	Ἀλκιβιάδης
Διδότ	Ἀνάχαρσις
Ἰωαννίκιος	Ἄριστείδης
Τζάνος	Ἐπαμεινώνδας
Δημήτριος	Θεμιστοκλῆς
Θεοφάνης	Κλεάνθης
Δημήτριος Κ.	Μιλτιάδης
Βασίλειος	Ἀγησίλαος
Σαμουήλ	Νικίας
Ἰλαρίων	Ξενοφῶν
Παναγιώτης Β.	Πελοπίδας
Ἰωάννης	Περικλῆς
Δεόντιος	Φωκίων
Κωνσταντῖνος	Χαβρίας
Χαράλαμπος	Παυσανίας
Γεώργιος	Πάτροκλος
Μεθόδιος γραφεὺς	Διογένης.

Μὴ ἐπαρκεσθέντες εἰς τὴν σύστασιν τοῦ γυμνασίου μόνου, οἱ φιλόμουσοι Κυθωνιεῖς κατήρτισαν καὶ τυπογραφεῖον ἐξ οὗ ἐτυπώθησαν διάφορα συγγράμματα μετὰ φιλοκαλίας ἀξιοθαύμαστου σχετικῶς πρὸς τὴν τότε παρ' ἡμῖν κατάστασιν τῆς τέχνης ταύτης. Διευθυντὴς τοῦ τυπογραφείου ἦτον ὁ Κωνσταντῖνος Τόμπρας, ὅστις εἶχεν ἐκμάθει τὴν τέχνην παρὰ τῷ περικλεεῖ Διδότῳ· ἀλλ' ὅτε κακῆ μοίρα κατεστράφη τῷ 1821 ἡ πόλις τῶν Κυθωνιῶν, τότε συγκατεστράφη καὶ τὸ τυπογραφεῖον ἐκεῖνο.

Τὰ ἦθη τῶν Κυθωνιατῶν ἦσαν ἀπλᾶ καὶ ἀφελῆ· ἐκάστην πρῶτην ἡμέραν τοῦ ἔτους ἐπεσκέπτοντο ἀλλήλους, φέροντες ἕκαστοι εἰς τὰς ἐπισκεπτομένας οἰκίας μικρὸν λίθον ὡς ἂν ἡ-

TO NANTON.

χοντο ὁμοίαν τοῦ λίθου διάρκειαν εἰς τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ ἐκείνῳ· ἀλλ' ἄσπεϊοί τινες ἀντὶ μικροῦ ἔφερον παμμεγέθη λίθον, κινούντες οὕτω τὸν γέλωτα τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οἱ γάμοι ἐτελοῦντο ἐν μουσικαῖς καὶ ὀργανοῖς· αἱ δὲ νύμφαι ἐσυνειθίζον νὰ κρατῶσιν εἰς τὸ στόμα καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου κάρυον ἄνευ τοῦ φλοιοῦ αὐτοῦ. Τὴν δευτέραν τοῦ Πάσχα εἰς μίαν τῶν ἐκκλησιῶν, τοὺς Ταξιάρχας, ἔσφαζον καὶ ἐμαγείρευον βόας, πρόβατα κτλ. ἅτινα διένεμον εἰς τοὺς πτωχοὺς· τὴν δὲ ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων πρὸ τῶν θυρῶν παρετίθεντο τράπεζαι γάλκιναι πλήρεις ἄρτου, τυροῦ καὶ ἀλλάντων, ἐξ ὧν πᾶς ὁ διερχόμενος ἐγεύετο· ἐκαλοῦντο δὲ ταῦτα κωμούσια.

Τοιαύτη ἦτον ἡ εὐδαίμων κατάστασις τῶν Κυθωνιατῶν ὅτε ἡ σάλπιγξ τοῦ Ρήγα ἤχησε καὶ αἱ καρδίαι σύμπαντος τοῦ Ἑλληνικοῦ ἠλεκτρίστησαν. Ὁ Δημήτριος Θέμελης καὶ ὁ Γρηγόριος Δικαῖος μεταβάντες εἰς Κυθωνίας ἔσπειρον ἐκεῖ τὸν σπόρον τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας· εἰς δὲ τὴν φωνὴν τῶν αἰοιδίμων ἐκείνων ἀνδρῶν, σωματίον Κυθωνιατῶν σχηματισθὲν ἔδραμεν ὅπως μετὰσχῆ τῶν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγώνων. Ἀλλ' αὐτοὶ οἱ ὑπὲρ ἄλλων προμαχῶντες δὲν ἐδυνήθησαν νὰ σώσωσι τὴν ἰδίαν πατρίδα ἀπὸ τῆς καταστροφῆς καὶ αἱ Κυθωνῖαι ἔπεσαν πολυκλαυστον ἀλλ' ἔνδοξον θῦμα τῆς ἱεραῆς ἡμῶν ἐπαναστάσεως.

Ὡς ὁ φοῖνιξ ὅμως, ὁ ἀπὸ τῆς τέφρας του ἀναγεννώμενος· οὕτω καὶ ἡ πόλις ἐκείνη, καταστραφεῖσα ἄρδην καὶ σχεδὸν ἐρημωθεῖσα ἤδη προβαίνει εἰς αὐξῆσιν καὶ εὐδαιμονίαν· καὶ πεπεισμεθα ὅτι μετ' οὐ πολὺ θέλει ἀναλάμψει τὴν πρὸ τῆς καταστροφῆς λάμψιν αὐτῆς, ἐπιλέγουσα οὕτω πρὸς τοὺς καταστροφεῖς τῆς τὸ τῆς ἀμπέλου τοῦ μύθου

Κῆν με φάγῃς ἐπὶ βίξαν, ὅμως ἔτι καρποφορήσω
Ὅσσον ἐπισπείσαι σοι, τράγε, θυομένῳ.

ΕΠΑΜ. Ι. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ.

ΣΤΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΙΑΩΝΙΑΣ. — Στολή του πεζικού.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

ΑΓΑΘΟΕΡΓΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ (1).

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ.

Οἱ ἐν Παρισίοις διατρίβοντες Ἕλληνες σκεφθέντες πολλάκις περὶ τῆς ἐξαιρέτως δυστυχῶς θέσεως, ἐν ἧ εὐρίσκονται πολλοὶ τῶν διερχομένων ἐντεῦθεν συμπατριωτῶν αὐτῶν καὶ ὁμοδόξων,

(1) « Ὅτι μὲν προσκόμματα μεγάλα παρεπίπτουσιν ἐκάστοτε εἰς τὴν ἀληθῆ πρόοδον καὶ ἀποκατάσασιν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ὅτι ἡ μοχθηρία καὶ ἡ ἰδιοτέλεια εὐρίσκουσι πολλάκις ἐν αὐτῷ τροφὴν, — τοῦτο δυστυχῶς πολλάκις ἐλέχθη, καὶ ἴσως συνέβη. Ὅτι ὅμως εἰς τὸ γοργὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἐνυπάρχει φύσει τὸ φιλόπατρι, τὸ λίαν εὐγενές καὶ καλοκάγαθον τῶν αἰσθημάτων, — τοῦτο πάντοτε παρὰ πάντων ὠμολογήθη. Ἴδου τελευταῖόν τι παράδειγμα. Οἱ ἐν Παρισίοις ἀποκατεστημένοι Ἕλληνες, καίπερ ὀλίγοι τὸν ἀριθμὸν, ἐσχημάτισαν ἀρτίως, ἐκ τῶν ἐνότων, ὡς οἱ πάροικοι μεγάλων ἐθνικοτήτων, πρόχειρόν τινα φιλανθρωπικὴν ἑταιρίαν. Εἰς τὸν ἀξιότιμον ἰατρὸν, Κ. Ζαμπακὸν ἐπελοῦσα κατ' ἀρχὰς ἡ ἰδέα αὕτη, ἐκαλλιεργήθη ἐφεξῆς καὶ ἀνεπτύχθη ἐπιστασία τοῦ ἐνταῦθα γεν. ἑλλ. προξενείου καὶ μάλιστα τοῦ ἀξιολόγου Κ. Μ. Βρετοῦ. Οὕτω συνελθόντες οἱ ἐνταῦθα Ἕλληνες πρὸ ὀλίγου τὸ πρῶτον (ἐννοεῖται μὴ ἀναμιχθέντος ἐπὶ πλέον τοῦ προξενείου), ἐξελέξαντο πρόεδρον μὲν τῆς ἑταιρίας τὸν λαμπρὸν γόνον τῆς περικλοῦς Ὑψηλάντικῆς οἰκογενείας Γρηγόριον, ταμίαν δὲ τὸν ἔμπορον Ῥοδοκανάκην καὶ ἀντιπροεδρον τὸν ἰατρὸν Ζαμπακόν. Οὕτως ἐν τῷ μέλλοντι, ἂν κακῆ μοῖρα ῥίψῃ ἐνταῦθα μακρὰν τῆς πατρίδος ὁμογενὴ τινα, ἐστερημένον ἀπολύτως τῶν πρὸς τὸ ζῆν καὶ ἀληθῶς ἀξιὸν ἐλέους, εὐρήσει οὗτος ἐν τῇ φιλανθρωπῶ μερίμνῃ τῶν ὁμογενῶν αὐτοῦ ἐπιούσιον ἄρτον καὶ μέσον ἐπανόδου εἰς τὴν ἰδίαν ἐστίαν. » (Ἐκ τῆς Παλιγγενεσίας τῆς 15 Μαΐου 1864.)

τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς ἠϋξήσε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἕνεκα διαφορῶν περιστάσεων, καὶ ἐπιθυμοῦντες ν' ἀπαλλάξωσι τοὺς οὕτω δυσχερῶς διατεθειμένους ὁμογενεῖς τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ καταφεύγωσιν εἰς προσαιτήσεις ἐνοχλητικὰς καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον προσβαλλούσας τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς φίλης αὐτῶν Ἑλληνικῆς ἐθνικότητος, γνωρίζοντες δὲ ὅτι ὁ φιλόκθρωπος οὗτος σκοπὸς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ ἄλλως ἢ δι' ἀθρόας καὶ ἐτησίως καταβαλλομένης συνδρομῆς, ἀπεφάσισαν, ἰδίᾳ αὐτῶν βουλήσει καὶ προαιρέσει νὰ σχηματίσωσι, καὶ ἤδη ἐσχημάτισαν ἀγαθοεργὸν σύλλογον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΑΓΑΘΟΕΡΓΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ κατὰ τοὺς ἐξῆς ὄρους.

Ἄρθρον 1.

§ α'. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τοῦ συλλόγου εἶναι ἀπεριόριστος. Πᾶς Ἕλλην πληρόνων ἐτησίως ἕκατὸν φράγκα εἴτε διὰ μιᾶς κατὰ τὴν ἑναρξιν τοῦ ἔτους, εἴτε ἀνὰ δύο ἴσα μερίδια κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Ἰανουαρίου καὶ τοῦ Ἰουλίου, ἀναγορεύεται μέλος τακτικόν. Ὁ σύλλογος δέχεται ἐν τοσούτῳ μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ μείζονα τῆς προορισθείσης ἐνιαυσίου συνδρομῆς, ὡσάκεις ἤθελε προσφερθῆ τοιαύτη κατ' ἰδίαν φιλογενῆ προαίρεσιν παρὰ τινος τῶν τακτικῶν μελῶν.

§ β'. Ὅσοι ἐκ τῶν φιλελλήνων ξένων ἤθελον εὐαρεστηθῆ νὰ πληρώσωσι τὴν ὀρισθεῖσαν ἐνιαύσιον συνδρομὴν, ἀναγνωρίζονται ἐπίσης μέλη τακτικά.

§ γ'. Ὁ σύλλογος δύναται νὰ παραδεχθῆ ὡς μέλη τακτικά ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὄρους καὶ ἐκείνους ὅσοι, κατοικοῦντες ἐκτὸς τῶν Παρισίων ἤθελον διακοινώσῃ πρὸς τὸν σύλλογον δι' ἐπι-

στολῆς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἐγγραφῶσι μεταξὺ τῶν τακτικῶν αὐτοῦ μελῶν. Τὸ γραφεῖον θέλει φροντίσει νὰ στείλῃ πρὸς αὐτοὺς ἀπόδειξιν ἑντυπον τῆς ἐγγραφῆς των, συνάμα δὲ καὶ ἀντίγραφον ἐπικυρωμένον τοῦ παρόντος κανονισμοῦ. Οὗτοι δικαιοῦνται νὰ συνεδριάζωσιν εἰς τε τὰς τακτικὰς καὶ ἐκτάκτους συνελεύσεις τοῦ συλλόγου, ὡσάκεις εὐρίσκονται εἰς Παρισίους.

§ δ'. Ὁ σύλλογος ψηφίζει ἐν γενικῇ συνελεύσει καὶ μέλη ἐπιτίμα, ἢ ἀντεπιπέλλοντα ὅσους ἤθελε κρίνει ὅτι ἠμποροῦν, ὡς ἐκ τῆς κοινωνικῆς αὐτῶν θέσεως, ἢ τῆς ὑπολήψεως ἦν χαίρουσι, νὰ προσφέρουν ὠφελειάν τινα εἰς τὸν σύλλογον.

ε'. Χορηγεῖται ὁ τίτλος τοῦ ἐπιτίμου εἰς τὸ τακτικὸν μέλος τὸ ὁποῖον ἐπλήρωσε τακτικῶς τὴν ἐνιαύσιον αὐτοῦ συνδρομὴν ἐπὶ ὀλίγηρον πενταετίαν καὶ ὕστερον ἔπαυσεν ἐξ οἰασδῆποτε αἰτίας.

§ ς'. Θεωρεῖται ὡς παραιτηθεὶς τῆς ἀξίας τοῦ τακτικοῦ μέλους ὅστις δὲν πληρώσει τὴν ἐνιαύσιον συνδρομὴν ἐπὶ δύο ἔτη κατὰ συνέχειαν.

§ ζ'. Ἡ ἐγγραφὴ ἀπάντων τῶν μελῶν γίνεται εἰς εἰδικὴν ἐπὶ τούτῳ βίβλον ἐπιβεβαιωμένην διὰ τῶν ὑπογραφῶν τοῦ προέδρου καὶ τοῦ ἀντιπροέδρου, φέρουσαν δὲ καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ συλλόγου.

§ η'. Ἐν ταύτῃ σημειοῦνται τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα, ἢ ἐθνικότης, ὁ τόπος τῆς διαμονῆς, καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἐνιαυσίου συνεισφορᾶς ἐκάστου μέλους καθὼς καὶ ἡ ἡμερομηνία τῆς ἐγγραφῆς αὐτοῦ.

Ἄρθρον 2.

Ἡ σφραγὶς τοῦ συλλόγου φέρει εἰς τὸ μέσον πελεκᾶνα, κύκλω δὲ τὰς λέξεις· Ἑλληνικὸς ἀγαθοεργὸς σύλλογος.

Ἄρθρον 3.

§ α'. Αἱ πρόσοδοι τοῦ συλλόγου ἀποτελοῦνται ἀπὸ τὰς τακτικὰς συνδρομὰς καὶ ἀπὸ τὰ ἑκτακτα ἐντὸς τοῦ ἔτους προσφερόμενα δῶρα. Ἐκ μὲν τῶν πρώτων λαμβάνεται τὸ πέμπτον μέρος, ἐκ δὲ τῶν δευτέρων τὸ τρίτον καὶ ἡ προκύπτουσα ἐκ τούτων ποσότης ἀποτελεῖ τὸ ἀποθεματικὸν ταμεῖον, σκοπὸν ἔχον τὴν ἐξασφάλισιν τῆς διὰ παντὸς ὑπάρξεως τοῦ συλλόγου. Τὸ δὲ ἐπίλοιπον τῶν προσόδων δύναται νὰ διανεμηθῇ κατὰ τὰς ἀνάγκας τὰς εἰς τὸν σύλλογον παρουσιαζομένας.

§ β'. Ὡς ἐκ τοῦ προορισμοῦ τοῦ τὸ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον θὰ μένη πάντοτε ἄθικτον, ἐκτὸς ἐὰν δι' ὁμοφώνου ἀποφάσεως ὄλων τῶν μελῶν τοῦ συλλόγου, προκαλουμένης μόνον ἐκ περιστάσεων ὄλως ἐκτάκτων καὶ ἐξαιρετικῶν, ἤθελεν ἀποφασισθῆ νὰ γείνη χρῆσις τοῦ κεφαλαίου τούτου. Δι' αὐτοῦ δὲ θέλουν ἀγοράζεσθαι γαλλικὰ δημόσια χρεόγραφα, ἢ γαλλικαὶ ὁμολογίαι τῶν σιδηροδρόμων, ἐγγυώμεναι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως· τοὺς δὲ τόκους αὐτῶν θέλει μεταχειρίζεται ὁ σύλλογος κατὰ τὰ ὀρισθέντα περὶ τῶν ἐτησίων προσόδων.

§ γ'. Ἄν δωρηταὶ τινες κρίνωσιν ὅτι οἱ τόκοι μόνον τῶν παρ' αὐτῶν ἀφιερωμένων ποσοτήτων θέλουν χρησιμεύσει εἰς τὸν ἀγαθοεργὸν σκοπὸν τοῦ συλλόγου, αἱ ποσοτήτες αὗται θέλουν καθ' ὀλοκληρίαν κατατίθεσθαι μετὰ τοῦ λοιποῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου.

Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

§ δ'. Ο σύλλογος θέλει μόνον βοηθεῖ τοὺς ὄντως πτωχοὺς καὶ ἐν μεγάλῃ ἀνάγκῃ εὐρισκομένους, ἀναλόγως τῶν μέσων του καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπευθυνομένων αὐτῶ αἰτήσεων. Εἰς οὐδεμίαν περίστασιν θέλει χορηγήσει ὑποτροφίαν ἢ σύνταξιν οὔτε εἰς μαθητευομένους, οὔτε εἰς ἀσθενεῖς. Δὲν θέλει βοηθεῖ εἰ μὴ μόνον ἐνδεεῖς ἀνήκοντας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν γένος, ἀνευ διακρίσεως θρησκείας καὶ ὑπηκοῦτητος.

§ ε'. Ἄν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους περισσεύσῃ ποσότης τις ἐκ τῶν ἐτησίων προσόδων, θέλει κατατεθῆ μετὰ τοῦ λοιποῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου.

Ἄρθρον 4.

Πρὸς εὐκολωτέραν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ του ὁ σύλλογος ἐκλέγει διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας μετὰ τῶν τακτικῶν αὐτοῦ μελῶν :

α'. Ἐνα πρόεδρος δι' ἓν ἔτος, ἀλλὰ δυνάμενον νὰ ἐκλεχθῆ ἐκ νέου.

β'. Ἐνα ἀντιπρόεδρος δι' ἓν ἔτος ὡσαύτως, μὴ δυνάμενον ὅμως νὰ ἐκλεχθῆ καὶ διὰ τὸ ἐπίον.

γ'. Ἐνα ταμίαν μόνιμον.

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΙΝΑΙ·

α'. Νὰ συγκαλῆ τὸν σύλλογον κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 6^{ον} ὀριζόμενα εἰς τε τακτικὰς καὶ εἰς ἐκτάκτους συνεδριάσεις.

β'. Νὰ διευθύνῃ τὰς συζητήσεις καὶ τηρῆ τὴν τάξιν ἐν αὐταῖς.

γ'. Νὰ διεξάγῃ τὰς ὑποθέσεις τοῦ συλλόγου ἐπιβεβαιῶν ἢ ἐγκρίνων αὐτὰς συμφώνως πρὸς τὰς ἀποφάσεις αὐτοῦ. Ἐν

γένει δὲ ἐπιτρέπεται τῷ προέδρῳ νὰ λαμβάνη τὸ καθ' ἑαυτὸν ἅπαντα τὰ μέτρα ὅσα νομίζει κατάλληλα νὰ προαγάγῃ τὸν σκοπὸν δι' ὃν συστήνεται ὁ σύλλογος καὶ ν' ἀντιπροσωπεύσῃ αὐτὸν εἰς πάσας τὰς περιστάσεις ὅσαι δὲν ἀπαιτοῦσι τὴν ῥητὴν ἔγκρισιν τοῦ συλλόγου.

ΚΛΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΙΝΑΙ·

α'. Νὰ διευθύνῃ τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ συλλόγου.

β'. Νὰ κρατῇ τὰ βιβλία τῶν συνδρομῶν, τῶν προσφορῶν, καὶ πάσης ἄλλης εἰσπράξεως.

γ'. Νὰ λαμβάνῃ ἐπὶ ἀποδείξει ἀπὸ τὸν ταμίαν κατὰ τὰς παρουσιαζομένας ἀνάγκας τὰ εἰς τοὺς ἐνδεεῖς ἀπονεμηθῆσόμενα χρήματα.

δ'. Νὰ συνεργάζεται μετὰ τῆς Διμελοῦς ἐπιτροπῆς κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἐπομένοις ἄρθροις ὀριζόμενα. Τὸν πρόεδρον ἀπόντα ἢ κωλυόμενον νομίμως ἀναπληροῖ ὁ ἀντιπρόεδρος, ὅστις εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἀπολαύει ὅλων τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν προνομίων τοῦ προέδρου.

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΤΑΜΙΟΥ ΕΙΝΑΙ·

α'. Νὰ εἰσπράττῃ τὰς συνδρομὰς καὶ τὰς προσφοράς.

β'. Νὰ κρατῇ κατὰ μέρος τὸ προσδιοριζόμενον εἰς βοηθείας ποσὸν, δίδων ἐξ αὐτοῦ κατ' αἴτησιν τοῦ ἀντιπροέδρου ἐπὶ ἀποδείξει, ἀναλόγως τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν. Ἐν γένει δὲ διαχειρίζεται τὸ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 3' παραγράφῳ β' ὀριζόμενα.

Ἄρθρον 5.

Δύο μέλη ἐκλεγόμενα κατὰ διμηνίαν σχηματίζουν μετὰ τοῦ ἀντιπροέδρου ἐπιτροπὴν ἧς καθήκον εἶναι νὰ ἀσχολῆται καὶ

φροντίζῃ ὑπὲρ τῆς αὐξήσεως τῶν προσόδων τοῦ συλλόγου καὶ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων αὐτοῦ. Ἐπίσης δὲ νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ περὶ τῆς ἐνδείας τῶν προσερχομένων εἰς τὴν ἀγαθοεργίαν τοῦ συλλόγου καὶ νὰ διανέμῃ εἰς αὐτοὺς τὰ βοηθήματα.

Ἄρθρον 6.

Ὁ σύλλογος συνεδριάζει τακτικῶς κατὰ Μάρτιον καὶ Ὀκτώβριον, καὶ ἐκτάκτως ὡσάκις ὁ πρόεδρος κρίνει ἀναγκαῖον νὰ τὸν συγκαλέσῃ.

Ἄρθρον 7.

Ὁ σύλλογος ἐπιφυλάττεται τὸ δικαίωμα νὰ διορίσῃ ἓνα ἔμμισθον γραμματέα, ὅστις θέλει ἐργάζεσθαι ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ προέδρου.

Ἄρθρον 8.

§ α'. Εἰς τὴν λήξιν ἐκάστης διμηνίας τὰ ἐξερχόμενα δύο μέλη τῆς ἐπιτροπῆς κλείουν μετὰ τοῦ ἀντιπροέδρου τὸν λογαριασμὸν τῶν ὄσων ἔλαβον, διένειμαν καὶ ἀφίνουσι χρημάτων.

§ β'. Ἐπίσης ὁ ταμίης παραδίδει περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους εἰς τὸν πρόεδρον τὸν λογαριασμὸν τῶν ὄσων εἰσέπραξε καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν ἀντιπρόεδρον χρημάτων.

§ γ'. Κατὰ δὲ τοὺς λογαριασμοὺς αὐτοὺς καὶ τὰ βιβλία τῶν συνδρομῶν καὶ προσφορῶν ὁ πρόεδρος παρουσιάζει εἰς τὸν σύλλογον, κατὰ τὴν λήξιν τῆς προεδρίας, τὸν γενικὸν λογαριασμὸν τοῦ ἔτους τὸν ὅποῖον ὁ σύλλογος ἐξετάζει καὶ ἐπικυροῖ.

§ δ'. Τὴν ἡμέραν τῆς καθιδρύσεως τοῦ νέου γραφείου ὁ ἐξερχόμενος πρόεδρος παρουσιάζει εἰς τὸν σύλλογον τὴν ἔκθεσιν τῶν ἐντὸς τοῦ ἔτους πραχθέντων καὶ τῆς γενικῆς καταστάσεως τοῦ συλλόγου.

§ ε'. Ἡ συνεδρίασις αὕτη θέλει εἶσθαι δημοσία.

Ἐγένετο τὸ παρὸν εἰς Παρισίους, καὶ καθυπεβλήθη εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ συλλόγου σήμερον τῇ 8/20 Μαΐου 1864.

Ὁ πρόεδρος πρίγκηψ ΓΥΨΑΑΝΤΗΣ.

Ὁ ἀντιπρόεδρος ΖΑΜΠΑΚΟΣ.

Ὁ ταμίας Π. ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗΣ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΞΗΝΤΑΒΕΛΩΝΗΣ.

ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ.

ΡΩΤΑΣ.

ΡΩΚ.

ΠΑΝΑΣ.

ΜΑΝΟΣ.

ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΡΕΝΙΕΡΗΣ.

ΓΕΝΙΚΟΝ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΝ

τῆς

ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ.

Ἐν Παρισίοις τῇ 13/25 Ἰουλίου 1864.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΓΑΘΟΕΡΓΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟΝ.

Πρὸ ἕξ περιόπου ἐτῶν ὁμογενεῖς τινες ἐν Παρισίοις συνέλαβον σκοπὸν νὰ ἀνεγείρωσι, διὰ συνεισφορᾶς, ἐν Ἀθήναις μνημεῖον εἰς τὸν αἰοίδιμον Ἀδαμάντιον Κοραῆ. Ἐπὶ τούτῳ διώρισαν ἐπιτροπὴν συγκειμένην ἐκ τῶν ΚΚ. Ξενοφῶντος Ρώτα, Πέτρου Ροδοκανάκη καὶ Δημητρίου Ζαμπακοῦ. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη συνέλεξεν ἕκτοτε συνεισφορὰς τινὰς, ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν αἱ ἀλλεπαλληλοὶ συμφοραὶ τοῦ ἐμπορίου ἐν γένει, καὶ ἰδίως τοῦ Ἑλληνικοῦ, μετὰ τὸ 1859, ἠνάγκασαν τὴν ἐπιτροπὴν νὰ διακόψῃ τὰς ἐργασίας τῆς.

Κατὰ τὸ 1862 ἡ εἰρημένη ἐπιτροπὴ προσέλαβεν ὡς μέλος αὐτῆς τὸν Κύριον Μαρίνον Π. Βρετὸν καὶ ἀνέλαβε τὰς διακοπείσας ἐνεργείας τῆς. Τὴν 23 Φεβρουαρίου 7 Μαρτίου ἔγραψε πρὸς τὸν Πρύτανιν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἵνα τῷ ζητήσῃ τὴν ἠθικὴν συνδρομὴν αὐτοῦ (ἐπρυτάνευε τότε ὁ σεβάσμιος φίλος τοῦ αἰοίδιμου Κοραῆ, Κωνσταντῖνος Ἀσώπιος) καὶ ἔτυχε παρ' αὐτοῦ λίαν ἐνθαρρυντικῆς ἀπαντήσεως· συνάμα ἐγνωστοποιήθησαν καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν αἱ ἐνεργεῖαι τῆς ἐπιτροπῆς. Μετ' ὀλίγον ὁμως ἐν μέλος αὐτῆς, ὁ Κ. Ροδοκανάκης, ἐκτελῶν χρέη ταμίου ἔκρινεν εὐλογον, ἕνεκα τῆς ἀπροσδοκῆτως ἐπελθούσης νέας ἐμπορικῆς κρίσεως, νὰ ἀναστείλῃ ἡ ἐπιτροπὴ, ἐπὶ καιρὸν τινα, τὰς ἐνεργείας τῆς, καὶ οὕτως ἐκ δευτέρου ἀνεβλήθη ἡ πραγματοποιήσις τῆς ἐθναρέστου ἰδέας ἣν ἀντεπροσώπευεν ἡ ἐπιτροπὴ ἐκεῖνη.

Συγκροτηθέντος σήμερον ἐν Παρισίοις τοῦ ὑμετέρου Συλλόγου ἀποτελοῦντος, οὕτως εἰπεῖν, πυρῆνα Ἑλληνικῆς κοινότητος ἐν τῇ μεγαλοπόλει ταύτῃ, τὸ ἐνταῦθα Ἑλληνικὸν Προξενεῖον Σᾶς ὑπενθυμίζει τὰς γενομένας φιλοτιμίας προσπαθείας ὑπὲρ ἀνεγέρσεως μνημείου εἰς τὸν Ἀδαμάντιον Κοραῆ καὶ Σᾶς παρακαλεῖ νὰ λάβητε τὰ κατάλληλα μέτρα περὶ τῆς ἀξιοπρεποῦς διατηρήσεως τοῦ τάφου τοῦ βεμνήστου εὐεργέτου τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους.

Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Γενικοῦ Προξενείου

ΜΑΡΙΝΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΒΡΕΤΟΣ.

ΟΙ ΔΕΛΦΟΙ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΕΧΝΗΤΟΥ ΦΩΤΟΣ.

Ὅσον ὁ ἄνθρωπος τελειότερος καθίσταται διὰ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ πνεύματός του, τόσο ἐπαυξάνει τὰς ἀνάγκας του, καὶ χρεῖαν ἔχει περισσοτέρου χρόνου πρὸς ἐνασχολήσεις, ἵνα ταῦτα ἐκπληροῖ. Μὴ ἐπαρκούντος τοῦ τῆς ἡμέρας χρόνου, ἀναγκάζεται ἵνα ἐργάζεται καὶ τὴν νύκτα· ἀλλὰ τὸ σκότος ἀντίκειται εἰς τὰς ἐργασίας· ὅθεν ἐπενόησε τὸ τεχνητὸν φῶς, τὸ ὁποῖον κατὰ μέγα μέρος ἀναπληροῖ τὸ ἡλιακὸν· δὲν ἔχει ὅμως ὅλας τὰς ιδιότητας αὐτοῦ.

Τὸ τεχνητὸν φῶς φωτίζει πάντοτε κατὰ μικροτέραν ἔντασιν παρὰ τὸ τοῦ ἡλίου, ὅσονδῆποτε ζωηρότερον καὶ ἂν κατασταθῇ διὰ τῆς τέχνης· δὲν ἐμπεριέχει θερμογόνον ἀναλόγως τῆς ἐντάσεως αὐτοῦ· φωτίζει μὲν, καὶ παρέχει σκιάν, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ὀργανικῆς φύσεως οὐδὲν ἐπενεργεῖ· δὲν συντελεῖ εἰς τὴν βλάστησιν, οὔτε ζωογονεῖ ταύτην· τὰ φυτὰ δὲν ζῶσιν ὡς ἐν τῷ ἡλιακῷ φωτί· δὲν ἐπιφέρει μεταβολὴν τινα ἐπὶ τοῦ χρώματος τῶν φυτῶν, οὔτε ἐπὶ τῶν ζώων, οὔτε ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου δέρματος ἐφηλιδας. Διὰ τοῦτο αἱ ἀβροδίαιτοι καὶ τρυφηλαὶ δέσποναι, αἱ διερχόμεναι τὸ πλεῖστον μέρος τῆς νυκτός ὑπὸ τὴν λαμπρότητα τεχνητοῦ φωτός ἐκ τε λαμπάδων καὶ ἄλλων φώτων, τὴν δὲ ἡμέραν ἀποφεύγουσαι τὴν ἄμεσον προσβολὴν τοῦ

ήλιακοῦ φωτός, ἔχουσι χροῦμα ὠχρὸν, καὶ σάρκα ὑγρὰν, καὶ χαλαράν.

Βεβαίως τὸ πρῶτον τεχνητὸν φῶς ὑπῆρξε τὸ παραγόμενον ἐκ τῆς ἀναφλέξεως ξύλων, καὶ πάσης εὐφλέκτου ξυλώδους ὕλης· διότι τοῦτο εἶναι τὸ προχειρότερον καὶ ἀπλούστερον. Τοιοῦτον φῶς μετεχειρίζοντο ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας τὰ ἀρχαιότατα ἔθνη. Οὕτως ἐφώτιζον τὰς οἰκίας, καὶ ἐξετέλουν τὰ νυκτερινὰ ἔργα των ἐπὶ τῆς ἐποχῆς ἔτι τοῦ Ὀμήρου. Δᾶδας ἀνήπτον τότε πρὸς φωτισμὸν τῶν δωματίων, ἐκ τοῦ καπνοῦ τῶν ὁμοίων καθίσταντο οἱ κοιτῶνες μελανοί, διὸ καὶ ὠνομάζετο ὁ κοιτῶν μέλαθρον, αἴθουσα.

Αὐτικά λαμπτήρες τρεῖς ἕστασαν ἐν μεγάροισιν

Ἔφρα φαείνοιεν· περὶ δὲ ξύλα κάκκανα θῆκαν. (Ὀδ. Σ, 307.)

Κεῖων ἐς θάλαμον, δαίδων ὑπο λαμπομενάων... (Ὀδ. Γ, 47.)

Ἡ χρῆσις τοῦ ἐλαίου πρὸς φωτισμὸν διὰ τῶν λύχνων ἀποδίδεται ὡς ἐπινοηθεῖσα παρὰ τῶν Αἰγυπτίων, ἔθνη κατόπιν διεδόθη καὶ εἰς τὰλλα ἔθνη. Οἱ Ἕλληνας, παραλαβόντες τοὺς λύχνους ἐκ τῶν Αἰγυπτίων, ἐτροποποίησαν τούτους πολυτρόπως, καὶ ἔκτοτε ἐγένετο τὸ τεχνητὸν φῶς διὰ τοῦ ἐλαίου. Οἱ λύχνοι ὅμως διετήρουν πάντοτε τὸν αὐτὸν τρόπον τῆς παραγωγῆς τοῦ φωτός· καὶ μόλις τὸ 1789 ἐγένοντο οἱ λύχνοι διὰ διοχετευομένου βεύματος ἀέρος, καὶ κυλινδρικών φωτυλίων. Τὸ 1803 ἐφευρέθησαν αἱ ἀνυψοῦσαι λάμπαι τὸ ἐλαῖον διὰ μηχανισμοῦ ὠρολογίου. Κατόπιν ἐγένοντο διάφοροι ἄλλαι τροποποιήσεις, σκοπὸν ἔχουσαι πᾶσαι τὴν ἀποκατάστασιν λύχνου, παρέχοντος φῶς καθαρῶτερον ὅσον οἶόν τε, καὶ τὴν ἐκ τοῦ σώματος τοῦ λύχνου σκιὰν μικροτέραν· διότι ἀρετὴ τοῦ λύχνου ἐστὶ τὸ παρέχειν φῶς λαμπρὸν, καὶ σκιὰν μικροτέραν.

Πολλοὺς αἰῶνας μετὰ τὴν πρὸς φωτισμὸν χρῆσιν τοῦ ἐλαίου ἐπενοήθησαν ἐν τῇ Ἀνατολῇ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μεσαιῶνος αἱ ἐκ κηροῦ λαμπάδες, τὰς ὁποίας μετεχειρίσθησαν ὡς πολυτίμους πρὸς θρησκευτικὰς προσφορὰς, καὶ κατὰ τὰς ἱερουργίας. Κατὰ δὲ τὸν ὄγδοον αἰῶνα μ. Χρ. πρῶτοι οἱ Βενετοὶ μετέφερον ἐκ τῆς Ἀνατολῆς εἰς τὴν Δύσιν τὴν κατασκευὴν καὶ τὴν χρῆσιν τῶν ἐκ κηροῦ λαμπάδων.

Κατὰ τὸν δωδέκατον αἰῶνα μ. Χρ. ἐπενοήθησαν τὸ πρῶτον ἐν Ἀγγλίᾳ αἱ ἐκ πάχους λαμπάδες, ἀξυγγοκέρια καλούμεναι· ἔθνη ἐπὶ Καρόλου Ε' βασιλέως τῆς Γαλλίας εἰσήχθησαν ἐν Γαλλίᾳ, καὶ ἐκεῖθεν διεδόθησαν καθ' ὅλον τὸν κόσμον. Μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης οἱ χυμικοὶ ἐθεώρουν τὰς παχείας ὕλας ὡς ἀπλᾶς· ἀλλὰ κατὰ τὸ 1813 δύο χυμικοὶ ἐν Γαλλίᾳ ἀνεκάλυψαν ταυτοχρόνως ἀμφοτέρω ὃ τε Χεβρεῦλης καὶ ὁ Βρακονότος ὅτι ὄλαι αἱ παχεῖαι καὶ ἐλαιώδεις ὕλαι συνίστανται χυμικῶς ὑπὸ δύο συστατικῶν, ἐκ τῆς στεαρίνης καὶ ἐκ τῆς ἐλαιίνης· ἡ μὲν εἶναι στερεὰ, ἡ δὲ ὑγρὰ.

Ἐν τούτοις ὁ Ἀριστοτέλης ἀναφέρει ὅτι πᾶσα παχεῖα ὕλη σύνθετός ἐστιν ἐκ δύο ἄλλων ὕλων, ὧν ἡ μία στερεὰ ἐστὶ καὶ τὴν ἀποκαλεῖ στέαρ, ἡ δ' ἄλλη ὑγρὰ, λίπος καλουμένη. Τίνι τρόπῳ ἐγνώρισε τοῦτο ὁ Ἀριστοτέλης, ἄδηλον. Ὄθεν ἡ ἀνακάλυψις τῶν βηθέντων χυμικῶν δὲν εἶναι νέα καὶ ἄγνωστος, ἀλλὰ γνωστὴ εἰς τοὺς ἀρχαίους. Μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην τῆς στεαρίνης, ὁ Γαῦλουσάκ κατὰ τὸ 1825 συνέλαβε τὴν ιδεάν πρὸς κατασκευὴν λαμπάδων ἐκ μόνης τῆς στεαρίνης, δι' ἧς γίνονται αὐταὶ στερεώτεροι, καὶ φῶς λαμπρότερον παρέχουσιν· ἔκτοτε κατ' ὀλίγον ἐγκατελείφθη πλέον ἡ χρῆσις τῶν ἐκ τοῦ κοινου πάχους λαμπάδων, καὶ ἤδη κατέστη κοινοτάτη ἡ χρῆσις τῶν στεατίνων.

Κατασκευάζονται δὲ ἤδη λαμπάδες καὶ ἐκ τοῦ κητοσπέρματος, αἵτινες ὡσαύτως παρέχουσι λαμπρότερον φῶς, καὶ εἰσι στερεαί, ἀλλ' ἔχουσι μεγάλην ἀξίαν διὰ τὴν σπάνιν τῆς ὕλης.

Τὰ διάφορα ταῦτα εἶδη τῶν λαμπάδων παρέχουσι διάφορον φῶς κατὰ τὴν ἔντασιν. Ἐὰν τὸ φῶς τῆς ἐκ κηροῦ λαμπάδος παραστήσωμεν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 100, τὸ τοῦ κητοσπέρματος εἶναι 104, τὸ ἐκ τῆς στεαρίνης 84, καὶ τὸ τοῦ πάχους 80.

Κατὰ δὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος εφευρέθη καὶ ἕτερος τρόπος φωτισμοῦ διὰ τινος νέου σώματος αερώδους, ὅπερ ἔχει τὴν ιδιότητα ν' ἀναφλέγεται, καὶ νὰ παρέχη φλόγα φωτοβόλον, λίαν λαμπράν. Τὸ σῶμα τοῦτο καλεῖται χυμικῶς διαπλανθρακοῦχον ὑδρογόνον, καὶ εἶναι σύνθετον ἐξ ὑδρογόνου, καὶ ἀνθρακος· παρ' ἡμῶν δ' ἐκλήθη παρὰ πολλῶν αερόφως, παρὰ δὲ τοῖς Εὐρωπαίοις gaz, λέξις παραγομένη ἐκ τῆς ἀρχαίας Γερμανικῆς λέξεως gahst, τὴν νῦν δὲ geist, ἥτις σημαίνει πνεῦμα.

Τὸ ὄνομα Γάζ ἐδόθη ὑπὸ τῶν χυμικῶν εἰς ὅλα τὰ αερώδη ρευστὰ, τὰ ὁμοιάζοντα κατὰ τὰς φυσικὰς ιδιότητας μὲ τὸν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα. Καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐκάλουον ὡσαύτως πνεῦμα τὸν ἀέρα, καὶ πᾶν ἄλλο σῶμα λεπτότατον καὶ ὁμοιάζον μὲ τοῦτον.

Ἰπῆρχε βεβαίως ἔκπαλαι γνωστὸν ἐκ πείρας ὅτι, ὅταν λιπαρὰ τις ὕλη ἐξ ἔλαιου, ἢ ἐκ πάχους θερμανθῆ πολὺ, καὶ ταύτη παρακείται φλόξ, τότε ἀνάπτει, καὶ παρέχει μεγάλας φλόγας. Τοῦτο συμβαίνει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅταν ἐπὶ ἀνθράκων ψάινεται παχὺ κρέας, ἢ ὅταν θερμαίνηται πολὺ ἐν τιγανίῳ ἔλαιον ἢ βούτυρον· διότι διὰ τῆς μεγάλης θερμότητος ἀναπτύσσεται

ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ.

εις τὰς λιπαρὰς ὕλας ἀερῶδες σῶμα, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ιδιότη-
τητα νὰ ἀναφλέγηται διὰ τῆς προσεγγίσεως τῆς φλογός. Τὸ
ἴδιον ἀερῶδες τοῦτο σῶμα ἀναπτύσσεται, καὶ διὰ τῆς καύσεως
τῶν ξύλων, ἐξ οὗ παράγεται καὶ ἡ φλόξ ἐκείνη, ἥτις ἐκπέμπεται
κρουνηδὸν ἐκ τοῦ ξύλου, ὅταν ᾗναι ὀλίγον χλωρὸν, καὶ μέρος
τούτου καίηται ἐν τῇ ἐστίχ.

Ἄλλ' ἂν καὶ τὸ φαινόμενον τοῦτο ᾗτο γνωστὸν ἔκπαλαι, δὲν
ὑπῆρχεν ὅμως γνωστὸν καὶ τὸ αἷτιον μέχρι τέλους τοῦ πα-
ρελθόντος αἰῶνος· ὅτε ἐξετασθὲν χυμικῶς ἐγνώσθη, ὅτι προήρ-
χето ἐκ τῆς ἀναπτύξεως ἀερῶδους σώματος διὰ τῆς πυρακτώ-
σεως ὑλῶν, ὅπερ ἔχει τὴν ιδιότητα, προσεγγιζούσης τῆς φλογός,
νὰ ἀναφλέγηται.

Τὸ ἀερῶδες τοῦτο σῶμα ἐγνώσθη τὸ πρῶτον ἐν Ὀλλανδίᾳ,
ὑπὸ τινος Ὀλλανδοῦ, διόπερ ἐκλήθη ἀερῶδες τῶν Ὀλλαν-
δῶν (gaz des Hollandais), ἢ ἀερῶδες ἐλαιοποιουῦν (gaz olé-
fiant), αἰθέρινον, ἐλάϊνον· διότι ἔχει τὴν αὐτὴν σχεδὸν
χυμικὴν σύστασιν μὲ τὸν αἰθέρα· καὶ διότι εὐρίσκεται εἰς τὰ
ἐαλιώδη σώματα.

Κατὰ τὸ 1785 ὁ μηχανικὸς Γάλλος Λεβὸν συνέλαβε
πρῶτος τὴν ιδέαν νὰ παράξῃ φλόγα πρὸς φωτισμὸν διὰ τοῦ
ἀερῶδους τούτου σώματος, καὶ οὕτω ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν
δι' ἐλαίου φωτισμὸν. Τὴν ιδέαν ταύτην ἐκφράσας ὑπέστη τότε
περιφρονήσεις καὶ χλευασμοὺς, θεωρηθεὶς παρὰ τῶν συμπα-
τριωτῶν του ὡς παραδοξολόγος, ὅπερ συμβαίνει νὰ ὑποφέρωσιν
ἐνίοτε οἱ πρῶτοι ἐφευρεταὶ ἢ καὶ ἀνακαλυπταὶ σπουδαίων καὶ
ὠφελίμων εἰς τὴν ἀνθρωπότητα πραγμάτων· καθὼς ὁ Χριστόφο-
ρος Κολόμβος ὁ ἀνακαλύψας τὴν Ἀμερικὴν, ὅστις ἀπέθανεν
σιδηροδέσμιος· ὁ ἐφευρὼν τὴν δι' ἀτμοῦ κίνησιν τῶν πλοίων,
ὅστις ἐνεπαίχθη, καὶ κατέστη δυστυχῆς, καὶ ἄλλοι πολλοί,

οἵτινες ὑπέστησαν πλεῖστα ὅσα ὡς ἀντάλλαγμα τοῦ τῆς εὐγυνω μωσύνης φόρου.

Κατὰ δὲ τὸ 1800 δύο Ἄγγλοι ὁ Μουρδόχ καὶ ὁ Βιόδος ἐπανέλαβον ἐν Λονδίῳ τὴν ἰδέαν τοῦ Λεβὸν, καὶ ἐπέτυχον τὴν πραγματοποίησιν φλογὸς διαρκοῦς καὶ φωτιζούσης διὰ τοῦ αερώδους τούτου πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ δι' ἐλαίου καὶ λαμπάδων φωτὸς, διόπερ ἐκλήθη Ἀγγλικὸν φῶς (light des Anglais). Καὶ κατὰ τὸ 1816 ἐσυστήθη ἐν Λονδίῳ τὸ πρῶτον κατάστημα πρὸς δημόσιον φωτισμόν. Μετὰ δύο δ' ἔτη, τὸ 1818, εἰσήχθη ὁ φωτισμὸς οὗτος καὶ εἰς Γαλίαν, καὶ ἔκτοτε ἐξετάθη εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην, καὶ πέραν ταύτης.

Ὁ φωτιστικὸς οὗτος ἀήρ, χυμικῶς ἐξεταζόμενος, συνίσταται ἐκ τῆς ἐνώσεως ὑδρογόνου καὶ ἀνθρακος· διὸ καλεῖται χυμικῶς ὑδρογόνον δοσανθρακοῦχον. Εἶναι ὀλίγον ἐλαφρότερον τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος· ἔχει τὴν ιδιότητά νὰ ἀναφλέγηται εὐκόλως, καὶ νὰ καίηται παρέχον λευκὴν φλόγα· εἶναι εὐδιάλυτον εἰς τὸ ὕδωρ· ἐνούμενον μετὰ τοῦ χλωρίου παράγει ὕλην ἐλαιώδη, καλουμένην ρευστὸν τῶν ὀλλανδῶν. Ἐμπεριέχεται εἰς μέγα ποσὸν εἰς τοὺς λιπαροὺς γαιάνθρακας, τοὺς παρ' ἡμῶν λιθάνθρακας (houilles) καλουμένους, εἰς τὸ ἔλαιον, καὶ εἰς ῥητινώδεις ὕλας, διόπερ καὶ ἐκ τῶν ὑλῶν τούτων συνήθως ἐξάγεται εἰς μέγα ποσὸν πρὸς φωτισμόν τῶν πόλεων. Ἡ δὲ ἐξαγωγή γίνεται οὕτως. Θερμαίνεται μεθοδικῶς ἀνευ ἀναφλέξεως τὸ ἔλαιον, ἢ ὁ γαιάνθραξ, ἢ ἐν γένει πᾶσα ἐλαιώδης, λιπαρὰ ἢ ῥητινώδης ὕλη, καὶ οὕτω ἐξέρχεται τὸ αερώδες τοῦτο σῶμα, τὸ ὁποῖον διέρχεται δι' ἄλλων ἀγγείων, ἔνθα καθαρίζεται· διότι ἐμπεριέχει ἀτμοὺς πίσεως ἐλαιώδεις, ὑδροθεικὸν αερώδες, καὶ ἀνθρακικὸν ὀξύ, ἐκ τῶν ὁποίων δὲν γίνεται καλὴ ἢ φλόξ, καὶ παράγεται ἡ ὀξώδης ἐκείνη ὀσμὴ τοῦ αερόφωτος, τὸ

ὁποῖον ὅταν ᾖνε καθαρὸν ἔχει ἐλαφρὰν ὀσμὴν, καὶ οὐχὶ πολὺ δυσάρεστον. Ἡ τοιαύτη βαρεῖα ὀσμὴ γίνεται, ὅταν τὸ αερώδες ἐξάγεται ἰδίως ἐκ τῶν γαιανθράκων· καθαρίζεται ὅμως, διερχόμενον διὰ στρώματος ὕδατος, καὶ διαλύσεως τιτάνου. Οὕτω δὲ καθαρισθὲν συλλέγεται εἰς τὸ γαζόμετρον, ἔνθεν διὰ σωλήνων διακλαδοῦται, καὶ διαμοιράζεται πρὸς φωτισμόν. Πρὸς τακτικωτέραν ἐξοδὸν γίνεται πίσεσις τις ἐν τῷ γαζομέτρῳ· συντελεῖ δὲ καὶ πρὸς τὴν ὀρυθητικὴν ἐξοδὸν ἐκ τοῦ στομίου τῆς λυχνίας, καὶ ἡ ἐλαφρότης τοῦ βάρους αὐτοῦ, διότι εἶνε τὸ αερώδες τοῦτο κατὰ τι εἰδικῶς ἐλαφρότερον τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος.

Τὸ εὐθηνότερον αερόφως παράγεται ἐκ τῶν γαιανθράκων· ἀλλὰ τοῦτο ἐμπεριέχει ἰδίως θειοῦχον ὑδρογόνον, ἐξ οὗ πρόερχεται ἡ ὀξώδης ἐκείνη ὀσμὴ, ὅταν δὲν καθαρίζεται καλῶς, ἥτις βλάπτει καὶ τὴν ὑγείαν τῶν ἀναπνεόντων τοιοῦτον ἀέρα.

Ἢδὴ τὸ Λονδίον καταναλίσκει καθ' ἑκάστην ἡμέραν πρὸς φωτισμόν ἐννέα ἑκατομμύρια κυβικὰ μέτρα αερόφωτος.

Τὸ ἐκ τῶν λιπαρῶν καὶ ῥητινωδῶν ὑλῶν ἐξαγόμενον καίει βραδύτερον, καὶ φωτίζει καλλίτερον. Τὸ αερόφως, καίτοι παρέχει μεγάλην ὠφέλειαν διὰ τοῦ φωτισμοῦ του, διαχυθὲν ὅμως ἄκαυστον εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν, ἐπιφέρει σημαντικὴν βλάβην ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου· εἰσπνεόμενον ἐπιφέρει θάνατον καὶ ἀσφυζίαν· διαχεόμενον ἐντὸς διαστήματος παρέχει βαρεῖαν ὀσμὴν, καὶ ἐὰν ᾖναι ὑπὸ μέγα ποσόν, ἀναφλέγεται καὶ πυρσοκροτεῖ, ἐὰν πλησιάζῃ τις εἰς τοῦτο φλόγα τινα. Πρέπει λοιπὸν νὰ διδῆται μεγίστη προσοχὴ ὅταν τὸ αερώδες τοῦτο φωτίζῃ αἰθούσας, καὶ ἄλλα ἐγκλειστα καταστήματα· πρέπει νὰ κλείηται καλῶς, καὶ νὰ ἐμποδίζηται πᾶσα διάχυσις αὐτοῦ· διερχόμενον πλησίον ὑδραγωγείου παρέχει βαρεῖαν ὀσμὴν εἰς τὸ ὕδωρ· διερχόμενον πλησίον φυτῶν, δένδρων, δηλητηριάζει αὐτὰ, καὶ τὰ ἀποξηραίνει.

Τὸ πρὸς φωτισμὸν τῶν πόλεων διπλανθρακοῦχον τοῦτο ὑδρογόνον παράγεται παρ' ἡμῖν πάντοτε διὰ τῆς τέχνης. Ἰπάρχει ὁμως ἐν τῇ φύσει αὐτομάτως παραγόμενον ὁμοίον τι ἀερώδες σῶμα σύνθετον ὡσαύτως ἐξ ὑδρογόνου καὶ ἄνθρακος, τὸ ὁποῖον ἐκπηγάζει ἐκ τῶν ἠφαιστείων κρατήρων ὑπὸ ποσὴν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον μέγα, ὥστε ἐνιαχοῦ σχηματίζονται διαρκῆ ἢ διαλείποντα ρεύματα, λίμναι κλπ. Ἐνθα ἐν ἀναφλεχθῆ παράγεται φλόξ καὶ καίει. Ἐκ τοιούτου ἀερώδους γίνονται ἐν γένει αἱ φλόγες τῶν ἠφαιστείων κρατήρων. Ἐνίστε ἐκχύνεται μόνον τὸ ἀερώδες τοῦτο σῶμα ἐκ κρατήρος παλαιοῦ καὶ ἐσθεσμένου, δίχως νὰ συνυπάρχη καὶ μεγάλη θερμότης. Τοιαῦται πηγαὶ ὑπάρχουσιν ἐτι εἰς τινὰ μέρη τῆς Ἰταλίας, ἐν Μοδένῃ, μεταξὺ Βολογίας καὶ Μοδένης, ἐν Ἀμερικῇ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας· ἰδίως ἀξιόλογοι ὑπάρχουσιν ἐν Κίνα.

Εἰς διάφορα μέρη τῆς εὐρυχώρου καὶ περιέργου ταύτης χώρας τῶν Κινέζων ὑπάρχουσιν ἠφαιστεια πρὸ αἰῶνων ἡμισυσμένα, ἐνθα ἐνιαχοῦ ἐξάγουσιν οἱ περικτίονες μέγιστον ποσὸν θείου. Ἐπὶ τῶν τοιούτων θέσεων σκάπτουσι φρέατα, ἐνθεν ἐξέρχεται ἀντὶ τοῦ παρ' ἡμῖν ὕδατος ὑδρογόνον ἀνθρακοῦχον μετὰ μεγάλης θερμότητος. Κτίζουσι τὸ στόμιον τοῦ τοιούτου φρέατος οὕτως, ὥστε ἐπ' αὐτοῦ θέτουσι λέβητας, χύτρας, καὶ πᾶν ἄλλο ἀγγεῖον, ἐνθα θερμαίνουσι ὕδωρ, καὶ μαγειρεύουσι· καὶ οὕτως ἐκτελοῦσι πᾶσαν οἰκιακὴν οἰκονομίαν ἀπαιτοῦσαν χρῆσιν πυρός. Τὸ δὲ ἐξερχόμενον ἀνθρακοῦχον ὑδρογόνον, τὸ ὁποῖον ἰδίως εἰς μέγα πόσον ἐξέρχεται ἐκ τῶν θειούχων κρατήρων, διοχετεύουσι τεχνήντως διὰ σωλῆνων καλαμίνων εἰς διάφορα μέρη οἰκίας, ἢ ἄλλου τόπου, ἐνθα ἔχουσιν ἀνάγκην νυκτερινοῦ φωτός, τὸ ἀναφλέγουσι, καὶ οὕτως ἔχουσιν ἀερόφως ἀντ' ἄλλου φωτός, καὶ ἄνευ μεγάλων δαπανῶν φωτίζουσι με-

γάλας ἐκτάσεις. Τὴν τοιαύτην χρῆσιν τοῦ ἀερόφωτος οἱ Κινέζοι ποιοῦσι πρὸ αἰῶνων, ἐν ᾧ οἱ Εὐρωπαῖοι, ὡς προελέχθη, μόλις κατὰ τὸν παρόντα αἰῶνα ἐγνώρισαν τὸν φωτοβόλον τοῦτον ἀέρα, καὶ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἐποίησαν χρῆσιν τοῦ τεχνικῶς παραγομένου.

Τοιαύτην φυσικὴν πηγὴν τοῦ ἀνθρακοῦχου τοῦτου ὑδρογόνου συνέλαβον πρὸ ἐτῶν καὶ τινες ἐν Εὐρώπῃ ἐν ἀναζητήσῃ, καὶ δυνηθῶσιν οὕτως νὰ κατασκευάσωσι φρέατα ἀερόφωτος. Πλουσίως τις κτηματίας ἀνθρακορυχείου ἐν Βελγίῳ, γνωρίζων τὴν ἀλήθειαν, ἣν ὁ σοφὸς Οὐμβόλδος ἐξέθεσε, δηλ. ὅτι ὅσον τις προχωρῇ πρὸς τὸ κέντρον τῆς γῆς, τόσον ἡ θερμότης αὐξάνει· ἡ δὲ αὐξησης αὕτη γίνεται ἀνὰ ἓνα βαθμὸν ἑκατοβ. θερμότητος κατὰ πᾶν βάθος 33. Γαλλ. μέτρων, ὑπελόγησεν ὅτι ἐὰν προχωρήσῃ διορύττων τὴν γῆν λίαν βαθέως δι' ἐργαλείων, δύναται νὰ τύχη στρώματος λίαν θερμοτάτου, ἐνθα νὰ σχηματίζηται τὸ ἀερόφως αὐτομάτως, ὡς ἐν τοῖς φρέασι τῆς Κίνας, καὶ οὕτω νὰ ἀποτελεσθῇ ἀνεξάντλητος πηγὴ ἀερόφωτος. Ὑπελογίσθη μάλιστα, ὅτι τὸ ἀερόφως τοῦτο ἐξερχόμενον ἐκ τῶν σπλάγγων τῆς γῆς, θέλει διατρέχει ταχύτητα καθ' ἕκαστον δεύτερον λεπτὸν ὥρας 500 μέτρων, ὥστε ἐὰν τὸ στόμιον τοῦ φρέατος ἔχη διάμετρον 1/100 μέτρου, θέλει ἐξέρχεσθαι ἐκ τοῦ τοιούτου φρέατος καθ' ἑκάστην ἡμέραν 48 εκατομμύρια κυβικὰ μέτρα ἀερόφωτος. Διὰ τοῦ ποσοῦ δὲ τούτου δύναται νὰ φωτίζηται ὅλη ἡ χώρα τοῦ Βελγίου ἄνευ σημαντικῆς δαπάνης.

Ἡ τοιαύτη ἐπιχείρησις εἶχεν ἀρχίσει ἐν Βελγίῳ πρὸ τινων ἐτῶν ἐντὸς ἐνὸς τῶν βαθυτάτων ἀνθρακορυχείων. Ἡ διατρέψις ἐγένετο διὰ τρυπάνου κινουμένου δι' ἀτμοκινήτου μηχανῆς· ἀλλ' ἡ συνάντησις διαφόρων ρευμάτων ὕδατος ὑπὸ

διάφορα στρώματα γῆς, ἐπέφερον ἐμπόδια πρὸς τὸ πέρασ τοῦ ἔργου.

Ἐκτὸς τῆς Κίνας ὑπάρχουσι καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἀσίας τοιαῦται πηγαὶ παρέχουσαι φλέγοντα ἀέρα. Παρὰ τοῖς Γουέβροις, οἵτινες κατοικοῦσι παρὰ τὴν Κασπίαν θάλασσαν, ὑπάρχει πηγὴ ἀερόφωτος, ἐξ ἧς σχηματίζεται φλογώδης ποταμὸς καλούμενος Βάκος, τὴν ὁποίαν οἱ κάτοικοι τῆς χώρας ἐκείνης λατρεύουσιν ὡς θεάν. Βεβαίως ὅπου τὸ ρεῦμα τοῦτο εὖρη κοιλότητά τινα ἄνευ διεξόδου, σχηματίζει ἐκεῖ λίμνην, ἥτις παρέχει φλόγας διαρκεῖς.

Ὅπου λοιπὸν ὑπάρχουσιν ἴχνη ἠφαιστίων κρατῆρων, καὶ τοιαῦτά εἰσιν ὅπου ὑπάρχουσι θειορυχεῖα, πηγαὶ θερμοῦ ὕδατος κλπ. δύναται νὰ ἐξέρχηται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ποσὸν τι ἀνθρακούχου ὕδρογόνου, καὶ νὰ ἐξέρχηται, ἢ διαρκῶς, ἢ κατ' ἐποχὰς ἔνεκεν ἐκτάκτου ἐξάψεως τοῦ ὑπογείου πυρός. Ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης ἐξαγωγῆς τοῦ τοιούτου εὐφλέκτου ἀερώδους σώματος δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἀνάφλεξις αὐτοῦ, καὶ φλόγες διαρκεῖς.

Τοιαῦτα φαινόμενα βεβαίως ὑπῆρχον συνεχέστερον εἰς λίαν ἀρχαιοτάτην ἐποχὴν, ὅτε ἡ γῆ ἦτο θερμότερα, καὶ ἠφαιστιοκρατῆρες ὑπῆρχον πανταχοῦ συχνότεροι, ὡς δῆλον ἤδη γίνεται ἐκ τῶν φαινομένων ἴχνῶν αὐτῶν εἰς τὰ τρίτογωνα ὄρη. Ἀλλὰ καθ' ὅσον βαίνει ἡ κατάψυξις τῆς γῆς, διότι, ὡς ἤδη εἶναι παραδεδεγμένον, ἡ γῆ ἄγει καταψυχομένη, ἐλαττοῦται καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἠφαιστίων κρατῆρων, καὶ ἐκλείπουσι καὶ πολλὰ πηγαὶ τοῦ ἀερώδους τούτου.

Ἐκ τοιούτων ὅμως παναρχαιοτάτων γεγονότων διετηρήθησαν κατὰ παράδοσιν αἱ ἐν τῇ Μυθολογίᾳ τῶν ἀρχαίων διηγήσεις περὶ ὑπάρξεως πυριφλέκτων ποταμῶν. Τοιαύτην ἀρχὴν

ΧΑΤΣΗ-ΧΡΗΣΤΟΣ.

ἔχει ὁ παρὰ τοῦ Ὀμήρου περιγραφόμενος Πυριφλεγέθων Ἀχέρων ποταμὸς, καὶ ὁ Κωκυτὸς, ὁ καθ' Ὀμηρον ἐκ τῶν ὑδάτων τῆς Στυγὸς ἐκπηγάζων·

Ἐνθα μὲν ἐς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε βέουσι
Κωκυτὸς τε, θς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ.
(Οδ. Κ, 513.)

Τοιαύτην φυσικὴν αἰτίαν ἔχει καὶ τὸ παρὰ τοῦ ἰδίου ποιη-
τοῦ ἀναφερόμενον περὶ τῆς Χίμαιρας, περὶ ἧς λέγει·

Δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.
(Ιλ. Ζ, 182.)

Τὴν ὁποίαν ἐφόνευσεν ὁ Βελλεροφόντης.

Ἡ Χίμαιρα αὕτη ἦτο πηγὴ ἀνθρακούχου ὑδρογόνου, τὸ ὁποῖον εἶχε ἀναφλεχθῆ, καὶ οὕτω διαχυνόμενον εἰς τὴν χώραν ἐκείνην ἐπήνεγκε βλάβας. Ὁ Βελλεροφόντης κατόρθωσε διὰ τῆς φρονήσεώς του, συνεργεῖα τῆς Ἀθηνᾶς καθ' Ὀμηρον, ν' ἀποσβύσῃ τὴν ἀνάφλεξιν ταύτην, διότι ἀποσβύνεται, ἐὰν ἦναι ὑπὸ μέτριον ποσόν, ὅταν ἐπὶ τοῦ στομίου τοῦ κρατῆρος τεθῆ σκέπασμα μάλλινον. Ὅτι μὲν ἡ Χίμαιρα αὕτη ἦτο πηγὴ τοιοῦτου ἀερό-
φωτος βεβαιοῦται καὶ ἐκ τοῦ ἱστορουμένου ὑπὸ τοῦ Πλινίου, ἀναφέροντος ὅτι παρὰ τὸ ὄρος Χίμαιρα ἐν τῇ Λυκίᾳ ὑπῆρχε πηγὴ τις πυρίφλεκτος. Τὴν δὲ τοιαύτην πηγὴν ἀνεῦρε κατὰ τὸ 1811 μ. Χρ. ὁ πλοίαρχος Γάλλος Βόφορτ ἐν τῇ ἀναφερο-
μένῃ θέσει παρὰ τὸ ὄρος Χίμαιρα.

Εἰς τοιοῦτον φυσικὸν ἀποτέλεσμα ἀνάγονται καὶ τὰ περὶ Σκαμάνδρου ποταμοῦ ἐν Τροίᾳ περιγραφόμενα ὑπὸ τοῦ Ὀμή-
ρου πυρίφλεκτα ἀποτελέσματα. Ὁ ποταμὸς οὗτος, ὁ καὶ Ξάνθος καλούμενος, ἐπήγαζεν ἐκ δύο πηγῶν, ὧν περὶ ἡ μὲν παρεῖχε

ψυχρὸν ὕδωρ, ἢ δὲ θερμὸν, ἐξ ἧς ἐξεπέμπετο καπνὸς ὡσεὶ πυρὸς φλέγοντος.

Ἡ μὲν γὰρ θ' ὕδατι λιαρῶν ῥέει, ἀμφὶ δὲ καπνὸς
Γίνεται ἐξ αὐτῆς, ὡσεὶ πυρὸς αἰθόμενοιο.

(Ιλ. X, 150.)

Τοιαύτας πηγὰς καὶ ἤδη ἀνεκάλυψε περιηγητῆς τις ἐν θέσει τινί, ἔνθα εἰκάζεται ἡ πόλις τῆς Τροίας. Ἐκ τούτου λοιπὸν ἔπεται, ὅτι αἱ πηγαὶ αὗται παρέκειντο εἰς ἡφαιστίον κρατῆρα ἐσβεσμένον, ἔνθεν ἐξήρχετο διὰ τῆς θερμῆς πηγῆς καπνὸς τις. Δὲν εἶναι λοιπὸν παράδοξον ἕνεκεν ἐξάψεώς τινος τοῦ ὑπογείου ἡφαιστίου πυρὸς ὅτι ἐγένετο παραγωγὴ ἀνθρακούχου ὑδρογόνου, ὅπερ, διαχυθὲν μετὰ μεγάλης ἐκχύσεως ὕδατος, ἐπλημμύρησε τὸν τε ποταμὸν, καὶ τὴν πεδιάδα ἕνεκα τῆς πλησμονῆς, καὶ κατόπιν, ἀναφλεθρὸν ἔκ τινος αἰτίας ἐπέφερε τὴν περιγραφομένην κατάφλεξιν τῆς τε πεδιάδος καὶ τοῦ ποταμοῦ, ἧτις κατέπαυσεν ἅμα ἐξέλειπε καὶ ἡ τοῦ ἡφαιστίου πυρὸς ἐξαψίς, καὶ ἡ ἐπὶ πλέον ἐκχυσις τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ ἀερώδους τούτου.

Ὡς ἐξηράνθη πεδίον πᾶν, καδδ' ἄρα νεκρούς
Κῆεν· ὁ δ' ἐς ποταμὸν τρέψε φλόγα παμφανόωσαν.
Καίοντο πετέλει τε καὶ ἰτέκι ἠδὲ μυρίκαι,
Καίετο δὲ λωϊτός τ', ἠδὲ θρύον, ἠδὲ κύπειρον,
Τὰ περὶ καλὰ βέεθρα ἄλλις ποταμοῖο πεφύκει·
Τείροντ' ἐγγέλυές τε καὶ ἰχθύες, οἳ κατὰ δύναι,
Οἳ κατὰ καλὰ βέεθρα κυβίστων ἔνθα καὶ ἔνθα,
Πνοιῆ τειρόμενοι πολυμήτιος Ἡφαιστίου.
Καίετο δ' ἴς ποταμοῖο· ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.

(Ιλ. Φ, 348.)

Τὸ ἀνθρακούχον τοῦτο ὑδρογόνον ἀναπτύσσεται αὐτομάτως εἰς τὰ μεταλλεῖα ἔνθα ἀναφλεγόμενον ἐπιφέρει τρομερὰς καταστροφὰς, διόπερ ἐπενοήθη ὁ ἀσφαλιστικὸς λύχνος, δι' οὗ ἐμποδίζεται ἡ ἀνάφλεξις τοῦ ἀέρος τούτου, ὅταν οὗτος τύχη νὰ

ἦναί που. Ὡσαύτως ἀναπτύσσεται εἰς τοὺς ἀποπάτους, καὶ εἰς τοὺς παλαιούς τάφους, κτλ. Ἐργάται καθαρίζοντες ὑπόνομους κατεστράφησαν, διότι ἔλαβον λύχνον, δι' οὗ ἀνεφλέχθη τοιοῦτος ἀήρ εὐρισκόμενος ἐκεῖ. Ὁ Νικόλαος ὁ Δαμασκηνὸς διηγεῖται, ὅτι ὁ Ἡρώδης ἀνοίξας τὸν τάφον τοῦ Δαυΐδου πρὸς εὐρεσίαν θησαυρῶν, καὶ προχωρήσας μὲ τοὺς περὶ αὐτὸν εἰς τὰ ἐνδότεα αὐτοῦ, ἔνθα ἦσαν τὰ σώματα τοῦ Δαυΐδου καὶ Σολομῶντος, ὑπέστη μέγαν κίνδυνον καταστροφῆς, διότι ἀνεφλέχθη ὁ ἀήρ, ἐξ οὗ κατεκάρησαν δύο τῶν μετ' αὐτοῦ δορυφόρων.

Τὸ ἀερόφως καθίσταται φωτοβόλον ἕνεκεν τοῦ ὑδρογόνου ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ κυριώτερον στοιχεῖον τῆς συστάσεώς του διότι μόνον τὸ ὑδρογόνον ἔχει τὴν ιδιότητα ν' ἀναφλέγηται, καὶ νὰ παραγάγῃ φλόγα φωτοβόλον. Ἡ φλόξ αὕτη εἶναι τόσον λευκοτέρα, ὅσον καθαρώτερον εἶναι τὸ ὑδρογόνον. Ἐκ τῆς τοιαύτης μόνου τοῦ ὑδρογόνου φλογὸς ἀποτελεῖται ὁ λεγόμενος φιλοσοφικὸς λύχνος, ὅστις γίνεται προχειρῶς, ὅταν ἐν φιάλῃ τεθῆ ὕδωρ, θειϊκὸν ὄξύ, καὶ ρινίσματα σιδήρου, δι' ὧν ἐξάγεται ὑδρογόνον· ἐπὶ δὲ τοῦ στομίου αὐτῆς προσαρτηθῆ καλῶς σωλὴν ὑάλινος, λήγων εἰς ὄξειαν ὀπλῆν, ἐξ ἧς ἐξέρχεται τὸ ὑδρογόνον. Ἐὰν ἐπὶ τῆς ὀπλῆς ταύτης πλησιάζῃ φλόξ, ἀναφλέγεται τὸ ὑδρογόνον, καὶ καίει ὡς λαμπράς. Διόπερ ἀπὸ τινος καιροῦ ἤρχισαν νὰ ἐφαρμόζωσι πρὸς δημόσιον φωτισμὸν τῶν πόλεων τὸ διὰ τοῦ καθαροῦ ὑδρογόνου φῶς ἀντὶ τοῦ διπλανθρακούχου, διότι τὸ καθαρὸν ὑδρογόνον εἶναι ὀλιγοδαπανηρότερον τοῦ διπλανθρακούχου, καὶ ἐπιφέρει πολὺ ὀλιγωτέρας βλάβας ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου, ἐπειδὴ οὔτε ὀσμὴν ἔχει πολὺ βαρεῖαν, οὔτε διαχυθὲν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ μένει διακεχυμένον διὰ τὸν λόγον ὅτι, ελαφρότερον ὄν, κατὰ 14 1/2 φορές τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, διασκεδάζεται ταχέως.

Ἐν τῇ φύσει παράγεται αὐτομάτως καὶ ἄλλο τι ἀερώδες σῶμα, συνιστάμενον ἐξ ὑδρογόνου καὶ ἄνθρακος, ἀλλ' ὑπὸ διαφοροῦν ἀναλογίαν, διόπερ καλεῖται πρωτανθρακοῦχον ὑδρογόνον. Καὶ τὸ ἀερώδες τοῦτο σῶμα ἀναφλέγεται διὰ προσεγγίσεως φλογός· ἀλλὰ παρέχει φλόγα κυανήν· διόπερ ἐκλήθη ἀήρ τῶν Βάλτων. Ἐξέρχεται ἐκ τοῦ ὕδατος εἰς πομφόλυγας, ὅταν ἀνακινήται ὁ βυθὸς τῆς λίμνης διὰ βράβδου· δὲν ἔχει ὁμιος οὐδεμίαν ὁσμὴν. Παράγεται εἰς τὰ βαλτώδη μέρη ἐκ τῆς ἐν τῷ ὕδατι σήψεως ὕλων φυτικῶν καὶ ἄλλων· παράγεται δὲ καὶ τεχνητῶς διὰ τῆς ἀποσταλάξεως ὀξικῆς σόδας μετὰ καυστικῆς τιτάνου· διόπερ καλεῖται ἀήρ ὀξικός.

Τὸ 1833 ὁ ἐν Βρυξέλλαις Ἰσθάρδος εἰσήγαγε πρὸς φωτισμὸν θαλάμων, ὡς ἀντικαταστατικὸν τοῦ ἐλαίου μίγμα τι ἐξ οἰνοπνεύματος καὶ ἐλαίου τερεβινθίνης, ἢ νάφτας, ὅπερ ἐκλήθη ὑδρογόνον ὑγρὸν, τὸ ὅποῖον παράγει λαμπρὰν φλόγα· ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ ἀρτίως εἰσήχθη τὸ πετρέλαιον, κεκαθαρισμένον, ἢ ἡ νάφτα, ἣτις εὐρίσκεται εἰς πολλὰ μέρη τοῦ κόσμου ἐκπηγάζουσα καὶ εἶνε εὐποριστοτέρα. Τοιαύτη πηγὴ πετρελαίου ἦτο γνωστὴ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἡροδότου ἐν Ζακύνθῳ, ἣτις καὶ ἤδη ὑπάρχει· καὶ ἐν Πελοποννήσῳ κατέναντι τῆς Ζακύνθου ὑπάρχει τις ἄλλη τοιαύτη.

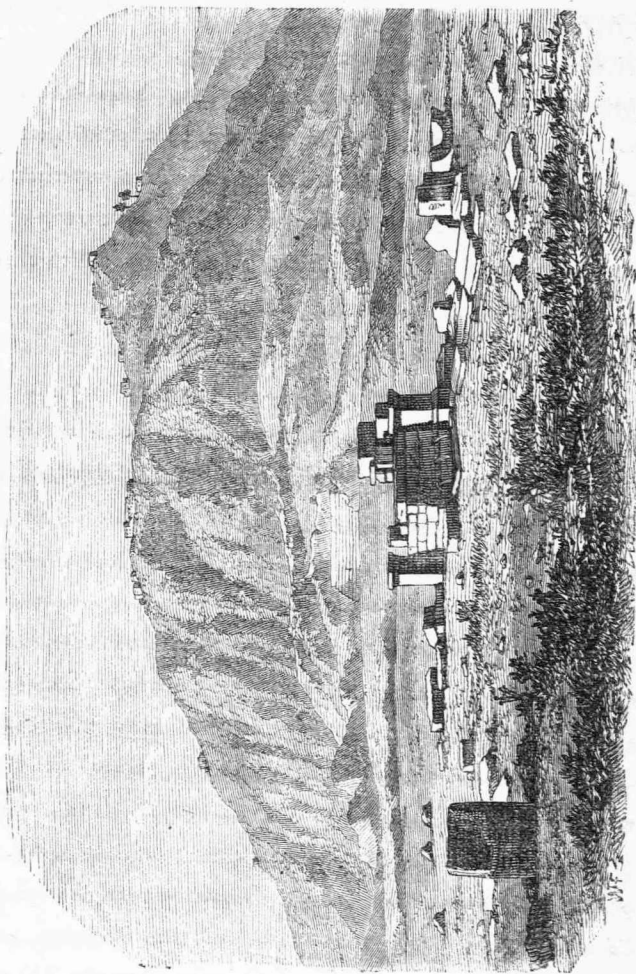
Ἡ Νάφτα εἶναι λίαν εὐφλεκτος, καὶ ἐξατμίζεται ταχέως· διόπερ καὶ οἱ πρὸς τὴν χρῆσιν ταύτης λύχνοι ἀνάγκη νὰ ἔχωσι λαμῶν ὑψηλὸν ἵνα μὴ διαδίδηται ἐντὸς ἡ φλόξ. Ὅθεν ἀπαιτεῖται προσοχὴ εἰς τὴν χρῆσιν τῶν λαμπῶν τούτων. Ἐὰν τὸ πετρέλαιον ἀναφλεχθῆ ἀπροσδοκῆτως, ἀποσβέννεται δι' ἐπιθέσεως μαλλίνου τινὸς ὑφάσματος. Τὸ ὕδωρ ἐξάπτει τὴν φλόγα.

Ἡ νάφτα καταστρέφει τὸν σῆτα (σκόρον), ὅστις κατατρώγει τὰ μάλλινα ὑφάσματα, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἔντομον.

Ἐὰν τὸ ὑδρογόνον ᾖναι ἠνωμένον μετὰ τοῦ ὀξυγόνου ἀποτελεῖται φωτοβόλον ἀερώδες, τοῦ ὁποίου ἡ λάμψις γίνεται λίαν ζωηρὰ, ὅταν ἡ φλόξ προσβάλλῃ ἐπὶ ἀκαύστου σώματος, οἷον τμήμα κισσύρεως κτλ. διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἐδοκιμάσθη νὰ φωτισθῆ ὀλόκληρος ἡ πόλις τῶν Παρισίων.

Κατὰ τὸ 1801 ὁ Ἄγγλος φυσικὸς Οὔφρου Δαβὺ συνέλαβε πρῶτος τὴν ιδέαν πρὸς φωτισμὸν διὰ τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός, τὸ ὅποῖον παράγεται, ὅταν τὰ δύο ρεύματα αὐτοῦ συμπέπτωσιν ἀντιθέτως ἐπὶ ἄνθρακος. Πολλάκις ἐδοκιμάσθη τοῦτο, ἀλλ' εἰσέτι δὲν ἐπέτυχεν ἡ ἐφαρμογὴ του· τὸ φῶς ὁμιος τοῦτο εἶναι τὸ λαμπρότερον μετὰ τὸ ἡλιακὸν φῶς.

Ἰωάννης Π. ΠΥΡΡΑΣ.

ΕΡΕΜΙΑ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ ΤΗΣ ΧΑΡΩΝΕΙΑΣ.

ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟΝ

Ο ΣΙΑΒΕΣΤΡΗΣ.

Τῷ Κ. Γρόσση ἀρίστῳ χειρουργῷ ἐν Φλωρεντία, τεκμήριον ἀναμνήσεως.

Διαμένων ἐν Φλωρεντία, περιεργαζόμενι ἀνεκάθεν τῶν αὐτόθι καλλιτεχνῶν τὰ ἀπειράριθμα ἐργαστήρια· ἀρχαία δέ τις οἰκοδομή, ἄλλοτε μοναστήριον οὔσα, ἐμπεριέχει, ὡς γιγαντιαία κυψέλη, ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν, καὶ ἰδίως ζωγραφεῖα, ἢ εἰς τὰ ὁποῖα φοίτησις πολὺ μὲ ἔτερπε. . .

Πίνακες δὲ καὶ γύψου ἐκμαγεῖα προσαρτῶνται ἀτάκτως ἐπὶ τῶν τοίχων, καὶ ὀκρίβαντες ἴστανται τῆδε κάκεισε, ἀνέγοντες ἐπεξεργαζόμενα εἰκονογραφήματα· παρὰ τὴν τράπεζαν δ' ἐφ' ἧς κεῖνται σωρηδὸν καὶ ἀνάμικτα φιάλαι καὶ κύστεις πλήρεις βαφῶν, γραφίδες, πυξίδια, διαγράμματα, κάλαμοι γραφικοὶ, μολυβδογραφίδες καὶ ἄλλα παντοειδῆ ἐργαλεῖα, στηρίζεται ἡμίθραυστος, πολυτελής ἄλλοτε δίφρος, ἐφ' οὗ στοιβάζονται σωροὶ σχεδιασμάτων. . . Κ' ἐπὶ συσκίου γωνίας ἴσταται ἡ γλήνη (κοδκλα) περιβεβλημένη γλαμύδα Ἑλληνικὴν καὶ, ἐπὶ τῆς καλλικόμου κεφαλῆς, τυχαίως πως τὸν πῖλον τοῦ καλλιτέγνου, καὶ παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς ἐβρίμμενα κατά-

κινται χαρτοφυλάκια, φενάκαι, θήκαι, κεκονιαμένα πινάκια, ἐσχισμένοι διαγραφαί. . . Ἐὰν δ' ἐμβλέψῃς τοὺς προσηρητημένους ἐπὶ τῶν τοίχων πίνακας, θεωρεῖς ἀντιγραφήν τῆς Μεδούσης τοῦ Λεωνάρδου Βίγκη μεταξύ Παρθένου τοῦ Ράφαηλ καὶ Ἀφροδίτης τοῦ Τιτιανού, τοπιογραφίαν ἐγγὺς ἀνατομικῶν μελετημάτων, θηρευτικὸν εἰκονογράφημα φλαμανδικῆς ἐργασίας ἀπηρητημένον ἐφ' ἱερογραφίας τοῦ φρα-Βαρθολομαίου ἢ τοῦ φρα-Ἄγγελικου, γελοιογραφίαν ὑπὸ προσωπογραφίαν πλήρη μελαγχολικῆς ποιήσεως, Λαυρεντίου Κρέδη.

Καὶ ἐντὸς τοῦ γραφικοῦ αὐτοῦ χάους διακρίνεται, ὑπὸ δραγμῶν ἀκτίνων φωτός, ὁ καλλιτέχνης ἰστάμενος ἢ καθήμενος ἔχων ἐνώπιόν του ὀκρίθαντα, κρατῶν δὲ πυξίδιον, χειρέρευσμα καὶ γραφίδας, σύννου ὡς γεωμέτρης, ἔνθους ὡς ποιητής.

Πρωίαν τινὰ ἤλθον εἰς τὸ ἐργαστήριον ἀρίστου Ἑλλήνου καλλιτέχνου, τοῦ Γεωργίου Μηνιάτη ἀριστέως διαφόρων Ἰταλικῶν πόλεων, καὶ τὸν εὔρον μελετῶντα κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην τὴν διασκευὴν μεγάλης εἰκονογραφίας, ὑποθέσεως Ἑλληνικῆς ἢς τὰ μελετήματα ἤδη ἀνεδείκνυον τὴν μεγαλουργίαν τῆς ἐθνικῆς ταύτης ἐπιχειρήσεως, μελλούσης κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἐκεῖσε εἰδημόνων, νὰ διαιωνίσῃ τὸ ὄνομα τοῦ καλλιτέχνου καὶ δόξαν τῆ Ἑλλάδι νὰ περιποιήσῃ. Ὁ φίλος εἰργάζετο ἀπέναντι ἀνδρὸς, ὡς προτύπου, ἔχοντος ἐστραμμένα πρὸς ἐμὲ τὰ νῶτα καὶ τὴν μὲν κεφαλὴν περιστεμμένην ζώνῃ μακρᾷ, ἐν εἶδει κιδάρεως, τὰς δὲ χεῖρας τεθειμένας ἐπὶ τοὺς κροτάφους, ἅμα δὲ πλησιάσας εἶδον τὸν ἄνθρωπον κατὰ μέτωπον.

— Ἄ! τὴν ὠραίαν κεφαλὴν! ἀνέκραξα, τὸ ὠραῖον πρότυπον! . . . ποῦ τὸν ἐπέτυχες;

— Εἰπέ κάλλιον, πῶς τὸν ἐπέτυχον! ἐξεφώνησεν ὁ Μηνιάτης, ἀποσύρων τὰς χεῖρας, καὶ στρέφων πρὸς ἐμὲ τὸ πρό-

σωπον. Πρὸ ἑξ μηνῶν, ἐξηκολούθησεν, ἀφ' οὗ ἀνέλαβε τὴν ἐπὶ στιγμὴν διακοπεῖσαν ἐργασίαν του, κατεγράφην εἰς τὸν κατάλογον τῶν πελατῶν του, καὶ σήμερον μόλις ἤλθεν ἡ σειρά μου.

— Ἀλλὰ δικαίως εἶναι τοσοῦτον ἐπιζήτητος! . . . τί λαμπρά. . . ἀρχαϊκὴ προτομή! . . .

— Δέν σοι φαίνεται ὅτι ἀνακαλεῖ τὴν κεφαλὴν τοῦ Λεωνάρδου Βίγκη;

— Τῷ ὄντι! . . . ἀλλὰ λευκὴν τὴν κεφαλὴν τοῦ Βίγκη διατηροῦσαν ὀλόκληρον τὴν φλόγα τῶν ὀμμάτων. Καὶ τὴν λαμπρὰν ταύτην κεφαλὴν τὴν ἐπιθέτεις ἐπὶ κορμοῦ Τούρκου;

— Ἐπὶ κορμοῦ Τούρκου. . . καὶ θὰ ἦναι ἡ ὠραιότερα κεφαλὴ τοῦ πίνακος μου.

— Ἄλλ' ἐπεθύμουν κατὰ τοῦτο νὰ ἦσο ἦττον ἐλευθέριος. . . Καὶ πόθεν εἶναι ὁ τύπος οὗτος;

— Φλωρεντινός. . . τέλειος Φλωρεντινός. . . ἡ ἱστορία του εἶναι λυπηρὰ, φίλε μου, περίεργος. . . Παρακλάδιον πλουσίας καὶ εὐγενοῦς Φλωρεντινῆς οἰκογενείας, ἔτυχε τῆς συνήθους ἀγωγῆς. . . ἀπὸ τοῦ Τολομικοῦ γυμνασίου τῆς Σιένης, μετέβη εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Πίσσης, ὅθεν, ἀφ' οὗ προσεκτήσατο τοὺς ἀκαδημαίους βαθμοὺς, ἐπανῆλθεν εἰς Φλωρεντίαν, ἔχων τὴν μὲν καρδίαν ἐρωτόληπτον, τὴν δὲ κεφαλὴν φλογερὰν ὑπὸ πολιτικῆς μονομανίας. Κατὰ δὲ τὸ σῆθηες μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς πρώτης συγγραφῆς του ἐφυλακίσθη καὶ μετὰ διετὴ εἰρκτὴν, ἐξορισθεὶς, μετέβη εἰς Παρισίους, ὅπου ὁ ἔρωσ καὶ ἡ πολιτικὴ κατηγάλισκον τὴν περιουσίαν του, μέχρις οὗ περιπλακεῖς εἰς συνωμοσίαν σκοποῦσαν τὴν ἐπανάστασιν τῆς Ἰταλίας, ἤλθεν εἰς τὴν Παπικὴν Ἐπικράτειαν, ἐν ἣ, προδοθείσης τῆς ἐταιρίας, συλληφθεὶς καὶ οὗτος καὶ δικα-

στεις, κατεδικάσθη εἰς θάνατον, ἀλλ' ἀποδράς διέφυγε τὴν ποι-
νὴν ὡς ἐκ θαύματος.

« Μετὰ δεκαετῆ δυστυχῆ ἀποπλάνησιν, ἀμνηστευθεὶς παρὰ
τῆς Κυβερνήσεώς του, χάριν ξένου τινὸς προστάτου ἐπανήλθεν
ἐνταῦθα, εὐθυμος, λάλος, εὐελπὶς, ἀμέριμος, ὡς ὁ νεοσσὸς ὁ
κατὰ πρῶτον ἱπτάμενος.

« Ὅρθῶς παρετήρεις προχθές, ἐξηκολούθει ὁ Μηνιάτης μετὰ
στιγμιαίαν διακοπὴν, καθ' ἣν τὸ βλέμμα του μετέβη δις ἢ
τρὶς ἐξεταστικῶς ἀπὸ τοῦ προτύπου εἰς τὸν πίνακα, ὅτι ἐνίοτε
συμβάντα τινὰ μᾶς προσηλυτίζουσιν εἰς τὸ δόγμα τῆς εἰμαρ-
μένης. . . πῶς νὰ ἐξηγήσης ἄλλως φαινόμενά τινα; . . πῶς
νὰ ἐρμηνεύσης ἐπιτυχίας ἢ ἀποτυχίας τινάς; ἐλάχιστοι, ἀόρατοι
μογλοὶ, λέγουσί τινες, εἰσὶ τὰ αἷτια μεγάλων ἀποτελεσμά-
των. . . ἀλλ' οἱ αὐτοὶ μογλοὶ εἰσὶ διὰ μὲν τινὰς αἷτια καλῶν,
δι' ἄλλους δὲ κακῶν ἀποτελεσμάτων, καίτοι ἀμφοτέρωι διά-
κεινται ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις. . . πρὸς τούτοις τὰ αἷτια
καταφαίνονται μετὰ τὸ ἀποτέλεσμα. . . λόγου χάριν ὁ βίος
τοῦ ἀνδρὸς τούτου, προσέθηκεν ὁ καλλιτέχνης στρεφόμενος
πάλιν πρὸς ἐμέ καὶ δεικνύων μοι διὰ τῆς γραφίδος του τὸν
ἤρεμον τύπον μὴ εἰδότα βεβαίως τὴν Ἑλληνικὴν, ἐγένετο
σκληρὰ ἀποτυχία, σκληροτέρα ἀπάτη. . . ὅσον γενναιότερον
κατίσχυε τῆς δυσμενοῦς τύχης πρὸς ταύτην ἀγωνιζόμενος, το-
σοῦτον πλέον αὐτὴ ἐμαίνετο κατ' αὐτοῦ. . .

— Μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του λοιπὸν, δὲν ὑπῆρξεν εὐτυχέ-
στερος· ἀλλὰ πῶς ἠναγκάσθη νὰ προσφύγῃ εἰς τὸν ἔσχατον
τοῦτον βιωτικὸν πόρον;

— Ἐσχατος πόρος; ἔστω! . . Ἀλλ' ἀφ' οὗ δὲν τῷ ἀπέ-
μεινεν ἄλλος;

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Μηνιάτης κατέθεσε τὸ χειρέρισμα

1. ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΡΙΠΑΣ   2. ΧΑΪ   3. ΚΑΛΑΙΟΥΤΗ ΙΤΑΛΙΑΝΟΣΟΥΔΩΝ.
 4. ΠΑΤΡΙΑΣΙΑ ΜΑΝΤΙΟΥΣΑΟΥ   5. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΡΦΟΥΛΟΣ

καὶ ἀνέμιξε βαφάς τινας· ὁ τύπος δραττόμενος τῆς διακοπῆς ταύτης ἀνεπαύθη, . . τὸ βλέμμα του περιήλθε τοὺς ἀνηρτημένους πίνακας, ἤτενισε τὸν αἴθριον οὐρανὸν καὶ προσηλώθη τέλος ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν ὑποδημάτων του. Μετὰ ταῦτα ἐχασμήθη δις, τρίς, καὶ μειδιάσας ἀνέλαβεν εὐθὺς πρὸς τὸ νεῦμα τοῦ καλλιτέχνου τὴν πρώτην στάσιν.

— Καὶ εὐθυμεῖ, πάντοτε; ἠρώτησα τὸν Μηνιάτην.

— Δὲν τὸν βλέπεις, ἀδελφέ;... Καὶ ἰδοὺ κατὰ τί τὸν φθονῶ... Εἰπέ μοι... τί ἐπιζητοῦμεν ὅλοι;... πρὸς τί τείνουν αἱ ὄνειροπολήσεις καὶ οἱ μόχθοι ἡμῶν;... τί ἔστιν εὐτυχία, εἰμὴ εὐθυμία;... Ὁ κόσμος τὸν ἐπότισεν ὄξος καὶ τὸ στόμα του ἐκχέει μέλι... καὶ ἡ χεὶρ του θωπεύει τὸν ραπίσαντα αὐτόν... ἡ ψυχὴ του εἶναι ψυχὴ νεανίου ἐρωῶτος κατὰ πρῶτον.

— Ἄλλ' εἰς τί ἀποδίδεις τὴν ἀρετὴν ταύτην;

— Ἀπόδος τὴν ἀρετὴν ταύτην εἰς ἀναισθησίαν ἢ γενναϊότητα, εἰς τὴν φιλοσοφίαν ἢ τὴν θρησκευτικὴν πίστιν, εἰς ὄργανισμὸν τοῦ σώματος ἢ εἰς ἄλλο τι· ἀλλ' ὅπως καὶ ἐὰν ἔχη, τὸν ζηλεύω. . .

— Καὶ τώρα πῶς διατελεῖ;

— Τὴν μὲν ἡμέραν προσηλοῦται μισθούμενος εἰς τὰ ζωγραφεῖα, τὴν δὲ ἐσπέραν καταναλίσκει τὴν ἡμερησίαν εἰσπραξίν εἰς τὰ θεάτρα, τὰ ὀψοπωλεῖα καὶ τὰ καφεπωλεῖα, ἀρνούμενος ἐπιμόνωσ νὰ ἐκτεθῆ εἰς τὸ γυμνὸν τῶν ἐσπερινῶν ἀκαδημιῶν, καί τοι πολλὰ τῷ ὑπεσχέθησαν, ἵνα ἔχη πλήρη ἐλευθερίαν τὴν ὥραν ἐκείνην.

— Ἄλλὰ μισθοῦται καλῶς;

— Δύνασαι νὰ τὸ συμπεράνης! Σοὶ ἐπαναλαμβάνω, ὅτι εἶναι εὐκολωτέρα ἢ ἐπιτυχία ἀδείας πρὸς ἀντιγραφὴν τῆς Θεοτόκου della Seggiola, παρὰ ἡ ἀντιγραφὴ τούτου. . .

.....
Μετὰ ἓνα μῆνα ἀπήντησα εἰς Λιβόρνον ἕτερον Ἕλληνα δόκιμον καλλιτέχνην, τιμῶντα ἐπίσης τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος παρὰ τοῖς ξένοις, τὸν Περικλῆ Λεβίδην ἐρχόμενον ἐκ Φλωρεντίας. Πρὸς τοῖς ἄλλοις, τῷ ἀνέφερον περὶ τοῦ προτύπου Σιλβέστρη.

— Ὁ δυστυχῆς! ἀνέκραξεν ὁ Λεβίδης ἐστερήθη καὶ τοῦ πόρου τούτου...

— Πῶς;

— Ἐνεκα τῆς ἀκρασίας του... ἡ ώραία ἐκείνη κεφαλὴ εἶναι σχεδὸν ἀγνώριστος. Ὁ ἕτερος τῶν ὀφθαλμῶν ἐχαυνώθη... τὸ στόμα ἐστρεβλώθη.

— Καὶ λοιπὸν πῶς ζῆ τώρα; θὰ ἔχη βεβαίως περίσσευμα τῶν οἰκονομιῶν του;

— Οὔτε λεπτόν! ὁ διάβολος τὰ κατεξόδευεν ὅλα... ἦτο τέλειος Συβαρίτης.

.....
Μετ' ὀλίγον ἐπέστρεψα εἰς Φλωρεντίαν, καὶ ἠρεύνησα ἐπὶ πολὺ περὶ αὐτοῦ, πλὴν μάτην· ἀλλὰ τέλος περὶ δεῖλιν τινα, περιπολῶν μετ' Ἀγγλοῦ τινὸς ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς Μητροπόλεως, παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ὑπερηφάνου ἐκείνου χειροποιήτου ὄρους τοῦ Ἀρνόφλου, ἐφ' οὗ ἐπέθηκε δεύτερον ὄρος, τὸν θόλον, ὁ Βρουννελέσκος, εἰς οὗ τὰς ῥωγμὰς ὁ ἰέραξ, τὸ ὄρεινὸν τοῦτο πτηνὸν, ἐπηξε τὴν φωλεάν του, ἐνῷ οἱ ἄνεμοι συρρέουσιν εἰς τοὺς πόδας τοῦ γιγαντιαίου ἰδρύματος τοῦ Ἀρνόφλου, ὡς εἰς τοὺς πόδας τῶν πλησίον Ἀπεννίνων, ἄνθρωπος τις ῥακένδυτος μᾶς ἐπλησίασε καὶ μετ' ἐμὲ καλλίστην ἀγγλικὴν προφορὰν μᾶς εἶπεν ἀγγλιστί.

— Κύριοι, θέλετε νὰ ἰδῆτε τὴν μητρόπολιν; τὸ Βαπτιστήριον;... νὰ σᾶς ἐρμηνεύσω τὰς πύλας του, ἔργον τοῦ

Γιβέρτη, περὶ ὧν ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος εἶπεν, ὅτι ἀξίζουσιν νὰ ᾖναι πύλαι τοῦ παραδείσου.

— Δὲν εἶσαι ὁ Σιλβέστρης; τὸ περίφημον πρότυπον; τὸν ἠρώτησα ἰταλιστί.

— Μάλιστα, μοὶ ἀπεκρίθη, ἑλληνιστί, μετ' ἀπαράμιλλον κόμπου.

— Ἄ! γνωρίζεις καὶ ἑλληνικά; τὸν ἠρώτησα εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν.

— Come along, gentleman, walk in (ὄριστε, Κύριε εἰσέλθετε), εἶπε στρεφόμενος πρὸς τὸν συντροφόν μου, προσποιούμενος ὅτι δὲν μοὶ ἤκουσεν.

Ὁ Σιλβέστρης, ἐν τούτοις ἐγνώριζεν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς περισσώτερον πολλῶν σοφῶν ὁμοειδῶν του, ἐγνώριζε μίαν λέξιν...

Ὁ Κύριος Howe ἔστρεψε πρὸς ἐμὲ καὶ μ' ἐζήτησε διὰ τοῦ βλέμματος περὶ τοῦ πρακτέου. Ἐγὼ δὲ ἔλαβον τὸν βραχίονά του καὶ ἔνευσα πρὸς τὸν Σιλβέστρη νὰ προπορευθῆ.

Ἐνῷ περιηρόμεθα τὰ ἐνδοξὰ ἐκεῖνα μνημεῖα τῆς ώραίας, τῆς πολυποθήτου Φλωρεντίας, ἐθαύμαζα τοῦ Σιλβέστρη τὴν εὐγλωττίαν, τὴν παικιλίαν τῶν γνώσεων, τὴν ὀρθότητα τῶν παρατηρήσεων, τὴν περὶ τὰ πράγματα ὀξυδέρκειαν καὶ τὴν περὶ τοὺς ἀνθρώπους λεπτὴν κρίσιν.

— Κερδίζετε πολλὰ τώρα; ἠρώτησα τὸν Σιλβέστρη, ἐνῷ ἐξερχόμεθα τῆς μητροπόλεως.

— Τὸ γεῦμά μου, Κύριοί μου, μαγειρεύεται εἰς τὸ βάλαντιον τῆς ἡμετέρας αὐθεντίας.

Δυστυχῶς τὰ ἐμπεριεχόμενα εἰς τὰ δύο βάλαντιά μας δὲν ὑπερέβαινον τὸ ἐν δίστηλον, ὅπερ τῷ ἐνεχειρίσαμεν μετὰ συστολῆς· ἀλλ' οὗτος μᾶς ἐπροσκύνει ἐδαφιαίως καὶ διὰ τοῦ

ἀπολειπομένου ὀφθαλμοῦ του μ' ἐξέφραξεν ὅλην τὴν εὐγνωμοσύνην του.

Τὸ ἑσπέρας μετέβην εἰς τὴν Πέργολαν, τὸ κυριώτερον θέατρον τῆς Φλωρεντίας, καὶ ἀπήντησα μετ' ἐκπλήξεως τὸν πρωῖνὸν ξεναγόν μας καθήμενον ἐπὶ τῶν πρώτων θρανίων καὶ ὅπως προσηλωμένον ἐπὶ τῆς παραστάσεως. Ἐχειροκρότει δὲ σπανίως ἀλλὰ περιπαθῶς καὶ συνδιαλέγετο ἐνίοτε μετὰ τοῦ γείτονός του.

Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως καὶ τὴν ἐξοδὸν τὸν ἰγνηλάτησα δίδοντα τὸν βραχίονα εἰς τὸν γείτονά του νεώτερον ὄντα τὴν ἡλικίαν. . . Καθ' ὁδὸν καὶ οἱ δύο ἐτερέτιζον τὰ κυριώτερα τεμάχια τοῦ μελοδράματος, μέχρις οὗ εἰσῆλθον εἰς ξενοδοχεῖον, εἰς ὃ παρεσέδυν κ' ἐγὼ ἀποσυρθεὶς εἰς γωνίαν, ἐξ ἧς ἠδυνάμην νὰ παρατηρῶ χωρὶς νὰ θεωρῶμαι· τοὺς ἔβλεπον συνευθυμοῦντας, συνδειπνοῦντας κάλλιον ἐμοῦ καὶ ἐζήλευον τὴν εὐθυμίαν των, προσεῖχον δὲ μετὰ περιεργείας νὰ μάθω τίς ἦτον ὁ ξενίζων, ὅτε εἶδον τὸν Κύρ Σιλδέστρη δίδοντα εἰς τὸν ὑπὸν τὴν τὸ ὑπολειπόμενον ρυπαρᾶς ταμβακοθήκης, ἐκπληρούσης χρῆν βαλαντίου, καὶ πάλιν τερετίζοντα, σιγαλῆ τῆ φωνῆ, καὶ κινουῦντα ἐμμέτρως δεξιᾶ τε καὶ ἀριστερᾶ τὴν κεφαλὴν ὅτε ἀπήρχετο μετὰ τοῦ φίλου του.

Ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ἐσυλλογιζόμενος, εἶναι μέγας ἢ κατάπτυστος, καὶ ὅτε ἤλθε πλησίον μου τὸν ἔκραξα καὶ τὸν προσεκάλεσα μετὰ τοῦ φίλου του νὰ πῆ πόνσιον.

— Δὲν μοὶ δίδεις τὸ τῆς εὐτυχίας ἀπόκρυφόν σου; τῷ εἶπον μειδιῶν, ἀφ' οὗ ἐκάθησε καὶ ἔφερον ἐνώπιόν του τὸ πόνσιον, μάθε ὅτι πρὸ τριῶν ὥρῶν σὲ κατασκοπεύω καὶ σὲ ζηλεύω.

— Ἄ. . . ἄ. . . ἄ. . . ἄ. . . ἐκάγχασεν ὁ γέρον ἐκεῖνος,

τὸ ἀπόκρυφον; ἄ. . . ἄ. . . ἄ. . . τὸ ἀπόκρυφόν μου, Κύριε, εἶναι συλλογισμὸς τις.

— Ποῖος;

— Ἐὰν ἤμην, διανοοῦμαι πάντοτε, δυστυχέστερος παρ' ὅ,τι εἶμαι; . . .

— Αὐτὸ μόνον;

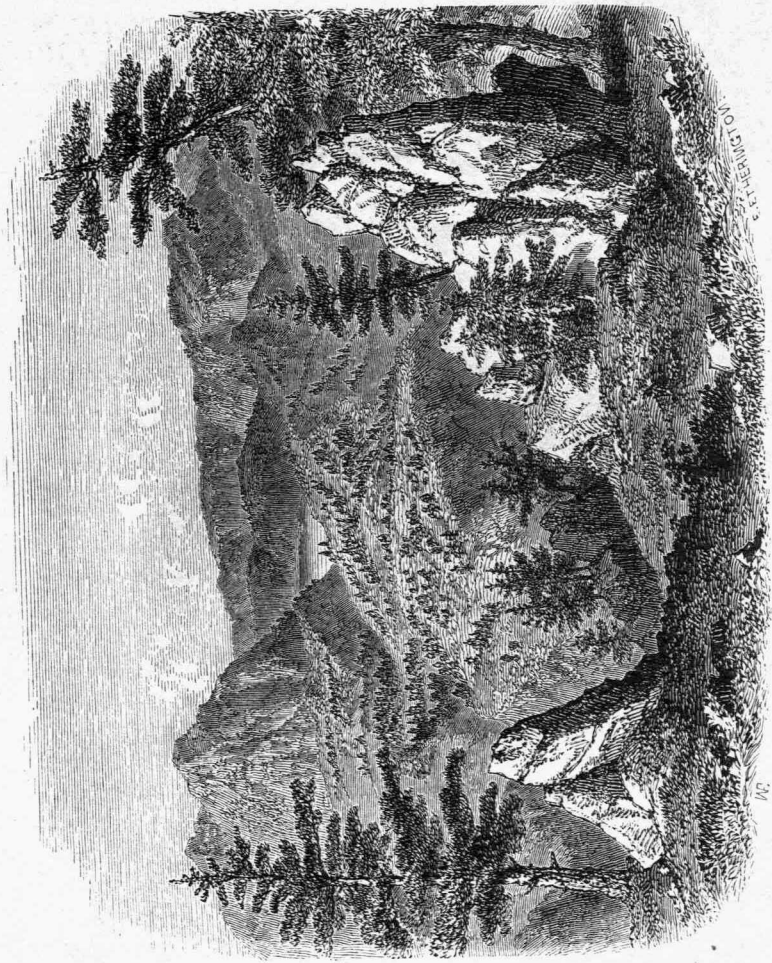
— Αὐτό. . .

— Μέγα πρᾶγμα τῆ ἀληθεία! . . . ἀλλὰ κ' ἐγὼ καὶ ἄλλοι συλλογίζονται οὕτω, καὶ ὅμως, ὅταν ἡ θλίψις, ἡ δυστυχία τοὺς καταβάλλῃ. . . τοὺς φθείρει, τοὺς βασανίζει. . .

— Ἐ! Κύριέ μου! . . . διεκόπη, καὶ ὑψώσας τοὺς ὤμους ἀνέκραξε: Εἰς τὴν ὑγείαν σας, Κύριε! Καὶ ταῦτα εἰπὼν κατέπιε μέχρι τρυγὸς τὸ πόνσιον· εἶτα δὲ, λείγων τὰ χεῖλη, ἀναπνεύσας θορυβῶδες, καὶ μετ' ἀρεσκείας ψήχων τὰ στήθη του, μ' ἐκαλονόκτισεν εὐγενῶς καὶ ἀπῆλθεν ἄφροντις ὅλος.

Ἐν Ἀθήναις, 1853.

Μ. Π. Β.

TO AΛΓΟΣ ΤΟΝ ΜΟΥΣΟΝ.

NO. 1211. P. 15.

W.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΓΑΛΑΝΟΣ.

Η ΕΝΕΤΙΣ ⁽¹⁾.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΓΑΗΣ

ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΥ ΤΟΥ Β΄.

ΗΤΟΙ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΣΥΜΒΑΝΤΑ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ.

Α΄.

ΕΟΡΤΗ ΕΝ ΛΙΒΟΡΝΩ.

Τὴν πρῶταν τῆς 24 Ἰανουαρίου 1861 εὐθυμον πλῆθος κατοίκων τῆς Λιβόρνου ἐπλήρου τὴν κυριωτέραν τῆς ἐμπορικῆς ταύτης πόλεως ὁδὸν, τὴν τοῦ Βίκτορος Ἐμμανουήλ, ἀναμένον τὴν ἀφίξιν τοῦ πρίγκηπος τοῦ Πεδεμοντίου, διαδόχου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰταλίας, καὶ τοῦ δουκὸς τῆς Ἀόστης, ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Εἰς τὸν λιμένα τῆς πόλεως ταύτης, δι' οὗ ἡ Ἰοσκάνη διατελεῖ εἰς διηνεκεῖς σχέσεις, μετὰ τῆς Ἀνατολῆς, τισαύτη ἱματισμῶν ποικιλία καὶ φυσιογνωμιῶν διαφορά ἐμφανίζεται, ὅση εἰς ὀλίγας πόλεις μόνον ἀνευρίσκειται. Πρὸς τοῦτο δὲ συνέτεινε καὶ ἡ ἀνεξιθρησκεία ἢ ἄλλοτε τοσοῦτον σπανία ἐν Ἰταλίᾳ, δι' ἣν οἱ εἰς τὴν Ἀνατολικὴν ἐκκλησίαν ἀνήκοντες ἔμποροι ἐδυνήθησαν, διάγοντες ἐν εἰρήνῃ, νὰ ἰδρῦσωσιν ἐκεῖ καὶ παρεκκλήσια. Διότι καίτοι οἱ διαμκρτυρόμενοι δυσμενεῶς ὑπεβλέποντο ὑπὸ τῶν μεγάλων δουκῶν, οἱ Ἕλληνες ὅμως καὶ αὐτοὶ οἱ Ἑβραῖοι δὲν ὑπέστησαν παρομοίαν καταφοράν. Ὅθεν βλέπει τις ἐπὶ τοῦ λιμένος τῆς Λιβόρνου συνωθουμένους, τὸν Ἀρμένιον, τὸν Ἕλληνα καὶ τὸν Ἰουδαῖον, μετὰ τῶν ἐμπόρων τῆς Μασσαλίας, τοῦ Ἀμστελοδάμου τῆς Μαγγεστρίας καὶ τῆς Νέας Ὑόρκης. Καὶ ὁ ἐπελθὼν δὲ θρίαμβος τῆς συνταγματικῆς βασιλείας, διευκολύνων τὰς σχέσεις πρὸς τὸν πεπολιτισμέ-

(1) Ἐκ τοῦ ἀνεκδότου γαλλικοῦ χειρογράφου.

νον κόσμον ἐπηύξησε τὸν ἀριθμὸν τῶν περιέργων περιηγητῶν προσερχομένων, ἵνα θαυμάσωσι, κατὰ τὸν νέον ἐνθουσιασμὸν τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῆς, τὴν Ἰταλίαν, ἣτις ἕως ἐκλήθη νὰ πράξῃ μεγάλα ἔργα ἐν Εὐρώπῃ, ἂν ὄχι οἶα ἡ περιφανὴς Ῥώμη, τοῦλάχιστον ἀνάλογα τοῦ καλοῦ ἐκείνου αἰῶνος τῆς ἀναγεννήσεως αὐτῆς. Εὐκόλως λοιπὸν ἠδύνατό τις νὰ διακρίνῃ, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀφίξεως τῶν πριγκήπων, ἐν τῷ πλήθει τῶν πληρουντῶν τὴν ὁδὸν τοῦ Βίκτορος Ἐμμανουήλ, τὸν ἐκ Τύνιδος Ἰουδαίων φέροντα τὸ ἐνδυμα τῆς Βορείου Ἀφρικῆς, τὸν ναύτην τῶν Ἑλληνικῶν νήσων φοροῦντα κυανᾶ, πλατέα βρακία καὶ ὑψηλὸν φέσι καὶ οὐ μακρὰν τὸν ἱερέα τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας φέροντα καλυμαύχιον καὶ πλατὺν καὶ μαῦρον ἐπενδύτην, καὶ ἐρειδόμενον ἐπὶ τῆς ποιμαντικῆς βακτηρίας αὐτοῦ, ἀξιωματικὸν Γαριβαλδινὸν φέροντα τὸν ἐρυθρὸν μάλλινον χιτῶνα, ἐνδοξὸν ἐκ τῶν ἐν Καταλαφίμῳ, Πανόρμῳ καὶ Μιλάτσω (Milazzo) νικῶν. Καὶ τέλος τὸν πλησίον τοῦ Γαριβαλδινοῦ φουστανελλοφόρον Ἀλθανὸν, ὀρθοῦντα ὑπερηφάνως τὸ εὐκαμπτον αὐτοῦ ἀνάστημα, καὶ μετὰ προφανοῦς εὐχαριστήσεως ἐπιδεικνύοντα τὰς πολυαριθμοὺς πτυχὰς τῆς λευκῆς αὐτοῦ φουστανέλλας. Ἡ τοιαύτη ἄμους ποικιλία, συνήθης εἰς τὸν λαὸν τῆς Λιβόρνου ἀδιαλείπτως συναντῶντα τοὺς ἀντιπροσώπων τῶν Ἀνατολικῶν φυλῶν, οὐδόλως προσεῖλκυε τὴν προσοχὴν τῶν κατοίκων, οἵτινες ὅπισθεν τῆς παρατεταγμένης ἐθνοφυλακῆς ἐτρέποντο εἰς ζωηρὰς συνομιλίας, ἐμφανίους παρὰ τὸν ἀντίθεσιν πρὸς τὴν σιγὴν τῶν Γερμανῶν, πρὸς τοὺς ὁποίους λίαν ἐπιτυχῶς οἱ Ῥῶσσοι ἀποδίδουσι τὴν ἐμφαντικὴν προσηγορίαν ἀλάλων. Ἄφ' οὗ δ' ἐπ' ὀλίγον προσέσχον εἰς τὸν Ἀλθανὸν, ἕνεκα τῆς πανδήμου εὐχαριστήσεως, ἣν ὁ στρατηγὸς Γαριβαλδῆς εἶχεν ἀπονείμει εἰς τοὺς ἐν Νεαπόλει καὶ Σικελίᾳ Ἀλθανοὺς διὰ τὴν ἀνδρίαν καὶ τὴν σύμπραξιν αὐτῶν, ἀντήλασσαν τὰς παρατηρήσεις αὐτῶν περὶ τῆς ἐνδυμασίας τῶν κυριῶν, αἵτινες ἐνεψύχουν τὰ διὰ τριχρῶν σημαῖων καὶ ταινιῶν μεταξωτῶν κυμαινομένων ἐστολισμένα παράθυρα. Ἡ δὲ τοιαύτη διακόσμησις ἐμφαίνει τι ἐξαιρετικῶς φαιδρὸν. Ὑφάσματα μεταξωτὰ ἐρυθρὰ, κίτρινα, τρίχροα κυματίζουσι κατὰ μῆκος ἐπὶ τῶν σκοτεινῶν τοίχων ἢ περικοσμοῦσι τοὺς ἐξώστας· ἐνίοτε δὲ ἀντὶ τῶν ὑφασμάτων ἐκείνων ἐπιδεικνύεται τὸ βελούδον. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ σημαία εἶναι ἄθροισμα χρωμάτων τερπόντων, διότι παριστᾷ τὴν γλῶσσαν τῶν λειμώνων, τὸν ἄργυρον τῶν διαυγῶν ὑδάτων καὶ τὴν πορφύραν τοῦ δύνοντος ἡλίου, ὡς ἐὰν καὶ κατὰ τοῦτο, ὡς καὶ κατὰ πάντα, ἡ νέα Ἰταλία φοβεῖται, μήπως ἁμοιάζῃ πρὸς τοὺς Γερμανοὺς, ὧν ἡ σημαία παριστᾷ τὸ πένθιμον τῶν τάφων χρῶμα, ἐν ᾧ καὶ αὐτὴ ἡ σημαία τῆς μελλούσης Γερμανικῆς ἐνότητος ἀπεμιμήθη ἐκ τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Πρωσίας τὸ ἀπαίσιον τοῦτο χρῶμα.

Πανταχοῦ ἡ τάξις τῶν εὐπόρων ἀποβάλλει πρὸς μεγάλην τῶν καλλι-

τεχνῶν θλίψιν τὴν ἐθνικὴν φυσιογνωμίαν. Ὅθεν ἐν Ἰταλίᾳ οἱ signori ἁμοιάζον ἱκανῶς πρὸς τοὺς gentlemen ὄλων τῶν ἐθνῶν. Μόνον δὲ αἱ κυρίαὶ διέσωζον εἰς τὴν κόμισιν αὐτῶν χαρακτηριστὰ τινὰ σύμφωνον πρὸς τὰ ἦθη τοῦ λαοῦ· διότι ἀντὶ βοστρύχων ἢ κεφαλοδέσμου σχηματίζουσι διὰ τῆς κόμης λόφον ὅμοιον, καίτοι χαμηλότερον, πρὸς τὸν παρατηρούμενον ἐπὶ τῶν νομισματοσήμεων τῆς Μαρίας τῶν Μεδίκων ἄτινα ἐχαράχθησαν κατὰ τὸν γάμον αὐτῆς μεθ' Ἐβρίκου τοῦ Δ'. Ἄλλ' οἱ λόφοι οὗτοι γίνονται φορτικοὶ εἰς τὰς γυναῖκας τοῦ λαοῦ· ὅθεν ἐργάτριαί τινες ἠρέσκοντο περιελίττουσαι διὰ μεταξίνου ὑφάσματος, συνήθως λευκοῦ, τὴν μέλαιναν αὐτῶν κόμην, καὶ φέρουσαι ὑπερμεγέθη κρινολίαν, τὸσον ἀναπεπταμένην ὑπὸ τοῦ θαλασσίου ἀνέμου, ὥστε ἐφαίνετο ἡ κνήμη κεκαλυμμένη ὑπὸ βαμβακίνης περικνημίδος, καὶ τὸ ἐπιτόπιον ὑπόδημα, τοῦ ὁποίου ἰδιάζοντα εἶναι τὸ ξύλινον κάττυμα, αἱ ὑψωμέναί πετέραι, ἢ ἑλλειψίς πλαγίων περιθεμάτων καὶ ἡ κατὰ ἄκρον προσαφῆ στερεοῦ ἐρυθροῦ δέρματος. Καὶ τοι ὁ πρὸς ἀνάπλασιν τῆς ἐνώσεως τῆς Ἰταλίας ὀργασμὸς προῆλθεν ἐκ τῶν ἀνωτέρων τάξεων καὶ ἀπήντησε σπουδαῖα τινὰ προσκόμματα μόνον εἰς τὸν ἀπαιδεύτον ὄχλον, οὗ ἦντιον χαρωπὸν τὸ πλήθος ἀνέμενε τὴν ἀφίξιν τῶν πριγκήπων καὶ ἐφιλοτιμεῖτο πρὸς εὐμενῆ αὐτῶν ὑποδοχὴν. Ἄλλ' ὅμως ὁ κληρὸς, μοναχοὶ καὶ ἱερεῖς, ὡς ἐκ θαύματος εἶχον ἐξαφανισθῆ. Ἐν ᾧ δὲ εἶναι δύσκολον νὰ προβῇ τις ἐν Τοσκάνῃ βήματά τινὰ χωρὶς νὰ συναντήσῃ ἀδελφῶν ἢ ἱερέα, τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὸ βράσον καὶ ὁ ἐπενδύτης ὅπως ἐγένοντο ἀφανεῖς. Ἄρα γε τοῦτο συνέβη κατὰ τύχην; ἀλλ' ἡ ἡμέρα δὲν ἦτον οὔτε ψυχρὰ, οὔτε βροχερά· διότι ἐν γένει ὁ Ἰανουάριος κατὰ τὴν παραλίαν ταύτην τῆς Μεσογείου ἁμοιάζει πρὸς τὸν Ἀπρίλιον κατὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ῥήνου. Εὐλόγως λοιπὸν ἠδύνατό τις νὰ ἐρωτήσῃ, ἂν ἡ Ἐκκλησία μετὰ τοσαύτης ἐπιμελείας ἤθελεν ἀποχωρήσει καὶ ἂν ἀρχιδούξ τις τῆς Αὐστρίας εἰσῆρχετο εἰς Λιβόρνον.

Ὅταν ὁ πρίγκηψ Οὐμβέρτος καὶ ὁ πρίγκηψ Ἀμεδαῖος ἔφθασαν εἰς τὴν σημασιολίστον ἀποβάθραν τὴν κατασκευασθεῖσαν παρὰ τῷ μνημείῳ, ὅπερ ἠγέρθη ὑπὸ τοῦ μεγάλου δουκὸς Φερδινάνδου τοῦ Α' πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἐνδοξοῦ ἐν Ναυπάκτῳ νίκης, ἡ κίνησις τοῦ πλήθους ἐδιπλασιάσθη. Οἱ ἐθνοφύλακες ὕψωσαν τὰ κράνη αὐτῶν ἐπὶ τῶν λογγῶν, ὁ λαὸς ἐχειροκρότει. Ὁ δὲ πρίγκηψ τοῦ Πεδεμοντίου καὶ ὁ δούξ τῆς Ἀόστης ἐνδεδομένοι πολιτικὰ διήρχοντο ἡσύχως ἐντὸς ὀχλήματος ἀσκεποῦς, προηγουμένων τοῦ παιδαγωγοῦ αὐτῶν ἐν στολῇ στρατηγοῦ καὶ τοῦ βαρῶνος Ρικαζόλη τοῦ διοικητοῦ τῆς Τοσκάνης, τοῦ ἐμβριβοῦς ἐκείνου πολιτικοῦ τοῦ καταστῆσαντος ἀδυνάτου τὰς ἀντιδημοτικὰς συνθήκας τῆς Βιλλαφράγκας. Αἱ Β. Α. Ὑψηλότητες ἐχαίρετον μετὰ γλυκυθυμίας δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν· ὅσον δὲ καὶ ἂν εἶναι τις ἐξοικειωμένος πρὸς τὰς τοιαύτας ἐπευφημίας, δύσκολον εἶναι ν' ἀποφύγῃ αὐθόρμητόν τινα κατάνυξιν, παρα-

τηρῶν τὴν αὐτόματον πρὸς ἐνεξαρτησίαν ὁρμὴν χώρας ἐνδόξου μὲν, καταδικασθείσης ἡμῶς πρὸ τοσοῦτων αἰώνων νὰ ᾖναι γεωγραφικὸν μόνον ὄνομα καὶ καταφρονητικῶς νὰ καλῆται ἢ γῆ τῶν νεκρῶν.

Τὸν γενναῖον τοῦτον ἐνθουσιασμὸν πλείοτερον τῶν ἄλλων θεατῶν ἐφαίνοντο, ὅτι συνησθάνοντο νεᾶνις τις καὶ τις συνοδεύων αὐτὴν νέος. Ἡ νεᾶνις ἦτο μεγαλῶπις καὶ εὐκίνητος, τὸ δὲ πῦρ, ὅπερ ἔλαμπε διὰ τῶν μεγάλων αὐτῆς ὀφθαλμῶν, ἐνέφαινε ψυχὴν φλογεράν, ἐν ᾗ τὸ χάριεν καὶ σταθερὸν ἦθος τοῦ στόματος αὐτῆς περίστανον καρδίαν συμπαθῆ καὶ εὐσταθῆ χαρακτήρα.

— Τὸ κατ' ἐμὲ, Κάμιλλε, εἶπεν ἡ νεᾶνις, τὸ πλῆθος μοὶ φαίνεται λίαν θορυβῶδες, εἰ καὶ ἀσμενέστατα βλέπω τὴν ὑποδοχὴν τῶν Τοσκανῶν ὑπὲρ τῶν υἱῶν βασιλέως ἀφιερῶσαντος ἄλλην αὐτοῦ τὴν γενναίαν ζωὴν χάριν τῆς Ἰταλίας· ὅταν ἡμῶς ἐνθυμῶμαι τὸν δυστυχεῖ Ἀντώνιον, ὅστις τοσοῦτον ἤθελε εὐχριστινῆ παρευρισκόμενος εἰς παρομοίους ἑορτάς... αἰσθάνομαι ἀκούσιον θλίψιν καθιστῶσαν ἀδύνατον πᾶσαν χαρὰν μου.

— Πιστεύσατε, Χερουβίνη, ἀπήντησεν ὁ νέος συνοφρουόμενος ἀνεπαισθῆτως, ὅτι εἶναι ἀνωφελὴς ἡ ζωογόνσις θλιβερῶν ἀναμνήσεων. Γνωρίζετε, πόσον βραδέως ἐπανέρχεται ἡ γαλήνη τῆς ψυχῆς μου, ὅταν ἐκείναι διεγείρονται.

Ἡ ὥραία Ἰταλίς, λυπηθεῖσα προφανῶς ἔνεκα τῆς ἐπιπλήξεως ταύτης, καὶ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἀναμείνασα τὴν διάβασιν τῶν ἀμαρῶν, αἵτινες ἀπέτελουν τὴν ἀκολουθίαν τῶν πριγκίπων, ἤγαγε τὸν Κάμιλλον πρὸς τὴν θαλασσίαν πύλιν (Porta del mare). Μετὰ ἡμίσειαν δὲ ὥραν ἐφθασαν εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Μεσογείου ἐπὶ τοῦ περιπάτου τῆς Ἀρδεντίας (dell' Ardenza), ὅθεν φαίνεται ἡ νῆσος Γοργώνη, ἐνίοτε δὲ ἡ Καπραία καὶ αὐτὴ ἡ Κορσική. Κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ἀρμύζει εἰς τὸν σύννον ὁδοιπρὸν τὸν ἐπιδοῦμενον εἰς τὴν σκέψιν καὶ εἰς τὸν σιωπηλὸν θαυμασμὸν τῆς φύσεως ὁ περίπατος ἐκεῖνος ὅστις παρίστα τετράγωνα ἐκ χλόης· ἀντὶ δὲ τούτων ἐνιχαῦ ὑπῆρχον δενδρύλια ἀειθαλῆ, διαιρούμενα ὑπὸ δενδροστοιχιῶν καὶ περιβαλλόμενα ἐκ φραγμαῶν μυρικής, οὓς ἐπέστεψε τὸ αὐτὸ δένδρον. Ὁ περίπατος, διαχωριζόμενος ἐκ τῆς θαλάσσης διὰ δενδροστοιχίας εὐρυτέρας τῶν ἄλλων, ἔχει τῆδε κάκεισε λίθινα ἐδῶλια ἀφ' ὧν δύναται τις νὰ βλέπῃ τὴν θάλασσαν καὶ τὰς νήσους. Προσέτι ἡ θεὰ τῶν κυμάτων, προσφιλεῖς εἰς τὰς ψυχὰς τὰς ὑπὸ τῆς θλίψεως πιεζομένης, τὸ ἄσφατον αὐτῶν, εἰκὼν τῆς σκληρᾶς μεταβολῆς τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, ὁ μεταλλοχολικὸς φλοῖσθος τοῦ κύματος ἐπὶ τῆς ψάμμου ἐκπνέοντος, οἱ στεναγμοὶ τοῦ ψυχροῦ βορῆα ταραττοντος τὰ ἀσθενῆ δενδρύλια, καὶ αἱ μεμαχρυσμέναι καὶ τραχεῖαι κραυγαὶ τῶν λάρων, ταῦτα πάντα ἐπιτείνουσι τὰς ἐντυπώσεις τοῦ θεατοῦ· ὅθεν ἀκούσιως βρεμβάζει ἐνώπιον τοῦ κυμαινομένου ἀπέριου, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου, ὡς ἀναφέρουσιν αἱ παραδόσεις τῶν βραχυμάνων, οἱ πρῶτοι θεοὶ

ἐνεφανίσθησαν εἰς τοὺς θνητοὺς ἐντὸς τοῦ ὑπερμεγέθους κάλυκος τῶν κυανῶν νυμφαίων. Κατὰ τὴν ἡμέραν δὲ τῆς ἀφίξεως τῶν πριγκίπων ὁ οὐρανὸς δὲν παρίστα τὴν αἰθρίαν ἐκείνην, δι' ἧς κοσμεῖται ἐν τῇ Ἰταλίᾳ κατὰ τινὰς πρωίας καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἰανουαρίου· σύννεφα φαῖα, καταβαίνοντα θλιβερώς ἐπὶ τῆς θαλάσσης, μετέδιδον εἰς τὰ κύματα χροῖαν πελιδνὴν, ἐν ᾗ πέραν τοῦ φάρου κορβέτα Ἰταλικὴ καὶ ἀπειρα καταστόλιστα πλοῖα ἐταλαντεύοντο.

Ὁ Κάμιλλος ἐκάθησε σιωπηλὸς ἐπὶ τινος ἐδῶλιου πλησίον τῆς Χερουβίνης καὶ ἔβλεπε μηχανικῶς κατοίκους τινὰς τῆς Λιθόρου, οἵτινες ἐν τῇ θαλάσῃ γυμνόποδες ἀνεζήτουν μύσκους (μύδια) καὶ ἐβρίπτον δέλεαρ εἰς καρκίνοους, ὅπως ἐλύσωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν κυμάτων· διότι ἀναγκάζονται οἱ ἄλιεις τῶν ὄστρακοδέρμων νὰ καταφεύγωσιν εἰς τὴν θηρευτικὴν δολιότητα, ὅπου ἡ θάλασσα καλύπτει διηνεκῶς τοὺς βράχους καὶ δὲν ὑπάρχει παλίρροια. Ὁ Κάμιλλος ἐφαίνετο παρακολουθεῖν περιέργως τὰς κινήσεις τῶν ἁλιέων, ἀλλ' αἱ βρυτίδες τοῦ σκεπτικῶ μετώπου αὐτοῦ καὶ ἡ στάσις ἐδείκνυον, ὅτι σοβαρὰ σκέψεις ἐπησχόλουν αὐτόν. Ἡ δὲ Χερουβίνη δὲν ἐτάραττε τὰς σκέψεις αὐτοῦ, μεμφομένη ἑαυτὴν διότι εἶχε διεγείρει εἰς τὴν μνήμην του θλιβερὰς ἀναμνήσεις. Αἴφνης ἡμῶς διακόψης τὴν σιγὴν ὁ Κάμιλλος·

— Διατί δὲν εἶχομεν εἰδήσεις παρὰ τοῦ Ῥωμάλδου; εἶπε· μήπως ὑπέστη νέας καταδιώξεις ὑπὸ τῆς γυναικὸς ἐκείνης;

Μόλις ἐτελείωσε τὰς λέξεις ταύτας, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ πλαγίας τινὸς δενδροστοιχίας νεανίας φορῶν τὸ ἐνδύμα τῆς Γαβίας ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς, τὸν τρίκωχον πέτασον, τὸν ἐπενδύτην μετὰ κοσμημάτων καὶ κομβίων ἐρυθρῶν, μετὰ σπουδῆς δὲ πλησιάσας πρὸς αὐτούς·

— Πρὸ δλίγου εἶδον, εἶπε, τοὺς πρίγκηπας ἡμῶν. Πόσον μακαρίζω αὐτούς! Θέλουσι πολεμήσει ὑπὲρ τῆς Ἰταλίας. Τὸ κατ' ἐμὲ, ἀγνωστὴ ἀκόμη ὁποῖον τέλος μοὶ ἐπιφυλάττουσιν αἱ πρόλήψεις καὶ ἡ ἐπιμονὴ τῆς μητρὸς μου. Ἄν δὲ μέχρι τοῦδε ὑπέμεινα ἐντὸς τῶν τειγῶν τῆς ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς, προσδοκῶν τὴν ὥραν καθ' ἣν ἐλεύθερος θέλω δυνηθῆ νὰ προετοιμασθῶ εἰς στάδιον σύμφωνον πρὸς τὰς κλίσεις μου, κατέπνιξα τὸν πόθον μου διὰ νὰ μὴ χειροτερεύσω τὴν ὑγίειάν τῆς· τὸ πρῶγμα ἡμῶς δὲν δύναται νὰ παραταθῆ ἐπὶ πολὺ. . .

— Ἐνοῶ τὴν αἰτίαν τῆς ἀνυπομονῆσός σου, ἀγαπητὴ Ῥωμάλδε, ἀπήντησεν ὁ Κάμιλλος· βλέπω ὅτι τήκεσαι ὅπως καταταχθῆς εἰς τὰς τάξεις τῆς εὐγενοῦς νεότητος, τῆς ὁποίας ἡ ἐγκαρτέρησις καὶ μάλιστα κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους κατέπληξε τὴν Εὐρώπην. Ἡ δὲ νεότης αὕτη κατένόησε πλέον, ὅτι παρῆλθεν ὁ χρόνος τῶν μαλθακῶν ἐρώτων, τῶν ἀνωφελῶν βεμβασμῶν καὶ διαρκῶν ἀναπαύσεων. Οἱ ἐθελονταὶ ἡμῶν τοὺς ὁποίους εἶδον εἰς τὴν Βαρέσην καὶ εἰς τὸν Ἅγιον Σταθερὸν ἀποθουντας

τοὺς παλαιούς στρατιώτας τῆς Αὐστρίας, ἐπολέμησαν ὡς λέοντες, καίτοι εἶχον σκιατραφεῖς καὶ ἀρχιεπισκοπικὰς χεῖρας. Ἰσως δὲ καὶ σὺ, ἂν ἡ ἡλικία σου ᾖ τὸν μεγαλειότερα, ἤθελες καλῶς φορεῖ τὸν ἐρυθρὸν χιτῶνα τῶν γενναίων εὐζώνων τῶν Ἀλπεων, τεταγμένος εἰς τὰς ἡρωϊκὰς τάξεις αὐτῶν. Μὴ λυπᾶσαι ὁμως, διότι πλησιάζει ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν εἰς τὸν ζῆλόν σου μεγάλα ἔργα θέλουσι παρασταθῆ, καὶ θέλεις ἐκπληρώσει τὸ καθῆκον σου μεθ' ἡμᾶς. Ἡ Ἰταλία πρὸ δύο ἐτῶν ἔπραξε μεγάλα ἔργα καταπλήξασα τὸν κόσμον· διὰ τῆς δραστηριότητος καὶ μάλιστα διὰ τῆς ἐνώσεως αὐτῆς ἦν ὁ δῆμιος Μακιαβέλης εἶχε κηρύξει ἀδύνατον. Ἡ δὲ πατρὶς οὐδόλωι προουμένη οὔτε πρὸς διπλωματικὰς διακονιώσεις, οὔτε ἐκ τῆς ἀναχωρήσεως πρεσβευτῶν, οὔτε ἐκ τῆς ἀγωνίας δημοσιογράφων, οὔτε ἐκ τῶν παπικῶν ἀφορισμῶν, σπεύδει χάριτι θεῆι νὰ κατασταθῆ δύναμις πρώτης τάξεως καὶ ἀποτελεῖ σήμερον τὴν ἐνδοξὸν ἐμπροσθοφυλακὴν τοῦ Λατινικοῦ πολιτισμοῦ. Ἀλλὰ πόσα ἀκόμη ὑπολείπεται νὰ πράξωμεν! Δὲν ἔχομεν ἀκόμη οὔτε πρωτεύουσαν, οὔτε ὄριον ἀσφαλὲς πρὸς τὸν Μίγκιον. Πολλὴ λείπεται ἕως οὗ ἡ Ἰταλία ἐλευθερωθῆ ἀπὸ τῶν Ἀλπεων μέχρι τοῦ Ἀδριατικοῦ. Μέχρι δὲ τούτου οἱ πεσόντες εἰς Κουρτατόνην, εἰς Νοβάραν, τὰ θύματα τῆς Βρεσκίας, τοῦ Μιλάνου καὶ τῆς Λιθόρνου, οἱ μάρτυρες τοῦ Σπιελθέρη θέλουσιν ἐπιζητεῖ ἐκδίκησιν... Γνωρίζεις, εἶπε, λαμβάνων τὸν δόκιμον ἀπὸ τῆς χειρὸς, ὅτι μεταξὺ τῶν σεβαστῶν ἐκεῖνων θυμάτων εἶναι μάλιστα ἐν τοῦ ὁποίου τὴν πενθοῦσαν σκιάν ὀφείλομεν νὰ παρηγορήσωμεν...

— Οὐδεὶς πλείοτερον ἐμοῦ, εἶπε ζωηρῶς ὁ νέος ἐκκλησιαστικὸς, ἀπάξεται τὰς εὐχὰς σας. Ὑμεῖς δὲ, κυρία, ἦτις τοσοῦτον μετὰ τῆς μητρὸς μου συνεδέεσθε, δὲν θέλετε δυνηθῆ νὰ προδιαθέσθε αὐτὴν ὅπως συγκατανέουσα εἰς τοὺς σκοποὺς μου; Πάσχει ἤδη τοσοῦτον, ὥστε φοβοῦμαι, μὴ ἕνεκα τῆς ὀμῆς μου δεινώσω τὴν ἀσθένειάν της· ἡ καρδία μου σπαράσσεται. Πρὸ πολλοῦ γινώσκετε τὸν χαρακτῆρά της· δὲν δύνασθε νὰ μοι παράσχητε βοήθειαν;

Θέλω πράξει πᾶν τὸ δυνατόν· πορεύομαι ἀμέσως εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Κλάρας· ἂν δὲ καὶ ὀλίγον θέλει εὐχαριστήσῃ αὐτὴν ἡ παρουσία μου, θέλω εἰπεῖ πρὸς αὐτὴν, ὅτι καὶ ἡ Ἰταλία εἶναι μήτηρ σου ἀπαιτοῦσα τὴν ἐκπλήρωσιν ἱερῶν δικαιωμάτων παρὰ τῆς ἀφοσίσεως καὶ τῆς ὑπακοῆς σου. Ἰσως δὲ κατορθώσω νὰ διεγείρω εἰς τὴν ψυχὴν της αἰσθήματα ἀληθοῦς Ἰταλίδος.

Ἡ νεῆπις σπεύδουσα πρὸς τὴν πόλιν διευθύνετο πρὸς τὴν τοιχοφρακτὸν πύλιν (scale di Porta Murata), εὐρεῖαν καὶ ὠραίαν ὁδὸν διαβεργομένην ὑπὸ τῆς βασιλικῆς διώρυγος (fosso Reale), ἣτις μετὰ ναυλόγου (darse) περιβάλλει τὸν πυρῆνα τῆς πόλεως· ταύτης δὲ ἡ πλατεῖα τῶν ὄπλων (piazza d'Arme) εἶναι τὸ κέντρον καὶ ἡ ὁδὸς τοῦ Βίκτορος Ἐμμανουὴλ

ἡ καταλήγουσα εἰς τὴν πλατεῖαν Καρόλου Ἀλβέρτου (piazza Carlo Alberto) καὶ εἰς τὴν ὁδὸν Λαρδερῆ (Lardere) εἶναι ἡ κυριώτερα ἀρτηρία. Μόλις δὲ φθάσασα ἐμπροσθεν οἰκίας λιθοκίστου καὶ λευκῆς ἐπλήξε τὴν θύραν διὰ τοῦ βαρέος ῥόπτρου τοῦ συνήθους παρὰ τοῖς Τοσκανοῖς, δι' οὗ οὗτοι μετὰ τοσαύτης σφοδρότητος πλήττουσι τὰς θύρας, ἀναλόγως τοῦ ὕψους τῶν ὀμαμάτων ἔνθα κατοικεῖ ὁ ζητούμενος, ὥστε θεορυβωδῶς ἀνηχοῦσιν οἱ κτύποι μέχρι τῆς στέγης. Ὑπηρέτις δὲ τις, εἰς ἣν ἦτον ἀνατεθειμένη ἡ τῆς εἰσόδου ὑπηρεσία, ἐβάδισε μετὰ βραδύτητος πρὸς τὴν θύραν. Καίτοι δὲ νέα ἀκόμη ἦτον κάτισχνος καὶ ὠχρὰ· ἡ κόμη αὐτῆς ἀντὶ νὰ ὑψοῦται ἐπὶ τοῦ μετώπου λοφοειδῶς, ἐσηματίζε δύο λεπτὰς πλεξίδας· μετάξινον μανθῆλιον χρώματος σκοτεινοῦ ἐκάλυπτε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς καὶ κατέπιπτε ὄξυ ὄπισθεν τοῦ αὐχένος· μαῦρον προσέτι φόρεμα ἄνευ κρινολίνου προσκολλᾶτο ἐπ' αὐτῆς ὡς χιτῶν χρυσαλλίδος. Ἀπεκρίθη δὲ χαμηλῆ τῆ φωνῆ καὶ μετὰ πολυλογίας εἰς τὰς ἀπευθυνθείσας ὑπὸ τῆς Χερουβίνης περὶ τῆς κυρίας αὐτῆς ἐρωτήσεις·

— Ἡ κυρία Μαρκεσία διῆλθε τὴν ἡμέραν τῆς 21 πολὺ κακῶς. Εἶχε παρακαλέσει σεβάσιμόν τινα Δομενικανὸν ἐλθόντα τὴν προτεραίαν ἐκ Φλωρεντίας, νὰ ἀναγνώσῃ αὐτῇ τὸ μαρτύριον, ὅπερ ὑπέστη ὑπὸ τῶν Γαλλῶν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν. Ὁ ἀδελφὸς εἶπεν, ὅτι οἱ ἀπαγαγόντες αὐτὸν εἰς τὴν λαϊμητόμον κατέλιπον διαδόχους τῆς λύσεως αὐτῶν ἐν Γαλλίᾳ, καὶ ὅτι ὁ λαὸς ἐκεῖνος, ἄθρησκος καὶ ἀνομος ἐχθρὸς τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου, ἐσκόπει νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν αὐτὴν τύχην καὶ τὸν εὐσεβῆ βασιλέα τῆς Νεαπόλεως, ὅπως καὶ τὸν σεβαστὸν αὐτοῦ πρόγονον. Χθὲς ὁ αἰδεσιμώτατος πατὴρ Πατέρνος Ποντεδέρας (Paterno di Pontedera) καπουκίνος, κηρύξας μετὰ τοσαύτης εὐγλωτίας τὴν τελευταίαν τεσσαρακοστὴν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ del Carmine di Sienna, συνεβούλευσεν ἡμᾶς νὰ τελῶμεν ἐνναήμερα εἰς τὴν τρισμακάριστον παρθένον τοῦ Μαυροβουνίου (Montenepeto). Σήμερον δὲ πρῶτὴ ἡ κυρία με ἀπέστειλεν νὰ κομίσω εἰς τὴν ἰσχυρὰν ταύτην προστάτιδα τῆς πόλεώς μας πλοσίον τι ἀνάθημα. Ὅθεν ἠθέλωμεν ἐλπίζει, ἂν οἱ ἀσεβεῖς ἐργάται τοῦ ἀφωρισμένου βασιλεῖος δὲν προέβαινον εἰς τὰ σκάνδαλα καὶ τὰς ἱεροσυλίας.

Ἡ Χερουβίνη ἤκουσε τὴν Οὐμιλιάπαν μετ' ἄκρας ἀδιαφορίας, διότι ἦσαν οἰκεία αὐτῇ τὰ παράπονα ταῦτα, συνήθη κατὰ τὰς διδασκὰς τῶν ἱεροκηρύκων τοῦ συρμοῦ καὶ εἰς τὰς Ἱερεμιάδας τῶν εὐλαβῶν. Ἀφοῦ δὲ ἀνέβη τὴν κλίμακα, εἰσήγαγον αὐτὴν εἰς εὐρὸ ὀματίον, οὗτινος ἡ ὀροφὴ καὶ οἱ τοῖχοι ἦσαν τοιχογραφημένα. Ἀλλ' ἡ ἑστία ἦτο κενή, διότι οἱ Τοσκανοὶ, καὶ ὅταν μάλιστα ψυχρὸς βορρᾶς (tramontana) ἐκ τῶν Ἀπεννίνων καταβαίνει, δὲν ἀνάπτουσι πῦρ, καὶ μόνον ὅταν τὸ ψῦχος φθάσῃ εἰς τὴν ὑπερβολὴν ἀποφασίζουσι νὰ θερμάνωσι τὸ ὀματίον. Μίγας κράββατος, κεκοσμημένος διὰ παραπετασμάτων ἀμφιβόλου λευκότητος, κατεῖχε

γωνίαν τινά τοῦ διηματίου· παρεκλήθη δὲ καλογοραία τις ἐκ τῶν ἐπαίτου-
σῶν εἰς τὰς δόους τῶν πόλεων τῆς Ἰοσκάνης καὶ ἐνδεδυμένων τὸ μαῦρον
βάσον, καλυπτόμενον ὑπὸ ὁμόχρου ἐπανωφορίου, καὶ φορουσῶν εἰς τοὺς
γυμνοὺς πόδας αὐτῶν σανδάλια, εἰς δὲ τὴν κεφαλὴν λευκὸν κάλυμμα ἐν
εἶδει χειρομάκτρου, κρεμαμένου ἐπὶ τῶν ὤμων, καὶ ὑπέρεκταί ἀχρύρινος
μαῦρος πῖλος. Ἄλλ' ἡ Χερουβίνη ἐπειδὴ συνήθως συνήντα ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ
τῶν ἀντιπροσώπων τῶν διακοσίων μοναστηρίων, ἅτινα ὑπάρχουσιν ἐν
Ἰοσκάνῃ οὐδὲ δύο ἑκτομμύρια κατοίκων περιχοῦσῃ, μοναχὸν τινὰ ἐκ
τῆς πόλεως Λιθόρνου, ἣτις περιέχει πλείστους Καπουκίνους, Φραγκισκα-
νοὺς, Τριαδίτας ἀνυποδήτους, Βαρναβίτας, Δομενικανούς καὶ Αὐγουστι-
νούς, διὰ ταῦτα ἡ Χερουβίνη, οὐδόλως προσέχουσα περὶ τῆς μοναχῆς ἐκεί-
νης, ἐπλησίασε πρὸς τὸν κράθβατον, ὅπου κατέκειτο κλινήρης ἡ οἰκοδέ-
σποινα νοσοῦσα ἐκ σφοδρότατης βηχός.

— Εὐχαριστῶ, κυρία, εἶπεν ἡ κλινήρης μετὰ φιλοφροσύνης, ἀλλὰ καὶ
ψυχρότητος, διότι ἤλθετε εἰς ἐπίσκεψιν νοσοῦσας. Μετ' ὀλίγον εἰς οὐδένα
θέλω προσεῖναι τὴν ἐνόγησιν τοῦ νὰ ἐργηται πρὸς με. Ἡ ὀλίφτις ἀναμφι-
βόλως θέλει συντελέσει τὸ ἔργον τῆς νόσου. Ἀλλὰ θὰ πιστεύσητε, εἶπεν,
ἀποτόμως ἀνεγειρομένη ἐπὶ τῆς κλίνης, ὅτι ὁ υἱός μου ἐπὶ μᾶλλον δυ-
σαρρεστὴ τοὺς ἀνωτέρους του, ὅτι καταφρονῶν τὰς συμβουλὰς μου, παρα-
γνωρίζων τὴν ἀφροσύνην μου, ὁμιλεῖ...

— Δι' ἀγάπην Θεοῦ, κυρία, ἀπεκρίθη ἡ Χερουβίνη, φοβουμένη μήπως
ἐπαυξήσῃ ὁ πυρετός ἐκ τοῦ ἐρεθισμοῦ αὐτῆς, προσπαθήσατε νὰ ἡσυχά-
σητε. Ὁ Ῥωμᾶλδος, γινώσκειτε κάλλιον ἐμοῦ, εἶναι εἰλικρινέστατος·
ὅποιαδήποτε λοιπὸν καὶ ἂν ἦναι ἡ ἀπόφασίς του, δὲν εἴσθε βεβαία ὅτι θέ-
λει ὑπακούσει εἰς τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς τιμῆς;

— Συνειδήσις! τιμὴ! μεγάλαί λέξεις τὰς ὁποίας ὁ δυστυχὴς Ἀντόνιος
διηγετικῶς εἶχεν εἰς τὰ χεῖλη, καὶ ὅμως...

— Σᾶς παρακαλῶ, μὴ ἀνακινεῖτε τὸν λόγον τοῦτον. Ἄς ἀφήσωμεν τοὺς
νεκροὺς νὰ κοιμῶνται ἐν εἰρήνῃ· τὰ ἱερώτερα συμφέροντα τῶν ζώντων εἶναι
πρὸ πάντων ἄξια πάσης τῆς προσοχῆς ἡμῶν· ἐρχομαι νὰ σᾶς ὁμιλήσω
περὶ τοῦ Ῥωμᾶλδου.

Ἄλλ' ἡ Κλάρα, καταβληθεῖσα ἐκ τοῦ ἀγῶνος κατεκλινήθη πάλιν ἐπὶ τοῦ
κράθβατου καὶ βυθισθεῖσα εἰς ἀναμνήσεις καὶ εἰς σκέψεις ἐφαίνετο ἀπαθῆς
πρὸς τὰ περὶ αὐτὴν. Τὸ δὲ ἀκίνητον αὐτῆς βλέμμα ἐφαίνετο προσηλω-
μένον εἰς ἀόρατόν τι ἀντικείμενον, ἐνῶ τὰ ὄγρᾶ αὐτῆς χεῖλη ἐψιθύριζον
δέησιν πρὸς τὴν Παναγίαν. Ἡ Χερουβίνη, θεωρήσασα καθήκον αὐτῆς νὰ
σεβασθῇ τὴν ἀδυναμίαν τῆς, ἔμενε σιωπηλὴ κύψασα θλιβερώς τὴν κε-
φαλὴν· ἡ δὲ μοναχὴ μετὰ προφανοῦς ἀταραξίας περιέστρεψε τοὺς κόκκους
τοῦ κομβολογίου τῆς, διότι ἔνεκα τῆς γαλήνης τῆς καὶ τῆς κενότητος τῶν

φρενῶν τῆς, ἦτον ὄλις ἀλλοτρία πρὸς τὰς τοιαύτας συγχινήσεις. Τέλος ἡ
Κλάρα ὡς ἐκ βαθέος ὄνειρου ἀφυπνισθεῖσα·

— Δὲν μοὶ ἐλαλεῖτε περὶ τοῦ Ῥωμᾶλδου; βεβαίως ἔχω υἱόν! Ἄλλὰ
πόσον σκληρὰ εἶναι ἡ θέσις μητρὸς εἰς τὸν κατηραμένον καιρὸν καθ' ὃν
ζῶμεν! Εἰς μάτην προσπαθοῦμεν νὰ ἀφαρπάσωμεν αὐτοὺς ἐκ τοῦ θλεθρίου
πνεύματος τοῦ αἰῶνος. Μυστηριώδης τις δύναμις διαλύει τοὺς δεσμούς,
δι' ὧν συνδέονται μεθ' ἡμῶν· αἱ συμβουλαὶ μας ὀλισθαίνουσιν ἐπὶ τῆς
ψυχῆς των, ὡς ἐπὶ ἀτέγκτου χαλκοῦ, δὲν ἐννοοῦσιν οὔτε τὰ αἰσθημάτά
μας, οὔτε τὴν θρησκείαν μας· ὅτι ἡμεῖς θαυμάζομεν, ἐκείνοι ἀποστρέ-
φονται· ὅτι ἀγαπῶμεν, τοὺς παροξύνει. Ἄλλοτε ἡ μήτηρ ἦτο βεβαία ὅτι
ἤθελεν ἀναζησεῖ ἐν τῷ τέκνῳ τῆς, διότι δὲν μετεβίβαζεν εἰς αὐτὸ τὸ αἷμα
μόνον αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν τῆς δλόκληρον ἐνεφύτευεν εἰς τὴν ψυχὴν
του. Τότε ἡδύνατο νὰ ἀφήσῃ τὴν σκέψιν καὶ τὸ ἔργον τῆς ἀτελῆ, χωρὶς νὰ
βασανίζηται ὑπὸ τοῦ τρομεροῦ φόβου, ὅτι θὰ ἴδῃ ἐκείνον, ὃν διὰ τοῦ γά-
λακτός τῆς ἔθρεψε νὰ περιυβρίξῃ, ... νὰ βεθλόνη ἴσως πᾶν ὃ τι αὐτὴ
ἐλάτρευσεν. Ὁ υἱὸς ὑπήκουεν εἰς τὴν μητέρα, ἡ μήτηρ καὶ ὁ σύζυγος εἰς
τὸν λειτουργὸν τοῦ Ὑψίστου καὶ ὁ ἱερεὺς εἰς τὸν Ὑψιστον. Σήμερον ὅμως
διεβρήχθη ἡ ἐρὰ ἐκείνη ἄλυσις, ἣτις ἦνονε τὸν οὐρανὸν μετὰ τῆς γῆς.
Τέκνα τῆς ἀπιστίας καὶ ἀποστασίας ταράττετε τὴν γῆν καὶ ἐπιθυμεῖτε νὰ
ἀπειλήτε τὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου καθήμενον εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων!

Ἡ Χερουβίνη, συγχινηθεῖσα ἐκ τῆς εἰλικρινοῦς ταύτης ὀργῆς, ἔκλινε
πρὸς τὴν ἀσθενῆ καὶ μετὰ στοργῆς θλίβουσα τὴν χεῖρά τῆς·

— Προσφιλὴς φίλη τῆς τρυφερωτάτης νεότητός μου, προσπάθησον νὰ
μὲ ἀκούσης ἐπὶ τινὰ στιγμὴν ὀπωσοῦν γαληναία· μὴ δυσπιστῆς πρὸς τὴν
καρδίαν μου ἣτις τοσοῦτον τρυφερῶς σὲ ἠγάπησε, καὶ δὲν δύναται νὰ
λησμονήσῃ τοῦτο. Ἐπειδὴ δὲ νομίζεις ὅτι μᾶλλον καὶ πιστότερον ἡμῶν
ἀκολουθεῖς τὰ δόγματα τοῦ Ἐσταυρωμένου, ἀναμνήσθητι ὅτι εἶναι θεὸς
τῆς ἐπιεικειᾶς καὶ οὐχὶ θεὸς ὀργῆς. Καὶ ἂν μάλιστα ὁ υἱός σου δυστυχῶς
καὶ οἱ ὁμόφρονες αὐτοῦ ὑπέπεσον εἰς τὸ τόσον κοινὸν φεῦ! εἰς τοῦτον τὸν
κόσμον δυστύχημα, νὰ πιστεύωσι τὴν πλάνην ἀντὶ τῆς ἀληθείας, τὸ κακὸν
ἀντὶ τοῦ ἀγαθοῦ, τὴν ἀδικίαν ἀντὶ τῆς εὐθύτητος, πρέπει ἡμεῖς νὰ παύσω-
μεν ὀνομάζοντας αὐτοὺς τέκνα ἐκείνου, ὅστις ἀνατέλλει τὸν ἥλιον αὐτοῦ
ἐπὶ τοὺς πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς; Καὶ ἐὰν δὲ ἡ συγκατάβασις ἐξωρίζετο ἐκ
τῆς γῆς, τοῦλάχιστον δὲν ἔπρεπε νὰ εὕρῃ ἄσυλον εἰς τὴν καρδίαν τῶν μη-
τέρων, καὶ μάλιστα ὅταν αὗται λατρεύωσι τὸν Θεὸν τῆς ἀπείρου εὐ-
σπλαγγνίας καὶ ἀγαθότητος! Ἐὰν ὁ Ῥωμᾶλδος φρονῇ, ὅτι τὸ καθήκον
του προσκαλεῖ αὐτὸν εἰς ἄλλην δδὸν ἢ εἰς τὴν ὑπὸ τῆς μητρὸς του θεωρου-
μένην ὡς ὀρθοτέραν, εἶναι δίκαιον, εἶναι χριστιανικὸν νὰ κατηγορηθῆται ὡς
παράφορος, ἐπιδιώκων σχέδια ἀσεβῆ; Τίς ἐξ ἡμῶν δύναται νὰ καταδικάσῃ
τὸν πλησίον του, ὅταν ὁ ἴδιος δὲν γινώσκῃ, ἂν εἶναι ἄξιος ἀγάπης ἢ μι-

σους; Ἄς ἀφήσωμεν εἰς τὸν Ὑψίστον τὸν μόνον ἀναμάρτητον νὰ ἐτάξῃ τὰς συνειδήσεις καὶ τὰς καρδίας.

Ἡ Κλέρα ἤκουσε τὰς σκέψεις τῆς Χερουβίνης μετὰ φαινομένης ἀταραξίας ἢ μᾶλλον ναρκώσεως. Ἄλλ' ὅταν ἡ κρίσις ἐξηγέρθη, ὅταν ἐνόησεν ὅτι ὁ Ῥωμάδος, ἀποκαμὼν ἐκ τῆς ἀπραξίας εἰς ἣν κατεδικάσθη καθ' ὃν χρόνον ἡ πατρὶς ἀπῆτει τὴν συνδρομὴν ὄλων τῶν τέκνων τῆς, ἐσκόπει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἐκκλησιαστικὴν σχολὴν, οὕτω σφοδρῶς παρωργίσθη, ὥστε οὐδὲν ἄλλο ὑπέμεινε νὰ ἀκούσῃ.

— Ἄς ἀποβάλῃ τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἀνεφώνησεν, ἄς τὸν ἀποβάλῃ παρ-εουθὺς, ἢ ἄλλως παύω τοῦ νὰ θεωρῶ αὐτὸν υἱόν μου, καὶ δίδω τὴν κατάραν μου...

Ἡ Χερουβίνη, ἐκπλαγεῖσα ἐκ τῆς ἐξάψεως τῆς νοσοῦσης καὶ μὴ ἔχουσα πῶς νὰ πρᾶνῃ αὐτὴν, ὑπεσχέθη, ὅτι θέλει βεβαιωθῆ, ἂν ἡ ἀπόφασις τοῦ Ῥωμάδου ἦτον ἀκλόνητος· ὅθεν ἐξῆλθεν ἐκ τῆς οἰκίας τεταραγμένη καὶ τεθλιμμένη. Ἄλλ' ὅταν ἐπανεῦρε τὸν σύζυγόν τῆς ἐπὶ τοῦ περιπάτου Cavallegeri, εἰ καὶ ἡ ψυχὴ αὐτῆς κατείχετο ἐκ τῆς ταραχῆς, ἐθαύμασε τὸ αἶθριον τοῦ οὐρανοῦ ὅπερ ἐθεώρησεν ὡς αἴσιον οἰωνόν. Μετὰ πρωΐαν ζοφεράν ὁ οὐρανὸς ἀπέβη ὄλως αἶθριος· ὁ δὲ ἥλιος δύνων πρὸς τὴν νῆσον Καπραίαν διέγεε παράδοξον λαμπρότητα, διασπείρων ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἀκτίνας ἐρυθραίνοντος χρυσοῦ. Καθαρὸς καὶ ζωηρὸς ἀῆρ ἐκίνει κύματα, ἐφ' ὧν ἐταλαντεύοντο ἐν τῷ λιμένι ὠραία πλοῖα μεθ' ὑψιτενῶν ἰστωῶν, ῥηγνύμενα δὲ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς διεσκόρπιζον κατάλευκον ἀφρὸν ἐκ τῆς ἀντανακλάσεως τῶν ἀκτίνων χρωματιζόμενον. Τὰ μέγαρα τοῦ περιπάτου, ἐνεκεν τῆς λευκότητος τῶν μεγάλων αὐτῶν τοίχων, ἀπετέλουν τερπνὴν ἀντίθεσιν πρὸς τὴν κυανῆν χροιάν τοῦ οὐρανοῦ θόλου. Ἄλλ' ὁ ὀφθαλμὸς μᾶλλον ἐθέλγετο πλανώμενος ἐπὶ τῆς σειρᾶς τῶν Πισαίων ὀρέων, ἅτινα ὑπεράνω τῆς πόλεως φαίνονται ὡς γιγάντιον στέμμα ἐκ βράχων· τὰς δὲ κορυφὰς τῶν ὀρέων γαύρωσ εἰς τὸν ἀνέφελον οὐρανὸν ὑψουμένας ὡς ἀργυροῦς θύσανος ἐκάλυπτε χιῶν, ἐνῶ ἡ βᾶσις αὐτῶν ἐβυθίζετο εἰς κυανοῦς ἀτμούς. Ἀποτέρω δὲ τὸ ἄκρον τῆς σειρᾶς τῆς πρὸς τὴν θάλασσαν ἐκτεινομένης, καὶ κατὰ βαθμίδας ὡς κλίμαξ γιγάντιος ταπεινουμένης, ἐφαίνετο μαργαριταρόχρουν ἐπίσης τερπνὸν εἰς τὸν ὀφθαλμὸν ὡς τὸ κυανοῦν τοῦ οὐρανοῦ. Οὐδεμία ἑαρινὴ σκηνὴ δύναται νὰ παραστήσῃ ἐν ταῖς βορείαις χώραις λαμπρότερον τι τόπιον τοῦ ἐν τῇ χειμερινῇ ἐκείνῃ ἐσπέρᾳ ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ τῆς Μεσογείου. Ἄλιεύς τις, κεκλιμένος ἐπὶ τοῦ τείχους τῆς προκυμαίας καὶ φέρων ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου τὸν φαῖον αὐτοῦ ἐπενδύτην, ἐνετρύφα εἰς τὸ θέαμα ἐκεῖνο μετὰ τῆς θυμηδίας, μεθ' ἧς οἱ ὁμότεγχοι αὐτοῦ θεῶνται τὸ θαυμαστὸν μεῖδιμα τῆς ἀστάτου θαλάσσης. Τὸ βαθὺ αὐτοῦ χροῶμα, ὁ μέλας πῶγων, τὰ στιβαρὰ μέλη καὶ ὁ ζωηρὸς αὐτοῦ ὀφθαλμὸς, ἐκτοξεύων κάποτε ζωηρὰν λάμψιν, ἐδήλου, ὅτι ἀνῆκεν εἰς τὴν ἡρωϊκὴν

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΛΑΚΩΣΤΑΥ.

ἐκείνην φυλὴν τῶν ναυτῶν τῆς Ἰταλίας δι' οὓς ἡ Βενετία, ἡ Γένουα καὶ ἡ Πίσά δικάως ἐγκυχῶνται. Χαμηλῆ δὲ φωνῆ ὑπετονθόριζε τὸ ἐξῆς δημῶδες ἄσμα·

La terra dei fiori, dei suoni e dei carmi

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

Β΄.

Η ΑΥΛΗ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΦΕΡΑΙΝΑΝΔΟΥ
 ΤΟΥ Α΄.

Τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐπεισοδίῳ ἀναφερόμενα πρόσωπα συνήχθησαν ἐν Τσοκάνῃ ἕνεκα συμβάντων ἀναφερομένων εἰς τὰς τελευταίας ἐπαναστάσεις τῆς Ἰταλίας.

Ἡ κόμησσα Βέρθα*** ἐπίσημός τις δέσποινα ἐν Αὐστρίᾳ, ἧς ὁ σύζυγος παρὰ τῇ αὐτῆς διατελῶν κατεῖχεν ὑψηλὴν καὶ ἐνεργὸν θέσιν, ἐπανήλθε ποτε ἐξ Ἰταλίας, ἔνθα χάριν λουτρῶν εἶχε μεταβῆ εἰς Λούκκαν μετὰ τινος διετοῦς ὀρφανῆς ὀνομαζομένης Κλάρας, ἧτις γεννηθεῖσα ὑπὸ τὸν ὠραῖον τῆς Ἰταλίας οὐρανὸν εἶχε μακρὰν τινα μετ' αὐτῆς συγγένειαν. Αἱ κακαὶ γλῶσσαι, — ἐπειδὴ ὑπάρχουσι οὐκ ὀλίγαι εἰς τὰς μεγάλας καὶ εἰς τὰς μικρὰς κοινωνίας, — διετείνοντο, ὅτι ἡ κόμησσα, υἰοθετήσασα τὴν Κλάραν, ἐνέδωκε μᾶλλον εἰς ἄλλους λόγους ἢ εἰς φιλανθρωπίαν. Οὐδὲν ὁμῶς θετικὸν ἐστήριζε τὰς εἰκασίας ταύτας. Ἄλλως τε μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ συζύγου της αἰείποτε πλήρης ὁμοφροσύνη ἐφαίνετο ἐπικρατοῦσα. Ὁ δὲ κόμης ἀπέδιδε πρὸς τὴν σύζυγόν του πάντα σεβασμὸν· μόνον δὲ οἱ δύσπιστοι παρατηρηταὶ ἐξεπλήττοντο, διότι ἡ κόμησσα ὠμίλει πάντοτε ἐμφαντικῶς περὶ τοῦ ζήλου αὐτῆς πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν αὐτῆς καθηκόντων. Ἡ στάσις αὐτῆς σταθερῶς συνῆδε πρὸς τὰς ἐκφράσεις αὐτῆς, αἵτινες ἦσαν ἀξιοματικά ὡς καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ὑψηλὸν καὶ μεγαλοπρεπὲς ἔχουσα ἀνάστημα, ἦτον κατὰ τὴν μορφήν κανονικὴ καὶ σοβαρὰ ἄμεμπτος κατὰ

τὴν ἐνδυμασίαν καὶ κατὰ τὰς ἔξεις αὐτῆς οὐδὲν εἶχε φανταστικὸν καὶ ἰδιοῤῥυθμον, ὑπολογίζουσα, οὕτως εἶπεν, καὶ τὰς πτυχὰς τῶν ἐνδυμάτων ὅπως καὶ τὰ μειδιάματά της. Οὐδόλως εἶναι ὑπερβολικόν, ἂν μεταχειρίζομεθα τὴν λέξιν ὑπολογισμὸς διὰ νὰ χαρακτηρίσωμεν τοὺς μορφασμὸς τοὺς ἀποδοιμμένους πρὸς ἕκαστον, ἀναλόγως τῆς εὐγενείας ἢ τῆς θέσεως, ἣν οὗτος κατεῖχεν εἰς τὴν αὐλήν· διότι εἰς ἐκάστην τῆς φυσικονομίας κίνησιν εἶχεν ὡς κανόνα τὸ ἡμερολόγιον τῆς Γόθας. Ἐν μὲν τῇ Ῥωσσίᾳ ἀπὸ τῆς βασιλείσεως, ἣς καὶ μόνῃ ἡ μεγάλη φρόνησις ἦρκει διὰ νὰ ἀποδοῦν αὐτῇ ὁ τίτλος Μεγάλη, ὀρμωμένη ἢ ἀριστοκρατία ἐρᾶται τῶν γραμμάτων καὶ τῶν λογίων. Ἡ δὲ ὑψηλὴ Αὐστριακὴ εὐγένεια, ἐκ διαφόρων δεσποζομένη ἐπιβροῶν, ἀγαπᾷ νὰ διατηρῇ τὸν πρὸς τὰς ἰδέας καὶ τὰ ἔργα τὰ τιμαριωτικά θαυμασμὸν αὐτῆς· ἐπειδὴ δὲ ἡ Αὐστρία ἀποτελεῖ μᾶλλον στρατὸν ἢ ἐθνότητα, κατ' ἀνάγκην λογικὴν αἰ στρατιωτικαὶ παραδόσεις ἐπικρατοῦσι κατὰ τὰς ὑψηλὰς σφαίρας τῆς κοινωνίας. Αἱ σχέσεις ὅμως τῆς αὐτοκρατορίας πρὸς τὴν λοιπὴν Γερμανίαν τοσοῦτον εἶναι συγκαί, ὥστε εἶναι ἀδύνατον ἐντελῶς ν' ἀπαλλαγῇ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ Γερμανικοῦ πολιτισμοῦ· θθεν ἢ παιδεία καταφεύγει εἰς τὴν ἐκ τῆς αὐλῆς μεμακρυσμένην εὐγένειαν, ἣτις κατὰ τοῦτο ἀποτελεῖ προφανῆ ἀντίθεσιν μὲ τὸ ἄλλοθ (τῆς εὐγενείας) τὸ ὅποιον μέχρι τινὸς παραδέχεται τὰς κλίσεις τῆς μεσαίας τάξεως. Ἡ κόμησσα Βέρθα ἦτο μᾶλλον πεφυσιωμένη περὶ τῆς ἀξίας της ἢ ὥστε νὰ παραδεχθῇ τοιαύτην μωρίαν, καὶ προσέτιμα τὰς φράσεις ἢ τὰς ἰδέας. Ἡδύνατο ἄνευ πολλῆς δυσχερείας νὰ συνδιαλεχθῇ περὶ πολιτικῶν ἢ θρησκευτικῶν, ἀλλὰ μετὰ μεγάλης ἐπιμελείας περιεχαρακοῦτο εἰς τὰ κενὰ ἐκεῖνα σχήματα, ὧν βρίθει δυστυχῶς ἡ Γερμανικὴ γλῶσσα, ἐνῶ ἡ Γαλλικὴ εἶναι τοσοῦτον εὐκρινής, ὥστε στερεῖται τοῦ κτήματος τούτου. Μετὰ πόσης ὅμως δεξιότητος οἱ πεπολιτισμένοι ἀνευρίσκουσι καὶ ἐν Παρισίοις καὶ ἐν Βιέννῃ τὸν τρόπον νὰ ἀντικαθιστῶσι τὰς σκέψεις διὰ λέξεων! Κατὰ τὴν μεταβατικὴν ἡμῶν ἐποχὴν, κατ' ἣν παραδόξως συγκοινωνοῦσιν ἐν τῇ διανοίᾳ αἱ μᾶλλον ἀντίθετοι ἰδέαι, τὸ βοήθημα τοῦτο εἶναι πολυτιμότερον ἢ ὥστε νὰ παραμεληθῇ.

Ἡ Κλάρα ἀνετράφη ὅπως καὶ ἡ κόμησσα. Αὕτη δὲ ἡ θετὴ μήτηρ, ἅμα φθᾶσα ἐν Βιέννῃ, διενόθη πῶς νὰ καταστήσῃ αὐτὴν κόσμημα τῆς αἰθούσης της ἀβλαβές. Τὸ τέκνον τοῦτο τρυφερόν, ῥοδόχροον, ἥσυχον, πνεύματος γαληνίου, καὶ εἰρηνικὸν ὡς ἀρνίον, προητοιμάσθη θαυμασίως νὰ διαδραματίσῃ τὰς ἰδέας τῆς κομῆσεως εἰς τὸ σκοτεινὸν μέγαρον τῆς Herren-Gasse. Τὸ ἐνέδουον λευκὰ καὶ διὰ τριχάπτων τὸ ἐκάλυπτον καὶ ἀπένειμαν αὐτῇ τὴν λευκότητα καὶ ἀηδῖαν τοῦ ἀνθογάλακτος, ὡς ὀνομάζεται ἡ ἀνωτέρα ἐν Βιέννῃ ἀριστοκρατία. Ἡ δὲ κόμησσα ἔχαιρε διὰ τὴν ἀτάραχον γαλήνην καὶ τὸ εὐάγωγον τῆς Κλάρας, ἣτις ὡς εὐπλαστος κηρὸς ἐδέχτο πᾶν ὅτι ἐπετύπου· ὡς ὑπόγραμμα δὲ νεάνιδος εὐαγώ-

γου θεώρει τὴν κούκλαν· τὸ δὲ κατ' ἰδέαν αὐτῆς ἦτο τὸ κανονικόν, ψυχρὸν καὶ ἀνούσιον, οἶον ἡ δάλεια ἢ ὁ ὄχλος προτιμᾷ τῆς κληματίδος τῆς κυανῆς, ὡς τὰς λίμνας τῆς Λομβαρδίας, ἢ τῆς χαριέσεως καὶ λαμπρᾶς ἀνεμώνης, ἣν ὁ ἐαρινὸς ἥλιος παράγει εἰς τὰς μυροβόλους κοιλάδας τῆς Ἑλλάδος ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ Ἀδωνίδος καὶ τῶν δακρύων τῆς Ἀφροδίτης.

Ἐτη τινὰ μετὰ τὴν ἀφιξίν τῆς Κλάρας εἰς Βιέννην, ἡ κόμησσα ἐγέννησεν υἱὸν ὀνομασθέντα Ἀντώνιον, ὁμωνύμως πρὸς πρόγονόν τινα τοῦ κόμητος συναγωνιασθέντα ὑπὲρ τοῦ Φριδερίκου τοῦ Ὁχενστόφου (Hohenstaufen) καὶ κατὰ τὴν ἐνδοξον διὰ τὴν Ἰταλίαν ἡμέραν τοῦ Legnano πολεμήσαντα γενναίως εἰς τὰς τάξεις τῶν Γερμανῶν κατὰ τῶν περιβοήτων ταγμάτων τοῦ Θανάτου καὶ τοῦ Ἄρματος.

Ἡ δὲ κόμησσα ἐφάνη προσηκόντως περιχαρῆς διὰ τὸ συμβᾶν τοῦτο, δι' οὗ ἀπέκτα κληρονόμον ἀρχαιότατος οἴκος τῆς Λομβαρδίας.

Ἄν ὅμως ἦτο δυνατόν νὰ συνίδη τις σταθερόν τι εἰς τὸν ἀκατανόητον χαρακτήρα της, ἤθελε κατανοῆσει προτίμησιν τινα ὑπὲρ τῆς Κλάρας. ἀδύνατον δὲ ἦτο ν' ἀποδοθῇ ἡ κλίσις αὕτη εἰς τὴν ἐξοχον νοημοσύνην τῆς νεάνιδος, διότι τοσαύτη ἦτον ἡ ἀπλότης αὐτῆς, ὥστε ὁ νοῦς ἐντελῶς ἐμηδενίζετο. Οὐ μόνον δὲ ἠλικιουμένη δὲν ἀπηλλάσσετο τῶν ὕλικῶν ἐντυπώσεων, ἵνα ἀνυψωθῇ πρὸς τὸν ἰδανικὸν κόσμον, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας αἱ μᾶλλον ἀφηρημέναι ἰδέαι ἐνεφανίζοντο ἐν τῇ νεανικῇ αὐτῆς φαντασίᾳ ὑπὸ μορφῆν ἐντελῶς ὕλικήν. Ἡ κόμησσα Βέρθα κατ' αὐτὴν ἐπροσωποποιεῖ τὴν ἀρετὴν, ὁ πρίγκηψ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Βιέννης τὴν θρησκείαν, καὶ ὁ Κ. Μεττερνίχ τὴν δικαιοσύνην. Ἡ δὲ ἠλικία δὲν κατέστησε πολυπλοκότερον τὸ σύστημα τοῦτο τὸ ἀληθῶς ἐπάξιον τῆς πατριαρχικῆς ἐποχῆς. Ἡ θετὴ μήτηρ μὲ ἀγρυπνον ὄμμα παρηκολούθει τὴν ἐπίζηλον αὐτῆς ὄραιότητα, παραμυθουμένη διὰ τὰ χάσματα τοῦ πνεύματος τῆς Κλάρας. Καὶ πρὸς ποῖον τέλος ἡ Κλάρα ἤθελεν ἐπιδοθῇ εἰς θεωρητικὰ ζητήματα; Δὲν ἦτον καλλίτερον νὰ μὴ ἦναι οὔτε φιλόσοφος, οὔτε συγγραφεὺς, ἐπικίνδυνα καὶ ἀνυπόφορα ἀμφοτέρω διὰ τὴν προωρισμένην νὰ ζῆσῃ εἰς μέγαλον κόσμον καὶ μέλλουσαν νὰ ἔχῃ προικα μεγάλην; Ἐνεκεν τῆς περιουσίας, τῆς ὄραιότητος καὶ τοῦ γένους αὐτῆς, ἴσως ἤθελε συζευχθῇ μετὰ τινος διαδόχου πρίγκηπος τινος τῶν μικροσκοπικῶν τῆς Γερμανίας κρατῶν, ἅτινα χορηγοῦσι πενήχοντα ἢ καὶ διακοσίους ἄνδρας εἰς τὸν στρατὸν τῆς ὁμοσπονδίας· διὰ τῶν τρόπων αὐτῆς ἤθελεν ὑπερέχει βεβαίως ἐν ταῖς μικραῖς ἐκεῖναις αὐλαῖς, ἐνθα ὁ παλαιὸς τευτονικὸς τιμαριωτισμὸς ἀδιάξεστος καὶ φιλόνομικος διατηρεῖ εἰσέτι πολλοὺς ὀπαδοὺς.

Διὰ νὰ προετοιμασθῇ δὲ ἡ Κλάρα εἰς τὸσον λαμπρὸν βίον, ἐπαιδαγωγῆθη κατὰ τὸν ἐν Βιέννῃ τρόπον τὸν συνήθη εἰς νεάνιδας τῆς τάξεως ταύτης· αἱ τερπνότεραι τῆς παιδικῆς αὐτῆς ἠλικίας διασκεδάσεις ἦσαν

οί εις τοὺς προμαχῶνας καὶ τὰς κατωφερείας αὐτῶν περίπατοι, καὶ ἡ ἔκτος τῆς Καρολινείου Πύλης περιδιάβασις, ἔνθα ἐνίοτε περιχαρῆς ἔπιπε γάλα αἰγὸς καὶ ἔτρωγε ζυμαρικά. Βραδύτερον ἐπετρέπησαν αὐτῇ διασκεδάσεις φιλολογικαὶ ἅμα καὶ γαστρονομικαί, οἰκεῖαι τῇ μεσημβρινῇ Γερμανίᾳ, καὶ πρόσφοροι νομιζόμεναι εἰς τὴν πνευματικὴν τῆς νέας ἀνάπτυξιν. Πᾶσαν τρίτην κατὰ τὴν 7ην ὥραν ἐφέρετο πανηγυρικῶς ἐφ' ἀμάξης εἰς τὴν ὁδὸν Schenker-Strasse, ἐν τῇ οἰκίᾳ φίλης, ἔνθα συνηθροίζοντο αἱ φίλαι αὐτῆς τὸ ἄνθος τοῦ ἀνθογάλακτος, καὶ ἐκάστη αὐτῶν ἀνεδέχετο τὴν ἀνάγνωσιν προσώπου τινος γαλλικῆς τινὸς τραγωδίας, ὅπως ἐξασκῶνται εἰς γλῶσσαν κοινὴν τοῖς πεπολιτισμένοις ἔθνεσι· ἐτόλμων μάλιστα νὰ παραδώσωσι εἰς τὴν μετριόφρονα ταύτην ἀγγελίας γεγραμμένας μετ' ἐπιτηδεύσεως μᾶλλον ἢ ἀφελείας. Συνήθως δὲ ἡ μουσικὴ καὶ ὁ χορὸς, περιπαθῶς ἐν Βιέννῃ ἀγαπώμενα, ἀπετελείων τὴν ἡμέραν. Οὕτως ἡ Κλάρα ἐπανήρχετο γεγοητευμένη, ἀφ' οὗ ἔχρουε καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην κατεβρόχιζε ποσὸν πρὸς ὃ ἤθελε δυσπιστῆσαι Ἰταλὶς νεάνις τείου, ζυμαρικῶν ἀγορασθέντων παρὰ τῷ Dehne τῷ δοξαζομένῳ ἐν τῇ Μιχαϊλεῖῳ πλατείᾳ (Michaeler-Platz), οὕτινος ἡ φήμη οὐδόλως ἠλαττώθη. Ὁμολογητέον δὲ ὅτι αἱ ἐντὸς τῆς ἐβδομάδος σπουδαὶ αὐτῆς δὲν ἠδύνατο νὰ παρασκευάσωσιν αὐτὴν εἰς ἄλλον θρίαμβον. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀποκλειομένη τῆς αὐτῆς εὐγένεια καὶ οἱ τραπέζιται, οὗς περιφρονητικῶς ὠνόμαζον ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς κομῆσεως ἢ ἄλλη κοινωνία καὶ οἱ ἀνθρωποι τῶν χρημάτων, παρίστανον κάλλιον τὴν διανοητικὴν τάσιν τῆς Γερμανίας ἐφ' ἣ δικαίως αὕτη σεμνύεται· τὸ ἀνόγαλα ἐπανελάμβανεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ παραιτήσῃ εἰς τοὺς ἀγαθοὺς τούτους ἀνθρώπους τὴν μόνην αὐτῶν εὐχαρίστησιν καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς νὰ μετασχηματίσωσι τὰς κόρας τῶν εἰς καθηγητάς. Αἱ περιπλοκαὶ τῆς Αὐστρίας αἱ ἐκπλήξασαι τὸ πλεῖστον τοῦ κόσμου οὐδόλως ἐθροῦθησαν ἐκείνους, οὔτινος εἶδον τὴν χώραν ταύτην ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ πρίγκηπος Μεττερνίχ. Ἡ δεσποτικὴ ἔξις κατέπνιξε πᾶσαν πρωτοβουλίαν τοῦ ἔθνους, τὸ δὲ κράτος ὑπὸ τὸ βῆρος πολυχρονίων σφαλμάτων, ὄφειλε πρὸς σωτηρίαν αὐτοῦ νὰ ἀναζητήσῃ μέγαν τινὰ πολιτικὸν ἐξ ἐκείνων, οὔτινες ἐξέρχονται αὐθορμήτως ἐκ τῶν κόλπων τῶν ἐλευθέρων κρατῶν. Ἄλλ' ἀφ' οὗ περιεφρόνησε τῶν ἀφιλοκερδῶν καὶ εἰλικρινῶν συμβουλῶν, εἰς ἃς ἀπήνησε διὰ τῶν ὕβρεων λιβελλογράφων δυσφημισμένων, ἠναγκάσθη νὰ ζητήσῃ ὑπερασπιστὰς καὶ συμβούλους πανταχόθεν.

Ὁ πρίγκηψ Μεττερνίχ, ἐνσάρκωσις τοῦ συστήματος ὅπερ ὤθησε τὸν οἶκον Λοθαριγγίας εἰς τὴν ἄβυσσον ἔνθα σήμερον παλαίει ἐναντίον τοσούτων δυσχερειῶν, ἦτον ὁ μόνος ἀρχων τοῦ κράτους· ὅθεν ἡ κόμησσα ἐφρόντισε νὰ παρουσιάσῃ τὴν Κλάραν εἰς τὸν παντοδύναμον ὑπουργόν, πρὸ τῆς παρουσιάσεως αὐτῆς εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν αὐλήν. Διότι ἡ

κόμησσα τόσω μᾶλλον ἐδικαιοῦτο νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν θέσιν τῆς θετῆς αὐτῆς κόρης, ὅση μᾶλλον ἦτο δύσκολον εἰς τὴν Κλάραν νὰ ἐπιδείξῃ τοὺς δώδεκα βαθμοὺς τῆς εὐγενείας τοὺς ἀναγκαίους πρὸς τὴν παρουσίαν. Ἡ πριγκήπισσα Μεττερνίχ, εὐνοικῶς ὑπὲρ αὐτῆς διατεθειμένη, παρῆγεν ἐλπίδας, ὅτι δὲν ἤθελε γίνεαι αὐστηρὰ ἐξέτασις τῆς εὐγενείας τῆς Κλάρας. Εἰς ταύτην δὲ τρίτην τινὰ ἀνηγγέλθη ἐπισήμως νὰ παρευθαισθῆ διὰ νὰ ὑπάγῃ τὴν ἀκόλουθον κυριακὴν εἰς Rennweg εἰς τὴν οἰκίαν τῆς πριγκηπίσσης. Ἡ δὲ Κλάρα ἐνδυθεῖσα παρουσιάσθη εἰς τὴν κόμησσαν, ἥτις μετὰ βαθείας προσοχῆς παρατήρησεν αὐτὴν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Ταχὺ δὲ μειδιάμα ταχέως διαγραφέν ἐπὶ τῶν λεπτῶν χειλέων της ἀπέδειξεν ὅτι δὲν ἦτο δυσηρεστημένη. Ἡ νεάνις ἔφερε στέμμα ἐκ δύο σειρῶν λευκῶν ὑακίνθων, οὔτινες ἀπέπνεον ὀξείαν εὐωδίαν· τὸ φόρεμα ἡμίδιπλον ἐκ μεταξίνου καὶ βοδοχρόου τουλίου παρῆγεν εἰς τὸ σφηκοειδὲς ἀνάστημά της ἐναερίον τι· τὸ θέλητρον τῆς ὀψείως της συνίστατο εἰς γαλιναίαν τινὰ ἔκφρασιν, ἥτις κάποτε προκύπτει ἐκ τῆς ἀπουσίας τῶν σκέψων, ὡς καὶ ἐκ τῆς συναισθήσεως τῆς εἰς ἑαυτὴν πεποιθήσεως· οἱ μεγάλοι αὐτῆς ὀφθαλμοί, κυανοὶ ὡς ἡ χαρίεσσα στεφάνη τοῦ μουσώτου, ἦσαν αἰθριοί, ὡς καὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς· ἀλλ' οὐδέποτε ἐξ αὐτῶν ἐσπινθηροβόλοι ἢ κυανῆ ἐκεῖνη λάμψις, ἥτις παρέχει εἰς ξανθάς τινας μορφὰς χαρακτῆρα στιγμιαίας ζωῆς. Καί τοι δὲ εἶχε γεννηθῆ ἐν Ἰταλίᾳ, εἶχε τύπον ὠραιότητος μᾶλλον γερμανικὸν ἢ ἰταλικὸν, ὥστε ἤθελέ τις νομίσει αὐτὴν κόρην τῶν Λογγοβάρδων διατηροῦσαν ὑπὸ τὸν θερμὸν οὐρανὸν τῆς Μεσημβρίας τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῶν λευκῶν νεανίδων τῆς Ἄρκτου, ἢ ἀπόγονόν τινα τῶν Νορμανδῶν τῆς μεσημβρινῆς Ἰταλίας, ὧν ἡ φυλὴ διατηρεῖται εἰσέτι εἰς τὰς κοιλάδας τῆς Σικελίας. Οὐδόλως ἐξετάζοντες ἂν μυστηριώδης τις ἐπίρροια γερμανικῆς καταγωγῆς ἐπενεργούσεν ἐπ' αὐτῆς, παρατηροῦμεν ὅτι αἱ τάσεις καὶ αἱ ιδέαι τῆς Κλάρας συνέθεον αὐτὴν μᾶλλον μετὰ τῆς Αὐστρίας ἢ μετὰ τῆς πατρίδος της· ἠσθάνετο δὲ ἐν Βιέννῃ τὴν ἡδονὴν, ἣν ὁ ὄρεινός αἰσθάνεται ἐπανερχόμενος εἰς τὴν γενεθλίαν αὐτοῦ γῆν. Πρὸς τοῦτοις πεπεισμένη, ὅτι ἡ Ἰταλία ἦτο ἁπλῶς γεωγραφικὴ ἔκφρασις, θεώρει τὴν Βιενναίαν παροιμίαν ὡς ἀληθὲς ἀξιῶμα, es gibt nur eine Kaiserstadt, es gibt nur ein Wien (1).

Τὴν δεκάτην καὶ ἡμίσειαν ὥραν ἡ κόμησσα Βέρθα ἀνέβη εἰς τὴν ἀμαζάν της, προηγουμένου θεράποντος, ἔνθα ὁ κόμης κατεστολισμένος ἐκ παρασῆμων παρεκάθισε σοβαρῶς· ἀπέναντι δὲ τῆς θετῆς αὐτῆς μητρὸς ἢ ἀγαλόμορφος Κλάρα ἐξήπλου τὴν ῥοδίνην νεφέλην τοῦ φορέματός της. Ἡ δὲ κόμησσα συνήθως ἀπαθῆς, ἐφαίνετο ἥδη ἡρέμα ἀπησρολημένη καὶ παροδικῆ τις σικὰ διήρχετο πρὸς στιγμὴν τὸ λειπὸν μέτωπόν της. Τοῦ-

(1) Μία μόνον ὑπάρχει Αὐτοκρατορικὴ πόλις καὶ μία Βιέννη.

ναντίον ἢ Κλάρα ἦν ἀκτινοβόλος ὡς ἀγία τις ἐξερχομένη ἐκ τῶν ἀγίων του κόσμου τούτου καὶ μέλλουσα νὰ διέλθῃ τὸν οὐδὸν τῆς οὐρανίας διαμονῆς. Ὁ κόμης μετ' ἀφροντισίας ἀοράτου, εἰρωνικῆς, ἔβλεπε τὴν ἀνησυχίαν τῆς ἀγαπητῆς Βέρθης καὶ τὴν ἀφελῆ εὐδαιμονίαν τῆς δεκαεξαετοῦς νεάνιδος. Ὅταν καὶ οἱ τρεῖς εἰσῆλθον εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν τῆς πριγκηπίσσης, ἡ οἰκία ἦτο ἤδη πλήρης· θρονία ὅμως τινὰ προωρισμένα εἰς συζύγου ὑπουργῶν ἕμενον κενὰ ἐκατέρωθεν ἀνακλίντρον κειμένου πρὸς ἀριστερὰν τῆς εἰσόδου, ἐφ' οὗ ἡ πριγκηπίσσα ἦτον ἐνθρονισμένη μετὰ μεγαλείου ἀξίου τῆς συζύγου τοῦ ἀληθοῦς κυριάρχου τῆς αὐτοκρατορίας. Ἡ πριγκηπίσσα Μεττερνίχ εἶχε κανονικὴν ὄψιν, καὶ καθημένη ἐφαίνετο μεγαλοπρεπῆς καὶ ὡραία· ἀλλ' ἡ κεφαλὴ αὐτῆς ἦτον ἀσυμμέτρως μεγάλη πρὸς τὸ συνεσταλμένον σῶμά της· ἡ δὲ ἐνδυμασία της προσήρμοζεν εἰς τὸ σῶμά της. Ἐφόρει ἐσθῆτα μεταξίνην πυκνὴν καὶ τεφροειδῆ καὶ στέμμα ἐκ λευκανθέμων ῥοδοχρόων περιβάλλον τὸ μέτωπόν της. Ἀπέναντι δὲ αὐτῆς ἴσαντο ὄρθιοι οἱ πρόκριτοι τῶν πρεσβειῶν καὶ τῶν ὑπουργείων, ἀναμένοντες μετὰ προσοχῆς καὶ ἀνταλλάσσοντες φράσεις κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀσήμους καὶ ἀδιαφόρως θεώμενοι τοὺς εἰσερχομένους. Ὁ δὲ πρίγκηψ, ὀλίγον ἐπιθυμῶν, ὡς ἐφαίνετο, νὰ συνδιαλέγηται περὶ διπλωματίας καὶ πολιτικῶν, συνωμίλει εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς αἰθούσης, ἔνθα ὑπῆρχον σειραὶ ἐδρῶν διὰ κυρίας καὶ δεσποινίδας ἐν αἷς διεκρίνετο καὶ ἡ νεώτερα τῶν θυγατέρων του.

Ὁ Κλήμης Βεγκέσλαος Νεπομουκένας (Clément-Wenceslas-Nepomucène), πρίγκηψ τῆς αὐτοκρατορίας τῆς Αὐστρίας, δούξ Πορτέλλας (Portella), μεγιστὰν τῆς Ἰσπανίας πρώτης τάξεως, διδάκτωρ τοῦ Ὄξωνείου πανεπιστημείου κτλ., ἦτο κατὰ τινὰ ἀντίθετος τῆς πριγκηπίσσης. Ἀντὶ τῆς παχυσαρκίας, εἶχε λεπτότητα καὶ εὐκίνησιαν, ὡς ὅτε κατὰ τὸν χρόνον τῆς νεότητος, μᾶλλον περὶ τοῦ ὡραίου φύλου ἢ περὶ τῶν τυχῶν τῆς Εὐρώπης ἐπησχολεῖτο. Τὴν πάλαι ὅμως κομψότητα καὶ χάριν αὐτοῦ εἶχε διαδεχθῆ τὸ ἀκαμπτον εἰς τὰς κινήσεις, καίτοι ἡδύνατο ὁ προσέχων νὰ ἀνεύρῃ εἰς τὰ σχήματα αὐτοῦ ἕγνη τινὰ τοῦ παρελθόντος. Ἡ ἀπημβλυμένη ἐκφρασις τῶν χαρρακτῆρων ἐδείκνυεν, ὅτι ἐν αὐτῷ εἶχεν ὑπερτερῆσαι ἡ κλίσις πρὸς τὰς ὑλικὰς ἡδονὰς τῶν εὐγενῶν πνευματικῶν ἀπολαύσεων· λίαν συχὰ ἡ στάσις του ἀνεχάλυπτε τὴν ματαιοφροσύνην τὴν σχεδὸν ἀναπόφευκτον, ἧτις ἐκ μακρᾶς ἐπιτυχίας καὶ ἐκ δελεασμάτων κολακείας προέρχεται. Εἰ καὶ ἀγανακτοῦντες οἱ παρόντες διότι μετεχειρίζετο ἐκφράσεις μόνον εἰς ἡγεμόνα ἀρμοζούσας, οὐχ ἦττον τῷ ἐπεδαψίλευον ἱκανοὺς ἐνθουσιῶδεις ἐπαίνους, ὥστε νὰ πείθεται, ὅτι ἦτον ἀναγκαῖος εἰς τὴν ἀρμονίαν τοῦ κόσμου. Στερούμενος τῆς εὐθυφροσύνης τοῦ νὰ ἐπιβάλῃ σιγὴν εἰς τὴν συναυλίαν τῶν ταπεινῶν ἐκείνων κολακειῶν, ἐγνώριζε ὅμως μᾶλλον νὰ προφυλάττῃ ἑαυτὸν ἐν τῇ συγναστροφῇ τῆς σχολαστικότητος τοῦ πολι-

ΕΜΥΣΝΟΥΗΛ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ.

τικοῦ. Ἦτο δὲ εὐπροσήγορος ὡς δὲν ἦτον ἡ πριγκήπισσα· ἀντὶ νὰ ἐκφοβίζη ὅσους ἡ θέσις αὐτοῦ ἀπεθάρρυνε, ἐνεψύχου αὐτοὺς μετὰ λεπ-
 τῆς δεξιότητος καὶ πνεύματος παραδόξως εὐκάμπτου. Ἐστερημένους καλ-
 λιτεχνικοῦ αἰσθήματος καὶ φιλοσοφικῆς βαθυνοίας ἐνησμενίζετο ὁμως πρὸς
 τὰ καλλιτεχνήματα καὶ πρὸς τοὺς σοφοὺς· πολὺν χρόνον πασιγνώστως
 ἄθρησκος ἐπρέσβευε τότε καθολικισμόν τινα μᾶλλον κατὰ τύπον ἢ
 κατὰ συνείδησιν. Ἄν τοῦλάχιστον ἡ ἡλικία δὲν εἶχεν ἐπιφέρει εἰς αὐτὸν
 τινὰ τῶν τόσῳ συνήθων μετατροπῶν, ἀλλ' εἶχε διατηρήσει τὸν φόβον
 τῶν φανατικῶν καὶ τῶν καρπουμένων τὸν φανατισμὸν πρὸς ὄφελος τῶν
 κοσμικῶν συμφερόντων, διότι μεγαλοφώνως ἐκήρυττεν, ὅτι ἀποστρέφεται
 τὸν ἰησοῦτισμὸν ὡς τὴν πανώλη, καὶ ὅτι ἦτον ὁ μεγαλύτερος αὐτοῦ
 ἐχθρὸς. Ὁ καθολικισμὸς αὐτοῦ, πιστὸς εἰς τὰς παραδόσεις Ἰωσήφ τοῦ Β',
 οὐδόλως μετείχε τῆς μικρολόγου ἐκείνης ὀρθοδοξίας τῆς ὑπαγορευσάσης
 τὸ περιόδοζον κοχκορδάτον τοῦ Ἰωσήφ Φραγκίσκου· μᾶλλον ἀδιάλλακτος
 ὡς πρὸς τὰ κυβερνητικὰ ἢ εἰς τὰ θρησκευτικὰ, εἶχεν ὡς σύμβολον τὴν
 διατήρησιν τῶν καθεστώτων. Τὸ ἄκαμπτον ὁμως τοῦτο φρόνημα δὲν
 ἐνεφανίζετο ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἔνθα οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ὑποπτεύσῃ, ὅτι
 ἐπὶ τῆς κυβερνήσεως τοιοῦτου ἀνδρὸς ἠδύνατο νὰ συμβῶσιν αἱ φρικώδεις
 σκηναὶ αἱ ἀποκαταστήσασαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ μισητὸν ἐν τε τῇ Γαλικίᾳ
 καὶ Ἰταλίᾳ. Ἀλλ' αἱ τοιαῦται ἀντιθέσεις, οὕτως εἰπεῖν, φύσει ἐνυπάρ-
 χουσιν εἰς τὸ πανταχοῦ καταρρέον ἐν Εὐρώπῃ σύστημα. Ἡ εὐαίσθητος
 κυρία Σεβιγνῆ (Séguis) δὲν ἐτέρπετο βλέπουσα ἀπαγορευομένους
 σωρηθὸν τοὺς Βρετανοὺς χωρικούς; Αἱ ἡδυπαθεῖς Ἰσπανίδες αἱ ἐν τῇ
 αὐτῇ τοῦ καθολικοῦ βασιλείᾳ δὲν συνέρρεον ὡς εἰς ἑορτὴν ὁσάκις ἔκαιου
 αἱρετικούς; Ἐνῶ ὁ ἀντιβασιλεὺς προσεφέρετο ἐν Βερσαλλίαις ὡς ἀληθῆς
 ἐπικούρειος, δὲν ἀπεστέλλοντο διὰ νὰ σαπῶσιν εἰς τὰ κάτεργα δυστυ-
 χεῖς τινες διότι ἠρνοῦντο νὰ κοινωνήσωσιν ἐν τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ, ἔνθα
 ἐκοινωνεῖ ἡ Α. Β. Ὑψηλότης, διότι δὲν ἀνεγνώριζον τὸν καρδιναλίον
 Δουβοᾶ (Dubois) ὡς νόμιμον διάδογον τῶν ἡρωϊκῶν ἀλιείων τῆς
 Γαλιλαίας;

Ἐν τούτοις, εἰ καὶ κατ' ἀρχὰς ἡ πριγκήψ ἐφαίνετο εὐγενῆς σοβαρὸς,
 προσέχων μετὰ πάσης λεπτότητος, ἐπισκοπῶν, πῶς νὰ ἀπομακρύνῃ πᾶ-
 σαν ἀμχανίαν καὶ πρὸς τοὺς κατωτέρους αὐτοὺς, ἀκριβῆς τις ὁμως ἐξέτασις
 διήγειρε τὴν δυσπιστίαν. Ἡ ἔρρινος καὶ διασεσυρμένη αὐτοῦ φωνὴ τα-
 χέως παρῆγε δυσάρεστόν τινα ἐντύπωσιν· ἡ βραδύτης τῆς συνομιλίας του
 ἐδείκνυε ἄνθρωπον σταθμίζοντα πᾶσαν λέξιν καὶ ἔχοντα σπουδαίους λό-
 γους, ἵνα μὴ μαντεύηται ὑπὸ τῶν ἄλλων. Ὁ βλέπων τὴν κατὰ πρῶτον
 ἀκατάληπτον φυσιογνωμίαν του, ἐφ' ἧς τέλος εἰκονίζετο ἀδιαφορία τις
 φιλαύτου σκεπτικῶ, ἀκουσίως ἀνεκάλει τὴν σκληρὰν ἐκείνην κρίσιν
 Γουλιέλμου Οὐμβόλδου· «ὑπουργὸς ψευδῆς καὶ ἄπιστος, τὸν ὁποῖον τὰ

γεγονότα θέλουσι φέρει εἰς ἀμηχανίαν. » Εἰ καὶ ἐστάθμιζε καὶ ἐξέλεγε τὰς ἐκφράσεις του, εὐκόλως διέκρινε τις ὅτι ὁ τύπος ἐπεκράτει τῆς οὐσίας, καὶ ὅτι τοῦ διπλωμάτου τοῦ θεωρουμένου ὡς ἀναμαρτήτου, εὐκόλως ἐσυγχύζοντο αἱ ἰδέαι. Ὅθεν κατενόει τις ὅτι δὲν ἐδύνατο νὰ ἀποδώσῃ πραγματικὴν δύναμιν καὶ βαθὺν νοῦν εἰς ἐκεῖνον ὃς τοσάκις ἠπατήθη περὶ τοῦ Ἀδὸν Καρόλου, τοῦ Ἀδὸν Μιγούηλου, περὶ τῶν Βουρβόνων τοῦ πρωτοτοκου κλάδου, καὶ περὶ τοσούτων ἄλλων ὑποθέσεων, ὧν νοῦς μᾶλλον διορατικὸς ἠδύνατο νὰ προῖδῃ τὴν ἀναπόφευκτον ἀποτυχίαν.

Ὁ πρίγκηψ Μεττερνίχ ἐνυμφεύθη τρίς· πρῶτον τὴν Ἐλεονώραν Καύνιτς (Kaunitz), θυγατέρα τοῦ ἐνδόξου ὑπουργοῦ τῆς Μαρίας Θηρεσίας, ἔπειτα τὴν βαρωνίδα Λεύκαμ (Leykam), Βασισταίν, ἐξ ἧς ἐγεννήθη ὁ πρίγκηψ Ριχάρδος, πρεσβευτῆς νῦν ἐν Παρισίοις, τέλος τὴν Μελανίαν κόμησσαν Ζίτση Φεβράρις (Zichy-Ferraris). Ἀποστρεφόμενος ἐξ ἴσου τοὺς Σλάβους, τοὺς Λατίνους καὶ τοὺς Ἕλληνας, ἐπίστευεν ὅτι ἡ Γερμανικὴ φυλὴ ὄφειλε νὰ κάμῃ μεγάλας παραχωρήσεις εἰς τὴν Οὐγγαρίαν. Αἱ δύο πρῶται αὐτοῦ γυναῖκες ἦσαν Γερμανίδες, τέλος δὲ εἶχε νυμφευθῆ Ὀυγγαρίδα· ἐνεκα τούτου ἐδίδασκε διὰ τοῦ παραδείγματός του τὴν ἔνωσιν τῶν Μαγυάρων μετὰ τῶν Γερμανῶν. Ἐπρόθυμοποιεῖτο δὲ καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις νὰ φαίνηται πρότυπον τῶν συζύγων καὶ νὰ ἀπονεύμῃ εἰς τὴν σύζυγόν του ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ τάξει τῆς κοινωνίας ἐπιβρόχον ἀνάλογον τῆς ἑαυτοῦ θέσεως. Διὸ ἡ κόμησσα Βέρθα, γινώσκουσα τοῦτο, μετὰ μεγάλης σπουδῆς ἐθῆρευσεν τὴν εὐνοίαν τῆς πριγκηπίσσης ὑπὲρ τῆς θετῆς θυγατρὸς τῆς. Δυστυχῶς ὅμως ἡ εὐνοία τῆς πριγκηπίσσης σταθερὰς οὐσης καὶ κατὰ τὴν εὐμένειαν καὶ κατὰ τὴν δυσμένειαν ἦτο δυσάλωτος. Πρὸς τοῦτοις ἐφοβεῖτο, μήπως ἡ ἐπιτακτικὴ καὶ ἀπότομος συνομιλία τῆς, ὁμοιάζουσα μᾶλλον μὲ δικαστικὴν ἐξέτασιν, θορυβήσῃ τὴν Κλάραν. Τὸ προοίμιον δὲν ἐφάνη πολλὸ ἐνθαῤῥυντικόν, διότι ὅταν ἐπλησίασεν πρὸς τὸ ἀνακλίντρον, ἡ πριγκηπίσσα ἐφαίνετο τοσοῦτον βεβυθισμένη εἰς συνομιλίαν τινὰ μετὰ τῆς μεγάλης κυρίας τοῦ οἴκου τῆς ἐπικλήρου αὐτοκρατειράς, ὥστε ἐφάνη καθ' ἄρχας ὅτι οὔτε παρατήρησεν τὴν ἐμφάνισίν τῆς. Ἀλλὰ μετὰ τὸ μικρὸν τοῦτο τέχνασμα, δι' οὗ ἐτηρεῖτο ἡ μεταξὺ τῶν βαθμῶν διάστασις, ἔδειξε τὴν δυνατὴν εὐπροσηγορίαν, ἠξίωσε μάλιστα νὰ ἀνεγερθῆ ἐκ τοῦ ἀνακλίντρον, εὐνοία ἀσυνήθης, διὰ νὰ χαιρετήσῃ τὴν κόμησσαν· καὶ μετὰ τὴν παρυσίασιν τῆς Κλάρας ἔδειξεν εἰς τὴν κόμησσαν ἀνακλίντρον κενὸν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων πλησίον τοῦ ἀνακλίντρον καὶ εἶπεν εἰς τὴν Κλάραν, ὅτι μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως θέλει ἐπανίδει αὐτήν. Αὕτη δὲ, ἀφ' οὗ ὑπέστη τὴν δοκιμασίαν ταύτην μετὰ τῆς ἐμφύτου αὐτῇ γαλήνης καὶ ἀπαθείας ἐπετραπῆ αὐτῇ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν κύκλον τῶν δεσποινίδων· αὗται δὲ ἴσταντο εὐθυτενεῖς καὶ σοβαραὶ, ἔχουσαι δίοπτρον ἐκ μελαίνης χελώνης, ὅπερ ἦτον, ὡς φαίνεται, ἡ κυρία διασκέδασίς των. Πλησίον ὅμως τῆς Κλάρας ἦτο

νεῦνις ζωηροτέρα τῶν συντρόφων τῆς. Ἡ ὄψις αὐτῆς ἦτον ἀρκετὰ μελαγχροινὴ, οἱ δὲ χαρακτῆρες δὲν ἦσαν ἀμέμπτου κανονικότητος, ἀλλ' εἰς τοὺς ὠραίους καὶ μαύρους αὐτῆς ὀφθαλμοὺς ἠκτινοβόλει ψυχὴ θεία ὡς λέγει ποιητῆς Δανὸς ὁμιλῶν περὶ τῆς συγγραφίδος τῆς Γερμανίας. Μεγάλῃ καμελία λευκέρυθρος ἦτον τὸ μόνον κόσμημα τῆς ἐβενώδους κόμης τῆς· ἐνδυμα λευκὸν μεταξωτὸν διέγραφε τὸ ὑψιτενὲς καὶ εὐκίνητον ἀνάστημά τῆς. Γινομένης δὲ συνδιαλέξεως περὶ ζαχαρωτῶν καστάνων καὶ περὶ συγκρίσεως τῶν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τῆς Λανοᾶ καὶ τῶν πύλων τῶν περὶ συγκρίσεως τῶν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τῆς Λανοᾶ καὶ τῶν πύλων τῶν ἐν τῷ τῆς Ἀθήλης, ἡ Κλάρα ἔμαθεν, ὅτι ἡ πλησίον αὐτῆς ἦτον Ἐνετίς, ὀνομαζομένη Χερουβίνη Ρινάλδη.

— Καὶ ἐγὼ, εἶπεν ἡ Κλάρα, ἐγεννήθην ἐν Ἰταλίᾳ· ἡ Τοσκάνη εἶναι ἡ γενέτειρά μου γῆ.

— Ἄ! ἐπανάλαβεν ἡ Χερουβίνη, πόσον πάσχω μακρὰν τοῦ ὠραίου μου οὐρανοῦ, μακρὰν τῆς προσφιλεστάτης μοι γῆς, ἣν πάσης ἄλλης προτιμῶ!

— Γνωρίζω καλῶς μόνον τὴν Τοσκάνην, ἀπεκρίθη ἡ Κλάρα, καὶ μέρη τινὰ εὐρίσκω ὄντως εὐχάριστα, τὴν Φλωρεντίαν τὸν χειμῶνα, τὰ λουτρά τῆς Λούκκας τὸ θέρος· ἀλλὰ πόσα μέρη δὲν ἐμποιοῦσιν εἰς τὴν ψυχὴν τὴν μεγαλειτέραν θλίψιν! Ἡ Πίσα π. χ., τὴν ὁποίαν καλῶς ὠνόμασαν Πίσαν νεκρὰν, καὶ αὐτὴ ἡ Σιέννη μὲ ὄλους τοὺς σκιεροὺς τόπους τῆς Λίξης τῆς. Τὸ αὐτὸ δὲν ἀρμόζει εἰς τὴν Λούκκαν, ἂν καὶ ἔχῃ τὸν ὠραῖον περίπατον τῶν ὄχυρωμάτων, ἐξ οὗ φαίνονται αἱ ἐξ ἀραβοσίτου κεκαλυμμέναι πεδιάδες. Ὅτε ἡ Πίσα, ἡ Σιέννη καὶ ἡ Λούκκα ἦσαν πρωτεύουσαι κρατῶν ἀκμαζόντων, ἴσως αἱ σεμναὶ ἐκεῖναι καὶ σκοτειναὶ πόλεις εἶχον θεὰν εὐθυμον μὴ ὑπάρχουσαν ἤδη. Διότι διαβαίνων τις τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, στενάς ἐν γένει, ἐνθα ἡ χλόη φύεται εἰς τὸ λιθόστρωτον, νομίζει ὅτι ἀναπνέει ἀέρα τάφων. Γινώσκω ὅτι μοι ἔδειξαν πανταχοῦ οἰκοδομὰς περιβλέπτους, ὡς ἔλεγον, ἀρχαιότητος τυρρηνικᾶς, παλαιᾶς τοιχογραφίας, εἰκόνας καπνισμένας· ἀλλ' ἡ ἀρχαιολογία μὲ ἐνοχλεῖ ἔτι μᾶλλον ἢ ἱστορίαι τινές. Ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἀρχαῖοι μύθοι τῶν Πελασγῶν καὶ τῶν Τυρρηνῶν, ὅλοι αἱ φρικώδεις μάχαι τῶν Γιβελίνων καὶ τῶν Γουέλφων, ὅλοι αἱ ἔριδες τῶν μικρῶν ἐκείνων ἀναρχικῶν δημοκρατικῶν βαρύνουσι τὴν μνήμην μου οὐδόπως διεγείρουσαι τὴν φαντασίαν μου. Εἰλικρινῶς λοιπὸν σὰς λέγω, ὅτι ἐκτός τινων λεπτομερειῶν, αἵτινες ἐνδιαφέρουσι τὴν θρησκείαν καὶ τὸ φύλλον μας δὲν μοι παρέμεινέ τι πλέον. Ἐκ τῆς Λούκκας δὲν ἐνθυμοῦμαι σχεδὸν εἰ μὴ τὸν Santo Volto ζωγραφηθέντα ὑπὸ Νικοδήμου, καὶ μετέπειτα ἀνευρεθέντα εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, καὶ τὸν ἀνδριάντα τῆς δουκίσσης Μαρίας Λουίζης τῆς Βουρβωνίδος τὸν πρὸ τὸν ἀνδριάντα τῆς δουκίσσης Μαρίας Λουίζης τῆς Βουρβωνίδος τὸν πρὸ τοῦ δουκικοῦ μεγάρου. Τὸ Prato δὲν μοι φαίνεται, ὅτι ἔχει ἄλλο τι περιέργον ἢ τὴν ζώνην τῆς Παναγίας. Ἀνάμνησίν τιναν πιστοτέραν διει-

ρησα τῆς Σιένης καὶ τῆς οἰκίας τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης τῆς μεταβληθείσης εἰς ἐκκλησίαν, τοῦ λιθίνου αὐτῆς κραββάτου καὶ τῶν τοιχογραφιῶν, δι' ὧν ἀκριβῶς ἀπεικονίζονται τὰ συμβάντα τῆς θαυματουργοῦ αὐτῆς ζωῆς. Ἄλλ' ἐὰν μὲ ἐρωτήσετε νὰ σᾶς διηγηθῶ τὸν βίον τοῦ Πάπα Πίου τοῦ Β', ἐξωγραφισμένον εἰς Σιένην ἐν τῇ ὥραία βιβλιοθήκῃ τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ, καὶ τὸν βίον Ἀλεξάνδρου τοῦ Β', εἰκονισμένον εἰς τὸ Palazzo publico, θέλετε μὲ ἐκθέσει εἰς παράδοξα σφάλματα λήθης. Ἡθελον δὲ προτιμῆσαι, σᾶς λέγω εἰλικρινῶς, νὰ διέλθω δέκα ἔτη εἰς τὴν ἀθλιωτέραν συνοικίαν τῆς Βιέννης ἢ μίαν ἑβδομάδα εἰς Πιστοίαν, Λοῦκχαν καὶ Σιένην· διότι τὸ πᾶν ἐδῶ ἐναγγέλλει ζῶην, κίνησιν, μέλλον. Εὐχαρίστως, λοιπὸν, ἐλπίζω ὅτι θέλετε διατρίβει τὸν χειμῶνα εἰς τὴν θελτικὴν ταύτην πρωτεύουσαν. Θέλω σᾶς παρουσιάσει εἰς τὴν κόμησσαν, ἥτις μὲ ἀνατρέφει μετὰ σπογγὴν μητρὸς, καὶ θέλετε ἰδεῖ πῶς θέλομεν κατορθώσαι εἰς Σχεμβρούην, Βάδεν, Λαξεμβούργ νὰ λησμονήσητε τὴν Βενετίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν· θέλετε δὲ συνομολογήσει, ὅτι ἡ φαῖδρά αὕτη χώρα δὲν εἶναι κατωτέρα οὐδεμιᾶς ἄλλης, καὶ ὅτι αἱ μεγαλοπρεπεῖς ὄχθαι τοῦ Δουνάβεως εἶναι καλλίτεραι τῶν ὄχθων τοῦ Βρέντα.

— Δὲν εἶδόν ποτε τὴν Τοσκάνην, ἀπήντησεν ἡ Χερουβίνη, καὶ δὲν δύναμαι νὰ ἐκφέρω γνώμην· γνωρίζω ὅμως ἄριστα ὅτι οὐδόλως εὐχαριστοῦμαι ἐν Αὐστρίᾳ, ἐνθα οὐδὲν μοὶ ἀναμιμνήσκει τὰς ιδέας, τὰ ἤθη, τὴν ἀρμονικὴν καὶ γλυκεῖαν γλώσσαν τῆς προσφιλοῦς μοι Βενετίας. Πόσον ἐπιποθῶ τὸ εἰρηνικὸν δωμάτιόν μου ἐν τῷ μεγάρῳ Benzone! Ἐίλω ὅμως ὑπομείνει ἐπὶ τινα χρόνον τὴν ἐν Βιέννῃ διαμονήν μου, καὶ θέλωμεν συναντηθῆ εἰς τὸν μετ' ὀλίγον γενησόμενον χρόνον τῆς αὐτῆς.

Ἡ Κλάρα οὐδὲν ἐνόησεν ἐκ τῆς μελαγχολίας τῆς νέας φίλης τῆς· ἡ καθέδρα τῶν αὐτοκρατόρων τῆς Αὐστρίας ἐφαίνετο εἰς αὐτὴν ἡ γλυκυτέρα τοῦ κόσμου διαμονή. Ἄλλως τε δὲν εἶχε τὸν καιρὸν νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, διότι ἡ κόμησσα προσεκάλεσεν αὐτὴν διὰ νὰ παρουσιάσῃ εἰς αὐτὴν τὸν ἀρχιδούκα **, ὠραῖον νέον μολὶς ἐξερχόμενον τῆς ἤβης, ὅστις, ὡς ἔλεγον, ἐμελλε νὰ ἦναι ναύαρχος τοῦ κράτους, καὶ νὰ ἀναλάβῃ τὴν διοίκησιν τῆς ἐν Βενετίᾳ σταθμευούσης μοίρας. Ἡ Αὐστρία, ἐννοοῦσα, ὅτι οὐδέποτε θέλει ἐξασκήσει ἐπιβροχὴν ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἀνευ στόλου ἐν τῇ Ἀδριατικῇ, πρὸς διατήρησιν τῆς ἡσυχίας τῶν σερβικῶν φύλων, καὶ διὰ νὰ ἐπαγρυπνῆ εἰς τὰς κινήσεις τῶν πολεμικῶν Ἀλβανῶν καὶ δεσπόζῃ τῶν παραλίων τῆς Ἑλλάδος, ἐπροσπάθει ἔκτοτε νὰ ναυπηγήσῃ στόλον· ἀλλ' ὁ αὐτοκράτωρ Φερδινάνδος κατ' οὐδὲν ὠμοιάζε πρὸς τὸν Μέγαν Πέτρον.

Ἡ Χερουβίνη Ῥινάλδη ἀνῆκεν εἰς ἀρχαιοτάτην οἰκογένειαν, συγκαταριθμηθεῖσαν ἀπὸ τοῦ 3' αἰῶνος εἰς τὸ συμβούλιον τῶν Συγκλητικῶν (Pregadi), παρασχούσαν πλείστους δόγας εἰς τὴν Γαληνοτάτην Δημο-

κρατίαν. Ὁ Μαρτίνος Ῥινάλδης ἐδοξάσθη κατὰ τὴν ἐν Ναυπάκτῳ νίκην, ἥτις τοσοῦτον τιμᾶ τὴν Βενετίαν. Πρὸ τούτου δὲ ὁ Παῦλος Ῥινάλδης ὑπῆρξεν ἐκ τῶν πρώτων μελῶν τοῦ συμβουλίου τῶν Δέκα. Ὅθεν ἡ κόμησσα Βέρβα εἶδε μετ' εὐχαριστήσεως τὴν μεταξὺ τῆς νέας Ἐνετίδος καὶ τῆς θετῆς αὐτῆς κόρης συναφθεῖσαν σχέσιν. Ἐπειδὴ ἡ Κλάρα ἦτον περιωρισμένου πνεύματος καὶ μετρικῆς παιδείας δὲν ἦτο λίαν ἀσπαστὴ εἰς τὴν Χερουβίνην, ἥτις ἐπροτίμα νὰ συνδέσῃ σχέσεις μετὰ τινος Ἰταλίδος ἢ μετὰ νεάνιδος ἁλλοεθνοῦς. Ὅτὲ μὲν ὑπήγαινον τὴν προίαν νὰ ἀναγνώσωσιν εἰς τινα νῆσον τοῦ Δουνάβεως, ὑπὸ τὴν πυκνὴν σκιάν τῆς αἰμασιᾶς ἥτις περιορίζει τὰς ἐρημικὰς δενδροστοιχίας τοῦ Augarten, δὲ δὲ περιεπάτου ἐφ' ἀμάξης εἰς τὸ Πράτερ (Prater) τοῦ ὁποίου παρήκμασεν ἡ ἄλλοτε μεγάλη λαμπρότης. Κεῖται δὲ τὸ Πράτερ ἐπὶ τῆς μεγαλειτέρας νήσου τοῦ Δουνάβεως, ὃν τότε ὁ περίπατος τῶν κομψῶν, ὧν τινες κατευθύνοντο καὶ εἰς τὴν Βασταί (Bastei) παλαιὸν ὀχύρωμα, οὗ ἡ κατεδάφισις, ἀρξαμένη τὸ 1855 ἀπὸ τῶν τειχῶν, ἄτινα ἀπεχώριζον τὴν παλαιὰν πόλιν ἀπὸ τῶν ἐκτεταμένων προαστείων, ἐμελλε νὰ καταστήσῃ τὸ μέρος τοῦτο ὀλιγώτερον εὐάρεστον. Ὅταν αἱ δύο νεάνιδες ἐξήρχοντο εἰς ἐκδρομὰς πέραν τῆς Βιέννης, ἡ Κλάρα εὗρισκε μυρίας ἀφορμὰς, ἵνα δεῖξῃ εἰς τὴν φίλην τὸσον ἦτον εὐλόγος ὁ θαυμασμός τῆς πρὸς τὴν υπερήφανον πόλιν, ἣν ἐπιστῆφει τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἐστολισμένον ἐκ κεντημάτων λιθίνων, οὗ ὑπέρχεται ἀετοῖς, τάνυον τὰς χρυσᾶς αὐτοῦ πτέρυγας εἰς τὸν αἰθέρα. Τῷ ὄντι εἰς τὰς τερπνὰς ἐξοχὰς, τὰς ὑπὸ τοῦ βαθυδίνου Δουνάβεως ἀρδευόμενας καὶ γονιμοποιουμένας τὰ λαμπρὰ παλάτια, αἱ χαρίεσαι ἀγροικίαι, αἱ πλούσιαι μοναὶ εἶναι ἀξιοθαύμαστοι σχεδὸν ὅσον αἱ γραφικαὶ κοιλάδες καὶ οἱ φαῖδροὶ λόφοι. Ἐνταῦθα τὸ τόπιον δὲν διαθέτει τὴν φαντασίαν, ὡς ἡ περικυκλοῦσα τὸ Βερολίνον ἄγονος καὶ ἀμώμωδης πεδιάς, εἰς πολιτικούς διαλογισμούς, εἰς σύγκρουσιν ἰδεῶν. Ἐξ ἐναντίας φύσις μειδιῶσα ἐμπνέει εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Βιέννης τὴν πρὸς τὴν ἡδονὴν κλίσιν, τὴν ἀφελῆ φαιδρότητα καὶ τὴν περιπαθῆ ἀγάπην πρὸς τὸν χρόνον, ἄτινα ἐκπλήττουσι τοὺς θαυμάζοντας τὴν σοβαρότητα καὶ τὸ φλέγμα τῶν Γερμανῶν. Ἡ Χερουβίνη, ἐκπλαγεῖσα κατ' ἀρχὰς, βραδύτερον ἐξετίμησε κάλλιον τὰ ἤθη τῆς Βιέννης, ἐπισκεπτομένη τὴν ποιητικὴν κοιλάδα Brühl, ἣν οἱ Αὐστριακοὶ ἀποκαλοῦσιν Ἑλβετίαν αὐτῶν, καὶ ἥτις ἐπεκτείνεται πρὸς μεσημβρίαν τοῦ μεγάλου ἀνακτόρου Schœnbrunn· τὸ ὠραῖον νέμος (park) τὸ περιβάλλον τὸ Λαξεμβούργον (Laxenburg), ἕτερον ἀνάκτορον, τὰ περὶχωρα τῆς πολίχνης Βάδεν (Baden), θερμῆς διαμονῆς τῆς αὐτῆς Φερδινάνδου τοῦ Α' καὶ τῆς ἀριστοκρατίας· τὴν πλούσιαν μονὴν Μοίλκ (Mœlck), ἐκτισμένην ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Δουνάβεως, ἐπὶ τῆς κορυφῆς βράχου 60 μέτρων ὕψους, καὶ τῆς ὁποίας τὰ ὑπόγεια εἶναι τοσοῦτον εὐρέα, ὥστε δύναται τις νὰ περιφέρηται ἐφ' ἀμάξης. Ἐπισκεπτο-

μένη πάντα ταῦτα ἢ Ἐνετίς ἐξεπλήσσετο διὰ τὸ ἀπανταχοῦ ὁμοίομορφον τῶν οἰκοδομιῶν καὶ ἰδρυμάτων ἄλλως ἀνομοίων. Ὁ ἀσκητικὸς βίος δὲν ὑπῆρχε πλέον εἰς τὰς πολυτελεῖς μονὰς τοῦ Maelk, τοῦ Klosterneuburg καὶ τοῦ Heiligenkreuz, οὐδὲ εἰς τὰς ἐπαύσεις τοῦ Hietzing καὶ εἰς τὰς ἐλθετικὰς καλύβας τοῦ Gersthof. Ἡ δὲ ἀνάγκη τῆς ἀπολαύσεως τῆς ζωῆς ἐξήλειφεν ἐνίοτε τὴν διάστασιν τῶν τάξεων, ὡς ἐπλησίαζε τὸν ἱερέα μετὰ τοῦ χωρικοῦ, καὶ τὸν μοναχὸν μετὰ τοῦ ἀστοῦ. Ἡ Χερουβίνη τοσοῦτον εἶχε παρατηρήσει τοῦτο, ὥστε δὲν ἐξεπλήσσετο μανθάνουσα, ὅτι κατὰ τὴν ἀπόκρεω τὸ ἥμισυ τῶν κατοίκων τῆς Βιέννης ἔτρεχον εἰς τὰ Ἑλύσια· ἔθνα ἔβλεπέ τις συνωθούμενον πρίγκηπα μετὰ τοῦ σπουδαστοῦ καὶ τὴν ἐργάτριαν μετὰ τῆς κομῆσης. Ὁ πρίγκηψ Μεττερνιχ ἐνεθάβρυνε τὰς τάσεις ταύτας, νομίζων ὅτι ἦσαν ὠφελιμώτεραι εἰς τὸν δεσποτισμὸν ἢ οἱ φοβεροὶ δεσμοφύλακες τοῦ Spielberg.

Ὁ νέος Ἀντώνιος, περὶ οὗ ἡ Κλάρα πάντοτε συνείλιξε νὰ ἐνασχολῆται, ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του ἦτον συνθέστατα σύντροφος τῶν ἐκδρομῶν τούτων. Εἰ καὶ ὁ χαρακτήρ αὐτοῦ ἦτον ἀσταθής, ὅτε μὲν φαιδρὸς, ὅτε δὲ βρεμνώδης, ἐφαινετο ἐν γένει ἀποφασιστικὸς καὶ νοήμων. Ἡ δὲ Χερουβίνη, συχνὰ ἐκπεπληγμένη ἐκ τῆς ἀγχινοίας τοῦ νέου, ἐφαινετο γοητευμένη ἐκ τῆς εὐγενείας τῶν αἰσθημάτων καὶ τῆς ἀκλονήτου αὐτοῦ εὐθύτητος. Καίτοι δὲ ἦτο δρμητικὸς, οὐδέποτε ἄνευ ἐλέγχου ἀπεδέχετο τὰς γνώμας τὰς ὁποίας διηγεῖτο ἤκουε. Ἄλλ' ἐπορίζετο ἐκ τῶν μαθημάτων τῶν διδασκάλων του συμπεράσματα, ἅτινα ἤθελον ἐκπλήξει αὐτούς· ἀπεδέχετο μὲν τὴν ἀρχὴν, οὐδόλως φροντίζων περὶ τῶν συμπερασμάτων, ἅτινα ἐκείνοι ἐπορίζοντο.

— Τὸ δικαίωμα τῶν ἀριστοκρατικῶν οἰκογενειῶν τοῦ νὰ κατέχωσι τὸν πρῶτον βαθμὸν, ἔλεγεν εἰς τὴν Χερουβίνην, μοὶ φαίνεται βάσιμον, ὅσον καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ κόσμου κυριότης τῆς εὐγενοῦς φυλῆς, εἰς ἣν ἀνήκουσι τὰ μᾶλλον πεφωτισμένα ἔθνη. Ἄλλὰ μοὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐννοήσω ἀριστοκρατίαν μὴ προάρχουσαν ἐπὶ τῶν ἔργων τῆς εἰρήνης καὶ τῶν κινδύνων τοῦ πολέμου. Πατρικίος ἄεργος, ἀμαθής, ὀπισθοδρομικὸς, ἐστερημένος καλαισθησίας, ἀληθοῦς εὐγενείας καὶ φρονήματος στρατιωτικοῦ μοὶ φαίνεται ἀληθῆς ἀντίφρασις. Ἐπειδὴ δὲ ἡ εὐγένεια τὸ κατ' ἐμὲ εἶναι ἡ ὑψηλοτέρα κοινωνικὴ ἔκφρασις, ἀριστοκρατία ἄνευ πατριωτισμοῦ διεγείρει ἀποστροφὴν εἰς τὸ λογικόν μου καὶ εἰς τὴν καρδίαν μου. Ὅσον περὶ τῆς Ἰταλίας ἐξεύρετε, τί φρονῶ περὶ τῆς τύχης αὐτῆς καὶ τῆς βαίαις ἐνώσεώς της μετὰ ἔθνους περιέχοντος ἑτερογενῆ φύλα, διάφορα τὴν καταγωγὴν, τὰ ἦθη καὶ τὴν θρησκείαν, καὶ δεσποζόμενα μέχρι σήμερον πρὸς ὄφελος ἐνὸς μόνου φύλου, εἰς ὃ ἀνήκει ἡ αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια, τῶν ὁποίων εἶναι ἀδύνατος ἡ συγχώνευσις, ὅπως ἐξ αὐτῶν ἀποτελεσθῆ ἀληθῆς καὶ μόνιμος ἐθνότης. Ἡ Αὐστρία δὲν μοὶ φαίνεται οὔτε ἱκανῶς συμπα-

θητικὴ, οὔτε ἱκανῶς μεγάλη καὶ ἐνδοξος, ὅπως ἀποβροφῆσῃ χύραν οἷα ἡ ἡμετέρα, ἣτις τρίς ἤδη ἤρξε τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Ῥωμαϊκῆς δημοκρατίας, τῶν ἐλευθέρων κοινοτήτων τοῦ Μεσαιῶνος καὶ τῆς Ἀναγεννήσεως, καὶ ἣτις παρήγαγε καὶ κατὰ τοὺς τελευταίους αὐτῆς χρόνους ἄνδρας οἷοι ὁ Γαλιλαῖος, ὁ Τάσος, ὁ Βίκων, ὁ Ἀλφιέρης καὶ ὁ Ναπολέων.

Αἱ συνδιαλέξεις τοῦ Ἀντωνίου μετὰ τῆς Χερουβίνης, ἣτις ἐγνώριζε τὴν Ἰταλίαν καὶ τοὺς πόθους αὐτῆς πολλὸν χρόνον ζήσασα ἐν αὐτῇ, συνετέλεσαν θαυμασίως εἰς τὸ νὰ ἐνισχύσωσι τὰς πεποιεθῆσας αὐτῆς. Ἡ νέα Ἰταλίς ἀπεδέχετο τὰς ἀριστοκρατορικὰς τάσεις αὐτοῦ, ὡς εἰκὸς εἰς Ἐνετίδα, διότι ἐν Βενετία ἡ δημοκρατία ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς ἀκριβοῦς διακρίσεως τῶν τάξεων. Ἐκτὸς τούτου αἱ ἀνώτεροι κλάσεις, αἰτινες πρῶτον ὑψώσαν τὴν σημαίαν τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας ἐν Ἰταλίᾳ, εὐρίσκουσαι συχνότατα τὸν ὄχλον ἀδιάφορον ἢ ἐχθρικόν, ἐνεκα τῆς ὑποταγῆς αὐτοῦ εἰς τὰς δεισιδαιμονίας τοῦ Μεσαιῶνος, κατήντησεν νὰ ἀποδίδωσιν εἰς τὴν ἐλευθερίαν περισσοτέραν σπουδαιότητα ἢ εἰς τὴν ἰσότητα, καὶ κατεφρόνουν τὸ δημοκρατικὸν στοιχεῖον, θεωροῦσαι τὴν δημοκρατίαν ὡς σύμμαχον λίαν ἀστατον τῶν ἐλευθέρων ἰδεῶν. Προτιμότερον βεβαίως ἦτο νὰ μὴ ἀμελῶσι τοσοῦτον τὴν ἀνατροπὴν τοῦ πλήθους, τὸ ὅποῖον ταχέως ἢ ἀργὰ ἔρχεται νὰ ρίψῃ εἰς τὴν πλάστιγγα ζίφος ἢ ψῆφον βαρυτέραν τῆς σπάθης τοῦ Βρέννου.

Ὁ Ἀντώνιος καὶ ἡ Χερουβίνη συνδιελέγοντο περὶ τοιούτων ζητημάτων μόνον ὅπταν ἔβλεπον, ὅτι ἡ προσοχὴ τῆς Κλάρας περισπᾶτο ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων. Εὐτυχῶς αὕτη εἶχε νὰ λύσῃ πλείστα προβλήματα μᾶλλον ἐνδιαφέροντα αὐτὴν ἢ τὸ μέλλον τῆς Ἰταλίας. Διότι ἀπὸ τῆς παρουσιάσεώς της εἰς τὴν πριγκήπισσαν Μεττερνιχ, πολλὰ σχέψεις εἶχον ἐπέλθει εἰς τὴν κεφαλὴν της ἕως τότε κενήν. Εἰς τῶν ἀνεψιῶν τῆς κομῆσης εἶχε ζητήσῃ αὐτὴν εἰς γάμον, ὅστις ὁμως δὲν ἐπεδοκιμάσθη ὑπὸ τῆς κομῆσης, ἣτις, παρατηρήσασα ὅτι ἡ Κλάρα ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν τοῦ ἀρχιδουκῆ, ἠνάγκασεν αὐτὴν νὰ μὴ ἀπασχολῆ τὸν νοῦν της κατὰ τὸ παρὸν εἰς παρομοίαν ἀξιώσεις. Ἄλλ' ἡ προσοχὴ τῆς νεάνιδος ἐκ τινων περιστάσεων τῆς ὁμιλίας ταύτης διηγέρθη τοσοῦτον, ὥστε φιλόδοξοι σκοποὶ διεδέχθησαν τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς ἀμεριμνησίαν, καὶ ἡ φιλαρέσκεια προέκυψεν ἐκ τῶν σχέσεων τούτων· διότι ἡ Κλάρα εἶχε μαντεύσει τὴν κόμησάν. Ἐκτοτε συνεννόησις σιωπηλὴ μὲν, ἀλλὰ τελεσφόρος ἐπῆλθε μεταξὺ τῆς Βέρβης καὶ τῆς θετῆς κόρης. Ἡ προσέγγισις τοῦ χοροῦ τῆς αὐλῆς ἐπήυξσε τὴν ταραχὴν τῆς Κλάρας, ἣτις, ἀδιάφορος πρὸς πᾶσαν σπουδαίαν σχέψιν, μετεβάλλετο παραδόξως, ὅταν ἐμελλε νὰ ὑπάγῃ εἰς τινα συναναστροφὴν. Ταχεῖά τις λάμπις ἀπέστραπτεν εἰς τὴν διανοίαν της. Ἡ δὲ Βέρβα ἀπήντησεν αὐτὴν μαθήτριαν δυναμένην νὰ ἐννοῆ τὰς ἀρχὰς αὐτῆς

καὶ νὰ μεταχειρίζεται αὐτὰς ὡς κανόνα καθ' ὅλον τὸν βίον. Ὅθεν κατὰ τὴν κόμησάν, ὁ προορισμὸς τῆς γυναικὸς περιλαμβάνατο εἰς μίαν μόνην λέξιν λάμψις. Ὁ δὲ ἐσωτερικὸς βίος εἰς οὐδὲν ἐλογίζετο καὶ ἂν καὶ εἶχε γνωρίσει τὸν Πασκάλ ἄλλως ἢ ὡς Ἰανσενιστὴν συκοφάντην, ἐφήρμοσεν εἰς πᾶσαν ἰδέαν ὅτι ἐκεῖνος ἔλεγε περὶ τῆς φιλοσοφίας, ὅτι δὲν εἶναι ἀξία κόπου ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας. Ἐκ τούτου ὅμως δὲν πρέπει νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι οὐδόλως ἐσκέπτετο· εἰς ἐναντίας σταθερῶς καὶ σπουδαίως ἐνεκχυπτεν εἰς τὴν σπουδὴν τῶν μικροσκοπικῶν ζητημάτων, ἀξίων τῶ ὄντι ἐνὸς Dangeau. Εἰς τὸν αὐλικὸν βίον εἶναι ἀδύνατον νὰ παραλείψῃ τις παρόμοια προβλήματα· ὅθεν μανθάνομεν ἐκ τῶν ὑπομνημάτων τοῦ μεγάλου ὑπουργοῦ Λουδοβίκου τοῦ ἰγ', ὅτι ταῦτα παρείχον αὐτῷ περισσότερα πράγματα, ἢ ὁ Αὐστριακὸς οἶκος. Ὁ δὲ δούξ Saint-Simon, ὁ Τάκιτος οὗτος τῆς Γαλλίας, οὐδέποτε κατορθώνει νὰ ἀποχωρήσῃ αὐτὰ τῶν σοβαρωτέρων συμφερόντων τοῦ κράτους. Ἄλλὰ οἱ ποθοῦντες νὰ τηρήσωσιν αὐτοθυμίαν τινα διηγετικῶς ἐπαγρυπνοῦσιν ἐφ' ἑαυτῶν διὰ νὰ μὴ πλανηθῶσιν εἰς τὸν δαίδαλον τούτων. Ἡ Βέρθα ὅμως οὐδόλως μεριμνῶσα περὶ τοιούτων προσφύλαξεων, ἀνεμιγνύετο μὲ φανατισμὸν μοναχοῦ βουδδιστοῦ ἐπιμένοτος νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ δεκαοκτὼ εἶδη τοῦ κενοῦ· ἐμβαθύνασα δὲ εἰς θλας τὰς κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἦττον περιπεπλεγμένας περιπτώσεις, αἵτινες ἐπαρουσιάζοντο εἰς τὴν λεπτολόγον αὐτῆς παρατήρησιν, ἡ Βέρθα εἶχε διαγράψῃ νόμους τὸσον ἀμεταβλήτους, κατ' αὐτὴν, ὡς οἱ τοῦ σύμπαντος. Τοὺς νόμους τούτους, ὁσάκις ἔκρινε ἀναγκαῖον, ἀνεκοίνοεν εἰς τὴν Κλάραν ἐν εἶδει ἀξιωματῶν, τὰ ὁποῖα ἐκεῖνη ἠκραζέτο μετ' εὐλαβοῦς σεβασμοῦ ταλαπίνου, ὅστις βλέπει στρεφόμενον τὸν τροχὸν τῶν προσευχῶν. Ἡ δὲ κόμησσα εὐχαριστομένη διὰ τὸ εὐάγωγον αὐτῆς, τὸ ὁποῖον ἀπεκάλει σύνεσιν, ἐπεθύμει νὰ μὴ περιορισθῇ αὐτὴ εἰς μόνον τὸν παθητικὸν θαυμασμὸν τῶν φῶτων αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ νὰ προσπαθῆσῃ σῆμα νὰ ἐφαρμόσῃ συνετῶς, τυχούσης περιστάσεως, τὰς εἰς αὐτὴν ἀποκαλυπτομένας ἀληθείας. Δυστυχῶς ὅμως ὁ ζῆλος τῆς Κλάρας συνεκεντροῦτο προθύμως εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἡδονῶν, τὰς ὁποίας ὁ ἐν τῇ αἰθούσῃ βίος ἀφθόνως παρέχει εἰς τὰ ἄγωνα πνεύματα. Παρατηρῶν τις αὐτὴν κατὰ τὴν παραμονὴν ἐορτῆς, λάμπουσαν χαριέστερον τὴν ῥοδίνην χροιάν τῆς βλέπων, θαυμάζων τὸ γαλνιον τοῦ ἀλαβαστρίνου αὐτῆς μετώπου καὶ τὴν γλυκεῖαν λάμψιν τῶν γαλνῶν αὐτῆς ὀφθαλμῶν, ἤθελε πιστεύσει, ὅτι αἰσθημα αὐστηρότερον ἐξιδέου τὰς διασκεδάσεις τὰς ὑπ' αὐτῆς ἀνυπομότως ἀναμενομένης. Ἄλλ' οὐδὲν τοιοῦτον συνέβαιεν. Ἡ δὲ Κλάρα ἦτον ἔτι μάλλον ἀνεπίδεκτος ἔρωτος ἢ σκέψεως.

Ἐὰν γορὸς τις παρῆγε τσαύτας συγκινήσεις εἰς τὴν ψυχὴν τῆς θελκτικῆς ταύτης νεάνιδος, δύναται τις νὰ συμπεράνῃ τὴν σοβαρότητα τῶν ἐνασχολήσεων, ἃς ἐνέπνεεν εἰς αὐτὴν ὁ λογισμὸς τοῦ νὰ παρουσιασθῇ εἰς

τὴν αὐλήν. Τέλος ἡ χαρμόσυνος ἡμέρα ἐφθασεν. Ἡ δὲ Κλάρα, συναισθανομένη ὅλην τὴν σπουδαιότητα τῆς θέσεως, ἀνέβη εἰς ἄμαξαν διὰ νὰ υπάγῃ εἰς τὸ Burg. Τὸ αὐτοκρατορικὸν ἀνάκτορον, κείμενον ἐν τῇ κυρίως λεγομένη πόλει, ἥτις εἶναι ἄθροισμα ὀδῶν στενῶν, λαβυρινθοειδῶν καὶ σκοτεινῶν, ἀλλὰ ζωηρῶν διὰ τὸ πλῆθος, εἶναι οἰκοδόμημα ἀνευ ῥυθμοῦ, οἰκοδομηθὲν κατὰ διαφόρους ἐποχάς. Καὶ ὅμως οὐδὲν ἐφάνη εἰς τὴν Κλάραν μεγαλοπρεπέστερον τούτου. Ὁ ἀνδριάς τοῦ αὐτοκράτορος Φραγκίσκου ὁ κοσμῶν τὴν Burgplatz ἐπροξένησεν εἰς αὐτὴν ἐντύπωσιν τὸσον εὐάρεστον, ὥστε ἤκουσεν εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας ψαλλόμενον τὸ Gott erhalte den Kaiser! (ὁ Θεὸς σώζοι τὸν αὐτοκράτορα!)· εἰσῆλθε δὲ εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν ἱπποτῶν (Rittersaal) πλήρης τὴν ψυχὴν ἐκ τῶν φαιδρῶν ἐκείνων προκισθημάτων, ἅτινα πληροῦσι τὴν ψυχὴν τῶν νικητῶν. Διὰ νὰ μὴ γείνη δὲ τίποτε κατὰ τύχην, μετὰ τσαύτης προνοίας ἐκαλωπίστη, ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ τῆς σωτηρίας κράτους τινός. Τὸ λευκὸν μεταξινον φόρεμα ἦτον τριπλοῦν καὶ κεντημένον ἐκ μεταξῆς τοῦ αὐτοῦ χρώματος καὶ πεποικιλλόμενον ἐξ ἀστερίσκων χρυσοῦν, τὸ δὲ περιβάλλον τὴν κεφαλὴν αὐτῆς στέμμα ἐξ ἀστερίσκων κεχρυσωμένων εἰς τὸ κέντρον. Ἦτο δὲ τοσοῦτον εὐχαριστημένη διὰ τὴν στολὴν τῆς, ὥστε ἄμα εἶδε τὴν φίλην τῆς ἀπλουστέως ἐστολισμένην ἐμόρφασε μετὰ τινος περιφρονησεως. Ἡ Χερουβίνη ἔφερεν ἐσθῆτα ῥοδόχρουν καὶ στεφάνην πρασίνην ἐκ γερανίων, ὧν τὰ φύλλα ἐκαλύπτοντο ἐξ ἀδιοράτου ἀργυρᾶς δρόσου. Ἄλλως τε, ἐν ὅσῳ ἡ αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια δὲν εἶχεν εἰσέλθει, ἡ Κλάρα ἀψησχολεῖτο, μάλλον περὶ τῆς πριγκηπίσσης Μέττερνιχ ἢ περὶ τῆς Ἐνετίδος νεάνιδος. Ἡ πριγκηπίσσα ἐφόρει ἐσθῆτα λευκὴν μεταξίνην, χρυσοῦφαντον, κεντημένην δι' ἀργύρου, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς στέφανον ἐξ ἀδαμάντων ἀπεικονιζόντων μαϊάνδρον, περὶ ὃν περιελίσσετο λεπτότατος κλάδος κισσοῦ. Ἡ στάσις αὐτῆς ἦτον ἀγέρωχος ὡς καὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς· ὅθεν ἔμενεν ἄφρονος καὶ ψυχρὰ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ λάμπρου πλῆθους, εἰς ὃ ἡ ποικιλία καὶ ὁ πλοῦτος τῶν ἐνδυμασιῶν παρείχε θεῖαν μαγικὴν. Πρὸ πάντων δὲ οἱ Μαγαῖροι ἐπηύξανον τὴν ποικιλίαν ἐπιδεικνύοντες διὰ τῆς στολῆς τῶν Ἀσιανῶν πολυτέλειαν· τινὲς δὲ τῶν ἀπογόνων τούτων τοῦ Ἀττίλα ἔφερον καὶ λίθους πολυτίμους ἀξίζοντας δλόκληρον περιουσίαν.

Ὅτε ὁ τελευταῖος ἤχος τῆς ἐβδόμης ὥρας ἐσήμαινε, ἐφάνη ἡ αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια. Ὁ Φερδινάνδος ὁ Λοθαριγγίας, αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, βασιλεὺς τῆς Βοεμίας καὶ τῆς Οὐγγαρίας, οὐδένα εἶχεν ἐκ τῶν χαρακτήρων δι' ὃν ἀγαπῶσιν τινες νὰ παριστάνωσι μονάρχην τεσσαράκοντα ἑκατομμυρίων κατοίκων. Ἡ δυναστεία τῆς Λοθαριγγίας, καταγομένη ἐκ τοῦ δουκὸς Φραγκίσκου καὶ τῆς Μαρίας Θερεσίας τῆς τελευταίας τῶν Ἀψβούργων, παρήγαγεν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ αἵματος ἡγεμόνας ἀνικάνους νὰ ἀντιπαλαίσωσιν πρὸς τὰς δυσχερεῖας τῆς θέσεώς των. Νικηθεὶς ὑπὸ τῆς

γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, Λεοπόλδος ὁ Β' παρέδωκε τὸ ταλαντεύομενον στέμμα κατὰ τὸ 1792 εἰς τὸν Φραγκίσκον, τὸν ὁποῖον ὁ Ναπολεὼν ἠνάγκασε νὰ ἀποβάλῃ τὸν τίτλον τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἁγίας αὐτοκρατορίας. Μᾶλλον περὶωρισμένος τοῦ προκατόχου του ὁ δεύτερος αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας δὲν εἶχεν ἱκανοὺς διδασκάλους· ὁ εἷς τῶν δύο παιδαγωγῶν Φερδινάνδου τοῦ Α' ἐμάνη· μόνον δὲ ἡ ἐπιοδὴ τῶν οἰκοσήμεων εἶχε διεγείρει τὴν προσοχὴν αὐτοῦ καὶ ἡ οἰκοσημολογία ὑπῆρξεν ἡ κυριώτερα ἐνασχόλησις ἡγεμόνος, κληθέντος νὰ διευθύνῃ τὸ εὐρύτερον κράτος τῆς ἡπείρου μετὰ τὴν Ῥωσσίαν· ὅθεν ἀφῆκε τὸν πρίγκηπα Μέττερνιχ νὰ κυβερνᾷ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ τὰ κράτη του. Ἦτον δὲ ὁ αὐτοκράτωρ μικρόσωμος, ἀδύνατος, ἔχων τὴν κεφαλὴν ἀσταθῆ ἐπὶ τοῦ τραχήλου, κλίνουσαν ὅτε μὲν πρὸς τὰ δεξιὰ, ὅτε δὲ πρὸς τὰ ἀριστερὰ τοσοῦτον ἀλλοκότως, ὥστε δυσκόλως τις ἠδύνατο νὰ ἀναχαιτίσῃ μειδίαμα ἀμικτον ἀκουσίου οἴκτου, πλὴν τοῦ ἔκουσίου οἴκτου, ὃν ἐνέπνεεν ἡ μελαγχολικὴ σύμβοις τοῦ αὐτοκρατορικοῦ τούτου φαντάσματος. Ἡ αὐτοκράτειρα Μαρία Ἄννα, θυγάτηρ Βίκτορος Ἐμμανουὴλ τοῦ Α', βασιλέως τῆς Σαρδηνίας, ὑψηλὴ καὶ κάτισχνος, παρίστα ἔτι μικρότερον τὸ ἀνάστημα τοῦ μικροῦ Φερδινάνδου. Μειδίαμά τι θλιβερόν παρεῖχεν ἦθος ἰλαρότητος ἐπὶ τῆς συμπαθητικῆς αὐτῆς μορφῆς ἐμφανίσεως τὰς σκληρὰς δοκιμασίας γυναικὸς, ἧς ὁ ἀνὴρ ἦτο ἐστερημένος νοῦ καὶ τὰς ἀγωνίας συνειδήσεως εὐλαβοῦς, ἃς ὁ γηραιὸς πνευματικὸς ὄν ἠδυνάτει νὰ κατευνάσῃ. Ὅθεν εὐληπτον ἀποβαίνει, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ὅτε ἡ ἐκρηξις τῶν ἐπαναστάσεων περιέπλεξε τὰ πράγματα, εὐθὺς συνβούλευσεν τὸν Φερδινάνδον νὰ παραιτηθῆ ὑπὲρ τοῦ νέου Φραγκίσκου Ἰωσήφ, υἱοῦ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Φραγκίσκου Καρόλου.

Ἡ δὲ Κλάρα καίτοι ὑπερχαρῆς ἐκ τῆς εὐμενείας, δι' ἧς ἡ αὐτοκράτειρα εἶπεν αὐτῇ λέξεις τινὰς, ἔστρεφε περιέργον βλέμμα ἐπὶ τοῦ ὄμιλου τῶν ἀρχιδουκῶν, οἵτινες εἶποντο μετὰ τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς οἰκογενείας των, μετὰ τῶν ὁποίων ἦτον καὶ ὁ ἀνεψιὸς τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωσήφ, τὸν ὁποῖον αὐλικὸς τις ποιητὴς ὠνόμασε « τὸ τρυφερόν καὶ λεπτὸν ἄνθος τῶν Ἀψβούργων. » Χωρὶς δὲ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς ἐπὶ τῆς ἐλλείψεως τοῦ μεγάλου αὐτοκράτορος, οὔτε ἐπὶ τοῦ ὑπεροπτικοῦ ὕφους τοῦ νέου πρίγκηπος, ἡ φαντασία τῆς Κλάρας παρίστα τὰ πάντα ὡς βόδα. Ἡ δὲ Χερουβίην, μὴ ἔχουσα τὰς αὐτὰς ἀφορμὰς ὄνειροπολήσεων, καὶ ζωηρῶς συναισθανομένη τὴν ἀλήθειαν τῆς πραγματικότητος, δυσκόλως ἀνεχάτισε ἐκφρασίην τινὰ ἐκπλήξεως, ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ ἀπηύθυνε πρὸς αὐτὴν χαμηλῆ τῆ φωνῆ καὶ τρέμων φράσεις τινὰς ἀκαταλήπτους, ἃς ἡ αὐτοκράτειρα, μὴ ἐγκαταλείπουσά ποτε αὐτὸν, ἔσπευσε νὰ ἐρμηνεύσῃ διὰ τῆς μεθόδου τῆς πρὸς ἐξήγησιν τῶν χρησμῶν τῆς Πυθίας. Ὅταν δὲ ἡ πρώτη ἐντύπωσις τῆς συγκινήσεως παρῆλθε, σκέψεις παντοειδῆς κατεπλημμύρου τὴν διάπυρρον φαντασίαν τῆς Ἐνετιδος νεάνιδος. Ἐφάνη εἰς αὐτὴν, ὅτι ἔβλεπεν δράμα

1. ΦΡΑΓΓΙΣΚΟΣ ΜΕΝΟΡΜΑΣ. ΣΤΙΜΟΦΕΡΟΝ ΦΙΛΑΙΜΟΒ. & ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΟΣ.
 4. ΙΣΙΔΩΡΟΣ ΣΑΝΙΑΡΗΣ. 5. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ.

παρόμοιον πρὸς ἐκεῖνα ἄτινα ἐφώτιζον ἄλλοτε τὴν πατριωτικὴν ψυχὴν τῶν ἐν Βαβυλῶνι αἰχμαλώτων Ἑβραίων προφητῶν, ὅτι οἱ ἀργίλλιοι πόδες τοῦ γαλκοῦ καὶ καθημαγμένου ἐκείνου κολοσσοῦ τοῦ πιέζοντος τὴν κεντρικὴν Εὐρώπην καὶ τὸ στήθος τῆς δυστυχοῦς Ἰταλίας ἐμελλον νὰ καταβρέυσωσι. Λαμπρὰ δὲ τις ἀκτὶς ἐλπίδος ἐπλήρου τότε τὴν ψυχὴν αὐτῆς φωτὸς καὶ χαρᾶς. Ἀναμιμνησκομένη τοὺς πόρους τῆς προσφιλοῦς αὐτῇ Βενετίας καὶ χορεύουσα μετὰ τῶν εὐγενῶν Μαγυάρων, τῶν ὁποίων ἡ ἀρειμάνειος καὶ ἵπποτικὴ στάσις ἐδείκνυεν αἰσθήματα στρατιωτικά, ἐσκέπτετο ἐκάστοτε, ἐὰν ἡ ἀσθενὴς χεὶρ ἡγεμόνος ἀνικάνου νὰ κρατήσῃ ξίφος ἡδύνατο νὰ διατηρήσῃ ἐπὶ πολλὸν χρόνον δεσμίους δύο γενναίους λαοὺς, γεννηθέντας πρὸς κοινὴν συνενόησιν καὶ συμμαχίαν κατὰ τοῦ κοινοῦ αὐτῶν ἐχθροῦ. Θυγάτηρ δὲ ἀριστοκρατίας κυρίως πολιτικῆς ἡ Χερουβίνη ἐπίεθετο ὅτι ἀσφαλὴς τις φυσικὴ βοήθῃ ἡδύνατο ν' ἀντισταθμίσει τὸν ἐνθουσιασμόν τῆς νεότητος. Καίτοι δὲ εἶχε τὴν ζωηρὰν τοῦ χαρακτήρος ὀρμητικότητα, μέχρι βίας καταντῶσαν ἐνίοτε, διέκρινεν ἀκριβῶς τὸ δυνατόν ἀπὸ τοῦ ἀδυνάτου. Ἐὰν συμβάντα, ἄτινά μετ' οὐ πολλὸ ἐπῆλθον, ἀπέδειξαν ἀρκούντως, ὅτι εἰ καὶ τὸ κυβερνώμενον ὑπὸ τοῦ πρίγκηπος Μεττερνίχ κράτος ἐφαίνετο στερεὸν κατὰ τὴν βᾶσιν, ἦτον ὅμως εἰς τὴν παρρημονήν κρίσεως ἣτις ἐδεινώθη μᾶλλον μετὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας Φραγκίσκου Ἰωσήφ τοῦ Α'.

Ἄλλ' ἡ φαιδρότης τῆς Κλάρας, παραμείνασα μέχρι τέλους τοῦ χοροῦ, εἶχεν ἄλλα αἷτια ἢ τὴν εὐθυμίαν τῆς φίλης της. Ὁ ἀρχιδουξ **, χορεύων μετ' αὐτῆς, τοσοῦτον ἀδεξίως ὑπέκρυψε τὰ αἰσθηματὰ του, ὥστε τὸ κοινὸν καὶ χωρὶς νὰ ὑποκλέψῃ οὐδένα τῶν ἀνταλλαχθέντων λόγων, δὲν ἐδίστασεν οὔτε πρὸς στιγμὴν περὶ τῶν διαθέσεων τοῦ νέου καὶ ὠραίου πρίγκηπος. Ἡ δὲ Κλάρα, μὴ ἐξέχουσα κατὰ τὸ πνεῦμα, ἐπεδείκνυεν εἰς τὴν ὄψιν της χαρὰν τόσον ἀφελῆ καὶ τελείαν, ὥστε ὁ πρίγκηψ Μεττερνίχ ἀσμένως λησμονῶν εἰς τὸν χορὸν τὰς μερίμνας τῆς διπλωματίας, δὲν ἡδυνήθη νὰ ἀναχαιτίσῃ σκεπτικόν τι μειδιᾶμα. Καὶ ἡ πριγκήπισσα ἤθελεν ἀγανακτῆσαι διὰ τὴν διάθεσιν τῆς νεάνιδος, ἐὰν δὲν εἶχε καταφύγει εἰς μεμακρυσμένον δωμάτιον, ὅπως συνοδεύσῃ τὴν αὐτοκράτειραν περιμενούσαν μὴ πως ἡ Α. Μ. ζητήσῃ νὰ τῇ ὁμιλήσῃ. Μόνος ὁ αὐτοκράτωρ οὐδὲν παρετήρησε ἐκ τῶν συμβαινόντων, οὔτε τὸ ἐλάχιστον ἀνησύχει διὰ τὴν ἀπερισκεψίαν τοῦ ἀρχιδουκοῦ. Ἐὰν διαρκῆ καὶ συχνὰ χασμήματα ἐδείκνυσεν τὴν κόπωσιν, ἦν προὔξεναι αὐτῷ τὸ θέαμα εἰς ὃ ἠναγκάζετο τὰ παρευρίσκηται, μαρτυροῦντα ἐπιθυμίαν νὰ κοιμηθῆ, παρομοίαν πρὸς ἣν αἰσθάνεται παιδίον στενοχωρούμενον. Ὅθεν πρὸ τῶν ἔνδεκα ἀπεχώρησεν εἰς τὰ δωμάτιά του διὰ νὰ δειπνήσῃ καὶ ἀναπαυθῆ ἐκ τῶν κόπων τοῦ χοροῦ..., βαρυτέρων ὡς πρὸς αὐτὸν ἢ τὸ σκῆπτρον τοῦ βασιλέως Μαρίας Θηρεσίας. Ἡ δὲ Χερουβίνη, ἣτις τὸν παρηκολούθει διὰ τοῦ βλέμματος

βλέπουσα τὴν ἀνδρικήν ταύτην σκηνήν, ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν μετὰ τινος θεολοκακίας· Ὅσοι ἄνδρες ἤθελον δυνηθῆναι νὰ ἀντικαταστήσωσιν ἐπὶ τοῦ θρόνου τὴν ἅγιαν Πουλχερίαν, τὴν ἐν Γεωργία Θάμωρ, Μαργαρίταν τὴν βασιλισσαν τῶν Σκανδιναυῶν, τὴν Ἰσαβέλλαν τῆς Ἰσπανίας, τὴν Ἐλισάβετ τῆς Ἀγγλίας, τὴν Μαρίαν Θηρεσίαν τῆς Αὐστρίας, τὴν Αἰκατερίνην τῆς Ρωσσίας!

Τὴν ἐπαύριον δὲν ἠδυνήθη νὰ καθέξῃ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ν' ἀνακοινώσῃ τινὰς τῶν σκέψεών της· ὁ νέος κόμης ἤκουσεν αὐτὰς μετὰ προσοχῆς τοσοῦτον βαθείας, ὥστε συνέλαβε τὴν καλλίστην ἰδέαν περὶ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἐνεργείας αὐτῆς. Ἄλλ' ὅσῳ μᾶλλον ἐπρόσεχεν εἰς τὰς ὁμιλίας τῆς Ἐνετῆς, τοσοῦτῳ μᾶλλον δυσμενῶς ἤκουε τοὺς ἐνθουσιώδεις ἐπαίνους, οὓς ἡ θετὴ ἀδελφὴ του ἔλεγε περὶ τοῦ ἀρχιδουκῆς **, ὁσάκις παρείχετο ἀφορμὴ. Μοὶ φαίνεται, Κλάρα, ἔλεγε ξηρῶς, ὅτι παρασκευάζεσαι νὰ γείνης ἀρχιδούκισσα. Ἀπ' ὅτου ὁ ἀρχιδουξ Ἰωάννης ἐνουμφεύθη χωρικὴν τινα, τὸ νὰ γείνη τις σύζυγος μέλους τινὸς τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας, εἶναι φιλοδοξία δυναμένη νὰ κλονίσῃ νοῦν καὶ ἰσχυρότερον ἐκ τῶν δημηλίκων σου. Ἄλλ' οἱ σαρκασμοὶ οὗτοι, ἀντὶ νὰ μεταβάλλωσι τὰς ἰδέας τῆς Κλάρας, ἐπροξένουν αὐτῇ ἐνδόμυχον εὐχαρίστησιν δεικνύοντας, ὅτι τὰ δνειροπολήματα δὲν ἦσαν χιμαιρικά. Ἄλλως τε ἂν καὶ οἱ ἀρχιδουκεὶς πρὸ τοῦ γάμου τῶν αὐστηρῶς φυλάττονται, ὁ ἀρχιδουξ ** καὶ ἡ Κλάρα εἶχον πολλὰκις εὐκαιρίαν νὰ συναντηθῶσι. Διότι αἱ ἑορταὶ εἶχον διαδεχθῆναι τὰς ἑορτὰς καὶ οὐδέποτε ἡ Αὐστριακὴ μοναρχία ἐφάνη μᾶλλον ἀκλόνητος. Ὁ λαὸς ἐφαίνοτο διατηρήσας λατρείαν τινὰ πρὸς τὸν γηραιὸν κύριον (den alten Herrn), καὶ ἐπιστεύετο, ὅτι τὸ σέβας ἐξετείνετο καὶ εἰς τὸν διάδοχον Φραγκίσκον τὸν Α', ὃν ἐπωνόμαζον ἤδη Φερδινάνδον τὸν ἀγαθόν. Πάντες οἱ ἀνήκοντες εἰς τὰς πεφωτισμένας τάξεις δὲν συνεμερίζοντο βεβαίως τὰς φαντασιοπληξίας τῆς κυβερνήσεως. Τὸ Γερμανικὸν ὄμιον φύλον εἶναι τὸ μᾶλλον συνετὸν καὶ ὑπομονητικόν, οἱ δὲ Βιενναῖοι ἐπροφυλάττοντο νὰ μὴ ἀποδείξωσιν αἰσθημα δυνάμενον νὰ ὑποληφθῆναι ὑπὸ ἀστυνομίας ἀληθῶς ἱεροσεταστικῆς, ὅτι ἀπέχετο τῆς τυφλῆς ἀφοσιώσεως. Ἡ αὐτὴ ἐπεδίδοτο λοιπὸν ἀταράχως εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῆς τέρψεως ἣτις εἶναι οὐσιωδῶς προσὺν τοῦ ἐθνικοῦ χαρακτῆρος. Ἡ δὲ Κλάρα εὐφραينوμένη διὰ τὸ λαμπρὸν μέλλον, τὸ ὅποιον αἱ συνδιαλέξεις τοῦ ἀρχιδουκῆς ὑπέσχοντο αὐτῇ, πλείοτερον πάσης ἄλλης νεάνιδος, παρεδίδοτο εἰς τὴν γενικὴν παραφορὰν. Καὶ αὕτη δὲ ἡ τεσσαρακοστὴ οὐδόλως ἠλάττωσε τὴν εὐθυμίαν αὐτῆς. Εἰς τὰς πόλεις, ἐνθα μόνη ἐνασχόλησις εἶναι ἡ ἀποφυγὴ τῆς πλήξεως, καὶ αὕτη ἡ λατρεία καθίσταται ἀντικείμενον διασκεδάσεως. Ἡ συναγωγὴ παρείχε φωνὰς τόσοσιν μελωδικὰς, ὥστε τὴν παρασκευὴν τὸ ἐσπέρας ὁ ναὸς τῶν Ἰσραηλιτῶν προσεῖλκυε πολλοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· τὸ δὲ ἐξαιρετικὸν ὄργανον τῶν Λουθηρανῶν δὲν παρεβλέπετο ὑπὸ τῶν προσερχομένων νὰ θαυμάσωσιν εἰς

τὸν ἅγιον Στέφανον τὴν ὥραιαν μουσικὴν τῆς καθολικῆς μητροπόλεως· διότι ἡ διαφορὰ τῶν τελετῶν ἐξίσου διήγειρε τὴν περιέργειαν. Ἄπαντα τὰ εἶδη τῆς Ἀνατολικῆς λατρείας συνεννοῦνται εἰς τὴν πρωτεύουσαν αὐτοκρατορίας ἣτις πολλὸ ἀπέχει τοῦ νὰ εἶναι, ὡς νομίζεται, κράτος καθολικῶν. Οἱ ὀρθόδοξοι Ἕλληνες οἱ ἐν τῇ δὲ des Alten Fleischmarkts καὶ Ha Hafnerteig καὶ οἱ οὐνιάται Ἕλληνες οἱ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἁγίας Βαρβάρας ἠμιλλῶντο μετὰ ζήλου, ἡ δὲ ποικιλία τῶν ἐθνοτήτων ἀνεμιγνύετο ἐν τῇ ποικιλίᾳ τῶν θρησκευμάτων. Οἱ Ἀρμένιοι ἐτέλουν τὰς ἑορτὰς αὐτῶν εἰς τὸ μοναστήριον τῶν Mechitaristes· οἱ Σλαῦοι εἰς τὸ ὥραιον θυσιαστήριον τῆς Μαρίας zu den Stiegen, τὸ ἰδρυθὲν κατὰ τὸν 18 αἰῶνα· οἱ Μαγυάροι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ τάγματος τῆς Μελίττης, καὶ οἱ Ἴταλοι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Minoriten, κτισθεῖσαν ὑπὸ Ὀττοκάρου τοῦ Βοεμοῦ. Τὸ παρεκκλήσιον τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἀνακτόρου παρείχε διπλοῦν τι θέλγητρον· καθ' ἐκάστην κυριακὴν ἐξετελεῖτο κατὰ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἡ ἀρίστη πάσης τῆς αὐτοκρατορίας ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ. Πρὸς τούτοις παρίσταντο τὰ πρόσωπα ἐφ' ὧν προσηλοῦτο ἡ γενικὴ προσοχὴ· διότι ὅπου ἡ μοναρχία εἶναι ἀπεριόριστος, αὕτη εἶναι τὸ κέντρον πρὸς ὃ συγκεντροῦνται τὰ βλέμματα καὶ αἱ φαντασίαι. Ἡ δὲ Κλάρα εἶχε ἰδίους λόγους, ὅπως μὴ ἀποσπᾷ τοὺς ὀφθαλμοὺς της ἀπὸ τοῦ περιφανοῦς τούτου κέντρον. Διατεθειμένη, ὡς τὰ κοινὰ πνεύματα εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων ἐκ τῆς λάμπειας αὐτῶν, θεωρεῖ ὡς λίαν σπουδαίας ἀπάσας τὰς πράξεις τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας. Τούτου ἕνεκεν διεξοδικῶς διηγείτο καὶ σχοινοτενοῖς ἐσολογάζεν εἰς τὴν φίλην της γεγονότα ὅλα ἀνάξια λόγου καὶ λεπτομερείας ἐθιμοταξίας. Τὴν μεγάλην πέμπτην ἡ Χερουβία τὴν εἶρε εἰς ἀληθῆ ἔκστασιν, μετὰ τὴν τελετὴν τοῦ νιπτῆρος τῆς ὀμοίας ἐξύμνει τὸν πατριαρχικὸν καὶ ἐξαισιῶς χριστιανικὸν χαρακτῆρα, εἶχε δὲ δυνηθῆναι (καὶ ἡ εὐνοια ἐκείνη ἦτο πολὺ ἐπίζηλος) νὰ λάβῃ θέσιν εἰς τὸ θεωρεῖον τῶν πρέσβων καθ' ὃν χρόνον ὁ αὐτοκράτωρ ἔπλυνε τοὺς πόδας δωδεκα γερόντων, ἐλθόντων ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τῶν ἐκτεταμένων αὐτοῦ χωρῶν, καὶ ἡ αὐτοκράτειρα ἔπραττε τὰ αὐτὰ εἰς δώδεκα γράϊας. Πόσον ὥραιον θέαμα, ἔλεγε, νὰ βλέπῃ τις τὸν σεβαστὸν διάδοχον Ῥοδόλφου τοῦ Ἀψβούργου καὶ τῆς Μαρίας Θηρεσίας ὑπηρετοῦντα εἰς τὴν τράπεζαν τοὺς πτωχοὺς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν κόρην τῶν βασιλέων, τὴν κληρονόμον τῆς δόξης Βίκτορος Ἀμεδαίου τοῦ Β', καὶ Καρόλου Ἐμμανουὴλ τοῦ Γ' ἐνδεδυμένην μαῦρον ἐνδυμα μετανοίας, ταπεινουμένην καὶ ὑπηρετοῦσαν χωρικὰς τινὰς πλήρεις ἐνιαυτῶν! Ἐὰν ἐβλέπετε τὴν εὐφρόσυνον ταραχὴν τῶν ἀγαθῶν ἐκείνων ἀνθρώπων καὶ μετὰ πόσης εὐγνωμοσύνης ἐλάμβανον τὰ δῶρα, ἅτινα ὄφειλον εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν μεγαλοδωρίαν, τὴν πολυτίμον λάγνηνον, δι' ἧς οἱ βασιλεῖς εἶχον κερᾶσαι αὐτοῖς τὸν ζῦθον, καὶ αὐτὰ τὰ φαγητὰ ὅσα ἐπερίσσευσαν ἐκ τοῦ συμποσίου! Ἐφαίνοτο ἐπὶ

τῆς ὄψεως αὐτῶν, ὅτε ἐπέστρεφον εἰς τὰς οἰκίας των, ὅτι ἦσαν πλήρεις νέας ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν θεϊαν πρόνοιαν καὶ πίστεως ἐνθέρμου, βλέποντες ὅτι ἡ θρησκεία, ἥτις κατὰ τὰς μακρὰς δοκιμασίας τῆς ζωῆς αὐτῶν εἶχε στηριξεί αὐτοὺς, ἦτο καὶ ἡ τῶν κυρίων τοῦ κράτους, τῶν νομίμων κυριαρχῶν τῆς Γερμανίας ἐκεῖνων, τῶν ὁποίων οἱ διάδοχοι ὀφείλουσαν νὰ διατηρήσωσιν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν τέκνων των τὸ σέβας τῶν νόμων, τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς θρησκείας. Ἡ Χερουβίνη μετὰ δυσκολίας ἐσίγα ἐνθυμουμένη πόσον ἴσχυεν εἰς τὴν καταδυναστευομένην Βενετίαν τὸ σέβας τῶν νόμων καὶ τῆς δικαιοσύνης, περὶ ὧν τοσοῦτος ἐγένετο λόγος ἐν Βιέννῃ, καὶ σκεπτομένη ὅτι τὰ Αὐστριακὰ φρούρια εἶχον γείνει ἀπὸ τοῦ 1815 τάφος τῶν εὐγενεστέρων καρδιῶν τῆς Ἰταλίας. Ἀλλὰ ἡ Κλάρα τόσον ἦτο καταγοητευμένη ἐκ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ της, ὥστε οὐδὲ διέκρινε τὴν παραχρῆν τῆς Ἰταλίδος. Τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην ὁ ἀρχιδούξ τῆ εἶχεν ὑποσχέσθαι νὰ τὴν νυμφευθῆ.

Γ'.

H EN BENETIA EPIANASTASIS.

Ἡ Χερουβίνη εἶχεν ἤδη ἐπανίδει τὴν προσφιλῆ τῆς Βενετίαν, ὅτε ἡ φίλη της ἤλθε νὰ τὴν ἐπανεύρη. Ἡ δὲ κόμησσα συνώδευε τὸν σύζυγόν της ἐπιφορτισμένον ἀποστολὴν τινα εἰς τὸ Λομβαρδοβενετικὸν βασίλειον, ἔνθα τὸ πνεῦμα τὸ πολέμιον πρὸς τὴν ξένην δεσποτείαν ἤρχισε νὰ προξενῆ ἀνησυχίαν εἰς τὴν Αὐστριακὴν κυβέρνησιν. Ὁ Ἀντώνιος ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ ἐν Βιέννῃ Θηρεσιανοῦ, ἀκαδημίας ὀρισμένης ὑπὸ τῆς Μαρίας Θηρεσίας εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν νέων εὐγενῶν, καὶ μετέβη πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν σπουδῶν του εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Παδοῦς. Εὐτυχῆς διὰ τὴν διαμονὴν του ἐν Ἰταλίᾳ ἐσπούδαζε μετὰ τσαύτης ζήσεως, ὥστε ἡ μήτηρ του ὠνόμαζε τὸν ζῆλον αὐτοῦ ὑπερβολικόν· τὰς δὲ ὀλίγας ὥρας, ἃς ἐδύνατο νὰ διαθέσῃ διέτριβεν εἰς τὴν οἰκίαν τῶν συγγενῶν τῆς Χερουβίνης, ἔνθα συνήντα συχναίς τὸν μαρκέσιον Κάμιλλον **, εὐπατρίδην Τοσκάνον. Ὁ μαρκέσιος ἐτίμα τὸν μικρὸν ἐκεῖνον λαὸν τὸν κατέχοντα ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος τόσον ἀξιολογὸν θέσιν, καὶ παρὰ τῶ ὁποῖο ἀνεφάνησαν μετ' ἐξαισίου μεγαλείου λίαν διάφοροι ἰκανότητες, καὶ ὅπου ἐγεννήθησαν οἱ Δάνται, οἱ Λεονάρδοι Δεβίγγιοι, οἱ Πετράρχαι, οἱ Γαλιλαῖοι, οἱ Βοκάκκιοι, οἱ Μιχαὴλ Ἄγγελοι· ὅπου ἔλαμψαν ἄρχοντες, οἷος ὁ Δίκος Κομπάγγης, ῥήτορες οἷος ὁ Σαβοναρόλας, ὑπουργοὶ οἷος ὁ Μακιάβελς καὶ ὁ Δονάτος Γιαννώτος· ὅθεν εὐλόγως ἡ πρωτεύουσα τῆς Τοσκάνης ἔλαβε τὸ ἔνδοξον ὄνομα ἐσπέρια Ἀθῆναι, διότι αὕτη κατὰ τοὺς

νέους χρόνους περιέλαβε τὴν Θαυμασίαν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Ἐν Τοσκάνῃ ἐγεννήθησαν αἱ τέχναι, τὰ γράμματα, καὶ βραδύτερον αἱ ἐπιστῆμαι τῆς Ἰταλίας, τριπλῆ πηγὴ τοῦ ὑπάρχοντος πολιτισμοῦ. Ὁ μαρκέσιος, τέκνον τῆς χώρας ταύτης τσαῦτα ὀφειλοῦσης εἰς τὴν πνευματικὴν ζωὴν, ἔμελλε νὰ ἐνθαβρῦνῃ τὴν φιλόπονον ῥοπήν τοῦ κόμητος Ἀντωνίου. Ἀντὶ νὰ διδάσκη εἰς αὐτὸν βίον ἀνετον, παρίστανεν ἀκαταπαύστως τὴν ἀνάγκην, ἣν εἶχεν ἡ Ἰταλία πνευματῶν ἀνωτέρων, ἰκανῶν νὰ δείξωσιν ὅσον οἷόν τε εἰς τὴν δυσμενῆ ἢ ἀδιάφορον Εὐρώπῃν, ὅτι ἡ γῆ αὕτη, τῆς ὁποίας ἡ γονιμότης εἶναι ἀνεξάντλητος, ἡ πατρίς τῶν Παρινῶν (Parini), τῶν Λεοπάρδων (Leopardi), τῶν Μανζόνων, τῶν Βερκέτ (Berchet), τῶν Νικολίνων (Nicolini), τῶν Γιουβέρτων (Gioberti) δὲν εἶναι ἀξία τοῦ θλιβεροῦ ὀνόματος ἡ γῆ τῶν νεκρῶν. Ὁφελούμενος ἐκ τῶν ἐξαιρέτων τούτων συμβουλῶν ὁ θερμουργὸς Ἀντώνιος συχναίς ἠρεθίζετο κατὰ τῆς βραδύτητος καὶ τῶν δισταγμῶν του· ἡ δρητικότης τῆς νεότητος δὲν ἐπέτρεπεν εἰς αὐτὸν νὰ ὑπολογίξῃ τὸν οὐσιωδῶς σταθερὸν, ἀλλὰ δυσκατάληπτον χαρακτῆρα τοῦ φίλου του. Μέχρι τῶν τελευταίων τούτων χρόνων οἱ Τοσκανοὶ εἶχον φανῆ πολλὴ δλιγώτερον ἀποφασιστικὴ ἢ οἱ κάτοικοι τοῦ Πεδεμοντιοῦ, τῆς Γενούης καὶ τῆς Βενετίας. Ὁ δὲ Κάμιλλος, ἀνήκων εἰς κράτος ἐστερημένον ὅλων τῶν στρατιωτικῶν ἐξων, ἦτο κατὰ τὴν νεότητά του ὅσον ἦτο δυνατόν δειλός. Ἡ ὑπερβολικὴ αὐτοῦ νευρικὴ εὐαισθησία καὶ ἡ ἐκ ταύτης πηγάζουσα ζωηρότης τῆς φαντασίας, ἡ δυσπιστία πρὸς τὰς ἰδίας αὐτοῦ δυνάμεις ἐδείκνυσον μέχρι τῶν εἴκοσι ἐτῶν, ὅτι οὐδεὶς μᾶλλον αὐτοῦ ἤθελεν ἀκολουθήσει τὴν κεχαραγμένην ὁδὸν μετ' ἐγκαρτερήσεως. Ἡ κακὴ ὅμως αὐτοῦ υγίεια καὶ αἱ πρὸς βεμβασμῶν τάσεις, καὶ πρὸ πάντων ἡ ὑπερβολικὴ δειλία εἶχε ἀπομακρύνει αὐτὸν τοῦ κόσμου καὶ τῶν διασκεδάσεων τῆς ἠλικίας του, καὶ οὕτω παρεδόθη εἰς τὴν σπουδὴν μετὰ ζήλου ἀκαμάτου. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐσπούδαζεν ἐπιπολαίως, ἀπέκτησε γνώσεις φιλοσοφικὰς, πολιτικὰς καὶ θρησκευτικὰς σπανίας ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, γνώσεις τοσὸν καθαρὰς καὶ θετικὰς, ὥστε ἡ διάνοια αὐτοῦ, καίτοι εἶχε δισταγμοὺς ἀχωρίστους ἐκ τῆς εὐσυνειδήτου τῶν πραγμάτων ἐρεύνης, εὔρε τὴν ἐπιστημὴν ὁδηγὸν ἰκανὸν νὰ δεικνύῃ αὐτῷ διηλεκτῶς τὸν σκοπὸν. Ἐκτοτε προέβη μετ' ἀποφάσεως ἀκλονήτου, δυσκόλως ἀπαντωμένην εἰς κράσεις μᾶλλον ἰσχυρὰς, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον μεταβλητάς. Ἐν τούτοις ἔαν ὁ ἀνθρωπος διὰ συντόνου καὶ σταθερῆς ἐφ' ἑαυτοῦ ἐνεργείας δύνηται νὰ συνέχῃ καὶ διευθύνῃ τὰς κλίσεις του, οὐδέποτε ὅμως κατορθοῖ νὰ μεταβάλλῃ καὶ τὸν ὀργανισμόν του. Ὅθεν ἐν παντὶ πράγματι ὁ Κάμιλλος κατ' ἀρχὰς ἐπτοεῖτο ὑπὲρ τὸ δέον πρὸς τὰ προσκόμματα. Μετ' ἐκτάκτου δὲ ὀξυδερκείας διέκρινε τοὺς κινδύνους καὶ τὰ δυσάρεστα ἀποτελέσματα πάσης ἐπιχειρήσεως, ἐκθέτων αὐτὰ μετὰ ταχύτητος καὶ λογικῆς ἀξιοθαυ-

μάστου. Δὲν ἀνελογίζετο ἴσως ἱκανῶς, ὅτι καὶ ἡ τύχη ἐπενεργεῖ εἰς τὰ συμβάντα, καὶ ὅτι πρέπει μέχρι τινός νὰ ἔχωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν συνέργειαν αὐτῆς. Κάτοχος τῆς ἱστορίας, ὥστε νὰ γινώσκῃ τοῦτο θεωρητικῶς μὲν ἐνέειδε καὶ ὑπελογίζετο τὰ ἐναντία. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος κυβερνᾷται οὕτως ὑπὸ μόνης τῆς δυνάμεως τοῦ πνεύματος, οὐδόλως γνωρίζει ποσῶς τὰς τέρψεις τοῦ ὄχλου ὃν κινεῖ ἢ τυφλὴ ὁρμή. Ὁ δὲ ὑποτασσόμενος εἰς ὁρμὴν ἀκάθεκτον, καὶ ὅταν σπεύδῃ πρὸς τὴν ἄβυσσον, ἀγνοεῖ τὴν ἐσωτερικὴν πάλην, ἥτις καταναλίσκει μυστηριωδῶς τὰ μᾶλλον ἔξοχα πνεύματα. Ἐπειδὴ δὲ Ἀντώνιος συνεμερίζετο τὴν ἀπρονοησίαν τοῦ πλήθους, ἠπόρει, ἠγανάκτει σχεδὸν διὰ τοὺς σαρκασμοὺς μετ' ὧν ὁ μαρκέσιος ἐδέχετο τὰ πλεῖστα τῶν σχεδίων του. Τὸ ὄνειροπόλημα τοῦ κατ' ἰδέαν Πάπα, καταστὰν δημῶδες τότε διὰ τῆς Λομβαρδικῆς σχολῆς τοῦ Μανζόνι καὶ τοῦ Καντού ὅπερ ἠσπασθη ὁ ἥττον πειθήνιος νοῦς τοῦ Γιοβέρτου διηγείρει παρ' αὐτῶν δυσπιστίαν καὶ καταφρόνησιν τὸ νὰ προσδοκᾷται ἐκ τῆς παποσύνης ἡ ἀνεξαρτησία καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς Ἰταλίας, ἐφαίνετο αὐτῶ κενὴ τις, ἐπικίνδυνος φαντασιοκοπία, ἐναντία πρὸς τὴν πείραν καὶ τὴν ἱστορίαν. Ἐν γένει δὲ οἱ υἱοὶ τῆς σοφῆς Ἐτρουρίας οὐδέποτε ἔδειξαν μέγαν ἐνθουσιασμὸν ὑπὲρ τῶν προνομίων τῶν παπῶν • ποιηταί, καλλιτέχναι, λόγιοι μετέδιδον περὶ τούτου διὰ τῶν αἰώνων δυσπιστίαν ἀνίατον. Ἀπὸ τοῦ Δάντου μέχρι τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου, ἀπὸ τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου μέχρι τοῦ συγγραφέως Ἀρνόλδου τοῦ Βρεσκιανοῦ οἱ Τοσκανοὶ δὲν εἶναι διατεθειμένοι ν' ἀποβλέπωσι πρὸς τὴν Ῥώμην, ὅταν πρόκηται περὶ τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος. Ἐν Τοσκάνῃ συνῆλθε κατὰ τὸν 17 αἰῶνα ἡ ἐν Πιστοῖα ἐνδοξος σύνοδος, ἥτις ἐσχόπει νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν Ῥωμαϊκὴν πατριαρχίαν εἰς τὸν πρῶτον αὐτῆς ὄργανισμὸν. Πιστὸς δὲ εἰς τὰς παραδόσεις ταύτας ὁ μαρκέσιος Κάμιλλος προέλεγεν, ὅτι ἡ λογικὴ, ἰσχυροτέρα τῶν καλῶν διαθέσεων τῶν ἀτόμων, θέλει ὑποχρεώσει ταχέως ἢ βραδέως τὸν διάδοχον τοῦ Πάπα, ὅστις εἶχε καταδικάσει τὸ μέλλον, νὰ ἀναγνωρίσῃ ὡς πιστότατον αὐτοῦ σύμμαχον τὸν ἀποστολικὸν αυτοκράτορα. Ὁ περιφανὴς αὐτὸς Νικόλαος Θωμαζαῖος δὲν ἠδυνήθη νὰ μεταβάλῃ τὴν γνώμην αὐτοῦ, τὰ δὲ συγγράμματα τοῦ Καίσαρος Βάλθου καὶ τοῦ Γιοβέρτου, αἱ ἐλπίδες τῆς Ἰταλίας (le speranze d'Italia), ἡ ἡγεμονία τῶν Ἰταλῶν (il Primato degli Italiani), τὰ ὅποια ὁ φίλος του Ἀντώνιος ἀκαταπαύστως ἐπῆνει, δὲν μετέβαλον τὰς σκέψεις του. Ἐν γένει τὰ πάντα συνείχοντο εἰς τὸ πνεῦμά του • θυμαστής τοῦ Καντίου, δὲν ἠδύνατο νὰ ὀμιλῇ χωρὶς νὰ μειδιάσῃ περὶ τῆς Ἀπολογητικῆς τοῦ Ῥωσμίνη καὶ περὶ τῶν παρατηρήσεων περὶ τῆς καθολικῆς ἠθικῆς (osservazioni sulla morale cattolica), τοῦ Μανζόνι. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ πολυάριθμος πλειονότης τῶν συμπατριωτῶν του ἄλλας εἶχεν ἄρχας, δὲν ἐπίστευεν εἰς τὴν ἄμεσον αὐτῶν ἐπιτυχίαν • ἀποφασίσας δὲ νὰ μετάσχῃ τοῦ ἐπικειμένου

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

ἀγῶνος ἐπανελάμβανεν, ὅτι ἤθελον ἐπέλθει ἐξ αὐτοῦ μόνον συμφορὰ, καὶ ὅτι ἡ Ἰταλία ἤθελεν ἐλευθερωθῆ θραύουσα ὡς ἡ Ὀλλανδία καὶ ἡ Σουηδία κατὰ τὸν 15^{ον} αἰῶνα, ὡς ἡ Ἀγγλία τὸ 1688, ὡς ἡ Γαλλία κατὰ τὸν 17^{ον} αἰῶνα, τὰς παραδόσεις τοῦ Μεσαιῶνος. Ὁ δὲ Ἀντώνιος γελῶν διὰ τὰς προρρήσεις ταύτας διεκλήρυττεν ἐξ ἐναντίας, ὅτι τὸ ἰδιόρρυθμον μεγαλειῶν τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἰταλίας συνίστατο εἰς τὴν τῶος ἀνωφελῶς ἐπιδιωχθεῖσαν συμμαχίαν τοῦ καθολικισμοῦ καὶ τῆς ἐλευθερίας. Ἦτο λοιπὸν ὑπερχαρῆς διὰ τὴν φορὰν τῶν συμβάντων καὶ ἐπεδεικνυεν εἰς πάντας τὸ μεταλλιον Πίου τοῦ Θ'. Καὶ ἡ Κλάρα δὲ ἦτο ἐντελῶς εὐχαριστημένη διότι, ὅταν ὁ ἀρχιδουξ ἀνεχώρησεν ἐκ Βιέννης, διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν διοίκησιν τοῦ ἐν Βενετία διαμένοντος στόλου, αὕτη δὲν ἐπίστευεν, ὅτι ἔμελλε νὰ ἐπανίδῃ τόσον ταχέως αὐτόν. Ἡ δὲ πνευματικὴ κατάστασις τῆς νεάνιδος διέθετεν αὐτὴν νὰ θεωρῇ πάντοτε τὰ πράγματα ὑπὸ τὴν εὐνοϊκὴν αὐτῶν ὄψιν· ὅθεν φθάσασα εἰς Βενετιάν ἐλησμονήσασα τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὴν ἐκ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ πρίγκηπος θλίψιν τῆς. Οὐδεμίαν φαινομένην ἀντίστασιν εὐρίσκουσα εἰς τὰς ὑποπροφερόμενας ἐλπίδας τῆς καὶ μετὰ γαλλικῆς φιλοφροσύνης εὐροῦσα ὑποδοχὴν παρὰ τῇ κυρίᾳ δουκίσση Βερόν καὶ παρὰ τῷ κυρίῳ κόμητι Σχαμβόρν, ἔκλινεν εἰς τὸ νὰ νομίζῃ ὅτι ἡ εὐμένεια αὕτη ὤφειλετο εἰς τὴν γυνῶσιν, ἣν εἶχον περὶ τῆς μελλούσης αὐτῆς θέσεως. Ἡ δὲ Χερουβίνη, νομίσασα καθῆκον ν' ἀντιτάξῃ εἰς τὸ κατ' ἰδέαν εἰς ὃ ἐνησμενίζετο ἡ φίλη τῆς, παρατηρήσεις τινὰς τὰ μάλιστα σπουδαίας, ὑπέπεσε τόσῳ μᾶλλον εἰς τὴν δυσμένειαν, ὅσῳ μᾶλλον ἡ Ἐνετις δὲν ἀπέκρυπτε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἕνα ἴδῃ τὴν Ἰταλίαν ἀνήκουσαν εἰς τοὺς Ἰταλοὺς, ὡς ἡ Γαλλία ἀνήκει εἰς τοὺς Γάλλους, ἡ Γερμανία εἰς τοὺς Γερμανοὺς καὶ ἡ Ρωσσία εἰς τοὺς Ρώσους. Ὅθεν ἡ Χερουβίνη οὐδέποτε ἐφάνετο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πολιτικοῦ διοικητοῦ κόμητος Πάλφη. Τὴν δὲ διαγωγὴν τῆς ἡ Κλάρα ἐθεώρει ἄνευ δισταγμοῦ ἐπαναστατικὴν, ἀλλὰ ἡ μεγάλη αὕτη λέξις, ἣς δὲν κατενόει ἐντελῶς τὴν γραμματικὴν ἔννοιαν, ἐσήμαινε κατ' αὐτὴν τὴν πρὸς τὴν καταστροφὴν ἀπέχθειαν. Ὅταν δὲ εὐρίσκετο μετὰ τῆς Χερουβίνης ἐμπροσθεν τοῦ καφφενείου Sutil, ὅπου τὴν ἐσπέραν τὰ μέλη τῆς ἀριστοκρατίας συνηγνῶντο ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ ἁγίου Μάρκου, περὶ τῆς τεθειμένων εἰς τὸ ὑπαίθριον τραπεζῶν, ἐτόλμα ἐνίοτε νὰ ἀπευθύνῃ εἰς αὐτὴν τὸ τρομερὸν τοῦτο ἐπίθετον, τὸ ὁποῖον ἐπροξένει τὸν ἐγκάρδιον γέλωτα τῆς Ἐνετιδος, « Ἀγαπητή μοι, εἶπεν ἡμέραν τινὰ, ὅταν ὁ θεὸς ἐξήγαγε τὸν κόσμον ἐκ τοῦ χάους, ἐνέκρινε τὴν ἐπανάστασιν! Μήπως ποθεῖς τὸ χάος; »

Ἡ Κλάρα ὡς μελλουσα ἀρχιδουκίσα ἐνόμιζεν, ὅτι εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ καταφρονῇ τοιαύτας ἀντιρρήσεις· ἡ δὲ ἐλευθερία μετ' ἣς ὁ ἀρχιδουξ ὠμίλει αὐτῇ περὶ τοῦ ἔρωτός του καὶ περὶ τῆς σταθερᾶς ἀποφάσεως τοῦ νὰ τὴν νυμφευθῇ, δσάκις παρίστατο εὐκαιρία, εἶτε ἐπὶ τῆς πλατείας κατὰ

τὰς ὁραίας νύκτας τὰς ἐν μόναις ταῖς μεσημβριναῖς χώραις θαυματο-
 μένας, εἴτε εἰς τοὺς χορούς, ἤθελεν ἐνθαρρύνει πνεῦμα, καὶ μᾶλλον ἀνή-
 συχον τοῦ τῆς Κλάρας. Ἀλλὰ πρὸς δυστυχίαν αὐτῆς ὁ πρίγκηψ, ὅστις ἦτον
 ἀξιογάπητος καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Βενετία διὰ τὴν ἀγαθότητα τοῦ χαρακτήρος,
 ἦτον υἱὸς εὐπειθέστατος εἰς τὰς πατρικὰς θελήσεις, πάντοτε δὲ ἀπολω-
 εῖς τὸ νὰ ἀμειψιότησιν αὐτάς. Ὅτε δὲ παρηγγέθη αὐστηρότατα εἰς τὸν
 συναγματοάρχην Μαρίνοβιτς, εἰς τοῦ ὁποῦ τὰς φροντίδας ἦτον ἐμπε-
 πιστευμένος, νὰ ἀπαγορεύσωσιν αὐτῷ πᾶσαν γέσιν ἀντικειμένην εἰς τὴν
 ἀξιοπρέπειαν καὶ εἰς τὸ τάγμα τῶν ἵπποτῶν τῆς Μελίττης εἰς δὲ πρὸ ὀλίγου
 εἶχε καταταχθῆ ὁ ἀρχιδουξ, ἀπήντησεν, ὅτι ἐὰν ἀπηγόρευον εἰς αὐτὸν νὰ
 νυμφευθῆ τὴν Κλάραν, ἤθελεν ἀφοσιωθῆ μετὰ προθυμίας εἰς διηνεκῆ ἀγα-
 μίαν. Μετὰ ταῦτα κατὰ τινὰ ἑορτὴν, γενομένην ἐπὶ τῆς ναυαρχίδος ὁ
 Φοῖνιξ, ἐν ᾗ ἐπρόκειτο νὰ ριφθῆ πλοῖόν τι εἰς τὴν θάλασσαν, εὔρε καιρὸν
 νὰ διηγηθῆ κρυφίως εἰς τὴν Κλάραν τὰ συμβαίνοντα προσθέτων, ὅτι
 ἐθεώρει τὴν ἐπιβαλλομένην ὑποχρέωσιν ὡς ὄρκον νὰ εἶναι αἰωνίως πιστὸς
 εἰς αὐτήν. Ἡ δὲ δυστυχὴς νεῆνις ὡς κεραυνόπληκτος ἐλειποθύμησε, ὅθεν
 ἠναγκάστησαν νὰ τὴν μεταφέρωσιν οὕτως εἰς τὴν οἰκίαν τῆς. Πολλὰς
 ἡμέρας καὶ πολλὰς νύκτας διῆλθεν ἐν θλίψει τόσον βαθεῖα, ὥστε ὅλαι αἱ
 φαντασιοκοπίαι τῆς νεότητος ἀπέπτησαν ἐκ τῆς καρδίας τῆς, ὡς αἱ ὑπὸ
 τῆς καταγιγῶδος καταδικώμεναι περιστεραί. Ἡ συμφορὰ καταβάλλει βα-
 θέως τὰς ψυχὰς ὅσαι μηδὲν προβλέπουσαι δὲν συμπεριλαμβάνουσιν αὐ-
 τὴν εἰς τοὺς περὶ τοῦ μέλλοντος ὑπολογισμοὺς αὐτῶν. Ἐπειδὴ ἡ ὁριότης
 τῆς Κλάρας εἶχε περιποιήσει εἰς αὐτὴν πλείονας ἀντιζήλους ἢ φίλας,
 ὀλίγην ἐντύπωσιν προὔξενησαν αἱ ἀγωνίαι αὐτῆς. Ἡ Χερουθίνη μόνη
 ἐφάνη εἰλικρινῶς συγκεκινημένη ἐκ τῆς δυστυχίας τῆς, μετ' ἀληθοῦς
 συμπαθείας. Διατεθειμένη νὰ κρίνῃ αὐστηρῶς ἑαυτὴν καὶ εὐμενῶς τοὺς
 ἄλλους ἢ νῆα αὐτῆς Ἐνετίς ἔλεγεν ὅτι, ἐὰν ἡ κόμησσα Βέρθα ἦτο ὀλιγώ-
 τερον τετυφλωμένη ὑπὸ τῆς φιλοδοξίας, ἤθελε προφυλάξει τὴν θετὴν
 αὐτῆς κόρην καὶ σώσει αὐτὴν ἐξ ἀπάτης τόσον σκληρᾶς, ὥστε νὰ μετα-
 βάλλῃ λίαν δυσαρέστως τὸν χαρακτήρα αὐτῆς. Ὁ δὲ ἀρχιδουξ, θῦμα πολι-
 τικῆς ἐπιβαλοῦσης τὴν θυσίαν τοῦ ἔρωτος, δὲν ἐλυπήθη ἐπὶ πολλὸν χρόνον
 ἕνεκα τῆς θυσίας ἣν ἀπῆτησαν παρὰ τῆς οὐχίας αὐτοῦ αὐταπαρνήσεως·
 διότι τὴν παραμονὴν τῶν συμβάντων, ἅτινα ἤθελον ἴσως μεταβάλλει σπου-
 δαίως τὴν θέσιν του, ἀπέθανε προσβληθεὶς ὑπὸ τύφου κατὰ τὸν Ὀκτώ-
 βριον 1847· κατηγορήθη δὲ διὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ὁ παιδαγωγὸς αὐτοῦ
 Μαρίνοβιτς, ἀντιδημοτικὸς ἤδη ὢν ἕνεκα τοῦ χαρακτήρος του. Ἡ δὲ
 φήμη αὕτη συνέτεινε πολλὴν εἰς τὸν θάνατον τοῦ συναγματοάρχου σφα-
 γέντος εἰς τὸν ναύσταθμον τὴν 22 Μαρτίου τοῦ ἐπομένου ἔτους.

Ἐνῶ οἱ κώδωνες τῆς Βενετίας ἀντήχουν πανταχόθεν καὶ αἱ ἐκκλησίαι
 ἦσαν κεκαλυμμένα ἐκ μαύρου ἐριούχου, ἡ κόμησσα Βέρθα, ἐπιτηδεία

πάντοτε οὖσα νὰ ὠφελῆται ἐκ τῶν περιστάσεων, διέδιδεν ὅτι ὁ θάνατος
 οὗτος κατέστρεφε βεβαίως ἐλπίδας τῆς· ἔλεγε δὲ εἰς τὰς φίλας αὐτῆς, ὅτι
 ὁ μέγας ναύαρχος, ὑπακούσας ἐξ ὑπερβολικῆς συγκαταβάσεως εἰς τὰς εὐχὰς
 τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας, εἶχεν ἀπόφασιν μετὰ τινὰ χρόνον νὰ
 ἀπευθυνθῆ πρὸς τὸν Πάπαν ὅστις ἐδύνατο ν' ἀπαλλάξῃ αὐτὸν τῆς ὑποχρεώ-
 σεως τοῦ ἵπποτου τῆς Μελίττης. Ὁ δὲ χαρακτήρ τοῦ πρίγκηπος παρεῖχε πι-
 θανότητα εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην· διότι ψυχαί τινες, καίτοι ὑπείκουσαι
 πολλὴν ταχέως εἰς τὴν ἐξωθεν πίεσιν, καθ' ὃν χρόνον δείκνυνται λίαν εὐπει-
 θεῖς, προσπαθοῦσι νὰ συντρίψωσι διὰ τοῦ χρόνου τὸν ζυγόν, ὃν δὲν τολμῶσι
 νὰ ἀπωθήσωσιν. Ἀλλ' ἡ Κλάρα ἀπέδιδε τάχα τὴν αὐτὴν σπουδαιότητα, ἣν ἡ
 κόμησσα, εἰς τοὺς σκοποὺς τοὺς ἀποδιδόμενους εἰς τὸν ἀρχιδουξ· ἦτο,
 ὁμολογητέον, τόσον ματαιόφρων, ὥστε ἐδύνατο νὰ πιστεῖ, ὅτι ὁ ἀρχιδουξ
 ἤθελε κάμει καὶ τὸς μεγαλειτέρας θυσίας ὑπὲρ αὐτῆς. Ὅπως δὴποτε
 ὅμως οἱ φυλάττοντες τὸν νεκρὸν τοῦ πρίγκηπος ἀξιωματικοί, εἶπον ὅτι
 εἶδον τὴν νύκτα γυναῖκα μελανεῖμονα ὑπὸ τὴν καλύπτραν αὐτῆς θρηνοῦ-
 σαν καὶ δεομένην εἰς τοὺς πόδας τοῦ νεκροκραββάτου. Ἀλλὰ καρδία ψυ-
 χρὰ οἷα ἡ τῆς Κλάρας δὲν ἐδύνατο νὰ μείνῃ πιστὴ εἰς μακρὰς θλίψεις.
 Μόλις αἱ ἐπικηδεῖαι τελεταὶ παρῆλθον καὶ ἤρχισε νὰ λαμβάνῃ μαθήματα
 μουσικῆς καὶ ζωγραφικῆς, καὶ νὰ δεικνύῃ ἔρωτα πρὸς τὰς τέχνας, ὃν δὲν
 ἐδύνατο τις νὰ ὑποπτεῖ παρ' αὐτῆς. Ἀλλὰ καὶ διετήρει ἐξωτερικὴν γα-
 λῆνην· παρατηρητὴς δὲ τις ὀξυδερκῆς ἤδυνάτο νὰ ἀνέυρῃ εἰς τὰς κλίσεις
 αὐτῆς σπουδαίας μεταβολάς. Ἀναμφιβόλως ἐνησχολεῖτο ἄλλοτε μᾶλλον δι'
 ἑαυτὴν ἢ διὰ τὸν πλησίον τῆς, ἀλλ' ἔβλεπεν ἄνευ θλίψεως τοῦ; ἄλλους συμ-
 μετέχοντας τῶν πλεονεκτημάτων καὶ τῶν ἡδονῶν ὧν ἀπέλαυσε. Ἡ δὲ
 καθ' ἕξιν αὐτῆς εὐλάβεια δὲν εἶχε τι ἀκοινωνήτον, διότι ἡ ὀρθοδοξία τῆς
 δὲν ἦτον ὅλως ἄμοιρος ἀγαθότητος. Ὁ θάνατος ὅμως τοῦ ἀρχιδουξ καὶ
 ἡ καταστροφὴ τῶν ἐλπίδων δι' ὧν ἐβουκολεῖτο ἐπήνεγκον τὴν ὀλεθριω-
 τάτην μεταβολήν· ἡ περιορισμένη αὐτῆς διάνοια κατέστη ἐπὶ μᾶλλον
 ἄκαμπτος καὶ δεσποτικὴ καὶ ἡ ἀκρόχολος διάθεσις τῆς ταχέως ἀνεφάνη
 κατὰ τῶν ἀνθρώπων οἴτινες, κατ' αὐτὴν, ἦσαν τόσον διεφθαρμένοι ὥστε
 καὶ μετέχουσι τῆς φρενοθλαθείας καὶ τῶν προλήψεων τῆς. Ἡ δὲ θετὴ μή-
 τηρ ἡ βλέπουσα μὲ θλίψιν τὸν υἱὸν τεταγμένον ὑπὲρ τῶν πατριωτῶν
 Ἰταλῶν, ἐφ' ὅσον ἐγγράσκειν, ἠδυνάτε νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν Κλάραν εἰς εἰ-
 ρηνικωτέραν ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων. Τὸ γῆρας εἶναι σκληρὰ δοκι-
 μασία πρὸς τὸ πλείστον τῶν γυναικῶν τῶν μὴ δυναμένων νὰ λάβωσιν
 εἰς ἐκάστην τοῦ βίου περίοδον κλίσεις καὶ ἕξεις ἀναλόγους πρὸς τὴν πα-
 ρούσῃ φάσιν τῆς ζωῆς των.

Ὅστις δὲν ἔχει τὸ πνεῦμα τῆς ἡλικίας του, ἔχει ὅλας τὰς δυστυχίας
 αὐτῆς.

Τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ 1848 διαταράξαντα τόσον βαθεῖς τὴν Βενε-

νησις δὲν ἤρμοζεν εἰς τὰς θλίψεις του καὶ ἔνθα ἢ πρὸς τὴν Αὐστρίαν ἀφοσιωμένη νεαρὰ μαρκεσία παρείχεν αὐτῷ τὴν χαριστέραν ὑποδοχὴν εἰς τὸ ἀνάκτορον Πίττι. Διότι γυνὴ ἔχουσα τὸν χαρακτῆρα τῆς Κλάρας δὲν παρατηρεῖται ἀσμένως τοῦ νὰ διατηρῆ ἐπιβρόχην ἐν τῇ κοινονίᾳ. Ἀποθανόντος τοῦ ἀρχιδουκῆ, ἡ σταθερὰ αὐτῆς ἐνασχόλησις ὑπῆρξε νὰ θριαμβεύσῃ διὰ νέας ἐπιτυχίας κατ' ἐκείνων οἵτινες εἶχον χαρὰν διὰ τὴν ἀποτυχίαν τῶν ἐλπίδων τῆς. Πρὸς τοῦτο μετεχειρίσθη μετὰ τινος δεξιότητος, ἣτις δὲν ἄλλοιπει ἀπὸ τὰς περὶωρισμένας γυναίκας, ὅταν ἔχουσι φύσει τὸ πνεῦμα τῆς βραδιουργίας, τὰς ἀρμοδίας περιστάσεις αἵτινες παρίσταντο. Ἡ παραίτησις τοῦ αὐτοκράτορος Φερδινάνδου παρείχεν εἰς τὴν δραστηριότητά τῆς νέας ἐλπίδας. Ἡ ἀρχιδουκῆσσα Σοφία, ἀφ' οὗ ἡγάπησεν ἐμπαθῶς τὸν κόσμον, καθιέρωσεν ὅλον αὐτῆς τὸν ζῆλον πρὸς θρίαμβον τῆς μερίδος τῆς θεωρούσης ὡς ἐπικίνδυνον καὶ τὴν ἐλαχίστην ὑπὲρ τῶν φιλελευθέρων ἰδεῶν παραχώρησιν. Ἐπίστευεν ὅτι προητόιμασε τὸν υἱὸν τῆς τὸν νέον Φραγκίσκον Ἰωσήφ ὡς καταλλήλον ὄργανον τῆς προσφιλοῦς αὐτῇ πολιτικῆς. Ἡ Κλάρα ἤτο διατεθειμένη νὰ λάβῃ σπουδαιότερας κλίσεις· ὅθεν μετὰ ζήλου διαπύρου ἐπεδόθη εἰς τὴν ὁδὸν τὴν ὑπὸ τῆς ἀρχιδουκίσσης διαχαραχθεῖσαν. Ζῶσα ἐν τῇ φαιδρᾷ ἐκείνῃ Φλωρεντίᾳ, ὅπου ἡ ἐξαιρετικὴ γλυκύτης τοῦ κλίματος καὶ τὸ εὐπροσήγορον τῶν κατοίκων ἔλκουσι κατοίκους ἐξ ὅλων τῶν ἐθνῶν, ἐπροσπάθει νὰ δεῖξῃ πρὸς τοὺς ἐνθέρμους μᾶλλον, ἢ διορατικούς, τοὺς συχνάζοντας εἰς τὸ μέγαρον αὐτῆς τὸ ἐπὶ τῆς νέας προκυμαίας τοῦ Ἄρνου, τὸν οἶκον τῆς Λοθαριγγίας, ἣτις εἶχε χορηγῆσει τοὺς Γύζας εἰς τὸν καθολικισμόν, ὡς προωρισμένον ὑπὸ τῆς θείας προνοίας νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν τάξιν, τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν θρησκείαν εἰς τὴν Εὐρώπην τὴν ἀναστατωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Γαλλικανισμοῦ τῶν Βουρβόνων καὶ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως τῆς κληρονόμου τῶν θεωριῶν αὐτῶν.

Αἱ φαντασιοκοπία εἰς τὰς ὁποίας ἀσμενίζονται οἱ κληρονόμοι τοῦ Μεσαιῶνος, οἱ καταδικασμένοι ὑπὸ τῆς ἀκαταμαχῆτου κινήσεως τῶν ἰδεῶν, διετηροῦντο εἰς τὴν ἑπαυλιν, ἣν ἡ Κλάρα κατεῖχε πλησίον τοῦ Βιαρεγγίου. Τοῦτο δὲ εἶναι ἐν Λιβόρνῳ ὅτι τὸ Βλαγκεβέργον εἶναι πρὸς τὴν Ὀστένδε. Κειμένη μεταξὺ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἄρνου καὶ τοῦ Σερκίου ἡ πόλις αὕτη, ἣτις κατὰ τὰ μέσα τοῦ ἠ' αἰῶνος μόλις εἶχε περὶ τοὺς τριακοσίους κατοίκους, νῦν περιέχει περὶ τοὺς 18,000. Ἡ δὲ ταχεῖα αὕτη μεταβολὴ παρείχε παράδοξόν τινα ὄψιν εἰς τὴν πόλιν, δημοιάζουσαν πρὸς νεανίαν ταχεῖως αὐξάνοντα καὶ μὴ ἔχοντά ποτε ἐνδύματα ἀνάλογα πρὸς τὴν ἡλικίαν του. Τὸ Βιαρέγγιον εἶναι συναμα χωρίον καὶ πόλις. Ἐνεκα τῶν λειψάνων τῆς ἀρχαίας θέσεώς του ἐτιμᾶτο κατὰ τὸ θέρος συχνάκις ὑπὸ τῆς Κλάρας, ἣτις μεμφομένη τὴν αὐξάνουσαν ἐν ταῖς μεγάλαις πόλεσι τῆς Ἰταλίας διαφθορὰν, διεταίνετο, ὅτι εὐρίσκοντο ἀκόμη ὑπὸ τὰς πλατάνους

τοῦ Βιαρεγγίου ἔχνη τινὰ τῶν ἡθῶν τοῦ καλοῦ παλαιοῦ καιροῦ. Τὰ ἐκ ξύλου ταπεινὰ λουτρά, ἐστηριγμένα ἐπὶ πάλων ἐφαίνοντο εἰς αὐτὴν ἀναμφιβόλως μᾶλλον πλησιάζοντα εἰς τὴν πατριαρχικὴν ἐποχὴν, ἢ τὰ καταστήματα, τὰ ὅποια ἐκάστην νύκτα ἐν Λιβόρνῳ ἐπληροῦντο ὑπὸ θορυβῶδους λαοῦ. Ἡ ὁδὸς ὀριζομένη ἐξ οἰκῶν μονωρόφων, ἐκτεινομένη παραλλήλως πρὸς τὴν θάλασσαν, ἤττον δυσηρέσει πιθανῶς τὰς ἀπλᾶς διαθέσεις αὐτῆς ἢ τὰ εὐρέα μέγαρα, ἅτινα ὑψοῦνται ἐπὶ τῆς παραλίας τῆς Λιβόρνου ἐκτὸς τῆς θαλασσίας πύλης. Μετὰ εὐαρεσκείας δὲ δεδείκνυε τὸ παλαιὸν ἐρειπωμένον φρούριον τὸ κτισθὲν κατὰ τοὺς αἰῶνας τῆς πίστωσης, τὸ μοναστήριον τῶν Καπουκίνων, τὸ μονόγραμμα τῶν Ἰησοῦτιν (IHS) τὸ ἐζωγραφισμένον εἰς πλείστας οἰκίας καὶ εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς πόλεως, τὸ εἰς τιμὴν τῆς Ἀειπαρθένου ἰδρυθὲν μνημεῖον ὑπὸ Ξαβιέρου τοῦ καρδινάλιου τοῦ Βιαρεγγίου. Ἡ δὲ λέσχη μετὰ τοὺς ὑψηλοὺς ἐκ λευκοῦ μαρμάρου κίονας αὐτῆς ἐφαίνετο αὐτῇ δυσάρεστός τις παραχώρησις εἰς τὰς κλίσεις τοῦ αἰῶνος. Ἐν γένει δὲ ἐνόμιζεν ὅτι ἐκεῖ ἤτο μᾶλλον μακρὰν τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ταρχῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος ἢ ἐν Λιβόρνῳ καὶ πρὸ πάντων ἢ ἐπὶ τῆς παραλίας τῆς θορυβώδους Λιγυστικῆς.

Ἡ θετὴ αὐτῆς μήτηρ ἦτις, ἐν Σπετσία ἢ ἐν Γενοῦῃ ἐλεγεν, ὅτι ἡγάπα ὅσον αὕτη τὸ Βιαρέγγιον, καὶ ἐπεθύμει νὰ ἐνταφιασθῆ ἐκεῖ, ἀνεπαύετο ὄντως ὑπὸ τὸ μαρμάριον μνημεῖον, τὸ ὅποιον ἡ Κλάρα ἔκτισεν εἰς τὸ κοιμητήριον. Κατὰ τὸν θάνατόν τῆς τῇ ἐσύστησε τὸν Ἀντώνιον καὶ παρεκάλεσεν αὐτὴν νὰ μὴ φεισθῆ οὐδενὸς μόθου, ὅπως ἐπαναφέρῃ αὐτὸν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν καὶ εἰς τὴν ὑποταγὴν τῆς αὐλῆς τῆς Βιέννης, ἐξ ἧς ἡδύνατο τὰ πάντα νὰ προσδοκᾷ, ἐὰν εἰλικρινῶς προσεπάθει νὰ ἐπανορθώσῃ τὰς πλάνας τῆς νεότητός του. Ἡ δὲ Κλάρα οὐδόλως ἐλησμόνησε τὴν σύστασιν ταύτην, ἣτις ἐκολάκευε τὴν ματαιοφροσύνην τῆς, παρέχουσα αὐτῇ πρόφασιν νὰ ἐπεμβαίη εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ κόμητος. Ἐφ' ὅσον δ' αὕτη συνείθιζεν εἰς τὴν ζῶην τὴν ὁποίαν κατήρτισεν, ἠσθάνετο ζωηροτέραν τὴν ἀνάγκην νὰ ἐξασκή ἐπὶ τοῦ συγγενοῦς τῆς δεσποτείας, ἢ ὁποία, ὡς ἐλεγεν, ἐνεπνεέτο ὑπὸ ἀγνωστάτου ζήλου. Δυστυχῶς ἡ περιέργεια, ἡ ὑπερηφανία, ἡ φιλοδοξία, τὸ φιλοτάραχον πνεῦμά τῆς ἦσαν τὰ οὐσιώδη στοιχεῖα τοῦ ζήλου εἰς ὃν ἤρσκετο ν' ἀπονέμῃ τὰ ὠραιότερα ὀνόματα. Ὁ χαρακτῆρ αὐτῆς παροξυνόμενος κατέστη ἐχθρικός καὶ πρὸς τὴν νεότητα, καὶ πρὸς τὴν ὠραιότητα, καὶ πρὸς τὴν εὐφύιαν καὶ πρὸς τὴν ἱκανότητα. Θεωροῦσα ὡς παγίδας τὰ ὠραιότερα ὄψια τοῦ οὐρανοῦ, ἐθεώρει ὡς λίαν εὐτυχῆ τὰ ἀνθρώπινα πλάσματα, ἅτινα βραχίον ἐξησκημένος ὡς ὁ ἰδικός τῆς, ἡδύνατο νὰ διευθύνῃ πρὸς τὴν στενὴν ὁδὸν τὴν ἀγούσαν πρὸς τὴν αἰωνιότητα. Τὸ κυριώτατον δὲ ἀτόπημα τῶν φανταστικῶν ἐκείνων ἀγῶνων κατὰ τῶν καταχθονίων δυνάμεων εἶναι ὅτι πιστεύεται, ὅτι πρέπει νὰ μεταχειρισθῶσιν κατὰ τῆς ἄκρας αὐτῶν κακίας ἕκτακτὰ τινὰ μέσα, καὶ ὅτι τὰ πάντα θεωροῦνται θεμιτὰ διὰ νὰ σωθῶσι

τῆς ἀπωλείας οἱ ἀσθενεῖς ἀπόγονοι τοῦ Ἀδάμ. Ὅθεν πᾶσα συστολή ἀφανίζεται, ὅποταν ἀναφαινῆται ἡ ἀνάγκη τοῦ θριάμβου κατὰ τῆς ἀμαρτίας· ἢ κατασκοπία π. χ. ἐφαίνετο εἰς τὴν Κλάραν ὅπως νόμιμος, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἐπαγρυπνῆ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ θρόνου καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. Ἐνεκα δὲ τῶν μέσων αὐτῆς δὲν ἦτο δύσκολον νὰ μανθάνῃ τὰς σχέσεις, ἃς ὁ κόμης Ἀντώνιος διετήρει μετὰ τῶν ἰσχυρῶν μελῶν τῆς ἐθνικῆς μερίδος, καὶ ἰδίως μετὰ τοῦ μαρκεσίου Καμίλλου, ὅστις μάλιστα προὔξενε αὐτῇ περισσοτέραν τῶν ἄλλων ἀνησυχίαν· διότι ἡ ὑπόληψις τὴν ὁποίαν ἀπῆλαυεν ἡ γνωστὴ αὐτοῦ μετριοπάθεια, ἢ πολυμάθεια, καὶ αἱ ἀκλόνητοι πεποιθήσεις του, δὲν ἐπέτρεπον οὔτε νὰ δοκιμάσῃ τις κατ' αὐτοῦ μέσα χυδαῖα διὰ νὰ ἐκφοβίσῃ αὐτὸν, οὔτε νὰ τῷ ἐπιβάλῃ ἄλλας πεποιθήσεις. Ὅθεν ἀσμένως ἤθελον περιπλέξει αὐτὸν καὶ ἐνοχοποιήσῃ διὰ νὰ εὐρωσι πρόσφασίν τινα ν' ἀπομακρύνωσιν αὐτὸν ἐκ Ἰοσκάνης. Οὗτος ὁμως ζῶν εἰς μέγαρόν τι τοῦ Montenero, ἐκτὸς τῶν τειχῶν τῆς Λιθόρνου, κατεγίνετο εἰς τὴν φυσικὴν ἱστορίαν τοσοῦτον, ὥστε δὲν ἦτο εὐκόλον νὰ ἐνοχοποιηθῇ ἄνθρωπος, ὅστις ἐφαίνετο οὐδεμίαν ἄλλην ἔχων σκέψιν ἢ τὴν συλλογὴν τῶν θαλασσιῶν φυτῶν τῆς μεσογείου. Πρέπει ὁμως νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι οἱ εἰρηνικοὶ κάτοικοι τῆς συνοικίας του ἐξεπλήσσοντο, καίτοι πάντοτε ἐπαινοῦντες τὴν εὐλικρίνειαν καὶ τὴν γενναϊότητα αὐτοῦ, διότι ἐξέλεγε τὰς μᾶλλον σκοτεινὰς νύκτας τοῦ χειμῶνος διὰ νὰ περιπατῇ παρὰ τὴν θάλασσαν. Δὲν ὑπόπτενον δὲ ὅτι ὁ νέος σοφὸς ἐξήρχετο διὰ νὰ παρατηρῇ τὸν φάρον ὅστις ὑψούμενος ὑπερθεῖν τοῦ σκότους ὡς σύμβολον τῆς ἐπιστήμης ἐκδιώκει τὰ ἐχθρικά καὶ ἐξηγριωμένα στοιχεῖα. Τίς περιηγητὴς δὲν ἠκροάσθη τὸ μυκώμενον κῦμα, προσκροθὼν μάτην κατὰ τοῦ ἀκινήτου βράχου, ἐφ' οὗ ὑψοῦται ὁ φάρος καὶ διασκορπίζον εἰς τὸν ἀέρα πίδακας ἀφροῦ, οὔτινος ἢ λευκότης ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ζοφῶδες χρῶμα τῆς θαλάσσης τῆς ὑπὸ σφοδρῶν χειμερινῶν ἀνέμων πληττομένης; Εἰς μάτην πελιδνὰ νέφη, σχήματα ἐμφαντικὰ τῆς ἀμαθείας καὶ τῆς καταστροφῆς, σφαιροῦσι τοὺς πενθίμους αὐτῶν ὄγκους πέριξ τῆς εὐθραύστου στήλης τῆς ὑψομένης πρὸς τὸν οὐρανὸν, ὡς οἱ ἀπὸ τῶν ἐλῶν τῆς Λέρνης ἐξερχόμενοι μεγάλοι κάλαμοι. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς μακίας τῶν κυμάτων, τῆς ὁρμῆς τῆς καταγίδος, καὶ τοῦ βαθέος σκότους τῶν νυκτῶν, ὁ ἀστὴρ ἐκείνος ἀκτινοβολεῖ ἀείποτε γαλήνιος καὶ θριαμβεύων. Ὁμοίως πρὸς τινα τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ τῆς Ἀνατολῆς, μεταβάλλει μορφήν εἰς πᾶσαν σχεδὸν ἀκτινοβολήσιν. Ὅτε μὲν ὡς φλόξ, ἦν εἰς τὰ δάση τοῦ Κιθαιρῶνος ἀνάπτει ὁ ποιμὴν τῆς Βοιωτίας, ἐρυθριᾷ ὡς πυρκαϊὰ, ὅτε δὲ φωτίζει τὸν γῶρον δι' ἀκτίνας λευκῆς φωτιζούσης στιγμιαίως τὰ μέγαρα μέγαλα τῆς Ἀρδεντίας. Ἄλλοτε ἡ λάμψις του φαίνεται ὡχρὰ ὡς σθονόμενος πυρσός. Πηπλανημένος ὑπὸ τῶν τρικυμιωδῶν κυμάτων, ὁ Ἰοσκάνος αὐτῆς ὑψώνει πρὸς τὸν εὐεργετικὸν ἀστέρα βλέμμα πλῆρες ἀγωνίας, ὁ φάρος λαλεῖ αὐτῷ

περὶ τῆς γενετέρας αὐτοῦ γῆς, περὶ τοῦ ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν μύρτων εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Πίσης, ἢ ὑπὸ τὰ ὄχυράματα τῆς Λούκκης ψιθυρίζοντος βύακος. Μεταφέρεται διὰ τοῦ πνεύματος εἰς τὴν πατρικὴν καλλύβην τὴν ὑπὸ τῶν ὀρεῶν τῆς Πίσης προφυλαττομένην, ὅπου ὁ κῶνος τῆς πεύκης διαχέει μετὰ τῆς εὐαρέστου θερμότητος καὶ τὴν δριμύειαν ὁσμὴν τῆς βητίνης. Ἐμψυγούμενος ὑπὸ τῶν θελκτικῶν τούτων εἰκόνων τῆς πατρίδος του διπλασιάζει τὰς δυνάμεις, διαφεύγει τοὺς σκοπέλους τῆς Γοργώνης, ἥτις ἐξέρχεται ἐκ τῆς θαλάσσης ὡς γιγαντιαῖόν τι μαυσωλεῖον καὶ εἰσέρχεται χαριωπὸς εἰς τὸν λιμένα, ὅπου ἀψηφᾷ τὰ ναυάγια καὶ τὸν θάνατον.

Ἐσπέραν τινὰ ἡ γραιῖα Ἀσσούντα ἔκρουε τὴν θύραν τοῦ μικροῦ δωματίου τὸ ὅποιον ἡ Χερουβίνη κατεῖχε εἰς τὸ τέταρτον πάτωμα οἰκίας τινὸς κατὰ τὴν ὁδὸν Λαρδερέλου, εὐρεῖαν καὶ ὠραίαν, καταλήγουσαν εἰς τὴν λεωφόρον τῶν ὑδραγωγῶν, καὶ ἥτις ὠνομάσθη ἐκ τινος ἐμπόρου γάλλου, τοῦ ὁποίου ἡ βιομηχανία εἶχε μεταβῆθῃ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τῶν βολτεβρανεῶν ἐλῶν. Ἡ Ἀσσούντα ἦτο ἀληθὴς τύπος τῶν μεσημβρινῶν ἐκείνων φυλῶν τῶν ἐγκαταλειμμένων ἐν γένει, δι' ἔλλειψιν ἀνατροφῆς ἀξίας τοῦ ὀνόματος, εἰς τὸ αὐτόματον τῶν ὁρμῶν αὐτῶν. Αἱ δυστροπίαί της ἦσαν ὅσαι καὶ τὰ προτερήματά της· ἦτο δὲ ταυτοχρόνως περιέργος καὶ ὑποχρεωτικὴ, δεισιδαίμων καὶ σκεπτικὴ, ὀκνηρὰ καὶ δραστηρία, ὅταν βαθεία τις ἀφοσίωσις διήγειρεν ἐν αὐτῇ τὴν εὐαίσθησιν. Αἱ δὲ διηνεκεῖς αὐτῆς ἐπικλήσεις πρὸς τὴν παμμακάριστον Παναγίαν τοῦ Μοντενέρου, τὴν προστάτριαν τῆς Λιθόρνου, εἶχον προσελκύσει αὐτῇ φήμην. Ὅθεν ἠδύνατο ἀνυπόπτως νὰ παρέχῃ μικράς τινας ὑπηρεσίας πρὸς τοὺς μηδόλως ἀπελιπισθέντας περὶ τῆς ἐπαναστάσεως τῆς Ἰταλίας. Δυσμενῶς διακειμένη, ἀγνοοῦσα διὰ τί, ἀλλ' ἐκ φυλετικῆς ἀντιπαθείας πρὸς πᾶν Γερμανικόν, ἤρρεσκεν εἰς τοὺς Ῥινάλδας ἔνεκα τῆς ἀφελοῦς καὶ εὐλικρινοῦς ἐκφράσεως αἰσθημάτων τινος, ὅπερ ἔχει τὸ φαινόμενον τοῦ πατριωτισμοῦ, εἰ καὶ δὲν ἔχει ποτὲ τὰς ὑψηλὰς αὐτοῦ ἐμπνεύσεις. Ἡ δὲ Χερουβίνη δὲν ἤττον μὲν ἴσως ἐντελῶς πεπεισμένη περὶ τῆς σταθερότητος τῆς πρὸς τὴν Ἰταλίαν ἀφοσιώσεως αὐτῆς, εἶχεν ὁμως ἀνάγκην τινὸς πρὸς πώλησιν τῶν ἀγυρίων πῖλων τοῦ ὁποίου μετὰ θαυμασίας δεξιότητος ἐπλεκεν. Ἡ Ἀσσούντα κατὰ τινα διαπραγματέυσιν ἐξ ἐκείνων πρὸς ἃς εἶχε κλίσιν συνῆψε σχέσεις μετὰ τῆς θαλαμηπόλου τῆς Κλάρας. Ἡ μαρκεσία, ἀνατραφεῖσα ἐν Βιέννῃ, εἶχεν ὅλας τὰς συνηθείας τῆς Αὐστριακῆς ἀριστοκρατίας· ἀποκλειστικὴ εἰς τὰς σχέσεις της συνῆπτε πρὸς τοὺς κατωτέρους αὐτῆς οἰκειότητα λίαν ἀσύνετον. Χωρὶς νὰ βεβαιωθῇ ποτε περὶ τῆς ἐγχευθίας τῆς Πρασσέδης συνωμίλει μετ' αὐτῆς περὶ ὑποθέσεων τῶν ὁποίων ἡ ἐπιτυχία ἀπῆλθε περισσοτέρας προφυλάξεως. Ἡ δὲ Ἀσσούντα πρὶν ἔλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Χερουβίνης, εἶχε φλυαρήσει μετὰ τῆς Πρασσέδης.

— Πῶς κυρία; ἀνέκραξεν ἡ γράϊα, ἐργάζεσθε ἀκόμη; ὅποια εἴσθε, λοιπὸν, ὥστε νὰ ὑπομείνητε, νὰ διάγητε τοιαύτην ζωὴν εἰς τὴν ὠραίαν μας Τοσκάνην, τὸν κῆπον τοῦτον τῆς Ἰταλίας; δὲν διέρχεσθε ἅπαξ τοῦλάχιστον τοῦ μηνὸς τὴν θαλασσίαν πύλην! ἐνῶ τὴν κυριακὴν ἕκαστος τρέχει εἰς τὸν περίπατον τῆς Ἀρδεντίας, οἱ μὲν ἐφ' ἀμάξης, οἱ δὲ ἐφιπποί, καὶ οἱ πλείστοι πεζοί, ὡς ἐγώ· μένετε τόσον ἡσύχως εἰς τὴν ἐρημικὴν ταύτην συνοικίαν, ὡς ἐὰν εἴσθε φυλακισμένη, ὡς ἐν Βενετία, κατὰ τὸν χρόνον τῆς πολιορκίας τῆς Βενετίας.

— Μὴ κακολογῆς τὴν τέχνην μου, ἀπεκρίθη ἡ νεῆνις μετὰ φαιδρῶ ὑπομνήματος, μὴ καταφρονῆς τὸ μικρὸν τοῦτο ἐμπόριον τοῦ ἀχύρου τὸ ὁποῖον εἰσάγει εἰς τὴν Τοσκάνην δεκαπέντε ἑκατομμύρια φράγκων κατ' ἔτος. Δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου πορίζονται ἄρτον ἔλαιον, καὶ πληθύνονται ὡς ἐγγίστα τὰ εἰκοσιν ἑκατομμύρια σίτου τὸν ὁποῖον ἡ κακὴ κατάστασις τῆς γεωργίας σᾶς ἀναγκάζει νὰ ἀγοράζητε. Ἄλλ' ἄς ἀφήσωμεν τὰς συζητήσεις ταύτας, αἵτινες δὲν εἶναι πρὸς τοὺς πτωχοὺς εὐχάριστοι καὶ ἄς ὁμιλήσωμεν περὶ τῆς συνοικίας μου πρὸς ἣν δὲν εἴσαι δικαία. Ἔχετε εἰς Λιθόρρον εὐρυτέραν καὶ καλλίτερον λιθωστρωμένην ὁδόν; Ἐπὶ τίνος ἄλλης ὁδοῦ ὁ ἥλιος λάμπει φαιδρότερος; ἡ ὄροσερὰ αὔρα καταβαίνουσα ἐκ τῶν ὄρέων τῆς Πίσης πνέει ἐλευθερώτερον; Ἡκούσας ἴσως περὶ τῶν βορείων πόλεων τῶν ὁποίων ἐγκωμιάζεται καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην ἡ καθαριότης καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια. Λοιπὸν ἐγώ, ἥτις εἶδον τὰς Βρυξέλλας, τὴν Δρέσδαν, καὶ τὸ Βερολίνον, δύναμαι νὰ σὲ βεβαιώσω, ὅτι ἡ εἰρηνικὴ αὕτη ὁδὸς τῆς βιομηχανικῆς ἡμῶν πόλεως, ἣν δὲν βλέπει τις καθὼς τὴν ὁδὸν Φερδινάνδου (σήμερον ὁδὸν Βίκτορος Ἐμμανουήλ), βρῖθουσαν ὀχληρῶν ἐπαυτῶν, ἐνθα δὲν ὑποφέρει τὴν εἰδεχθῆ ἔκθεσιν τῶν ἐλκῶν των, ἐνθα δὲν κωφαίνεται ἀπὸ τοὺς πενθίμους καὶ ὀρεῖς θρήνους, οὔτε ἀπὸ τὰς πολλακίας προσποιητὰς ὀδύνας των, οὔτε καταβάλλεται ἐκ τοῦ θορύβου τοῦ ὄχλου, δύναμαι νὰ σὲ βεβαιώσω, ὅτι ἡ ὁδὸς αὕτη δύναται σχεδὸν νὰ παραβληθῆ πρὸς τὰς τῶν Βελγικῶν, τῶν Σαξωνικῶν καὶ τῶν Πρωσικῶν πόλεων.

— Ἡ ὁδὸς Λαρδερέλου δὲν εἶναι ἀκαλλῆς, ἀπεκρίθη ἡ Ἀσσοῦντα μετὰ μορφασμοῦ, εἰ καὶ οὐδεὶς ἤθελε μὲ πείσει εἰς τὴν ἡλικίαν σας νὰ ζῶ εἰς αὐτὴν τὴν ἔρημον. Ἀλλὰ διὰ ποῖον λόγον κατοικεῖτε τόσον ὑψηλά; ἴσως θέλετε μὲ εἶπει πάλιν δι' οἰκονομίαν. Καὶ πρῶτον, ὅ τι καὶ ἂν εἴπητε, οἱ ἄρπαγες ἐκεῖνοι Αὐστριακοὶ δὲν δύνανται νὰ φυλάξωσι διηνεκῶς τὴν περιουσίαν σας· ἔπειτα δὲν ἔχετε ἐς Γένουαν συγγενεῖς πλουσίους, οἵτινες εἰς τὸ ἐλάχιστον νεῦμά σας ἤθελον σπεύσει ν' ἀνακουφίσωσι τὸν ἐπίπονον βίον σας; Χάριν λοιπὸν φιλοσοφίας προτιμᾶτε τὸ καταφύγιον τοῦτο· ἀλλὰ μήπως δὲν ἔχετε τὸν καιρὸν νὰ φιλοσοφήσητε; θέλετε σκεφθῆ περὶ αὐτοῦ μετὰ εἰκοσι ἔτη. Περιμένετε τὸν χρόνον, ἀπεκρίθη ἡ Ἀσσοῦντα μετὰ στεναγμοῦ ἀκουσίου, ἡ εὐκαιρία δὲν θέλει σᾶς λείψει.

1

2

3

4

5

6

1. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.   2. ΔΑΝΔΟΛΟΥ.   3. ΠΑΔΟΒΑΣ.   4. ΦΛΒΙΕΡΟΣ.
 5. ΛΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ (Πέτρος)   6. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ (Χαρίλαος)

— Ἄλλὰ, φίλη μου, δὲν εἶσαι δικαία ὡς πρὸς τὴν κατοικίαν μου. Βεβαίως δὲν εἶναι κεκοσμημένον ἕκαστον πάτωμα μὲ σιδηροῦς ἐξώστας ὡς τὰ πέντε πατώματα τῆς κατὰ τὴν ὁδὸν Σεριστόρη οἰκίας, ὅπου κατοικεῖ ἡ ἀδελφή σου Μαξιμίνα· ἀναμφιβόλως ἡ ὄροφή δὲν εἶναι ἀνεπίληπτος, καὶ αἱ δοκοὶ αἱ σχηματίζουσαι αὐτὴν ἐκ λευκοῦ χρώματος μετεβλήθησαν εἰς φαιάς. Ἀλλὰ τίποτε δὲν σὲ ἀναγκάζει νὰ ὑψόνῃς τοὺς ὀφθαλμούς· τόσον πολὺ. Ἄφησε τὴν ὄροφὴν καὶ θεώρησον πέριξ σου· μήπως αἱ τοιχογραφίαι, καίτοι ὀλίγον ὠχραί, δὲν σοὶ ἀρέσκουσι; μήπως τὰ κάρινα ἐπιπλά μου δὲν φαίνονται καλά; μήπως ὁ τάπης μου δὲν τιμᾷ τὴν μεγάλην του ἡλικίαν; ἐὰν αἱ ἐπὶ τῶν τοίχων ἐξωγραφημένα ἀνθοδέσμαι δὲν θέλγουναι τὴν φαντασίαν σου, στρέψον τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὴν ὁδὸν τῶν ὑδραγωγῶν, θέλεις ἰδεῖ ἐκεῖ ἀειθαλεῖς ὄρυς καὶ γλόχη, ὥστε θέλεις πιστεύσει, ὅτι δὲν τρέουσιν ἐκεῖ οἱ ψυχροὶ ἄνεμοι τῆς θαλάσσης.

— Περὶ δένδρων μοὶ ἑμίλει, κυρία! καὶ τί μὲ ἐνδιαφέρουν; Ὅμιλησόν μοι περὶ τῆς ὁδοῦ μου, τῆς ὁδοῦ ἁγίας Ἰουλίας. Ποία κίνησις! ποία ἐνθυμία! ποῖαι συνομιλίαι! πόσους φίλους βλέπει τις ἐκεῖ! εἴσθε εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως· ἐν βροπῇ ὀφθαλμοῦ εἰσέρχασθε εἰς τὴν μητρόπολιν, ὅπου τελεῖται ἡ ἱερουργία ὑπὸ κλήρου τόσον λαμπροῦ, τοῦ ἀρχιεπισκόπου, τοῦ γενικοῦ αὐτοῦ ἐπιτρόπου, τῶν γραμματέων του, τῶν σφραγιδοφυλάκων, τῶν σεβασμιωτάτων κληρικῶν καὶ τῶν εἰκοσιῆς σεβασμιῶν ἐφημερίων. Ἐξερχόμενη τῆς ἐκκλησίας εἴσθε ἐπὶ τῆς πλατείας τῶν ὀπλων, τέλος πάντων χωρὶς ν' ἀφήσῃς τὸ παράθυρόν σου, δύνασαι διηνεκῶς νὰ διασκεδάζῃς.

— Περὶ τούτου δυσκόλως θέλομεν συμφωνήσει, Ἀσσούντα. Ἡ ὁδός σας, τὸ ὁμολογῶ, εἶναι ὡς καὶ ἡ ὁδὸς τοῦ Ὁρους ἤτις τὴν συνεχίζει, εἶναι περιεργόν τι κρᾶμα ὀπωρῶν, ἰχθύων νωπῶν ἢ ἀλατισμένων, ἀνθέων, ὀστρειδίων, κογχυλίων, κρέατος, τυρίων, λαχανικῶν, ζώων καὶ ἀνθρώπων. Ἄλλ' εἶναι ἀνάγκη νὰ συνειθίσῃ τις εἰς τὸ θέμα τοῦτο διὰ νὰ εὐχαριστῆται βλέπων ἀκτενίστους μεταπρατρίας, ζωηρὰ παιδιὰ μὲ ὄψιν ὠχροβαφῆ, λαϊμάργους φέροντας ῥυπασὰ ἐνδύματα, ὅτινες ἔρχονται νὰ ὀσφρανθῶσι τοὺς ἀσταχοὺς, ἢ νὰ ψηλαφήσωσι τὰ ὀρνίθια. Συμφέρουν θὰ ἦτο νὰ ἦναι τις βαρῆκοος διὰ νὰ συνειθίσῃ τὸν ὄχλον ἐκείνον, ὅστις ἐκφωνίζει, κραυγάζει, γρυνιάζει, γελᾷ καὶ κλαίει· εἰς τὴν ἀλλόκοτον ἐκείνην ἀτμοσφαιραν, ὅπου ἡ ὄσμη τῶν ἀνθῶν συγγέεται μὲ τὴν ὄσμη τῆς βέγγας, ὅπου ἡ θελκτικὴ εὐωδία τοῦ πορτοκαλίου ἀναμιγνύεται μὲ τὴν ἀποφορὰν τῶν ρυακίων, τοῦ σκόρδου καὶ τοῦ κρομμύου καὶ τοῦ σεσηπότος ἰχθύος. Εἰλικρινῶς πιστεύω, ὅτι εἶσαι τόσον αὐστηρὰ σήμερον πρὸς τὴν συνοικίαν μου διότι εἶσαι μεμφίμοιρος.

— Δὲν ἔχετε ἄδικον, κυρία, εἶπεν ἡ Ἀσσούντα μετὰ σπουδῆς. Ἐρχομαι ἐκ Μοντενέρου, ὅπου ἀσμένως πάντοτε πηγαίνω διὰ νὰ εἶπω ἐν Πά-

τερ ἡ μῶν ἐμπροσθεν τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνας, ἣν οἱ ἄγγελοι μᾶς ἔφερον ἐκ τῆς χώρας τῶν Ἑλλήνων. Ἡ δὲ εὐνοία αὕτη εἶναι τόσον μεγάλη, ὅσον ἡ γενομένη εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ Λορέτου, ὅταν οἱ ἄγγελοι ἐνεπιστεύθησαν αὐτοῖς τὸν ἅγιον οἶκον (1): Ἡμεῖν λίαν εὐχαριστήμενη διότι ἐπορεύθη εἰς προσκύνησιν χάριν τοῦ μικροῦ Ἐνετοῦ Ἰακώβου, ὃν οἱ Αὐστριακοὶ ἐμαστιγώσαν (2) καὶ ὅστις δὲν ἠδυνήθη ν' ἀναλάβῃ ἀφ' ὅτου οἱ κτηνώδεις Τυρωλοὶ, ἀναδεχθέντες τὴν βδελυρὰν ταύτην ἐντολήν, ἀντάξιον Τούρκων μᾶλλον ἢ χριστιανῶν, ἐκάκωσαν αὐτόν. Ἐπανελθοῦσα, συνήντησα τὴν Πρασέδην, ἥτις μοι ἐνεπιστεύθη πράγματα τόσον παράδοξα, ὥστε ἀκόμη εἶμαι συγκεινημένη. Φαίνεται, ὅτι ἐκεῖνος ὁ μαρκέσιος Κάμιλλος, ὅστις κατοικεῖ εἰς Μοντερόν, ὑπὸ τὴν σκέπη τῆς παναχράντου Θεομήτορος, ἐνοχοποιεῖται ἐκ τινων ἀνταποκρίσεων μετὰ τῶν ἐν Τουρίνῳ καὶ ὅτι καταχωρίζει εἰς ἐφημερίδα τινὰ τῆς πόλεως ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἡ Πρασέδη ἀποκαλεῖ ἀσεβαστάτην τὸ δι... τὸ δίκαιον νομίζω, ἐπιστολάς γραφεῖσας ὑπὸ τινος σπουδαστοῦ τοῦ πανεπιστημίου τῆς Πίσσης, τὸν ὁποῖον κάποτε εἶδον εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μαρκεσίας Κλάρας. Ἡ δὲ θαλαμηπόλος μοι παρέστησεν, ὅτι ἐπαγρυπνοῦν μετὰ ἐπιμελείας διὰ τὰ κινήματα αὐτῶν, καὶ ὅτι μετ' ὀλίγων θέλουσι κάμει κατ' οἶκον ἐρευνᾶν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ μαρκεσίου, ὅστις φαίνεται ἀξιολογὸς ἄνθρωπος καὶ οὐδόλως φαίνεται ἄθεος. Τὸ μόνον σφάλμα του, μοι εἶπεν ὁ Ἰωσήφ, μάγειρος τοῦ ξενοδοχείου τῶν ὄστρεϊδίων, εἶναι ὅτι περιδιαβάξει εἰς ὦραν καθ' ἣν ὅλη ἡ συνοικία βαθέως κοιμᾶται.

Ἡ σκία παραπετάσματος τινος ἔβριπτεν εὐτυχῶς πέπλον τινὰ ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς Ἐνετίδος, καὶ ἡ Ἀσσούντα δὲν ἠδυνήθη νὰ παρατηρήσῃ τὴν ἐντύπωσιν ἣν ἐπροξένησαν αἱ ἐκμυστηρεύσεις τῶν ὁποίων δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποπτευθῇ τὴν σπουδαιότητα. Ἡ Χερουβίνη ἐπεθύμει νὰ ἀναγγεῖλῃ ἀμέσως τῷ Ἀντωνίῳ περὶ τοῦ κινδύνου, εἰς ὃν ἦτον ἐκτεθειμένος. Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἐπεθύμει νὰ γείνη ὠφέλιμος εἰς τὸν Κάμιλλον, ἔγραψεν αὐτῷ γραμμάς τινὰς δι' ὧν παρεκάλει αὐτὸν νὰ περιδιαβάσῃ, περὶ τὴν ὦραν τοῦ ὕμνου τοῦ πρὸς τὴν Παναγίαν, πλησίον τῆς ὁδοῦ τῶν ὑδραγωγῶν εἰς τὴν ἐκ λευκῶν δενδροστοιχίαν τοῦ κήπου τῆς δεξαμενῆς. Ὁ καιρὸς ἦτο σκοτεινὸς πρὸ τινων ἡμερῶν, ψυχρὸς βορρᾶς ἐπέπνεεν ἀπὸ τὰ Ἀπέννια καὶ ἡ Ἐνετις ἤλπιζεν εὐλόγως, ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Λιθόρνου, οἵτινες εἶναι εὐαίσθητοι εἰς τὸ ψῦχος, ὡς ὅλοι οἱ μεσημβρινοὶ λαοὶ, δὲν ἤθελον ἀναβῆναι κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην μέχρι τοῦ περιπάτου τοῦ ἐπονυμασθέντος ἐξ ὑδραγωγείου κτισθέν-

(1) Ἡ οἰκία τῆς Παναγίας ἡ ἐκ Ναζαρέτ μετενεχθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς Δαλματίαν τὴν 12 Μαΐου 1271, ἔπειτα εἰς Ἰταλίαν τὴν 9 Δεκεμβρίου 1294.

(2) Ἴδε τὸ ψήφισμα τῆς 7 Ἰουλίου 1851 ἐν τῇ Τοσκάνῃ καὶ Αὐστρίᾳ, Φλωρεντία, 1859.

τος ἐπὶ Φερδινάνδου τοῦ Γ' καὶ τὸ ὁποῖον ἀγεί ἀλλιστον ὕδωρ ἐκ τῶν ὁρέων τῆς Colognole. Ἄν δὲ καὶ ὁ περιπάτος εἶναι δημόσιος, ἐπειδὴ ὁ κήπος, ἐνθα ἡ Ἐνετις ἐμελλε νὰ ἴδῃ τὸν κόμητα, κείται εἰς τὴν ἐσχάτην τῆς ἀπέναντι τοῦ λιμένος πόλεως, ὁ δὲ λαὸς τὴν ἐσπέραν φέρεται περὶ τὴν Ἀρδεντίαν, ὁ κήπος οὗτος περὶ τὴν ἐσπέραν εἶναι ἐν μοναζίᾳ. Ἄλλως δὲ ἔνεκεν τῆς ἀπομακρύνσεως του ἐκ τῆς θαλάσσης, τὰ δένδρα ἠῦζανον καλλίτερον ἢ εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Ἀρεως καὶ εἰς τὴν Ἀρδεντίαν, καὶ ἐσχημάτιζον δενδροστοιχίας συσκίου, ὅπου δύο πρόσωπα ἠδύναντο νὰ ἀνταλλάξωσι λέξεις τινὰς χωρὶς νὰ διεγείρωσι τὴν ἀνησυχίαν τῆς ἀστυνομίας τοῦ μεγάλου δουκός. Ἡ νεῆνις ἐν Βενετία ὀλίγον εἶχε σχετισθῆ μετὰ τοῦ μαρκεσίου Καμίλλου, ἀλλ' οὗτος ἰκανῶς ἐγίνωσκε τὰ φρονήματά τῆς, καὶ ἠδύνατο νὰ ἔχῃ πρὸς αὐτὴν πλήρη ἐμπιστοσύνην. Ὁμολόγησε λοιπὸν ἄνευ δισταγμοῦ, ὅτι ἡ εἰδοποίησις τὴν ὁποίαν ἐλάμβανε ἤρχετο λίαν εὐκαίρως καὶ ἐμελλε νὰ ἀναχωρήσῃ τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἰς Πίσαν, διὰ νὰ ματαιώσῃ μετὰ τοῦ Ἀντωνίου τὴν σκευωρηθεῖσαν συνωμοσίαν ἐναντίον των.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς σπουδαίας ταύτης μερίμνης, ἂν καὶ ὁ χαρακτήρ αὐτοῦ ἦτο ὀλίγον συγκοινωνικός, ὁ μαρκέσιος δὲν ἠδυνήθη νὰ κρύψῃ τὴν χαρὰν ἣν ἡ ἐμφάνισις τῆς Ἐνετίδος νεάνιδος ἐπροξένει εἰς αὐτόν. Ἐφαίνετο δὲ ὅτι ἤκουεν ἐκάστην αὐτῆς λέξιν μετὰ ἐνδομύχου θελητήρου, ὅπερ ἡ μουσικὴ παράγει, ὅταν διεγείρῃ εἰς τὴν ψυχὴν ἐντυπώσεις βαθείας καὶ γαληνείας. Ἡ σταθερότης τῆς Χερουβίνης, τὸ ζωηρὸν αὐτῆς πρὸς τὸ κατ' ἰδέαν αἶσθημα, τὸ ἀτάραχον τῆς ὑπομονῆς, ἥτις καθίστα αὐτὴν ἀόργητον καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἐκθέτοντας αὐτὴν εἰς τὰς σκληροτέρας θυσίας, ἡ μετροπροσύνη, δι' ἧς ἐξέφραζε τὰς μᾶλλον ἰδιοβρῦθμους καὶ ὑψηλὰς ιδέας, ἐνεποίουν εἰς τὸν Κάμιλλον θαυμασμόν, ὃν οὐδόλως ἐπροσπάθει νὰ κρύψῃ. Εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὅπου ὁ δεσποτισμὸς καὶ ἡ θεοκρατία διετήρησαν τοὺς λαοὺς εἰς ἄκραν ἀμάθειαν τοσοῦτον ἐναντίαν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀληθοῦς ἠθικῆς, τῆς ὁποίας οὐσία εἶναι ἡ δικαιοσύνη, αἰσθάνεταί τις κατὰ πρῶτον βαρεῖαν θλίψιν καὶ ἀθυμίαν. Ἀλλὰ βραδύτερον διακρίνει, ὅτι εἰς τὸν κόλπον τῶν καθυστερούντων τούτων λαῶν, δύναται νὰ ἀναφανῶσιν πρόσωπα ἀνώτερα καὶ αὐτῶν τῶν παρὰ ταῖς μᾶλλον πεπολιτισμέναις χώραις ἐξόχων ἀνδρῶν. Ἡ Χερουβίνη, ἓνα τῶν τύπων τούτων ἐμφανίσασα, εἶχε τὴν δραστηριότητα Ἀγγλίδος χωρὶς νὰ ἔχῃ τὴν ἀκαμψίαν αὐτῆς, τὴν ἐκπαίδευσιν Γερμανίδος, ἀλλ' ἄνευ τῆς σκιάς τῆς προσποιήσεως καὶ τῆς σχολαστικότητος, τὸ ἐνθυμον καὶ τὴν ἀγάπην Γαλλίδος χωρὶς νὰ ἔχῃ τὴν ὀχληρὰν ἀπερισκεψίαν καὶ τὸν παιδαριώδη χλευασμὸν αὐτῆς. Ὁ δὲ πρὸς τὴν πατρίδα αὐτῆς ἔρας ἦτο ἀπηλλαγμένος παντός ἐμφαντικῶ φανατισμοῦ. Ἄν καὶ δὲν εἶχε κλίσιν ζωηρὰν πρὸς τὴν δημοτικότητα, ἐπειδὴ πρὸ πάντων ἦτο ἀληθῆς κατὰ φύσιν καὶ εὐμενῆς,

ἤρσκετο καὶ μετὰ τῶν μικρῶν καὶ μετὰ τῶν μεγάλων, ἡγαπᾶτο ἐπίσης ὑπὸ τῶν γερόντων καὶ τῶν παιδιῶν. Δὲν ἦτο μὲν ἐντελῶς ἀπηλλαγμένη ἀριστοκρατικῶν προλήψεων, ὡς ὁ μαρκέσιος, ἦτο ὁμοῦς εὐκρινῶς χριστιανῆ, θεωροῦσα τὴν ἐργασίαν ὡς νόμον σωτηριώδη ἐπιβεβλημένον εἰς πάντας ἀνεξαιρέτως, ὥστε καὶ εἰς τὸ εὐτελὲς ἔργον, ὅπερ ἐξεπώνει οὐδένα ἔδλεπεν ἐξευτελισμόν. Ὅθεν ἀπεκρίνετο εἰς τὸν Κάμιλλον ἀπλούστατα καὶ ἀφελέστατα, ὅταν ἠρώτα αὐτὴν εὐλαβῶς περὶ τῆς καταστάσεως τῆς οἰκογενείας τῆς, ἣν ἡ ξένη δεσποτεία κατεδίωξε. Αὕτη δὲ ἔλεγε γελῶσα, ὅτι ἐὰν ὁ ἅγιος Παῦλος κατεσκευάζε σκηνάς, διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν λαόν του ἐκ τῆς τυραννίας τῶν Φαρισαίων, αὕτη ἔθελεν ὑπάγει ἀγμένως ὡς ἡ ἡρωϊκὴ μήτηρ τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη, τῆς ὁποίας τὴν ἱστορίαν διηγῆθη αὕτῃ ὁ ἐν Βενετία ἱερεὺς τῆς Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας, νὰ σκάπτῃ τὴν γῆν ἀναμένοσα τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς πατρίδος τῆς. Σεις οἴτινες εἴσθε εὐμενεῖς πρὸς τοὺς δημοκράτας, ἐπρόσθεσε μετὰ πονηρίας, βλέπουσα τὸν μαρκέσιον ἐκπληκτον, δύνασθε ν' ἀπορῆτε διὰ παρομοίας ἀποφάσεις; Ἐκτὸς τούτου ἔχω τὴν εὐτυχίαν, ὅπως ὁ κόμης Καβούρ, μηδέποτε νὰ στενοχωρῶμαι. Καὶ ἂν εἶχον ὀλιγωτέραν κλίσιν εἰς τὴν ἐργασίαν τὴν τόσον ἔμφυτον εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὅσον ἡ πτῆσις εἰς τὸ πτηνόν, ἡ περίεργος αὕτη πόλις ἤθελε μοὶ παρέχει διηνεκὴ ἀφορμὴν παρατηρήσεων. Ἐν τῶν μεγάλων θελήτρων τῆς φιλάτης μοι Βενετίας εἶναι ἡ ἀνατολικὴ αὐτῆς ὄψις, ἣν τὸ ὄνομα αὐτῆς, Σκλαβικὴν καταγωγὴν ἐμφαίνον, ἀνακαλεῖ πάντοτε εἰς τὸν νοῦν. Ἡ Βενετία φαίνεται, ὅτι εἶναι ἀποικία τις ἀνατολικῆ πρὸς βορρᾶν τοῦ Ἀδρία. Τὰ μνημεῖα, ἡ ἱστορία καὶ αἱ θρησκευτικαὶ αὐτῆς τάσεις, τὰ πάντα δεικνύουσιν ἐν τῇ πατρίδι τοῦ Φρά-Πάολο-Σάρπη τὰς τάσεις τῆς Ἑλληνοσλαβικῆς εὐφυίας μεταποιηθείσας ὑπὸ τοῦ κλίματος καὶ τῆς ἐπιρροίας τῆς Ἰταλίας. Ἡ Λιθόρνος μετέχει ὀπωσῶν τῆς ὄψεως ταύτης, ἀλλ' ἐδῶ ἡ Ἀφρικανὴ ἀνατολὴ συμπαρίσταται μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς. Ἐκτὸς δὲ τῶν ἀπογόνων τῆς Ἑλλάδος ἡ τῶν φυγάδων ἐκ Χίου καὶ ἐκ τῆς Ἑπτανησιακῆς δημοκρατίας, ἡ Ἀφρικὴ, ἐξ ἧς ἀποχωρίζομεθα διὰ στενοῦ τινος πόρου μᾶς ἀποστέλλει τοὺς μαύρους ἢ ἡλιοκαεῖς λαούς τῆς. Ἐπὶ δὲ τῶν σκυθρωπῶν ἐκείνων ὄψεων δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ ὅλας τὰς ἀποχωρήσεις τοῦ ἀνθρωπίνου δέρματος, ἀπὸ τοῦ ὠχροῦ μέχρι τοῦ μελανοῦ. Χωρὶς δὲ νὰ ἦναι τις κρανιοσκόπος, δύναται νὰ σπουδάσῃ ὅλα τὰ κρανία τὰ ἀπὸ τοῦ Ἀραβος, τοῦ εὐγενοῦς τέκνου Σημιτικῆς φυλῆς τῆς ἐπὶ τῆς ἀφρικανῆς παραλίας, μέχρι τῶν μᾶλλον ἐκφυλισθέντων τέκνων τοῦ Χαμ, τῶν ὁποίων τὸ πεπιεσμένον μέτωπον, αἱ λαγαραὶ κνήμαι, οἱ πλατεῖς πόδες ὁμοιάζουσι μᾶλλον πρὸς πίθηκον ἢ πρὸς τοὺς ὑπερηφάνους ἀπογόνους τῶν Ἀριανῶν τῶν υἱῶν τῶν θεῶν. Ἡ ποικιλία τῶν ἐνδυμασιῶν αὐξάνει τὴν διαφορὰν τῶν φυσιογνωμιῶν, τὸ λευκὸν τουλπάνιον τοῦ σαρκίου, ἡ πορφύρα τῆς ζώνης, τὰ ζωηρὰ χρώ-

ματα τῶν καφτανίων, ἀποτελοῦσι παράδοξον ἀντίθεσιν πρὸς τὰ σκοτεινὰ χρώματα τὰ ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων ἐπιζητούμενα. Ἀλλὰ ὅλοι οὗτοι οἱ ξένοι εἶναι τόσον οἰκείοι ἐνταῦθα, ὥστε τὰ παιδιὰ δὲν στρέφουσι διὰ νὰ ἴδωσιν αὐτούς· ὁ κάτοικος τῆς Τύνιδος σύρει ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τὰ ἐκ κιτρίνου μαροκίνου σανδάλια του, καὶ ὁ Ἕλλην ναύτης περιστρέφει τοὺς κόκκους τοῦ κομβολογίου, καὶ οὐδεὶς προσέχει οὔτε εἰς τὴν στάσιν, οὔτε εἰς τὴν γλῶσσαν των. Τὸ κατ' ἐμὲ, ἥτις δὲν εἶδόν ποτε τὴν Ἀφρικὴν, δὲν συμμερίζομαι τὴν ἀδιαφορίαν ταύτην. Οἱ Ἑβραῖοι καὶ οἱ Ἀραβες, τέκνα τῆς αὐτῆς ὁμοφυλίας, οἱ Μαυρούσιαι, υἱοὶ τοῦ Ἀτλαντος, οἱ ἀπόγονοι ἐκείνου τοῦ Χαμ, πάντες οἱ παράδοξοι οὗτοι τύποι τοῦ ἀνθρωπίνου γένους διεγείρουσιν ἐν ἐμοὶ τὴν σκέψιν ὅτι δὲν συνεπληρώθησαν ἔτι αἱ τύχαι τῆς φυλῆς ἡμῶν. Ἐνῶ ἡ φυλὴ αὕτη εἶναι τεταπεινωμένη, ὄνειροπολῶ ὑπὲρ τῶν Λατίνων τὴν δεσποτείαν τῆς ἀγρίας Ἀφρικῆς, παροργίζομαι βλέπουσα αὐτούς, ἕνεκα τῆς βίας τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν εἰς ἣν ὑπέκουσι, οὐδὲν συντελοῦντας ὑπὲρ τῆς γενικῆς προόδου τοῦ πολιτισμοῦ, ἐνῶ οἱ Ἀγγλοσάξωνες πορεύονται νὰ δημιουργήσωσι νέους κόσμους εἰς τοὺς λειμῶνας τῆς βορραιοῦ Ἀμερικῆς καὶ εἰς τὰς ἐρημίας τῆς Αὐστραλίας, καὶ οἱ Σλάβοι τῆς Ἀνατολῆς φέρουσι τὴν σημαίαν τῆς Ῥωσσίας μέχρι τῆς κεντρικῆς Ἀσίας. Πότε λοιπὸν θέλει ἀνατείλει ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ὁ χριστιανισμὸς, παύων τὴν ἀδελφοκτονίαν, θέλει συμπληρώσει εἰς τὸν βάρβαρον κόσμον τὸ ἐνδοξον ἔργον, ὅπερ ἡ θεῖα πρόνοια ἐνεπιστεύθη αὐτῷ;

Ὁ Κάμιλλος ἐπεθύμει νὰ εὕρισκεν εἰς τὸν Ἀντώνιον τὴν αὐτὴν δραστηριότητα, ἣν ἐθαύμαζεν εἰς τὴν νέαν Ἑνετήν. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἐκεῖνος δὲν ἠδύνατο ὡς αὕτη ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐν τῷ παρόντι θλίψεως καὶ ἀθυμίας ἀτενίζῃ μετ' ἐνθουσιασμοῦ εἰς χρηστότερον μέλλον. Ἡ ἀποκάλυψις τῆς κατ' αὐτοῦ συνωμοσίας ἧς ὑπέθετεν, ὅτι μετείχεν ἡ Κλάρα, παρήγαγε κακίστην ἐντύπωσιν ἐπὶ τοῦ σπουδαστοῦ τῆς Πίσσης. Ὡς δὲ ὁ Μανίνης καὶ τόσοι ἄλλοι, οὔτε αὐτὸς δὲν ἐμελλε νὰ παρασταθῇ εἰς τοὺς θριάμβους τοῦ 1859. Οἱ κόποι τῆς πολιορκίας, οὗς ὑπέστη εἰς ἡλικίαν τόσον νεαράν, ἐπὶ πολὺ εἶχον ἀλλοιώσει τὴν υγίειάν του, ὅπως δὲ ἐνασχολούμενος περὶ τὰς σπουδὰς του, ἀποφεύγων ἐπιμόνως πᾶσαν διασκέδασιν, καὶ τὴν ἀναγκαίαν ἔτι προσπαθῶν νὰ λησμονήσῃ τὰς θλίψεις τῆς πατρίδος, διὰ τῆς ἐργασίας, δὲν κατενόει τὴν βαθμιαίαν ἐξασθένησιν τῶν δυνάμεών του. Ἡ κατ' ἀνάγκην ὑπάρχουσα στενοχωρία τῶν μετὰ τῆς θετῆς αὐτοῦ ἀδελφῆς σχέσεων, ἥτις καὶ ὅτε ἔζη ἡ κόμησσα, ἡγάπα νὰ ἐπιδεικνύῃ ὑπεροχὴν καὶ πρὸς ἐκείνους τῶν ὁποίων ὤφειλε νὰ σέβηται τὰς ὑψηλὰς ἰδέας, οὐδόλως συνετελεῖ πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως ταύτης. Οὐδεμία λοιπὸν διάχυσις ἦτο δυνατὴ εἰς οἰκογένειαν, ὅπου ἡ Κλάρα καὶ οἱ πολυάριθμοι ξένοι οὗς αὕτη ὑπεδέχετο ὁμίλου, ὡς ἐὰν ἡ Εὐρώπη ἦτο καταδικασμένη εἰς τὴν πένθιμον στασιμότητα τῶν ἀπολιθωμένων ἐκείνων κρατῶν τῆς ἀνατο-

λικῆς Ἀσίας. Τινὲς δὲ ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν ἀπάθειαν τοῦ Ἀντωνίου ὑποφέροντος τὰς ἀπρηχαιωμένας ἐκεῖνας φωνασκίας. Ἄλλ' οἱ Ἴταλοὶ δύνανται ἐν ἀνάγκῃ νὰ ὑπομένωσι μέχρι οὗ σημάνῃ ἡ ὥρα τῆς ἐκδικήσεως. Ἐπὶ πόσα ἔτη ὁ Κάρολος Ἀλβέρτος περιέστειλε τὸ μίσος αὐτοῦ ἐναντίον τῆς δυνάμεως τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸς ὁ Δεμαϊστρος, ἐκφράζων τὴν ὀργὴν τοῦ Σαβαυδικοῦ οἴκου, δὲν ἐφοβήθη νὰ ἀποκαλέσῃ ἐχθρὰν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ὁ βασιλεὺς τῆς Σαρδηνίας υπέλαβε κατ' ἀρχὰς ὅτι ἡ τοσοῦτον ἀναμενομένη ὥρα εἶχε σημάνει· ἀλλ' ὅταν εἶδε τὴν ἐκδίκησιν τῆς Ἰταλίας ἀναβαλλομένην, ἀπῆλθε νὰ ἀποθάνῃ ἐξ ὀργῆς καὶ θλίψεως ἐν ἐξορίᾳ ἐκουσία, καταλιπὼν τὸν θρόνον εἰς ἄξιον κληρονόμον τῆς δικαίας αὐτοῦ μνησικαχίας.

Τὸ μόνον καταφύγιον τοῦ Ἀντωνίου ἦτον ἡ πρὸς τὸν Κάμιλλον ἐμπιστοσύνη καὶ φιλία αὐτοῦ. Οὗτος παντὶ σθένει προσεπάθει νὰ προφυλάξῃ αὐτὸν τῆς ἀθυμίας.

— Ἀγαπητέ μοι φίλε, ἔλεγε περιδιαβάζων εἰς τὸν βοτανικὸν κήπον τὸν ἰδρυθέντα ὑπὸ τοῦ ἐνδόξου Ἀνδρέα Κισαλπίου, ἡ Ἰταλία θὰ μάθῃ νὰ νικᾷ ὅπως ὁ Ἄννιθας, ὑποκύπτουσα εἰς ἥττας διδακτικάς. Γνωρίζεις ὅτι καίτοι προβλέπων τὴν δλεθρίαν ἔκβασιν τῆς κατὰ τὸ 1828 ἐθνεγερσίας, δὲν ἐδίστασα νὰ συμμετάσχω μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἐκ τῶν σφαλμάτων αὐτῶν θέλει προκύψῃ πείρα ὠφελιμωτέρα πάντων τῶν συλλογισμῶν μας· ἐστὲ βέβαιοι, ὅτι ἡ προσεγγίζουσα ἐπανάστασις, ἐὰν δὲν ἐπιτύχῃ, θέλει μᾶς πλησιάσει μᾶλλον πρὸς τὸν σκοπὸν, ὃν ἀείποτε οφείλομεν νὰ ἔχωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν, τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν ἐνότητα τῆς Ἰταλίας. Ἐὰν ἐθεώρῃς τὰ περὶ σὲ μετὰ περισσοτέρας προσοχῆς, ἤθελες ἰδεῖ, ὅτι καθ' ἑκάστην προσοδεύομεν. Ἐνθυμήθητι· σοὶ ἀναφέρω τὸ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας παράδειγμα, τί ἦτο ἡ Λιθόρνος ἐπὶ τοῦ καρδινάλιου μεγάλου δουκός. Πρὸ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐφαίνοντο μόνον ναῦται τινες. Τὸ ἄσυλον τοῦτο τῶν τυχοδιωκτῶν καὶ τῶν προγεγραμμένων, δεχόμενον ἐπὶ Φερδινάνδου τοῦ Α' τοὺς διαφεύγοντας τὴν ἰσπανικὴν μισαλλοδοξίαν καὶ τὴν μουσουλμανικὴν τυραννίαν, ἐφαίνετο ἄρᾳ γε ὅτι ἦτο προωρισμένον πρὸς τὴν εὐημερίαν, ἧς σήμερον ἀπολαύει ἡ πλουσία αὕτη πόλις; Πρὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν ἡ Βενετία δὲν ἦτον ἀληθὴς αὐλὴ τῶν θαυμάτων, ὁμοία πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Βίκτορος Οὐγγου περιγραφομένην εἰς τὴν Notre-Dame, φωλεὰ λαθρεμπόρων, ἀνθρώπων ἀνεσιτίων, αἰσχροκερδῶν καὶ δολοφόνων; Τὴν νύκτα τὸ ἐγγχειρίδιον ἐκινεῖτο καὶ ἡ πένθιμος κραυγὴ Ἀηστὰί! ἐτάραττε τὸν ὕπνον τῶν κατοίκων ὅλης τῆς πόλεως. Κακοῦργοι ἀλυσίδετοι, ἐνδεδυμένοι κόκκινα ἢ κίτρινα, φέροντες τὴν ἀπόφασιν τῆς καταδίκης τὴν εἰς τὰ νῶτα, περιέφερον εἰς τὰς ἀγυῖας τὴν βδελυρὰν εἰκόνα τοῦ ἐγκλήματο; καὶ τῆς κακίας, καὶ παρεῖχον εἰς τὴν Λιθόρνον τὴν εἰκόνα τῆς ἐρκτῆς. Ἡ Ἀρδεντία ἦτο ξηρὸς αἰγιαλλός, ἐνθα ἡ πολυ-

ΑΗΜΙΛΙΟΥΣ ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ

ποίκιλος ἀνατολικῆ ἐνδυμασίᾳ ὑπενθύμιζεν εἰς τὸν περιηγητὴν τοὺς κατὰ τῆς Πίσσης ποιηθέντας στίχους ὑπὸ τοῦ Δονιζόνη, ποιητοῦ τοῦ Θ' αἰῶνος καὶ θαυμαστοῦ τῆς περιφανοῦς κομῆσεως Μαθιλίδης·

« Πόλις βεβηλωμένη ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν, τῶν Τούρκων, τῶν Λιθύνων καὶ τῶν Πάρθων· καὶ ἐπὶ τῆς ὁποίας τὰς παραλίαις πλανῶνται Μαῦροι, Χαλδαῖοι. »

Οἱ σοφοὶ νόμοι Λεοπόλδου τοῦ Α' ἤρχισαν τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ ὄχλου ἐκείνου ὅστις ἐφαίνετο ἀνθισταμένος εἰς πάντα πολιτισμόν. Ὁ μέγας δούξ, ἀνεξάρτητος τῆς Ῥώμης, ὅστις δυστυχῶς δὲν ἐπραγματοποίησεν ἐν Βιέννῃ τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἐν Φλωρεντία συλληφθείσας ἐλπίδας, παραχωρήσας εἰς τοὺς Ἑβραίους πάντα τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου, ἐδίδαξεν αὐτοῖς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐκπαιδευθῶσι. Αἱ σχολαὶ αὐτῶν μετὰ καρτερίας εἰργάσθησαν, ὅπως ἀντιπαλαίσωσι κατὰ τῶν παραδόσεων τῆς ὀκνηρίας καὶ τῆς ἀντιστάσεως, τοῦ θλιβεροῦ ἐκείνου καρποῦ τῆς σκληρᾶς καταπίεσεως τῆς κατὰ τὸν Μεσαιῶνα ἐπιβληθείσης εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῶν χριστιανῶν. Οἱ δὲ ξένοι, εὐρίσκοντες τότε εἰς τὰ φιλόξενα ταῦτα τεῖχη τὰς ὠφελείας καὶ τὴν δικαιοσύνην, ἣν ἠρνοῦντο αὐτοῖς ἀλλαγῆ, τοσοῦτον εἰς τὴν Λιθόρνον ἀφοσιώθησαν, ὥστε τὸν Μάϊον 1849 εἶδες τὴν πόλιν ταύτην τὴν ἰδρυθεῖσαν ὑπὸ τῶν ξένων, νὰ ἀναδειχθῆ ἡ φιλογενεστάτη τῶν Τοσκανικῶν πόλεων καὶ νὰ ἀναγκάσῃ τοὺς Αὐστριακοὺς νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν βίαν, ὅπως εἰσέλθωσιν εἰς αὐτήν. Ἐὰν ἀνελογιζόμεθα τὰ αἷτια τῆς ἀξιοσημειώτου ταύτης ἀναμορφώσεως, ἐὰν εἰργαζόμεθα εἰς διάδοσιν χριστιανισμοῦ ἀνεξιθρήσκου, ἀδελφικοῦ καὶ ἐλευθέρου, ἐδιδάσκομεν εἰς τὸ πλῆθος τὸ ἀξιόλογον τῆς παιδείας, ἃν διηγείρομεν εἰς τὸν λαὸν τὴν ψυχὴν τῆς πατρίδος τὴν καταπνιγεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀμαθείας καὶ τῆς δεισιδαιμονίας, ἄντι νὰ καταναλίσκωμεν τὰς δυνάμεις ἡμῶν εἰς ματαίαις συνωμοσίας καὶ εἰς μισητὰς διαιρέσεις, εἰς ἐπιζήτησιν παράφορον καὶ παιδαριώδη συμμαχιῶν ἀδυνάτων, δὲν ἠθέλομεν ὑποστῆ τσοσαύτας ἤττας! Ἦθελεν ἀρκέσει μόνον νὰ πληξώμεν τὸ ἔδαφος μὲ τὸν πόδα, ὅπως ἐξέλθωσι στρατοί. Ἀλλὰ ἀνατεθραμμένοι εἰς πειθαρχίαν θρησκευτικὴν, ἥτις ἀναθέτει τὸ πᾶν εἰς αὐθέντας, δὲν ἐνοήσαμεν μέχρι τοῦδε τὴν σπουδαιότητα τῶν ἰδεῶν, ἐπιδιώκοντες μᾶλλον τὰ μέσα δι' ὧν περαιοῦται ἡ ἐπανάστασις, ἀλλὰ δι' ὧν δὲν κατορθοῦται· διότι πᾶσα ἐπανάστασις σπουδαία ἄνευ τῆς εἰλικρινοῦς συνδρομῆς τοῦ λαοῦ εἶναι ἀδύνατος. Τώρα γινώσκοντες τὰ αἷτια τῶν συμφορῶν μας, δὲν εἶναι προτιμότερον ν' ἀλλάξωμεν δρόμον ἢ τὸ νὰ παραδιδώμεθα εἰς ἀθυμίαν ἀναξίαν πρὸς ἄνδρας γενναίους;

Ὁ Ἀντώνιος, ὅστις δὲν εἶχε τὸ ἐταστικὸν πνεῦμα τοῦ φίλου του, ἐμέμφετο αὐτὸν ὁσάκις οὕτω τῷ ἔλεγε νὰ ἦναι ὑπομονητικὸς, ὡς ἐὰν ἦτον αἰώνιος· θεωρῶν ὡς οἱ δημοκράται λίαν σπουδαῖα τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀνατροπῆς τοῦ λαοῦ. Ἡ προσδοκία τῶν μαχῶν ἔτερπεν αὐτὸν πλείο-

περον ἢ τὰ ὑπὸ τοῦ φίλου του δεικνυόμενα μέσα, καὶ περὶ τούτων διη-
νεκῶς ἐσκέπτετο εἰς τοὺς ἐρημικοὺς αὐτοῦ περιπάτους. Ἡ Πίσσα μεταξὺ
τῶν πόλεων τῆς Ἰταλίας ἀρμόζει εἰς τὴν μελαγχολικὸν βρεμβασμόν.
Ἡ Ἑλληνικὴ αὕτη ἀποικία, γενομένη ἄλλοτε ἐκ τῶν περιφανεστέρων
δημοκρατιῶν τῆς κεντρικῆς Ἰταλίας, διετήρησε μόνον σκιάν τινα τῆς
κατὰ ἰβ' αἰῶνα λαμπρότητός της. Ἡ ἔνδοξος αὕτη πόλις τῶν Γιβελίνων
δλονὲν παρήκμασεν ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ιγ' αἰῶνος. Αἱ δὲ ἐπ' αὐτῆς κατε-
νεχθεῖσαι συμφοραὶ πληροῦσι τὸ πνεῦμα τοῦ περιηγητοῦ θλιβερῶν σκέ-
ψεων, ὅταν περιπατῇ ἐπὶ τῆς ἐρήμου προκουμαίας παρὰ τὰ ὠχρὰ βεῖθρα
τοῦ Ἄρνου. Ὁ κόμης Οὐγγολίνος καὶ ὁ πύργος τῆς πείνης, ὁ τραγικὸς
θάνατος τοῦ σφραγισοφύλακος Γαμβακόρτα, αἱ πολιορκίαι καὶ ἡ πείνα,
ὁ ἀνωφελὴς ἡρωϊσμός τῶν γυναικῶν, τὰ πάντα παρίστανται ταυτοχρόνως
εἰς τὴν φαντασίαν. Ὅταν δὲ βραγαδαί τις βροχὴ ἐπιπτεν, οἶαι συνήθως ἐπι-
γίνονται εἰς τὴν μεταξὺ τῶν ὀρέων καὶ τῆς μεσογείου πεδιάδα, ὁ Ἄντωνιος
ἐφαίνεται πολλακίς κεκαλυμμένος μὲ τὸν μανθῶνα καὶ σταματῶν ἐπὶ τῆς
γεφύρας τοῦ ναυστάθμου εἰς τὴν ἐσχατιὰν τῆς πόλεως. Ἄλλοτε στρέφων τὰ
βλέμματά του πρὸς τὰς σκοτεινάς κατωφερείας τῶν ὀρέων τῆς Πίσσης, αἰ-
τινες ὑπέρχονται τῆς πόλεως, ἄλλοτε ἐπὶ τῶν θολῶν κυμάτων τοῦ Ἄρνου
καὶ ἐπὶ τῶν ὠχρῶν οἰκιῶν, αἵτινες ὑψοῦνται παρὰ τὰς ὄχθας αὐτοῦ, ὁμοιάζει
τότε πρὸς τινα τῶν ἀθύμων ἐκείνων ξένων οἵτινες ζητοῦσιν ἀκτινά τινα
τοῦ ἡλίου ἐπὶ τῆς προκουμαίας τοῦ Lung Arno, καὶ οἵτινες διαμάχονται
πρὸς τὴν προβαίνουσαν νόσον ὑπὲρ τῶν τελευταίων ἡμερῶν πικρᾶς ζωῆς.
Ἐνίοτε ἐφαίνεται ἐπὶ τῆς πλατείας, ὅπου εἶναι ἰδρυμένα γείτονα ἀλλήλοισ
τὰ τέσσαρα μνημεῖα τὰ ἀναμνηστικὰ τὰς ἡμέρας καθ' ἃς ἡ Πίσσα
παρεῖχεν εἰς τὴν Ἰταλίαν τὸ θέαμα τῆς ἀναγεννήσεως τῶν τεχνῶν.
Ἐφαίνεται δὲ ὅτι μετὰ πικρᾶς τινος χαρᾶς παρετῆρει τὴν μητρόπολιν
(Domo) τὸ νεκροταφεῖον (Campo Santo), τὸ βαπτιστήριον καὶ τὸ κε-
κλιμένον κωδωνοστάσιον, ὡς ἐὰν εἶχεν ἀνάγκην νὰ καταφύγῃ εἰς ἀξιωμα-
μόνευτόν τι παρελθόν, διὰ νὰ παρηγορήσῃ τὰς θλίψεις τοῦ παρόντος.
Ὅστις δὲν ἐγνώρισε κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τινὰς τῶν Ἰταλῶν ἐκείνων,
οἵτινες διετήρησαν εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας των τὴν ἱερὰν εἰκόνα τῆς
πατρίδος, δὲν δύναται νὰ λάβῃ ἰδέαν τῆς ὀδύνης, ἣτις ἐσπάρτατε τὴν ψυχὴν
των. Ἡ ἀπαθὴς ἐγκαρτέρησις τοῦ πλήθους, ἡ ὑπεροψία τῶν δεσποτῶν
αὐτοῦ, ἡ καταφρόνησις μεθ' ἧς πανταχοῦ σχεδὸν τῆς ἡπείρου ἐθεω-
ροῦντο οἱ πατριωτικοὶ πόθοι, αἱ φιλελεύθεροι ἰδέαι, τὰ πάντα συνετέλουν
εἰς τὸ νὰ τρέψωσιν εἰς τὴν ψυχὴν αὐτῶν τὴν εὐλογον ὀργὴν των. Οἱ δὲ
μᾶλλον ὀρμητικοὶ ἔσπευδον νὰ κορέσωσιν αὐτὴν διὰ τῶν διασκέψεων
καὶ διὰ τῶν σχεδίων τῶν μυστικῶν ἐταιριῶν· ἀλλὰ ὅσοι δὲν εἶχον τὴν
ἐλαχίστην ἐμπιστοσύνην εἰς τὰς συνωμοσίας ἐζήτουν εἰς μάτην σκιάν τινα
παραμυθίας. Ὁ Ἄντωνιος ἦτο τοιοῦτος· ἐν ὅσῳ ἔβλεπεν ἐλπίδα τινὰ εἰς

ἐπανάληψιν τοῦ ἀγῶνος, ὑπέφερε τὴν θλίψιν μετὰ τινος ὑπομονῆς. Ἡ
ἡμέρα ἦλθε τέλος καθ' ἣν ἡ ἐπιτυχία ἐφαίνοτο εἰς αὐτὸν τόσον ἀμφίβολος,
ὥστε ἐπαυσεν ἐλπίζων. Ἀκούων δὲ συνεχῶς ὅτι ἡ τύχη τῆς πατρίδος του
ἀπόλετο ἔνεκα τῶν μανιωδῶν διαιρέσεων τῶν ὑπερασπιστῶν αὐτῆς,
ὑπέκυψε τέλος εἰς τὴν καχεκτικὴν ἐκείνην διάθεσιν, καθ' ἣν ἔβλεπε
τὰ πάντα σκοτεινά. Ὁ δὲ Κάμιλλος, ὅστις ὀλιγώτερον παρεφέρετο
ὑπὸ τῆς ἐλπίδος, ὀλιγώτερον καὶ κατεβάλλετο. Ἄλλ' οὔτε τὴν εὐθυμίαν,
οὔτε τὴν δεξιότητα εἶχε νὰ πλάττῃ φαιδρὸν τὸ μέλλον, ὥστε νὰ ἐπιδρᾷ
ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ φίλου του. Λυπούμενος δὲ διὰ ταύτην τὴν
ἀδυναμίαν του διελέγετο συχνάκις περὶ τούτου μὲ τοὺς Πρινάδας, εἰς
τὴν οἰκίαν τῶν ὁποίων διὰ μυρίου λόγου προσήρχετο. Πάντες δὲ, ἐξίσου
λυπούμενοι διὰ τὴν βαθεῖαν μελαγχολίαν τοῦ φίλου των, συνενοήθησαν
νὰ συνέλθωσιν εἰς Πίσσαν, ὅπως παρέχωσιν αὐτῷ οἰκογενειακὸν τινα βίον·
ἐν ᾧ ἤθελε κατὰ τοὺς ὀδυνηροὺς τούτους καιροὺς ἀνοίγει ἐλευθέρως τὴν
καρδίαν του καὶ ὁμιλεῖ περὶ τῆς πατρίδος του, χωρὶς νὰ φαίνεται
ἐγκληματίας. Ὁ σκοπὸς οὗτος ἐπέτυχε κατ' ἀρχὰς τοσοῦτον, ὥστε ἐνό-
μισαν ὅτι ἐσώθη. Ἡ δὲ Χερουβίνη, ἣν παρέβαλε πρὸς τὰς κατὰ τὸν
Μεσαιῶνα ἡρωίδας τῆς Ἰταλίας, πρὸ πάντων πρὸς τὴν Γοσκάνην
Ἰωάνναν Δάρχαν τὴν Κινζικὴν Γισμόνη, ἣτις κατὰ τὸ 1000 ἐστρατήγησε
τοῦ λαοῦ, διὰ νὰ ἀπωθήσῃ τοὺς Σαρρακηνούς ἐλθόντας ἐκ τῆς Σαρδηνίας
εἰς Πίσσαν, ἐπράυνε τὴν δυσελπιστούσαν ἐκείνην ψυχὴν διὰ τῆς θαυμα-
σίας καὶ ἀναλλοιώτου γαλήνης αὐτῆς. Ἀλλὰ νέαι θλίψεις ἐκάλυψαν τὴν
ἀνάβρωσιν ταύτην νὰ προβῇ· διότι ἡ Κλάρα, ἀγανακτήσασα διὰ τὴν
καταφρόνησιν, ἣν καθ' ἑκάστην ἀπροκαλύπτως εἰδείκνυε πρὸς αὐτὴν ὁ
εὐγενὴς κληρονόμος τῆς ἀναθρεψάσης αὐτὴν οἰκογενείας, ἔστρεψε τὴν
ὀλεθρίαν αὐτῆς δραστηριότητα πρὸς τὸν υἱὸν της. Ὅσον οὗτος ἡλικιοῦτο,
τοσοῦτον αὕτη ἐμερίμνα νὰ ἀποσπάσῃ αὐτὸν ἐκ σχέσεως δυναμένης νὰ
ἐμπνεύσῃ αὐτῷ « τὰ κακὰ αἰσθήματα τοῦ Ἄντωνίου. » Οἱ τοῖχοι τῆς
ἐν Λιβόρνῳ ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς δὲν ἐφαίνοντο εἰς αὐτὴν ἱκανῶς
ὑψηλοὶ, ὥστε νὰ ἦναι ἠσφαλισμένοι κατὰ τῆς ἐπιδημίας τοῦ αἰῶνος,
ὡς τὴν ὠνόμαζε. Παιδιῶθεν ἐνέδυσαν τὸν Ρωμάλδον βᾶσον καὶ βαρὺν
τρίκωχον πῖλον, ὅπερ εἶναι σύνθητες ἐν Γοσκάνῃ, ἐφαίνοτο ὅμως λίαν
κατάλληλοι νὰ προσελκύσωσιν αὐτὸν εἰς τὴν ἱερατικὴν στρατιάν. Αἱ
δὲ ἔνδοξοι ἀναμνήσεις τῆς ἀρχαίας Ἰταλίας τὰς ὁποίας ἀνεύρισκεν εἰς
τὰ χρονικά τοῦ κυριάρχου λαοῦ, ἅτινα ἀνεδιφροῦσεν, ἐθέρμαινον ἔτι
μᾶλλον τὴν φαντασίαν αὐτοῦ. Οἱ Ρωμαῖοι τῶν ἀρχαίων αἰῶνων, οἱ
ὑπερῆφανοι ἐκεῖνοι νικηταὶ τοῦ Ἀννίβα καὶ τοῦ Μιθριδάτου, οἱ μέχρι
θανάτου ἀφωσιωμένοι ἐκεῖνοι Δέκιοι, οἱ σώφρονες καὶ ἀνδρείοι Κιχιναῖοι,
οἱ μάρτυρες τοῦ ὄρκου Ῥήγουλοι, οἱ Σκηπίωνες οἱ δαμάζοντες τὰ πάθη

αὐτῶν ἐν τῇ μέθῃ τῆς νίκης, οἱ Κικέρωνες τῶν ὁποίων ὁ λόγος ἀντῆχει μέχρι τοῦ ἄκρου τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ἅπαντα ἢ χορεία τῶν κατακτητῶν, τῶν πολιτικῶν, τῶν ρητόρων, ἕτερον τὴν διάνοιαν αὐτοῦ πολὺ μᾶλλον ἢ ὁ Βενέδικτος ἀπερχόμενος εἰς τὴν ἔρημον, ὅπως κρυβῆ καὶ ἀποφυγῆ τὸν ἀγῶνα τοῦ βίου, ἢ ὁ Φραγκίσκος σύρων εἰς τὰς τριόδους τῆς Ἀσίας τὰ βράχια τῶν βουδδιστῶν ἐπαιτῶν. Ὅταν ἐλάλου αὐτῶν περὶ τῆς Ῥώμης τῶν πατῶν ἐξύμνει τὴν Ῥώμην τῶν ὑπάτων· ὅταν ἐπὶ αὐτῶν ἐνόμιον αὐτοῦ τοὺς ἀποστολικοὺς αὐτοκράτορας, ἐγκωμιάζε τοὺς Ἀντωνίους, οἵτινες ἔφερον ἐπὶ τοῦ θρόνου τῶν Καيسάρων τὴν φιλοσοφίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸν μεγαλόφρονα ἐκείνον Τραϊανόν, ὅστις περιήγαγε τὸν θρίαμβον τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς λατινικῆς φυλῆς μέχρι τῶν κοιλάδων τῶν Καρπαθίων. Ὁ Φερδινανδὸς ὁ Α' καὶ ὁ Φραγκίσκος Ἰωσήφ ὠχρίων ἐμπροσθεν τοῦ ἥρωος τοῦ κατὰ τῶν Γάλλων πολέμου καὶ τοῦ νικητοῦ τῶν Δάκων. Σεμνυνόμενος διότι ἀνῆκεν εἰς φύλον ἀρχαιότατα ἐν Εὐρώπῃ πολιτισθὲν, ἠγανάκτει, διότι οἱ ἀπόγονοι τῶν βαρβάρων ἤξιον νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰς τοὺς ἀπογόνους τῆς ἀρχαίας Ῥωμαϊκῆς λυκαίνης τὸ δίκαιον (Recht) αὐτῶν, τὰ ἦθη καὶ τὰς ιδέας τῶν. Ὁ πατὴρ του, ἔλεγεν, οἱ πρόγονοι του ἦσαν Τοσκανοί· ἢ δὲ μήτηρ του, ἥτις ἦτο καὶ αὐτὴ Ἰταλίς, δὲν ἤθελε ποτε κατορθῶσαι νὰ μεταμορφώσῃ αὐτὸν εἰς Τεῦτονα. Ἀλλὰ τοιαῦται σκέψεις διήγειρον κατ' αὐτοῦ ἀντιλογίας καὶ ἀγῶνας τοὺς ὁποίους ὑπέφερε καρτερικῶς. Ὁ δὲ Ἀντώνιος, ὅστις ἠγάπα αὐτὸν φιλοστοργότατα, ἐμερίμνα τοσοῦτον περὶ τῆς θέσεως καὶ τοῦ μέλλοντος αὐτοῦ, ὥστε ἡ ἀνυσχία αὐτῆ ἐχειροτέρευσε τέλος ὅλας τὰς θλίψεις του. Ἐπανελάμβανεν μετ' ὀργῆς, ὅτι οὐδὲν ἠδύνατο νὰ προσδοκῆ ἐκ χώρας ἐνθα ἦσαν δυνατὰ τοιαῦτα βίαια. Ἀκαταπαύστως ἀνεμιμνήσκετο τὴν διαβόητον ἐχεινήν ἱστορίαν τῆς Βιργινίας Λεύθα, ἣν ὁ Μανζόνης δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐκθέσῃ καθαρὰ, γράφων τοὺς μελλονύμφους καὶ ἥτις δεικνύει προφανῶς εἰς ποίας ὑπερβολὰς φθάνουσιν αἱ θερμαὶ ἐκεῖναι ψυχὰι τῆς μεσημβρίας, ὅταν καταδικάζωνται εἰς βίον ἐναντίον τῶν κλίσεών των. Ὁ τοιοῦτον διάγων βίον δὲν ἀποφεύγει τὴν παρεκτροπὴν εἰ μὴ γινόμενος εὐήθης, ἔλεγε δεικνύων παχύσωμόν τινα κληρικὸν ἀναλγήτως ἔρποντα ἐπὶ τῆς προκουμαίας τοῦ Ἄρνου, ἢ χωρικὸν τινα ἱερέα μετὰ δουλοπροσύνης εἰλωτος κύπτοντος πρὸ τοῦ γενικοῦ ἐπιτρόπου τοῦ ἀρχιεπισκόπου καρδινάλιου τῆς Πίσσης. Ἐνεκεν τῶν ἐπιβεβλημένων τῇ Ἰταλίᾳ δεσποτῶν, ἐκραύγαζε, τὰ πάντα θὰ καταστραφῶσιν, αἱ τέχναι, ἢ ποίησις, ἢ φιλοσοφία καὶ αὐτὴ ἢ θρησκεία. Ἀφ' ὅτου ἡ δύστηνος αὕτη χώρα ταλαντεύεται μεαζὺ τῆς Αὐστρίας καὶ Γαλλίας, μεταβάλλει κυριάρχως χωρὶς νὰ μεταβάλλῃ κατάστασιν. Ποῦ ἡ δόξα τῆς Αὐσωνίας; ποῦ εἶναι οἱ διάδοχοι Ῥαφαήλου τοῦ ἐξ Οὐρβίνου, καὶ τοῦ ἐκ Φλωρεντίας Μιχαὴλ Ἀγγέλου; Εἰς τίνα ὁ Δάντης καὶ ὁ Πετράρχης ἄφησαν τὴν λύραν των; Ποιοὶ εἰσιν οἱ κληρονόμοι τοῦ

Ἰορδάνου Βρούνου καὶ τοῦ Βίκου; Μήπως δὲν ἀναγκαζόμεθα νὰ ποθῶμεν τὴν σχολαστικὴν τοῦ Θωμᾶ τοῦ Ἀκινάτου καὶ τὸν μυστικισμόν τοῦ Βοναβεντούρα; Ἡ θρησκεία, ἥτις ὠκοδόμησε τὸν θόλον τοῦτον, ἔγλυψε τὰς θύρας τοῦ βαπτιστηρίου, ἔκτισε τὸ νεκροταφεῖον, ποῦ κατήντησεν ἀφ' ὅτου ἡ παπικὴ ἐξουσία, ἐνωθεῖσα μετὰ τῆς αὐτοκρατορίας, κατεδίκασε πᾶσαν ἀληθῆ μεταρρύθμισιν, συνεκέντρωσε τὴν λατινικὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐδέσμευσε διὰ παντὸς τὴν ἀνθρωπίνην διάνοιαν; Μετὰ τῆς ζωῆς τοῦ πνεύματος συνεξηφανίσθη καὶ ἡ στρατιωτικὴ ἀνδρεία. Ἡ δὲ ἀνδρεία αὕτη δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὴν Λομβαρδικὴν συμμαχίαν, ἥτις ἐν Λεγνάνο κατεπάτει τοὺς ἀετοὺς τοῦ Βαρβαρόσσα; δὲν ὑπῆρχεν ἐν Βενετίᾳ, ὅταν ἀπεδίωκε τὴν ἡμισέληνον καὶ κατεσύντριβε τοὺς Ὀθωμανοὺς ὑπὸ τὰ τείχη τῶν Ἀθηνῶν, τῶν Πατρῶν, τῆς Κερκύρας καὶ τῆς Κρήτης;

Εἰς μάτην ἐπροσπάθουν νὰ ἀναζωπυρῶσωσιν εἰς τὴν τεθλιμμένην ψυχὴν τοῦ Ἀντωνίου σπινθῆράς τινας φωτὸς. Πρὸ τῆς ἰταλικῆς ἐκστρατείας τόσον πυκνὴ ἀτμοσφαῖρα ἐβάρυνε τὴν Εὐρώπην, οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Μεσαιῶνος ἐφαίνοντο τόσον βέβαιοι περὶ τοῦ θριάμβου των, τὰ δὲ ὀλίγα κράτη, τῶν ὁποίων αἱ ἐλευθερίαι εἶχον ἐπιζῆσαι κατὰ τὴν ἀπολυτόφρονα ἀντίδρασιν, ἦσαν τοσοῦτον ἀσθενῆ καὶ καταβεβλημένα, ὥστε ἀπῆρτετο μεγάλη εὐπιστία, ὅπως διατηρήσῃ τις ἐλπίδας περὶ τοῦ μέλλοντος. Ὅθεν, ὅτε ὁ κόμης Ἀντώνιος ἀσθενήσας ἐπληροφόρηθη περὶ τοῦ κινδύνου τῆς νόσου του, οὐδεμίαν ἐδείξει ἀνυσχίαν ἢ θλίψιν. Μόνον δὲ ὅταν ἠσθάνθη αὐξανόμενας τὰς δούνας του, ἤθελε νὰ ἐγκατασταθῆ εἰς ἐρημικὴν ἔπαυλιν, ἣν εἶχεν ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῶν ὄρεων τῆς Πίσσης, μικρὸν ἀπέχουσαν τῆς μονῆς τῶν Καρθουσιανῶν (Certosa della valle graziosa). Τὰ τάγματα τὰ μᾶλλον ἐνδοξα τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἔργον τῶν Λατίνων, διότι ἢ Ἰταλία ὑπῆρξεν ἢ κοίτης τῶν Βενεδικτίνων καὶ τῶν Φραγκισκανῶν, καὶ ἢ Ἰσπανία τοῦ τάγματος τῶν Δομενικανῶν καὶ τῶν Ἰησουϊτῶν. Ἀλλὰ οἱ Γερμανοί, ὁ ἄφωνος οὐτορ λαὸς, ὅπως τὸν ὀνομάζουσιν οἱ Σλάβοι, διεκδικοῦσι τὴν τιμὴν, ὅτι ἴδρυσαν τὸ τάγμα τῆς σιωπῆς. Κατὰ τὸν χρόνον τῆς πρώτης σταυροφορίας ἱερέυς τις τῆς Κολωνίας κατέθεσεν ἐν τῷ Δελφινάτῳ τὰ θεμέλια τῆς μεγάλης μονῆς τῶν Καρθουσιανῶν. Μετὰ ταῦτα δὲ κληθεὶς εἰς Ἰταλίαν ὑπὸ τοῦ πάπα Οὐρβανοῦ τοῦ Β' ἔκτισεν ἐν Καλαυρίᾳ μονὴν τινα τοῦ νέου τάγματος. Ἡ δὲ μονὴ τῆς Πίσσης ἰδρύθη κατὰ τὸν 10' αἰῶνα· ἀλλὰ τὴν ἀρχαίαν μονὴν ἀντικατέστησαν νεώτεροι οἰκοδομαί. Τὸ μοναστήριον τοῦτο, οὐτινος ἢ τοποθεσία μᾶλλον ἔβλεπε τὸν Ἀντώνιον, οὐδὲν παρουσιάζει ἀξιοσημείωτον. Εἶναι δὲ γνωστὸν μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν οἱ μοναχοὶ τοῦ Μεσαιῶνος ἐξέλεγον τὴν θέσιν τῶν μοναστηρίων. Οἱ Καρθουσιανοὶ τῆς Πίσσης ἔμειναν πιστοὶ εἰς τὴν παράδοσιν ταύτην. Κείμενον τὸ μοναστήριον ἐν μέσῳ ἐλαίωνων εὐρώστούντων δένδρων προφυλάσσεται κατὰ τὰς τρεῖς αὐτοῦ πλευρὰς κατὰ

τῶν ἀνέμων. Ἡ δὲ πρόσοψις αὐτοῦ εἶναι ἐστραμμένη πρὸς τὴν πεδιάδα τὴν ἐκτεινομένην μέχρι τῶν κυανῶν κυμάτων τῆς μεσογείου. Ὅθεν ἐκ τῆς μονῆς ταύτης, ὅταν ὁ οὐρανὸς ᾖ ἀνέφελος, φαίνεται ἡ Πίσσα καὶ τὰ λαμπρὰ αὐτῆς μνημεῖα, ὁ φάρος τῆς Λιθόρου καὶ ἡ νῆσος τῆς Γοργώνης· τὸ δὲ φαίδρον τοῦτο τόπιον κατακλύζει ὁ ἥλιος καὶ οὐδὲν εἶναι ἐπιτήδειον εἰς τὸ νὰ διατηρῇ ἐν τῇ ψυχῇ τὸν τραχὺν ἐκείνον μυστικισμόν οὐτινος παρέσχε τὸ παράδειγμα ὁ ἅγιος Βρούνος. Θεοὺς οἷα ἡ τῆς μεγάλης τῶν Καρθουσιανῶν μονῆς ἀρμόζει μᾶλλον πρὸς τὰς ἰδέας, ἃς ὁ ἐκ Καλαυρίας κληρικὸς ἀντιπροσωπεύει. Ἀλλὰ ἐὰν ἡ ἐν Πίσσῃ μονὴ μετρίως εὐαρεστεῖ εἰς μαθητὰς τοῦ Βρούνου, οἱ ἐλαιῶνες παρέχουσι τὴν γλυκύτεραν σκιάν εἰς τοὺς φέροντας ἐπιπόνως τὸ βᾶρος τῆς ζωῆς, καὶ αἱ ὠραῖαι αὐτῆς ἐπόψις θέλγουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς, οἵτινες φέρονται ἀκόρεστοι, πρὶν ἢ κλεισθῶσιν, εἰς τὸ νὰ θαυμάσωσι τὸ μεγαλεῖον τῆς δημιουργίας. Ὁ Ἀντωνίος διῆλθεν αὐτοῖσι τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς ζωῆς του εἰς γαλήνην τελείαν. Ἐπὶ τοῦ εὐγενοῦς καὶ υπερηφάνου αὐτοῦ μετώπου ἐφαίνετο, ὅτι ἀπέκαμε ζῶν χρόνους δουλείας καὶ ἐγωῖσμοῦ, καὶ ὅτι ἦτο εὐτυχὴς ἐγκαταλείπων ἐλεύθερον τὸ σταθίον εἰς τοὺς νέους ἀναμορφωτὰς τῆς συγχρόνου κοινωνίας. Ἐφρόντιζε περὶ τῆς πατρίδος του, τῶν φίλων καὶ πρὸ πάντων περὶ τοῦ Ῥωμάλδου, ὅστις νέος ὢν ἀπειρος ἔμενεν ἀνυπεράσπιστος ἐν μέσῳ παντοίων καταδιώξεων. Ὁ δὲ Κάμιλλος καὶ οἱ Ῥινάλδοι ὠρκίσθησαν νὰ ἐπαγρυπνώσι περὶ αὐτοῦ μετὰ φιλοστοργίας, ἥς ἐστέρησεν αὐτὸν ἡ ἀπεξηραμένη μητρικὴ καρδιά. Ὅταν αἱ ἔσχαται αὐταὶ συνομιλίαι ἐτελείωσαν, ὅπως ὁ θνήσκων Σχίλλερος, ἠσθάνθη ἑαυτὸν μᾶλλον γαλήνιον. Ἱερεὺς δὲ τις τὸν ὅποιον ἀπέστειλεν εἰς αὐτὸν ἡ Κλάρα εἰς μάτην ἠθέλησε νὰ διαταράξῃ τὴν γαλήνην ταύτην, προτείνων αὐτῷ νὰ υπογράψῃ ἀναίρεσιν τινων συγγραμμάτων δημοσιευθέντων εἰς Τουρίνον ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἅτινα ὁ Ἱερεὺς θεώρει ἐναντία εἰς τὴν διαβόητον ἐγκύκλιον Γρηγορίου τοῦ ΙΓ' τὴν κατὰ τῶν ἐλευθέρων ἰδεῶν.

« Ἐπιτρέψατέ μοι, ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀντωνίος μετὰ εἰρωνείας, νὰ προτιμῶ μᾶλλον τὸν Χριστὸν ἢ τὸν ἐπίτροπον αὐτοῦ, τὸν ἐλευθερωτὴν τοῦ κόμμου ἢ τοὺς θέλοντας νὰ καταδικάσωσιν αὐτὸν εἰς στασιμότητα καὶ δουλείαν. Μοὶ ἐβεβαιώσατε μὲν ὅτι ἅπαντες οἱ ἐπίσκοποι τοῦ καθολικοῦ κόσμου ἐδέχθησαν τὴν ἐγκύκλιον, καὶ αὐτὴ ἡ Γαλλία τὴν θεωρεῖ ὡς ἄρθρον πίστεως. Ἔστω· ἀλλὰ ἐὰν ὅσον λέγετε ἀγαπᾶτε τὸν χριστιανισμόν, χαρῆτε διότι οἱ αὐθεντικοὶ ἐρμηνευταὶ τοῦ Εὐαγγελίου δὲν ἠδυνήθησαν, διὰ τῶν τόσον παραδόξων σχολίων, νὰ κλονίσωσι τὴν πίστιν ἣν ἔχω πρὸς τὸν ἱερὸν τοῦτον κώδικα τῆς ἀγάπης καὶ ἀδελφότητος. Ἐπειδὴ δὲ θεωρεῖται αἰρετικὸς ὁ σκεπτόμενος ἄλλως, ἢ ὡς οἱ βασιλεύοντες ἐν Ῥώμῃ ὑπὸ τὴν ἀπαίσιον σκιάν τῶν ξένων λογγῶν, ὁμολογοῦ ὅτι θέλω εἶσθαι εὐτυχὴς, ἐὰν δὲν εὐρεθῶ εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν μετὰ τῶν δυναστῶν τῆς

δυστυχῶς ταύτης χώρας ». Ἡ ἐπὶ μακρὸν χρόνον περιστελλομένη ἀγανάκτησις τοῦ Ἀντωνίου ἐξεβράγη τελευταίον· ὁ δὲ Ἱερεὺς, κάτωχρος ἐκ θυμοῦ, ἐξῆλθεν ἀπειλῶν αὐτὸν μετὰ τὴν κόλασιν, καὶ βεβαίωσεν ὅτι ἡ Ἐκκλησία θέλει ἀρνηθῆ αὐτῷ τὰς τιμὰς τῆς χριστιανικῆς ταφῆς.

« Ἡ Ἰταλικὴ γῆ, ἐξαγιασθεῖσα διὰ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων τοὺς ὁποίους σεῖς ἢ οἱ συνενοχοὶ σας ἀπεστείλατε εἰς τὸν θάνατον, ἀπεκρίθη ὁ κόμης, θέλει δεχθῆ ἄσμενως εἰς τὸν κόλπον τῆς ἀνθρωπίνου, ὅστις ὑπὲρ αὐτῆς ἐπολέμησε· τὰ δάκρυα τῶν φίλων τῆς πατρίδος μου θέλουσι καλλίτερον συντελέσει εἰς τὴν ἡσυχίαν μου ἐν τῇ εἰρήνῃ τῆς αἰωνιότητος, ἢ αἰ προσευχαί τῶν φίλων τοῦ ξένου. » Ἐπειδὴ ὁ Ἀντωνίος ἠρνήθη τὴν ἐπιβαλλομένην αὐτῷ ἀναίρεσιν, ὁ νεκρὸς τοῦ μετενεχθείς εἰς Πίσσαν, ἔμελλε νὰ ἐνταφιασθῆ εἰς τὸ κοιμητήριον τὸ προωρισμένον διὰ τοὺς ἑτεροδόξους. Ἐπιστεύετο δὲ ὅτι ἡ ταφὴ αὐτῆ, θεωρουμένη ὑπὸ τοῦ ὄχλου ὡς ἀτιμητικὴ, ἔθελεν ἀρκέσει εἰς τοὺς ἐχθρούς του. Ἀλλ' εἶναι γνωστὸν, μετὰ πόσης δυσκολίας παραδέχεται τὸ ἀπαίδευτον πλῆθος τὴν ἀρχὴν τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως. Κατὰ τὸ 1861 τὸ εὐαγγελικὸν παρεκκλήσιον τῆς Πίσσης ἐπολιορκήθη ὑπὸ πλῆθους ταραχοποιῶν, οἵτινες παρωργίζοντο βλέποντες, ὅτι ἡ χώρα αὐτῶν ἀπεδέχετο τὴν καλλίστην καὶ διαρκεστάτην ἀπόκτησιν τῶν νεωτέρων χρόνων. Ἐν τῶν φανατικῶν τούτων εἶχον ὁμῶσει νὰ ρίψωσιν εἰς τὸν Ἄρνον τὸ σῶμα τοῦ ἀφορισθέντος, ὅπως διὰ τῆς βιαιῆς ταύτης πράξεως ποτήσωσι τὴν εὐκίνητον φαντασίαν λαοῦ ἐξαιρέτως μεσημβρινοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ οἰκία τοῦ Ἀντωνίου ἔκειτο εἰς συνοικίαν ἐρημικὴν, παρὰ τὴν πλατείαν τῆς Λούκκας καὶ ὁ κοιτῶν του εἰς τὸ ἰσόγειον, δὲν ἀπήντησεν δυσκολίαν νὰ συντρίψωσι θύραν τινὰ πρὸς τὸν κῆπον. Ὅπως δὲ μὴ γίνωσι γνωστοί, εἶχον καλυφθῆ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ σῶμα διὰ μανδύου καὶ τοῦ μαύρου ἐνδύματος, τὸ ὅποιον φοροῦσι τὰ μέλη τῆς σεβαστῆς ἀρχιαδελφότητος τοῦ ἐλέους, ἰδρυθείσης κατὰ τὰ τέλη τοῦ 15' αἰῶνος ἐπὶ τοῦ μεγάλου δουκὸς Φερδινάνδου τοῦ Α', πρὸς βοήθειαν τῶν φυλακισμένων καὶ τῶν ἀσθενῶν καὶ πρὸς ἐνταφιασμόν τῶν θευνῶτων. Ὅτε δὲ ἐφάνησαν εἰς τὴν θυρίδα, ἡ Χερουβίνη καὶ ὁ Κάμιλλος ἐφύλαττον τὸν νεκρὸν· ὁ μαρκέσιος, ὅστις ἔκρυπτε τὴν κεφαλὴν μετὰ τὰς χεῖράς του, ἠγέρθη διὰ μιᾶς, ἄνευ ἀναβολῆς ἔδραξεν ἐν τῶν ἐπὶ τῆς ἐστίας πιστόλιον καὶ ἐσκόπευσεν ἕνα ἐκ τῶν εἰσπηδησάντων εἰς τὸ δωμάτιον· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ πιστόλιον δὲν ἐπυροσοκρότησεν, ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, κρατῶν ἐγχειρίδιον, ὄρμησε κατ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἐπλήγωσεν εἰς τὸν ὄμῶν. Ἡ Χερουβίνη, τότε ταχύτερα τῆς ἀστραπῆς, ἔδραξε τὸ ἕτερον πιστόλιον, καὶ συνέτριψε τὴν κεφαλὴν τοῦ δολοφόνου. Ὁ Κ. Ῥινάλδης καὶ οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους ὁ θόρυβος ἐφείλωσε, φθάσαντες ἐγκαίρως ἐκώλυσαν τὴν ἐξακλούθησιν τῆς πάλης· ἀλλ' ὄχι καὶ τόσον ταχέως ὥστε νὰ προφυλάξωσι τὴν Ἐνετίδα ἐκ σφοδροῦ

κτυπήματος βροάλου, τὸ ὁποῖον ἐξήπλωσεν αὐτὴν ἀνάσθητον ἐπὶ τοῦ τάπητος.

Μετά τινας μῆνας ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀντωνίου, ἡ Χερουβίνη Ῥιναλδὴ ἐνυμφεῦτο ἐν τῷ ἐν Λιθόρῳ ναῶ τῆς Παναγίας τὸν μαρκέσιον Κάμιλλον **. Ὁ δὲ γάμος οὗτος ἐνέπλησε μανίας τὴν Κλάραν· διότι ὁ μαρκέσιος, ἀνήκων εἰς ἐπίσημον οἶκον, ἦτο πολὺ πλούσιος, τὰ δὲ προτερήματά του οὐδὲ οἱ μᾶλλον φανεροὶ ἐχθροὶ του ἠμφισβήτουν. Πολιτογραφηθεὶς ἐν Σαρδηνίᾳ διωρίσθη τὴν προτεραιάν τοῦ γάμου του γερουσιαστῆς βασιλείου, ὅπερ μετ' ὀλίγον ἔμελλε νὰ κατασταθῇ βασιλεῖον τῆς Ἰταλίας. Τὰ συμβάντα δὲ ταῦτα παρώξυνον τὸν χαρακτῆρα τῆς Κλάρας. Ἡ ὠραιότης αὐτῆς, προσὸν τῆς ἀνθηρᾶς νεότητος, ἀλλ' ἔστερηνμένη χαρακτῆρος νοημοσύνης, εἶχε ταχέως μαρανθῆ. Τραπεζίτης τις τοῦ ὁποῖου ἡ ἀξία συνίστατο κυρίως εἰς τὰς ὀπισθοδρομικὰς ἰδέας, καταλιπὼν αἰφνιδίως τὴν Φλωρεντίαν, εἶχε ζημιώσει τὴν Κλάραν ποσότητος σημαντικῆς. Ὅτε δὲ τὸ τηλεβόλον τοῦ Παλέστρου καὶ τοῦ Μελεγκνάνου ἀνηγγεῖλε νέαν ἐποχὴν εἰς τὴν Ἰταλίαν, αὕτη προησθάνθη ὅτι ἀπώλλυτο ἡ ἐπιβρόχῃ της, ἥτις ἦτον ἡ τελευταία αὐτῆς παρηγορία καὶ ὅτι ἡ παλαιὰ αὐτῆς φίλη, ἣν ζωηρῶς ἀπηγάνατο, πιθανῶς ἤθελε μετ' ὀλίγον περικυκλωθῆ ὑπὸ πλήθους σπεύδοντος νὰ τιμήσῃ τὴν λαμπρὰν σύντροφον τοῦ μέλλοντος ὑπουργοῦ τοῦ βασιλέως τῆς Ἰταλίας. Ἀλλὰ ὁ υἱὸς εἶχε νὰ ὑποφέρῃ τὰ ἐπακόλουθα τῆς μητρικῆς ἀπάτης· ἀπηγόρευσέν εἰς αὐτὸν πλειότερον παρὰ ἄλλοτε πᾶσαν σχέσιν πρὸς ἐκείνους πρὸς οὓς ἡ καρδία του μάλιστα ἔκκλινεν. Οἱ φίλοι τοῦ Ῥωμάλδου, οἵτινες ἐγίνωσκον, ὅτι ἡ υγιεία τῆς μητρός του ὀφθαλμοφανῶς κατέπιπτε, προέτρεπον αὐτὸν νὰ μὴ σπεύδῃ, ὅπως μὴ προχωρήσῃ ἡ φαινομένη ἀναπόφευκτος καταστροφή.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ χειμῶνος τοῦ 1861 κηδεῖα τις, διελθοῦσα τὴν θαλασσίαν πύλην, ἐφέρετο πρὸς τὸ κοιμητήριον τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου (San Jacopo Acquaviva). Ἡ νύξ ἦτον ἤδη σκοτεινὴ καὶ ἐπὶ τοῦ χαμηλομένου οὐρανοῦ διέτρεχον σωρεῖαι νεφῶν ἀπαισιῶν, ἅτινα ἐχωρίζοντο διὰ πελιδνῶν χρωμάτων. Ἡ ἀτμοσφαῖρα ἦτο βαρεῖα, ὡς συμβαίνει πολλάκις ὅταν ὁ ἄνεμος τῆς Ἀφρικῆς, ὁ σόρικκος, τινάσῃ τὰς πτέρυγας του ἐπὶ τοῦ πενθίμου Ἰλῦος (Maremme), ὅπου ὑπὸ τὰ δάση ἢ εἰς τὰ τενάγη σήπονται αἱ μᾶλλον ἀκμάσασαι πόλεις τῆς ἀρχαίας Ἐτροουρίας. Καὶ ἡ θάλασσα δὲ ἀντήχει ὑπόκωφόν τινα βόην.

Ἡ Κλάρα ἐν φερέτρῳ κεκλεισμένη ἦτο κεκαλυμμένη ἐξ ὑφάσματος μελανοῦ, ἀπαισιωτέρου καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς θλιβερᾶς νυκτός· οὐδεμία ψαλμωδία ἤκούετο· οἱ δὲ ἱερεῖς ἀμέριμνοι εἶχον σταθῆ εἰς τὴν πύλην, κεκαλυμμένοι μὲ τοὺς μανδύας των καὶ περικυκλωμένοι ἐκ παίδων ὀσφύωνων, οἵτινες ἐτίναζον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰς ἐκπνεούσας δᾶδας. Οἱ νεκροφόροι τότε ἐκόμιζον τὸ φέρετρον ταχύτερον. Ἦσαν δὲ ἐνδεδυμένοι λευκὰ ἀπὸ

ΑΔΡΑΔΙΣΤΡΙΑ

κεφαλῆς μέχρι ποδῶν μετὰ κουκούλας, ἐκ δύο ὀπῶν τῆς ὁποίας ἐσπινθηροβολοῦν οἱ λάμποντες ὀφθαλμοὶ τῶν υἱῶν τῆς μεσημβρίας. Ὀλίγοι τινὲς παρηκολούθουν τὴν ἐκφορὰν αἱ δᾶδες μεθ' ὀρμῆς σειόμεναι, μετὰ τῆς ζωηρότητος τῶν μεσημβρινῶν, οἵτινες πάντοτε παίζουσι, καὶ μὲ αὐτὸν τὸν θάνατον, ἄφιναν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους φλογεράς κηλίδας ὡς ἀπαισίους πυρολαμπίδας· ἡ πορεία ἦτο ταχεῖα, εἰ καὶ ἐνταῦθα φροντίζουσι νὰ κρύπτωσι τοὺς νεκροὺς ἀπὸ τὸ ἱερὸν φῶς τοῦ ἡλίου, σπεύδοντες νὰ ἐξαλείψωσι τὰ ἔγχη αὐτῶν, ὡς ἐὰν οἱ ταραχώδεις οὔτοι λαοὶ αἰσθάνωνται φρίκην πρὸς τὴν ἀκίνησιάν τοῦ τύμβου.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ὁ Ῥωμάλδος ἀπῆρχετο εἰς τὴν στρατιωτικὴν σχολὴν τοῦ Πιγνερόλου.

ΔΩΡΑΔΙΣΤΡΙΑ.

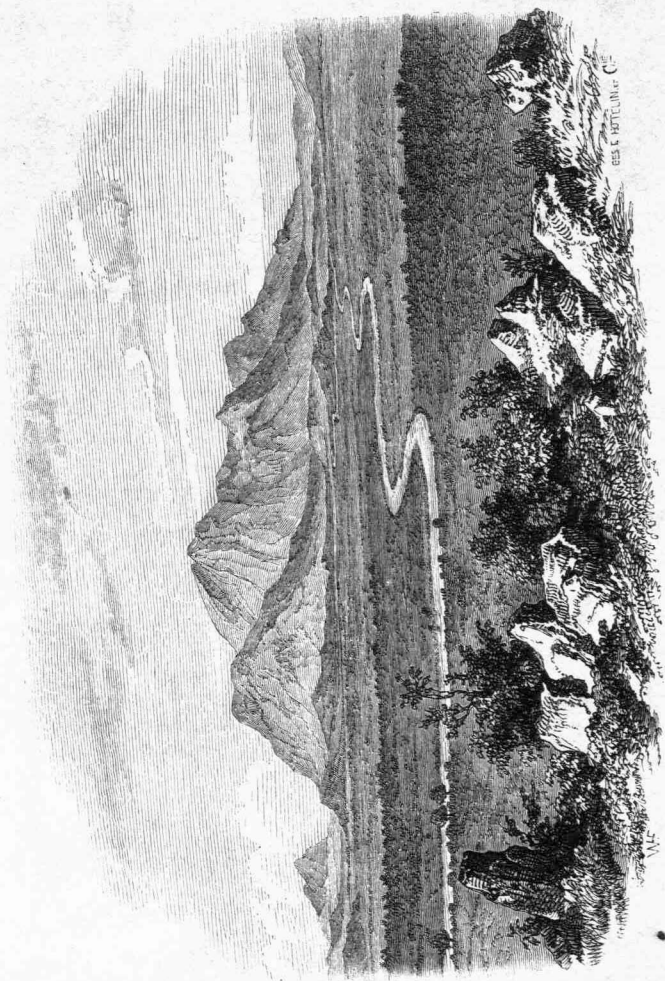

ΓΝΩΜΙΚΑ.

— Ἀρχὴ καρποφορίας ἄνθος, καὶ ἀρχὴ πρακτικῆς ἀρετῆς ἐγκράτεια.

— Χαλεπὸν μὲν ἐστὶ, ἄνθρωπος ὢν, νὰ διαφύγη τις τὴν ἐπήρειαν δαίμονός τινος· πολὺ δὲ χαλεπώτερον ν' ἀπολογηθῆ περὶ παραλόγου καὶ δαιμονίου πταιίσματος.

— Χωρὶς φίλους, δὲν δίδεται εὐδαιμονία· χωρὶς φίλους, ὁ κόσμος εἶν' ἐρημία· χωρὶς φίλους, προτιμότερον εἶναι νὰ μὴν ὑπάρχῃς. Ἡ φιλία δὲν εἶναι πάθος ἀδυνάτων ψυχῶν· ἐξ ἐναντίας, κἀνένα μέγαν ἄνδρα δὲν ἔχεις νὰ δείξῃς ἄφιλον.

Ο ΠΑΡΝΑΞΟΣ.

1

2

3

4

5

1. ΠΑΥΛΟΣ

2. ΣΚΑΡΦΑΡΟΣ

3. ΜΑΡΤΙΝΗΣ Περικλής

4. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

5. ΑΒΟΥΛΑΚΟΣ

Ο ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΝΥΝ

ΕΛΛΗΝΑΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ.

Ὁ Κύριος Μαρῖνος Π. Βρετὸς ἐκδότης τοῦ Ἐθνικοῦ τούτου Ἡμερολογίου ἐζητήσατο καὶ παρ' ἐμοῦ νὰ γράψω τι ἐν αὐτῇ εὐληπτον τοῖς πᾶσιν καὶ τοῖς Ἑλλησιν ὠφέλιμον. Ἴνα λοιπὸν τὴν ἔφεςιν αὐτοῦ καλῶς πληρώσω, ἐκλέγομαι θέμα τοῦ λόγου τὸ περὶ Ἑλληνισμοῦ ζήτημα, καὶ δὴ ἐρωτῶ τί ἐστὶν Ἑλληνισμὸς; Πρὸς τὸ ἐρώτημα τοῦτο τὸ αὐτὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἀποκρίνεται ὡδὲ πως.

Γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστιν τὴν ἁγίαν,

Γιὰ τῆς πατρίδος τὴν ἐλευθερίαν,

Γι' αὐτὰ τὰ δύο πολεμῶ,

Μ' αὐτὰ νὰ ζήσ' ἐπιθυμῶ.

Κι' ἂν δὲν τὰ ἀποκτήσω,

Τὶ μ' ὠφελεῖ νὰ ζήσω;

Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, λέγει, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ καὶ νὰ ζήσῃ, ἐὰν μὴ ἔχῃ πρῶτον τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστιν τὴν ἁγίαν, καὶ δεύτερον τῆς πατρίδος τὴν ἐλευθερίαν. Γι' αὐτὰ τὰ δύο, λέγει, πολεμᾷ, μ' αὐτὰ νὰ ζήσ' ἐπιθυμᾷ, κι' ἂν δὲν τὰ ἀποκτήσῃ, τί ὠφελος νὰ ζήσῃ; Ἡ λέξις Ἑλληνισμὸς δὲν δύναται νὰ σημαίῃ ἄλλο ἢ οὐσιῶδές τι προσὸν, οὔ ἂνευ ὃ Ἕλλην καταστρέφεται καὶ ἐξουδενοῦται. Τὸ προσὸν τοῦτο, κατὰ τὸν Ἑλληνικὸν νοῦν καὶ κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν συνείδησιν, τοῦ Χριστοῦ ἐστὶν ἡ πίστις ἡ ἁγία καὶ τῆς πατρίδος ἡ ἐλευθερία. Ὁ Ἕλλην μετὰ τῶν προσόντων τούτων συνοιδεν ὅτι ὑπάρχει καὶ κινεῖται καὶ ζῆ, χωρὶς δὲ τούτων ὅτι ἐξουδενοῦται καὶ βιοῖ βίον ἀβίωτον. Ὁθεν ὁ Ἕλλην διὰ τῆς λέξεως Ἑλληνισμὸς ἐννοεῖ Χριστιανισμὸν, ἀλλὰ Χριστιανισμὸν ἅγιον, καθαρὸν δηλαδὴ πάσης πλάνης καὶ παντὸς ψεύδους, Χριστιανισμὸν ἐλεύθερον δηλ. ἐμπνεόμενον ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ Κυρίου, ὡσπερ λέγει ὁ ἀπόστολος Παῦλος· «Ὁὔ δὲ τὸ πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία.» Καὶ τῇ ἀληθείᾳ, Χριστιανισμὸς ἅγιος καὶ ἐλεύθερος παρὰ μόνον

τῷ Ἑλληνικῷ εὐρίσκειται ἔθνη καὶ τοῖς λαοῖς ἐκείνοις οὔτινες παρ' Ἑλλήνων ἔχριστιανίσθησαν, καὶ τοῦτο ἦδη ἔρχομαι νὰ καταδείξω καὶ νὰ θέσω πάσης ἀμφιβολίας ἐκτός.

Ὁ Θεὸς φύσει ἐλεύθερος τυγχάνει ὢν, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐλευθερία τετιμηται. Ζητήσωμεν δὲ τί ἐστὶν ἐλευθερία; Ὁριζόμεθα αὐτὴν δικαίωμα καὶ δύναμιν τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς ἑαυτὸν τὸν τῆς ἐνεργείας νόμον. Τοῦτο δὲ μῖξ λέξει λέγεται αὐτονομεῖσθαι. Ἐλεύθερός εἰμι, ὅταν ἐνεργῶ κατὰ τὴν ἐμὴν βουλήν καὶ γνώμην, ὅταν πράττω τοῦθ' ἕπερ νοῶ καὶ βούλομαι, καὶ οὐχὶ ἐκεῖνο ὃ μισῶ καὶ οὐ θέλω. Ὅταν ἐνεργῶ ἄκων κατὰ τὴν θέλησιν ἐτέρου τινός, καὶ ὅταν ἀδυνατῶ νὰ ἐνεργήσω κατὰ τὸ ἐμοὶ δοκοῦν, παύομαι τοῦ εἶναι ἐλεύθερος, διότι ἔπαυσα τοῦ εἶναι πρόσωπον αὐτόνομον αὐτενεργόν. Ἐκ τοῦ ὀρισμοῦ τούτου τῆς ἐλευθερίας ἔπονται αἱ ἐξῆς δύο συνέπειαι· 1ον Πᾶν πρόσωπον ἐλεύθερον ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ αὐτονομεῖσθαι· 2ον Οὐδὲν πρόσωπον ἐλεύθερον ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ τυραννεῖν, ἦτοι τὸ δικαίωμα τοῦ βιάζεσθαι ἕτερον πρόσωπον ἐλεύθερον. Μὴ ἐπιτρέπεται τὸ αὐτονομεῖσθαι εἰς ἐλεύθερον πρόσωπον, τοῦτ' ἐστὶν ἀρνεῖσθαι τῷ ἐλευθέρῳ τὴν ἐλευθερίαν, ἕπερ ἄτοπον. Ἐπιτρέπεται δὲ τῷ ἐλευθέρῳ βιάζεσθαι καὶ καταναγκάζειν τὸν ἐλεύθερον, τοῦτ' ἐστὶν καταστρέφειν τὴν ἐλευθερίαν διὰ τῆς ἐλευθερίας, ἕπερ οὐχ ἦττον ἀντιφατικὸν καὶ ἄτοπον. Δῆλον ἄρα ἐκ τούτων ὅτι ἐλευθερία ἐστὶν αὐτονομία, καὶ ὅτι πᾶς ἐλεύθερος ὀφείλει σέβας πρὸς τὴν αὐτονομίαν τοῦ ἐτέρου, εἰ βούλεται ταύτην δι' ἑαυτόν. Τούτων οὕτω τεθέντων ἐρωτήσωμεν ἤδη, πῶς πλείονα πρόσωπα ἐλεύθερα δύνανται συζῆν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ συνεξασκεῖν τὸ τῆς ἐλευθερίας δικαίωμα; ἐν ἄλλαις λέξεσιν, πῶς ποιήσουσι πόλιν καὶ πολιτεύμα καὶ κοινωνίαν πλείονα ἐλεύθερα πρόσωπα; Ὑποθέσωμεν ὅτι καθ' ὃ πρόσωπον ἐλεύθερον ἐπιχειρῶ τὴν πραγματοποιήσιν ἧς συνέλαθον βουλής, καὶ ὅτι συγχρόνως ἕτερον πρόσωπον ἐλεύθερον ἀποφασίζει νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν τὴν ἑαυτοῦ βουλήν, ἧτις κατὰ σύμπτωσιν ἀντίκειται πρὸς τὴν ἐμὴν πρόθεσιν. Τί τὸ πρακτέον ἦδη; Κατὰ τὰς θεείσας ἀρχάς, εἰ ἐκότερος ἔχει δικαίωμα πραγματοποιήσῃ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην, ἐκότερος ἔξει δικαίωμα ἀναίρεσαι τὴν τοῦ ἐτέρου ὄψαν. Τοῦτο δὲ σημαίνει ὅτι ἡ δικαιοσύνη καταργεῖ τὰς ἀντικειμένους βουλάς τῶν ἐλευθέρων προσώπων. Καὶ εἰ ἐκότερος ἡμῶν ὀφείλει σέβας πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἐτέρου, οὐδέτερος δύνασται κωλύσαι τὴν τοῦ ἐτέρου πρᾶξιν, ἦτοι ἀμφοτέροι ὀφείλομαι ἀπραγτεῖν καὶ μηδὲν ἐπιχειρήσῃ. Τοῦτο δὲ σημαίνει ὅτι ἐλεύθερα πρόσωπα οὐδέποτε ὀφείλουσιν ἀλλήλοις πολεμεῖν, ἀλλ' ὅτι ἔχουσι καθήκον πάντοτε ἐνεργεῖν συμφώνως τε καὶ ὁμολογουμένως. Τὸ καθήκον τοῦ ἐνεργεῖν συμφώνως καὶ μὴ διγογνωμῆν καὶ διαμάχεσθαι, ἐπιβάλλει τὸ καθήκον τοῦ συνεννοεῖσθαι. Τοῦτο δὲ τὸ καθήκον τοῦ συνθηκολογεῖν, ἦτοι τὸ καθήκον τοῦ δριζεσθαι διὰ συνθήκης τὰ ἀμοιβαία καθήκοντα καὶ δι-

καιώματα τὰ ἐπιβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ὀρθοῦ λόγου μεταξὺ ἐλευθέρων προσώπων. Τῷ ὄντι ἡ συνθήκη τὸ μόνον ἐστὶ μέσον δι' οὗ πλείονα ἐλεύθερα πρόσωπα δύνανται συζῆν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀποτελοῦντα πόλιν καὶ πολιτεύμα καὶ κοινωνίαν. Διότι συνθήκη οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ ὁ τῆς ἐνεργείας νόμος ὃν πλείονα ἐλεύθερα πρόσωπα ἐπέβηλον εἰς ἑαυτὰ, καὶ τὸ ἐπιβάλλειν εἰς ἑαυτὸν τὸν τῆς ἐνεργείας νόμον τοῦτο εἶπομεν ἐξάσκησις ἐστὶν τοῦ τῆς ἐλευθερίας δικαιώματος. Ὅταν συνθηκολογῶ μετὰ τινος τῶν ὁμοίων μοι ὑπισχυόμενος αὐτῷ ποιῆσαι τὸδε καὶ τὸδε, οὐδὲν ἄλλο ἢ ἐξάσκησιν τῆς ἐλευθερίας μου ποιῶ, ἐπειδὴ αὐτὸς εἰς ἑμαυτὸν ἐπιβάλλω τὸν νόμον καθ' ὃν ἐνεργῆσαι ὀφείλω. Ὁ Θεὸς, εἶπομεν ἐν ἀρχῇ, φύσει ἐλεύθερος τυγχάνει ὢν, καὶ ὁ ἄνθρωπος παρ' αὐτοῦ ἐλευθερία τετιμηται. Εἰ δὲ ὁ Θεὸς ἐλεύθερος, οὐκ ἔχει ὁμολογουμένως δικαίωμα τυραννεῖν τοῦ ἐλευθέρου ἀνθρώπου, ἀλλὰ καθήκον συνθηκολογεῖν μετ' αὐτοῦ, ὅτι οὐδὲν πρόσωπον ἐλεύθερον ἔχει δικαίωμα τοῦ τυραννεῖν καὶ καταναγκάζειν ἕτερον πρόσωπον ἐλεύθερον. Ἡμεῖς οἱ Ἑλληνες πιστεύομεν καὶ ὁμολογοῦμεν ὅτι πάλαι ὁ Θεὸς διέθετο Διαθήκην μετὰ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ μεσίτη χρώμενος Μωϋσῆι ἐκείνῳ, οὗ τὸ κλέος καὶ τὸ ὄνομα μέγα παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μοιχαλὶς καὶ πονηρὰ τῶν Ἰουδαίων γενεὰ οὐκ ἠβούλετο ἐμμένειν ἐν τοῖς συμπεφωνημένοις, ὁ Θεὸς ἀποδοκιμάσας ἀγνώμονα καὶ ἄφρονα λάον προσελάβετο τοὺς πατέρας ἡμῶν μεθ' ὧν διέθετο τὴν λεγομένην Καινὴν Διαθήκην, μεσίτη χρώμενος τῷ μονογενεῖ αὐτοῦ Υἱῷ καὶ Λόγῳ, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων ἀμήν. Ἡ πίστις ἡμῶν αὕτη ἐστὶν ἀληθὴς καὶ ἀναμφίβολος, διότι βασιζέται ἐπὶ ἀρχῶν ἀληθεστάτων τε καὶ ἀναμφισθητήτων, ὅτι δηλαδὴ ὁ Θεὸς ἐλεύθερος, καθὼς καὶ ὁ ἄνθρωπος. Ὅτι ὁ ἐλεύθερος Θεὸς οὐκ ἔχει δικαίωμα τυραννεῖν τοῦ ἐλευθέρου ἀνθρώπου, ἀλλὰ καθήκον συνθηκολογεῖν μετ' αὐτοῦ. Εἰ δὲ τις φρονεῖ ὅτι πλανῶνται οἱ Ἑλληνες δοξάζοντες ὅτι ὁ Θεὸς διέθετο Διαθήκην Καινὴν μετὰ τῶν πατέρων αὐτῶν, ἀποδεικτάτω ἡμῖν ὁ τοιοῦτος ὅτι ψεύδονται αἱ ἀρχαὶ ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ πίστις ἡμῶν αὕτη. Ἔως δ' ἂν αἱ τεθείσαι ἀρχαὶ κύρια ᾧσιν, ἡμεῖς διατελέσομεν πρεσβεύοντες ὅτι ἐγένετο καὶ ἐστὶν Διαθήκη ἀναμέσον ἡμῶν καὶ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι ἔχομεν καθήκον ἐμμένειν καὶ μὴ ἐκκλίνειν τῶν ὅρων τῆς τοῦ Θεοῦ Διαθήκης. Τίνα δὲ καθήκοντα ἐπιβάλλει ἡμῖν ἡ τοῦ Θεοῦ Διαθήκη, καὶ τίνα δικαίωματα ἔχομεν ἀπ' αὐτῆς ἐλπίζειν, τοῦτο νυνὶ φέρε σκεψόμεθα.

Ἄπαντα τὰ καθήκοντα, ἅτινα ἡμῖν ἐπιβάλλονται ὑπὸ τῆς τοῦ Θεοῦ Διαθήκης, περιέχονται ἐν τῇ λέξει πίστεως· ἅπαντα δὲ ἡμῶν τὰ δικαίωματα περιέχονται ἐν τῇ λέξει μακαριότητος. Ὁ Θεὸς διὰ τῆς Διαθήκης ἧς διέθετο πρὸς ἡμᾶς ὑποχρεοῦται ἵνα ποιήσῃ ἡμᾶς κοινωνοὺς τῆς ἑαυτοῦ φύσεως καὶ μακαρίου ὡς ἑαυτόν. Ἡμεῖς δὲ ὑποχρεοῦμεθα πεποιθῆναι ἐπὶ

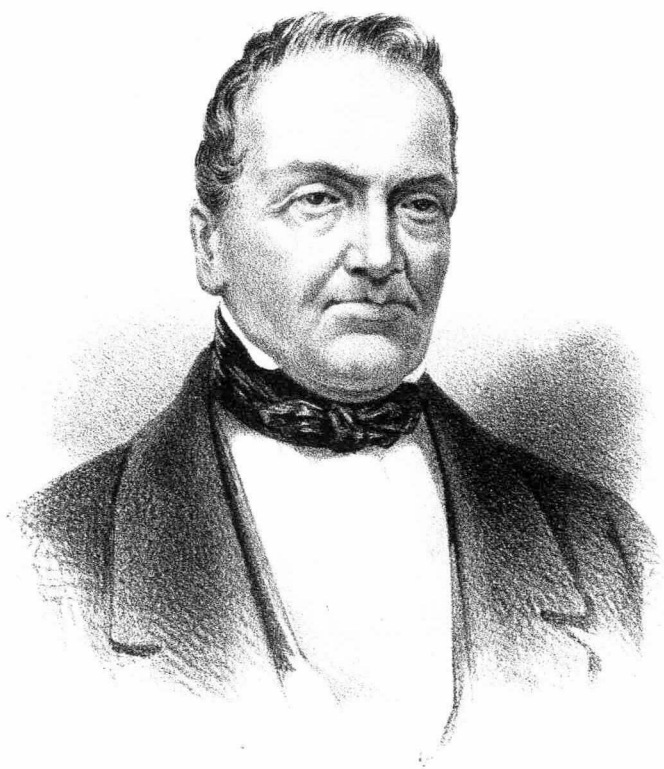
Κύριον καὶ πιστεύειν εἰς τὰς ἀψευδεῖς αὐτοῦ ἐπαγγελίας. Τὸ καθήκον ἡμῶν πρὸς τὸν Θεὸν ἐστὶ πίστις, τὸ δὲ τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς θέσις ἐστὶ καὶ μακαριότης. Εἰ δὲ τὸ καθήκον ἡμῶν πρὸς τὸν Θεὸν ἐστὶ πίστις, ἡ μεγίστη κακία καὶ τὸ μέγιστον ἔγκλημα οὐδὲν ἄλλο δύναται εἶναι ἢ ἡ ἀπιστία· πιστεύοντες τῷ Θεῷ, ἀγαπῶμεν καὶ τιμῶμεν καὶ δοξάζομεν αὐτὸν, τούναντίον δὲ ἀπιστοῦντες ὑβρίζομεν καὶ ἀτιμάζομεν τὴν θείαν φύσιν. Ἴνα δὲ τοῦτο γένηται δῆλον, λάθωμεν τὸ παράδειγμα τούτου. Ὑποθέσωμεν ὅτι συνάπτομεν συνθήκην μετὰ τινος ἐλευθέρου προσώπου ὅπερ ὑπισχνεῖται ἡμῖν τοιαύτην ἢ τοιαύτην τινὰ ὠφέλειαν. Εἴ ἔσμεν βέβαιοι καὶ οὐ διστάζομεν περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὑποσχέσεων αὐτοῦ, τοῦτο μαρτυρεῖ τὴν ἀγαθὴν ὑπόληψιν ἣν ἔχομεν περὶ αὐτοῦ καὶ ὅτι θεωροῦμεν αὐτὸ ἄξιον ἐμπιστοσύνης διὰ τὴν δεδοκιμασμένην αὐτοῦ ἀρετὴν καὶ τιμιότητα. Εἰ δὲ ὑπόπτως ἔχομεν πρὸς τὰς δοθείσας ὑποσχέσεις καὶ διστάζομεν ἢ ἀπιστοῦμεν ὡς πρὸς τὴν πληρωσιν αὐτῶν, τοῦτο μαρτυρεῖ τὴν κακὴν ὑπόληψιν ἣν ἔχομεν πρὸς τὸ συμβαλλόμενον μεθ' ἡμῶν πρόσωπον καὶ ὅτι διὰ τὴν αὐτοῦ μογηρίαν θεωροῦμεν αὐτὸ ἀνάξιον ἐμπιστοσύνης. Ἐν γένει δὲ ἡ πίστις ἡμῶν πρὸς τὰς ὑποσχέσεις τῶν μεθ' ἡμῶν συμβαλλομένων προσώπων ὑπάρχει ἀνάλογος τοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν. Ἐὰν τὸ πρόσωπον ᾗ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον σοφόν, ἀγαθόν, δίκαιον, ἰσχυρὸν, ἢ πεποιθήσις ἡμῶν βαίνει κατὰ λόγον τῶν προσόντων τούτων καὶ λέγεται πιθανότης, ὅπερ σημαίνει πίστιν μετὰ τινος ἀμφιβολίας. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Θεὸς πρόσωπόν ἐστὶ σοφόν, ἀγαθόν, ἀψευδές, δίκαιον, παντοδύναμον καὶ πάσης οἵας δῆποτε ἀτελείας ἐκτός, διὰ τοῦτο αἱ ἐπαγγελίαι αὐτοῦ εἰσὶ βέβαιοι, καὶ λίαν ἐστὶ παράλογον ἀμφιβάλλειν περὶ τῆς πληρώσεως αὐτῶν. « Τὰ λόγια Κυρίου, λέγει ὁ πρόφητης, λόγια ἀγνά, ἀργύριον πεπυρωμένον, δοκίμιον τῇ γῆ κεκαθαρισμένον ἑπταπλασίως. » Καὶ πάλιν γέγραπται· « Τὰ ἐκπορευόμενα διὰ χειλέων μου οὐ μὴ ἀθετήσω. » Καὶ « ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν. » Ἡ δὲ βεβαιότης ἣν ἔχει ἡμῶν ἡ ψυχὴ ὡς πρὸς τὴν πληρωσιν τῶν δεδομένων ἡμῖν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐπαγγελιῶν καλεῖται πίστις. Ὁ Θεὸς διέθετο πρὸς ἡμᾶς Διαθήκην καὶ ὑπισχνεῖται ἡμῖν εἶναι αἰεὶ μεθ' ἡμῶν καὶ πληροῦν πάσας ἡμῶν τὰς χρεῖας· πιστεύοντες ἀδιστακτικῶς ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθὴς καὶ δίκαιος ὢν πληροὶ ἀκριβοῦς τὸ ἑαυτοῦ καθήκον, ἀπονεμόμεν αὐτῷ τιμὴν καὶ δόξαν, ἥτις τῷ ὄντι προσήκει τῇ ἀμύμη αὐτοῦ φύσει, ἀγαπῶμεν αὐτὸν καὶ ἀγαπώμεθα ὑπ' αὐτοῦ, πειθόμεθα αὐτῷ καὶ ἐπακούει τῶν αἰτήσεων ἡμῶν· ἀπιστοῦντες δὲ τῷ Θεῷ καὶ ἀμφιβάλλοντες περὶ τῆς πληρώσεως τῶν ὑποσχέσεων αὐτοῦ, κατηγοροῦμεν αὐτοῦ μογηρίαν καὶ ἀτέλειαν, καὶ βλασφημοῦμεν τὴν θείαν αὐτοῦ τελειότητα παρὰ τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ δίκαιον, λέγοντες ὅτι ὁ Θεὸς οὐ πληροὶ τὸ ἑαυτοῦ καθήκον, ἀλλ' ὅτι ψεύστης τίς ἐστὶ καὶ ἀπαταιῶν. Οὕτω δὲ ἀπίστως πρὸς

τὸν Θεὸν διακείμενοι ἐπάγομεν καθ' ἡμῶν τὴν δικαίαν αὐτοῦ ὀργὴν καὶ ἀξίαν τῆς ἡμετέρας πονηρίας δίδομεν δίκην. Ἴδου ὁ λόγος δι' ὃν ἡ πίστις δικαιοῖ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἢ δὲ ἀπιστία κατακρίνει ἡμᾶς καὶ καταδικάζει. Ἴδου διατὶ γέγραπται ὅτι « ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται, καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἐν αὐτῷ ἡ ψυχὴ μου » καὶ πάλιν « χωρὶς πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι τῷ Θεῷ. » Ὅτε ὁ Θεὸς δεικνὺς τῷ Ἀβραάμ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ εἶπεν αὐτῷ « οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου » ἐπίστευσε, λέγει ἡ Γραφή, « Ἀβραάμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. » Διατὶ ἡ πίστις λογίζεται τῷ Ἀβραάμ εἰς δικαιοσύνην; διότι τὸ πρῶτον καὶ κύριον πρὸς τὸν Θεὸν καθήκον ἡ πίστις ἐστὶ, καὶ ὁ πληρὸν τὸ ἑαυτοῦ καθήκον δίκαιος ἐστὶ. Λέγει δὲ Παῦλος, ὅτι « οὐκ ἐγράφη δι' Ἀβραάμ μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην, ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς οἷς μέλλει λογίσεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν, ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαιοσύνην ἡμῶν. » Συγκεφαλαιούντες δὲ τὰ εἰρημένα λέγομεν, ὅτι τοῦ Χριστοῦ ἡ πίστις ἢ ἀγία καὶ τῆς πατρίδος ἢ ἐλευθερία τὰ δύο ἀχώριστα εἰσὶ προσόντα ὧν ἄνευ ὁ Ἕλλην βιοτὴ βίον ἀβίωτον, ἐξουδενοῦται καὶ καταστρέφεται. Καὶ πίστιν μὲν Χριστοῦ λέγοντες ἐννοοῦμεν τὴν Νέαν Διαθήκην, ἣν διέθετο ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν μεσίτην χρώμενος τῷ μονογενεῖ αὐτοῦ Υἱῷ καὶ Λόγῳ, ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἐγέρθη διὰ τὴν δικαιοσύνην ἡμῶν, ἐννοοῦμεν τὸν νόμον τῆς ἐνεργείας ὃν ὀφείλομεν εἰς ἑαυτοὺς ἐπιβάλλειν, καὶ καθ' ὃν τὸ ἔθνος ἅπαν ὀφείλει διοικεῖσθαι καὶ πολιτευεσθαι. Πατρίδος δὲ λέγοντες ἐλευθερίαν ἐννοοῦμεν τὴν ἐλευθερίαν ἐξάσκησιν τῶν καθηκόντων ἅτινα ἡμῖν ἢ τοῦ Θεοῦ ἐπιβάλλει Διαθήκη. Πᾶς γὰρ ὁ τὸ ἑαυτοῦ καθήκον ἐκτελῶν ἐλεύθερος, καὶ ἔθνος ἐλευθερόν ἐστιν ἐκεῖνο ὅπερ οὐδεὶς δύναται κοιλῶσαι τῆς ἐξασκήσεως τῶν ἑαυτοῦ καθηκόντων, καὶ ὅπερ οὐκ ἀνέχεται θέλησιν ἀντικειμένην τοῖς ἑαυτοῦ νομίμοις τε καὶ δικαίοις. Καὶ οὕτως μὲν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἐννοοῦμεν τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστιν τὴν ἀγίαν καὶ τῆς πατρίδος τὴν ἐλευθερίαν. Ἐρωτήσωμεν ἤδη πῶς ἀμφοτέρω ταῦτα ἐννοοῦσι οἱ κατὰ τὴν Ἑσπερίαν Εὐρώπην οἰκοῦντες λαοί.

Ὁ δυτικὸς Χριστιανισμὸς εἰς δύο μεγάλας διασχίζεται αἰρέσεις, εἰς τὴν τοῦ παπισμοῦ καὶ εἰς τὴν τοῦ προτεσταντισμοῦ ἢ τὴν τῶν διαμαρτυρομένων. Ὁ παπισμὸς ἐννοεῖ ὅτι ἅπαντες οἱ εἰς Χριστὸν πιστεύοντες ὀφείλοσιν ἀπόλυτον πίστιν καὶ ὑπακοὴν εἰς τὸν τῆς Ῥώμης πάπαν, ὃν λέγουσιν εἶναι ἀλάθαστον καὶ κεφαλὴν ὀρατὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Κατὰ τὴν ἐννοίαν ταύτην δὲν ὑπάρχει Διαθήκη ἀναμέσον Θεοῦ καὶ λαοῦ, ἀλλὰ ἀνὰ μέσον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου ἐνός, ὅστις κέκτηται θεῶθεν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπὶ τῶν πάντων δεσποτείας. Ὁ Θεὸς μετὰ μόνου τοῦ πάπα συνθηκολογεῖ, καὶ δι' αὐτοῦ μόνου ἐπικοινωνεῖ πρὸς τοὺς λοι-

πὸς πάντας. Καὶ καθὼς ὁ Χριστὸς ἔλεγεν οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ, οὕτω καὶ ὁ πάπας λέγει, οὐδεὶς δύναται ἔχειν μετὰ τοῦ Θεοῦ κοινωνίαν καὶ φιλίαν εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. « Ὁ ἔχων τὸν Υἱόν, λέγει ὁ θεολόγος Ἰωάννης, καὶ τὸν Πατέρα ἔχει. Ὁ δὲ μὴ ἔχων τὸν Υἱόν οὐ δὲ τὸν Πατέρα ἔχει, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν. » Ὁ ἔχων ἐμὲ, λέγει ὁ πάπας, καὶ τὸν Θεὸν ἔχει, ὁ δὲ ἀπ' ἐμοῦ κεχωρισμένος καὶ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ κεχωρισμένος ἐστὶ, καὶ ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν. Ὁ πάπας, ἐν ἄλλαις λέξεσιν, τίθησιν ἑαυτὸν ἀντὶ Χριστοῦ ἀναμέσον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων καὶ ὄντως ἀντίχριστός ἐστιν ὅτι τοῦ Χριστοῦ σφετερίζεται τὴν φύσιν καὶ τῆς δοξῆς αὐτοῦ ἀσεβῶς ἀντιποιεῖται. Ὁ Χριστιανὸς τῆς παπικῆς Ἐκκλησίας ὑποχρεοῦται οὐχὶ ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἀπέναντι τοῦ πάπα. Διὰ τοῦτο τὰ μὲν προστάγματα καὶ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τίθεται ἐν οὐδενί, ὑποτάσσεται δὲ τυφλῶς ὀμμάσει εἰς τὰ ἀντίχριστα δόγματα καὶ κελεύσματα ἐκείνου. Ὁ Χριστὸς κελεύει βαπτίζεσθαι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὁ δὲ πάπας τὸ βάπτισμα καταργῶν ἀντείσταται τὸ βάπτισμα. Ὁ Χριστὸς λαμβάνει ἄρτον καὶ τελεῖ τὸ νέον πάσχα, ὁ δὲ πάπας λαμβάνει ἄζυμα. Ὁ Χριστὸς προσφέρει τοῖς πᾶσι τὸ ποτήριον τῆς Καινῆς Διαθήκης λέγων, πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· ὁ πάπας ἀποστερεῖ τὸν λαὸν τούτου ἀντικείμενος τῷ Χριστῷ καὶ ἀντικελεύων, μὴ πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες. Ὁ Χριστὸς διδάσκει ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ Πατρὸς, ὁ πάπας προστίθει καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ, μιγνύς οὕτω τὸ ψεῦδος μετὰ τῆς ἀληθείας καὶ βεβηλῶν τὸ σύμβολον τῶν ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐν τῇ παπικῇ Ἐκκλησίᾳ ἀθετεῖται Χριστὸς καὶ λατρεύεται πάπας τις, καὶ τοῦ Θεοῦ ἡ Καινὴ Διαθήκη οὐδεμίαν ἔχει ἔννοιαν καὶ σημασίαν. Οἱ κατὰ τὴν αἵρεσιν ταύτην Χριστιανοὶ συνθηκολογοῦσι μετὰ τινος ἀνθρώπου καὶ οὐχὶ μετὰ τοῦ Θεοῦ· ὑποτάσσονται τυφλῶς καὶ ἀνεξετάστως εἰς τὴν θέλησιν ἐνὸς παποβασιλείως καὶ οὐδεμίαν ἔχουσι ἔννοιαν τοῦ πρὸς τὸν Θεὸν καθήκοντος.

Ὁ δὲ προτεσταντισμὸς ἔννοεῖ ὅτι πᾶς Χριστιανὸς ἔχει δικαίωμα νοεῖν καὶ ποιεῖν τὰ πρὸς τὸν Θεὸν καθήκοντα κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ. Κατὰ τὴν ἔννοιαν ταύτην ὁ Θεὸς οὐκ ἐποίησε μίαν Διαθήκην τὰ αὐτὰ τοῖς πᾶσιν ἐπιβάλλουσαν καθήκοντα, ἀλλὰ ὑποτίθενται διαβῆκαι τόσαι, ὅσα καὶ ἄτομα. Ὁ πικισμὸς τίθησι μίαν Διαθήκην ἀναμέσον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου ἐνός, ὁ δὲ προτεσταντισμὸς τίθησι μυριάς Διαθήκας ἀναμέσον ἐνός Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων πολλῶν. Οἱ κατὰ τὴν αἵρεσιν ταύτην Χριστιανοὶ τὸ δοκοῦν ἐκάστῳ πρεσβεύοντες κύριον εἶναι ἁμαρτάνουσι πάντως τῶν ὅρων τῆς τοῦ Θεοῦ Διαθήκης καὶ οὔτε νοῆσαι οὔτε ποιῆσαι δύναται τὰ πρὸς τὸν Θεὸν αὐτῶν καθήκοντα. Ἀρνοῦνται τὴν δύναμιν τῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων, περιπίπτουσι ἐκ πλάνης εἰς πλάνην καὶ οὐδὲν ἔχουσι ἐν ἑαυτοῖς Χρι-

Γ ΣΤΑΥΡΟΣ.

στιανικόν, ὅτι καὶ αὐτὴν τὴν θεότητα τοῦ Κυρίου ἔφθασαν ἀρνήσασθαι λέγοντες τὸν Χριστὸν ψιλὸν ἄνθρωπον εἶναι. Ὁ προτεσταντικὸς Χριστιανισμὸς ἐστὶ φύσεως ἀναρχικῆς, ὁ δὲ παπικὸς φύσεως τυραννικῆς· ἀμφοτέροι δ' εἰσὶ ψευδεῖς καὶ ἐναντίοι ἀλλήλοις καὶ τῷ Ἑλληνικῷ Χριστιανισμῷ ὅστις ἀληθὴς ἐστὶ καὶ ἐλεύθερος. Ὅπου γὰρ ἀλήθεια καὶ πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία. Ὅπου δὲ πνεῦμα πλάνης καὶ ἐγωῦσμοῦ, ἐκεῖ τυραννία τε καὶ ἀναρχία. Ἰδωμεν δὲ νυνὶ πῶς ἐννοεῖται ἐν τῇ Δύσει ὁ πατριωτισμὸς καὶ τῆς πατρίδος ἡ ἐλευθερία.

Οἱ δυτικοὶ λαοὶ ἐπὶ πλείστον χρόνον ἤγοντο ὑπὸ τοῦ παπισμοῦ, καὶ ὡς γνωστὸν, τῷ πάπα ὑπετάσσοντο καὶ βασιλεῖς καὶ λαοὶ πιστεύοντες αὐτὸν εἶναι Θεοῦ ἀντιπρόσωπον καὶ ἔχειν θεοθεν τὸ δικαίωμα τοῦ ἄρχειν ἐπὶ πάντων. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τῆς τυραννικῆς φύσει ἐπανίσταται ἡ ἀνθρώπινος φύσις, διὰ τοῦτο τῶν δυτικῶν λαῶν οἱ πλείστοι ἐπανεστήσαν ἵνα τὸν παπικὸν ἀποτεινάζωσι ζυγόν· πολλὰ δὲ καὶ δεινὰ ἐκ τῶν θρησκευτικῶν παθόντες πολέμων, ἠναγκάσθησαν ἐπὶ τέλους νὰ κηρύξωσι τὸ τῆς ἀνεξήθηθησκείας δόγμα, ὅπερ σημαίνει ἀδιαφορίαν πρὸς πάσαν θρησκείαν, καὶ νὰ κανονίσωσι τὰ καθ' ἑαυτοῦς κατὰ τὸ ὕλικόν αὐτῶν συμφέρον. Ἡ πολιτεία ἐπεχωρίσθη ἐντελῶς ἀπὸ τῆς θρησκείας ἀρχὴν ἔχουσα τὴν ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς καὶ τῆς περιουσίας ἐνὸς ἐκάστου, ἡ δὲ θρησκεία ἐθεωρήθη ὡς ἄπλοῦν ὄργανον ἡθοποιήσεως τῶν λαῶν χάριν τῆς πολιτικῆς ἀσφαλείας καὶ τοῦ πολιτικοῦ συμφέροντος, ὄργανον, ὅπερ χρόνου προϊόντος τὰ φῶτα τοῦ πολιτισμοῦ καταστήσουσιν εἰς ἀρχαῖσιαν. Ἐνῷ λοιπὸν παρ' ἡμῖν τοῖς Ἑλλησιν ἡ πίστις τοῦ Χριστοῦ ἡ ἀγία καὶ τῆς πατρίδος ἡ ἐλευθερία ταυτίζονται, παρὰ τοῖς δυτικοῖς λαοῖς χωρίζονται καὶ ἀντίκεινται. Ἡ πατρίς τοῦ Ἑλλήνος ἡ Διαθήκη ἐστὶ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἧς ὀφείλει θνήσκειν μαρτυρικῶς ἀγωνιζόμενος, ἡ δὲ τοῦ Ἀγγλοῦ καὶ τοῦ Γάλλου τὸ πολιτικόν ἐστὶ συμφέρον εἰς τὸν βωμὸν τοῦ ὁποίου θύει πάντα. Πάλαι ποτὲ οἱ δυτικοὶ λαοὶ ἐσταυροφόρουγ καὶ ἐπορεύοντο εἰς πόλεμον ἐν ὀνόματι τῆς ἑαυτῶν θρησκείας, ἀγείροντος τοῦ πάπα, ἀλλὰ σήμερον ἡ σταυροφορία λογίζεται παραφροσύνη καὶ ἀναχρονισμὸς ἀσύγνηωτος. Παρὰ τοῖς Ἑλλησιν ἡ ἐλευθερία τῆς πατρίδος οὐκ ἔστιν ἄλλο ἀλλ' ἢ ἡ ἐλευθερία ἐξάσκησις τῶν καθυκόντων ἄτινα εἰς αὐτοὺς ἐπιβάλλει ἡ τοῦ Θεοῦ Διαθήκη, παρὰ δὲ τοῖς δυτικοῖς λαοῖς ἐννοεῖται ἡ ἐλευθερία ἐξάσκησις τῆς θελήσεως ἐνὸς ἐκάστου κατὰ τοὺς κειμένους νόμους, οἵτινες οὐδόλως ἔχουσι θεῖον χαρακτῆρα καὶ καθ' ἐκάστην ὑπὸ τῶν δυναμένων ἀβετοῦνται. Ὁ Ἑλλήν οὐκ ἀνέχεται τὸ ζῆν χωρὶς τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ τῆς ἀγίας, τὰ δὲ δυτικὰ ἔθνη θεωροῦσιν αὐτὴν ἀλλοτρίαν τοῦ πολιτικοῦ αὐτῶν βίου ἢ καὶ ἐναντίαν αὐτῷ· αἴτιον δὲ ὅτι ψευδοθρησκεία καὶ ψευδοελευθερία, ὧν οἱ δυτικοὶ εὐμοιροῦσι λαοί, φύσει ἐναντία καὶ πολέμια ἀλλήλοις καὶ ἑαυτοῖς. Ἡ δὲ ἀληθὴς θρησκεία καὶ ἡ ἀληθὴς ἐλευθερία,

δῶρα θεῖα, κτῆμα ἐς αἰὲ γινόμενα τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους, φύσει φίλα, ἠνωμένα καὶ ἀχώριστα. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ὀφείλουσιν οἱ Ἕλληνες ἐπιλανθανόμενοι ἑαυτῶν ἀπομιμῆσθαι τὰ τῆς Δύσεως, ἢ τοῦναντίον ἢ Δύσει ὀφείλει μιμῆσασθαι τὰ ἡμέτερα, ἵνα γένηται ἑαυτῆς βελτίων; Περαιῖνω τὸν λόγον εὐχόμενος ἵνα πᾶς Ἕλληνα ἔννοήσῃ τὸν ὑψηλὸν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς προορισμὸν, καὶ ὅτι ἡ ἀσύνητος ἀπομίμησις τοῦ δυτικισμοῦ ἐξαχρειοῖ καὶ μηδενίζει τὸν Ἕλληνα. Μὴ γινώμεθα μῖμοι χλεύης καὶ περιφρονήσεως ἄξιοι, προορισμὸν ἔχοντες γενέσθαι πρωτότυπον ἐλευθερίας καὶ ἀρετῆς παράδειγμα. Ὄφείλομεν μεταδοῦναι τοῖς ἔθνεσιν ἐλευθερίαν καὶ ἀλήθειαν καὶ ζωὴν θεῖαν, τούτων γὰρ ἔνδειαν πάσχουσι, καὶ μὴ τὴν λύμην τὴν ἐν αὐτοῖς ἐφ' ἡμῖν ἐπισπᾶσθαι.

Α. ΜΑΚΡΑΚΗΣ.

ΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΜΟΥ.

Α΄.

Η ΠΑΤΡΙΣ.

Ι.

Ἀορίστως μόνον ἐνθυμοῦμαι τὰ παιδικὰ μου ἔτη· γνωρίζω ὅτι ἐγεννήθην εἰς Καρπενῆσι, πόλιν, ἢ μᾶλλον χωρίον τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος· ὁ δὲ πατρικὸς μου οἶκος μοι φαίνεται τώρα ὡς φανταστικὸς τις πύργος συγκεχυμένου ὀνείρου, χονδροειδὲς οἰκοδόμημα, ἄμορφον μίγμα λίθων, ἀσθέστου καὶ ξύλων, ἐπιπλα συνιστάμενα εἰς ψάθας, σκαμνία, σκευοθήκας, ξυλίνας κλίνας τιθεμένας ὑπὸ πλουσίας κωγωπιέρας· ὑπηρεταὶ πολυάριθμοι, κατηφεῖς τὸ ἦθος καὶ ἄφωνοι, ἀναβαίνοντες καὶ καταβαίνοντες ἀψοφητὶ καὶ διασταυρούμενοι ὡσεὶ σκιαί. Ἡ αἰλὴ τῆς οἰκίας μου ἐπληθε πάντοτε ἵππων καὶ ἐνόπλων ἀνδρῶν. Ὁ πατὴρ μου ἦν ἀρχηγὸς ἀρματωλῶν, ὑψηλός, ἰσχυρός, ἠλιοκαῆς, μὲ βραδὺ καὶ μεγαλοπρεπὲς βᾶδισμα· τὸ λάμπον βλέμμα του ἤστραπτεν ὑπὸ τὰς ἀψίδας τῶν πάντοτε συνεσπασμένων μελανῶν του ὀφρύων. Ὡμίλει ὀλίγα, καὶ ἡ φωνὴ του ἦτο τόσον ἀπότομος καὶ ἰσχυρὰ ὥστε ἔτρεμον ἐνώπιόν του. Ἡ μήτηρ μου (ταλαίπωρε μήτηρ!) εἶνε τὸ μόνον πρόσωπον, ὅπερ ἐνθυ-

μοῦμαι ἔτι περιπαθῶς· οὐτ' αὐτὴ, ὡς ὁ πατήρ μου, μ' ἐθώπευσε ποτε, τὸ βλέμμα τῆς οὐδέποτε ἐπληρώθη τοῦ ἰλαροῦ ἐκείνου φωτός, μεθ' οὗ θάλπουσιν αἱ μητέρες τὰ φίλτατά των, καὶ οὐδέποτε συνήτησεν ὁ ὀφθαλμὸς μου τὸ μειδιάμα τῆς. Σήμερον, ὅταν ῥίψω τυχὸν τὰ βλέμματα ἐπὶ τινος Βυζαντινῆς εἰκόνης τῆς Παναγίας, νομίζω ὅτι βλέπω τοὺς χαρακτῆρας τῆς μητρός μου· μεγαλοπρεπῆς, ἀλλὰ ψυχρὰ καὶ ἀσυμπαθῆς καλλονή. Ἡσθάνομην ἐμφύτως ὅτι με ἡγάπα παραφόρως, ἀλλ' ἦτο φύσις ἀμετάδοτος, χαρακτῆρ εἰθισμένος νὰ καταστέλλῃ τὰς ἐντυπώσεις του, καὶ μόνον στιγμιαῖα ἀλλὰ φωτειναῖ τινες ἐκλάμψεις προέδιδον τὴν μητρικὴν τῆς στοργήν.

Ἡμέραν τινὰ ἔπαιζον πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας, ἡ δὲ μήτηρ μου ἐκάθητο εἰς τὸ πλατύσκαλον στρέφουσα τὴν ῥοδάνην τῆς. Αἴφνης ἵππος τις ἐκφυγὼν τοῦ σταύλου ὄρμα κατ' ἐμοῦ· ἐγὼ βλέπω τὸν κίνδυνον, ὃν δὲν δύναμαι ν' ἀποφύγω, ἀλλ' ἡ μήτηρ μου μ' ἐν τῆς πῆδημα φθάνει πλησίον μου, μὲ προσπίπτει διὰ τοῦ σώματός τῆς, καὶ σταματᾷ μὲ ῥωμαλέαν χεῖρα τὸν ἵππον.

Εἶχον ἀδελφὴν νεωτέραν μου, ἣτις ἠσθένησεν ἐπικινδύνως· ἡ μήτηρ μου δὲν ἀφῆκεν ἐπὶ δύο μῆνας τὸ προσκεφάλαιόν τῆς, ἀλλ' ἡ ἀδελφή μου ἀπέθανεν. Ἐνθυμοῦμαι εἰσέτι μὲ σπαραγμὸν καρδίας τὴν ἀπελπισίαν τῆς μητρός μου· τὴν ἀπαθῆ συνήθως μορφὴν τῆς παρεμόρφωσεν ἡ λύπη, ἡ πάτριος ὀροφὴ ἐσεισθῆ ἐκ τῶν κραυγῶν τῆς, κ' ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας κατεκλείσθη εἰς τὸν θάλαμόν τῆς· ἅμα δὲ πρῶτον ἐξῆλθε, κατηυθύνθη πρὸς τὸ μνήμα τῆς ἀδελφῆς μου. Ἐγὼ συνώδευον τὴν μητέρα μου εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ εὐλαβοῦς αὐτοῦ καθήκοντος. Διάταγμα τῆς τότε προσωρινῆς κυβερνήσεως τῆς Ἑλλάδος εἶχεν ἀπαγορεύσει τὴν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ταφὴν, τὸ δὲ πρὸ τῶν

πυλῶν τῆς πόλεως κείμενον νέον νεκροταφεῖον εἶχε πληρωθῆ ἐντὸς ὀλίγου πτωμάτων, διότι ὁ λοιμὸς, ἡ πείνα, ὁ πόλεμος τὸ ἐπρομήθευον ἀφθόνως. Καιρὸς δὲν ἦτο νὰ κοσμῶνται οἱ νεκροὶ, κ' ἐν ἀπλοῦν ῥάκος ἡ ἀγγεῖον τεθραυσμένον διαφόρου χρώματος ἐδείκνυε τὸ μέρος, ὅπου ἕκαστος τῶν θανόντων ἀνεπαύετο· ἡ λύσσα τοῦ ἀνέμου συνέχεε πολλάκις τὰ γνωρίσματα ταῦτα καὶ τότε τὸ μόνον καταφύγιον, τὸ μόνον μητρῶν τοῦ κοιμητηρίου ἦσαν οἱ παρευρεθέντες εἰς τὴν κηδεῖαν. Μάτην ἐζητήσαμεν τὸν τάφον τῆς ἀδελφῆς μου. Ἡ μήτηρ μου ἦτο περίλυπος· ἐπὶ τινὰς στιγμὰς βυθισμένη εἰς τὸ ἄλγος τῆς ἔμεινεν ἀκίνητος καὶ σιωπηλή· εἶτα, συνελθοῦσα αἴφνης διατάσσει τοὺς συνοδεύοντάς μας ὑπρέτας ν' ἀνασκάψωσι τὸ νεκροταφεῖον· ὅλος ἐκεῖνος ὁ χώρος ἀνεστράφη ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον. ὦ! φρίσσω ἔτι ἀναπολῶν τὴν φοβερὰν ἐκείνην σκηνήν! ἀποτρόπαιοι κεφαλαί, χεῖρες, κνήμαι, σκέλετοί, ῥάκη σεσηπότα, ἀναμιγνύμενα καὶ συστρεφόμενα ἐντὸς στροπέλου κονιοροῦ!...

Ὁ πατήρ μου ἦν ἐπίφοβος, καὶ ἡ πόλις ὑπέστη τὴν βεβήλωσιν ἐκείνην ἦν τὸ μητρικὸν φίλτρον διέπραξεν.

Ἡ μήτηρ μου παρηκολούθησε μετ' οὐ πολὺ τὴν ἀδελφὴν μου· ὁ δὲ πατήρ μου μὲ παρέδωκεν εἰς τινὰ θεῖαν μου, ἣτις μὲ μετήγαγεν εἰς τὰς Ἰονίους νήσους· μ' ἐνηγαλίσθη δὲ τρυφερῶς πρὶν ἢ μ' ἀποχωρισθῆ καὶ μὲ παρήγγειλε πολλὰ, ὧν ἐν πρὸ πάντων μ' ἔκαμε ζωηρὰν ἐντύπωσιν· τὸ ἐνθυμοῦμαι ἔτι· « Ἐχε τὴν κατάραν μου, υἱέ μου, ἀν ἀρνηθῆς τὴν πίστιν σου καὶ δὲν ἐκδικήσης τὸν θάνατόν μου. » Μετ' ὀλίγον χρόνον οἱ Τούρκοι τὸν ἀνεσκόλοπισαν. Ἡμην τότε μόλις δεκαετῆς, ἡ δὲ εἰδησις τοῦ θανάτου τοῦ πατρός μου μ' ἐνέπνευσεν ἀγανάκτησιν μᾶλλον ἢ λύπην. Κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἐκείνων

πόλεμον, εἰς ὃν οἱ στρατιῶται ἦσαν ἥρωες, τὰ παιδιά ἦσαν ἄνδρες, ἡ ἀτίμως ἦν ἐπιφοβωτέρα τοῦ θανάτου.

Φιλανθρωπικὴ τις ἑταιρία μ' ἀπέστειλε μετ' ὀκτὼ ἄλλων ὄρφανῶν εἰς Ἑλβετίαν ἵνα ἐκπαιδευθῶ.

II.

Ὁ ἐν τῷ ἐκπαιδευτηρίῳ βίος ἀποτελεῖ παρὰ τοῖς πλείστοις τὰ ποιητικώτερα ἔτη τῆς ζωῆς των· ἀλλ' ἐγὼ πολὺ πεζὴν αὐτῶν μνήμην ἐτήρησα. Ἡ ἀποῦσα πατρίς ἦν ὁ μόνος μου διαλογισμὸς, τὸ μόνον ἐπαγωγὸν δι' ἐμὲ ὑποκείμενον ὀμιλίας, ἡ μόνη μου στοργή. Σήμερον, φθὰς εἰς ἡλικίαν, καθ' ἣν ἐξαλείφονται συνήθως αἱ χίμαιραι, ἐκπλήττομ' ἔτι, ὅταν ἀναπολήσω τὴν ἐποχὴν αὐτὴν, διὰ τὴν δύναμιν τοῦ αἰσθήματός μου ἐκείνου. Οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἐν ἐμοὶ ὁ πρὸς τὴν πατρίδα ἔρωσ ἰσχυρότερος ἢ κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν τῆς ζωῆς μου. Ἄμα ἔβλεπον ἕνα συμπατριώτην, τὸν ἠρώτων μ' ἐρωτικὴν σχεδὸν περιπάθειαν περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ τόπου μας, περὶ τῶν προόδων τῆς Ἑλλάδος. Ἐπεθύμουν ν' ἀκούω διηγούμενα τὰ κατορθώματα τῶν ἠρώων τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πολέμου μας, καὶ οὔτε ἐρευνῶν οὔτε ἀκούων ἀπέκαμνον. Μετὰ τῶν συμμαθητῶν ἐλάλουν περὶ τοῦ τόπου μου· εἰς τὰς συνθέσεις μου τ' ὄνομα τῆς Ἑλλάδος εἰσεχώρει πανταχοῦ, εἰς τὰ παιγνιδία μου ἐκαλούμην πάντοτε στρατηγὸς ἑνὸς ἑλληνικοῦ στρατοῦ, καὶ ὠρμων ἐξ ἐφόδου κατὰ τῶν Τουρκικῶν ταγματῶν, ἅτινα οὐδέποτε, ἐννοεῖται, ἄφινον ἀνεξολόθρευτα· εἰς τὴν ἐκκλησίαν προσηυχόμεν ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τῆς πατρίδος μου, καὶ τὴν προσευχὴν ταύτην ἡ καρδιά μου μόνη μὲ τὴν εἶχε μάθει.

Παραλληλῶς τούτων ἀναμνήσεις μοι προσφέρει τὸ ἐκπαι-

δευτήριον τὴν φυλακὴν, τὰ βρασμένα φασόλια, τὸν περίπατον τῆς πέμπτης καὶ τὴν διανομὴν τῶν βραβείων. Αἱ διακοπαὶ ἦσαν δι' ἐμὲ μαρτύριον· ὅλοι οἱ ἄλλοι συμμαθηταὶ μου μετέβαινον εἰς τὰς οἰκογενεῖας των καὶ ἐγὼ μόνος εἰς τὸν κόσμον ἕμενον κατάκλειστος εἰς τὸ κατηφές μοναστήριον.

Ἦμην δεκαεξαετῆς ὅτε ἀνεκλήθην εἰς τὴν Ἑλλάδα. Θεῖός τις, οὐτινος ἠγνόουν τὴν ὑπαρξιν, μ' ἔστειλε χρήματα καὶ μ' ἐκάλεσε νὰ μεταβῶ πρὸς αὐτόν. Ὁ ἄγνωστος οὗτος συγγενὴς μου διέμενον εἰς τὰς Ἰονίους νήσους· μετέβην λοιπὸν εἰς Τεργέστην, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Κέρκυραν, ὅπου ὁ θεῖός μου μ' ὑπεδέχθη ἀρκετὰ καλὰ καὶ μοὶ προσέτεινε θέσιν εἰς τὸν ἐμπορικόν του οἶκον· ἐδέχθην.

III.

Δὲν ἦμην ὅμως παντάπασι πλασμένος διὰ τὸ ἐμπόριον. Ἐφερόμην ἐνδομύχως εἰς ἐνεργητικὸν βίον, καὶ ἡ μὲ τὴν ὁσμὴν τῆς πυρίτιδος ἀναμειγμένη αὐρα τῶν ὀρέων, ἣν εἶχον ἀναπνεύσει κατὰ τὰ παιδικὰ μου ἔτη, ἀνεκύκα τὸ αἷμά μου. Ἡ ἐν Κερκύρα διαμονὴ μὲ δυσηρέσσει φοβερά· ἡ ἀγγλικὴ τῆς φρουρᾶς, οἱ εὐρωπαϊζόντες κάτοικοί της ἀπετέλουν δι' ἐμὲ ὅλον τι διάφορον τῆς ἐλευθέρως καὶ ἀνεξαρτητοῦ Ἑλλάδος, τοῦ τόπου τῶν ὀνειρῶν μου, τῆς ἰδανικῆς πατρίδος, ἣν εἶχον ἀναπλάσει ἐν τῷ ἐκπαιδευτηρίῳ.

Περιεπάτουσιν συχνὰ παρὰ τὰ παραθαλάσσια τείχη τῆς πόλεως, μόνον ἵνα χορτάσω τοὺς ὀφθαλμούς μου βλέπων τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν· διῆγον ὥρας ὀλοκλήρους θεωρῶν τὸ κυανοῦν τῆς χρῶμα· κατεθελγόμεν παρακολουθῶν τοὺς κομψοὺς τῆς κυριατισμοῦ, καὶ ἐμέτρον μ' ἀνεκλάλητον εὐχαρίστησιν

τὰ εἰς τὸν λιμένα ἠγκυροβολημένα ἑλληνικὰ πλοῖα. Ἄν τὸ μόνον πολεμικὸν ἀτμοκίνητον, ὅπερ εἶχε τότε ἡ ἑλληνικὴ ἐπικράτεια, διήρχετο τυχὸν διὰ Κερκύρας, ἔτρεχον νὰ τὸ ἐπισκεφθῶ μετὰ παιδικοῦ θαυμασμοῦ, καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Κερκύρας — πρὸ πάντων οἱ τῶν κατωτέρων τάξεων — ἐπλήρουν τὸ κατάστρωμά του, ἀποστρέφοντες τὸ βλέμμα ἀπὸ τῶν μεγαλοπρεπῶν ἀγγλικῶν στόλων καὶ περιχαίροντες εἰς τὸ ταπεινὸν ἑλληνικὸν σκάφος. Ὁ δὲ ἰδιὸς μου ἐνθουσιασμὸς δὲν μ' ἐμπόδισε νὰ παρατηρήσω μετ' ἐκπλήξεως τὴν πατριωτικὴν αὐτὴν περιέργειαν τοῦ Ἰονίου λαοῦ, ἥτις ὑψοῦτο σχεδὸν μέχρι σεβασμοῦ. Ἐπίσης, ὡσάκις ἑλληνικὴ στρατιωτικὴ στολὴ ἐφάνετο εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Κερκύρας, ἐνθουσιῶδεις ἀνευφημίαι τὴν ὑπεδέχοντο. Μὲ ποῖον θρησκευτικὸν σχεδὸν σέβας δὲν ἐγίνετο δεκτὸν πᾶν ὅ,τι ἔφθανεν ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου... βιβλίαι, ἐφημερίδες, ἄνθρωποι! μ' οἶαν παραφορᾶν οἱ φλογεροὶ τῆς Κερκύρας κάτοικοι ἔτρεχον εἰς προϋπάντησιν τοῦ βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, ὡσάκις οὗτος προσωρμιζέτο εἰς τὸν λιμένα των! Ὅσοι τῶν Κερκυραίων ἐπανήρχοντο ἐξ Ἑλλάδος, ἐθεωροῦντο μετὰ πλείονος προσοχῆς καὶ νομίζω καὶ μετὰ πλείονος σεβασμοῦ ἢ οἱ ἄλλοι· ἦσαν προσκυνηταὶ ἐπιστρέφοντες ἐκ τῆς ἀγίας γῆς, οὓς ἠρώτων ἀπομνημονεύοντες καὶ τοὺς μικροτέρους των λόγους.

Εὐρίσκοντο τότε ἐν Κερκύρα Ἕλληνές τινες ἐκ τῶν ὁμόρων τῆς Τουρκίας ἐπαρχιῶν, φοροῦντες τὴν γραφικὴν των ἐνδυμασίαν καὶ ἐλκύοντες τὴν συμπαθῆ τοῦ κοινοῦ προσοχῆν, ἀλλ' ὅχι καὶ τὸ αὐτὸ μ' ἐκεῖνο αἶσθημα. Ἡ τὰ ἐμβλήματα τοῦ βασιλέως Ὄθωνος φέρουσα στολὴ ἐξεπροσώπει τὴν ἐλευθέραν πατρίδα, ἡ δὲ ὑπερήφανος φουστανέλλα τὴν δούλην. Οἱ ἠπειρῶται συνεμερίζοντο τὸν ἐνθουσιασμὸν τῶν Ἑπτανησίων

διὰ τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα, καὶ ἔφερον ἀνηρητημένον εἰς τὸν λαιμόν των ἐν εἶδει φυλακτοῦ ἢ ἀργυρᾶ ἢ καὶ χρυσᾶ νομίσματα τοῦ βασιλέως Ὄθωνος. Πρὸς ἐκτίμησιν τῆς λεπτομερείας ταύτης πρέπει ν' ἀναμνησθῇ τις ὅτι ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως παρὰ τῶν Τούρκων εἶναι συνηθέστατον παρὰ τοῖς Ἕλλησι νὰ φέρωσι περὶ τὸν τράχηλον κεκρυμμένα ὑπὸ τὰ ἐνδύματα χρυσᾶ ἢ ἀργυρᾶ νομίσματα τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἰδρυτοῦ τῆς Βυζαντικῆς αὐτοκρατορίας, ταχθέντος ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τοὺς Ἁγίους. Περιπατῶν διὰ τῶν εὐθαλῶν πεδιάδων τῆς Κερκύρας ἀπῆντων ἐνίοτε τοὺς ταλαιπώρους φυγάδας στρέφοντας τὰ βλέμματα πρὸς τὰ ὄρη των καὶ νομίζοντας ὅτι ἀνέπνεον μετὰ τοῦ ἐκεῖθεν πνέοντος ἀνέμου ἀναθυμιάσεις τῶν ἀποτόμων πλευρῶν των καὶ τὸν ἀέρα ὃν ἀνέπνεον αἱ γυναῖκες, αἱ ἀδελφαί, αἱ θυγατέρες των στενάζουσαι ἐν τῷ αἴσχει τῶν πασσαδικῶν χαρμελιῶν. Ἐνίοτε τὰ βλέμματά των ἐτρέποντο πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος τοῦ ὀρίζοντος, ὅθεν ἤρχιζον τὰ τεχνητὰ τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου ὄρια, καὶ ἀόριστος στεναγμὸς διέστελλε τὰ στήθη των· σιγηλοὶ, μελαγχολικοὶ καὶ μ' ἀξιοπρεπὲς τὸ βάδισμα, μ' ἀνεπόλουν τὸν πατέρα μου. Δὲν ἐβράδυνον νὰ οἰκειωθῶ μετ' αὐτῶν καὶ τοῖς ἀνεκοίνωσα εὐθύς πόσον ἐπεθύμουν νὰ μετέβαινον εἰς τὴν Ἑλλάδα.

— Ποιάν; μ' ἠρώτησεν εἰς αὐτῶν.

— Πῶς, ποιάν; εἶπον.

— Βέβαια εἰς τὴν μεγάλην ἢ τὴν μικράν;

— Εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὸ ἑλληνικὸν βασίλειον.

— Καφερέ! ἀπήντησεν ἐκεῖνος σείων τὴν κεφαλὴν.

Μάτην προσεπάθησα κατόπιν νὰ μάθω τὴν αἰτίαν τοῦ λόγου του. Βραδύτερον ὅμως ἐννόησα καὶ τὴν ἐκφώνησιν καὶ τὴν μιμικὴν του. Παρεκάλεσα τὸν θεῖόν μου νὰ μ' ἀφήσῃ ν' ἀνα-

χωρήσω διὰ τὰς Ἀθήνας, ὅπου ἤθελον νὰ ταχθῶ εἰς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν· αὐτὸς ἐζήτησε νὰ μ' ἀποτρέψῃ, ἀλλὰ βλέπων ὅτι οὐδέποτε ἤθελε κατορθώσει νὰ μὲ καταστήσῃ καλὸν ἔμπορον, ἐπέισθη νὰ μὲ δώσῃ συστατικά τινὰ γράμματα καὶ ὀλίγα χρήματα, καὶ οὕτως ἀνεχώρησα.

Ἀπὸ τοῦ ἀτμοκινήτου, ὅπερ μ' ἔφερον εἰς Πάτρας, ἀνεζήτουν διὰ τοῦ βλέμματός τὰ ὄρη ἅτινα ἀποτελοῦσι τὰ σημερινὰ τοῦ βασιλείου ὄρια, καὶ ὅτε μοί τα εἶδειξαν, ἡ φαντασία μου τὰ ἐπλασεν ὑπὸ ἰδιαίτερόν τι σχῆμα· ἡ ἑλληνικὴ των κλιτύς μ' ἐφάνη ὅτι μοί προσεμειδία μ' οἰκογενειακὴν τινὰ στοργήν..... ἦτο ὠραιότερα, μεγαλοπρεπεστέρα· καὶ ὅμως ἦν ἐκατέρωθεν ὁ αὐτὸς βράχος, ἐπίσης γυμνὸς καὶ τραχὺς, ἀλλὰ καλλυνόμενος ἐντεῦθεν ὑπὸ τοῦ μαγευτικοῦ συναισθήματος τῆς ἐλευθέρως καὶ ἀνεξαρτήτως πατρίδος, συναισθήματος ἐγωϊστικοῦ ἀνοίγοντος τὰς ἀγκάλας μου πρὸς τὴν ἐλευθέραν ἀδελφὴν καὶ κλείοντος αὐτὰς πρὸς τὴν δούλην.

Εἶν' ἀνέκφραστον τί ἠσθάνθηται πατῶν τὸ ἔδαφος τῶν Πατρῶν· ἐπάτουν τέλος τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, τὴν ἀγίαν, τὴν ἐλευθέραν γῆν... Ὅλοι οἱ εἰς τὰς ὁδοὺς περιφερόμενοι ἄνθρωποι ἦσαν Ἕλληνες, καὶ Ἕλληνες ἐλεύθεροι· οἱ στρατιῶται φέροντες τὸ πυροβόλον των μ' ἀλαζονικὸν βλέμμα καὶ ἀρρένωτόν εἶδος ἦσαν στρατιῶται τοῦ στρατοῦ μας· αἱ τελωνιακαὶ καὶ ἄλλαι ἀρχαὶ παρίστων τὴν ἐθνικὴν κυριαρχίαν· ἡ κυανῆ σημαία ἐδέσποζεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκείνης· ἡ τὴν παιδικὴν μου ἡλικίαν ναυουρίσασα γλῶσσα, ἡ ὠραία ἑλληνικὴ γλῶσσα ἐπλήρου τὸν ἀέρα μὲ τοὺς ἠχηροὺς καὶ μελωδικούς της φθόγγους· ὁ ἀήρ αὐτὸς ὁ τόσον καθαρὸς, τόσον γλυκὺς, τὸ διαφανὲς ἐκεῖνο φῶς τοῦ χρυσωμένου ὀρίζοντος... τὰ πάντα μ' ἐμέθυσκον καὶ μ' ἔφερον εἰς ἔκστασιν, σχεδὸν εἰς παραφροσύνην· ἔκλαιον ἐκ συγκινή-

ΜΙΧΑΗΛ ΤΟΞΙΤΖΑΣ

σεως. Αἱ Πάτραι, πόλις ἢ μᾶλλον κώμη τότε μόλις διαγεγραμμένη, παρίστατο εἰς τὰ βλέμματά μου ὑπὸ τὴν ὠραιότεραν ὄψιν. Ἡ Γενεύη, ἡ Τεργέστη, ἡ Κέρκυρα μ' ἐφαίνοντο χωρία παραβαλλόμεναι πρὸς τὰς Πάτρας. Διέτρεξα τὰς ὁδοὺς τῆς καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, ἐπεσκέφθην τὸν ναὸν τοῦ προστάτου τῆς πόλεως, ἀγίου Ἀνδρέου· ἐγονυπέτησα πρὸ τοῦ ἱεροῦ, καὶ μετ' αἰσθητικῆς σχεδὸν συγκινήσεως ἐφίλησα τὰς ψυχρὰς πλάκας τῆς ἐκκλησίας.

Εἶχον πατρίδα (1).

(1) Τὴν συνέχειαν τῶν ἀναμνήσεων τούτων θέλομεν δημοσιεύσει τὸ ἐπόμενον ἔτος.

Μ. Π. ΒΡΕΤΟΣ.

ΣΤΡΑΤΟΣ ΤΗΣ ΙΑΠΩΝΙΑΣ — Άρχηγός ἐν μεγάλῃ στίλῃ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

Ἡ παροῦσα Ἑλληνικὴ μετάφρασις ἥτις συγχρόνως μὲ τὸ γαλλικὸν πρωτότυπον ἐξέρχεται εἰς τὸ φῶς, δὲν ἐγένετο μόνον ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ κοινοποιηθῇ εἰς τοὺς Ἕλληνας ἡ σπουδαία τοῦ Κυρίου Ἐϊχθάλ πρότασις καὶ νὰ παρακινήθωσιν οἱ λόγιοι αὐτῶν εἰς ὑποστήριξιν αὐτῆς δι' ὅλων τῶν δυνάμεων, ἀλλὰ προσέτι ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς ζῶσα ἀπόδειξις τῆς ὀρθότητος τῶν σκέψεων τοῦ γάλλου σοφοῦ. Ἡ μετάφρασις αὕτη, καταληπτὴ παντοῦ ὅπου ὑπάρχουσιν Ἕλληνες, θέλει ἐνταυτῷ ἐννοηθῆ ἄνευ δυσκολίας ἀπὸ πάντα ἄλλον ὅστις εἰς τὰ σχολεῖα ἐμελέτησεν ὅπως οὖν ἐπιμελῶς τὴν γλῶσσαν τῶν προγόνων των. Ἐπειδὴ δὲ ἡ γλῶσσα αὕτη ἀπανταχοῦ σχεδὸν τοῦ πολιτισμένου κόσμου κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον διδάσκεται, εἶναι ἄρα βέβαιον ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται εἰμὴ ἡ τῆς σπουδῆς ταύτης ἐνίσχυσις ὅπως εὐρεθῇ

λελυμένον τὸ τῆς καθολικῆς γλώσσης μέγα πρόβλημα, ὅπερ ὁ Κύριος Ἐἵχθάλ φέρει ὑπὸ συζήτησιν καὶ ὅπερ ἀνταποκρίνεται εἰς τὸν πόθον τοῦ αἰῶνος, τὴν ἀδελφότητα τῶν λαῶν, τὴν ἔνωσιν τοῦ ἀνθρωπότητος.

PENIEPHΣ.

Οἱ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως μετανάσται τῶν Ἑλλήνων προσήνεγκον εἰς τὴν Δύσιν λαμπρὸν εὐεργέτημα, μεταδύσαντες αὐτῇ τὴν γλῶσσαν, τὰ γράμματα, τὰς ἐπιστήμας τῆς Ἑλλάδος, αἵτινες ἕως τότε ἀτελῶς πως παρ' αὐτῆς κατείχοντο. Τρεῖς εἶναι βεβαίως οἱ τοῦ νεωτέρου κόσμου διδάσκαλοι, ἡ Ἰουδαία, ἡ Ἑλλάς, ἡ Ῥώμη· κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα ὅμως ὑπὸ μόνῃς τῆς Ῥώμης ἐτελεῖτο ἀμέσως ἡ μύησις αὐτοῦ. Μόλις δὲ περὶ τὰ μέσα τῆς δεκάτης πέμπτῃς ἑκατονταετηρίδος ἡ πτώσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔθεσε τοὺς δυτικούς λαοὺς εἰς ἄμεσον σχέσιν μετὰ τῆς ἑλληνικῆς διανοίας, ὅπως ὀλίγον βραδύτερα ἢ ἐξ Ἰσπανίας καὶ Πορτογαλλίας ἀποβολὴ τῶν Ἰσραηλιτῶν, συνδυαζομένη μὲ τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ Λουθήρου καὶ τὴν μετάφρασιν καὶ τὴν διάδοσιν τῶν Γραφῶν, κατέστησε δημοτικὴν τὴν ἑβραϊκὴν παράδοσιν. Ἐντεῦθεν δὲ ἐπήγαγεν ἡ μεγάλη κίνησις ἡ γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς Ἀναγεννήσεως (Renaissance). « Ἐπειδὴ κατὰ τὰς ἡμέρας μας, λέγει ὁ Λούθηρος, τὰ πάντα ἀποκαθίστανται εἰς τὴν ἀρχικὴν τῶν θεσίων, ὡσανεὶ ἦτο ἡδὴ ἡ ἡμέρα τῆς γενικῆς ἀνακαινίσεως, ἤλθέ μοι κατὰ διάνοιαν ν' ἀποπειραθῶ ἂν ἦναι δυνατὸν ν'

ἀναστήσῃ τις καὶ τὸν Μωϋσῆν καὶ ν' ἀνακαλέσῃ τοὺς ῥύακας πρὸς τὰς πηγὰς αὐτῶν (1). »

Ἡ ἀναγέννησις ὅμως τῶν τριῶν μεγάλων τῆς Μεσογείου λαῶν δὲν ἐγένετο τότε εἰ μὴ κατὰ πνεῦμα, οὕτως εἰπεῖν· σήμερον δὲ ἡ ἀναγέννησις αὕτη συμπληροῦται καὶ περαιούται· σήμερον γίνεται ἀληθῶς ἡ ἐθνικὴ καὶ ἠλικὴ ἀνάστασις τῶν λαῶν τούτων.

Καὶ οἱ μὲν Ἰσραηλιταί, ἀπανταχοῦ σχεδὸν χειράφετοι μετὰ τὴν γαλλικὴν ἐπανάστασιν, καθιδρύθησαν καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην, μέτοχοι γενόμενοι ὅλων τῶν προόδων τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ. Ἐξ ἄλλου μέρους ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Ἰταλία ἠλευθερώθησαν, καὶ μερικῶς τοῦλάχιστον ἀποκατέστησαν, καταλαβοῦσαι πάλιν τὴν θέσιν τῶν περὶ τὴν ἐστίαν τῶν λαῶν.

Δὲν εἶναι ἔργον ἡμῶν νὰ ἐξετάσωμεν ἤδη τίνες ἔσονται αἱ συνέπειαι τῆς ἀρξαμένης παλιγγενεσίας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τῆς Ἰταλίας, προτιθέμεθα ὅμως νὰ δεῖξωμεν ἐνταῦθα, ὑπό τινος τοῦλάχιστον ἐπόψεως, τί δύνανται καὶ τί πρέπει νὰ ἦναι αἱ συνέπειαι τῆς ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας.

Διὰ τῆς παλιγγενεσίας ταύτης ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ ἀνέκτησε τὸ ἀρχαῖον καὶ ἀληθές κέντρον αὐτῆς· διέσπειρε δὲ ταυτοχρόνως τὰς ἀποικίας της εἰς τὰ ἀξιολογώτερα ἐμπορικὰ σημεῖα τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας, ἤνοιξεν εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς ἐρεῦνας τὸ θέατρον τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, καὶ ἔλαβε μετοχὴν σημαντικὴν ἤδη εἰς τὰ εὐρωπαϊκὰ πράγματα. Ὅπερ ὅμως διαφέρει ἔτι πλείοτερον, οὐ μόνον μερικῶς τὸ ἔθνος τοῦτο ἀλλὰ γενικῶς τὴν ἀνθρω-

(1) Ἐπιστολὴ πρὸς Γεώργιον Πόλεντζ, ἐπίσκοπον Σαμλανδίας, ἀφιερωτικὴ τῆς μεταφράσεως τοῦ Δευτερονομίου.

πρότητα, είναι ότι η παλιγγενεσία αυτή προσφέρει εις τόν κόσμον ὄργανόν τι οὐτινος ὁ πολιτισμὸς αἰσθάνεται ἤδη ἀναπόφευκτον τὴν ἀνάγκην, διάλεκτον δηλαδή κεκτημένην ὅλας τὰς ιδιότητας, καὶ πληροῦσαν ὅλους τοὺς ὄρους καθολικῆς γλώσσης.

Ἄπαντες οἱ λαοὶ βαδίζουσιν ἤδη πρὸς κοινὴν διοργάνωσιν, πρὸς καθολικὴν κοινωνίαν· περὶ τούτου οὐδεὶς πλέον ὁ ἀμφιβόλλων. Ἡ θρησκεία, ἡ πολιτικὴ, ἡ φιλοσοφία, αἱ τέχναι, αἱ ἐπιστῆμαι, ἡ βιομηχανία, τὸ ἐμπόριον, τὰ πάντα καταντῶσιν ἐξ ἴσου εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο. Ἄν τοιοῦτον λοιπὸν ἦναι τὸ μέλλον καὶ πιθανῶς τὸ προσεχὲς μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος, πρώτη συνέπεια τοῦ μεγάλου τούτου ἔργου πρέπει νὰ ἦναι ἡ εἰσαγωγὴ καθολικῆς γλώσσης, ἥτις, σεβομένη τὴν ὑπαρξίν τῶν ἐθνικῶν διαλέκτων, τῶν ὀριζουσῶν καὶ ἐγγυωμένων τὴν ἀτομικότητα τῶν λαῶν, θέλει χρησιμεύει ὡς κοινὸν ὄργανον τῶν διεθνῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ μεταξὺ τῶν ἀτόμων, ἐνταυτῷ δὲ ὡς ἔκφρασις τῶν ὑψηλοτέρων ἐκείνων ἀληθειῶν, αἵτινες οὐσαὶ ἡ ἀρχὴ καὶ ὁ κοινὸς σύνδεσμος τῶν κοινωνιῶν πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ λάβωσι ἀπανταχοῦ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν μορφήν.

Ἰπάρχει δὲ ἤδη γλώσσά τις, ἥτις ἀπὸ τῆς δεκάτης ἑκτῆς ἑκατονταετηρίδος κατέστη ἀναγκαία εἰς τὴν ἀνατροφὴν παντὸς πεπαιδευμένου ἀνδρός· γλώσσα ἥτις, ἐνῶ εἰς τὰ σπάργανά της ὑπῆρξε σύγχρονος τῆς γεννήσεως τοῦ πολιτισμοῦ, διὰ τῶν τελευταίων αὐτῆς δημιουργημάτων ἐκπροσωπεῖ τὰς προσφάτους αὐτοῦ προόδους· ἥτις μεταξὺ τῶν δύο τούτων σημείων τοῦ βίου της, δὲν ἔγινε ποτὲ ἄφαντος εἰς καμμίαν περίοδον τῆς ἱστορίας, καὶ ἐπαξίως

1

2

3

4

5

1 ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Γρηγόριος) 2 ΠΕΡΙΕΡΗΣ (Μάρκος) 3 ΝΕΙΔΟΣ
4 ΔΥΡΑΛΣ 5 ΒΡΕΤΟΣ (Μάρκος Η.)

αὐτῆς ἐξεπλήρωσεν αἰείποτε τὴν ἐντολὴν τῆς· ἥτις οὐχὶ μόνον μετέσχεν ἀπασῶν τῶν μεγάλων ἐμφανίσεων τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος κατὰ τὴν θρησκείαν, τὴν πολιτικὴν, τὰ γράμματα, τὰς τέχνας, τὰς ἐπιστήμας, ἀλλὰ ὑπῆρξε τὸ πρῶτον αὐτῶν ὄργανον καὶ οὕτως εἶπεῖν ἡ μήτρα αὐτῶν. Εἶναι αὕτη ἡ γλῶσσα τοῦ Ὁμήρου καὶ τοῦ Ἡσιόδου, τοῦ Ἡροδότου καὶ τοῦ Θουκυδίδου, τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους, τοῦ Ἱπποκράτους καὶ τοῦ Θεοφράστου, τοῦ Εὐκλείδου καὶ τοῦ Ἀρχιμήδους· ἡ γλῶσσα τοῦ Εὐαγγελίου, τοῦ Ἁγίου Παύλου καὶ τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, ἐνταυτῷ δὲ ἡ γλῶσσα τοῦ Λουκιανοῦ καὶ τοῦ Ἰουλιανοῦ· ἡ γλῶσσα τῶν γραμμάτων, τῆς θεολογίας, τοῦ δικαίου τῆς βυζαντινῆς ἐποχῆς. Ἡ γλῶσσα αὕτη ἐργαζομένη οὕτως ἀδιακόπως ἐπὶ τριάκοντα περίπου ἑκατονταετηρίδας, οὐδὲν ἀπόλεσεν ἐκ τῆς ἀρχικῆς αὐτῆς ζωῆς, πλήρη ἐφύλαξε τὸν λεκτικὸν πλοῦτον, τὴν δὲ πλαστικὴν δύναμιν διετήρησεν οἴαν κατὰ τὰς πρώτας αὐτῆς ἡμέρας, λογικὴ διαμείνασα καὶ ἐνταυτῷ εὐφρονος ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην (1). Διεφθάρη μὲν πρὸς στιγμὴν ὑπὸ τετρακοσιαετῆ σχεδὸν δουλείαν, ἀλλὰ ὑπὸ τὴν ἔμπνευσιν τῆς ἐλευθερίας ἀπέτριψε τὴν σκωρίαν, μετέπλασεν ἑαυτὴν, οἰαιδῆτοτε δὲ καὶ ἂν ὦσιν αἱ βελτιώσεις ὧν χρῆζει εἰσέτι, ἔγινεν ἐν ὀλίγαις ἡμέραις ἱκανὴ νὰ ἐκπληροῖ τὴν νέαν αὐτῆς ἐντολὴν, καὶ ἐπῆρκεσεν εἰς τὴν ἀναγέννησιν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἀναγνωρισθέντος πάλιν ὡς μέλους τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκογενείας.

Βεβαίως δὲν ἀξιοῦμεν ὅτι τὸ ἔργον τῆς ἐπισκευῆς τῆς ἑλληνικῆς διαλέκτου ὑπάρχει ἤδη τέλειον· τῶν λογίων

(1) Graiis ingenium, Graiis dedit ore rotundo
Musa loqui.

μάλιστα Ἑλλήνων οἱ ἀγῶνες πρὸς βελτίωσιν αὐτῆς ἀποδεικνύουσιν ὅτι καὶ αὐτοὶ τοῦτο φρονοῦσι. Πρέπει ὅμως ἐν ταυτῷ ν' ἀναγνωρίσωμεν ὅτι αἱ μεταβολαὶ, ἅς ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος ἢ γλῶσσα αὕτη ὑπέστη, δὲν ἐγένοντο ὅλαι πρὸς βλάβην αὐτῆς· ἐξ ἐναντίας ἢ γλῶσσα αὕτη ἐνῶ ἔτροποποιεῖτο, ὑπῆκουεν εἰς τὴν αὐτὴν λογικὴν τάσιν ἣτις ἀναφαίνεται εἰς ὅλας τὰς νεωτέρας διαλέκτους. Αἱ μεταβολαὶ αὗται, ἀντὶ νὰ γενῆ προσπάθεια πρὸς ἐξάλειψιν αὐτῶν, πρέπει μᾶλλον ἐπιμελῶς νὰ τηρηθῶσι.

Ἐγένοντο ὅμως καὶ ἀλλοιώσεις τινὲς ὀλιγώτερον εὐτυχεῖς, αἵτινες, ἂν καὶ δὲν ὑπέκυψαν εἰς τὴν μεταρρυθμίσιν ἣν οἱ λόγιοι Ἕλληνες μὲ τόσῃν ἐπιμονῇ ἐπιδιώκουσιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς παρουσίας ἑκατονταετηρίδος, θέλουσιν ὅμως, ὡς ἐλπίζομεν, ἐξάλειφθῆ ἐπὶ τέλους. Τοῦτο δὲ μᾶς ἐγγυᾶται τὸ φιλόκαλον τῶν Ἑλλήνων αἶσθημα, ὅπερ θέλει βεβαίως ἀναπτρωθῆ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἢ διάλεκτος αὐτῶν ἤθελε προορισθῆ νὰ γίνῃ ἢ καθολικὴ γλῶσσα. Ἄλλως τε εἰς τοιαύτην ὑπόθεσιν ἤθελε κατὰ φυσικὸν λόγον ἀναγνωρισθῆ ἀναγκαία τῶν τε ἑλλήνων καὶ τῶν ξένων φιλόλογων ἢ συνεννόησις, ἢ δὲ σύμπραξις αὕτη δὲν δύναται εἰμὴ λαμπρὰ νὰ παραγάγῃ ἀποτελέσματα.

Ἄς ἐνθυμηθῶμεν δὲ ὅτι ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ διδάσκεται ὡς ἐθνικὴ γλῶσσα εἰς ἅπαντα τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα, τοιούτου δὲ ὑπάρχοντος μέσου βελτιώσεως καμμία πρόοδος δὲν εἶναι ἀνέφικτος. Οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι κατὰ τὴν δεκάτην ἔκτην καὶ τὴν δεκάτην ἐβδόμην ἑκατονταετηρίδα ἢ γαλλικὴ γλῶσσα μετεπλάσθη, τῇ συνδρομῇ τῶν κλασικῶν γλωσσῶν, καὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν μεγάλων συγγραφέων καὶ τῶν ἐπιμελῶν γραμματικῶν τῆς ἐποχῆς ταύτης. Τὸ παρά-

δειγμα τοῦτο εἶναι κατάλληλον νὰ μᾶς δεῖξῃ πόσον ἡδύναντο νὰ ἐπιτύχωσιν ὡς πρὸς τὴν νεωτέραν Ἑλληνικὴν, μεταρρυθμίσεις πολὺ ἀπλούστεραι καὶ εὐκολώτεραι, ἐὰν διηυθύνοντο ὅπως δεῖ, καὶ ἐὰν δὲν ὑπερπερήδων τὰ πρόποντα ὅρια.

Ἐπάρχει ὅμως καὶ ἄλλος τις εἰδικὸς λόγος ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἢ παραδοχὴ τῆς ἑλληνικῆς, ὡς καθολικῆς γλώσσης καταντᾷ εἰς ἄκρον σπουδαία· αἰνιττόμεθα δὲ διὰ τοῦτου τὴν εἰς τὰς νέας ἡμῶν κοινωνίας εἰσαγωγὴν ἐλλόγου συστήματος δημοσίας ἐκπαιδεύσεως. Ὑπὸ τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα, ὁ ἀριθμὸς τῶν ξένων διαλέκτων αἵτινες διδάσκονται πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τοῦ πρακτικοῦ βίου, ἠῤῥησεν ἤδη ὑπερμέτρως, καὶ ἐνδέχεται νὰ αὐξήσῃ ἔτι μᾶλλον. Δὲν ὑφίσταται δὲ κανεὶς σύνδεσμος μεταξύ τῆς πρακτικῆς ταύτης τῶν γλωσσῶν παραδόσεως καὶ τῶν κλασικῶν, θρησκευτικῶν, ἠθικῶν, φιλολογικῶν μαθημάτων τῶν στηριζομένων εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ἐβραϊκῶν, ἑλληνικῶν καὶ ῥωμαϊκῶν γραμμάτων, ἅτινα, προεξάρχοντος τοῦ χριστιανισμοῦ, εἰς καὶ πρέπει νὰ μένωσιν ἢ κρηπίς τοῦ ἡμετέρου πολιτισμοῦ. Διὰ τῆς παραδοχῆς ὅμως τῆς ἑλληνικῆς ὡς καθολικῆς γλώσσης, ὅλαι αἱ δυσχέρειαι αὗται ἐξομαλύνονται, διότι πρὸς τῇ ἐθνικῇ διαλέκτῳ τὰ πρακτικὰ μαθήματα δύνανται παντοῦ νὰ περιορισθῶσιν εἰς μίαν μόνην διάλεκτον, τὴν ἑλληνικὴν, ἣτις εἶναι ἐν ταυτῷ ἢ κλεῖς ἀπάντων τῶν κλασικῶν μαθημάτων. Ἡ διάλεκτος αὕτη προέστη ἄλλοτε τῆς ἀναπτύξεως τῶν λατινικῶν γραμμάτων· ὁ δὲ Ρακίνης, ὁ Γκέτης, ὁ Ἄνδρέας Σενιέρος ἀποδεικνύουσι πόσον ὀφείλει εἰς αὐτὴν ἢ νεωτέρα ποιήσις. Ἄς μοὶ ἐπιτραπῆ δὲ νὰ προσθέσω ὅτι ὡς εὐαγγελικὴ γλῶσσα παρέσχε, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην, εἰς τὴν

άνθρωπότητα τὸν ἐντελέστερον τύπον δημοτικῆς διαλέκτου, καὶ ὅτι αἱ νεώτεροι γλώσσαι λογικῶς προσήγγισαν εἰς τὸν τύπον τοῦτον ἐνῶ συγχρόνως αἱ νεώτεροι κοινωνίαι ἠθικῶς προσήγγιζον εἰς τὸν θρησκευτικὸν τύπον τοῦ χριστιανισμοῦ.

Αἱ δὲ δυσχέρειαί αἵτινες δύνανται νὰ παρεμβληθῶσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ιδέας ταύτης, θέλουν εἶσθαι βεβαίως ὀλιγότεραι ἢ ἐκεῖναι ὅσαι ποτὲ ἀνεφάνησαν κατὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς Λατινικῆς, ὡς γενικῆς γλώσσης ἐν τῇ Δύσει, ἢ τῆς Ἑλληνικῆς αὐτῆς ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Ἄς μὴ μᾶς λανθάνῃ, ὅτι ὡς κλασικὴ διάλεκτος ἡ Ἑλληνικὴ εἶναι ἤδη ἀπανταχοῦ παραδεδεγμένη, καὶ ὅτι ἐπομένως τὰ πάντα παντοῦ εἰσὶ πρὸ καιροῦ ἔτοιμα διὰ τὴν διδασχὴν καὶ τὴν διάδοσιν αὐτῆς. Ἄρκει νὰ ἀναπτυχθῇ τὸ ἤδη ὑπάρχον, καὶ νὰ ὑποβληθῇ ἀποφασιστικῶς εἰς πρακτικὴν τινὰ διεύθυνσιν.

Ὡς πρὸς τοῦτο δὲ, τὸ πρῶτον ἐκ τῶν ληπτέων μέτρων ἔσεται ἡ εἰσαγωγή τῆς καθομιλουμένης Ἑλληνικῆς εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα ὡς πρώτη βαθμὶς τῆς διδασκαλίας τῆς ἀρχαίας φωνῆς. Ἡ ἀνάγνωσις συγγραμμάτων ἀφορώντων πράγματα μεθ' ὧν οἱ μαθηταὶ εἶναι ἤδη ἐξοικειωμένοι, θέλει παρέχει αὐτοῖς μεγάλην εὐκολίαν ὅπως ἰδιοποιηθῶσι τὸ λεξικὸν καὶ τοὺς ἀπλουστέρους γραμματικούς τύπους τοὺς διατηρηθέντας ὑπὸ τῆς καθομιλουμένης. Ἡ κατοχὴ τοῦ λεξικοῦ καὶ τῆς γραμματικῆς, ἡ παραδοχὴ τῆς ἐθνικῆς προφορᾶς ἣτις μὲ ὀλίγας τινὰς ἐξαιρέσεις διέμεινε βεβαίως ἡ ἀρχαία, θέλει ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν θέσει ἐν χερσὶ τῆς νέας γενεᾶς ἀπανταχοῦ τοῦ πολιτισμένου κόσμου τὸν ἀνεκτίμητον θησαυρὸν ὃν ὑπεδειξάμεν, καθολικὴν δηλαδὴ γλώσσαν ὑπηρετοῦσαν ὅλας τὰς ἀνάγκας τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας καὶ ἐνεργείας.

Πρόκειται λοιπὸν τὸ ζήτημα ἂν τὸ ἔργον τῆς νεωτέρας

κλασικῆς ἐκπαιδεύσεως, τῆς λαβούσης ἀρχὴν ἀπο τῶν χρόνων τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀναγεννήσεως καὶ ἀναπτυχθείσης ἐσχάτως ἐν Γαλλίᾳ διὰ τῆς συστάσεως τῆς ἐν Ἀθήναις Γαλλικῆς σχολῆς, θέλει μένει ἀτελές, ἢ ἂν θέλει συμπληρωθῇ παράγον τὸ μεγαλύτερον πρακτικὸν ἀποτέλεσμα ἐξ ὧν ἡ διάνοια δύνανται νὰ συλλάβῃ. Πρόκειται τὸ ζήτημα ἂν αἱ ιδέαι ἐκεῖναι περὶ καθολικῆς διοργανώσεως αἵτινες εἶναι ὁ ἰδιάζων χαρακτήρ τῆς ἡμετέρας ἐποχῆς καὶ ὧν ἐσχάτως Ναπολέων ὁ Γ' ἐκήρυττε τὸ νόμιμον καὶ τὸ ἔγκαιρον, δὲν δύνανται ἐκτὸς τοῦ κύκλου τῆς διπλωματίας νὰ λάβωσι μίαν πρώτην πραγματοποιήσιν ἣτις ἀνοίγουσα τὴν ὁδὸν, ἤθελεν ἐξασφαλίσαι τὴν ὀριστικὴν ἐπιτυχίαν.

Πεποιθάμεν ὅτι ἔφθασεν ἡ στιγμή διὰ τὴν κοινὴν συζήτησιν τῶν ζητημάτων τούτων. Ἡ ἀνθρωπίνη κοινωνία ὀλόκληρος εὐρίσκεται σήμερον εἰς κρίσιμον κατάστασιν, ἐξ ἧς δὲν δύνανται βεβαίως νὰ ἐξέλθῃ εἰμὴ δι' εὐρείας καὶ ἰσχυρᾶς ἀποπειρας διοργανώσεως. Καὶ ὅμως, ἂν ὑπηρετούμεν εἰς μόνας τὰς ἰδίας μας πεποιθήσεις, δὲν ἠθέλαμεν λάβει τὸν λόγον, μὴ θεωροῦντες ἡμᾶς ἰκανῶς εἰς τοῦτο ἀρμοδίους· εὐρομεν ὅμως κατ' εὐτυχίαν δημοσιογράφον ἐκ τῶν διακεκριμένων τῆς Ἑλλάδος, συμμεριζόμενον τὴν ἡμετέραν γνώμην.

Ὁ κύριος Μ. Ρενιέρης, πρέσβυς ἄλλοτε τῆς Ἑλλάδος ἐν Κωνσταντινουπόλει, νῦν δὲ ὑποδιοικητῆς τῆς ἐν Ἀθήναις Τραπεζῆς, ἐδημοσίευσεν πρὸ ἐννέα ἐτῶν διὰ τοῦ περιοδικοῦ συγγράμματος *le Spectateur de l'Orient* διατριβὴν, ἐν ἣ ἐκτίθενται περὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ιδέαι ὅλως σύμφωνοι πρὸς τὰς ἡμετέρας, ἐπέτρεψε δὲ ἡμῖν ν' ἀποσπάσωμεν ἐκ τῆς διατριβῆς ταύτης τεμάχιον ὅπερ συνάπτομεν εἰς τὴν συγγραφὴν ἡμῶν· θεωροῦν-

τες τὴν σύμπνοιαν ταύτην ὡς εὐτύχημα καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐρει-
δόμενοι, δὲν διστάζομεν πλέον νὰ προσκαλέσωμεν τὴν προ-
σοχὴν τοῦ κοινου ἐπὶ τῶν ἐν ταῖς προηγουμέναις σελίσι καὶ
ἐν τῷ ἄρθρῳ τοῦ κυρίου Ρενιέρη ἐκτιθεμένων σκέψεων.

Δὲν μᾶς λανθάνουσι βεβαίως αἱ σοβαραὶ καὶ πολυάριθμοι
ἐνστάσεις ὅσαι δύνανται νὰ μᾶς ἀντιταχθῶσι, εἴμεθα δὲ ἐκ
προκαταβολῆς προητοιμασμένοι εἰς τὰς κατακρίσεις, τοὺς
δισταγμοὺς, τὴν ἀδιαφορίαν αὐτὴν ἃς θέλουσιν ἴσως ἀπαν-
τήσει οἱ στοχασμοὶ ἡμῶν. Οἰαδήποτε ὅμως καὶ ἂν ἦ ἡ ἐκ-
δοθησομένη ἀπόφασις, φρονοῦμεν ὅτι ὑπὲρ τῆς ἀποπειράς
ἡμῶν ὑπάρχει δικαιολόγημά τι μὴ δυνάμενον νὰ τῇ ἀμφισ-
βητηθῇ, τὸ ἔγκαιρον αὐτῆς. Εἰς τὰ ὅμματα παντὸς ἀνθρώ-
που ὅστις ἐνόησε τὸν καθ' ἡμᾶς αἰῶνα καὶ τὰς προσεχέστερας
αὐτοῦ τάσεις, καταδηλὸν ἐστὶν ὅτι τὸ τῆς καθολικῆς γλώσσης
ζήτημα, ὡς καὶ τὸ τῆς καθολικῆς μητροπόλεως, δὲν δύνανται
ἐπὶ πολὺν ἀκόμη χρόνον νὰ διατελέσωσιν ἐν τῇ σιωπῇ ἣτις
καλύπτει αὐτὰ σήμερον.

Ὁ Κύριος Ρενιέρης ἀνεδέχθη νὰ μεταφράσῃ εἰς ἑλληνικὴν
γλῶσσαν τὴν ἐκθεσιν ταύτην ὡς καὶ τὰ συνημμένα αὐτῇ
ἀποσπάσματα τοῦ πονήματός του. Ἡ δὲ μετάφρασις ἐκδί-
δεται συγχρόνως μὲ τὸ γαλλικὸν κείμενον.

GUSTAVE D'EICHTHAL.

ΠΕΡΙ

ΤΟΥ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

ΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΚΑΙ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

(Ἐκ τοῦ Spectateur de l'Orient, φυλλαδίου τῆς 10/22 Φεβρουαρίου 1855.)

. . . . . Ἄν συμφέρει νὰ γίνῃ κοινὴ ἡ πεποίθησις ὅτι θὰ
δυνηθῶμεν νὰ ὠφελήσωμεν τὴν Εὐρώπην, ὅτι θὰ γίνωμεν νέα
τις ἐγγύησις τῆς εὐρωπαϊκῆς ἰσορροπίας, συμφέρει ἔτι πλει-
ότερον νὰ πεισθῇ ὁ κόσμος ὅτι δὲν θὰ γίνωμεν νεκρὸν τι
ἐκμαγεῖον τῆς δυτικῆς Εὐρώπης, ἅτι θὰ αὐξήσωμεν προσέτι
τὸν ἠθικὸν αὐτῆς πλοῦτον, ἐκτείνοντες τὴν περιφέρειαν τοῦ
ὀρίζοντος, καὶ εἰσάγοντες νέα στοιχεῖα εἰς τὴν ποιικίλιαν
τοῦ πολιτισμοῦ αὐτῆς. Τὸ πρωτότυπον τοῦ χαρακτήρος
εἶναι διὰ τοὺς λαοὺς σημεῖον ἀλάνθαστον μεγάλης ἀποστο-
λῆς. Τὸ δὲ πρωτότυπον ἡμῶν εἶναι ὁ ἑλληνισμός.

Ἄνῃ τις τῆς ἀρχαιότητος ἐπανερχόμενος κατὰ θείαν
παραχώρησιν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἐπισκεπτόμενος τὸ ἐν μετὰ
τὸ ἄλλο ἅπαντα τὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης, δὲν ἤθελεν ἐνοήσῃ
πολλὰ ἐκ τῶν νεωτέρων αὐτῶν διαλέκτων. Ἄμα πατή-

σας ὅμως τὴν γῆν τῆς Ἑλλάδος, ἤθελεν ἀκούσει λαλιὰν οἰ-
κειάν εἰς τὰ ὄτα αὐτοῦ καὶ ἤθελε ταχέως ἀναγνωρίσει ἐν
αὐτῇ λείψανα ὄλων τῶν διαλέκτων τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς
φωνῆς.

Εἶναι ἀλήθεια παρ' ὄλων τῶν σοφῶν παραδεδεγμένη ὅτι
ἡ καθομιλουμένη γλῶσσα τῶν νῦν Ἑλλήνων δὲν εἶναι τέκνον
τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς καθ' ὃν τρόπον αἱ γλῶσσαι τῆς δυ-
τικῆς Εὐρώπης εἶναι θυγατέρες τῆς λατινικῆς κατὰ τὸ μάλ-
λον ἢ ἦττον ὁμοιάζουσαι τῆς μητρὸς, ἀλλ' ὅτι εἶναι αὐτό-
κλημα ἢ αὐτὴ γλῶσσα ὑπὸ νέαν μορφήν.

Τίς δὲ ὁ λόγος τούτου; Διατί κατὰ τὴν γλῶσσαν εἴμεθα
τῶν ἀρχαίων πλησιέστεροι ἢ ἅπαντες οἱ ἄλλοι λαοὶ τῆς
γῆς;

Τὸ ἀναμφισβήτητον τοῦτο τεκμήριον ἀποδεικνύει ὅτι ἡ
ἑλληνικὴ φυλὴ ὑπέστη ὀλιγωτέρας μεταμορφώσεις, διέμεινε
καθαρότερα ἐκ ξένης μίξεως ἢ αἱ λοιπαὶ δυτικαὶ φυλαί,
διετήρησε πλείοτερον ἢ αἱ ἄλλαι τὴν κοινωνικὴν κατάστασιν
ἣτις ὑπῆρχε πρὸ τῆς εἰσβολῆς τῶν βαρβάρων.

Ἄν δὲ ἀποκρουσθῇ τὸ τεκμήριον τοῦτο τῆς γλῶσσης,
πρόχειρον ἔχομεν τὸ τῆς θρησκείας.

Ἄν ἅγιός τις πατὴρ ἐκ τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, ἂν ὁ
Χρυσόστομος ἢ ὁ Βασίλειος ἐπέστρεφον εἰς τὸν γῆινον τοῦ-
τον βίον, ποῦ ἄλλοῦ τῆς οἰκουμένης ἢ παρ' ἡμῶν ἤθελον
οὔτοι ἀναγνωρίσει τὴν ἐπὶ τῶν χρόνων αὐτῶν χριστιανικὴν
ἐκκλησίαν; Εἰς τὴν θεῖαν μυσταγωγίαν, εἰς τὰς τελετὰς τοῦ
βαπτίσματος, εἰς τὰς τῶν γάμων κτλ. παριστάμενοι, ἤθελον
εὐθύς ὁμολογήσει ὅτι οὐδὲ κεραία μετεβλήθη, ὅτι τὰ πάντα
ἔμειναν ἀναλλοίωτα, αὐταὶ αἱ ἱερατικαὶ στολαί, αὐτὴ ἡ ἱερά
ψαλμοδία, ὡσανεὶ δεκαπέντε ἑκατονταετηρίδες δὲν εἶχον
ἐκτοτε παρέλθει.

Ἴδου τίς εἶναι καθ' ἡμᾶς ὁ ἐξέχων χαρακτὴρ τοῦ ἑλλη-

νικοῦ πολιτισμοῦ, ὁ διακρίνων αὐτὸν ἀπὸ τὸν πολιτισμὸν
τῆς Δύσεως.

Ἐν ταῖς κατὰ τὴν Δύσιν χώραις ἡ τῶν βαρβάρων εἰσβολὴ
ἐγένετο πρὸ 1200 ἐτῶν· παρ' ἡμῶν δὲ ἀριθμῆ μόλις τετρα-
κόσια ἔτη. Ἐν ἔτει 1453, ὅτε ἡ Εὐρώπη ἐξήρχετο ἀναγεν-
νωμένη καὶ ἀναμορφωμένη ἐκ τοῦ χωνευτηρίου τοῦ μέσου
αἰῶνος, ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ, τὸ τελευταῖον λείψανον τῆς ἀρχαίας
κοινωνίας, ὅπως εἶχε διατηρηθῆ ὑπὸ τὸ γραικορωμαϊκὸν
κράτος, κατεποντίζετο ἀπὸ τὴν ὀθωμανικὴν κατάκτησιν. Τὸ
γεγονὸς ὅπερ εἰς τὴν Δύσιν κατέστη ἡδὴ ἀρχαιότης, εἶναι
δι' ἡμᾶς χθесινόν.

Ἡ τῶν βαρβάρων κατάκτησις τὰ πάντα μετέβαλεν εἰς
τὴν κοινωνίαν τῆς Δύσεως, τὴν γλῶσσαν, τοὺς νόμους, τὰ
ἤθη, τὸ αἶμα, τὸν ὀργανισμὸν αὐτὸν τῆς ἐκκλησίας. Ἡ πα-
πικὴ ἐκκλησία τοῦ μέσου αἰῶνος δὲν εἶναι ἡ ἐκκλησία τοῦ
Ἁγίου Ἀμβροσίου καὶ τοῦ Ἁγίου Αὐγουστίνου. Παρ' ἡμῶν
δὲ ἡ βαρβαρικὴ κατάκτησις ὡς ὁ πυρφόρος ποταμὸς τοῦ
Οὐεσουίου ἐν Πομπηίᾳ, τὰ πάντα ἐσκέπασεν, ἀλλ' οὐδὲν
κατέστρεψε. Ἐν πρώτοις, δὲν εἶχε πρὸς τοῦτο καιρὸν· πρὸς
δὲ ἡ θρησκεία ἀνήγειρεν ἀδιάβατον φράγμα μεταξὺ κατα-
κτητῶν καὶ κατακτημένων. Ὑπὸ τὴν στέγην αὐτῆς, οἱ Ἑλ-
ληνες καίτοι βαῖάδες γενόμενοι, ἐφύλαξαν τὴν γλῶσσαν,
τὸν δημοτικὸν ὀργανισμὸν, τὰς φιλολογικὰς καὶ κοινωνικὰς
παραδόσεις. Ἡ δὲ δυτικὴ κοινωνία τὸν μέσον αἰῶνα διαβαί-
νουσα, ὑπέστη ὀλοσχερῆ ἀναμόρφωσιν, καὶ ἐπλούτησε μὲν ἐκ
νέων στοιχείων, ἐξέπεσεν ὅμως ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῆς ὁ μίτος
πολλῶν πραγμάτων ὃν ἐπὶ αἰῶνας προσπαθεῖ νὰ ἀνεύρη καὶ
νὰ συνάψῃ.

Ἡ τοῦ Πάπα ἐξουσία καὶ ὁ τιμαριωτισμὸς· ἰδοὺ τὰ δύο
μεγάλαι τῆς βαρβάρου κατακτῆσεως ἀποτελέσματα, ἅπερ ἡ
δυτικὴ κοινωνία ἀπὸ τοῦ 16^{ου} αἰῶνος ἀγωνίζεται νὰ ἀναμορ-

φώση, ἀνατρέχουσα εἰς τὰς παραδόσεις τὰς προγενεστέρας τῆς πτώσεως τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους.

... Ἡ πολιτικὴ μεταβῆθις, ἡ διαδεχθεῖσα τὴν θρησκευτικὴν, ὑπῆρξεν ἑτέρα ἀπόπειρα ἀντιδράσεως κατὰ τοῦ μέσου αἰῶνος, ἑτέρα ἐπανάστασις κατὰ τοῦ τιμαριωτικοῦ συστήματος ὅπερ ἡ βάρβαρος κατάκτησις ἐπλασε κατὰ τὴν ἐσπερίαν Εὐρώπην. Ἀνεζήτησεν ἡ κοινωνία τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ἐνώπιον τοῦ νόμου ἰσότητά, τὴν ἀδελφότητα, βασιλείαν ἰσχυράν, ἐκπροσωποῦσαν καὶ ἐκτελοῦσαν τὴν θέλησιν τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας, σὺν δὲ τούτοις τὴν Ῥωμαϊκὴν διοίκησιν. Πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν εὐχῶν τούτων, πρὸς ἐκρίζωσιν τῶν εἰς τὰς ἀρχὰς ταύτας ἐναντίων ἔξεων, ἐγένοντο πολλαὶ ἐπαναστάσεις, ἐχύθησαν ποταμοὶ αἱμάτων· καὶ ὅμως δὲν κατωρθώθη ἀκόμη νὰ ἐξαλειφθῶσιν ἐντελῶς ὅλα τὰ ἔγνη, ὅλαι αἱ ἔξεις τοῦ τιμαριωτισμοῦ, νὰ ἐκριζωθῶσιν ἐκ τῶν διαφόρων μερίδων τῆς κοινωνίας αἱ κατ' ἀλλήλων προλήψεις, νὰ συγχωνευθῶσιν οἱ εὐπατρίδαι, ἡ μεσαία τάξις, οἱ χειρώνακτες, νὰ ἰδρυθῇ ἡ ἰσότης ἐκεῖνη καὶ ἡ ἀδελφότης ἣτις πρὸ αἰῶνων ἐπικρατεῖ ἐν τῇ ἐλληνικῇ κοινωνίᾳ.

Ὁ κοινωνισμὸς ἴσταται πάντοτε πρὸ τῶν πυλῶν, ἀπειλῶν ἀδιακόπως καὶ ἀποδεικνύων διὰ τῆς μεταξὺ τῶν τάξεων πάλης ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ μέσου αἰῶνος, καὶ αἱ ἔξεις τῆς βαρβάρου κατακτήσεως εἰσέτι ἐντελῶς δὲν κατεδαμάσθησαν.

Ἀπὸ τῆς θρησκευτικῆς καὶ πολιτικῆς μεταβῆθις μεταβαίνομεν ἤδη εἰς τὴν τῶν γραμμάτων. Καὶ ἐνταῦθα ἐνόησεν ἡ Δύσις, ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τῆς ἀναγεννήσεώς της, ὅτι ἡ τῆς πτώσεως τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους προγενέστερα κοινωνία δὲν ἦν μόνον τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ νομίμου, ἀλλὰ καὶ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀληθοῦς ἡ πηγή· ὅτι ἵνα ποτίζωνται αἱ γενεαὶ τὰ νάματα ταῦτα, ἀναγκαία εἶναι ἡ κατανόησις τῆς ἀρχαιότητος· καὶ ὅτι ματαία ἀπέβαιεν ἡ τούτου ἀπόπειρα

ἄνευ τῆς βοηθείας τοῦ μόνου λαοῦ ὅστις διεφύλαξέ τι τῆς γλώσσης καὶ τῆς παραδόσεως τῆς ἐλληνικῆς. Οἱ Ἕλληνες σοφοὶ, οἱ ὑπὸ τῆς Ὀθωμανικῆς κατακτήσεως διασκορπισθέντες κατὰ τὴν Δύσιν, ὑπῆρξαν πραγματικῶς μυσταγωγοὶ καὶ ἐκίνησαν ἀληθῆ ἐπανάστασιν κατὰ τὸν 16 αἰῶνα. Εὐθὺς δ' ὡς ἀνῆψαν οὗτοι ἐν Εὐρώπῃ τὴν δᾶδα τοῦ ἐλληνισμοῦ, παραχρῆμα τὸ οἰκοδόμημα τοῦ μέσου αἰῶνος ἐφάνη εἰς τὰ ὅμματα πάντων ἄσχημον καὶ ἄκομψον· ἡ Εὐρώπη δὲν ἐδίστασε μόνον περὶ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν πολιτικῶν θεσμῶν, ἐδίστασε καὶ περὶ τῆς φιλοκαλίας αὐτῆς.

Εἰς τὴν ζωογόνον ταύτην αὐγὴν, οἱ νεώτεροι ἐδημιούργησαν ἔργα ἄτινα πρὸς τὴν τοῦ μέσου αἰῶνος ἐποχὴν συγκρινόμενα εἰσὶν ἀριστουργήματα, πρὸς τὰ ἀληθῆ ὅμως τῆς ἐλληνικῆς διανοίας ἀριστουργήματα παραβαλλόμενα φαίνονται ἀπλῶς δοκιμαί. Ὅπως καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ καὶ ἡ πολιτικὴ, οὕτω καὶ ἡ τῶν γραμμάτων μεταβῆθις, δὲν ἔτυχεν ἀκόμη τοῦ σκοποῦ· ἡ δὲ Δύσις περιπλανᾶται εἰσέτι ζητοῦσα τὸ ἰδανικὸν της. Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τὴν μωρίαν νὰ φρονῶμεν ὅτι κατέχομεν τὸ ἰδανικὸν τοῦτο ὅπερ μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης δὲν ἠδυνήθη ἡ Δύσις νὰ συλλάβῃ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῆς· σεμνυνόμεθα ὅμως πιστεύοντες ὅτι δύναμεθα νὰ συνδράμωμεν μεγάλως αὐτὴν κατὰ τὴν ἔρευναν ταύτην. Ἡ εὐγενὴς δὲ αὕτη φιλοτιμία στηρίζεται εἰς τοῦτο· ὅτι δι' ἡμᾶς ὀλιγώτερα ἢ δι' αὐτὴν ὑπάρχουσι ἐμπόδια καὶ φράγματα ὅπως ἀνατρέξωμεν εἰς τὴν ἐλληνοχριστιανικὴν ἀρχαιότητα καὶ ἀναπνεύσωμεν τὴν σωτήριον καὶ ζωογόνον αὐτῆς αὔραν· ὅτι εἴμεθα πλησιέστεροι τῆς ἀρχαιότητος ταύτης διὰ τῆς γλώσσης, διὰ τῆς ἐκκλησίας, διὰ τῆς ἱστορίας, διὰ τῶν παραδόσεών μας τῶν κοινωνικῶν καὶ τῶν γραμματικῶν. Ἄν εὐάριθμοι ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφοὶ κατευεργέτησαν κατὰ τὴν 16 ἑκατονταετηρίδα τὴν Εὐρώπην καὶ

μετέβαλον τὴν ὄψιν τοῦ κόσμου, δὲν ἐνισχύεται τις ἄρα γε, χωρὶς νὰ κατηγορηθῆ ἐπὶ ὑπερβαλλούσῃ φιλοδοξίᾳ, νὰ ἐλπίσῃ μέγα τι διὰ τὴν πρόοδον τῆς ἀνθρωπότητος, ὅταν ὀλόκληρος ὁ ἑλληνικὸς λαὸς, μὴ φέρων πλέον εἰς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας τὰ στίγματα τῶν ἀλύσεων τῆς δουλείας, ἥτις καθ' Ὀμηρον ἡμισυ ἀρετῆς ἀποαίνυται, θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν πολιτισμένων ἔθνων;

Καὶ πῶς νὰ μὴ πιστεύῃ τις εἰς τὸν μέγαν προορισμὸν τοῦ λαοῦ τούτου, σκεπτόμενος ὅτι αὐτὸς ὁ ἀρτίως ἀφιχθεὶς, ὁ ὑπὸ τοῦ κοινῷ ἐλέους ἐνδεδυμένος ἐπαίτης, ὁ χθесινὸς ἀπελευθερός, θέλει ἐκφράζει τοὺς πρώτους αὐτοῦ στοχασμοὺς, τὰ πρῶτα αὐτοῦ αἰσθήματα εὐδαιμονίας καὶ εὐγνωμοσύνης, εἰς γλώσσαν καταληπτὴν ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ἄκραν τῆς οἰκουμένης;

Ἡ γαλλικὴ γλῶσσα εἶναι, λέγουσί τινες, ἡ μᾶλλον δια-
δεδομένη καθ' ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς. Ἡ ἑλληνικὴ ὅμως εἶναι ἔτι κοινοτέρα διότι εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα τοῦ κόσμου ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων μανθάνεται. Εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἅμα περατώσει τις τὰς σπουδὰς του σπεύδει νὰ τὴν λησμονήσῃ, ὅταν δὲν ἐπιδίδεται ἰδίως εἰς τὴν μελέτην τῆς ἀρχαιότητος ὅταν ὅμως γίνῃ γνωστὸν ὅτι δὲν εἶναι πλέον νεκρῶν γλῶσσα, ὅτι ἡ φιλολογία αὐτῆς δὲν ἐπεραιώθη ἀκόμη, ὅτι ἐξακολουθεῖ οὕσα τὸ ὄργανον τῆς ἑλληνικῆς διανοίας, ὅταν γίνῃ γνωστὸν ὅτι πᾶς ὁ ἐπιθυμῶν νὰ μυηθῆ εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἐκείνην, ὅπου ὡς εἰς κέντρον συμπύπτουσι σήμερον αἱ ἀκτῖνες τῶν ἰδεῶν, τῶν συμφερόντων, τῶν ὀρέξεων τοῦ κόσμου ὀλοκλήρου, πρέπει ἐξ ἀνάγκης νὰ διέλθῃ διὰ τοῦ ἑλληνικοῦ προ-
δόμου, τότε ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα θέλει μελετᾶσθαι διὰ πλειοτέρας ἐπιμελείας καὶ δὲν θέλει πλέον ἐκπίπτει τῆς μνήμης.

PENIΕΡΗΣ.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΘΕΝΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΕΝ Τῷ ΠΑΡΟΝΤΙ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙῳ.

A

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ. Ἀρχιεπίσκοπος Κερκύρας. Συνετέλεσε τὰ μέγιστα εἰς τὴν μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἔνωσιν τῆς Ἑπτανήσου ἄριστος Ἑλληνιστής. Ἐγεννήθη εἰς Κέρκυραν ὅπου ἤρξισε τὸ στάδιον τοῦ διδάσκων τὴν Ἑλληνικὴν. Ἴδε σελίδα 50.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ. Διάδοχος τοῦ θρόνου τῆς Ἀγγλίας. Ἐγεννήθη τὴν 9 Νοεμβρίου 1841. E. N. Ἴδε σελίδα 24.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ. Σύζυγος τοῦ διαδόχου τοῦ θρόνου τῆς Ἀγγλίας. Κόρη τοῦ Χριστιανοῦ, Βασιλέως τῆς Δανίας. Ἐγεννήθη τὴν 1 Δεκεμβρίου 1844 E. N. Ἐνυμφεύθη τὸν Φεβρουάριον 1863, E. N. Ἴδε σελίδα 2.

ΑΝΔΡΟΥΤΖΟΣ (Ὀδυσσεύς). Ἐκ Λεβαδείας. Ὀπλαρχηγός. Ἐφνεύθη εἰς Ἀθήνας. Ἴδε σελίδα 168.

ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ (Ἐμμανουήλ). Ἐγεννήθη ἐν Κρήτῃ τὸ 1791 ἔτος μετέβη τὸ 1814 εἰς Κωνσταντινούπολιν παρά τινι ἐμπορικῷ καταστήματι προσηλυτίσθη παρὰ τῶν φιλικῶν, κατῆλθεν εἰς Πελοπόννησον καθ' ὃν χρόνον ἡ Τρίπολις ἐάλφ. Ἀντιπρόσωπος Κρήτης σὺν τριῶν ἄλλων εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν τῆς Ἐπιδαύρου, πολεμιστὴς εἰς Μύλους τῆς Ναυπλίας, καὶ Γραμβοῦσαν τῆς Κρήτης, πάλιν ἐξελέχθη πληρεξούσιος εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν τῆς Τροιζῆνος. Ἐξέδωκε κατὰ πρῶτον πολιτικὴν Ἐφημερίδα ἣν ἀπεκάλεσεν Ἠὼ, μετενόμασε κατὰ τὸ 1832 Ἀθηνᾶ, τριακαστὸν δὲ καὶ τέταρτον ἤδη ἄγουσαν ἔτος. Ἀπέθανεν εἰς Ἀθήνας τὸ 1863. Ἴδε σελίδα 280.

ΑΣΤΗΓΞ. Φιλέλληνας Ἀγγλος. Διάσημος ναυτικός. Ὑπηρετήσεν κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν καὶ ἀπέθανεν ἐν Ἑλλάδι. Ἴδε σελίδα 82.

B

ΒΑΛΤΙΝΟΣ (Γεώργιος). Ἐκ Βάλτου. Ἀγωνιστής. Ἀπεβίωσεν. Ἴδε σελίδα 130.

ΒΟΥΖΑΡΗΣ (Μάρκος). Σουλιώτης. Ἡρώς τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος. Ἐφο-
νεύθη εἰς Μεσολόγγιον. Ἰδε σελίδα 98.

ΒΟΥΖΑΡΗΣ (Κώστας). Σουλιώτης. Θεῖος τοῦ προηγουμένου. Ἀπε-
θίωσεν. Ἰδε σελίδα 130.

ΒΟΥΖΑΡΗΣ (Νότης). Σουλιώτης. Θεῖος τοῦ Μάρκου. Ἀπεθίωσεν. Ἰδε
σελίδα 130 καὶ 136.

ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ (Εὐγένειος). Ἐγεννήθη τὴν 11 Αὐγούστου 1716
εἰς Κέρκυραν. Ὁ πατὴρ του κατήγετο ἀπὸ τὸ προάστειον Μανδουίκιον.
Ἐχειροτονήθη διάκονος εἰς Ἰωάννηνα. Ἐτελειοποίησε τὰς σπουδὰς του εἰς
Βενετίαν καὶ Παταύιον. Ἐδίδαξεν εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος, εἰς
Ἄρταν, Ἰωάννηνα, εἰς Κοζάνην τῆς Μακεδονίας (1750), εἰς τὸν Ἄθωνα
(1753), καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν (1761). Ἡ παρ' αὐτοῦ διδασκαλία
τῆς φιλοσοφικῆς ἐπιστήμης ἐπέφερε καλοὺς καρποὺς, ἀλλ' ἐκίνησε κατ'
αὐτοῦ τὴν ἔχθραν τῶν σχολαστικῶν ἵνα ἀποφύγῃ αὐτὴν, μετέβη εἰς
Λειψίαν ἐπὶ προφάσει νὰ ἐπιστατήσῃ εἰς τὴν τύπωσιν τῶν συγγραμμά-
των του. Εἰς Λειψίαν ἐσχετίσθη μετὰ τοῦ Ῥώσου στρατηγοῦ Ὁρλδφ
ὅστις ἔπεισε τὴν Αὐτοκρατορήσαν Αἰκατερίνην τὴν β' νὰ προσκαλέσῃ
τὸν Εὐγένειον εἰς τὴν Ῥωσίαν. Ὁ Εὐγένειος μεταβὰς εἰς Ῥωσίαν,
ἐχειροτονήθη ἱερεὺς παρὰ τοῦ Μητροπολίτου Μόσχας Πάάτωνος τὴν 30
Αὐγούστου τοῦ 1775, καὶ κατὰ τὴν α' Ὀκτωβρίου 1776 ἐχειροτονήθη
Ἀρχιερεὺς καὶ ἀνεδείχθη πρῶτος Ἀρχιεπίσκοπος Σλαβωνίου καὶ Χερσῶ-
νος. Παραιτηθεὶς μετὰ τινα ἔτη τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς του ἀπεσύρθη εἰς
Πετρούπολιν ὅπου ἀπέθανε τὴν 10 Ἰουνίου τοῦ 1806. Ὁ Εὐγένειος Βαῦλ-
γαρης θεωρεῖται παρὰ πάντων ὡς ἐφάμιλλος τοῦ Κοραῆ. Ἰδε σελίδα 40.

ΒΡΕΤΟΣ (Μαρίνος Παπαδόπουλος). Ἐγεννήθη εἰς Κέρκυραν
τὴν 1/13 Σεπτεμβρίου 1828. Ἐξεπαιδεύθη εἰς Ἀθήνας, Πίζαν τῆς
Ἰταλίας, καὶ Παρισίους. Διδάκτωρ τῆς νομικῆς ὑπῆρξε συνεργάτης
πολλῶν γαλλικῶν ἐφημερίδων καὶ ἰδίως τοῦ Γαλλικοῦ Μηνύτορος,
καὶ τῆς Ἐθνικῆς Γνώμης (l'Opinion nationale), διετέλεσεν ἐπὶ δύο
ἔτη διευθυντῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Μηνύτορος (le Moniteur grec),
ἐπισήμου ἐφημερίδος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸ 1855,
ἐξέδωκεν εἰς Βρυξέλλας ἐπὶ ἓν ἔτος τὴν Παγκόσμιον Ἐβδομάδα (la
Semaine universelle), ἧς ἡ ἀποστολὴ ἦτο νὰ υπερασπίζηται τὰ ἑλλη-
νικὰ συμφέροντα ἐθνομοσίευσεν πολλὰ φιλολογικὰ πολιτικὰ καὶ ἱστορικὰ
πονήματα, τὰ πλεῖστα ἀφορῶντα τὴν Ἑλλάδα. Ἰδε σελίδα 344.

ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ (Ἀναστάσιος). Υἱὸς τοῦ Σκαρλάτου Βυζαντίου, ἀρίστου
λεξιγράφου. Ἐγεννήθη εἰς τὰς Ἀθήνας κατὰ τὸ 1839 ἔτος, ὅπου
διήκουσε τὰ γυμνασιακὰ καὶ πανεπιστημιακὰ μαθήματα. Τελειοδίδασκος
τῆς φιλολογίας. Διατελεῖ σήμερον μόνος συντάκτης τῆς Τεργεσταίας
Ἡμέρας. Ἰδε σελίδα 290.

ΒΥΡΩΝ. Ἐγεννήθη τὴν 22 Ἰανουαρίου 1788 εἰς Δούβρ τῆς Ἀγγλίας,
ἀπέθανεν τὸ 7/19 Ἀπριλίου 1824 εἰς Μεσολόγγιον. Μέγας ποιητῆς τῆς
Ἀγγλίας. Ἰδε σελίδα 34.

Γ

ΓΑΖΗΣ (Ἄνθιμος) ἐκ Μηλιῶν, κωμόπολις τοῦ Πηλίου ὄρους τῆς
Θεσσαλο-Μαγνησίας. Κατὰ τὸ 1796 προσεκλήθη παρὰ τῆς ἐν Βιέννῃ
Ἑλληνικῆς Κοινότητος ὡς ἐφημέριος τῆς αὐτοῦ ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας
τῶν Γραικῶν. Εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἀνέλαβε τὴν ἔκδοσιν τοῦ Λογίου
Ἐρμου φιλολογικῆς ἐφημερίδος, τὰ μέγιστα ὠφελήσασθαι τὸ γένος.
Ἐκτραγείσης τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως κατήλθεν ἀμέσως εἰς τὴν
Πελοπόννησον ὑπῆρξε μέλος τῶν πρώτων ἐθνοσυνελεύσεων. Μετὰ τὴν
ἐν Ἑλλάδι ἔλευσιν τοῦ Καποδιστρίου ἀπεσύρθη ἐκ τοῦ δημοσίου βίου
καὶ ἀπεθίωσεν ἐν Σύρῳ κατὰ τὸ 1837 ἔτος. Ἐξέδωκε πολλὰ ὠφέλιμα
βιβλία ὧν τὸ σπουδαιότερον εἶναι τὸ τρίτομον Ἑλληνικὸν λεξικὸν ὃ ἐπὶ
πολὺν χρόνον ὑπῆρξε τὸ μεθοδικώτερον πάντων. Ἰδε σελίδα 72.

ΓΑΛΑΝΟΣ (Δημήτριος). Ἀθηναῖος, γεννηθεὶς περὶ τὰ τέλη τῆς πα-
ρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, μετέβη νέος ἔτι εἰς τὰς Ἰνδίας, εἰς Βεναρῆς,
ὅπου ἐμύηθη τὰ τῆς θρησκείας, φιλοσοφίας καὶ φιλολογίας τῶν Βραχμά-
νων. Μετέφρασεν εἰς ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν τὰ πλεῖστα τῆς Βραχμανικῆς
φιλολογίας καὶ καταλιπὼν ἀνέκδοτα τὰ χειρόγραφα του ἐδωρήσατο ταῦτα
μεθ' ὅλης τῆς περιουσίας του εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ. Τὰ συγγράμματά
του ἐξεδόθησαν ἐπιστασίᾳ Γεωργίου Τυπάλδου. Ἰδε σελίδα 264.

ΓΕΡΜΑΝΟΣ. Ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν, ἀνύψωσε τὴν 25 Μαρτίου 1821,
τὴν σημαίαν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως. Ἀπεθίωσεν. Ἰδε σελίδα 44.

ΓΑΛΑΣΤΩΝ (Οὐίλλιαμ). Ἐγεννήθη τὴν 29 Δεκεμβρίου 1809 Ε. Ν.
εἰς Λίβερπουλ ἐκ πατρὸς Σκώτου ἐπαγγελλομένου τὸν ἔμπορον. Οἰκono-
μολόγος ἀρίστος, πολιτικὸς διάσημος. Ἰδε σελίδα 34.

ΓΟΒΔΕΛΑΣ (Δημήτριος). Ἐκ Ῥαψάνης εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ
Ὀλύμπου. Ἐξεπαιδεύθη εἰς Γερμανίαν. Διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας.
Ἐχρημάτισε Διευθυντῆς τοῦ Κεντρικοῦ Σχολείου Ἰασίου κατὰ τὸ 1820,
ὅπου ἐδίδασκε τὰ μαθηματικά. Ἐξέδωκε διάφορα πονήματα καὶ ἰδίως
μαθηματικά. Μετέφρασεν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ τὰς Τύχας τοῦ Τηλε-
μάχου. Ἀπεθίωσεν. Ἰδε σελίδα 200.

ΓΟΡΤΖΑΚΩΦ (Ἀλέξανδρος Μιγάλοβιτς). Υπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν
τῆς Ῥωσίας. Ἐγεννήθη κατὰ τὸ 1798. ἤρχισε τὸ διπλωματικὸν
στάδιόν του ὑπὸ τὸν Ἰωάννην Καποδίστριαν. Ἰδε σελίδα 24.

ΓΡΕΓΩΡΥ. Μέλος τοῦ Κοινοβουλίου τῆς Ἀγγλίας. Φίλος τοῦ

λόρδ Δέρβυ. Ἠγόρευσε ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ κατὰ τῆς καταδράσεως τῶν φρουρίων τῆς Κερκύρας. Φιλέλληνας εἰς τὸ ἔπακρον. Ἰδε σελίδα 34.

ΓΡΙΒΑΣ (Θεόδωρος). Ἐξ Ἀκαρνανίας, ἀγωνιστῆς· ἀπέθανε τὸ 1863 ἔτος. Ἰδε σελίδα 130.

ΓΡΙΒΑΣ (Δημήτριος). Υἱὸς τοῦ προηγουμένου· ἔλαβεν ἐνεργητικὸν μέρος εἰς τὴν ἐπαναστάσιν τὴν καταστρέψασαν τὸν θρόνον τοῦ Ὄθωνος. Ἀπεστάλη εἰς Κοπεγχάγην παρὰ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως μετὰ τῶν πληρεξουσίων Κ. Κανάρη καὶ Θ. Ζαΐμη. Ἰδε σελίδα 258.

ΓΡΙΒΑΣ (Γαρδικιώτης). Ἀδελφὸς τοῦ Θεοδώρου, ἀγωνιστῆς, ὑπῆρξεν ὑπασπιστῆς καὶ ἄκρος φίλος τοῦ Ὄθωνος, ἀπέθανεν ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Ἰδε σελίδα 130.

Δ

ΔΑΝΔΟΛΟΣ (Ἰωάννης, Ἀντώνιος). Ἐγεννήθη εἰς Κέρκυραν κατὰ τὸ 1788 ἔτος. Ἐξεπαιδεύθη εἰς Βενετίαν, εἰς τὸ Σχολεῖον τῶν Εὐγενῶν. Κατετάχθη εἰς τὸν γαλλικὸν στρατὸν εἰς ὃν ὑπῆρέτησε μέχρι τῆς πτώσεως τοῦ Ναπολέοντος. Πολλάκις ὑπῆρξε ἀντιπρόσωπος Κερκύρας εἰς τὴν Ἰόνιον Βουλὴν· ἐξέδωκε πολλὰς πολιτικὰς διατριβὰς περὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ ζητήματος καὶ περὶ τῆς ἐνώσεως τῆς Ἐπτανήσου, τὰς πλείστας εἰς γαλλικὴν γλῶσσαν· διετέλεσεν εἰς διαφόρους θέσεις τῆς πολιτείας· ἀπέθανε κατὰ τὸ 1863. Ἰδε σελίδα 306.

ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ (Ἀναγνώστης). Ἐγεννήθη κατὰ τὸ ἔτος 1771, εἰς Λαγκαδιά τῆς ἐπαρχίας Καρυταίνης εἰς Πελοπόννησον. Ἀνεπροσώπευσε τὴν Πελοπόννησον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, μόλις ἄγων τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ διετέλεσεν ὡς τοιοῦτος μέχρι τῶν 1821. Ἐμύθη τὰ τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας κατὰ τὸ 1818, ὑπῆρξεν ἓν ἐκ τῶν ἐξ μελῶν τῆς πρώτης Ἐκτελεστικῆς Κυβερνήσεως ἐγκαθιδρυθείσης ἐν Ἑλλάδι, μέλος ὄλων τῶν ἐθνοσυνελεύσεων μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ Κυβερνήτου, μέλος τοῦ ἐκτελεστικοῦ σώματος τῆς Α' περιόδου, μέλος τῆς δικτατορικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν 1826, μέλος τοῦ Πανελληνίου ἐπὶ Κυβερνήτου, Σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ὄθωνος, Γερουσιαστῆς, καὶ Πρόεδρος τῆς Γερουσίας εἰς ὃν περὶ ἰοῦδος. Ἀπέθανεν εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸ 1856. Ἰδε σελίδα 296.

ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ (Πέτρος). Υἱὸς τοῦ προηγουμένου. Ἐγεννήθη κατὰ τὸ 1814. Ἐπὶ τῆς παρελθούσης βασιλείας διετέλεσε σύμβουλος, διευθυντῆς καὶ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ἐπὶ τοῦ Βασιλικῷ Οἴκῳ καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείῳ· βουλευτῆς εἰς θλας σχεδὸν τὰς περιόδους· ἀρχηγὸς τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας, καὶ ὡς τοιοῦτος διαπραγματευθεὶς καὶ ἀποπερατώσας τὴν δυσχερῆ ὑπόθεσιν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας κανονικῆς

ἀναγνωρίσεως τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ὑστερον ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ βασιλικῷ οἴκῳ καὶ τῶν ἐξωτερικῶν. Ἐπὶ δὲ τῆς ἐνεστώσης βασιλείας, ἀπετέλεσε μέρος τοῦ πρώτου ὑπὸ τοῦ βασιλέως Γεωργίου συστηθέντος ὑπουργείου, ὡς ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, καὶ ὡς τοιοῦτος διεξήγαγε τὴν μετὰ τῶν μεγάλων δυνάμεων διαπραγματεύσιν τῆς ἐνώσεως τῆς Ἐπτανήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ἣ δὲ περὶ τοῦ ἐθνικοῦ τοῦτου ζητήματος σπουδαία ἀλληλογραφία του ἐδημοσιεύθη ἤδη καὶ τοῖς πᾶσιν ἐγένετο γνωστῆ. Ὁ Κ. Πέτρος Δελιγιάννης εἶναι ἤδη πληρεξούσιος ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις β' τῶν Ἑλλήνων ἐθνικῆ συνλεύσει καὶ πρεσβευτῆς τοῦ Βασιλέως Γεωργίου εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἰδε σελίδα 306.

ΔΙΑΚΟΣ (Α.). Ἐκ Λεβαδείας. Μάρτυς τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος· ὑπέστη τὸ μαρτύριον τοῦ ἀνασκολοπισμοῦ. Ἰδε σελίδα 152.

ΔΙΟΜΗΔΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ. Ἐκ Σπετσῶν. Δικηγόρος, καθηγητῆς τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστήμιον. Διετέλεσε Πρόεδρος τῆς ἐν Ἀθήναις β' Ἐθνοσυνελεύσεως. Ἰδε σελίδα 216.

ΔΩΡΑΔΙΣΤΡΙΑ. Ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον τοῦτο κρύπτεται ἡ Κυρία Κόλτσος-Μασσάλακη, τὸ γένος Ἑλένη Γκῆκα· ἐγεννήθη τὴν 22 Ἰανουαρίου 1829, εἰς Βουκουρέστιον· μαθήτρια Γρηγορίου Παπαδοπούλου· περιηγήθη πολλὰ μέρη τῆς Εὐρώπης· συνέταξε πάμπολλα ποιήματα ἐξ ὧν τὰ μᾶλλον ἀξία λόγου εἰσὶ· Ὁ μοναστηριακὸς βίος ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ· Αἱ γυναῖκες ἐν τῇ Ἀνατολῇ· καὶ Ἡ ἐν Ἑλλάδι περιήγησις. Ἰδε σελίδα 321.

Z

ΖΑΛΑΚΩΣΤΑΣ (Γεώργιος). Ἐξ Ἡπείρου. Καταλυματίας τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ· ἀνεδείχθη δόκιμος ποιητῆς· ἀπέθανε τὸ 1850. Τὸ Χάνι τῆς Γραβιᾶς εἶναι ἐκ τῶν ἀρίστων ποιημάτων του. Ἰδε σελίδα 274.

K

KATZONΗΣ (Λάμπρος). Ἐκ Λεβαδείας. Περιήγημος κορσάρος καὶ πυρπολιστῆς ὑπηρετήσας τὴν Ῥωσσίαν περὶ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος. Κατέκαυσε τὸν τουρκικὸν στόλον. Ἰδε σελίδα 88.

KOPΩΝΑΙΟΣ (Πάνος). Ἐγεννήθη εἰς Κύθηρα κατὰ τὸ 1815. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν. Περὶ τὰ στρατιωτικὰ ἀσχολούμενος καὶ διευθύνων ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν στρατιωτικῶν τὸ πυροβολικὸν τμήμα προῆλθεν εἰς τὴν πολιτικὴν ἐπὶ τῶν συνωμοτικῶν τοῦ Μαΐου 1861. Μετὰ πολλὰς περιπετείας ἐξελέχθη τὴν 17 Ἰουνίου 1863 ὑπὸ τῆς συνελεύσεως

ύπουργος ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν. Ἡ ύπουργεία του ἐκείνη ὑπῆρξε θνησίγονος, διότι τὴν ἐπιούσαν τῆς ἐκλογῆς του ἐξεβράγη ἐν Ἀθήναις ὁ ἐμφύλιος πόλεμος, μεθ' ὃν ἐπῆλθεν ἡ ἀλλαγὴ ὅλης τῆς κυβερνήσεως· κατὰ τὸ 1864 διωρίσθη πάλιν ύπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν ἐπὶ τῆς βραχυχροῦς ύπουργείας τοῦ Κανάρη. Ἴδε σελίδα 258.

ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ (Θεόδωρος). Ἐκ Πελοποννήσου. Εἷς ἐκ τῶν διασημωτέρων πρωταγωνιστῶν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως. Ἀπέθανεν εἰς Ἀθήνας. Ἴδε σελίδα 230.

ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ (Γενναῖος). Υἱὸς τοῦ προηγουμένου. Ἴδε σελίδα 146.

Λ

ΛΕΝΟΡΜΑΝ (Φραγκίσκος). Ἐγεννήθη εἰς Παρισίους τὴν 17 Ἰανουαρίου 1837. Υἱὸς τοῦ Καρόλου Λενορμάν. Ἀρχαιολόγος, δημοσιογράφος· περιηγήθη τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀνατολὴν κατὰ τὸ 1859, 1860 καὶ 1863. Ἐγραψεν ἄπειρα ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Ἴδε σελίδα 290.

ΛΕΟΠΟΛΔΟΣ Α' (Γεώργιος-Χριστιανὸς-Φριδερίκος), βασιλεὺς τοῦ Βελγίου, ἐγγενήθη τὴν 4/16 Δεκεμβρίου 1790 εἰς Κοβούργον. Ὑπηρέτησε στρατιωτικῶς τὴν Ῥωσίαν. Κατὰ τὴν 16/27 Μαρτίου 1816 ἐπολιτογραφήθη πολίτης Ἀγγλος καὶ τὴν 21 Μαρτίου 2 Μαΐου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐνυμφεύθη τὴν διάδοχον τοῦ Ἀγγλικοῦ θρόνου Καρλόταν, ἥτις ἀπέθανε τὸ 1817. Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1830 αἱ Μεγάλαι Δυνάμεις τῶ προσέφερον τὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος ὃν ἐδέχθη κατ' ἀρχὰς ὑπὸ ὄρους τινὰς ἀλλὰ μετ' οὗ πολὺ πεισθεὶς περὶ τῶν κακῶν διαθέσεων τῆς Ἀγγλίας παρητήθη. Μετ' ὀλίγον ἐξελέγη βασιλεὺς τοῦ Βελγίου ὃ ἀπεκατέστησε τὸ εὐτυχέστερον Κράτος τῆς Εὐρώπης. Ἴδε σελίδα 18.

ΛΕΩΤΖΑΚΟΣ. Ἐκ Πελοποννήσου. Διεκρίθη εἰς τὴν μάχην τῆς Καλαμπάκας, καθ' ἣν ἐπὶ κεφαλῆς ὀλιγαριθμῶν στρατιωτῶν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ ἔτρεψεν εἰς φυγὴν τάγμα ὀλόκληρον Ἀράβων. Ἐφονεύθη εἰς Κύθον μετὰ τῶν δύο ἄλλων θυμάτων τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Ὀκτωβρίου. Ἴδε σελίδα 322.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἐγεννήθη εἰς Ζάκυνθον. Διδάκτωρ τῆς ἱατρικῆς. Δημοσιογράφος. Βουλευτὴς εἰς πολλὰς περιόδους. Σφόδρα ριζοσπάστης. Πρεσβεύει ἀρχὰς δημοκρατικὰς ἀλλὰ συνάμα συντηρητικὰς. Ἴδε σελ. 306.

Μ

ΜΑΝΟΣ (Γεώργιος). Ἐγεννήθη εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸ 1794. Νομικὸς, δημοσιογράφος. Ἐξέδωκε πολλὰ πολιτικὰ συγγράμματα περὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ ζητήματος λίαν σπουδαῖα. Ἐξέδιδε ἐπὶ ἓν ἔτος εἰς Βρυξέλλας l'Orient, ἑβδομαδίαιαν ἐφημερίδα περὶ Ἀνατολῆς ἐν γένει πραγμα-

τευομένην. Ἀρχαῖος ἀγωνιστὴς· παρευρέθη εἰς τὴν μάχην τῆς Δραγατσάνης. Ἴδε σελ. 290.

ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ (Ἀναστάσιος). Υἱὸς τοῦ Πέτρου Μαυρομήγαλη. Ἀγωνιστὴς. Ἴδε σελίδα 184.

ΜΕΛΕΤΙΟΣ ἐξ Ἰωαννίνων, μητροπολίτης Ἀθηνῶν. Ὑπῆρξε μαθητὴς Βησσαρίωνος τοῦ Μακρῆ σχολάρχου Ἰωαννίνων. Χειροτονηθεὶς ἱερεὺς μετέβη εἰς Παταύιον ὅπου ἐδιδάχθη τὴν φιλοσοφίαν, τὰ μαθηματικὰ καὶ τὴν ἱατρικὴν. Μετὰ τὴν ἐν Ἰωαννίνοις ἐπάνοδόν του ἐχρημάτισε διδάσκαλος τοῦ Σχολείου τοῦ Ἐπιφανείου· ἐχειροτονήθη μετ' ὀλίγον μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης. Κατὰ τὸ 1703 μετετέθη εἰς Ἀθήνας ὅπου διέμεινε περίπου ἔνδεκα ἔτη· ἀπεβίωσεν ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὴν ἐκεῖ μετάβασίν του τὴν 14 Δεκεμβρίου 1714. Συνέγραψε Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν εἰς ἀρχαίαν ἑλληνικὴν, Γεωγραφίαν, πόνημα λίαν σπουδαῖον πρὸ πάντων διὰ τὴν περιγραφὴν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, καθὼ περιγραφὴν αὐτόπου περιηγητοῦ. Ἴδε σελ. 66.

ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ (Δημήτριος). Ἐγεννήθη μὲν ἐν Αἰγίῳ τῆς Πελοποννήσου ἐν ἔτει 1798, ἀπέθανε δὲ ἐν Ἀθήναις τῷ 1858. Κατὰ τὴν νεότητά του μετῆλθε τὸ ἐμπόριον. Κατὰ τὸ 1821 διωρίσθη χιλιάρχος. Τῷ 1822 ἔλαβε μέρος εἰς τὴν μάχην τῶν Δερβενακίων καὶ τῆς Ἀκράτας καθ' ἣν διωρίσθη ἀντιστράτηγος. Τῷ 1813 μεταβαίνει εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα καὶ πολεμεῖ εἰς τὴν Φοντάναν· τῷ 1824 μάχεται εἰς τὴν Ἀμπλιάνην· τῷ 1825 διορίζεται στρατηγὸς καὶ ἀποστέλλεται κατὰ τῶν ἐν Πάτραις Τουρκῶν. Κατὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ Ἰβραήμ Πασσᾶ λαμβάνει μέρος εἰς πολλὰς μάχας ὑπὸ τὸν Θεόδωρον Κολοκοτρώνην καὶ διακρίνεται ἰδίως εἰς τὴν περιφημον μάχην τῆς Καυκαριᾶς. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος ὁ Δημήτριος Μελετόπουλος ὑπῆρξε δήμαρχος Αἰγίου μέχρι τοῦ 1842, βουλευτὴς δὲ κατὰ τὴν πρώτην περίοδον, δις νομάρχης καὶ ἅπαξ ύπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν. Ἴδε σελίδα 312.

ΜΗΝΙΑΤΗΣ (Ἠλίας). Ἐγεννήθη περὶ τὰ τέλη τῆς 12' ἑκατονταετηρίδος εἰς Ληξούριον τῆς Κεφαλληνίας. Ἐμαθήτευσεν εἰς τὸ Φλαγγινὸν Φροντιστήριον ὅπου ἀφ' οὗ διήνυσε τὴν σειρὰν τῶν μαθημάτων του ἐδίδαξε τὴν Ἑλληνικὴν. Ἐδίδαξε τὴν φιλοσοφίαν εἰς Κεφαλληνίαν, Ζάκυνθον, καὶ Κωνσταντινούπολιν ὅπου ἀνηγορεύθη εἰς ἱεροκέρυξ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας. Κατὰ τὸ 1711 ἔγινε Ἐπίσκοπος Κερνίκης καὶ Καλαβρύτων. Ἀπέθανε τὴν α' Αὐγούστου 1714. Οἱ λόγοι τοῦ Μηνιάτη εἰσὶν οἱ ἀριστοὶ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν. Ἴδε σελίδα 56.

ΜΩΡΑΙΤΙΝΗΣ (Ἀριστείδης). Ἐγεννήθη εἰς Τεργεστήν· ἐδιδάχθη τὰ νομικὰ εἰς Ἑλβετίαν· διέτρεξε τὸ νομικὸν καὶ δικαστικὸν στάδιον. Ὑπῆρξε πρόεδρος τῆς Β' ἐν Ἀθήναις ἐθνοσυνελεύσεως. Δικατελεῖ σήμερον πρόεδρος τοῦ Ἀρειοπάγου. Ἴδε σελίδα 216.

ΜΩΡΑΙΤΙΝΗΣ (Περικλής). Υἱὸς τοῦ Ἀριστείδου Μωραΐτιν. Ἐγεννήθη εἰς Ἀθήνας. Ἐπαιδεύθη εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ Στρατιωτικὸν Σχολεῖον. Ὑπῆρξεν ἀξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ. Ἐφρονεῦθη εἰς Κῦθνον κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Ὀκτωβρίου. Ἰδε σελίδα 322.

Ν

ΝΑΠΟΛΕΩΝ. Διάδοχος τοῦ θρόνου τῆς Γαλλίας. Ἐγεννήθη τὴν 16 Μαρτίου 1856. Ε. Ν. Ἰδε σελίδα 24.

ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ. Πελοποννήσιος, ἀνεψιὸς τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη, ἐπινομασθεὶς Τουρκοφάγος. Ἀπέθανεν εἰς Ἀθήνας ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ὄθωνος. Ἰδε σελίδα 242.

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ (Κωνσταντῖνος). Ἐγεννήθη εἰς τὴν νῆσον τῶν Ψαρῶν κατὰ τὸ 1794 ἔτος. Διωρίσθη κατὰ τὸ 1821 παρὰ τῆς βουλῆς τῶν Ψαρῶν γραμματεὺς εἰς τὸ πλοῖον τοῦ Νικολάου Ἀργύρη. Πλοίαρχος δὲ πυρπολικῷ ὀφθαίτερον γενόμενος, παρηκολούθησε μέχρι τοῦ 1827 τὸν ἀγῶνα. Τῆ 24 Σεπτεμβρίου 1824 μεταξὺ Μιτυλήνης καὶ Καραβούρνων παρέδωκεν εἰς τὸ πῦρ πρώτης τάξεως ἐχθρικὴν κορβέταν. Ὁ σήμερον ὑποναύαρχος Κ. Νικόδημος ἐξέδωκε δῆτομον περὶ Ψαρῶν σύγγραμμα. Πρὸς δὲ τῷ συγγράμματι αὐτῷ ἐπρότεινε καὶ διαγώνισμα χιλίων πεντακοσίων δραχμῶν πρὸς συγγραφὴν καὶ ἐκτύπωσιν βιβλίου χριστιανικῶν καθηκόντων τοῦ πολίτου. Ἰδε σελίδα 200.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ. Διάδοχος τοῦ θρόνου τῆς Ῥωσσίας. Ἐγεννήθη τὴν 8/20 Σεπτεμβρίου 1843. Ἰδε σελίδα 24.

ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ (Βασίλειος). Ἐγεννήθη εἰς Καρυταίνην τῆς Πελοποννήσου κατὰ τὸ 1817. Πρῶτος ἔτυχε τοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος τῆς νομικῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν. Διετέλεσε πρόεδρος πρωτοδικῶν, ἐφέτης, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης, ὑπουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν κατὰ τὴν μεταπολίτευσιν τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1861, πληρεξούσιος εἰς τὴν Β' ἐν Ἀθήναις ἐθνοσυνέλευσιν. Ἐνυμφεῦθη, κατὰ τὸ 1860, μετὰ τῆς πρωτοτόκου κόρης τοῦ Κ. Δ. Βούλγαρη, κυρίας Διαμαντῆ. Ἰδε σελίδα 322.

ΝΕΙΛΟΣ (Ἀρχιμανδρίτης). Ἐγεννήθη κατὰ τὸ 1812, εἰς Καλλιόπολιν. Ἀντεπροσώπευσεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὸ Ἅγιον Ὄρος εἰς τὰς Παραδουναβίους Ἡγεμονείας. Κατὰ τὸ 1862 ἀπεσταλὴ εἰς Παρισίους καὶ Λονδίον διὰ τὴν υπεράσπισιν τοῦ ζητήματος τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων. Ἰδε σελίδα 344.

Ο

ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ (Κωνσταντῖνος). Φιλολόγος διάσημος. Ἐλληνιστῆς ἐγκρατῆς, θεολόγος ἀριστος. Ἐτελειοποίησε τὰς μελέτας του εἰς Γερ-

μανίαν ὑπῆρξε διδάσκαλος τῆς φιλολογίας εἰς τὸ φιλολογικὸν γυμνάσιον τῆς Σμύρνης· ἐξεφώνησεν εἰς Ὀδησσον, ὅπου προσέφυγε ὅτε ἐξεβράγη ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις, τὸν ἐπιτάφιον λόγον τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου. Ἐξέδωκε πολλὰ ποιήματα ἃ θέλουσι μείνει αἰώνια μνημεῖα τῆς πολυμαθείας του. Ἀπέθανεν εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸ 1852. Ἰδε σελίδα 76.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ (Στέφανος) ἐκ Καρβαίας. Ἱατρός. Ἀδελφὸς τοῦ προηγουμένου. Ἐξεπαιδεύθη εἰς Γερμανίαν ὑπῆρξε μαθητῆς τοῦ Κούμα καὶ μετ' αὐτοῦ ἐδίδαξε τὴν φυσικὴν ἱστορίαν καὶ τὴν χημείαν εἰς τὸ γυμνάσιον τῆς Σμύρνης. Ἐκραγείσης τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως μετέβη εἰς Βιέννην, ὅπου ἀπέβίωσεν ἐπαγγελλόμενος τὸν ἱατρὸν. Ἰδε σελίδα 200.

ΟΥΜΒΕΡΤΟΣ. Διάδοχος τοῦ θρόνου τῆς Ἰταλίας. Ἐγεννήθη τὴν 14 Μαρτίου 1844. Ε. Ν. Ἰδε σελίδα 24.

Π

ΠΑΓΩΝΗΣ. Ἀξιωματικὸς τοῦ μηχανικοῦ. Ἐφρονεῦθη εἰς Ναύπλιον κατὰ τὴν ἐκεῖ στάσιν (1862). Ἰδε σελίδα 322.

ΠΑΔΟΒΑΣ (Στέφανος). Ἐγεννήθη εἰς Κέρκυραν τὸ 1807. Διδάκτωρ τῆς νομικῆς τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας. Διέτρεξε τὸ δικαστικὸν καὶ δικηγορικὸν στάδιον. Μέτριος Ῥιζοσπάστης, ἀντιπρόσωπος τῆς Κερκύρας ἐπὶ πολλὰ ἔτη, προέδρυσεν τὴν Η' βουλὴν ἧτις ἐψήφισε τὴν μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἔνωσιν τῆς Ἐπτανήσου. Ἰδε σελίδα 306.

ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ (Ῥῆγας). Ἐκ Τριπόλεως. Πολιτικὸς ἀνὴρ· Πρῶην γερουσιαστής, νῦν πληρεξούσιος εἰς τὴν Β' ἐν Ἀθήναις ἐθνοσυνέλευσιν. Ἰδε σελίδα 206.

ΠΑΛΜΕΡΣΤΩΝ (Ἐνρικός—Ἰωάννης Τέμπλε). Ἐγεννήθη τὴν 20 Ὀκτωβρίου 1784. Ε. Ν. Μέγας πολιτικὸς ἀνὴρ τῆς Ἀγγλίας. Κατάγεται ἀπὸ τὴν Ἴρλανδίαν. Ἰδε σελίδα 34.

ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐγεννήθη εἰς Πελοπόννησον. Ἀντισυνταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ. Συνετέλεσε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ὀκτωβριανῆς ἐπαναστάσεως. Ἰδε σελίδα 258.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Γρηγόριος). Ἐκ Μακεδονίας. Ἐξεπαιδεύθη εἰς Γερμανίαν καὶ Γαλλίαν. Ἀρχαιολόγος, ἱστορικός. Ἐγκαθίδρυσεν ἐν Ἀθήναις τὸ Ἑλληνικὸν Ἐκπαιδευτήριον. Ἰδε σελίδα 344.

ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ (Ζαμάλας). Ἀγωνιστῆς. Ἀπέθανε κατὰ τὸ 1863. Ἰδε σελίδα 146.

ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ (Καλλιόπη). Ἐγεννήθη εἰς Πελοπόννησον. Διεκρίθη εἰς τὴν κατὰ τοῦ Ὄθωνος ἀντιπολίτευσιν. Ἰδε σελίδα 258.

ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ (Γ.). Πελοποννήσιος. Ἡρώς τῆς Ἑλληνικῆς παναστάσεως. Ἐφρονεῦθη κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ ἀγῶνος. Ἰδε σελ. 162.

ΠΕΡΑΙΒΟΣ. Θεσσαλός. Φίλος καὶ συναγωνιστῆς τοῦ Ῥήγα Φε-

ραίου. Ἀπέθανε πρὸ ὀλίγου εἰς Ἀθήνας. Ἐξέδωκεν ἀπομνημονεύματα ἱστορικῶν περιήργα. Ἴδε σελίδα 146.

ΠΕΤΜΕΖΑΣ (Βασίλειος). Πελοποννήσιος. Ἀγωνιστής. Σήμερον εἶναι ἀόμματος. Ἴδε σελίδα 184.

ΠΗΡΑΚΟΣ. Ἀπὸ τὴν Μάγνην. Ἀγωνιστής. Ἴδε σελίδα 184.

ΠΛΑΠΟΥΓΑΣ (Κολλιόπουλος). Πελοποννήσιος, ἀνεψιὸς τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη, διέπρεψε κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα. Ἀπέθανε τὸ 1864. Ἴδε σελ. 146.

ΠΥΡΑΣ (Ἰωάννης). Ἐκ Τριπόλεως τῆς Πελοποννήσου. Ἰατρός, δημοσιογράφος. Ἐξεπαιδεύθη εἰς Παρισίους. Πρῶτος ἐσύστησεν ἐφημερίδα εἰς Τρίπολιν. Πληρεξούσιος εἰς τὴν Β' ἐν Ἀθήναις ἐθνοσυνέλευσιν. Ἐξέδωκε διάφορα πονήματα καὶ ἰδίως μίαν Φυσικὴν. Ἴδε σελίδα 344.

P

ΡΕΝΙΕΡΗΣ (Μάρκος). Ἐγεννήθη εἰς Τεργέστην κατὰ τὸ 1815 ἐκ γονέων Κρητῶν. Διδάκτωρ τῆς νομικῆς τῆς ἐν Παταύῃ Σχολῆς. Διετέλεσεν Ἀρειοπαγίτης, δικηγόρος, καὶ πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος (κατὰ τὸ 1861) εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐξέδωκε διάφορα νομικὰ, φιλοσοφικὰ καὶ φιλολογικὰ πονήματα. Τὸ περὶ Φιλοσοφίας τῆς Ἱστορίας δοκίμιον καὶ ἡ περὶ τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου πραγματεία εἰσὶ τὰ μᾶλλον λόγου ἄξια. Ἴδε σελίδα 344.

ΡΟΥΦΟΣ (Βενιζέλος). Ἐκ Πατρῶν· ἐν ἐκ τῶν τριῶν μελῶν τῆς Προσωρινῆς κυβερνήσεως μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Ὄθωνος. Ἴδε σελίδα 216.

ΡΩΣΣΕΛ (Ἰωάννης). Ἐγεννήθη τὴν 18 Αὐγούστου 1792. Ε. Ν. Μέγας πολιτικὸς ἀνὴρ τῆς Ἀγγλίας. Ἴδε σελίδα 34.

Σ

ΣΑΧΙΝΗΣ (Γεώργιος). Ἐξ Ὑδρας, ὑποναύαρχος· ὑπῆρξεν ἀνθυπαπιστῆς τοῦ Ὄθωνος. Ἴδε σελίδα 184.

ΣΚΑΡΒΕΛΗΣ. Υἱὸς τοῦ ἀποβιώσαντος συνταγματάρχου Σκαρβέλη. Ἐγεννήθη εἰς Ἀθήνας, ἐφρονεῦθη εἰς Κόθνον θύμα τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Ὀκτωβρίου. Ἴδε σελίδα 322.

ΣΚΥΛΙΤΖΗΣ (Ἰσιδώρος). Χίος, ποιητής, δημοσιογράφος, μεταφραστὴς τῶν δημοτικωτέρων μυθιστορημάτων τῆς Γαλλίας. Πρῶτος ἐκδότης τῆς Τεργεσταίας Ἡμέρας. Ἴδε σελίδα 290.

ΣΟΥΤΖΟΣ (Παναγιώτης). Ἐκ Κωνσταντινουπόλεως. Ποιητής, δημοσιογράφος. Ὁ ὀδοιπόρος ἐστὶ τὸ καλλίτερον ἔργον του. Ἴδε σελ. 200.

ΣΤΑΥΡΟΣ (Γεώργιος). Ἐγεννήθη εἰς Ἰωάννηνα περὶ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος. Μετῆλθε τὸ ἐμπόριον εἰς Βιέννην. Συνειργάσθη εἰς τὰς προετοιμασίας τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ὑπη-

ρέτησε κατ' αὐτὴν. Ἐπὶ τοῦ Κυβερνήτου ὄστις τὸν ἐξετίμα πολὺ εἶχε τὴν θέσιν Πανελληνίου καὶ προέδρου τῆς οικονομίας. Διὰ τῶν μετὰ τοῦ Εὐνάρδου σχέσεών του κατόρθωσε τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἣν διοικῶν ἀπὸ τὸ ἔτος 1842 κατέστησε τὸ πρῶτον τῆς Ἀνατολῆς πιστωτικὸν κατάστημα. Ἴδε σελίδα 328.

ΣΩΝΙΕΡΟΣ (Σπυρίδων). Ἐκ Κερκύρας, ἔλκω τὸ γένος ἀπὸ Γάλλου. Στρατηγὸς τοῦ πεζικοῦ, ἀπέθανεν εἰς Ἀθήνας τὸ 1864. Ἴδε σελίδα 184.

T

ΤΟΣΣΙΤΖΑΣ (Μιχαήλ). Ἐγεννήθη εἰς Μέτζοβον τῆς Ἡπείρου περὶ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος. Μετῆλθε τὸ ἐμπόριον εἰς Αἴγυπτον· ἀπέθανεν εἰς Ἀθήνας περὶ τὸ 1855· ἄφησε γενναῖα κληροδοτήματα εἰς τὰ ἀγαθοεργὰ καταστήματα τῆς Ἑλλάδος. Ἴδε σελίδα 338.

ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ (Χαρίλαος). Ἐγεννήθη εἰς Ναύπλιον τὸ 1832. Ἐξεπαιδεύθη εἰς Ἀθήνας, Παρισίους καὶ Λονδίνον. Διδάκτωρ τῆς νομικῆς. Κατὰ τὸ 1853 διωρίσθη ἀκόλουθος τῆς ἐν Λονδίῳ Ἑλληνικῆς πρεσβείας· προεβιβάσθη ἀκολουθῶς γραμματεὺς, καὶ μετ' ὀλίγον διωρίσθη ἐπιτετραμμένος. Μετὰ τὴν κατάργησιν τῶν Πρεσβεῶν (Μάρτιον 1863) ἐξελέχθη ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλ. Κοινοῦτος τοῦ Λονδίνου εἰς τὴν ἐθνοσυνέλευσιν τῶν Ἀθηνῶν. Μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ βασιλέως Γεωργίου εἰς Ἀθήνας ἐπέμφθη εἰς Λονδίνον ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος ἵνα υπογράψῃ τὴν περὶ τῆς ἐνώσεως τῆς Ἐπτανήσου συνθήκην. Ἴδε σελίδα 306.

Φ

ΦΑΒΙΕΡΟΣ Φιλέλλην Γάλλος. Ἐγεννήθη τὴν 10 Δεκεμβρίου 1782 εἰς Pont-à-Mousson [Meurthe]. Ὑπῆρέτησε στρατιωτικῶς ἐπὶ τοῦ Ναπολέοντος τοῦ Α'· ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ 1823, ὅπου ἐσχημάτισε τὸν πρῶτον πυρῆνα τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ. Ἡ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν εἰσόδός του εἶναι ἀνδραγάθημα πασίγνωστον. Μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς εἰς Χίον (1827) ἐκστρατείας του ἐπέστρεψεν εἰς Γαλλίαν. Ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ 1829 ἐπὶ καιρὸν τινα μετὰ τῶν Γαλλικῶν στρατευμάτων. Ἀπέθανεν εἰς Παρισίους τὴν 3/15 Σεπτεμβρίου 1855. Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου εἶχε διορισθῆ ἀντιστράτηγος καὶ ὁμότιμος (pair de France). Ἴδε σελίδα 306.

ΦΙΑΗΜΩΝ (Γιμολέων). Ἐγεννήθη εἰς Ναύπλιον κατὰ τὸ ἔτος 1832. Ἐξεπαιδεύθη εἰς Ἀθήνας. Διδάκτωρ τῆς νομικῆς. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1856 ὑπῆρξε μόνος συντάκτης τοῦ Αἰῶνος, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἔτος 1848 ἦτο συνεργάτης τῆς πολιτικῆς ταύτης ἐφημερίδος. Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ὄθωνος ἐδικάσθη ἐνώπιον τῶν ἐνόρκων ἐπὶ ἐγκλήματι τοῦ τύπου καὶ κατεδικάσθη

εις φυλάκισιν τριῶν μηνῶν. Κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1863 συνώδευσε τὴν εἰς Κοπεγχάγην σταλείσαν ἐπιτροπὴν τῆς ἐθνοσυνελεύσεως ὡς εἷς ἐκ τῶν γραμματέων τῆς. Μείνας εἰς Κοπεγχάγην μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς ἐπιτροπῆς συνώδευσε τὸν βασιλέα Γεώργιον εἰς Ἑλλάδα ὡς μέλος τῆς συνοδικῆς τῆς Α. Μ. Σήμερον διατελεῖ ἰδιαίτερος γραμματεὺς τοῦ Κόμητος Σπόνεχ, ἰδιαίτερου Συμβούλου τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων. Ἴδε σελίδα 290.

ΦΡΙΑΕΡΙΚΟΣ. Διάδοχος τοῦ θρόνου τῆς Δανίας. Ἐγεννήθη τὴν 3 Ἰουνίου 1843. Ε. Ν. Ὑπηρετεῖ εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς. Ἴδε σελίδα 24.

X

ΧΑΝ. Φιλέλλην Ἑλβετός. Στρατηγὸς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὑπηρεσίαν. Διώκει τὰ βασιλικά στρατεύματα ἐπὶ τῆς στάσεως τοῦ Ναυπλίου κατὰ τὸ 1863. Ἴδε σελίδα 258.

ΧΑΤΖΗΠΕΤΡΟΣ (Ἀσπροποταμίτης). Ἀγωνιστὴς· διέπρεψε κατὰ τὴν ἀτυχῆ ἀπόπειραν τῶν 1854 εἰς Θεσσαλίαν. Ἴδε σελίδα 146.

ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΣ. Θρακοβούλγαρης, εἷς ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων ἀγωνιστῶν. Ἀπέθανεν εἰς Ἀθήνας. Ἴδε σελίδα 248.

ΧΡΥΣΟΒΕΡΓΗΣ (Γεώργιος). Ἐγεννήθη τὸ 1805 εἰς Ῥυσίον τῆς Βιθυνίας· ἐμαθήτευσεν εἰς τὴν ἐν Κουρούτσεσμε τοῦ Γένους Σχολὴν. Ἐκπαγείσης τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἔλαβε μέρος εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶνα. Εἶτα μετέβη εἰς τὴν Ἐπτάνησον ὅπου ἐδίδαξε τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα. Κατὰ τὸ 1833 ἔτος ἐπανεβλῶν εἰς τὴν ἐλευθερωθεῖσαν Ἑλλάδα διωρίσθη καθηγητὴς τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Γαλλικῆς φιλολογίας καὶ γλώσσης εἰς τὸ γυμνάσιον Ναυπλίου. Τὸ 1837 διωρίσθη καθηγητὴς εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλεῖον καὶ τὸ 1843 Γυμνασιάρχης εἰς Ναύπλιον. Ἐναλλὰξ ἐδίδαξεν εἰς Σμύρνην, Κωνσταντινούπολιν καὶ εἰς Ἀθήνας. Ἀπέθανεν εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸ ὀλίγων ἐτῶν. Συνέγραψε διαφόρους διατριβὰς ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων. Ἴδε σελίδα 200.

Ψ

ΨΥΛΛΑΣ (Γεώργιος). Ἀθηναῖος, πρῶν γερουσιαστῆς. Ἴδε σελ. 216.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΠΑΡΟΝΤΙ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΚΔΟΘΕΙΣΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

ΑΓΙΟΣ ΤΑΦΟΣ. Ἴδε σελίδα 374 καὶ 376.

ΤΟ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ. Τὸ Ἀργοστόλιον εἶναι ἡ ταῦν πρωτεύουσα πόλις τῆς Κεφαλληνίας μιᾶς τῶν μεγίστων τῆς Ἰωνικῆς Ἐπτανήσου. Εἶναι δὲ πόλις χαρίεσσα ἔχουσα λιμένα ἀριστον, βαθύτατον καὶ ἀσφαλέστατον, βλέποντα πρὸς ἄρκτον, καὶ παρὰ τὸν αἰγιαλὸν κρηπίδα πλατεῖαν καὶ ἀρίστην οὐ πρὸ πολλοῦ κατασκευασθεῖσαν. Ἐχει δὲ καὶ γέφυραν λιθίνην ἐν ἔτει 1813 κατασκευασθεῖσαν διερχομένην ἐπὶ διάστημα 1,040 βημάτων καὶ συνάπτουσαν τὴν πόλιν μετὰ τῆς ἀπέναντι ὄχθης τοῦ κόλπου, ἐνθα ἄρχεται ὁδὸς κατασκευαστῆ ἄγουσα εἰς τὴν Μονὴν τοῦ ἁγίου Γερασίμου. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς 7,000. Ἴδε σελ. 124.

Η ΑΚΡΟΚΟΡΙΝΘΟΣ. Ἀκρόπολις τῆς Κορίνθου καλῶς τετειχισμένη, ἔχουσα τρεῖς σειρὰς δυνατῶν ὀχυρωμάτων καὶ κατὰ τὸ ἐσωτερικὸν οἰκίας πρὸς χρῆσιν τοῦ φρουράρχου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν, καὶ πολλὰς δεξαμενὰς ἐσκαμμένας ἐν τῇ βράχῳ καὶ δύο φυσικὰς πηγὰς, ὧν ἡ ἀνωτέρα ἡ πρὸς τὸ νότιον τοῦ λόφου εἶναι ἡ ἀρχαία Πειρήγη. Τὸ φρούριον τοῦτο δικαίως θεωρεῖται ὡς τὸ προπύργιον τῆς Πελοποννήσου, διότι πλὴν τοῦ Παλαμηδίου οὐδὲν ἕτερον τῶν φρουρίων τῆς Ἑλλάδος παραβάλλεται πρὸς αὐτὸ κατὰ τὴν ὀχυρότητα. Τὸ ἔτος 1821 παρεδόθη τὸ φρούριον τοῦτο ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν διὰ συμβάσεως εἰς τὸν Δημήτριον Ὑψηλάντην. Δραπέτευσας δὲ τῆς ἐν αὐτῷ φρουρᾶς κατεσχέθη αὐτὴς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, οὔτινες παρέδωσαν αὐτὸ μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς στρατιᾶς τοῦ Δράμαλη. Ἴδε σελ. 5.

ΤΟ ΑΛΣΟΣ ΤΩΝ ΜΟΥΣΩΝ. Ἦν ἐπὶ τοῦ Ἑλικῶνος τῆς Βοιωτίας ὄρους χιονώδους καὶ δεινρώδους καθιερωμένου εἰς τὰς Μούσας, ἐνθα ἦν καὶ ναὸς αὐτῶν. Ἴδε σελ. 264.

Ο ΑΛΦΕΙΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ. Εἷς τῶν μεγάλων τῆς Πελοποννήσου

ποταμῶν, ὠνομάσθη ὡς λέγουσιν οὕτω διότι ἐνομιζέτο ὅτι εἶχε τὴν ιδιότητα τοῦ θεραπεύειν τοὺς ἀλφούς (λευκὰς κηλίδας ἐπὶ τοῦ δέρματος καὶ κυρίως ἐπὶ τοῦ προσώπου). Ὁ ποταμὸς οὗτος πηγάζει ἀπὸ τῆς Ἀσίας κατέρχεται ἰκανὸν διάστημα ὑπὸ γῆν καὶ ἀνερχόμενος αὐθις ἐκβάλλει εἰς τὸν Κυπαρίσσειον κόλπον παρὰ τὴν Ὀλυμπίαν τῆς Ἡλίδος. *Ἴδε σελ. 96.

ΟΙ ΔΕΛΦΟΙ. Ἦν τὸ πάλαι πόλις ἐπίσημος διὰ τὸ ἐν αὐτῇ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅπερ ἐθεωρεῖτο τὸ ἀψευδέστατον πάντων. Ἐκεῖτο δὲ κατὰ τὴν μεσημβρινὴν πλευρὰν τοῦ Παρνασσοῦ ἐπὶ τόπου πετρώδους καὶ θεατροειδοῦς ἔχοντος κατὰ κορυφὴν τὸ μαντεῖον καὶ τὴν πόλιν, ἣ ἐπλήρου κύκλον δεκαεὶ σταδίων. Ἦν δὲ τὸ μαντεῖον ἄντρον κοῖλον κατὰ τὸ βάθος καὶ οὐχὶ τοσοῦτον εὐρύστομον. Ἀνεφέρετο ἐξ αὐτοῦ πνεῦμα ἐνθουσιαστικὸν καὶ ὑπερέκειτο τοῦ στομίου τρίπους ὑψηλὸς ἐφ' ὃν ἀνέβαινε ἡ προφῆτις ἥτις δεχομένη τὸ πνεῦμα ἀπεθέσπιζεν ἔμμετρα καὶ ἄμμετρα, ἅπερ ποιηταὶ ὑπουργοῦντες ἐν τῷ ναῷ ἐρύθμιζον εἰς μέτρα. Ἡ προφῆτις ὠνομάζετο Πυθία καὶ ἡ πόλις Πυθὼ ἀπὸ τοῦ πύθεσθαι = ἐρωτᾶν. Ἐπὶ τῆς θέσεως τῶν Δελφῶν κεῖται ἡδὴ τὸ χωρίον Καστρί. *Ἴδε σελ. 238.

Η ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ. Ἦν πόλις παραθαλάσσιος κειμένη εἰς τὸν μυχὸν τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου καὶ βλέπουσα πρὸς ἀνατολὰς ἀπέναντι τῆς Αἰγίνης. Ἐπὶ τῆς θέσεως αὐτῆς κεῖται τανῦν χωρίον καλούμενον ὠσαύτως Ἐπίδαυρος. Ἐνταῦθα συνεκροτήθη ἡ πρώτη ἐθνικὴ τῶν Ἑλλήνων συνέλευσις προεδρεύοντος τοῦ Α. Μαυροκορδάτου. *Ἴδε σελ. 17.

ΕΡΕΪΠΙΑ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ ΤΗΣ ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ. Τὰ Ἐρεΐπια ταῦτα εὔρεν ὁ Δόδοουελλ καθὼς καὶ τοῦ μικροῦ ἀλλὰ καλῶς διατηρουμένου θεάτρου τῆς Χαίρωνείας. Ἡ πόλις Χαίρωνεία ἐστὶν ἐπίσημος ὡς πατρίς τοῦ Πλουτάρχου, καὶ διότι παρ' αὐτὴν Φίλιππος ὁ Μακεδὼν νικήσας τοὺς Ἀθηναίους, τοὺς Θηβαίους καὶ τοὺς Κορινθίους ἐγένετο κύριος τῆς Ἑλλάδος. Ἐπὶ τῆς θέσεως αὐτῆς κεῖται τανῦν χωρίον ὀνομαζόμενον Κάπραϊνα. *Ἴδε σελ. 254.

ΕΡΕΪΠΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ. Τὸ θέατρον τοῦτο ἦν ἀξιοθέατος οἰκοδομὴ ἐκ λευκοῦ μαρμάρου κείμενον ἐξωθεν τῆς ἀγορᾶς πρὸς δυσμὰς οὐ μακρὰν τοῦ κενοταφίου τοῦ Βρασιίδα. *Ἴδε σελ. 23.

ΕΡΕΪΠΙΑ ΤΩΝ ΘΕΣΠΙΩΝ ΚΑΙ Ο ΕΛΙΚΩΝ. Θεσπικὴ ἦν ποτε πόλις πρωτεύουσα κειμένη κατὰ τὰς πρὸς μεσημβρίαν ὑπορείας τοῦ Ἐλικῶνος ὄρους καθιερωμένη εἰς τὰς Μούσας, ἐν ᾧ καὶ διητῶντο. Ἐπὶ τῆς θέσεως τῶν Θεσπιῶν κεῖται τὸ νῦν λεγόμενον Ἐρημόκαστρον ἐνθα εὐρέθησαν διάφορα ἐρεΐπια καὶ κίονες καὶ τινες ἐπιγραφαί. *Ἴδε σελ. 204.

ΕΡΕΪΠΙΑ ΠΥΡΑΜΙΔΟΣ ΕΙΣ ΑΡΓΟΣ. *Ἴδε σελ. 13.

ΕΡΕΪΠΙΑ ΤΙΡΥΝΘΟΣ. Τὰ Ἐρεΐπια τῆς ἀρχαίας ταύτης πόλεως ἀπέχουσι 50 λεπτά τῆς Ναυπλίας. Εἰσὶ δὲ λείψανα τειχῶν συγκειμένων ἐκ λίθων μεγάλων καὶ καλούμενα κυκλώπεια, διότι ὑπέλαβον αὐτὰ ὡς ἔργον τῶν πάλαι μυθευομένων Κυκλώπων. *Ἴδε σελ. 15.

Η ΚΕΡΚΥΡΑ. Ἡ Κέρκυρα, κοινῶς Κορφοί, πόλις πρωτεύουσα τῆς ὁμωνύμου νήσου καὶ πάσης τῆς Ἑπτανήσου. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς 18,000 καὶ τὸ κλίμα εἶναι ὑγιεινότατον. Ἐχει δὲ λιμένα μικρὸν μὲν, ἀλλ' ἀσφαλέςτατον παρ' ὃν ἐκτείνεται μεγαλοπρεπὲς ἐπίπεδον, ἐφ' οὗ εἰσι τὰ κάλλιστα ἀρχαῖα οἰκοδομηθέντα πρό τινων ἐτῶν ἐπὶ τοῦ ἀρμοστοῦ Θωμᾶ Μαιτλάνδου. *Ἴδε σελ. 105, 114, 121, 129.

ΟΙ ΛΕΟΝΤΕΣ ΤΩΝ ΜΥΚΗΝΩΝ. (ἈΚΡΟΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΜΥΚΗΝΩΝ). Οἱ λέοντες οὗτοι εἰσὶ γεγλυμμένοι ὀρθῶς καὶ ἄνευ κεφαλῶν κατὰ τὸ βόρειον μέρος μεγάλου τριγωνικοῦ λίθου κειμένου ἐπὶ τοῦ ἀνωφλίου τῆς πύλης τῶν Μυκηνῶν ἥτις σήμερον καλεῖται πύλη τῶν λεόντων. Εἶναι δὲ τὸ ἀρχαιότατον ἔργον τῆς γλυφικῆς καὶ τὸ μόνον τῆς Κυκλωπείου ἐποχῆς. *Ἴδε σελ. 9.

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΣΟΥΝΙΑΔΟΣ ΑΘΗΝΑΣ. Ὁ ναὸς οὗτος ἔκειτο ἐπὶ τῆς ὑψηλοτέρας κορυφῆς τοῦ ἀκρωτηρίου Σουνίου καὶ ἡ εἰς αὐτὸν ἀνάβασις ἐγένετο διὰ τριῶν βαθμίδων. Τὰ προπύλαια καὶ ὁ ναὸς ἦσαν κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ ἐν τῇ ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν Παρθενῶνος, καὶ ἦν ἐν μικρῷ ἢ αὐτῇ τῶν προπυλαίων πρὸς τὸν ναὸν ἀναλογία. Τὰ σωζόμενα λείψανα τοῦ ναοῦ τούτου εἰσὶ 14 κίονες Δωρικῆς τάξεως ἐκ λευκοῦ Παρίου λίθου ἰστάμενοι εἰσέτι ὀρθοὶ καὶ εἰς ἄκρον βεβλαμμένοι. Ἐκ τῶν λειψάνων τούτων τὸ ἀκρωτήριον ἔλαβε τὸ ὄνομα Κάβο-κολόνες. *Ἴδε σελ. 2.

ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΝΕΜΕΑΙΟΥ ΔΙΟΣ. Ὁ ἀξιοθέατος οὗτος ναὸς ἐπὶ Πausανίου δὲν εἶχεν οὔτε ὄροφον οὔτε ἀγαλμα οὐδέν. Ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς Νεμέας εὐρέθησαν διάφορα τεμάχια κίωνων Δωρικῆς τάξεως ἀποτελοῦντά ποτε μέρος τοῦ ναοῦ τοῦ Νεμεαίου Διὸς, ὅς ἦν ἐξάστυλος. *Ἴδε σελ. 7.

ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΔΙΟΣ ΕΙΣ ΑΙΓΙΝΑΝ. Τοῦ ναοῦ τούτου κειμένου ἐπὶ κορυφῆς λόφου μίαν ὥραν ὡς ἐγγιστα ἀπέχοντος ἀπὸ τοῦ πρὸς ἀνατολὰς αἰγιαλοῦ καὶ τρεῖς ὥρας ἀπὸ τῆς χώρας αἰχίζονται εἰσέτι 33 κίονες Δωρικῆς κατασκευῆς. Ἡ δὲ Αἶγινα κεῖται κατὰ τὸ μέσον τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου ἔχουσα περίμετρον $4 \frac{1}{2}$ μιλίων γεωγραφικῶν,

καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἐχρημάτισε μέχρι τινὸς καθέδρα τῆς κυβερνήσεως. Ἴδε σελ. 19.

ΝΑΥΠΑΙΟΝ. Πόλις εἰς τὸν μυχὸν τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου κειμένη ἀπὸ Ναυπλίου υἱοῦ τοῦ Ποσειδῶνος ἔχουσα τὸ ὄνομα. Εἶναι πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ τῆς Ἀργολίδος καὶ κατοίκους ἔχει 3,500 περίπου. Εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα ἡ πόλις αὕτη ἔχει ἱστορικὴν ἀξίαν καὶ τὰ φρούρια αὐτῆς εἶναι τὰ ὀνομαστότερα τῆς Ἑλλάδος. Ἴδε σελ. 227.

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ. Τὸ μέγιστον ὄρος τῆς Φωκίδος ὀλίγον ἀπέχων τοῦ ἐν Βοιωτίᾳ Ἑλικῶνος ὀνομασθὲν οὕτω ἀπὸ Παρνασσοῦ υἱοῦ τῆς νύμφης Κλεοδώρας καὶ δύο πατέρων, Ποσειδῶνος καὶ Κλεοπόμπου. Ἦν δὲ τὸ ὄρος τοῦτο καθιερωμένον εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, τὰς Μούσας καὶ τὸν Διόνυσον. Ἐπ' αὐτοῦ ἔκειτο ἡ πόλις Δελφοὶ καὶ τὸ περιώνυμον μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἴδε σελ. 322.

ΠΕΔΙΑΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΡΩΝ. Ἡ Μεγαρὶς ὀκτὼ γεωγραφικῶν τετραγωνικῶν μιλίων ἐμβαδὸν ἔχουσα θεωρήθη ἐν παντὶ καιρῷ ὡς ἀξία λόγου διὰ τὴν θέσιν αὐτῆς τὴν συνάπτουσαν τὴν στερεὰν Ἑλλάδα μετὰ τῆς Πελοποννήσου καὶ διὰ τὴν ἐπίσημον πρωτεύουσαν πόλιν αὐτῆς, τὰ Μέγαρα, ἧς σώζονται μόνον λείψανά τινα τῶν τειχῶν καὶ τινα ἔρηνα τῶν οἰκοδομῶν τῆς πόλεως. Ἴδε σελ. 3.

ΠΕΔΙΑΣ ΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ. (ΣΤΑΔΙΟΝ ΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΗΣ. Ἴδε σελ. 27.) (ΚΑΒΕΨΓΑΡΑ, ἴδε σελ. 29.) Ἡ Μεσσηνία κεῖται κατὰ τὸ νοτιοδυτικὸν τῆς Πελοποννήσου οὔσα ὁ εὐγειότερος, εὐφορώτερος καὶ θερπνότερος αὐτῆς τόπος. Οἱ Μεσσηνιοὶ τὸ πάλαι ἠγωνίσθησαν γενναίως ἐπὶ πολλὸν χρόνον κατὰ τῶν Σπαρτιατῶν μαχόμενοι ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν αὐτονομίας καὶ ὁ διαπρέψας ἐν αὐτοῖς ἦρως διὰ τὰ ἑαυτοῦ κατορθώματα ὀνομάζεται Ἀριστομένης. Ἴδε σελ. 25.

ΠΕΔΙΑΣ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ ΚΑΙ Ο ΤΑΥΓΕΤΟΣ. Ὁ μὲν Ταύγετος τῶν ἐπισημοτέρων ἐστὶν ὄρεων τῆς Ἑλλάδος, ὅπερ ἀρχεῖται ἀπὸ τοῦ Λυκαίου ὄρους τῆς Ἀρκαδίας καὶ περατοῦται κατὰ τὰς μεσημβρινὰς παραλάιας. Ἡ δὲ Σπάρτη τῶν ἐνδοξοτάτων ἐγένετο πόλεων διὰ τε τὴν νομοθεσίαν τοῦ Λυκούργου, τὸ μάχιμον τῶν κατοίκων αὐτῆς καὶ τὴν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος αὐτῆς κυριαρχίαν. Μεταξὺ τῶν ἐρειπίων τῆς Σπάρτης καὶ τῆς νῦν πόλεως τοῦ Μιστρᾶ ἐκτείνεται χαμιεστάτη καὶ εὐφορωτάτη πεδιάς οὔσα ἐκ τῶν θερπνοτέρων τῆς Ἑλλάδος, κατακοσμουμένη ὑπὸ πλήθους ἐλαιόδένδρων, μωρεῶν, πορτοκαλεῶν καὶ ἀμπελώνων καὶ ἀρδευομένη κατὰ τὸ πλεῖστον αὐτῆς μέρος. Ἴδε σελ. 21.

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ. Λιμὴν ἐπίσημος τῆς Ἀττικῆς μίαν ὥραν ἀπέχων τῶν Ἀθηνῶν. Κατοικήθη ἀπὸ τοῦ 1835 καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων ἀναβαίνει τὰ νῦν εἰς 5,000. Ὠραία προκουμαία, ἀποθήκαι, οἰκίαι κομψαὶ καὶ λιθοκτιστοὶ καὶ πέντε ἐκκλησίαι κοσμοῦσι τὸν Πειραιᾶ. Ἴδε σελ. 178.

ΠΟΡΟΣ. Νῆσος εἰς τὸν Σαρωνικὸν κόλπον κατέμπροσθεν τοῦ λιμένος τῆς Τροιζίνος ἔχουσα περίμετρον 7-8 μιλίων Ἀγγλικῶν. Ἐνταῦθα εἰσὶ τὰ νεώρια καὶ ὁ ναύσταθμος τῆς Ἑλλάδος. Σώζονται δὲ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἔτι καὶ νῦν ἐρείπια τοῦ ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος. Ἴδε σελ. 210.

ΣΤΡΑΤΟΣ ΙΑΠΩΝΙΑΣ. Πεζικόν. Ἴδε σελ. 228. Ἀρχηγὸς στρατοῦ ἐν μεγάλῃ στολῇ, ἴδε σελ. 340.

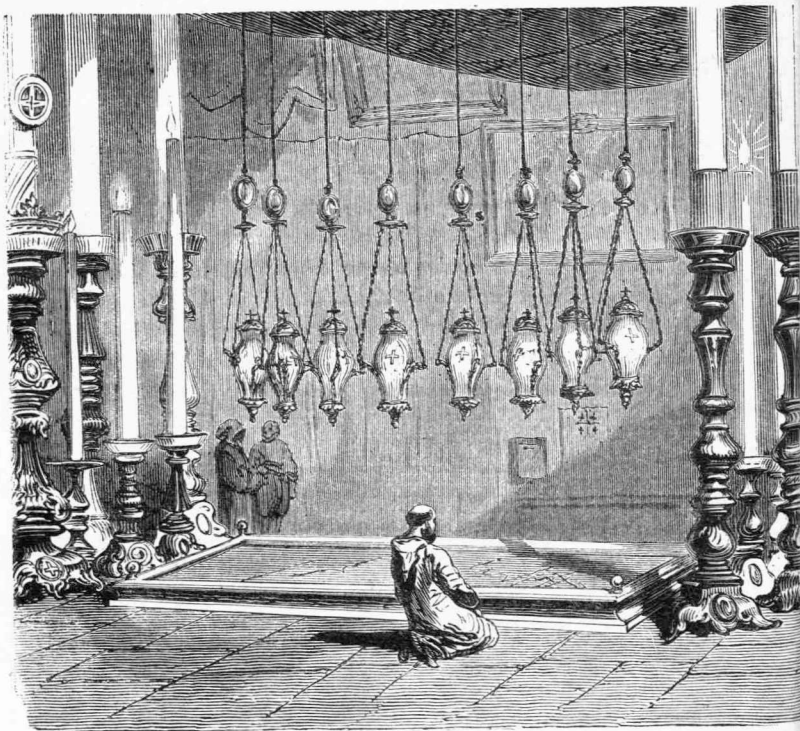
Η ΣΤΥΓΞ. Παρὰ τὴν Νώνακριν πόλιν τῆς Ἀρκαδίας ὑπῆρχε κρημνὸς ἐξ οὗ ἔσταζεν ὕδωρ καλούμενον ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ὕδωρ τῆς Στυγός. Τὸ ὕδωρ τοῦτο ἔφερε θάνατον καὶ εἰς ἀνθρώπους καὶ εἰς πᾶν ἄλλο ζῶον, καὶ λέγεται ὅτι αἱ πρῶται ἀπ' αὐτοῦ πιοῦσαι αἶγες ἀπωλέσθησαν. Εἶχε δὲ πρὸς τούτοις τὸ ὕδωρ τοῦτο τὴν δύναμιν τοῦ συντρίβειν τὸν ὕelson καὶ τὸν κρύσταλλον καὶ τὰ κεράμια ἢ λίθινα σκεύη. Τὰ δὲ κεράτινα καὶ ὀστεῖνα καὶ ὁ σίδηρος καὶ ὁ χαλκὸς καὶ ὁ μολυβδὸς καὶ ὁ κασίτερος καὶ ὁ ἄργυρος καὶ ὁ χρυσὸς καὶ τὸ ἤλεκτρον ἐσήποντο ὑπ' αὐτοῦ. Εἰς τὸ τῆς Στυγός ὕδωρ, ὡς λέγει Ὅμηρος, ὤμνουν οἱ θεοὶ τὸν τρομερὸν καὶ ἀμετάτρεπτον ἔρκον. Ἴδε σελ. 31.

ΣΥΡΟΣ. Μία τῶν κυκλάδων νήσων ἔχουσα 25 μιλίων περίμετρον καὶ ἀξιόλογον λιμένα. Ἄσημος τὸ πρότερον ἢ νῆσος ἔλαβεν ἐπισημότητα μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821, διότι παρὰ τὸν λιμένα αὐτῆς ἐκτίσθη ἡ Ἐρμούπολις ἧτις κατέστη τὸ κέντρον τοῦ ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος. Πρωτεύει δὲ καὶ τοῦ νομοῦ τῶν Κυκλάδων. Ἴδε σελ. 194.

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ. Ἐν Μυκῆναις εἰσὶ θάλαμοι ὑπόγειοι ᾠκοδομημένοι κωνοειδῶς ἐκ λίθων ὀγκωδῶν ἴσου μεγέθους. Τούτους ὀνομάζουσι τάφον τοῦ Ἀγαμέμνονος. Διαφωνοῦσι δὲ οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα δεινοὶ, εἰ ἀληθῶς ἐτέθαπτο ἐν αὐτοῖς ἦρως Ἀτρείδης εὐρυκρεῖων Ἀγαμέμνων. Ἴδε σελ. 11.

ΤΡΟΦΩΝΙΟΥ ΑΝΤΡΟΝ. Τοῦτο κεῖται παρὰ τὴν Λεσβαδίαν πόλιν τῆς Βοιωτίας, καὶ ἦν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις μαντεῖον περιώνυμον, εἰς ὃ καθήρχετο ὁ βουλόμενος νὰ λάβῃ χρησμὸν παρὰ τοῦ Τροφωνίου, ἀφοῦ πρότερον καθυπεβάλετο εἰς τὰς νενομισμένας τελετάς. Ἴδε σελ. 192.

ΑΓΙΟΣ ΤΑΦΟΣ.

ΠΑΤΡΟΝΕΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ.

Γρηγόριος Ύψηλάντης.
Βαρώνος Σίνας.
Νικόλαος Βεναρδάκης.
Γρηγόριος Μαρασλής.
Κυρία Ζωή Μαρασλή.
Δημήτριος Ζαμπακός.
Πέτρος Σκαρामαγκιάς, ὁ νεώτερος.
Ἰωάννης Μαυρογορδάτος.
Ἰωάννης Κοντογιαννάκης.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ,

ΟΙ ΦΙΛΟΜΟΥΣΟΙ ΚΑΙ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ ΚΥΡΙΟΙ

Ἰωάννης Βουτζίνας (ἐν Ὁδησσῷ).
Νικόλαος Μάξιμος (ἐν Μαγρεστρία).
Λεωνίδας Κωστής (ἐν Ταϊγανρόκ).
Νικόλαος Μάνεσσης (ἐν Κερκύρα).
Ἀναστάσιος Βυζάντιος (ἐν Τεργέστη).
Κωνσταντῖνος Βελλαράς (ἐν Κρονστάτη τῆς
Τρανσυλθανίας).

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥΤΕ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΤΟΥ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου (1).

ΑΓΙΟΣ ΤΑΦΟΣ.

Ἀσώπιος (Κωνσταντῖνος), ε. Ε', σ. 199.	Μπαμπινέ, ε. Γ', σ. 3.
Ἀθώτ (Ἐδμόνδ), ε. Γ', σ. 253.	Ὀλύμπιος, ε. Γ', σ. 180.
Βάμβας (Νεόφυτος), ε. Β', σ. 102.	Παπαδάκης (Ἰωάννης).
Βερών (Πέτρος), ε. Γ', σ. 181.	Παπαδόπουλος (Ἀνδρέας), ἴδε Βρετός.
Βιτάλης (Γεώργιος), ε. Γ', σ. 83.	Παπαδόπουλος (Μαρίνος), ἴδε Βρετός.
Βρετός (Ἀνδρέας Παπαδόπουλος), ε. Γ', σ. 153; ε. Δ', σ. 253.	Παπαδόπουλος (Γρηγόριος).
Βρετός (Μαρίνος Παπαδόπουλος), ε. Δ', σ. 39, 55, 57, 79, 175; ε. Ε', σ. 51, 255, 331.	Παδόβανης (Κάρολος), ε. Β', σ. 92.
Βρουνέτιος (Βλαδιμήρος Δὲ Πρέσλ), ε. Γ', σ. 176.	Παρμενίδης (Χ. Α.), ε. Γ', σ. 174.
Βλάχος (Ἄγγελος), ε. Ε', σ. 34, 97.	Πύλλας (Ἰωάννης), ε. Ε', σ. 239.
Δαμασκηνός (Ἀντώνιος), ε. Γ', σ. 29.	Ραγκαβῆς (Ἀλέξανδρος), ε. Γ', σ. 187.
Δωραδίστρια, ε. Ε', σ. 265.	Ῥενέρης (Μάρκος), ε. Ε', σ. 342.
Είχταλ, ε. Ε', σ. 342.	Ῥώμας (Κανδιδάκος), ε. Γ', σ. 225.
Ζαμπάκος (Δημήτριος), ε. Γ', σ. 260.	Στρατούλης (Γαβριήλ), ε. Γ', σ. 257.
Κιεόβουλος (Εὐστάθιος), ε. Γ', σ. 35.	Στρατούλης (Κωνσταντῖνος), ε. Γ', σ. 248.
Κουμανούδης (Στέφανος Α.), ε. Β', σ. 96.	Σταματιάδης (Ἐπαμεινώνδας), ε. Ε', σ. 205.
Μακρᾶκης (Α.), ε. Ε', σ. 323.	Φίλιππος (Ἰωάννου), ε. Γ', σ. 108; ε. Ε', σ. 193.
Μπάρας (Τριαντάφυλλος), ε. Δ', σ. 83.	Φιλήμων (Ἰωάννης), ε. Γ', σ. 136.
	Φιλήμων (Τιμολέων), ε. Δ', σ. 243.
	Χαβιράς (Ἰωάννης Χ. Ν.), ε. Γ', σ. 67.

ΠΙΝΑΞ ΚΑΘ' ὙΛΗΝ

ΤΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥΤΕ ΕΚΔΟΘΕΝΤΩΝ ΕΝ Τῷ Ἐθνικῷ Ἡμερολογίῳ (2).

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ.

Περὶληπτικὴ περιγραφή τῶν ἀρχαίων μνημείων τῶν Ἀθηνῶν, ε. Δ', σ. 39.
Ὁ Πειραιεύς, ε. Δ', σ. 55.
Ἀρχαία Ἑλλάς, ε. Ε', σ. 369.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ.

Βηλαράς (Ἰωάννης), ε. Ε', σ. 133.
Χρηστόπουλος (Ἀθανάσιος), ε. Δ', σ. 83.
Βιογραφικαὶ σημειώσεις περὶ τῶν εἰκονογραφηθέντων προσώπων ἐν τῷ ἔτομῳ

(1) Ἐξήγησις τῶν κατ' ἀποκοπὴν λέξεων· ε. ἔτος, σ. σελίς, Α' πρώτων, Β' δευτέρων, Γ' τρίτων, Δ' τέταρτον, Ε' πέμπτων.

(2) Ἐν τῷ πίνακι τούτῳ δὲν συμπεριλαμβάνονται τὰ ἐν ἐκάστῳ ἡμερολογίῳ ἠρησκευτικά, ἀστρονομικά καὶ ἄλλα συνάδοντα καὶ ἐφήμερα.

Ἐξήγησις τῶν κατ' ἀποκοπὴν λέξεων· ε. ἔτος, σ. σελίς, Α' πρώτων, Β' δευτέρων, Γ' τρίτων, Δ' τέταρτον, Ε' πέμπτων.

του Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου, ε. Ε', σ. 357.

ΙΑΤΡΙΚΗ.

Κλίμα Ἀθηνῶν, ε. Δ', σ. 79.

Ὀλίγα τινα περὶ λουτρῶν, ε. Γ', σ. 260.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ.

Πολιτικὸς βίος τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ 1861 καὶ 1862, ε. Γ', σ. 83.

Ἀλεξάνδρος καὶ Δημήτριος Ὑψηλάνται, ε. Γ', σ. 136.

Ὁ ἀντιναύαρχος ῥώσσοσ Ῥίκορδ ὑποψήφιος κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος, ε. Γ', σ. 153.

Ἀποδοχὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στέμματος παρὰ Γεωργίου τοῦ Α', ε. Δ', σ. 243.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑΙ.

Ἐκδρομὴ εἰς Πάρον, ε. Γ', σ. 187.

Ὁ πύργος τῆς Ζωῆς, ε. Γ', σ. 229.

Τὸ τυρρηνικὸν ἀγγεῖον, ε. Δ', σ. 197.

Ὁ ταλαίπωρος Λουδοβίκος, ε. Ε', σ. 97.

Ἡ Ἑνετικὴ ἦτοι τὰ τελευταῖα πολιτικὰ συμβάντα τῆς Ἰταλίας. Αναμνήσεις τῆς αὐλῆς τοῦ Φερδινάνδου τοῦ Ζ', ε. Ε', σ. 265.

Αναμνήσεις Ἑλλήνων, ε. Ε', σ. 331.

Τὸ πρότυπον ὁ Σιλβέστρης, ε. Ε', σ. 255.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ.

Αἱ νέαι Ἀθήναι, ε. Δ', σ. 57.

Οἱ νεώτεροι Ἕλληνες, ε. Δ', σ. 175; ε. Ε', σ. 51.

Ἡ νῆσος Κρήτη, ε. Γ', σ. 81.

Αἱ ἐν Εὐρώπῃ ὀρθόδοξοι Ἑλληνικαὶ ἐκκλησίαι, ε. Γ', σ. 248.

Ἡ Πάτρις καὶ αἱ Κυθωνίαι, ε. Ε', σ. 205.

Ἡ νέα Ἑλλάς, ε. Ε', σ. 369.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Ἀρχὴ καὶ τέλος τῆς νεότητος, ε. Β', σ. 92.

Σεῖρα συνέντων εἰς Βενετίαν, ε. Β', σ. 96.

Ἐπιγράμματα, ε. Β', σ. 99.

Ἀπαύσις εἰς τὰ περὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ ποιητοῦ (Ῥίξου Νερουλού) ἔλεγεια τῆς Κυρίας Ἀγγελικῆς Πάλλη, ε. Β', σ. 100.

Δημοτικὰ ἄσματα, ε. Γ', σ. 176.

Περὶ καλλιῶν τῶν νεανίδων, ε. Γ', σ. 180.

Οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας, ε. Γ', σ. 225.

Ἐρωτικὰ Χρηστοπούλου, ε. Δ', σ. 89.

Βακχικὰ Χρηστοπούλου, ε. Δ', σ. 160.

Προτροπὴ εἰς τοὺς νέους ἕνεκα γάμου, καὶ κατὰ τοῦ τραγώματος, ε. Δ', σ. 238.

Ἀνέκδοτα δημοτικὰ ἄσματα τῆς Κρήτης, ε. Ε', σ. 35.

Μῦθοι Ἰωάννου Βηλαρεῶ, ε. Ε', σ. 137.

Ποίημα ἐπικηδεῖον εἰς Ν. Βύρωναι, συντε-

θὲν εἰς ἀρχαίαν γλῶσσαν, ε. Ε', σ. 193.

Ποίημα εἰς λεύκωμα, ε. Γ', σ. 174.

Ὡ! ἂν ἀπέβνησκον! (ἐκ τοῦ γερμανικοῦ) ε. Ε', σ. 34.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ.

Γνώμαι κατὰ γυναικῶν, ε. Γ', σ. 159.

Ἰωσεφίνα ἦτοι ἱστορία τῶν παλαιῶν ὑποδημάτων, ε. Γ', σ. 166.

Περὶ τῶν βραβευομένων ποιημάτων, ε. Γ', σ. 171.

Ὁ Οὐμβάλδος καὶ τὸ Βερολίνον, ε. Γ', σ. 171.

Οἱ Γότθοι καὶ οἱ Οὔνοι, ε. Γ', σ. 172.

Ναπολέον ὁ Α' καὶ ἡ εἰρήνη, ε. Γ', σ. 173.

Μεγαλοφυεῖς ἄνδρες ἀσθενεῖς ἐν τῇ συνδιαλέξει, ε. Δ', σ. 229.

Γνωμικὰ, ε. Ε', σ. 321.

Σακεσπέρου μετάφρασις ἔμμετρος εἰς ἀρχαίαν ἑλληνικὴν, ε. Ε', σ. 385.

Ἐτέρου ἀγγλοῦ ποιητοῦ ἔμμετρος μετάφρασις, ε. Ε', σ. 386.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ.

Στατιστικὴ τῆς Ἑλλάδος, ε. Β', σ. 84; ε. Γ', σ. 74.

ΣΥΜΜΙΚΤΑ.

Ὁ Φιλῆλλον Ἀβούτ, ε. Γ', σ. 253.

Αἱ νέαι Ἀθήναι. Κρίσις τοῦ γαλλικοῦ τύπου περὶ τοῦ πονήματος τούτου, ε. Γ', σ. 267.

Ἀγαθοεργὸς Ἕλληνοσ: Σύλλογος ἐν Παρισίοις, ε. Ε', σ. 229.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ.

Κατάστασις τοῦ Γυμνασίου τῆς Χίου κατὰ τὸ 1821, ε. Β, σ. 102.

Περὶ τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς γλώσσης, ε. Γ', σ. 108.

Χρονολογικὴ ἐκθεσις ἑλληνικῶν τυπογραφειῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐκδοθέντων ἑλληνικῶν βιβλίων ἀπὸ τῆς πτώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλείας κατὰ τὸ 1832, ε. Δ', σ. 253.

Ὁ Βεντλέυος καὶ ὁ Κουτόργας, ε. Ε', σ. 199.

Περὶ τῆς πρακτικῆς χρήσεως τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, ε. Ε', σ. 341.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ καὶ ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ.

Δεισιδαιμονιῶν ἀντίδοτον, ε. Γ, σ. 35.

Περὶ τῆς παρ' ἡμῖν ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ε. Γ, σ. 67.

Περὶ τῆς προσκυνήσεως τῶν εἰκόνων, ε. Γ, σ. 257.

Γράμμα Πατριαρχικὸν περὶ ὄρου προικοδοσίας εἰς Ἀθήνας ἐκδοθὲν ὑπὸ Νεοφύ-

του τοῦ ἀπὸ Καισαρείας μετατεθέντος, ε. Δ', σ. 233.

Τοῦ ἀγιωτάτου Μητροπολίτου Ἐρέσου Μάρκου τοῦ εὐγενεῖου ἐπιστολὴ πρὸς τινα πρεσβύτερον Γεώργιον τούνομα ἐν τῇ Μεθώνῃ σταλείσα, ε. Δ', σ. 239.

Ὁ κατὰ τοὺς νῦν Ἑλληνας ἑλληνισμὸς, ε. Ε', σ. 323.

ΦΥΣΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ.

Περὶ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ παλαιού

καὶ τοῦ νέου Χριστιανικοῦ ἔτους, ε. Β', σ. 8.

Περὶ μετεωρολογικῶν προγνωστικῶν, ε. Γ', σ. 4.

Περὶ τῶν διαφόρων τροποποιήσεων ἀεὶ κατὰ καιροὺς ὑπέστη τὸ ρωμαϊκὸν ἡμερολόγιον, ε. Γ, σ. 29.

Περὶ τῆς ὑγιεινῆς τῶν ὑδάτων ιδιότητος, ε. Γ, σ. 181.

Περὶ τῶν λεγομένων τῆς φύσεως θαυμάτων, ε. Γ, σ. 184.

Περὶ τοῦ ἀερόφωτος (gaz) ἦτοι τεχνητοῦ φωτός, ε. Ε', σ. 239.

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥΤΕ ΕΚΔΟΘΕΙΣΩΝ ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΩΝ ΕΝ Τῷ

Ἐθνικῷ Ἡμερολογίῳ (1).

Α

Ἀθανάσιος (Μητροπολίτης Κερκύρας), ε. Ε', σ. 50, Α.

Ἀσιώπις (Κωνσταντῖνος), ε. Β', σ. 64, Ξ.

Ἀσπιγῆ, ε. Ε', σ. 82, Α.

Ἀμαλία (βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος), ε. Β', σ. 11, Ξ.

Ἀσχυρόπουλος (Περικλῆς), ε. Β', σ. 59, Ξ.

Ἀντωνιάδης (Ἐμμανουὴλ), ε. Ε', σ. 280, Α.

Ἀνδρουτῆς (Ὀδυσσεύς), ε. Ε', σ. 168, Α.

Ἀλεσιάκης (Νικόλαος), ε. Γ', σ. 159, Α.

Ἀρσάκης, ε. Δ', σ. 63, Α.

Ἀβούτ (Edmond About), ε. Γ', σ. 256, Α.

Ἀλεξάνδρα, σύζυγος τοῦ διαδόχου τοῦ θρόνου τῆς Ἀγγλίας, ε. Ε', σ. 2, Χ.

Ἀλθέρτος, διάδοχος τοῦ θρόνου τῆς Ἀγγλίας, ε. Ε', σ. 24, Α.

Β

Βασίλειος (Ἰωσήφ), ε. Β', σ. 3, Α.

Βαρδάλχος (Κωνσταντῖνος), ε. Γ', σ. 189, Α.

Βερναρδάκης (Δημήτριος), ε. Γ', σ. 228, Α.

Βερναρδάκης (Νικόλαος), ε. Δ', σ. 177, Α.

Βρουντέτιος (Βλαδίμηρος), ε. Γ', σ. 176, Α.

Βρετὸς (Ἀνδρέας Παπαδόπουλος), ε. Δ', σ. 260, Ξ.

Βρετὸς (Μαρίνος Παπαδόπουλος), ε. Ε', σ. 344, Α.

Βοϊζάρης (Μάσκος), ε. Ε', σ. 98, Α.

Βοτζάρης (Νότης), ε. Β', σ. 130, 136, Α.

Βοτζάρης (Κωνσταντῖνος), ε. Ε', σ. 130, Α.

Βούλγαρης (Εὐγένειος), ε. Ε', σ. 40, Α.

Βούλγαρης (Δημήτριος), ε. Β', σ. 73, Α.

Βυζαντίος (Ἀναστάσιος), ε. Ε', σ. 290, Α.

Βύρων, ε. Ε', σ. 34, Α.

Βηλτινός (Γεώργιος), ε. Ε', σ. 130, Α.

Γ

Γαίλφορδ, ε. Β', σ. 51, Ξ.

Γιραρδίνος (Μάρκος), Saint-Marc Girardin, ε. Β', σ. 71, Ξ.

Γεννάδιος (Γεώργιος), ε. Γ', σ. 26, Α.

Γρηγόριος Ε', πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ε. Δ', σ. 2, Χ.

Γεώργιος Α', βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων, ε. Δ', σ. 2, Α; ε. Ε', σ. 2, φωτογραφία.

Γορδιων, ε. Δ', σ. 96, Α.

Γερμανὸς (Πατρῶν), ε. Ε', σ. 44, Α.

Γαζής (Ἀνθιμος), ε. Ε', σ. 72, Α.

Γαλιανός (Δημήτριος), ε. Ε', σ. 264, Α.

Γρίδας (Θεόδωρος), ε. Ε', σ. 130, Α.

(1) Ἐξήγησις τῶν κατ' ἀποκοπὴν λέξεων· ε. ἔτος, σ. σελίς, Α' πρῶτον, Β' δευτέρον, Γ' τρίτον, Δ' τέταρτον, Ε' πέμπτον, Ξ. Ξυλογραφία, Α. λιθογραφία, Χ. χαλκογραφία.

Γρίβας (Γαρδικιώτης), ε. Ε', σ. 130, Α.
 Γρίβας (Δημήτριος), ε. Ε', σ. 258, Α.
 Γοβελᾶς (Δ. Π.), ε. Ε', σ. 200, Α.
 Γιάδστον, ε. Ε', σ. 34, Α.
 Γρεγόριου, ε. Ε', σ. 34, Α.
 Γορτζακώφ, ε. Ε', σ. 24.

Δ

Δωραδίστρια, ε. Β', σ. 79, Ξ; ε. Ε', σ. 321, Χ.
 Δαμιανός (Ιωάννης), ε. Β', σ. 61, Ξ.
 Δανιήλ (ἡγεμὼν Μαυροβουνίου), ε. Β', σ. 23, Ξ.
 Δούκας (Νεόφυτος), ε. Γ', σ. 29, Α.
 Δεληγιάννης (Αναγνώστης), ε. Ε', σ. 296, Α.
 Δεληγιάννης (Πέτρος), ε. Ε', σ. 306, Α.
 Δανάδολος (Σπυρίδων), ε. Ε', σ. 306, Α.
 Διάκος (Α.), ε. Ε', σ. 152, Α.

Ε

Ευνάρδος (le chevalier Eynard), ε. Γ', σ. 10, Α.

Ζ

Ζαΐμης (Ανδρέας), ε. Γ', σ. 18, Α.
 Ζαΐμης (Θρασύβουλος), ε. Δ', σ. 152, Α.
 Ζαμπάκος (Δημήτριος), ε. Γ', σ. 264, Α.
 Ζαλακώστας (Γεώργιος), ε. Ε', σ. 274, Α.
 Ζήσης (Σωτηρίου), ε. Δ', σ. 185, Α.

Θ

Θεοτόκης (Νικηφόρος), ε. Γ', σ. 11, Α.

Κ

Καποδίστριας (Ιωάννης), ε. Β', σ. 29, Ξ.
 Κανάκης (Κωνσταντίνος), ε. Β', σ. 47, Ξ; ε. Γ', σ. 14, Α.
 Κωλέτης (Ιωάννης), ε. Β', σ. 43, Ξ.
 Κούζας (Αλέξανδρος, ἡγεμὼν Μολδοβλαγίας), ε. Β', σ. 19, Ξ.
 Καραϊσκάκης, ε. Δ', σ. 195, Α.
 Κριεζῆς (Αντώνιος), ε. Δ', σ. 128, Α.
 Κερεδὴν, ε. Δ', σ. 112, Α.
 Καλλέργης (Δημήτριος), ε. Γ', σ. 20, Α.
 Καρατζᾶς (Ιωάννης Γεωργίου, ἡγεμὼν Δακίας), ε. Γ', σ. 22, Α.
 Κλεόβουλος (Εὐστάθιος), ε. Γ', σ. 65, Α.
 Κοντουριώτης (Γεώργιος), ε. Γ', σ. 16, Α.
 Κοραῆς (Αδαμάντιος), ε. Γ', σ. 4, Α.
 Κούμας, ε. Γ', σ. 28, Α.
 Κολοκοτρώνης (Θεόδωρος), ε. Ε', σ. 230, Α.
 Κολοκοτρώνης (Γεναΐος), ε. Ε', σ. 146, Α.
 Κατζόνης (Λάμπρος), ε. Ε', σ. 88, Α.
 Κορωνάος (Πάνος), ε. Ε', σ. 258, Α.
 Κωστής (Νικόλαος), ε. Γ', σ. 187, Α.
 Κυριακού (Διομήδης), ε. Ε', σ. 216, Α.

Λ

Λάιχτενμπεργ (Νικόλαος), ε. Β', σ. 13, Ξ.
 Λεβιδῆς (Κωνσταντίνος), ε. Δ', σ. 120, Α.
 Λενορμάν (Κάρολος), ε. Δ', σ. 78, Α.
 Λενορμάν (Φραγκίσκος), ε. Ε', σ. 290, Α.
 Λομβάρδος, ε. Ε', σ. 306, Α.
 Λεωτζάκος, ε. Β', σ. 322, Α.
 Λεοπόλδος, βασιλεὺς τοῦ Βελγίου, ε. Ε', σ. 18, Χ.

Μ

Μιλόσχ (Οθρόνοβιτς, Μικαήλ Γ', ἡγεμὼν Σερβίας), ε. Β', σ. 17, Ξ.
 Μιλόσχ (πατὴρ τοῦ προηγουμένου), ε. Γ', σ. 83, Α.
 Μαυροκορδάτος (Αλέξανδρος ὁ ἐξ ἀπορρήτων), ε. Γ', σ. 9, Α.
 Μαυροκορδάτος (Νικόλαος), ε. Β', σ. 39, Ξ.
 Μαυροκορδάτος (Αλέξανδρος), ε. Β', σ. 41, Ξ.
 Μεταξᾶς (Ανδρέας), ε. Β', σ. 45, Ξ.
 Μουστουζόδης (Ανδρέας), ε. Β', σ. 53, Ξ.
 Μάρκελλος (le comte de Marcellus), ε. Β', σ. 67, Ξ.
 Μαυρομιχάλης (Πέτρος), ε. Δ', σ. 192, Α.
 Μαυρομιχάλης (Αναστάσιος), ε. Ε', σ. 184, Α.
 Μιλαΐτης, ε. Δ', σ. 104, Α.
 Μανάκης (Αναστάσιος), ε. Δ', σ. 184, Α.
 Μπρετόν (Ernest Breton), ε. Δ', σ. 82, Α.
 Μανούσης (Θεόδωρος), ε. Γ', σ. 171, Α.
 Μισούλης (Ανδρέας), ε. Γ', σ. 12, Α.
 Μπαλάνος (Βασιλόπουλος), ε. Γ', σ. 3, Α.
 Μηνιάτης (Ηλίας), ε. Ε', σ. 56, Α.
 Μελέτιος (Αθηνῶν), ε. Ε', σ. 66, Α.
 Μελετόπουλος (Δημήτριος), ε. Ε', σ. 312, Α.
 Μάνος (Γεώργιος), ε. Ε', σ. 290, Α.
 Μωραϊτίνης (Αριστείδης), ε. Ε', σ. 216, Α.
 Μωραϊτίνης (Περικλῆς), ε. Ε', σ. 322, Α.

Ν

Νικόλαος (ἡγεμὼν Μαυροβουνίου), ε. Β', σ. 25, Ξ.
 Νικηταράς, ε. Ε', σ. 242, Α.
 Νικόδημος (Κωνσταντίνος), ε. Ε', σ. 200, Α.
 Νεῖλος, ε. Ε', σ. 344, Α.
 Νικολόπουλος (Βασίλειος), ε. Ε', σ. 322, Α.
 Νικόλαος, διάδοχος τοῦ θρόνου τῆς Ρωσσίας, ε. Ε', σ. 24, Α.
 Ναπολέων, διάδοχος τοῦ θρόνου τῆς Γαλλίας, ε. Ε', σ. 24, Α.

Ξ

Ξένος (Στέφανος), ε. Γ', σ. 264, Α.

Ο

*Οθων Α' (βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος), ε. Δ', σ. 4; ε. Β', σ. 9, Ξ.
 Οἰκονόμος (Κωνσταντίνος), ε. Ε', σ. 76, Α.
 Οἰκονόμος (Στέφανος), ε. Ε', σ. 200, Α.
 Ουμβέρτος, διάδοχος τοῦ θρόνου τῆς Ἰταλίας, ε. Ε', σ. 24, Α.

Π

Παπαδάκης (Ιωάννης), ε. Β', σ. 5, Ξ.
 Παπανικολῆς, ε. Δ', σ. 144, Α.
 Παπαφιλέσσα, ε. Ε', σ. 162, Α.
 Πλαπούτας, ε. Ε', σ. 146, Α.
 Πετράιθος, ε. Ε', σ. 146, Α.
 Παπακώστας (Γιαμάλας), ε. Ε', σ. 146, Α.
 Παπαδιαμαντόπουλος, ε. Ε', σ. 258, Α.
 Παπαλεξοπούλου (Καλλιόπη), ε. Ε', σ. 258, Α.
 Παπαδόπουλος (Ανδρέας Βρετός), ε. Δ', σ. 260, Ξ.
 Παπαδόπουλος (Μαρίνος Βρετός), ε. Ε', σ. 344, Α.
 Παπαδόπουλος (Γρηγόριος), ε. Ε', σ. 344, Α.
 Παγώνης, ε. Ε', σ. 322.
 Περάκος (Νικόλαος), ε. Ε', σ. 184, Α.
 Πεμεζᾶς (Βασίλειος), ε. Ε', σ. 184, Α.
 Παλαμῆδης (Ρήγας), ε. Ε', σ. 216, Α.
 Παδοβᾶς (Στέφανος), ε. Ε', σ. 306, Α.
 Πάλλμερστον, ε. Ε', σ. 34, Α.
 Πύρλας (Ιωάννης), ε. Ε', σ. 344, Α.

Ρ

Ρήγας (ὁ Φεραῖος), ε. Γ', σ. 2, Α.
 Ρώμας (Κανδιάνος), ε. Γ', σ. 225, Α.
 Ράλλης (Πανταῖς), ε. Δ', σ. 189, Α.
 Ριζῆς (Ιακωβάκης Νερούδος), ε. Β', σ. 57, Ξ.
 Ρίζος (Αλέξανδρος Ραγκαβῆς), ε. Β', σ. 75, Ξ.
 Ραγκαβῆς (Αλέξανδρος) (ὁ αὐτός), ε. Ε', σ. 34, Α.
 Ρούφος (Βενιζέλος), ε. Ε', σ. 216, Α.
 Ρενιέρης (Μάρκος), ε. Ε', σ. 344, Α.

Σ

Σιδῆ-Μωχαμμέτ-Σαδῶκ (ἡγεμὼν Τύνιδος), ε. Β', σ. 21, Ξ.
 Σιαμῆλ, ε. Β', σ. 85, Ξ.
 Σίνας, ε. Β', σ. 69, Ξ.
 Σουτζῆς (Μιχαήλ, ἡγεμὼν Δακίας), ε. Γ', σ. 24, Α.
 Σισσίνης (Γεώργιος), ε. Δ', σ. 160, Α.
 Σχινᾶς, ε. Δ', σ. 230, Α.

Τ

Τσόνεκ (Κόμης), ε. Δ', σ. 251, Α.
 Σταύρος (Γεώργιος), ε. Ε', σ. 328, Α.
 Σωτηρίου (Ζήσης), ε. Δ', σ. 185, Α.
 Σουτζῆς (Παναγιώτης), ε. Ε', σ. 200, Α.
 Σκυλίτζης (Ισιδώρος), ε. Ε', σ. 290, Α.
 Σωνιέρος (Σπυρίδων), ε. Ε', σ. 184, Α.
 Σαχίνης (Γεώργιος), ε. Ε', σ. 184, Α.
 Σκαρβέλης, ε. Ε', σ. 322, Α.

Ταχθέλλας (Κίτζος), ε. Δ', σ. 196, Α.
 Τρικούπης (Σπυρίδων), ε. Γ', σ. 82, Α.
 Τρικούπης (Χαρίλαος), ε. Ε', σ. 306, Α.
 Τσοσσιτζᾶς (Μιχαήλ), ε. Ε', σ. 338, Α.
 Τζόκανος (Κωνσταντίνος), ε. Γ', σ. 153, Α.

Υ

Υψηλάντης (Κωνσταντίνος), ε. Γ', σ. 136, Χ.
 Υψηλάντης (Αλέξανδρος), ε. Β', σ. 31, Ξ; ε. Γ', σ. 137, Χ.
 Υψηλάντης (Δημήτριος), ε. Β', σ. 33, Ξ; ε. Γ', σ. 137, Χ.
 Υψηλάντης (Γρηγόριος), ε. Β', σ. 35, Ξ.

Φ

Φίλιππος Ιωάννου, ε. Α', σ. 28, Ξ; ε. Γ', σ. 135, Α.
 Φαρμακίδης (Θεόκλητος), ε. Β', σ. 55, Ξ.
 Φωτιάδης (Λάμπρος), ε. Γ', σ. 34, Ξ.
 Φιλήμων (Ιωάννης), ε. Γ', σ. 152, Α.
 Φιλήμων (Τιμολέων), ε. Ε', σ. 290, Α.
 Φριδερίκος ὁ Ζ' (βασιλεὺς τῆς Δανίας), ε. Δ', σ. 245, Α.
 Φραγκόπουλος, ε. Δ', σ. 175, Α.
 Φεραῖος (Ρήγας), ε. Γ', σ. 2, Α.
 Φριδερίκος, διάδοχος τοῦ θρόνου τῆς Ἀγγλίας, ε. Ε', σ. 24, Α.
 Φαδιέρης, ε. Ε', σ. 306.

Χ

Χαθιαράς (Ιωάννης Χ. Ν.), ε. Γ', σ. 67, Α.
 Χάριτοφ, ε. Γ', σ. 257, Α.
 Χριστιανός ὁ Θ' (βασιλεὺς τῆς Δανίας), ε. Δ', σ. 2, Α.
 Χριστίδης (Δημήτριος), ε. Δ', σ. 136, Α.
 Χατζηπέτρος (Ἀσπροποταμίτης), ε. Ε', σ. 146, Α.
 Χατζηχρήστος, ε. Ε', σ. 248, Α.
 Χάν, ε. Ε', σ. 258, Α.
 Χρυσοβέργης (Γεώργιος), ε. Ε', σ. 200, Α.

Ψ

Ψύλλας (Γεώργιος), ε. Ε', σ. 216, Α.

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥΤΕ ΕΚΔΟΘΕΙΣΩΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ ΕΝ ΤΩ

Ἐθνικῷ Ἡμερολόγιῳ (1).

Α

Ἀνατολικά ευστογνωμίαι, ε. Β', σ. 87, Ξ.
Ἀθήναι (αἱ Νεαί), ε. Δ', σ. 57, Λ.
Ἀκαδημία (ἡ Ἑλληνική), ε. Δ', σ. 62, Λ.
Ἀμερικανῶν πρέσβειων σύλληψις, ε. Δ', σ. 174, Ξ.
Ἀκρόπολις, ε. Δ', σ. 4, Ξ.
Αἰόλου (Ναός), ε. Δ', σ. 34, Ξ.
Ἀδριανού (ἀψίς), ε. Δ', σ. 36, Ξ.
Ἀθηνᾶς (ἀγάλμα), ε. Δ', σ. 38, Ξ.
Ἀγοράς (Πύλη τῆς), ε. Δ', σ. 45, Ξ.
Ἀθηνῶν (ἀλληγορικόν ἀγάλμα φυλῆς τινος τῶν), ε. Δ', σ. 52, Ξ.
Ἀποστόλων (ὑπόγειον τῶν Ἁγίων), ε. Δ', σ. 69, Ξ.
Ἀνάγλυφον, ε. Δ', σ. 57, Ξ.
Ἄρειος Πάγος, ε. Δ', σ. 48, Ξ.
Ἀβουσαγιός ἱερεὺς, ε. Α', σ. 8, Ξ.
Ἀγελᾶδες, ε. Α', σ. 22, Ξ.
Ἀκρόπολις τῆς Κερκύρας, ἀνατολική πλευρά, ε. Ε', σ. 121.
Ἀκρόπολις τῆς Κερκύρας, δυτικὴ πλευρά, ε. Ε', σ. 114.
Ἀκρόπολις τῆς Χαίρωνείας, ε. Ε', σ. 254.
Ἄλφειός ποταμός, ε. Ε', σ. 94.
Ἀκροκόρινθος, ε. Ε', σ. 5, Ξ.
Ἀγαμέμνωνος (τάφος), ε. Ε', σ. 11, Ξ.
Ἄργος (ἑρείπια πυραμίδος), ε. Ε', σ. 13, Ξ.
Ἀίγινα (ναὸς τοῦ Πανελληνίου Διός), ε. Ε', σ. 19, Ξ.
Ἀθηνᾶς (ἑρείπια τοῦ ναοῦ τῆς Σουνιάδος), ε. Ε', σ. 2, Ξ.

Β

Βουλγαρικὴ οἰκογένεια, ε. Β', σ. 83, Ξ.
Βηρυτίς γυνή, ε. Β', σ. 89, Ξ.
Βακχου (Θεᾶτρον), ε. Δ', σ. 32, Ξ.
Βενετία, ε. Α', σ. 10, Ξ.
Βερόνα, ε. Α', σ. 12, Ξ.

Γ

Γάμος ἑλληνικός, ε. Α', σ. 34; ε. Β', σ. 103, Ξ.

Δ

Διὸς (Ὀλυμπίου) Ναός, ε. Δ', σ. 4, Ξ.
Διὸς (Ὀλυμπίου) Ναός, ε. Δ', σ. 47, Ξ.
Διὸς (Νεμαίου) Ναός, ε. Ε', σ. 7, Ξ.
Δεῖφοι, ε. Ε', σ. 238, Ξ.

Ε

Ἑλληνοβλάχα, ε. Γ', σ. 267, Ξ.
Ἑλληνικοῦ Στέμματος ἀποδογὴ παρὰ Γεωργίου τοῦ Α', ε. Δ', σ. 243, Λ.
Ἐκθεσις τοῦ Λονδίνου, ε. Δ', σ. 228, Ξ.
Ἐρεχθεῖον, ε. Δ', σ. 18, Ξ.
Ἐρεχθεῖον, ε. Δ', σ. 41, Ξ.
Ἐλέφαντες τοῦ Ἰνδικοῦ στρατοῦ τῆς Ἀγγλίας, ε. Α', σ. 20, Ξ.
Ἐλικῶν, ε. Ε', σ. 204, Ξ.
Ἐπίδαυρος, ε. Ε', σ. 17, Ξ.

Η

Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ (θεᾶτρον), ε. Δ', σ. 44, Ξ.

Θ

Θησεῖον, ε. Δ', σ. 24, Ξ.
Θεσπεϊῶν (ἑρείπια), ε. Ε', σ. 204, Ξ.

Ι

Ἰταλὶς (ἐπαίτις), ε. Β', σ. 95, Ξ.

Κ

Καρυάτιδες, ε. Δ', σ. 20, Ξ.

Κίμωνος (τάφος), ε. Δ', σ. 51, Ξ.
Κιρκάσιοι στρατιῶται, ε. Α', σ. 6, Ξ.
Καπνοδοχοκαθαρισταί, ε. Α', σ. 14, Ξ.
Κέρκυρα, ε. Ε', σ. 104, Λ.
Κεφαλληνία (τὸ Ἄργυστόλιον), ε. Ε', σ. 124.

Λ

Λασικράτους (χορηγικὸν μνημεῖον), ε. Δ', σ. 28, Ξ.

Μ

Μαγδαληνὴ μετανοοῦσα, ε. Β', σ. 91, Ξ.
Μαγχεστρίας Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ἐσωτερικόν, ε. Γ', σ. 248, Λ.
Μαγχεστρίας Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ἐξωτερικόν, ε. Γ', σ. 4, 249, Λ.
Μεταξοκλωστήριον Ἀθηνῶν, ε. Δ', σ. 73, Λ.
Μεξικὸν (τὸ), ε. Δ', σ. 252, Ξ.
Μαραθωνομάχος (ἀγάλμα ἀρχαίων χρωματισμένον), ε. Δ', σ. 38, Ξ.
Μουσαίου (τάφος), ε. Δ', σ. 51, Ξ.
Μεγαρων (πεδιάς), ε. Ε', σ. 3, Ξ.
Μυκηναίων (λέοντες), ε. Ε', σ. 9, Ξ.
Μεσσηνίας (πεδιάς), ε. Ε', σ. 25, Ξ.
Μεσσηνίας (στάδιον), ε. Ε', σ. 27, Ξ.
Μεσσήνης (κλεψύδρα), ε. Ε', σ. 29, Ξ.
Μουσαῶν (ἄλσος), ε. Ε', σ. 264, Ξ.

Ν

Ναύπλιον, ε. Ε', σ. 227, Λ.
Ναυπλίον (ἐπανάστασις), ε. Γ', σ. 283, Ξ.
Νύξ (ἡ), ε. Δ', σ. 242, Ξ.
Νίκης (Ναός τῆς Ἀπτεροῦ Νίκης), ε. Δ', σ. 39, Ξ.
Νίκη (ἀνάγλυφον), ε. Δ', σ. 261, Ξ.
Νίκης (κεφαλή), ε. Δ', σ. 64, Ξ.
Νίκης (ἀνάγλυφον), ε. Δ', σ. 67, Ξ.

Ο

Ὀδησσός, ε. Α', σ. 240, Ξ.

Π

Πεντέλη (ἡ), ε. Γ', σ. 247, Ξ.
Προπύλαια (τὰ), ε. Δ', σ. 6, Ξ.
Προπυλαίων (εἰσοδος), ε. Δ', σ. 8, Ξ.
Προπύλαια (τὰ), ε. Α', σ. 10, Ξ.

Παρθενῶν (ὀπισθόδομος), ε. Δ', σ. 12, Ξ.
Παρθενῶν (πρόναος), ε. Δ', σ. 14, Ξ.
Παρθενῶν (ἐσωτερικόν), ε. Δ', σ. 18, Ξ.
Ποικίλη στοά, ε. Δ', σ. 22, Ξ.
Πινακοθήκη, ε. Δ', σ. 30, Ξ.
Πανός (ἄντρον), ε. Δ', σ. 43, Ξ.
Πνύξ, ε. Δ', σ. 49, Ξ.
Πνύξ, ε. Δ', σ. 50, Ξ.
Πτολεμαίου (Γυμνάσιον), ε. Δ', σ. 52, Ξ.
Παρθενῶνος (ἀνάγλυφον), ε. Δ', σ. 75, Ξ.
Παρισίων (Γεφυρα τοῦ Ὠστερλιτζ), ε. Α', σ. 14, Ξ.
Παρισίων (κατάστημα τῶν Ἐκθέσεων), ε. Α', σ. 18, Ξ.

Πόρος, ε. Ε', σ. 210, Λ.
Πειραιεύς, ε. Ε', σ. 178, Λ.
Παρνασσός, ε. Ε', σ. 322, Ξ.

Σ

Σφίγξ, ε. Β', σ. 107, Ξ.
Σούνιον (τὸ), ε. Γ', σ. 252, Ξ.
Στάδιον (τὸ), ε. Δ', σ. 48, Ξ.
Σωκράτους (φυλακή), ε. Δ', σ. 50, Ξ.
Σύρος, ε. Ε', σ. 194, Λ.
Στυξ, ε. Ε', σ. 31, Ξ.
Σπάρτης (πεδιάς), ε. Ε', σ. 21, Ξ.
Σπάρτης (ἑρείπια τοῦ θεᾶτρον), ε. Ε', σ. 23, Ξ.
Στρατὸς Ἰαπωνίας, ε. Ε', σ. 228 καὶ 340.

Τ

Τριήρης (ἀνάγλυφον, ἀνευρεθὲν τῷ 1859 ἔτει, ἐν τῇ Ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν, παρὰ τὸν Παρθενῶνα, ε. Β', σ. 105, Ξ.
Τετράδραχμον, ε. Δ', σ. 39, Ξ.
Τεῖχη ἀκροπόλεως (Πελασγικά), ε. Δ', σ. 42, Ξ.
Τεῖχη ἀκροπόλεως (ἐγεθρῆντα παρὰ τὸ θεμιστοκλέους, ε. Δ', σ. 43, Ξ.
Τρωανίου (ἄντρον), ε. Ε', σ. 192, Ξ.
Τίρουθος (ἑρείπια), ε. Ε', σ. 15, Ξ.
Ταύγετος, ε. Ε', σ. 21, Ξ.
Τάφος (Ἄγιος), ε. Ε', σ. 374 καὶ 376.

Φ

Φιλοπάππου (Μνημεῖον), ε. Δ', σ. 26, Ξ.

Χ

Χαιρωνείας (Ἀκρόπολις), ε. Ε', σ. 254.

(1) Ἐξήγησις τῶν κατ' ἀποκοπὴν λέξεων* ε. ἔτος, σ. σελίς, Α' πρῶτον, Β' δευτέρον, Γ' τρίτον, Δ' τέταρτον, Ε' πέμπτον, Ξ. ξυλογραφία, Λ. λιθογραφία, Χ. χαλκογραφία.

THE KING LEAR.

Lear. — Pray, do not mock me :

I am a very foolish fond old man,
Fourscore and upward ; and, to deal plainly,
I fear, I am not in my perfect mind.
Methinks, I should know you, and know this man,
Yet I am doubtful : for I am mainly ignorant
What place this is ; and all the skill I have
Remembers not these garments ; nor I know not
Where I did lodge past night ; do not laugh at me ;
For, as I am a man, I think this lady
To be my child Cordelia.

Cordelia. — And so I am, I am.

Lear. — Be your tears wet ? Yes, 'faith, I pray, weep not.

If you have poison for me, I will drink it.
I know you do not love me ; for your sisters
Have, as I do remember, done me wrong :
You have some cause, they have not.

(Ἴδε ἀντικρὺ τὴν μετάφρασιν.)

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

ΕΚ ΤΟΥ ΣΑΚΕΣΠΗΡΟΥ *THE KING LEAR.*

Ἑλληνικὴ ἔμμετρος μετάφρασις.

Μὴ δὴ γέροντα πρὸς Θεῶν με σκώπτετε.
Σύννοϊδα ληρῶν κάσθενῶς τὸν νοῦν ἔχων,
Ἄτ' ὀκτάκις δέκ' ἢ πλέω βιοῦς ἔγη.
Δέδοιχ', ἔν' εἶπω τὰ τρεκέες, μὴ οὐκ εὖ φρένας
ἔχω. Σὲ γὰρ καὶ τοῦτον εἰδέναι μ' ἔδει.
Νῦν δ' οὐ σάφ' οἶδα· τόνδε τ' οὐ συμβάλλομαι
Χῶρον· τά τ' ἔσθη ταῦτα μεμνηθῆσθ' οὐκ ἔχω,
Σκοπῶν περ εὖ μάλ'· οὐδ' ὑπὸ στέγη τίνι
Ἐνυκτέρευσα. Μὴ ἴγγελάτε μοι, φίλοι·
ὄντως γὰρ εἶναι παῖδα τήνδε φήμ' ἐμὴν
Κορδηλίαν. — Ναί· σὴ, πάτερ, πέλω κόρη.
— Ἢ δακρύεις μοι ; Νὴ Δι'· ἀλλὰ μὴ σύγε.
Εἰ φάρμακον δ' ἔχεις τι δηλητήριον,
Δός μοι πιεῖν· ἐπίσταμ', ὡς σύ μ' οὐ φιλεῖς.
Ὀμαίμονες, ὡς γε μέμνημαι, τέκνον,
Σαί μ' ἠδίκησαν οὐκ ἐπ' αἰτία τινί.
Ἰπαίτιον δέ πως σύ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΜΕΤΡΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΕΤΕΡΟΥ ΑΓΓΛΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ.

To him replied the bold Sir Bedivere :
 « It is not meet, Sir King, to leave thee thus,
 Aidless, alone, and smitten thro' the helm.
 A little thing may harm a wounded man.
 Yet I thy hest will all perform at full,
 Watch what I see, and lightly bring thee word. »

So saying, from the ruin'd shrine he stept
 And in the moon athwart the place of tombs,
 Where lay the mighty bones of ancient men,
 Old knights, and over them the sea-wind sang
 Shrill, chil, with flakes of foam. He, stepping down
 By zig-zag paths, and juts of pointed rock,
 Came on the shining levels of the lake.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος κρατερὸς προσέφη Ἐτσεωνεύς·
 Οὐ σε ἔοικε, ἀναξ, μοῦνον καὶ ἄτερθεν ἀρωγῆς
 Ἐνθα λιπεῖν, κόρυθος δία βλήμενον ὄξει γαλκῶ.
 Καὶ βαιὴ γὰρ ἔβλαψε βροτῆ τετρωμένον ἄνδρα.
 Πάντα δ' ἐγὼ βρέξω σοι εἰκότα, καὶ τ' ἐνὶ φρεσσι
 Θήσομαι ὅσα ἴδω, βέα θ' ἤξω ἀγγελέων σοι.
 Ὡς εἰπὼν ἐξέσσυτ' ἐρειπίου αὐτίκα νηοῦ·
 Βῆ δὲ δι᾽ οὐλῆς νεκροδέγμωνος, ἔνθα σελήνην
 Νυκτιφαγῆς ἠῦγαζε, νεκρῶν τε πελώρι' ἔκειτο
 Ὅστ' ἑρῶων· λιγὺ δὲ πνοιὴ ἐσύριζε
 Ποντιᾶς, ἧδ' ἀφρὸν διέχευε ψυχρὸν ἀπάντη.
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἀτραπούς τε πολυγνάμπτους ἰδὲ πέτρας
 Βαίνων ὄξειας, στίβουσαν ἀφίκετο λίμνην.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Πέμπτον ἤδη ἔτος ἐκδίδεται τὸ Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον
 χάρις εἰς τοὺς πάτρωνας αὐτοῦ καὶ μάλιστα εἰς τὴν εὐμενῆ
 ἀποδοχὴν, ἧς ἔτυχε παρὰ τοῦ Πανελληνίου. Τοῦ παρόντος
 τόμου τυποῦνται ὑπὲρ τὰ δισχίλια ἀντίτυπα, ἅπερ διαδοθή-
 σονται πανταχοῦ, ὅπου ζῶσι μέλη τοῦ φιλότατου γένους ἡμῶν,
 δηλ. ἀπανταχοῦ τῆς ὑψηλίου. Τὰς ἀτελείας τοῦ ἔργου μου οὐδεὶς
 κάλλιον ἐμοῦ γνωρίζει· ἀλλὰ κρινέτωσαν καὶ ἔστωσαν ἐπιεικεῖς
 οἱ παρ' ἡμῶν ἀναλαβόντες ποτὲ τὸ ἀηδὲς καὶ ἀκανθῶδες ἔργον
 τοῦ ἐκδότου. Ἡ δημοσίευσίς τῶν εἰκόνων γίνεται ἐνίοτε οὐχὶ
 κατ' ἀξίαν, ἀλλὰ κατὰ τύχην· ἡ δ' ἀπεικόνισις δὲν εἶναι πάν-
 τοτε ἀμεμπτος. Ἐκ τῶν ἐνόνητων ὁμοῦ δὲν ἠδυνάμην νὰ προσ-
 δοκῶ ἐντελεστέραν ἐπιτυχίαν· εἰς μάτην ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
 ἐζήτησα δι' ὅλων τῶν ἐφικτῶν μέσων τὴν ἐπὶ ἐπιστροφῇ ἀπο-
 στολὴν εἰκόνων· ὁμοίως ἀτυχῆς ὑπῆρξα ὡς πρὸς τὴν βιογρα-
 φικὴν ὕλην, ἣν παρὰ πολλῶν ἐζήτησα. Ὅθεν ἠναγκάσθη
 πολλάκις μόλις νὰ ποιήσω μνεῖαν τοῦ ὀνόματος διασήμων
 προσώπων ἐκ τῶν εἰκονογραφηθέντων ἐν τῷ παρόντι τόμῳ.
 Πολλοὶ τῶν ἡμετέρων λογίων καὶ ἐπὶ χρήμασι πολλάκις
 προσκληθέντες νὰ συνεργασθῶσιν εἰς τὴν τελειοποίησιν τοῦ
 Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου ἠρνήθησαν τὴν ἑαυτῶν συνδρομὴν·

διὸ ὀφείλω ἄκραν εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς σεβαστοὺς διδασκάλους τοῦ γένους Κωνσταντῖνον Ἀσώπιον καὶ Φίλιππον Ἰωάννου· πρὸς τοὺς κυρίους Ἰωάννην Παπαδάκην, Γρηγόριον Παπαδόπουλον καὶ Εὐστάθιον Κλεόβουλον· πρὸς τὴν μεγάτιμον κυρίαν Δωραδίστριαν; πρὸς τὸν πολυμαθῆ κύριον Μάρκον Ρενιέρην, πρὸς τοὺς φίλους μου ΚΚ. Ἄγγελον Βλάχον, Γεώργιον Βιτάλην, Ἰωάννην Πύρλαν, Ἐπαμεινώνδαν Σταματιάδην καὶ Α. Μακράκην, χορηγήσαντάς μοι προθύμως καὶ ἀφιλοκερδῶς τὴν συνδρομὴν αὐτῶν. Ὁμολογῶ ἔτι χάριτας καὶ πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς καὶ φιλομούσους φίλους μου ΚΚ. Ἰωάννην Βουτζηναῖν, τὸν ἀγωνοθέτην τοῦ ποιητικοῦ διαγωνίσματος, Λεωνίδα Κωστῆ, Νικόλαον Μάνεσσην, Νικόλαον Μάξιμον, Ἀναστάσιον Βυζάντιον, Ἰωάννην Βηλαρά, Δημήτριον Κωνσταντίνου, καὶ ἄλλους, δι' ἃν ἔδειξαν φιλότιμον προσπάθειαν ἵνα συντελέσωσιν εἰς τὴν πρόοδον καὶ διάδοσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου.

Εὐχαριστῶ ἐπίσης ἀπὸ καρδίας τοὺς συναδέλφους δημοσιογράφους ΚΚ. Κωνσταντῖνον Λεβίδην, Ἀλέξανδρον Ραγκαβῆν, Γλήνην, Γιράρδον (Girard) καὶ Φρειμάνον (Freeman) οἵτινες ἐποιήσαντο λόγον εὐμενῆ περὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου, οἱ μὲν εἰς τὰς Ἑλληνικὰς ἐφημερίδας, οἱ δὲ εἰς τὰς Γαλλικὰς καὶ Ἀγγλικὰς. Τὰς αὐτὰς εὐχαριστίας ἀπονέμω καὶ πρὸς ὅσας ἐφημερίδας ἐδημοσίευσαν τὴν ἀγγελίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου καὶ μεταξὺ τῶν ὁποίων διεκρίθησαν διὰ τὴν καλοκάγαθον προαίρεσίν των ἡ Ἡμέρα, ἡ Ἑλπίς, ἡ Grèce, τὸ Μέλλον, ἡ Παλιγγενεσία, ὁ Ἐθνοφύλαξ, ὁ Εὐαγγελισμὸς, ὁ Ἑρμῆς τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ ἡ Βυζαντίς.

Ἐπέστησα τὴν προσοχὴν μου εἰς τὴν ἀκριβῆ τύπωσιν τῶν

διαφόρων μερῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου σεβασθεῖς, θρησκευτικῶς οὕτως εἰπεῖν, τὸ πρωτότυπον. Εὐάριθμα τυπογραφικὰ λάθη παρεισέφρησαν ἐν τῷ συνόλω καίτοι κατέβαλον πολλὴν σπουδὴν ἵνα τὰ ἀποφύγω· κρίνω ὅμως περιττὸν νὰ τὰ σημειώσω ἐπειδὴ δὲν διαστρέφουσι ποσῶς τὴν ἔννοιαν τοῦ κειμένου· ἐφιστῶ μόνον τὴν προσοχὴν τῶν ἀπείρων ἐπὶ τοῦ παροράματος τῆς 31 σελίδος, ἔνθα ἀντὶ ἡ στύγξ ἐγράφη ὁ στύγξ.

Αἰτοῦμαι πρὸς τούτοις καὶ τὴν ἐπιείκειαν τῶν ἀκριβολόγων ὑπὲρ τῆς πολλαχῶς κακοζήλου κυριολεξίας τῶν ἀγγελιῶν (ειδοποιήσεων, annonces), ἧτις πολλάκις μοί ἐπεβλήθη.

Ἐν Παρισίῳ τῆ 1/13 Σεπτεμβρίου 1864.

M. Π. ΒΡΕΤΟΣ.

Ἐκ Παρισίων τῆ 1/13 Σεπτεμβρίου 1864.

Πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς ἐν Ἀθήναις Β' Ἐθνικῆς
Συνελεύσεως.

Πέμπτον ἤδη ἔτος ἐκδίδεται τὸ Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον, εἰς ὃ ἀπ' ἀρχῆς ἀνεδέχθη τὴν εἰκονογραφίαν ἀπάντων τῶν διαπρεψάντων καὶ διαπρεπόντων παρ' ἡμῖν προσώπων. Τὸ ἔργον, ὅπερ ἀνεδέχθη, εἶναι ὠφέλιμον οὐχὶ μόνον φιλολογικῶς καὶ ἠθικῶς, ἀλλὰ καὶ πολιτικῶς θεωρούμενον, ὡς σχετίζον καὶ συνδέον πρὸς ἄλληλα τὰ διάφορα μέλη τῆς μεγάλης Ἑλληνικῆς οἰκογενείας καὶ ἀνακαλοῦν εἰς τὴν μνήμην τῶν νεωτέρων τοὺς προγενεστέρους προμάχους καὶ ἀθλητάς τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Οἱ

ἀπανταχοῦ ὁμογενεῖς ὑπεστήριξαν τὸ ἔργόν μου καὶ ἰδίως ὁ ἐπιζῶν γόνος τῆς περικλειοῦς οἰκογενείας τῶν Ἰψηλαντῶν, ὁ γενναῖος εὐεργέτης τῆς Ἑλλάδος βαρῶνος Σίνας, καὶ ὁ φιλογενῆς καὶ χρηστὰς ἐλπίδας εἰς τὴν κοινὴν πατρίδα παρέχων νέος Νικόλαος Βεναρδάκης, υἱὸς Δημητρίου τοῦ Βεναρδάκη τοῦ πολλαχῶς εὐεργετήσαντος τὴν Ἑλλάδα· ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ αὐτῶν καὶ τινων ἄλλων ὧν τὰ ὀνόματα δημοσιεύω κατ' ἔτος εἰς τοὺς πίνακας τοῦ Ἡμερολογίου (ἴδε σελίδα 375) δὲν εἶναι ἀνάλογον οὔτε πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν, οὐδὲ πρὸς τὴν μεγάλην δαπάνην τοῦ ἔργου. Διὸ ζητῶ εὐσεβᾶστως ἀπὸ τὴν ἀντιπροσωπείαν τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους νὰ ψηφίσῃ ἐτήσιον χρηματικὴν συνδρομὴν πρὸς τὸν ἐκδότην τοῦ Ἑθνικοῦ Ἡμερολογίου ἐφ' ὅσον τὸ πόνημα τοῦτο ἤθελε κρίνεσθαι ἄξιον τῆς ἐπιγραφῆς αὐτοῦ, καὶ ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ δημοσιεύωνται ἐν αὐτῷ κατ' ἔτος εἴκοσι καὶ πέντε εἰκόνες Ἑλλήνων, ὧν τὸν κατάλογον θέλει ἐγκρίνει ὁ κατὰ καιρὸν ὑπουργὸς τῆς δημοσίας παιδεύσεως. Διαμένω ἐν τούτοις,

Εὐπειθέστατος πολίτης,

ΜΑΡΙΝΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΒΡΕΤΟΣ.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝ Τῷ ΠΑΡΟΝΤΙ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙῳ.

- Ἐπογαί, σελ. 4.
 Ἐορταὶ θρησκευτικὴ καὶ ἄς δὲν ἐργάζονται εἰς τὰ δημόσια Γραφεῖα, σ. 4.
 Πασχαλίον τοῦ ἔτους· αὐξί, σ. 6.
 Ἐθνικαὶ ἑορταί, σ. 6.
 Βασιλικαὶ ἑορταί, σ. 6.
 Σημεῖωσις, σ. 6.
 Ἰανουάριος, σ. 8.
 Φεβρουάριος, σ. 10.
 Μάρτιος, σ. 12.
 Ἀπρίλιος, σ. 14.
 Μαῖος, σ. 16.
 Ἰούνιος, σ. 18.
 Ἰούλιος, σ. 20.
 Αὐγουστος, σ. 22.
 Σεπτέμβριος, σ. 24.
 Ὀκτωβριος, σ. 26.
 Νοέμβριος, σ. 28.
 Δεκέμβριος, σ. 30.
 Οἱ Μῆνες τοῦ Ὀθωμανικοῦ ἔτους, σ. 32.
 Ἐκλείψεις τοῦ Ὀθωμανικοῦ ἔτους, σ. 32.
 Ὡ! ἂν ἀπέθνησκον... (κατὰ τὸ γεωμανικὸν τοῦ Georg Herwegh), σ. 34.
 Ἀπάνθισμα κρητικῶν ἀγριαῶν ἄδομένων εἰς Ἀντικύθηρα, σ. 35.
 Ἄσμα πρῶτον. — Τὸ Διαζύγιον, σ. 36.
 Ἄσμα δεύτερον. — Ὁ θάνατος τῆς Σούσας, σ. 37.
 Ἄσμα τρίτον. — Ἡ Στεφανιά, σ. 39.
 Ἄσμα τέταρτον, σ. 40.
 Ἄσμα πέμπτον. — Ἀρπαγὴ νεάνιδος, σ. 41.
 Ἄσμα ἕκτον. — Ἡ Ἀρετοῦσα, σ. 42.
 Ἄσμα ἕβδομον. — Ὁ Δράκων, σ. 44.
 Ἄσμα ὄγδοον. — Ὁ ναύτης, σ. 45.
 Ἄσμα ἔνατον. — Ὁ ναύτης ψυχόραγῶν, σ. 47.
 Ἄσμα δέκατον. — Ὁ βοσκὸς ψυχόραγῶν, σ. 47.
 Ἄσμα ἐνδέκατον. — Ὁ Δασκαλογιάννης, σ. 48.
 Οἱ Νεώτεροι Ἕλληνες (ὁ ἄνθρωπος τῶν γραμμάτων, ὁ πολιτικὸς, ὁ ληστής, ὁ κλέφτης), σ. 51.
 Ὁ ταλαίπωρος Λουδοβίκος. — Ἰστορικὸν τοῦ δανοῦ Blicher, σ. 97.
 Ἰωάννης Βηλαρᾶς, σ. 133.
 Ἰωάννου Βηλαρᾶ μῦθοι, σ. 137.
 Παύλογος, σ. 137.
 Μῦθος α'. — Τζίντζιρας καὶ Μυρμήγκι, σ. 142.
 Μῦθος β'. — Τὸ Ψάρι καὶ τὰ Ψαρόπουλα, σ. 143.
 Μῦθος γ'. — Ἡ Κουτζινοῦρα Ἀλουπού, σ. 146.
 Μῦθος δ'. — Γάτος καὶ Καθρέπτης, σ. 148.
 Μῦθος ε'. — Ἀηδὸν καὶ Γεράκι, σ. 150.
 Μῦθος ς'. — Φοράδα καὶ Πουλάρη της, σ. 152.
 Μῦθος ζ'. — Περιστερί, σ. 157.
 Μῦθος η'. — Ὁ Χωριάτης καὶ τὰ Παιδιὰ του, σ. 158.
 Μῦθος θ'. — Τιμὴ, Φωτιά καὶ Νερό, σ. 161.
 Μῦθος ι'. — Ἀλουπού καὶ Τράγας, σ. 162.
 Μῦθος ια'. — Μπάκακας καὶ Βόιδι, σ. 166.
 Μῦθος ιβ'. — Οἱ Λαγοί, σ. 168.
 Μῦθος ιγ'. — Ὁ Γαῖδαρος ντυμένος Λιοντοκόμορο, σ. 171.
 Μῦθος ιδ'. — Κόρακας καὶ Ἀλουπού, σ. 173.
 Μῦθος ιε'. — Ἀλουπού καὶ Λιοντάρι, σ. 176.
 Μῦθος ις'. — Κριάρι, Ἀρνάδα, Γουρσὺν καὶ Γαῖδαρος, σ. 177.
 Μῦθος ιζ'. — Κικιδὶ καὶ Νυκτηριῶδα, σ. 181.
 Μῦθος ιη'. — Ἀρκούδα καὶ Λιοντάρι, σ. 183.
 Μῦθος ιθ'. — Γέρος καὶ Θάνατος, σ. 185.
 Μῦθος κ'. — Λιοντάρι, Λύκος καὶ Ἀλουπού, σ. 185.
 Μῦθος Α'. — Ζίντζιρας καὶ Μυρμήγκι, σ. 187.
 Μῦθος Β'. — Τὸ Ψάρι καὶ τὰ Ψαρόπουλά του, σ. 189.
 Ποίημα ἐπικήρειον εἰς Ν. Βύρωνα, τελευτήσαντα ἐν Μεσολογγίῳ ἔτει αὐχρῶ

μηνί Ἀπριλίῳ, ποιηθὲν ὑπὸ Φιλίππου Ἰωάννου, νῦν καθηγητοῦ τοῦ ἐν Ἀθῆναις Πανεπιστημίου, σ. 193.
 * Ὁ Βεντιέου καὶ ὁ Κουτόργας, σ. 199.
 Πάμος καὶ Κυθωνίαι, σ. 205.
 Ἑλληνικὸς ἀγαθοεργὸς σύλλογος ἐν Παρισίῳ, σ. 229.
 Περὶ τοῦ τεχνικοῦ φωτός, σ. 239.
 Τὸ πρότυπον ὁ Σιλδέστρης, σ. 255.
 * Ἡ Ἑνετις. Ἀναμνήσεις τῆς αὐλῆς τοῦ αὐτοκράτορος Φερδινάνδου τοῦ β', σ. 265.
 Γνωμικά, σ. 321.
 * Ὁ κατὰ τοὺς νῦν Ἕλληνας ἑλληνισμὸς, σ. 323.
 Αἱ ἀναμνήσεις μου, σ. 331.
 Περὶ τῆς πρακτικῆς χρήσεως τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, σ. 341.
 Περὶ τοῦ προορισμοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, σ. 351.
 Βιογραφικαὶ σημειώσεις περὶ τῶν εἰκονογραφηθέντων προσώπων ἐν τῷ παρόντι ἡμερολογίῳ, σ. 357.
 Ἑρμηνεῖα τῶν ἐν τῷ παρόντι ἡμερο-

γίῳ ἐκδοθεισῶν εἰκονογραφιῶν, σ. 369.
 Πατρὸνες τοῦ Ἑθνικοῦ ἡμερολογίου, σ. 375.
 Ἀναποκρίται τοῦ Ἑθνικοῦ ἡμερολογίου, σ. 375.
 Κατάλογος τῶν μέχρι τοῦδε συντακτῶν τοῦ Ἑθνικοῦ ἡμερολογίου, σ. 377.
 Πίναξ καθ' ὅλην τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων ἐν τῷ Ἑθνικῷ ἡμερολογίῳ, σελ. 377.
 Ἀλφασθητικὸς πίναξ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθεισῶν προσωπογραφιῶν ἐν τῷ Ἑθνικῷ ἡμερολογίῳ, σ. 379.
 Ἀλφασθητικὸς πίναξ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθεισῶν εἰκονογραφιῶν ἐν τῷ Ἑθνικῷ ἡμερολογίῳ, σ. 382.
 Ἑλληνικὴ μετάφρασις τεμαχίου τοῦ Σκεπτήρου, σ. 384 καὶ 385.
 Ἑλληνικὴ ἔμμετρος μετάφρασις ἑτέρου ἀγγλοῦ ποιητοῦ, σ. 386.
 Ἐπίλογος, σ. 387.
 Ἀναφορά τοῦ ἐκδότου τοῦ Ἑθνικοῦ ἡμερολογίου πρὸς τὴν ἐν Ἀθῆναις Β' Ἑθνικὴν Συνέλευσιν, σ. 389.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΝ Τῷ ΠΑΡΟΝΤΙ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙῳ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
 ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΩΝ.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ.

* Ἅγιος Τάφος, σ. 374 καὶ 376.
 Ἀργοστόλιον τῆς Κεφαλληνίας (τὸ), σ. 124.
 Ἀκροκόρινθος (ἡ), σ. 5.
 Ἀκρόπολις τῶν Μυκηνῶν (ἡ), σ. 9.
 Ἀκρόπολις τῆς Κερκύρας, σ. 114 καὶ 121.
 Ἄλσος τῶν Μουσῶν (τὸ), σ. 264.
 Ἄλφειος ποταμὸς (ὁ), σ. 96.
 Δελφοί (οἱ), σ. 238.
 Ἐπίδαυρος (ἡ), σ. 17.
 Ἑρείπια τῆς Ἀκροπόλεως τῆς Χαίρωνείας, σ. 254.
 Ἑρείπια πυραμίδος εἰς Ἄργος, σ. 13.
 Ἑρείπια τοῦ θεάτρου τῆς Σπάρτης, σ. 23.
 Ἑρείπια τοῦ ναοῦ τῆς Σουνιάδος Ἀθηνᾶς κατὰ τὸ 1817 ἔτος, σ. 2.
 Ἑρείπια τῶν Θεσπιῶν καὶ ὁ Ἑλικῶν, σ. 204.

* Ἑρείπια τῆς Τίρυνθος, σ. 15.
 Κέρκυρα (ἡ). — Ἀριεῖς τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, σ. 104.
 Κεφαλληνία (ἡ), σ. 124.
 Κλεψύδρα ἐν Μεσσήνῃ (ἡ), σ. 29.
 Λέοντες τῶν Μυκηνῶν, σ. 9.
 Ναός τοῦ Νεμεαίου Διός, σ. 7.
 Ναός τοῦ Πανελληνίου Διός ἐν Αἰγίῳ, σ. 19.
 Ναύπλιον, σ. 227.
 Παρνασσός, σ. 322.
 Πεδιά τῶν Μεγάρων, σ. 3.
 Πεδιά τῆς Μεσσηνίας, σ. 25.
 Πεδιά τῆς Σπάρτης, καὶ ὁ Ταύγετος, σ. 21.
 Πειραιεύς, σ. 178.
 Πόρος, σ. 210.
 Στάδιον τῆς Μεσσηνίας (τὸ), σ. 27.
 Στατός τῆς Ἰαπωνίας, σ. 228 καὶ 340.
 Στύξ (ἡ), σ. 31.

Σύρος, σ. 194.
 Τάφος τοῦ Ἀγαμέμνονος (ὁ), σ. 11.
 Τραφωνίῳ ἄντρον, σ. 192.

ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑΙ.

* Ἀθανάσιος, σελ. 50.
 Ἀλθέστος, σ. 24.
 Ἀλεξάνδρα, σ. 2.
 Ἀνδρούτζος (Ὀδυσσεύς), σ. 168.
 Ἀντωνιάδης (Ἐμμανουήλ), σ. 280.
 Ἄστυγῆς, σ. 82.
 Βαλτινός (Γεώργιος), σ. 130.
 Βότζαρης (Μάρκος), σ. 98.
 Βοτζαρης (Κώστας), σ. 130.
 Βότζαρης (Νότης), σ. 130 καὶ 136.
 Βουλαργης (Εὐγένειος), σ. 40.
 Βρετός (Μαρίνος Παπαδόπουλος), σ. 344.
 Βυζάντιος (Ἀναστάσιος), σ. 290.
 Βύρων, σ. 34.
 Γαζῆς (Ἄνθιμος), σ. 72.
 Γαλανός (Δημήτριος), σ. 264.
 Γεώργιος Α', σ. 1.
 Γερμανός, σ. 44.
 Γιάδωτον (Οὐλίλιμ), σ. 34.
 Γοδδελᾶς (Δημήτριος), σ. 200.
 Γορτζακώφ (Ἀλέξανδρος Μιχάλοβιτς), σ. 24.
 Γρέγωρυ, σ. 34.
 Γρίβας (Θεόδωρος), σ. 130.
 Γρίβας (Γαροδικιώτης), σ. 130.
 Γρίβας (Δημήτριος), ε. Ε', σ. 258.
 Δάνδολος (Ἰωάννης Ἀντωνίου), σ. 306.
 Δελιγιάννης (Αναγνώστης), σ. 296.
 Δελιγιάννης (Πέτρος), σ. 306.
 Διάκος (Α.), σ. 152.
 Διομήδης Κυριακοῦ, σ. 216.
 Δωραδίστρια, σ. 321.
 Ζαλακώστας (Γεώργιος), σ. 274.
 Κατζόνης (Λάμπρος), σ. 88.
 Κορωνάιος, σ. 258.
 Κολοκοτρώνης (Θεόδωρος), σ. 230.
 Κολοκοτρώνης (Γενοαῖος), σ. 146.
 Λενορμάν (Φραγκίσκος), σ. 290.
 Λεσπόλδος Α' (Γεώργιος - Χριστιανός - Φριδερίκος), σ. 18.
 Λεωτζάκος, σ. 322.
 Λομβάρδος, σ. 306.
 Μανος (Γεώργιος), σ. 290.

Μαυρομιχάλης (Ἀναστάσιος), σ. 184.
 Μελέτιος, σ. 66.
 Μελετόπουλος (Δημήτριος), σ. 312.
 Μηνιάτης (Ἡλίας), σ. 56.
 Μωραϊτίνης (Ἀριστέλης), σ. 216.
 Μωραϊτίνης (Περικλῆς), σ. 322.
 Ναπολέων, σ. 24.
 Νικηταράς, σ. 242.
 Νικόδημος (Κωνσταντῖνος), σ. 200.
 Νικόλαος, σ. 24.
 Νικολόπουλος (Βασίλειος), σ. 822.
 Νεῖλος (Αργιμανδρίτης), σ. 344.
 Οἰκονόμος (Κωνσταντῖνος), σ. 76.
 Οἰκονόμος (Στέφανος), σ. 200.
 Οὐμβέρτος, σ. 24.
 Παγώνης, σ. 322.
 Παδοβάς (Στέφανος), σ. 306.
 Παλαμηδῆς (Ρήγας), σ. 216.
 Πάλμερστον (Ἐνρίκος - Ἰωάννης Τέμπλε), σ. 34.
 Παπαδιαμαντόπουλος, σ. 258.
 Παπαδόπουλος (Γρηγόριος), σ. 344.
 Παπακώστας (Ζαμαλάς), σ. 146.
 Παπαλεξοπούλου (Καλλιόπη), σ. 258.
 Παπαφλέσσας (Γ.), σ. 162.
 Περαιθός, σ. 146.
 Πετμεζᾶς (Βασίλειος), σ. 184.
 Πιεράκος, σ. 184.
 Πλαπούτας (Κολ्लीπουλος), σ. 146.
 Πύργος (Ἰωάννης), σ. 344.
 Ρενιέρης (Μάρκος), σ. 344.
 Ρούφος (Βενιζέλος), σ. 216.
 Ρώσσελ (Ἰωάννης), σ.
 Σαγίνης (Γεώργιος), σ. 184.
 Σκαρβέλης, σ. 322.
 Σκυλιτῆς (Ἰσιδώρος), σ. 290.
 Σοῦτζος (Παναγιώτης), σ. 200.
 Σταῦρος (Γεώργιος), σ. 328.
 Σωνιέρος (Σπυριδῶν), σ. 184.
 Τοσσίτζας (Μιχαήλ), σ. 338.
 Τρικοῦπης (Χαρίλαος), σ. 306.
 Φαβιερος, σ. 306.
 Φιλίμων (Τιμολέων), σ. 290.
 Φριδερίκος, σ. 24.
 Χαν, σ. 258.
 Χατζηπέτρος (Ἀσπροποταμίτης), σ. 146.
 Χατζηχερῆστος, σ. 248.
 Χρυσόθεργης (Γεώργιος), σ. 200.
 Ψύλλας (Γεώργιος), σ. 216.

ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΠΙΝΑΞ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΥ.

2	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
4	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40
5	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
6	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36	39	42	45	48	51	54	57	60
4	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
8	8	12	16	20	24	28	32	36	40	44	48	52	56	60	64	68	72	76	80
5	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
10	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100
6	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
12	12	18	24	30	36	42	48	54	60	66	72	78	84	90	96	102	108	114	120
7	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
14	14	21	28	35	42	49	56	63	70	77	84	91	98	105	112	119	126	133	140
8	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
16	16	24	32	40	48	56	64	72	80	88	96	104	112	120	128	136	144	152	160
9	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
18	18	27	36	45	54	63	72	81	90	99	108	117	126	135	144	153	162	171	180
10	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
20	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130	140	150	160	170	180	190	200
11	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
22	22	33	44	55	66	77	88	99	110	121	132	143	154	165	176	187	198	209	220
12	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
24	24	36	48	60	72	84	96	108	120	132	144	156	168	180	192	204	216	228	240
15	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
25	25	39	52	65	78	91	104	117	130	143	156	169	182	195	208	221	234	247	260
14	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
28	28	42	56	70	84	98	112	126	140	154	168	182	196	210	224	238	252	266	280
15	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
30	30	45	60	75	90	105	120	135	150	165	180	195	210	225	240	255	270	285	300
16	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
32	32	48	64	80	96	112	128	144	160	176	192	208	224	240	256	272	288	304	320
17	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
34	34	51	68	85	102	119	136	153	170	187	204	221	238	255	272	289	306	323	340
18	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
36	36	54	72	90	108	126	144	162	180	198	216	234	252	270	288	306	324	342	360
19	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
38	38	57	76	95	114	133	152	171	190	209	228	247	266	285	304	323	342	361	380
20	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
40	40	60	80	100	120	140	160	180	200	220	240	260	280	300	320	340	360	380	400

ΕΡΜΗΝΕΙΑ. "Για εύρη: τὸ γινόμενον δύο ἀριθμῶν π. γ. τοῦ 16 ἐπὶ 4, ζήτησον τὸν κεφαλαιῶς στοιχείῳ γεγραμμένον ἀριθμὸν 16 καὶ μετὰ ταῦτα τὸν μικροῦς στοιχείῳ 4, εὐρισκόμενον εἰς τὴν ἀμέσῳ ἀνωτέραν σειραν, ἐν ᾗ εὐρίσκειται ὁ ἀριθ. 16, ὁ κάτωθεν αὐτοῦ εὐρισκόμενος ἀριθμὸς 64 παριστᾷ τὸ ζητούμενον γινόμενον.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΣΥΣΤΗΘΕΙΣΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΠΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΝ ΤΟΥ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου (1).

§ 7.

Ο Κ. Μ. Π. Βρετὸς ὀφείλει νὰ κρατῇ διπλότυπον βιβλίον τῶν εἰσπράξεων τῆς πωλήσεως τῶν παραδοθέντων αὐτῷ ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς ἀντιτύπων τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου.

Τὰς εἰσπράξεις ταύτας ὀφείλει νὰ παραδίδῃ εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς πρὸς τὸν διορισθησόμενον παρὰ τῆς πλειοψηφίας τῆς ἐταιρείας μέχρι τῆς ἀποτίσεως τῆς ὀλικῆς δαπάνης καὶ κρατήσεως ἐπὶ τοῦ δαπανηθέντος κεφαλαίου πέντε τοῖς ἑκατόν.

§ 8.

ΕΠΙ ΟΥΔΕΜΙΑ ΠΡΟΦΑΣΕΙ ὁ Κ. Βρετὸς ΔΥΝΑΤΑΙ
ΝΑ ΔΩΣΗ ΔΩΡΕΑΝ ΟΥΔΕΝ ΑΝΤΙΤΥΠΟΝ τοῦ ΕΘΝΙΚΟΥ

(1) Ἡ ὀλικὴ δαπάνη τῆς τυπώσεως τοῦ Ἐ' τόμου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου ὑπερέβη τὰς 16,000 φράγκα.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ. Όσα αντίτυπα δοθῶσι χάριν βιβλιοκρισίας καταλογίζονται εἰς βάρος αὐτοῦ, πρὸς δώδεκα φράγκα καὶ πενήτηκοντα ἑκατοστά.

§ 9.

Αἱ πρὸς τοὺς βιβλιοπώλας ἐκπτώσεις ὀφείλουσι νὰ ᾧσιν αἰτιολογημένοι. Γίνονται δὲ ἐπὶ τῶν ἐξῆς ὄρων. Ὁ ἀγοράζων δώδεκα αντίτυπα τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου πληρώνει ἑκατὸν εἴκοσι φράγκα ἀντὶ ἑκατὸν πενήτηκοντα· ὁ ἀγοράζων ἑκατὸν αντίτυπα πληρώνει 875 φράγκα ἀντὶ 1,250, ἥτοι ἐπὶ ἀγορᾶς δώδεκα ἀντιτύπων ἔχει ἔκπτωσιν 20 τοῖς % δηλ. κέρδος 30 φράγκα, ἐπὶ ἀγορᾶς ἑκατὸν ἀντιτύπων ἔχει 30 τοῖς % δηλ. κέρδος 375 φρ.

§ 13.

Πρὸς ἐγγύησιν τῶν ὑποχρεώσεών του, ὁ Κ. Μ. Βρετὸς παρᾶχωρεῖ πρὸς τὴν ἐταιρείαν τὴν πώλησιν τῶν προηγουμένων τόμων τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου, τῶν Χρονολογικῶν Χαρτοφυλακίων, τῶν Νέων Ἀθηνῶν καὶ τῶν Δυρικῶν τοῦ Χρηστοπούλου. Αἱ ἐκ τῆς πωλῆσεως τούτων εἰσπράξεις θέλουσιν ἐπιστραφῆ ἄνευ τόκου τῷ Κ. Βρετῷ μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τῆς ὀφειλῆς αὐτοῦ.

ΑΝΑΛΟΓΙΑ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ.

Χρυσός.

Εἰκοσάδραχμον . . . . . 17 φρ. 90 ε.

Ἄργυρος.

Τάληρον, 5 δραχμῶν . . . . . 4 » 47 »
Δραχμῆ, 100 λεπτῶν . . . . . — » 90 »

Χαλκός.

Δεκάλεπτον .
Πεντάλεπτον . } κέρματα τῆς δραχμ., ἰσοδυναμοῦντα πρὸς 10,
Δίλεπτον . . } 5, 2 καὶ 1 λεπτά.
Λεπτόν. . . }

ΑΝΑΛΟΓΙΑ

ΞΕΝΩΝ ΤΙΝΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΡΑΧΜΗΝ.

Φράγκον . . . . . 1 δραχμ. 11 λεπτά.
Πεντάφραγκον . . . . . 5 » 58 »
Εἰκοσάφραγκον . . . . . 22 » 32 »
Σφάντζικον . . . . . — » 92 »
Σελίνιον . . . . . 1 » 28 »
Λίρα στερλίνα . . . . . 28 » 12 »
Ἄργυρον βρούβλιον . . . . . 4 » 41 »
Τάλ. αὐστριακόν . . . . . 5 » 78 »
Ὅλλανδ. φλωρ. . . . . 13 » — »
Αὐστριακόν φλωρ. . . . . 13 » 6 »

(Νομίσματα τῆς Δανίας.)

Φριδερίκειον χρυσοῦν . . . . . 23 » 5 »
Rigsdaler (τάληρον). . . . . 3 » 12 »
Μάρκ (1/6 τοῦ ταλήρου). . . . . — » 52 »

Αὕτη εἶναι ἡ ἐπίσημος ἀναλογία, ἣτις σπανιώτατα τηρεῖται. Οὕτω λ. γ. τὸ πεντάφραγκον κυκλοφορεῖ ἀντὶ 5 δραχμ. καὶ 60 λεπτά, τὸ εἰκοσάφραγκον ἀντὶ 22 δραχμ. καὶ 40 λεπτά, ἡ λίρα στερλίνα ἀντὶ 28 καὶ 30, τὸ αὐστριακόν τάληρον ἀντὶ 5 καὶ 80 καὶ τὸ σφάντζικον ἀντὶ 95 λεπτῶν. — Εἰς τὴν ἐπίσημωσ ἀρσθεῖσαν ἀξίαν των λαμβάνουσιν αὐτὰ τὰ Ταχυδρομεία, τὰ Ταμεία καὶ ἡ Τράπεζα.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΕΙΟΥ.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ.

Μεταξύ τῶν ἐν Ἑλλάδι εὐεργετικῶν καταστημάτων ὁμολογουμένως πρωτεύει τὸ Ὄφθαλμιατρεῖον· διότι οὐδεμία βεβαίως εὐεργεσία εἶναι τοσοῦτο σπουδαία καὶ περιφανής, ὅσον ἡ ἀπόδοσις τῆς ὁράσεως εἰς ἀνθρώπους πτωχοὺς διὰ μόνης τῆς ἐργασίας ἀποζώνοντας καὶ διατρέφοντας μεγάλην ποσότητα καὶ ἐνδεῆ οἰκογένειαν· ἔτι δὲ μεῖζον ἐστὶν ἡ τοιαύτη ἀγαθοεργία, καθότι ὁ τυφλωθεὶς ἐργάτης οὐ μόνον ἀνωφελὴς ἀποβαίνει εἰς τοὺς οἰκείους, ἀλλὰ καὶ βάρος διαπαντός λυπηρὸν καὶ δυσφόρητον. Τοῦτου ἕνεκα ἡ σύστασις τοῦ Ὄφθαλμιατρείου εὐλόγως ἐθεωρήθη ὡς ἐν τῶν βεβαιωτάτων σημείων τῆς παρ' ἡμῖν κοινωνικῆς προόδου, καὶ πρόθυμοι ὑπεστήριξαν αὐτὴν κατὰ καιροῦς οἱ ἀπανταχοῦ ὁμογενεῖς διὰ φιλοτίμων συνδρομῶν, δι' ὧν καὶ ἀνηγέρθη καὶ συντηρήθη ἐπὶ δεκαετίαν ἡδὴ τὸ φιλανθρωπικὸν τοῦτο κατάστημα.

Κατὰ δυστυχίαν αἱ συνδρομαὶ αὗται ἠλαττώθησαν ἀπὸ τινος χρόνου ἐπαίσθητῶς, διασπαρῆσαι εἰς πολλὰς ἄλλας ἀνάγκας καὶ βοηθείας, ἕνεκα δὲ τούτου ἡ ἐνέργεια τοῦ Ὄφθαλμιατρείου περιωρίσθη κατὰ πολὺν, σμικρυνθέντος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν αὐτῷ νοσηλευομένων εἰς ὅσους ἐπέτρεπεν ἡ γλισχρότης τῶν ὑπαρχόντων πόρων, καὶ πολλάκις μετὰ λύπης ἠναγκάσθη ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἀρνηθῆ τὴν νοσηλείαν πρὸς ἀσθενεῖς μεγίστην ἔχοντας χρεῖαν κλινικῆς περιβάλλειας.

Ἡ κατάστασις αὕτη τοῦ Ὄφθαλμιατρείου ἀποβαίνει θλιβερωτέρα, διότι εἰς τὸ καθ' ἕνα τὴν Ἀνατολὴν μοναδικὸν τοῦτο νοσοκομεῖον τῶν ὀφθαλμιῶντων συρρέουσι ὁσημέραι ἀσθενεῖς ἐκ πασῶν τῶν χωρῶν, ὅπου ὑπάρχει διεσπαρμένη ἡ μεγάλη Ἑλληνικὴ φυλὴ, καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ξένοι προθύμως εἰσὶ δεκτοί, διότι ἐνώπιον τοῦ πρὸς τὸν πλησίον καθήκοντος πάντες ἐσμὲν συμπολίται καὶ ἀδελφοί· ἐπειδὴ δὲ τοιοῦτοτρόπως ὁ κύκλος τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ πλατύνεται κατὰ πολὺν, ἔχει προδήλως ἀνάγκην πολλῶν χρηματικῶν μέσων, ἵνα ἐκπληρώσῃ πρεπόντως τὸν ἐθνικὸν καὶ γενναῖον σκοπὸν καταστήματος ἀληθῶς εἰπεῖν πανελληνίου.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλην οὐχὶ σμικρὰν ἐθνικὴν ζημίαν συνεπάγει ἡ ἔνδεια αὕτη τοῦ Ὄφθαλμιατρείου· διότι ἐν αὐτῷ διδάσκεται τὴν Ὄφθαλμιατρικὴν καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀρύεται τὰς περὶ τὸν ὑψηλὸν τοῦτον κλάδον τῆς Ἰατρικῆς πρακτικὰς γνώσεις ἡ εὐμαθῆς ἐκείνη τῆς Πατρίδος νεότης, ἡ φιλοτίμως ἀγωνιζομένη τὸν καλὸν τῆς ἐπιστήμης ἀγῶνα ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Πανεπιστημίῳ.

Πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τούτων τοῦ Ὄφθαλμιατρείου ἐν μέσων ἔχομεν ἀσφαλῆς, ν' ἀποταθῶμεν καὶ αὐθις εἰς τὴν φιλοπατρίαν τῶν ἀπανταχοῦ ὁμογενῶν, ὧν ὁ ὀβολὸς ἐπρόκεισε τὴν Ἑλλάδα διὰ τοῦ φιλανθρωπικοῦ τούτου ιδρύματος. Πείσθησαν οἱ γενναῖοι φρονεῖ οὗτοι ἀδελφοὶ ὅτι αἱ συνδρομαὶ αὐτῶν δὲν θέλουσι χρησιμεύσει πρὸς τινὰ τῶν κενῶν ἐκείνων ἐπιδείξεων, καθ' ἃς πολυτελεῖς ἐπενδύτης καλύπτει τὴν ἐσωτερικὴν ἔνδειαν, ἀλλ' ὅτι ἔσονται ἀληθῆς ἀγαθοεργία πρὸς δυστυχεῖς παρὰ τοῦ καταστήματος τούτου προσδοκῶντας τὸ εὖ.

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 1 Μαρτίου 1863.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὄφθαλμιατρείου

† ΑΘΗΝΩΝ ΘΕΟΦΙΛΟΣ Πρόεδρος,
Α. Φ. ΠΑΠΠΑΔΑΚΗΣ,
Γ. Π. ΣΚΟΥΖΕΣ,
Κ. ΔΟΥΡΟΥΤΗΣ,
Α. ΡΑΛΛΗΣ,
Ξ. ΛΑΝΔΕΡΕΡ,
Α. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ.

ΓΡΗΓΟΡΙΩ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ

ΑΝΕΓΕΡΣΙΣ ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ.

Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ὁμογενῶν, ἐπιθυμοῦντες νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν εὐόδωσιν τοῦ ἡμῖν ἀνατεθειμένου ἐθνικοῦ ἔργου, ἀγνοοῦσι τοῦ πρέπει νὰ κατευθύνωσι τὰς συνδρομὰς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ δὲν εὐκολύνονται νὰ πέμπωσιν αὐτὰς κατ' εὐθείαν ἡμῖν, διὰ ταῦτα ἀναγγέλλομεν, ὅτι ἀπὸ τῆς συστάσεως ἡδὴ τῆς ἡμετέρας ἐπιτροπῆς κατεστήσαμεν εἰς τὰς ἐξῆς πόλεις ἐπιτρόπους ἡμῶν, ἄνδρας φιλογενεῖς, προθύμως τὴν φροντίδα ταύτην ἀναλαβόντας, εἰς οὓς ἀνετέθη τὸ ἔργον τῆς συναγωγῆς τῶν συνδρομῶν καὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀποστολῆς αὐτῶν. Εἰς τούτους λοιπὸν παρακαλοῦνται νὰ ἐπιδίδωσιν, ἢ νὰ πέμπωσι τὰς συνδρομὰς αὐτῶν οἱ μακρὰν μὲν τῆς Ἑλλάδος διατρίβοντες, ἐπιθυμοῦντες δὲ νὰ συνεισφέρωσιν ὑπὲρ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ἐθνικῆς ταύτης εὐχῆς. Καὶ ταῦτα ὅπως μὴ συμβαίη βραδύτης, σύγχυσις, ἢ ἄλλη τις ἀταξία. Εἰσὶ δὲ αἱ κατὰ τόπους ἐπιτροπαὶ αἱ ἐξῆς

1. Οἱ κ. Α. Ῥοδοκανάκης καὶ Κ. Γεραλόπουλος (εἰς Λονδῖνον).
2. Οἱ κ. Μετᾶ ἀδελφοὶ καὶ Γ. Τσιτσινίας (εἰς Μασσαλίαν).
3. Οἱ κ. Π. Ῥοδοκανάκης καὶ Κ. Ζαμπακὸς (εἰς Παρισίους).
4. Οἱ κ. Θ. Δούμπας καὶ Ἰω. Χριστομάνος (εἰς Βιέννην).
5. Οἱ κ. Ἰω. Βουτζηναῆς (εἰς Ὀδησσόν).
6. Οἱ κ. Ζαριφόπουλος, Γ. Ζαρίφης καὶ Ἄντ. Βλαστὸς (εἰς Κωνσταντινούπολιν).
7. Ὁ κ. Βλαστὸς (εἰς Γαλάτσιον).
8. Ὁ κ. Ἀθασσιώτης καὶ Γ. Τσαμαδὸς (εἰς Βραϊλάν).
9. Οἱ κ. Μύρων Βλαστὸς καὶ Ἰω. Ἡλιάδης Ῥαδολέσκος (εἰς Βουκουρέστιον).
10. Ὁ κ. Ἀνδρέας Αὐγερινὸς (εἰς Ταγανρόκ).
11. Ὁ κ. Ἄμβρ. Στ. Ῥάλλης (εἰς Τεργέστην).
12. Ὁ κ.

Δημ. Βερναρδάκης (εἰς Πετρούπολιν). — 23. Οἱ κ. Ε. Ριγιάδης καὶ Β. Γεωργαλάς (εἰς Ἀλεξάνδρειαν καὶ Κάϊρον). — 14. Οἱ Κ. Σαγρανδῆς, Κ. Π. Λασκαρίδης καὶ Π. Σαρίνης (εἰς Βηρυττόν). — 25. Ὁ κ. Κ. Περδικίδης (εἰς Χαλέπιον). — 16. Ὁ κ. Γ. Σπάρταλης (εἰς Δαμασκόν). — 17. Ὁ κ. Κυριακίδης (εἰς Ἀλεξανδρέτταν Συρίας). — 18. Οἱ κ. Βαργίλης καὶ Πιερίδης (εἰς Κύπρον). — 19. Οἱ κ. Δανιὴλ Ἀποστόλου, Γεώρ. Μίτσελ, Ν. Ι. Μαυρογορδάτος καὶ Μιχ. Πάγκαλος (εἰς Σμύρνην). — 20. Οἱ κ. Χ. Ἰπλιζόγλου καὶ Κυπριανὸς (εἰς Προῦσαν). — 21. Οἱ κ. Φραγγόπουλος καὶ Κ. Ν. Ταβάκος (εἰς Μαγχεστρίαν). — 22. Οἱ κ. Σ. Γεωργαλάς καὶ Σκυλίτσης (εἰς Λιβερούλ). — 23. Οἱ κ. Κ. Π. Βαρσαμῆς καὶ Γ. Παπαγιάννης (εἰς Γλασκοβίαν). — 24. Ὁ κ. Δ. Βότασις (εἰς Νεοβόρακον Ἀμερικῆς). — 25. Οἱ κ. Ν. Βουδούρης καὶ Τ. Τειόπουλος (εἰς Χαλκίδα). — 26. Ὁ κ. Βαρὼν δ' Ἐρλάνγκερ (εἰς Φραγκοφόρτιον).

Πλὴν τούτων ἡ Κυβέρνησις, βουλομένη νὰ συντελέσῃ φιλοτίμως εἰς τὸ ἐθνικὸν τοῦτο ἔργον, διὰ διαταγῶν αὐτῆς δις ἐπαληφθεισῶν ἀνέθηκε τὴν περὶ συνδρομῶν φροντίδα καὶ τὰ τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν εἰς ἡμᾶς, ἐν μὲν τῷ ἐσωτερικῷ εἰς τὰς ἀρμοδίας ἀρχὰς τοῦ κράτους, ἐν δὲ τῷ ἐξωτερικῷ εἰς τοὺς κατὰ τόπους Κυρίους Προξένους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Ἰουνίου 1864.

Ἡ ἐπὶ τῆς ἀνεγέρσεως μνημείου Γρηγορίου
τῷ Πατριάρχῃ Ἐπιτροπή.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΘΕΟΦΙΛΟΣ, Πρόεδρος.
ΣΠΥΡ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ.
ΓΡΗ. Γ. ΠΑΠΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.
ΓΕΩΡΓ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ANNONCES

DE

L'ALMANACH NATIONAL DE LA GRÈCE

POUR L'ANNÉE 1865

Cinquième année d'existence

Cent francs la page in-8°, payables après justification.

S'adresser à Paris, à M. Lainé, 19, rue des Saints-Pères, ou à
M. Vréto, 8, rue Miroménil.

Tirage de l'*Almanach national de la Grèce* : deux mille cinq cents exemplaires, tous reliés en toile rouge et dorés sur tranches. Prix fort de chaque exemplaire, 12 francs 50 centimes. 20 % de remise sur le montant de douze exemplaires, et 30 % sur le montant de cent exemplaires.

L'*Almanach national de la Grèce* circule dans tout l'Orient : Constantinople, Smyrne, Alexandrie, Athènes, Corfou, Bucharest, Jassy, Belgrade; dans toutes les colonies grecques : Trieste, Vienne, Odessa, Taganrog, Rostow (Russie), Liverpool, Manchester, Londres, Marseille, Calcutta, etc.

L'*Almanach national de la Grèce* se trouve placé

dans les bibliothèques de plusieurs bateaux à vapeur du Levant. (Messageries Impériales, Lloyd autrichien de Trieste, compagnie Greco-Anglaise de Liverpool, etc.)

A Paris, il est déposé dans les salons de lecture du Grand Hôtel du Louvre et du Grand Hôtel, où descendent plus de mille Grecs par an.

L'*Almanach national de la Grèce* est le seul livre d'étrennes qui existe en langue grecque. C'est plus qu'un annuaire, c'est un ouvrage périodique à la portée de *tout le monde*, paraissant une fois par an, dont on conserve précieusement les volumes; aussi la collection complète de l'*Almanach national* est très-recherchée.

L'*Almanach national de la Grèce* contient, indépendamment du calendrier de chaque année, des romans, des récits de voyages, des poésies; des travaux inédits sur l'histoire, les sciences, la littérature; des renseignements statistiques, commerciaux, etc.

L'*Almanach national* forme un beau volume in-8° de trois cents pages environ, et contenant plus de CENT belles gravures, lithographies, gravures sur bois et sur acier, eaux-fortes, etc., représentant les principaux monuments anciens et modernes de la Grèce, et toutes les illustrations et notabilités du pays: c'est une véritable galerie nationale.

Toutes les annonces reçues avant le 1er juillet seront tirées environ à trois mille exemplaires, dont un grand nombre sera distribué avec le prospectus de l'*Almanach*.

Des arrangements concernant l'annonce peuvent être pris avec le propriétaire de l'*Almanach national de la Grèce*. S'adresser à M. Vrêto, 8, rue Miroménil, et rue des Saints-Pères, 19.

MAGASIN PITTORESQUE

QUAI DES GRANDS-AUGUSTINS, 29, A PARIS.

50 centimes le numéro mensuel.

ABONNEMENTS (*Livraisons envoyées réunies une fois par mois dans une couverture imprimée.*)

Prix: — Pour Paris, pour un an..... 6 francs.

Le *Magasin pittoresque* forme chaque année un volume de 412 pages, composé de 12 numéros mensuels, contenant 400 gravures environ et le texte de 8 volumes in-8° ordinaires.

32 ANNÉES SONT EN VENTE (1833-1864).

On peut acheter chaque volume séparément.

Prix du volume broché: Paris..... 6 fr. » c.

Prix du volume relié: Paris..... 7 50

On peut se procurer les années antérieures en achetant un volume complet ou un numéro mensuel.

Toutes les années du *Magasin pittoresque* ayant été réimprimées avec le même soin et sur le même papier que le volume de l'année courante, et les fautes ayant été corrigées à la suite d'une révision très-attentive, les nouvelles collections offrent à la fois un texte plus correct et une parfaite uniformité quant à la condition matérielle.

Le comité central d'instruction primaire de la ville de Paris a placé le *Magasin pittoresque* sur la liste des ouvrages propres à être donnés en prix dans les écoles primaires et supérieures, et dans les classes d'adultes.

LE JURY DE L'EXPOSITION UNIVERSELLE POUR 1862 a compris l'*Histoire de France illustrée* ainsi que les *Voyageurs anciens et modernes* dans l'éloge suivant qu'il a fait des divers ouvrages de M. Édouard Charton en lui décernant une médaille:

« M. Édouard Charton, fondateur et directeur du *Magasin pittoresque*, pour « les services rendus depuis trente ans à l'éducation populaire par cette belle « et excellente publication, et pour les autres ouvrages publiés par lui, notamment pour les *Voyageurs anciens et modernes*: médaille. » (Extrait du procès-verbal français.)

Les lettres et envois d'argent non affranchis sont refusés.

ALMANACH DU MAGASIN PITTORESQUE

POUR 1865. — QUINZIÈME ANNÉE.

Prix: Pour Paris, 50 cent.

On peut se procurer les Almanachs de 1851 à 1865, *séparément* ou *réunis en collection*, et formant un joli volume qui contiendra tous les Almanachs déjà parus, ou le nombre désigné par les acheteurs, au prix de 50 cent. chacun. — *Aucune des gravures ni aucun des articles n'ont été publiés dans le MAGASIN PITTORESQUE.*

GRAMMAIRE GÉNÉRALE ET HISTORIQUE

DE LA LANGUE FRANÇAISE

Tableau complet de la formation, des développements et des variations de notre idiome national depuis son origine jusqu'à nos jours; par M. P. POITEVIN, auteur du *Cours théorique et pratique de langue française*, et du *Nouveau Dictionnaire universel*.

Deux vol. in-8° de 500 à 600 pages. — Prix de chaque volume, 7 fr. 50 c.

VOYAGEURS ANCIENS ET MODERNES

Choix des relations de Voyages les plus intéressantes et les plus instructives, depuis le cinquième siècle avant Jésus-Christ jusqu'au dix-neuvième siècle; avec biographies, notes et indications iconographiques, par M. Éd. CHARTON, rédacteur en chef du *Magasin pittoresque*.

Cet ouvrage, couronné par l'Académie française dans sa séance du 20 août 1857, a été recommandé par la Commission spéciale du Ministère de l'Instruction publique pour être donné en prix dans les Lycées.

Prix de chaque volume broché, pour Paris..... 6 fr.
 Prix de l'ouvrage complet, 4 volumes..... 24

Cette collection illustrée forme quatre volumes grand in-8°, et contient un grand nombre de gravures, environ 400 par volume, donnant la représentation fidèle des pays décrits par les voyageurs : cartes, portraits, médailles, monuments, peintures, sculptures, costumes, scènes de mœurs, animaux, plantes, paysages, etc. — On peut aussi se procurer l'ouvrage par fascicules de 100 pages, formant le quart d'un volume, au prix de 1 fr. 50 cent. le fascicule. — *Les gravures ont été exécutées spécialement pour cet ouvrage.*

HISTOIRE DE FRANCE ILLUSTRÉE

DEPUIS LES TEMPS LES PLUS ANCIENS JUSQU'À NOS JOURS

D'APRÈS LES DOCUMENTS ORIGINAUX ET LES MONUMENTS DE L'ART DE CHAQUE ÉPOQUE

Par MM. Henri BORDIER et Édouard CHARTON.

2 volumes in-8° de 600 pages chacun, à deux colonnes, ornés de 800 gravures. DEUXIÈME ÉDITION, REVUE, CORRIGÉE ET AMÉLIORÉE.

Prix de chaque volume, pour Paris..... 7 fr. 50 c.
 Prix de l'ouvrage complet, pour Paris..... 15 fr.

On peut se procurer l'ouvrage par fascicules de 18 ou 19 feuilles de 8 pages chacune, formant le quart d'un volume ou le huitième de l'ouvrage, au prix de 1 fr. 90 c. pour Paris.

Cet ouvrage a été recommandé par la Commission spéciale du Ministère de l'Instruction publique pour être donné en prix dans les Lycées.

ALBUM DU MAGASIN PITTORESQUE

1 VOL. GR. IN-8°, CARTONNÉ AVEC LUXE, DORÉ SUR TRANCHE.

L'ALBUM DU MAGASIN PITTORESQUE contient cent gravures choisies dans la collection, imprimées à part avec soin, sans texte au verso, sur papier supérieur, avec encre de première qualité, et à la presse à double touche. — Prix 15 fr.

LES VRAIS ROBINSONS

NAUFRAGES, SOLITUDES, VOYAGES

Par MM. FERDINAND DENIS et VICTOR CHAUVIN, illustrés par YAN' D'ARGENT.

Un magnifique volume grand in-8°, imprimé avec soin sur très-beau papier, illustré de LXXXIX gravures exécutées par les artistes du *Magasin pittoresque*, représentant les scènes les plus dramatiques de l'ouvrage. — Prix, pour Paris : broché 15 fr., relié et doré sur tranche, 18 francs.

MÉMOIRES SUR LA CHINE

Par LE C^{TE} D'ESCAVRAC DE LAUTURE.

Cet ouvrage, plein de renseignements entièrement nouveaux, sera livré au public par cahiers successifs; ses sept parties ou cahiers formeront un fort volume in-4°, orné d'environ 120 gravures sur bois exécutées presque toutes d'après des peintures chinoises, et de plus de 40 cartes.

Prix 30 francs, payables en recevant le premier cahier,

L'ouvrage est en cours d'exécution; — le premier cahier est en vente.

EXTRAIT DU CATALOGUE

DE LA

LIBRAIRIE L. HACHETTE ET CIE,

BOULEVARD SAINT-GERMAIN, 77.

PUBLICATIONS ILLUSTRÉES.

FORMAT IN-FOLIO.

Cervantès Saavedra (Miguel de) : *l'Ingénieur Hidalgo don Quichotte de la Manche*, traduit par Louis Viardot. Édition de grand luxe, contenant 376 dessins de Gustave Doré, gravés sur bois par Pisan. 2 magnifiques volumes, cartonnés richement. 160 fr.

Chateaubriand (de) : *Atala*, édition de grand luxe, avec 44 dessins de Gustave Doré (30 grandes compositions tirées à part, et 14 autres belles gravures insérées dans le texte). 1 magnifique volume, cartonné richement. 60 fr.

Dante Alighieri : *l'Enfer*, édition de grand luxe, contenant la traduction française de P.-A. Fiorentino, le texte italien, et 76 grandes compositions de Gustave Doré, gravées sur bois et tirées à part. 1 magnifique volume, cartonné richement. 100 fr.
Le même ouvrage, texte italien seul, également illustré des 76 grandes compositions de Gustave Doré. Un magnifique volume. Cartonné richement. 150 fr.

FORMAT IN-4°.

Baric. *Martin Landor, ou la Musique enseignée aux enfants*, par Kroknotzki. 1 volume contenant 16 planches dessinées par Barie, tirées en couleur par Silbermann. Cartonné. 5 fr.

Bertall : *les Infortunes de Touche-à-Tout*. Histoires amusantes pour les petits enfants. 1 volume contenant 24 planches coloriées. Cartonné. 3 fr.

Delbrück (Jules) : *les Récréations instructives*, sur les animaux, les arts, les métiers, l'agriculture, l'industrie, les sciences, et autres sujets variés, accompagnées d'images synoptiques coloriées, de rondes enfantines ou chansonnettes, musique notée pour voix d'enfants, avec accompagnement de piano pour les petites mains. 4 séries formant chacune 1 volume.

Chaque volume se vend séparément, broché, 12 fr.
 La reliure en percaline gaufrée, tranches jaspées, se paye en sus, par série, 1 fr. 75 c.; en percaline gaufrée, titre doré, tranches dorées, 2 fr. 75 c.; en percaline rouge, plats et dos en or, tranches dorées, 3 fr. 75 c.

Histoire populaire de la France. L'Histoire populaire de la France, publiée en 212 livraisons à 10 centimes, de 8 pages chacune, forme 4 volumes grand in-8°, illustrés de 1358 vignettes. Chaque volume, broché, 6 fr.

On peut se procurer l'ouvrage par livraisons ou par volumes.
 Chaque volume se vend séparément.
 La reliure en percaline gaufrée se paye en sus : avec tranches jaspées, 1 fr. 50 c.; avec tranches dorées, 2 fr.; en percaline rouge, plats en or, tranches dorées, 3 fr.
 La reliure de deux volumes en un se paye : avec tranches jaspées, 2 fr.; avec tranches dorées, 3 fr.; en percaline rouge, plats en or, tranches dorées, 4 fr.

Lamartine (Alph. de) : *Graziella*, édition de grand luxe, avec 35 grandes compositions d'Alfred de Curzon, gravées sur bois et tirées

- à part, et 9 vignettes insérées dans le texte. 1 volume grand in-8°, richement cartonné. 25 fr.
- Laujon** (Léon de) : *Contes et Légendes*, illustrés de nombreuses vignettes sur bois par Gustave Doré, Bertall, etc. 1 vol. Broché. 10 fr.
- L'Épine** (Ern. de) : *la Légende de Croque-Mitaine*. 1 beau volume illustré de 120 vignettes par Gustave Doré. 15 fr.
Cartonné en percaline gaufrée dorée. 18 fr.
- Manuel** : *Histoire du capitaine Castagnette*. 1 volume illustré de 43 vignettes sur bois par G. Doré. 6 fr.
Cartonné en percaline gaufrée dorée. 8 fr.
- Trim** : *Albums* pour les enfants de 3 à 6 ans, coloriés et cartonnés :
- A B C Trim*, alphabet enchanté, illustré par Bertall. 3 fr.
  - La Poupée*. 3 fr.
  - Le Calcul amusant*, illustré par Bertall. 3 fr.
  - Les Défauts horribles*, illustrés par Jundt : 3 vol. à 3 fr.
    - I. Gourmands et malpropres.
    - II. Menteurs, envieux, curieux, criards et trépignards.
    - III. Le poltron.
  - Les Bêtes*, cours d'histoire naturelle et de morale, illustré par Bertall. 3 fr.
  - Pierre l'Ébouriffé*, joyeuses histoires et images drolatiques, traduit de l'allemand du docteur Hoffmann, sur la 360e édit. 3 fr.
  - Histoire comique et terrible de Loustic l'Espiegle*, illustrée par Bertall. 3 fr.
  - Histoire de Jean-Jean Gros-Pataud*, illustrée par Pelloy. 3 fr.

FORMAT GRAND IN-8°.

On peut se procurer les volumes qui suivent, soit cartonnés en percaline, soit en demi-reliure chagrin, tranches dorées, au prix de 4 fr.

- About** (Edm.) : *le Roi des montagnes*, édition illustrée de 158 vign. par G. Doré. 1 vol. Br. 10 fr.
- Biard** : *Deux Ans au Brésil*. 1 vol. illustré de 200 vignettes par Riou. Broché. 10 fr.
- Burton** (le capitaine) : *Voyage aux grands lacs de l'Afrique orientale*, traduit de l'anglais par madame H. Loreau. 1 volume illustré de 40 vignettes. Broché. 20 fr.
- Dufferin** (lord) : *Lettres écrites des régions polaires*, et traduites de l'anglais avec l'autorisation de l'auteur, par F. de Lanoye ; ouvrage illustré de 25 vignettes sur bois et accompagné de 3 cartes. 1 volume tiré sur papier teinté. Broché. 10 fr.
- Figuié** (L.) : *la Terre et les Mers*, ou *Description physique du globe*. 1 beau volume contenant 170 vignettes sur bois par Karl Girardet, Lebreton, etc., et 20 cartes. 10 fr.
- *La Terre avant le déluge*, ouvrage contenant 25 vues idéales de paysages de l'ancien monde, dessinées par Piou, 325 autres figures et 8 cartes géologiques coloriées. 3e édition, considérablement augmentée. 1 vol. Br. 10 fr.
- *Le Savant du foyer*, ou notions scientifiques sur les objets usuels de la vie. Ouvr. illustré, à l'usage de la jeunesse. 2e éd. 1 v. Br. 10 fr.
- *Les Grandes Inventions scientifiques, industrielles et artistiques* des temps anciens et modernes. Édition illustrée de 220 grav. sur bois. 1 vol. Broché. 10 fr.
- Gumpert** (madame Thècle de) : *le Monde des enfants*, contes moraux, trad. de l'allemand, avec l'autorisation de l'auteur, par M. Malaure, professeur au lycée de Tours, et illustrés de 125 vignettes sur bois dessinées par Jundt. 1 vol. tiré sur papier teinté. Br. 10 fr.

- Lamartine** (Alph. de) : *Jocelyn*, éd. illustrée de 150 vign. 1 v. Br. 10 fr.
- Livingstone** (le Dr) : *Explorations dans l'intérieur de l'Afrique australe*, traduites de l'anglais, avec l'autorisation de l'auteur, par madame H. Loreau. 1 magnifique volume illustré de 45 gravures et de 2 cartes. Broché. 20 fr.

Nouveau Magasin des enfants (le). Quatre séries :

- Première série : 8 contes, par Charles Nodier, Stahl, Octave Feuillet, Balzac, E. de la Bédollière et J. Janin, illustr. de 350 vignettes par Meissonnier, Tony Johannot, Gérard Séguin, Bertall et Lorentz. 1 vol. Br. 10 fr.
- Deuxième série : 5 contes, par Ch. Nodier, G. Sand, Léon Gozlan, Alfred de Musset et Stahl, illustr. par Maurice Sand, Delaville, Tony Johannot et Bertall. 1 vol. Br. 10 fr.
- Troisième série : 3 contes, par Alexandre Dumas, P. de Musset et Édouard Ourliac, illustrés par Bertall, Gérard Séguin et Eug. Lacoste. 1 volume. Broché. 10 fr.
- Quatrième série : 2 contes, par Alex. Dumas et Alphonse Karr, illustr. par Bertall et Lorentz. 1 vol. Br. 10 fr.
- Saintine** (X.-B.) : *La Mère Gigogne et ses trois filles*, causeries et contes d'un bon papa sur l'histoire naturelle et sur les objets les plus usuels. 1 beau volume illustré de 171 vignettes par Foulquier et Faguet. Broché. 10 fr.
- *La Mythologie du Rhin*, illustrée par G. Doré. 1 vol. Br. 10 fr.
- *Le Chemin des Écoliers*, ouvrage illustré de 450 vignettes par G. Doré, etc. 1 vol. Broché. 20 fr.
- Sand** (George) : *Les Romans champêtres*. 2 séries :
- Première série : *la Mare au Diable*; *François le Champi*. 1 vol. Br. 10 fr.
- Deuxième série : *la Petite Fadette*; *André*; *la Fauvette du Docteur*. 1 vol. Broché. 10 fr.
- Taine** (H.) : *Voyage aux Pyrénées*. Magnifique volume, tiré sur pap. teinté, et illustré de 350 vign. sur bois, dessin. par G. Doré. Br. 20 fr.

DICTIONNAIRES DIVERS.

Dictionnaire de la Langue française, contenant : 1° pour la nomenclature : tous les mots qui se trouvent dans le Dictionnaire de l'Académie française, et tous les termes usuels des sciences, des arts, des métiers et de la vie pratique; 2° pour la grammaire : la prononciation de chaque mot figurée, et, quand il y a lieu, discutée; l'examen des locutions, des idiotismes, des exceptions, et, en certains cas, de l'orthographe actuelle, avec des remarques critiques sur les difficultés et les irrégularités de la langue; 3° pour la signification des mots : les définitions; les diverses acceptions rangées dans leur ordre logique, avec de nombreux exemples tirés des auteurs classiques et autres : les synonymes principalement considérés dans leurs relations avec les définitions; 4° pour la partie historique : une collection de phrases appartenant aux anciens écrivains, depuis les premiers temps de la langue française jusqu'au seizième siècle, et disposées dans l'ordre chronologique à la suite des mots auxquels elles se rapportent; 5° pour l'étymologie : la détermination ou du moins la discussion de l'origine de chaque mot, établie par la comparaison des mêmes formes dans le français, dans les patois et dans l'espagnol, l'italien et le provençal ou langue d'oc; par E. Littré, de l'Institut (Académie des inscriptions et belles-lettres). 2 vol. très-grand in-4°.

Ce dictionnaire se composera d'environ 25 livraisons. Chaque livraison comprend 20 feuilles d'impression (160 pages), et coûte 3 fr. 50 c. Les huit premières livraisons sont en vente; les livraisons suivantes paraîtront à des époques rapprochées.

Prix de la première partie du tome 1er, comprenant les lettres A, B et C. 1 volume de 944 pages. Broché. 22 fr.

Dictionnaire des Synonymes de la langue française, avec une introduction sur la théorie des synonymes, par M. Lafaye, professeur de philosophie et doyen de la Faculté des lettres d'Aix. Ouvrage qui a obtenu de l'Institut le prix de linguistique en 1843 et 1858. 2e édition. 1 volume grand in-8° de près de 1200 pages. Broché. 15 fr.

Le cartonnage en percaline gaufrée se paye en sus 2 fr. 25 c.; la demi-reliure en chagrin, 3 fr. 50 c.

Dictionnaire des Sciences philosophiques, publié par une société de professeurs de philosophie et de savants, sous la direction de M. Ad. Franché, membre de l'Institut, professeur au Collège de France. 6 forts vol. in-8°. Brochés. 55 fr.

La demi-reliure en chagrin se paye en sus 12 fr.

Dictionnaire universel de la Vie pratique à la ville et à la campagne, contenant toutes les notions d'utilité générale, tous les renseignements usuels et toutes les applications journalières, en matière : 1° de religion, d'éducation, de conduite dans la vie et de savoir-vivre; 2° de droit et de législation, d'administration publique, de placement de fonds et d'assurances; 3° de médecine, d'hygiène et d'art vétérinaire; 4° d'agriculture, de silviculture et d'horticulture, d'arpentage, de levée des plans et de drainage; 5° d'industrie et de commerce; 6° d'économie domestique, de cuisine, d'aménagement, d'habillement, de ménage; 7° d'exercices de corps, de chasse, de pêche et de jeux de toute espèce. — Ouvrage rédigé avec le concours d'ecclésiastiques, de juristes, d'économistes, de médecins, de vétérinaires, d'agronomes, d'ingénieurs, d'hommes de lettres et de savants; par M. Belèze, ancien élève de l'École normale supérieure. 2e édition. 1 beau volume grand in-8° de plus de 1800 pages, imprimé en petits caractères et sur deux colonnes. Broché. 21 fr.

Le cartonnage en percaline gaufrée se paye en sus 2 fr. 25 c.

La demi-reliure en chagrin, 4 fr.

La demi-reliure en chagrin, avec tranches et gardes-peignes, 5 fr.

Dictionnaire universel des Sciences, des Lettres et des Arts, comprenant : 1° POUR LES SCIENCES : I. Les sciences métaphysiques et morales. — II. Les sciences mathématiques. — III. Les sciences physiques et les sciences naturelles. — IV. Les sciences médicales. — V. Les sciences occultes. — 2° POUR LES LETTRES : I. La grammaire. — II. La rhétorique. — III. La poétique. — IV. Les études historiques. — 3° POUR LES ARTS : I. Les beaux-arts et les arts d'agrément. — II. Les arts utiles. — Rédigé avec la collaboration d'auteurs spéciaux, par M. Bouillet, inspecteur général de l'instruction publique, officier de la Légion d'honneur, chevalier de l'ordre de Charles III d'Espagne. Nouvelle édition. Ouvrage dont l'introduction dans les écoles est autorisée par le ministre de l'instruction publique. 1 beau vol. de 1750 pag. gr. in-8°, pouvant se diviser en deux parties. Broché. 21 fr.

Le cartonnage en percaline gaufrée se paye en sus 2 fr. 25 c.

La demi-reliure en chagrin, 4 fr.

La demi-reliure en chagrin, avec tranches et gardes-peignes, 5 fr.

Dictionnaire universel d'Histoire et de Géographie, contenant : 1° l'Histoire proprement dite; 2° la Biographie universelle; 3° la Mythologie; 4° la Géographie ancienne et moderne; par M. Bouillet. Ouvrage recommandé par le Conseil de l'instruction publique, et approuvé par Monseigneur l'archevêque de Paris. Nouvelle édition entièrement refondue. Un beau volume de plus de 2000 pages grand in-8°, pouvant se diviser en deux parties. Broché. 21 fr.

Le cartonnage en percaline gaufrée se paye en sus 2 fr. 25 c.

La demi-reliure en chagrin, 4 fr.

La demi-reliure en chagrin, avec tranches et gardes-peignes, 5 fr.

Dictionnaire universel des Contemporains, contenant toutes les personnes notables de la France et des pays étrangers, avec leurs noms, prénoms, surnoms et pseudonymes, le lieu et la date de leur naissance, leur famille, leurs débuts, leur profession, leurs fonctions successives, leurs grades et titres, leurs actes publics, leurs œuvres, leurs écrits et les indications bibliographiques qui s'y rapportent, les traits caractéristiques de leur talent, etc. Ouvrage rédigé et tenu à jour avec le concours d'écrivains et de savants de tous les pays, par M. G. Vapereau, ancien élève de l'École normale, ancien professeur de philosophie, avocat à la Cour impériale de Paris. 3e édition entièrement refondue. 1 vol. grand in-8°, avec un nouveau supplément. Broché. 35 fr.

Le cartonnage en percaline gaufrée se paye en sus 2 fr. 25 c.

La demi-reliure en chagrin, 4 fr.

La demi-reliure en chagrin, avec tranches et gardes-peignes, 5 fr.

ΟΣΟΙ ΕΠΙΘΥΜΟΥΣΙ ΝΑ ΥΠΑΓΩΣΙΝ ΕΚ ΠΑΡΙΣΙΩΝ
ΕΙΣ ΑΘΑΝΑΙΟΝ ΑΠΕΥΘΥΝΘΗΤΩΣΑΝ ΔΙΑ ΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
ΕΙΣ ΤΟ boulevard des Italiens, ἀριθ. 4.

SOUTH EASTERN RAILWAY

En correspondance avec le Chemin de fer du Nord.

AGENCE A PARIS, 4, BOULEVARD DES ITALIENS.

PARIS A LONDRES en 10 heures.

Par la voie de Boulogne et Folkestone.

Arrivée aux stations London-Bridge et Charing-Cross.

PARIS A LONDRES en 10 heures 3/4.

Par la voie de Calais et Douvres (Malles-Postes).

2 départs par jour : matin et soir.

NOTA. — Pour éviter la visite de la Douane en route, par la voie de Calais et Douvres, il est recommandé à Messieurs les Voyageurs de faire enregistrer leurs bagages « via South Eastern Railway ».

PARIS A LONDRES, 1re, 2e et 3e classes.

Par la voie de Boulogne et Folkestone (service de nuit).

Pour renseignements, prospectus, billets directs simples et aller et retour, s'adresser à l'Agence de la Compagnie, n° 4, boulevard des Italiens, qui se charge aussi des transports pour toute l'Angleterre, grande et petite vitesse. (Voir le Tarif de la Compagnie.)

ΑΓΙΟΒΑΣΙΛΕΙΑΤΙΚΑ
ÉTRENNES

TAHAN

FOURNISSEUR BREVETÉ DE L'EMPEREUR
PARIS, rue de la Paix, en face la place du nouvel Opéra.

ΓΑΜΗΛΙΑ ΔΩΡΑ — CORBEILLES DE MARIAGE

ΔΩΡΑ ΔΙΑ ΓΑΜΟΝ — CORBEILLES DE MARIAGE

Volière, avec fleurs et poissons, exécutée par Tahan.

ΚΛΟΥΒΙ ΜΕΤΑ ΑΝΘΩΝ ΚΑΙ ΙΧΘΥΩΝ,
ἔργον τοῦ Ταχάν.

Coffrets, Porte-fleurs, etc., Objets d'Étagères,

OBJETS D'ART

Τὰ καλλιτεχνικώτερα εἶδη τῶν Παρισίων.
ΔΩΡΑ ΔΙΑ ΜΕΛΛΟΝΥΜΦΟΥΣ

Ο ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΣ ΔΥΧΝΩΝ (ΛΑΜΠΑΙΣ)
ΕΙΣ ΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΩΤΕΡΟΝ ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ
ΩΡΑΙΑ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΤΟΥ.

MAISON NEUBURGER

2 bis et 4, RUE VIVIENNE,

Fournisseur de la Marine impériale.

LAMPES MARCHANT DOUZE HEURES SANS ÊTRE REMONTÉES.
ΛΑΜΠΑΙΣ ΦΩΤΙΖΟΥΣΑΙ ΕΠΙ ΔΩΔΕΚΑ ΩΡΑΣ ΧΩΡΙΣ ΚΟΡΡΩΣΜΑ.

BRONZES D'ART ET IMITATION.

LEMONON AINÉ, SUCCESEUR,

FABRIQUE DE LAMPES,

Lustres, Suspensions, Appareils de Billards, Pendules, Candélabres, Galeries de feu, Flambeaux, Bronzes d'art, etc.

EIXMAN

ΧΡΥΣΟΧΟΟΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ Α'

EN ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ, 13, BOULEVARD DES CAPUCINES

Ὁ Κύριος Εἷχμαν χρυσοχός τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως
Γεωργίου τοῦ Α' ἔχει τὸ κατάστημά του εἰς τὸ κεντρικώτερον μέρος τῶν
Παρισίων, πλησίον τοῦ Grand-Hôtel ἀπέναντι τοῦ νέου Grand-Opéra,
εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα τῆς οἰκίας τοῦ Taban. Ὁ Κ. Εἷχμαν μὴ ἔχων
τὰ ἔξοδα πολυτέλους διατηρήσεως ἰσογείου καταστήματος πωλεῖ ΔΕΚΑ
ΠΕΝΤΕ ΜΕΧΡΙΣ ΕΙΚΟΣΙ ΤΟΙΣ ΕΚΑΤΟΝ ΕΥΘΗΝΟΤΕΡΟΝ
τῶν ἄλλων χρυσοχῶν τῆς rue de la Paix καὶ τοῦ Palais-Royal.

J. HEIMANN

Joillier-Bijoutier

DE SA MAJESTÉ LE ROI DES HELLÈNES

13, BOULEVARD DES CAPUCINES, 13,

Au deuxième étage au-dessus de l'entresol.

PARIS

Συνιστῶμεν εἰς τοὺς ὁμογενεῖς τὸ κατάστημα τοῦτο, καθὼ ἐκ τῶν
περιεργότερων τῶν Παρισίων. Τιμαὶ λίαν συμφέρουσαι.

Rue Richer, n° 19.

SOCIÉTÉ DE LA VIEILLE-MONTAGNE

19, rue du Helder, à Paris

OBJETS D'ART, IMITATIONS DE BRONZE

La *Vieille-Montagne* a, dans ses magasins de la rue Richer, 19, de
vastes salles consacrées à l'**Exposition permanente** et à la **Vente**
de tous les produits de l'industrie, des imitations de bronze, comme
Statues, Groupes, Lustres, Statuettes, Candélabres, Pendules,
Flambeaux et tous les objets de fantaisie d'art.

Cet entrepôt des meilleurs et des plus nouveaux produits de la
fabrication parisienne donne à l'acheteur toute garantie sur l'excel-
lente exécution de l'objet et sur le prix, que l'intérêt de la Société
recommande de fixer le plus bas possible.

ZINC ESTAMPÉ

Ornements d'architecture, Lucarnes, Épis, Girouettes, Marqui-
ses, etc.

USTENSILES DE MÉNAGE

Baignoires, Bains de pieds, Brocs, Seaux à toilette.

ZINC PERFORÉ

Pour garnitures de croisées, fermeture et aération des apparte-
ments, des établissements de bains, etc.

GRILLAGES & TREILLAGES EN FIL DE ZINC

Tous les prix marqués en chiffres connus.

Salles ouvertes de 9 heures du matin à 5 heures du soir.

Ο ΚΑΛΛΙΤΕΡΟΣ ΡΑΠΤΗΣ

ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

The best tailor of Paris

Il più elegante sartore di Parigi

Premier tailleur de Paris

RENARD

2, boulevard des Italiens, 2

ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΝ ΔΙ' ΑΥΤΟΓΡΑΦΙΑΝ.

Prensa Ragueneau para copiar.

Torchietto autografo.

Autographische Presse.

PATENT AUTOGRAPHIC PRESS, or portable.

PRESSE AUTOGRAPHIQUE RAGUENEAU.

QU'EST-CE QUE LA PRESSE RAGUENEAU

QUI SE VEND RUE JOQUELET, 10, A PARIS?

C'est une petite presse autographique portative, avec laquelle on peut imprimer soi-même, PARTOUT, même en voyage et sans connaître la lithographie, toute espèce d'écrits, de tableaux, de dessins, de plans, et cela sans caractères d'imprimerie, PROMPTEMENT, FACILEMENT, ÉCONOMIQUEMENT, ET A AUTANT D'EXEMPLAIRES QU'ON VEUT.

Après qu'on a tiré on passe une éponge sur l'empreinte, qui disparaît, et la planche est prête de nouveau à servir durant toute la vie. La PRESSE RAGUENEAU sert encore à copier les lettres sur registres ou feuilles volantes.

Le plus petit format a les deux tiers du poids, la forme et la grosseur de l'Annuaire Firmin Didot.

On trouve l'INSTRUCTION nécessaire dans une jolie boîte à clef qui contient la PRESSE RAGUENEAU. — PRIX, AVEC TOUS LES ACCESSOIRES, FORMAT DE :

18 c. sur 26 (in-8°).	65 fr.	26 c. sur 38 (cour.)	110 fr.
22 — 30 (in-4°).	75	27 — 42 (écu).	120
23 — 33 (écolier).	85	30 — 45 (carré).	135
23 — 36 (tellière).	95	35 — 48 (gr.-raisin).	150

NOUVELLE PRESSE RAGUENEAU, copiant en une minute cinq à dix lettres à la fois sur registre ou feuilles volantes; prix, avec registre, accessoires et jolie boîte : 22 fr.; sans boîte : 16 fr. — ROULEAU VOYAGEUR, prompt copiste : 5 fr. — PRESSE A COPIER A VIS, en fonte : 20 à 35 fr. — En fer forgé : de 55 à 85 fr. — PRESSE TIMBRE SEC, à levier, avec cachet gravé pour têtes de lettres, etc., de 10 à 25 fr.

Envoi contre mandat sur la poste ou à vue sur Paris, sur demande affranchie, pour la Province et l'Étranger. (Remises en nombre pour l'exportation).

ALBUMS POUR PHOTOGRAPHIES.

LENÈGRE,

PARIS. — 35, RUE BONAPARTE.

ἌΛΜΠΟΥΜΣ διὰ φωτογραφικὰς εἰκόνας, 40 τοῖς % εὐθηνότερον τῶν ἄλλων καταστημάτων. Ἄπαντα τὰ εἶδη εἰσὶ καλλίστης ποιότητος.

ΛΕΝΕΓΡΕ

35, RUE BONAPARTE, ΕἰΣ ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ.

Βιβλιοδετεῖον ἐκ τῶν ἀρίστων.

RELIURE DE TOUTE ESPÈCE.

Χαρτοφυλάκια παντὸς εἶδους, Portefeuilles, Carnets, Buvards, Serviettes, etc. — Νομισματοφυλάκια (Porte-Monnaie). — Albums pour timbres-poste, Ἄλμπουμς διὰ συλλογὰς γραμματοσήμων.

Exécution PARFAITE et à bon marché.

M. Lenègre est le relieur de l'Almanach national de la Grèce.

Ὁ Κ. Λενέγρε εἶναι ὁ βιβλιοδέτης τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου.

ΕΘΝΙΚΟΝ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

1865

ΕΤΟΣ Ε'

Χρυσοδεμένον, καὶ περιέχον δώδεκα θέσεις διὰ φωτογραφικὰς εἰκόνας (ἀναπληροῦν οὕτω τὰ συνήθη ἄλμπουμία, λευκώματα, [albums pour photographies]), εἴκοσι περίπου τυπογραφικὰ φύλλα κειμένου ἤτοι ἐπέκεινα τῶν 300 σελίδων εἰς 8^{ον}, καὶ ὑπὲρ τὰς ΕΚΑΤΟΝ εἰκόνας καὶ εἰκονογραφίας.

Τιμᾶται φράγκων δώδεκα καὶ ἡμίσεις.

Ὅστις πέμψει τῷ ἐκδότη φράγκα δώδεκα διὰ γραμματοσήμου (timbres-poste) ὁποιοῦδήποτε ἔθνους ἢ διὰ γραμματίου τοῦ Γαλλικοῦ ταχυδρομείου (mandat de poste) ἢ διὰ συναλλάγματος ἐπὶ τῶν πόλεων Παρισίων, Μασσαλίας, Λονδίνου, Μαγκεστρίας, Λίβερπουλ, Βιέννης καὶ Τεργέστης, θέλει λάβει ΑΝΕΞΟΔΩΣ τὸ Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ 1865 ἔτους.

Αἱ πρὸς τὸν ἐκδότην τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου ἐπιστολαὶ στέλλονται προπληρωμέναι καὶ ἐπιγράφονται à M. l'Administrateur de l'Almanach national de la Grèce, 19, rue des Saints-Pères, ἢ πρὸς τὸν Κ. Βρετὸν, 8, rue Miroménil, Paris.

Ὅστις πέμψει τῷ ἐκδότη τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου τὸ ἀντίτιμον δέκα ἕξ ἀντιτύπων τοῦ Ἐθ. Ἡμ. ἤτοι φράγκα διακόσια θέλει λάβει ΔΟΡΕΑΝ ἓν ἀντίτυπον τοῦ Ἡμερολογίου τοῦ 1865, φρ. 12 καὶ 50 εἰ., ἐν ἀντ. τῶν Νέων Ἀθηνῶν, φρ. 20, ἐν ἀντ. τοῦ χρονολογικοῦ χαρτοφυλακίου (agenda) τοῦ ἔτους 1865, φρ. 3, ἐν ἀντ. χρυσοδεμένον τῶν Λυρικῶν τοῦ Χρηστοπούλου, φρ. 2, ἐν ἀντ. τῶν τετραγλώσσω διαλόγων (Ἐλ. Γαλ. Ἀγ. καὶ Ἴτ.), φρ. 5, καὶ ἐν ἀντ. ὠραίας χρωματισμένης λιθογραφίας, le Grec moderne, φρ. 8, τὸ ὅλον ὑπὲρ τὰ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑ ΦΡΑΓΚΑ.

ΛΥΡΙΚΑ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΥ.

(Ἐρωτικὰ καὶ Βαγκιακά).

Β'. Ἐκδόσις τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου.

*Ἐν τομίδιον 146 σελίδων εἰς 32ον χρυσοδεμένον. Τιμᾶται φράγκων δύο.

Χρονολογικὸν Χαρτοφυλάκιον (agenda) τοῦ ἔτους 1856, λίαν χρήσιμον εἰς πᾶσαν τάξιν ἀνθρώπων ἀλλ' ἰδίως εἰς τὴν ἐμπορικὴν. — Τιμᾶται φράγκων τριῶν καὶ πωλεῖται· ἐν Παρισίοις εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου, ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ φωτογράφῳ Κ. Κωνσταντίνῳ, ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὰ τοῖς ἀδελφοῖς ΚΚ. Δεπάστα (εἰς Γαλατᾶ), ἐν Σμύρῃ παρὰ τῷ Κ. Ζαχαρίᾳ, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ παρὰ τῷ Κ. Θεολόγῃ, ἐν Γαλαζίῳ παρὰ τοῖς ἀδελφοῖς ΚΚ. Γρούμπου, ἐν Κερκύρᾳ παρὰ τῷ Κ. Παπανικόλα, ἐν Τεργέστη παρὰ τῷ Κ. Βυζαντίῳ, ἐν Λονδίῳ, παρὰ τῷ Κ. Davies, Finch Lane, 1, Cornhill, ἐν Μαγχεστρίᾳ παρὰ τῷ Κ. Μαξίμῳ.

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ.

*Ὁ ἀγοράζων ἐπὶ μετρητοῖς δώδεκα ἀντίτυπα τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου ἢ τῶν Λυρικῶν τοῦ Χρηστοπούλου ἔχει ἔκπτωσιν εἴκοσι τοῖς ἑκατόν (20 τοῖς 0/0)· ὁ ἀγοράζων ἑκατόν ἀντίτυπα ἔχει ἔκπτωσιν τριάκοντα τοῖς ἑκατόν (30 τοῖς 0/0).

*Ἐπὶ τῶν Χρονολογικῶν Χαρτοφυλακίων γίνεται ἔκπτωσις δέκα πέντε τοῖς ἑκατόν (15 τοῖς 0/0) δι' ἑκάστην δωδεκάδα.

*Ἡ ἐπὶ τῆς τρίτης ἐκδόσεως τῶν Νέων Ἀθηναίων ἔκπτωσις εἶναι τριάκοντα τοῖς ἑκατόν (30 τοῖς 0/0).

Πᾶσα ἀγορὰ γίνεται ἐπὶ μετρητοῖς.

Ο ΕΛΛΗΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ.

LE GREC MODERNE.

Λαμπρὰ λιθογραφία χρωματισμένη τοῦ περιφήμου ζωγράφου Dupré, ὕψους μὲν 65 ἑκατοστῶν πλάτους δὲ 50 ἑκατοστῶν.

Πωλεῖται ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ φωτογράφῳ Κ. Κωνσταντίνῳ, ὁδὸς Αἰόλου, ἀριθ. 20, παρὰ τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Ἀνατολῆς, hôtel d'Orient. Τιμᾶται φράγκων ὀκτὼ.

Πωλῶνται παρὰ τῷ αὐτῷ καὶ τὰ ἐξῆς βιβλία·

1. Περιγραφή τῆς Βουλγαρίας, γαλλιστί. φράγκων 5
2. Βιογραφία τοῦ Γκίλφορντ, ἑλληνιστί καὶ ἰταλιστί. φρ. 4
3. Αἰκατερίνη Εἰρηνοποιός, ποίημα πινδαρικό, συντεθὲν εἰς ἀρχαίαν ἑλληνικὴν γλῶσσαν παρὰ τοῦ Κόμητος Γκίλφορντ. φρ. 1
4. Βιογραφία Ἀνδρέου Μουστοζύδη, ἰταλιστί. φρ. 2
5. Εἰκόνες τῆς ἐν Παρισίοις Ῥωσο-Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. φρ. 10
6. Οἱ Νεώτεροι Ἑλληνες, γαλλιστί. φρ. 1
7. Οἱ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντες πέντε τόμοι τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου (ἔτη 1861, 1862, 1863, 1864 καὶ 1865) ἴδε σελ. 17, 18, 35, 36, 37, 38, 39 καὶ 40 τῶν εἰδοποιήσεων (annonces) τοῦ παρόντος ἡμερολογίου.
8. Αἱ Νεαὶ Ἀθηναί (ἴδε σελ. 40 τῶν εἰδοποιήσεων τοῦ παρόντος ἡμερολογίου).
9. Ξεναγὸς τῶν Ἀθηναίων, — Guide d'Athènes, — ἑλληνιστί καὶ γαλλιστί. φρ. 2
10. Σύμμικτα ἑλληνικά, γαλλιστί (ἦθη, ἔθιμα, ἱστορικά, γλωσσικά, γεωγραφικά, κ. τ. λ. τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος). φρ. 2
11. Λυρικά Χρηστοπούλου. φρ. 2
12. Χρονολογικὸν Χαρτοφυλάκιον (agenda) τοῦ ἔτους 1865. φρ. 3

Τὰ αὐτὰ βιβλία εὐρίσκονται καὶ παρὰ τῷ βιβλιοπώλῃ Κ. Willberg καὶ εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Πανδώρας.

ATHÈNES MODERNE,

ou

Description abrégée de la capitale de la Grèce, suivie du tableau des départs des bateaux à vapeur, du rapport entre les monnaies grecques et les monnaies étrangères, du tarif des voitures, etc.

Prix : 2 francs.

ΑΙ ΝΕΑΙ ΑΘΗΝΑΙ,

ΗΤΟΙ

Περιληπτική περιγραφή τῆς πρωτεύουσας τῆς Ἑλλάδος, μετὰ τῶν ἀναχωρήσεων τῶν ἀτμοπλοίων, τῆς ἀναλογίας τῶν Ἑλληνικῶν πρὸς τὰ ξένα νομίσματα, τῆς ἀστυνομικῆς διατιμῆσεως τῶν ἀμαξῶν, κτλ.

Τιμᾶται φράγκων δύο.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ. — Τῷ ἀναγνώστῃ, σ. 2. — Κλίμα, σ. 6. — Ἀρχαιότητες, σ. 12. — Περιληπτικὴ περιγραφή τῶν ἀρχαίων μνημείων τῶν Ἀθηνῶν, σ. 36. — Πίναξ τῶν ἀξιολογωτέρων λιψάνων τῆς ἀρχαίας γλυπτικῆς διατηρουμένων ἐν Ἀθήναις, σ. 50. — Ἐκκλησίαι, σ. 56. — Ἀγαθουργα καταστήματα, σ. 66. — Σχολεῖα, σ. 72. — Ἐπιστημονικαὶ Ἐταιρίαι, Τυπογραφεῖα, Ἐφημερίδες, κ. τ. λ., σ. 80. — Δημόσια οἰκοδομήματα ἢ περιληφθέντα εἰς τὰ προηγούμενα κεφάλαια, σ. 80. — Βιομηχανία, σ. 86. — Τὰ περιγῶρα, σ. 94. — Πρὸςθετοὶ πληροφορίαι, σ. 106. — Ἀναλογία τῶν ἑλληνικῶν πρὸς τὰ γαλλικὰ νομίσματα, σ. 112. — Ἀναλογία ξένων τινῶν νομισμάτων πρὸς τὴν ἀρχαίαν, σ. 112. — Μέτρα καὶ σταθμὰ, σ. 114. — Πίναξ ἀναχωρήσεων τῶν ἀτμοπλοίων, σ. 116. — Ἀστυνομικὴ διατιμῆσις περὶ μισθώματος τῶν ἀμαξῶν, σ. 120.

TABLE DES MATIÈRES. — Au lecteur, p. 3. — Le climat, p. 7. — Les antiquités, p. 13. — Anciens monuments d'Athènes, p. 37. — Indication des fragments de sculpture les plus remarquables conservés à Athènes, p. 51. — Églises, p. 57. — Établissements de bienfaisance, p. 67. — Ecoles, 73. — Sociétés savantes, imprimeries, journaux, etc., p. 81. — Edifices publics non compris dans les pages précédentes, p. 81. — Industrie, p. 87. — Les environs, p. 95. — Renseignements supplémentaires, p. 107. — Rapport des monnaies grecques avec la monnaie française, p. 113. — Quelques rapports de monnaies étrangères avec la drachme, p. 113. — Mesures et poids, p. 115. — Tableau des départs des bateaux à vapeur, p. 117. — Tarif des voitures, p. 121.

Ἰπουργεῖον ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν.
Ἀριθ. Πρ. 138.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ἰανουαρίου 1864.

Πρὸς τὸν Κύριον Μαρίνον Παπαδόπουλον Βρετόν.

Ἐλήφθησαν τὰ, διὰ τῆς ἀπὸ 24 Δεκεμβρίου παρελθόντος ἔτους ἀναφορᾶς ὑμῶν, πεμφθέντα εἰς τὸ ὕψ' ἡμᾶς ὑπουργεῖον πεντάκοσια πιντήκοντα ἀντίτυπα τοῦ παρ' ὑμῶν ἐκδοθέντος διγλώσσου ΞΕΝΑΓΟΓ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ, ἵνα διανεμηθῶσιν εἰς τὰ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα.

Δόντες ἤδη τὴν δέουσαν περὶ τῆς διανομῆς αὐτῶν διαταγήν, σὰς ἐκπράξομεν τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν διὰ τὴν ἀξίεπαινον ταύτην προσφορὰν.

Ὁ ὑπουργὸς
Π. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

HOTEL DE FAMILLE

MAISON DE CONFIANCE

PARIS. — RUE DES ÉCOLES, 54

En face du Collège de France et de la Sorbonne.

Cette Maison, placée au centre de toutes les Écoles, se recommande par son confortable et sa tranquillité. C'est un excellent milieu, où les Étudiants Grecs peuvent se perfectionner tous les jours dans la Langue française. — Chambres et logements de famille; — Table bien servie; — Soins de famille; — Prix modérés.

L'hôtel compte déjà d'excellents et nombreux Clients dans la Grèce.

ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΕΥΥΠΟΛΗΠΤΟΝ

ἐν ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ, ΟΔΟΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ (rue des Écoles), 54

*Ἀντικρυ τῶν Σχολῶν Collège de France et de la Sorbonne.

Δύω οὐσιώδη προσόντα συνιστῶσι τὴν οἰκίαν ταύτην, πρῶτον ἡ θέσις αὐτῆς, οὕσα πλησίον τῶν Σχολῶν, δεύτερον ἡ ἡσυχία ἣν εὐρίσκει τις ἐν αὐτῇ. Εἶναι τῶν καταλληλοτέρων καταστημάτων ὅπου οἱ Ἕλληνες σπουδασταὶ δύνανται καθημερινῶς νὰ τελειοποιῶνται εἰς τὴν σπουδὴν τῆς Γαλλικῆς· δωμάτια καὶ θάλαμοι ἐξαιρετὰ· τράπεζα πολυόψου καὶ παικίλη· περιποιήσεις οἰκογενειακαὶ· τιμαὶ μέτρια.

Τὸ κατάστημα τοῦτο (pension) ἀριθμεῖ μέχρι τοῦδε πολλοὺς καὶ διακεκριμένους Ἕλληνας σπουδαστάς.

Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ λάβῃ πληροφορίας διευθυνθήτω εἰς τὸ ἐνταῦθα Ἑλλ. προξενεῖον.

SERVICE DES PAQUEBOTS-POSTE

DE LA NAVIGATION A VAPEUR DU LLOYD AUTRICHIEN.

DÉPARTS DES PAQUEBOTS DE TRIESTE :

- Pour Constantinople, tous les samedis à 2 heures après-midi.
- » Alexandrie, le 5, le 12, le 20 et le 28 de chaque mois, à 10 heures du matin, par Corfou. Les départs du 5 et du 20 sont en correspondance directe avec les départs de la Company P. et O. de Suez à Bombay, et les départs du 12 et du 28 avec les bateaux pour Calcutta, la Chine, les Colonies hollandaises, et Manille. La communication avec l'Océanie, Maurice et la Réunion a lieu avec le départ du 28 du mois.
  - » Corfou, Syra, Athènes, la Candie, Chio, Smyrne, Metelino, Tenedos, les Dardanelles, Gallipoli, Galatz, Ibraïa, Sulina, Tulischa, Kustendje, Odessa, Varna, Burgas, Beyrouth, Calla, Jaffa, tous les samedis à 2 heures après-midi.
  - » Trapezonte, Samsun, Ineboli, Chypre, Rhodes, Sa'onique, Lagos, Cavalla et Volo, tous les deux samedis, à 2 heures après-midi.
  - » Ancône et les Iles Ionniennes, tous les mercredis, à 4 heures après-midi.
  - » Venise, tous les mardis, jeudis et samedis, à minuit.
  - » L'Istrie, tous les mardis et samedis, à 9 heures du matin, et tous les jeudis à 5 heures du matin.
  - » La Croatie, tous les mardis, à 9 heures du matin.
  - » La Dalmatie, tous les mardis à midi.
    - » » jeudis à 5 heures du matin.
    - » » samedis à midi.
  - » L'Albanie, tous les jeudis à 5 heures du matin.
    - » » samedis à midi.

N. B. Les marchandises destinées pour les Indes et l'Océanie doivent être affranchies à Trieste. Les marchandises pour Smyrne et la Syrie ne pourront être chargées qu'avec le bateau partant le mercredi pour Ancône, etc.
Pour les autres places du Levant, tous les samedis.

ΑΥΣΤΡΙΑΚΑ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ

ΤΟΥ ΛΟΪΔ.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚ ΤΕΡΓΕΣΤΗΣ :

- Διὰ Κωνσταντινουπόλεως, τὸ Σάββατον, ὥραν 2 μ. μ.
- » Ἀλεξανδρείαν, τὴν 5, 12, 20, καὶ 28 ἐκάστου μηνὸς, ὥραν 10 π. μ.
  - » Κερκυραν, Σύρον, Ἀθήνας, Κρήτην, Χιον, Σμύρνην, Μιτυληνήν, Τενεδον, Δαρανέλαϊα, Καλαίπολιν, Γαλατζίον, Βραϊλλαν, Σοφαινα, Τογάζα, Κοιγετζεζε, Ουσσέον, Βαρναν, Βηρυτόν, Καϊαφα, Ἰωπην, τὸ Σάββατον ἐκάστης ἐβδομάδος ὥραν 2 μ. μ.
  - » Τραπεζοῦντα, Σαμφοῦντα, Ἰνέμπολιν, Κύπρον, Ροδον, Θεσσαλονικίην, Βλαδον, κ. τ. λ., κατὰ δεκαπενθημερίαν, ἡμέραν Σάββατον, ὥραν 2 μ. μ.
  - » Ἀγκωνα καὶ Ἰονιοῦς Νησοῦς, τὴν τετάρτην ἐκάστης ἐβδομάδος, ὥραν 4 μ. μ.

.....
ΣΗΜ. Αἱ εἰς Σμύρνην καὶ Σύριαν ἀποστελλόμεναι πραγματεῖαι δὲν φορτιώνονται εἰμὴ ἐπὶ τῶν αἰμοπλοίων τῶν ἐκπλεόντων τὴν τετάρτην διὰ τὸν Ἄγκωνα.

Αἱ φορτώσεις διὰ τὰ ἄλλα μέρη τῆς Ἀνατολῆς γίνονται τὸ Σάββατον ἐκάστης ἐβδομάδος.

GRAND HOTEL DU LOUVRE

EN EXPLOITATION DEPUIS 1855.

SITUÉ DANS LE QUARTIER LE PLUS CENTRAL, DE PARIS

Rue de Rivoli et place du Palais-Royal.

600 chambres de 3 à 20 fr. — 60 salons de 4 à 20 fr. — Salle à manger richement décorée. — Table d'hôte à 6 heures. — Salons de restaurant. — Vins de choix. — Diners à la carte dans les salons et dans les appartements. — Salons de lecture, de conversation. — Salons pour les fêtes, pour les jeux, pour la musique. — Tous les journaux, toutes les publications. — Café. — Divans. — Billards. — Fumoirs. — Etablissement de bains. — Voitures dans l'hôtel. — Equipages de luxe. — Omnibus desservant toutes les gares de chemins de fer. — Boîte aux lettres. — Poste télégraphique de jour et de nuit. — Ateliers de photographie. — Personnel parlant toutes les langues.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΛΟΥΒΡ.

Ἐγκαθιδρύθη τὸ 1855.

GRAND HOTEL

OUVERT EN JUILLET 1862.

BOULEVARD DES CAPUCINES ET PLACE DU NOUVEL OPÉRA

Vis-à-vis la rue de la Paix et la place Vendôme.

700 chambres de 4 à 25 fr. — 70 salons de 5 à 30 fr. — Table d'hôte à 6 heures. — Salle à manger principale pouvant contenir plus de 300 personnes. — Grands salons pour déjeuner et dîner à la carte, ouverts aux habitants de l'hôtel et au public. — Déjeuner et dîner à la carte, dans les appartements. — Vins de premier choix. — Salons de lecture et de conversation, de fêtes, de jeux et de musique. — Salon-fumoir. — Journaux français et étrangers, publications universelles. — Café. — Divans. — Billards. — Bains (installation spéciale). — Voitures de remise. — Equipages de luxe. Omnibus desservant toutes les gares de chemins de fer. Personnel parlant toutes les langues. Interprètes. Renseignements de toutes sortes. Boîte aux lettres. Poste télégraphique ouvert jour et nuit.

Ce vaste Hôtel, situé dans le plus riche quartier de Paris, réunit à la fois ce que peuvent offrir les Progrès du Luxe et du Comfortable.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΓΡΑΝΤ ΟΤΕΛ.

(ΜΕΓΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ.)

Ἐγκαθιδρύθη τὸ 1862.

Ἀμφότερα κείνται εἰς τὰ κεντρικώτερα μέρη τῶν Παρισίων, περιέχουσι λουτρά, ἐστιατόρια, καφενεῖα, ἀναγνωστήρια, ἀμαρσοισαία, τηλεγραφεία, φωτογραφεία, κ. τ. λ. Τὸ ἡμερήσιον ἐνοίκιον τῶν δωματίων εἶναι εἰς μὲν τὸ Λουβρὸν ἀπὸ φράγκων τριῶν μέχρι εἰκοσι, εἰς δὲ τὸ Γράντ Ὅτελ ἀπὸ τεσσάρων μέχρι τῶν εἰκοσι πέντε. Τὸ μὲν Λουβρὸν κείται πλησίον τοῦ Παλῆ Ῥοιγῆλ καὶ τοῦ Κεραμεικοῦ (Γουλλέριε), τὸ δὲ Γράντ Ὅτελ κείται παρὰ τὰ Βουλεβάρια, τὰ πολυτελέστερα καφενεῖα καὶ τὸ Γράντ Ὅπερα, τὸ μέγα θέατρον τοῦ γαλλικοῦ μελοδραματός.

DE PARIS A CONSTANTINOPLE.

Depuis quelques années, la Compagnie des chemins de fer de l'Est a organisé un service à grande vitesse entre Paris, Munich, Vienne, les escales du Bas-Danube, Odessa et Constantinople. — Ce service vient de recevoir une amélioration sensible.

Le prix des places a été considérablement abaissé; ces prix sont de 446 fr. 45 c. pour la 1re classe et de 302 fr. 35 c. pour la 2e classe, au lieu de 495 fr. 95 c. et 351 fr. 85 c. Dans ce prix est compris la nourriture à bord des bateaux à vapeur. De plus, il est accordé 30 kilog. de bagages gratuits de Paris à Vienne, et 25 kilog. de Vienne à destination.

Cet itinéraire offre au voyageur l'avantage d'une courte traversée par mer, soit 23 heures seulement. De plus, il peut visiter Stuttgart, Munich, Salzbourg, Vienne, et le voyage en bateau à vapeur de Bazias à la mer Noire lui permet d'admirer la magnifique et historique vallée que baignent les eaux du Danube.

Le voyageur qui voudra se rendre directement à Constantinople devra partir de Paris à 8 h. 10 m. du soir, le samedi ou le mercredi, et, quelques heures après son arrivée, il trouvera à Vienne un train qui correspond à Bazias avec les bateaux à vapeur du Danube.

De cette manière, le trajet de Paris à Constantinople se fait en 5 jours et demi.

ΕΚ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΕΙΣ ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ

ΔΙΑ ΤΟΥ ΔΟΥΝΑΒΕΩΣ.

Α' θέσις 446 φράγκα 45 έκκοστά.

Β' θέσις 302 " 35 "

Εἰς τὰς τιμὰς ταύτας συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ τροφή ἐπὶ τῶν ἀτμοπλοίων.

Τὸ διὰ θαλάσσης ταξίδιον εἶναι μόνον εἴκοσι τριῶν ὥρῶν.

Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ υπάγῃ κατ' εὐθείαν ἐκ Παρισίων εἰς Κωνσταντινούπολιν ὀφείλει νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ Παρισίων, τετάρτην ἢ σάββατον, τὴν 8 ὥρ. 10 λεπτά, τὸ ἑσπέρας, καὶ θέλει φθάσει ἐγκαίρως εἰς τὴν Βιέννην ἵνα προφθάσῃ διὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἀτμοπλοίου ἀπὸ τὸ Πμαζιάς (Bazias).

Ἡ διάρκεια τοῦ ταξιδείου ἀπὸ Παρισίων εἰς Κωνσταντινούπολιν εἶναι πέντε ἡμερῶν καὶ δώδεκα ὥρῶν.

LIBRAIRIE D'AUGUSTE DURAND,

RUE DES GRÈS, 7, A PARIS.

Extrait du Catalogue des Livres de fonds :

ARTAUD. — Fragments pour servir à l'histoire de la comédie antique (*Epicharme, Ménandre, Plaute*). Avec une préface de M. Guigniaut, membre de l'Institut. 1863, in-8°. 5 »

BONNIER (Ed.). — Traité théorique et pratique des Preuves en droit civil et en droit criminel. 3e édit., revue et consid. augmentée. 1862, 2 vol. in-8°. 15 »

EGGER (E.). — Mémoires de littérature ancienne. 1862, 1 beau vol. in-8°. 7 »

— Mémoires d'hist. ancienne et de philologie. 1863, 1 vol. in-8°. 8 »

FALLEX (Eug.). — Théâtre d'Aristophane, scènes trad. en vers franç. 2e édition, considérablement augmentée et suivie de la traduction complète du Plutus. 1863, 2 vol. gr. in-18 jésus. 7 »

GERVINUS. — Insurrection et régénération de la Grèce; traduction franç. par J.-F. Minssen, et Léonidas Sgouta, rédacteur de la *Thémis* à Athènes. 1863, 2 vol. in-8°. 16 »

GRELLET-DUMAZEAU. — Le Barreau romain. Recherches et études sur le Barreau de Rome depuis son origine jusqu'à Justinien, et particulièrement au temps de Cicéron; 2e édition. 1858, in-8°. 7 »

LAROMBIÈRE (L.). — Théorie et pratique des Obligations ou Commentaire des titres III et IV, liv. III du Code Napoléon, art. 1101 à 1386. 1857-1858, 5 vol. gr. in-8°. 40 »

LÈVÊQUE (Ch.). — Études de philosophie grecque et latine. 1864, 1 vol. in-8°. 7 »

— *Le même ouvrage.* 1864, 1 beau vol. gr. in-18 jésus. 3 50

— *La Science du Beau, étudiée dans ses principes, dans ses applications et dans son histoire.* 1862, 2 vol. in-8°. 15 »

Ouvrage couronné par l'Académie des sciences morales et politiques, par l'Académie française et par l'Académie des Beaux-Arts.

NAUDET, membre de l'Institut. — De la Noblesse et des Récompenses d'honneur chez les Romains. 1863, in-8°. 4 »

RÉPERTOIRE des ouvrages de législation, de droit et de jurisprudence

en matière civile, administrative, commerciale et criminelle, publiés spécialement en France, depuis 1789 jusqu'en novembre 1863, avec table analytique et raisonnée des matières. Nouvelle édition, augmentée, corrigée et continuée par M. Ernest THORIN, et précédée d'un tableau de l'enseignement et des études dans les neuf facultés de droit, et d'une analyse chronologique des lois, statuts, décrets, règlements et circulaires relatifs à cet enseignement, de 1791 à 1862; par M. A. de Fontaine de Resbecq, chef de bureau au ministère de l'Instruction publique, officier d'Académie. 1863, in-8° de 22 feuilles.

3 »

Ouvrage indispensable à toutes les personnes qui s'occupent du droit.

ROSSIGNOL (J.-P.). — Les Métaux dans l'antiquité (Origines religieuses de la métallurgie, ou les Dieux de la Samothrace représentés comme métallurges d'après l'histoire et la géographie. — De l'Orichalque, histoire du cuivre et de ses alliages, suivie d'un appendice sur les substances appelées *Electre*). 1863, 1 beau vol. in-8°. 6 »

— Des Artistes homériques, ou Histoire critique des artistes qui figurent dans l'Illiade et dans l'Odyssée. 1861, in-8°. 3 »

— Trois dissertations : 1° sur l'inscription de Delphes, citée par Pline; 2° sur l'ouvrage d'Anaximène de Lampsaque, intitulé : *Des peintures antiques*; 3° sur la signature des œuvres de l'art chez les anciens. 1862, in-8°. 3 »

SAVIGNY (de). — Le Droit des Obligations, trad. de l'allemand par MM. C. Gérardin, agrégé à la faculté de droit de Paris, et P. Jozon, avocat et docteur en droit. 1863, 2 vol. in-8°. 15 »

— Traité de la Possession en droit romain, traduit de l'allemand par Beving. Nouv. édit. 1864, gr. in-8°. 10 »

TICKNOR (G.). — Histoire de la litt. espagnole, depuis ses origines jusqu'à nos jours, trad. de l'anglais, pour la première fois, avec les notes et additions des commentateurs espagnols D. Pascual de Gayangos et Henri de Vedia, par J.-G. Magnabal. 3 vol. gr. in-8°. 27 »

La première période contenant l'Histoire de la litt. espagn. depuis ses origines jusqu'à Charles-Quint est en vente.

ZACHARIE (K.-S.). — Le Droit civil français, trad. de l'allemand sur la 5e éd., annoté et rétabli suiv. l'ordre du Code Napoléon, par MM. G. Massé et Ch. Vergé. 1855-1860, 5 vol. in-8°. 37 50

ZÉZAS. — Essais historiques sur la législation d'Angleterre depuis les temps les plus reculés jusqu'au xiie siècle. 1863, in-8°. 7 »

— Études historiques sur la législation russe ancienne et moderne. 1862, in-8°. 7 »

PHOTOGRAPHIE TROUILLET

16, RUE DU BOULEVARD. — BATIGNOLLES-PARIS.

REPRODUCTIONS en tous genres; Portraits après décès;

PORTRAITS de toutes grandeurs; Scènes d'intérieur;
Groupes de famille.

SPÉCIALITÉ DE PORTRAITS PEINTS A L'HUILE.

Le salon de pose est au rez-de-chaussée.

ON OPÈRE PAR TOUS LES TEMPS.

Man Spricht Deutsch. Φωτογραφείον Έλληνικόν. Man talar Swenska.

Εἷς ἐκ τῶν εὐθνητοτέρων καὶ καλλιτέρων φωτογράφων τῶν Παρισίων.

10 ΦΡΑΓΚΑ ΤΗΝ ΔΩΔΕΚΑΔΑ.

PARIS-TERNES, 27, rue DEMOURS, haut du faubourg Saint-Honoré.

Éducation de famille pour quelques élèves choisis. — Cours complet des études. — Lettres et Sciences. — Anglais. — Allemand. — Étude spéciale de la Langue française.

M. SAUVALLE, professeur de Littérature.

Οἰκοτροφείον εὐυπόληπτον διὰ νέους μὴ ὑπερβαίνοντας τὸ δέκατον πέμπτου ἔτος τῆς ἡλικίας των· οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ λάθωσι πληροφορίας ἀπευθυνθήτωσαν εἰς τὸ ἐν Παρισίαις Έλληνικόν Προξενεῖον.

Εἷς ἐκ τῶν καλλιτέρων ὑποδηματοποιῶν
τῶν Παρισίων.

HALLEGRAIN, 5, RUE DE L'ANCIENNE-COMÉDIE.

ΚΑΛΛΙΤΕΡΟΣ ΡΑΠΤΗΣ ἐν Ἀθήναις, Λαμπίτικης,
πλησίον τῆς ὠραίας Ἑλλάδος.

Τὰ καλλίτερα ΠΑΓΩΤΑ τῶν Παρισίων,

CAFÉ NAPOLITAIN, boulevard des Capucines, M. TRIPIER.

Ο ΦΙΛΟΛΑΟΣ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΑΡΜΗΣ
ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ.

Διὰ τούς ἐν τῇ πρωτευού-
σῃ ἔτησ. δρ. 30
Διὰ τούς ἐν ταῖς ἐπαρ-
χίαις δρ. 24
Διὰ τούς ἐν τῷ ἐξωτε-
ρικῷ ὀστίγλῳ δρ. 6
Τιμὴ καταχωρίσεων δι'
ἕκαστον στίχ. λε. 30

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΔΙΣ ΤΗΣ
ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ.

ΑΙ ΣΥΝΑΡΜΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝ-
ΤΑΙ

Ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ
Τυπογραφείῳ ἡμῶν. Ἐν
ταῖς ἐπαρχίαις παρὰ τοῖς
ταχυδρομικοῖς ἐπιστά-
ταις. Εἰς δὲ τὸ ἐξωτερι-
κὸν παρὰ τοῖς Κ.Κ. Ἑλ-
ληνικοῖς Προξένοις.

« Ἴσχύς μου ἐστὶν ἡ ἀγάπη τοῦ λαοῦ μου. » ΓΕΩΡΓΙΟΣ.

CADART,

79, RUE RICHELIEU, PARIS.

Marchand d'estampes. — Eaux-fortes de la
Société des aquafortistes.

Παρ' αὐτῶ πωλῶνται εἰκόνες παντὸς εἶδους. —
Τιμαὶ λίαν συμφέρουσαι.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΑΡΜΗΣ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ.

Διὰ τούς ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἔτησίᾳ δρ. 12
» τούς ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις 12
» τούς ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ 12
Τὸ γραφεῖόν μας κεῖται κατὰ τὴν
ὁδὸν Ἀγίου Μάρκου.
Δι' ἕκαστον στίχον δικαστικῶν παραρ-
τημάτων. λεπ. 8

ΑΙ ΣΥΝΑΡΜΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

Ἐν Ἀθήναις, παρὰ τῷ Γραφείῳ μας.
Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις παρὰ τοῖς Ταχυ-
δρομικοῖς Ἐπιστάταις. — Εἰς δὲ τὸ ἐξω-
τερικὸν παρὰ τοῖς Κ.Κ. Ἑλληνικοῖς Προ-
ξένοις.
Αἱ διατριβαὶ κατ' ἀποκοπὴν.
Δι' ἕκαστην εἰδοποίησιν μέχρι τῶν
10 στίχων δραχ. 3

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΥΤΕΡΑΝ, ΤΡΙΤΗΝ, ΠΕΜΠΤΗΝ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ
ΚΑΙ ΣΑΒΒΑΤΟΝ.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ

ΚΑΙ

ΤΩΝ ΟΧΘΩΝ ΤΟΥ ΡΗΝΟΥ.

Ἀναχώρησις ἐκ Παρισίων καὶ ἐπιστροφή εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν. Τὸ εἰσι-
τήριον ἰσχύει ἐπὶ ἓνα μῆνα καθ' ὃν δύναται τις νὰ περιηγηθῇ ἐν ἀνέσει ὅλας
τὰς πρκατιῶν ἀναφερομένας πόλεις. Τιμὴ τοῦ εἰσιτηρίου φράγκα 130·
Α' ὄσει. Οἱ ἐπιθυμοῦντες ἀπευθυνθήτωσαν Boulevard des Italiens, 4.

CHEMINS DE FER DE L'EST ET DU NORD.

VOYAGE A PRIX RÉDUITS

POUR VISITER LES

BORDS DU RHIN ET LA BELGIQUE

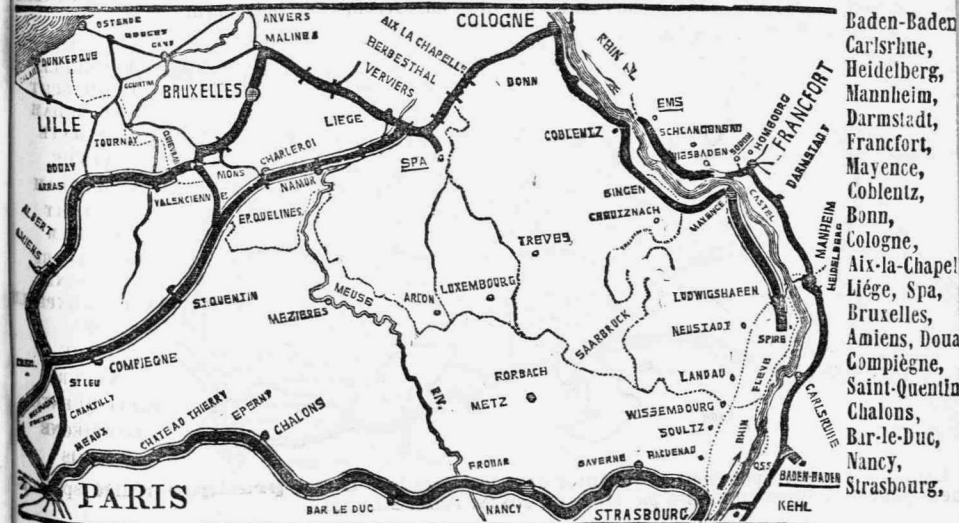
Prix du BILLET en 1re Classe, valable pendant un mois,

En partant par le Chemin de Fer de l'EST et revenant par le Chemin de Fer du NORD

ET RÉCIPROQUEMENT

130 fr.

Avec faculté de visiter toutes les villes du parcours et notamment :

S'adresser, pour les Billets, à Paris, Gares du Nord et de l'Est, et dans toutes les principales ville
du parcours où l'on trouve le prospectus détaillé du voyage.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ

ΤΗΣ ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ.

Ἀναχώρησις ἐκ Παρισίων καὶ ἐπιστροφή εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν. Τὸ εἰσιτήριο ἰσχύει ἐπὶ ἓνα μῆνα καθ' ὃν δύναται τις νὰ περιηγηθῆ ἕν ἀνέσει ὅλας τὰς παρακατῶν ἀναφερομένας πόλεις. Τιμὴ τοῦ εἰσιτηρίου φράγκα ἑκατὸν πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἑκατοστά· Ἀ' θέσις. Οἱ ἐπιθυμοῦντες ἀπευθύνθησαν Boulevard des Italiens, 4.

CHEMIN DE FER DU NORD

VOYAGE A PRIX RÉDUITS

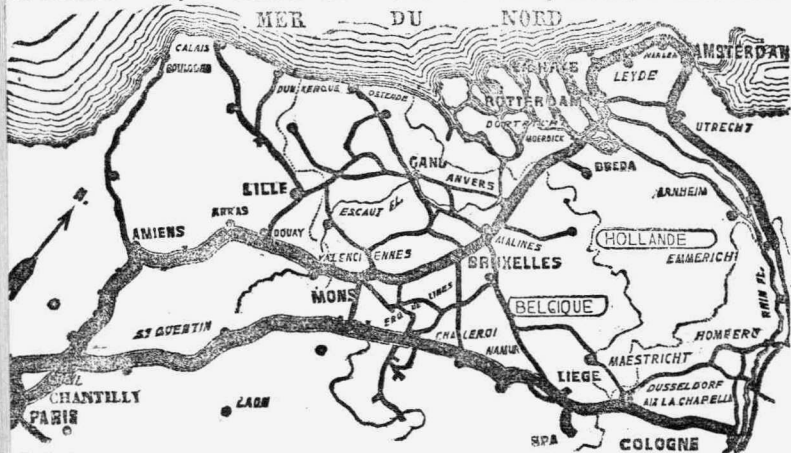
EN HOLLANDE, EN BELGIQUE,

Dans les provinces rhénanes et le nord de la France

Billets valables pour un mois.

PRIX : 105 fr. 40 c. en 1re classe.

L'itinéraire circulaire tracé ci-dessous peut être parcouru dans un sens ou dans l'autre, au choix des touristes. — Séjour facultatif dans toutes les villes du parcours, et notamment

- AMIENS
- BRUXELLES
- DORDRECHT
- ROTTERDAM
- LA HAYE
- LEYDE
- AMSTERDAM
- UTRECHT
- ARCHEM
- DUSSELDORF
- COLOGNE
- AIX-LA-CHAPELLE
- SPA
- LIÈGE
- NAMUR
- SAINTE-QUENTINE
- COMPIÈGNE
- PARIS

MM. les voyageurs pourront se procurer dans les gares le **Guide pratique** rédigé spécialement pour le Voyage circulaire par M. A. DE CONTY. Prix : 2 francs.

ΓΑΛΛΙΚΑ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ

ΤΩΝ ΔΙΑΠΟΡΘΜΕΥΣΕΩΝ, ΕΝ ΜΑΣΣΑΛΙΑ.

SERVICES MARITIMES DES MESSAGERIES IMPÉRIALES.

PAQUEBOTS-POSTE FRANÇAIS.

DÉPARTS DE MARSEILLE : *Océan Indien*. — 1° Ligne de Hong-Kong et annexes de cette ligne. Le 19 de chaque mois, pour Messine, Alexandrie, Aden, Pointe-de-Galles (Ceylan), Pondichéry, Madras, Calcutta, Singapore, Batavia, par transbordement à Singapore, Saigon, Hong-Kong, Shang-Hai. 2° Ligne de la Réunion. Le 9 de chaque mois, à dater du 9 septembre 1864, pour Messine, Alexandrie, Aden, les Seychelles, la Réunion et Maurice.

DÉPARTS DE BORDEAUX : *Brésil, Sénégal et Plata*. — Le 25 de chaque mois, pour Lisbonne, Saint-Vincent, Gorée, par transbordement à Saint-Vincent, Pernambuco, Bahia, Rio Janeiro, Montevideo et Buenos-Ayres.

DÉPARTS DE MARSEILLE : *Algérie et Tunis*. — Alger, les mardis et samedis; Oran, le mercredi; Tunis, par Stora et Bone, le vendredi.

Espagne. — Valence, le mercredi.

Italie. — Le lundi, pour Civita Vecchia et Naples; et le jeudi, pour Gênes. Livourne, Civita Vecchia, Naples, Messine et Malte.

Levant et mer Noire. — Le samedi, pour Messine, le Pirée, Dardanelles, Constantinople. Par correspondance au Pirée, pour Syra et Smyrne; et à Constantinople, pour Gallipoli, Salonique, Varna, Sulina, Tutschka, Galatz, Ibraïla, Inéholi, Sinope, Samsoun, Kerassunde, Trébizonde.

Égypte. — Trois départs par mois, les 9, 19 et 29, pour Messine et Alexandrie.

Syrie. — Le samedi, chaque deux semaines, pour Palerme, Messine, Syra, Smyrne, Rhodes, Mersina, Alexandrette, Lattaquié, Tripoli, Beyrouth, Jaffa, Alexandrie.

Pour plus amples renseignements, s'adresser :

A Paris, 28, rue Notre-Dame-des-Victoires; — *Marseille*, rue Canebière, 16; — *Lyon*, place des Terreaux, 7; — *Bordeaux*, quai de Bacalan, 36, et dans les diverses agences de la Compagnie.

Διὰ τὴν Ἀνατολὴν κατ' εὐθεῖαν (διὰ Μεσσήνης) ἐπὶ σάββατον ἑκάστης ἑβδομάδος, τὴν 4 ὥραν Μ. Μ.

Διὰ τὴν Ἀνατολὴν (διὰ τῆς Ἰταλίας) τὴν πέμπτην ἑκάστης ἑβδομάδος, τὴν 4 ὥραν Μ. Μ.

Διὰ τὴν Αἴγυπτον τὴν 9, 19 καὶ 29 ἑκάστου μηνὸς (διὰ Μεσσήνης καὶ Ἀλεξανδρείας).

TIMAI ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ.

Ἐκ Παρισίων μέχρι Κωνσταντινουπόλεως, συμπεριλαμβανομένης κα τῆς τιμῆς τοῦ σιδηροδρόμου μέχρι Μασσαλίας, καὶ τῆς τροφῆς ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου :

	A' θέσις.	B' θέσις.
Κατ' εὐθεῖαν . . .	441 (φράγκα).	319 (φράγκα).
Διὰ τῆς Ἰταλίας .	471 " "	339 " "

Ἐκ Παρισίων μέχρι Πειραιῶς ἢ Σύρου :

	A' θέσις.	B' θέσις.
Κατ' εὐθεῖαν . . .	356 (φράγκα).	254 (φράγκα).
Διὰ τῆς Ἰταλίας .	386 " "	274 " "

ΙΕΡΟΣ ΑΓΩΝ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΕΔΟΥΛΩΜΕΝΩΝ ΛΑΩΝ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ.

(Έκδίδεται ἅπασ τῆς ἑβδομάδος.)

LA LUTTE SACRÉE

JOURNAL DES PEUPLES ASSERVIS EN ORIENT.

(Ce Journal se publie une fois par semaine.)

Ἀγαπάτε ἀλλήλους.

(Aimez-vous les uns les autres.)

Πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ τῆς ἀνατολῆς καταχρεῖται δωρεάν.

(Tout ce qui peut intéresser la question d'Orient est inséré gratis.)

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΗΛΗΡΩΤΕΑ.

Ἐσωτ. μηνιαία, 2 δρ. — Ἐξωτ. μηνιαία, 3 φρ.

Αἱ συνδρομαὶ καὶ τὰ πρὸς τὴν Διευθύνσιν τῆς ἔφημ. ἐγγραφαὶ στέλλονται ἐλεύθερα ταχυδρ. τελῶν.

LE PRIX DE L'ABONNEMENT SE PAYE D'AVANCE.

Intérieur, par mois, 2 dr. — Extérieur, par mois, 3 fr.

On s'abonne à Athènes, au bureau du journal. — Dans les provinces, aux bureaux des postes. — A l'étranger, à la chancellerie des Consulats Helléniques.

Αἱ συνδρομαὶ γίνονται παρὰ τῆ Διευθύνσιν τῆς ἔφημερίδος ὁ « ΙΕΡΟΣ ΑΓΩΝ » κειμένη ἐν τῷ Τυπογρ. τοῦ « ΡΑΔΑΜΑΝΘΙΟΥ » παρὰ τῆ ὁδῷ ΝΙΚΙΟΥ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὰ τῷ Κυρίῳ Ἄντ. Γ. Φακιριάδῃ εἰς Γαλατὰ κατὰ τὰ Κιρκελιδίκα ἔξωθεν τῆς Πύλης τοῦ Κουρσοῦ Χάνι. Ἐν Βουκουρεστίῳ εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς ἔφημερίδος « La Réforme ». Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις παρὰ τοῖς Ταχυδρ. ἐπιστάταις. Ἐν τῷ ἑξωτερικῷ παρὰ τοῖς Κ. Κ. Προξένοις.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΣ ΤΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ

ΚΑΙ

ΒΥΖΑΝΤΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

Ἡ ΒΥΖΑΝΤΙΣ ἐκδίδεται τετράκις τῆς ἑβδομάδος, ἀνὰ πᾶσαν Τετάρτην καὶ Σάββατον εἰς ΜΕΓΑ ΣΧΗΜΑ, καὶ ἀνὰ πᾶσαν Δευτέραν, Πέμπτην ἢ Παρασκευὴν εἰς μικρὸν σχῆμα. Τιμὴ προπληρωτέα ἑτητρία διὰ τὸ ἔσωτερικὸν εἰκοσάρια ἀργυρὰ δέκα, διὰ τὰς ἐπαρχίας καὶ τὸ ἑξωτερικὸν ὀδώδεκα.

Πρὸς τοὺς ἐκτὸς τῆς πρωτεύουσας συνδρομητὰς, τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ λαμβάνωσι καὶ τὸ μικρὸν φύλλον τῆς ΒΥΖΑΝΤΙΔΟΣ, προστίθενται τὰ ταχυδρομικὰ τέλη.

Πᾶσα αἴτησις ἀφορῶσα τὴν ἔφημερίδα ταύτην θελεῖ ἀπευθύνεσθαι ἀποκλειστικῶς πρὸς μόνον τὸν ἰδιοκτήτην καὶ ἀρχισυντάκτην Κ. Δ. ΞΕΝΗΝ.

Αἱ Συνδρομαὶ γίνονται ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς ἔφημερίδος, εἰς Γαλατὰ, ὁδὸς Γουζεκ-καλιδριμ Ἰ. 44. Εἰς τὸ ἑξωτερικὸν παρὰ τοῖς ἐπιφορτισμένοις ἐπιστάταις. Τιμὴ καταχωρήσεων καὶ ἰδιωτικῶν εἰδήσεων γρ. 6 τὴν γραμμὴν. Ἀγγελιῶν δὲ καὶ εἰδοπ. γρῶσι 4. Οὐδεμία συνδρομὴ ἐκ τοῦ ἑξωτερ. εἶναι δεκτὴ ἄνευ προπληρωμῆς.

Ἐπιστολαὶ πρὸς τὴν διευθύνσιν τῆς ΒΥΖΑΝΤΙΔΟΣ μὴ ἀπηλλαγμένα τῶν Ταχυδρομικῶν ἐξόδων, καθὼς καὶ πᾶσα αἴτησις περὶ συνδρομῆς μὴ συνοδουμένης μετὰ τοῦ ἀντιτίμου αὐτῆς εἰσὶν ἀπαράδεκτοι.

CATALOGUE

DES

VUES PHOTOGRAPHIQUES

En vente chez M. D. CONSTANTIN, photographe à Athènes,

20, rue d'Éole, à côté de l'Hôtel d'Orient.

Prix : 4 fr.; montées sur bristol, 5 fr.

M. Constantin se charge d'envoyer par la poste les vues non montées qui lui seraient demandées; lui en envoyer la valeur en une traite sur Athènes ou en timbres-poste anglais et français, par lettre affranchie.

S'adresser à Paris, aux bureaux de l'*Almanach national de la Grèce*, 19, rue des Saints-Pères.

1. Vue générale d'Athènes, avec vue de l'Acropole. — Sud, — prise du monument de Philopappus.
2. Idem, avec vue du temple de Jupiter Olympien. — Est.
3. Idem, avec vue de l'Acropole. — Nord.
4. Idem, idem. — Nord-ouest.
5. Idem, idem. — Ouest.
6. Idem, avec vue du Pirée, — prise du monument de Philopappus.
7. Vue générale de la ville à vol d'oiseau, avec vue du Lycabette. — Trois pièces.
8. Temple de la Victoire Aptère (sans ailes).
9. Propylées (vue extérieure).
10. Idem (vue intérieure).
11. Idem, idem.
12. Pinacothèque.
13. Parthénon. — Nord.
14. Idem. — Ouest.
- 14 bis. Idem. — Idem.
15. Idem. — Est.
16. Caryatides.
17. Idem.
18. Idem.
19. Temple d'Érechthée. — Est.
20. Idem. — Ouest.
21. Monument de Philopappus.
22. Théâtre d'Hérode Atticus.
23. Théâtre de Bacchus.
24. Arc d'Adrien.
25. Temple de Jupiter Olympien. — Est.
26. Idem. — Ouest.
27. Monument chorégique de Lysicrate.
28. Temple d'Éole.
29. Porte de l'Agora.

30. Temple de Thésée.
31. L'Aréopage.
32. Le Pnyx.

Bas-Reliefs.

33. Danseuse du temple de Bacchus.
34. Bas-reliefs du Parthénon, Neptune.
35. Idem, Canéphores.
36. Idem, Le Taureau.
37. Idem, Cavaliers.
38. Idem, Idem.
39. Idem, Char.
40. Bas-relief du temple de la Victoire Aptère. La Victoire.
41. Bas-relief. Trirème.
42. Bas-relief du théâtre de Bacchus.
43. Idem.
44. Idem.

Églises byzantines.

45. L'ancienne Cathédrale.
46. Saint-Nicodème (Église russe).
47. Saint-Théodore.
48. Monastère de Daphné.

49. Passe de Daphné. — Vue de la baie de Salamine.
50. Niches dans le roc de l'ancien temple de Vénus.
51. Eleusis.
52. Idem.
53. Chapiteau du temple d'Eleusis.
54. Vue générale du Pirée avec vue de l'Acropole.
55. Cap Sunium. — Temple de Minerve Suniade.
56. Temple d'Égine.
56 bis. Idem.
57. Murailles de Tirynthe.
58. Tombeau d'Agamemnon.
59. Acropole de Mycènes.
60. Temple de Némée.
61. Temple de Corinthe.
62. Vue générale de Nauplie.
63. Vue générale de Syra.
64. Vue générale de Corfou, prise de Vido.
65. Idem.
66. Citadelle de Corfou. — Nord.
67. Idem. — Sud.
68. Fort Neuf (Corfou).
69. Fort Abraham (Corfou).
70. Palmiers du jardin royal.
71. L'Acrocorinthe.

Grand choix de *stéréoscopes* des vues ci-dessus énumérées, à 1 fr. 25 cent.,

Et de costumes grecs coloriés, à 6 fr. pièce.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1862.

(ΕΤΟΣ Β'.)

Τιμᾶται φράγκων πέντε.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Μηνολόγιον. Πασχάλιον τοῦ ἔτους 1862. Σημείωσις τῶν διαφορῶν φάσεων τῆς σελήνης. Ἀνατολή καὶ δύσις τοῦ ἡλίου. Μέγεθος τῶν ἡμερῶν ἐν Ἀθήναις. Αἱ ὥραι τοῦ ἔτους. Αἱ ἐκλείψεις τοῦ 1862. Οἱ μῆνες τοῦ Ὀθωμανικοῦ ἔτους. Ἡ διαφορά τοῦ ἀνατολικοῦ καὶ δυτικοῦ ἡμερολογίου. Αἱ ἐπόχαι. Αἱ βασιλικαὶ, πολιτικαὶ καὶ θρησκευτικαὶ ἑορταί. Πίναξ τῶν κυριωτέρων Ἐπικρατειῶν καὶ ἐπισημοτέρων Μοναρχῶν τῆς Εὐρώπης. Στατιστικὴ τῆς Ἑλλάδος. Μέτρα καὶ σταθμὰ ἐν Ἑλλάδι. Μέτρα καὶ σταθμὰ Εὐρωπαϊκὰ μεταφερμένα εἰς τὴν Τουρκικὴν ὁκιά καὶ εἰς τὸν πῆχυν. Ἀναλογία τῶν Ἑλληνικῶν πρὸς τὰ Γαλλικὰ νομίσματα. Ἀναλογία ξένων τινῶν νομισμάτων πρὸς τὴν δραχμὴν. Πίναξ προχείρου πολλαπλασιασμοῦ. Ἄσματα δημοτικὰ ἀνέκδοτα, κτλ. Ποιήματα Κουμανούδη καὶ Ρίζου Νερουλοῦ. Κατάστασις τοῦ Γυμνασίου τῆς Χίου κατὰ τὸ 1821, παρὰ Νεοφύτου Βάμβα, κ. τ. λ.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ.

Αἰδέσιμος Ἰωσήφ Βασιλείου. — Παπαδάκης. — Ὅθων. — Ἀμαλία. — Νικόλαος Αἰχτεμβέργ. — Μιλόσχ. — Ἀλέξανδρος Κούζας. — Ὁ Βέης τῆς Τύνιδος. — Δανιὴλ Μαυροβουνίου. — Νικόλαος Μαυροβουνίου. — Καποδίστριας. — Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης. — Δημήτριος Ὑψηλάντης. — Γρηγόριος Ὑψηλάντης. — Νικόλαος Μαυροκορδάτος. — Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος. — Κωλέττης. — Μεταξάς. — Κανάρης. — Γκίλφορντ. — Μουστοξύδης. — Φαρμακίδης. — Ρίζος Νερουλός. — Ἀργυρόπουλος. — Δαμιανός. — Ἀσώπιος. — Μάρκελλος. — Σίνας. — Μάρκος Γραρβένος. — Βούλγαρης. — Ρίζος Ραγκαβής. — Δόρα Δίστρια. — Βουλγαρικὴ Οἰκογένεια. — Σιαμῆλ. — Φυσιογνωμίαι Ἀνατολικαί. — Βηρυτία γυνή. — Μαγδαληνὴ μετὰ νοῦσα. — Ἐπαῖτις Ἰταλὶς. — Γάμος. — Τρίηρης. — Σφιγξ.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1863 (ΕΤΟΣ Γ')

Τιμάται φράγκων δώδεκα και ήμισος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Προγνωστικόν τοῦ ἔτους 1863. — Πρὸς τὸν Ἀνάγνώστην. — Ἐποχαί. — Πασχάλιον. — Ἐκλείψεις. — Ἀναλογία τῶν Ἑλληνικῶν πρὸς τὰ ξένα νομίσματα. — Περὶ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Ἡμερολογίου. — Δεισιδαιμονιῶν Ἀντίδοτον. — Περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς. — Στατιστικὴ τῆς Ἑλλάδος. — Ἡ νῆσος Κρήτη. — Πολιτικὸς βίος τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ 1861 καὶ 1862. — Περὶ τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς γλώσσης. — Ἀλέξανδρος καὶ Δημήτριος Ὑψηλάνται. — Ὁ ἀντιναύαρχος Ῥώσσοις Ῥίκορδ ὑποψήφιος Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος. — Γνώμαι περὶ Γυναικῶν. — Ἰωσεφίνα, ἱστορία τῶν παλαιῶν ὑποδημάτων (ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ). — Περὶ τῶν βραβευομένων ποιημάτων. — Ὁ Οὐμβόλδος καὶ τὸ Βερολίνον. — Οἱ Γότθοι καὶ οἱ Οὔνοι. — Ναπολέον ὁ Α' καὶ ἡ Εἰρήνη. — Ποίημα εἰς Λεύκιωμα. — Δημοτικὰ ἄσματα. — Ὁ Βλαχόπουλος. — Περὶ κάλλοις τῶν νεανίδων. — Τερπνὸν μέρος τῶν φυσικομαθηματικῶν ἐπιστημῶν. — Ἐκδρομὴ εἰς Πόρον. — Οἱ Παλμοὶ τῆς καρδίας, ποιημάτων. — Ὁ Πύργος τῆς Ζωῆς. — Αἱ ἐν Εὐρώπῃ Ὀρβόδοι Ἑλληνικαὶ Ἐκκλησίαι. — Ὁ φιλέλλην Ἀθούτ. — Περὶ τῆς προσκυνήσεως τῶν εἰκόνων. — Ὀλίγα περὶ Λουτρῶν. — Αἱ νέαι Ἀθήναι. — Ἐπίλογος.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ.

Ἀθούτ. — Ἀφεράκης. — Βαρδαλάχος. — Βερναρδάκης. — Βρουνέτιος. — Γεννάδιος. — Δούκας. — Ἐυνάρδος. — Ζαΐμης (Ἀνδρέας). — Ζαμπακός. — Θεοτόκης. — Καλλέργης. — Κανάρης. — Καρατζᾶς. — Κλεοβούλος. — Κοντουριώτης. — Κοραΐς. — Κούμας. — Κωστής. — Μανούσης. — Μαυροκορδάτος. — Μιαούλης. — Μιλόγ. — Μπαλάνος. — Ξένος. — Ῥήγας (ὁ Φεραῖος). — Ῥώμας. — Σούτσος. — Τρικούπης. — Τζόκανος. — Ὑψηλάνται (Κωνσταντῖνος, Δημήτριος, Ἀλέξανδρος). — Φιλήμων. — Φίλιππος. — Φωτιάδης. — Χαβιαρᾶς. — Χάριτοφ. — Ἡ Ἑλληνοβλάχα. — Ἡ Πεντέλη. — Τὸ Σούνιον. — Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ἐν Μαγχεστρία (ἐξωτερικόν καὶ ἐσωτερικόν). — Ἐπανάστασις Ναυπλίου.

(Τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο περιέχει 1,900,000 στοιχεῖα, δέκα ὀκτὼ τυπογραφικὰ φύλλα, 288 σελίδας καὶ τεσσαράκοντα τέσσαρας εἰκονογραφίας.)

Τοῦ Ἡμερολογίου τοῦτου ὑπάρχουσι δύο ἐκδόσεις· ἡ μὲν, πολυτελεῶς δεμένη, ἐμπεριέχει ἀπᾶσας τὰς ἀνωτέρω ἀναφερομένας εἰκόνας καὶ τιμάται φράγκων δώδεκα καὶ ἡμίσεος· ἡ δὲ δευτέρα ἐκδοσις, ἀπλῶς δεμένη, τιμάται φράγκων ἑξ καὶ ἐμπεριέχει τὰς ἐξῆς μόνον εἰκόνας· 1. Κωνσταντῖνος Ὑψηλάντης. — 2. Ἀλέξανδρος καὶ Δημήτριος Ὑψηλάνται. — 3. Ἡ ἐν Ναυπλίῳ Ἐπανάστασις. — 4. Ἡ Ἑλληνοβλάχα. — 5. Ἡ Πεντέλη. — 6. Τὸ Σούνιον.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ

ΚΥΡΙΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Ἀθήναι, τῆ 25 Δεκεμβρίου 1863.

ΚΥΡΙΕ ΥΠΟΥΡΓΕ,

Πρὸ τεσσάρων ἡρῶν ἐτῶν ἐκδίδω ἐν Παρισίοις, συνδρομῆ τῶν φιλογενῶν καὶ φιλομούσων ΚΚ. Γρηγορίου Ὑψηλάντου, Σ. Σίνα, Νικολάου Βερναρδάκη, Γρηγορίου Μαρασλή, Πέτρου Ῥώμα, Δημητρίου Ζαμπακοῦ, Φραγκοπούλου, Γ. Παπαγιάννη, Πέτρου Σ. Σκαραμαγκᾶ, Ι. Μαυροκορδάτου, Σταμάτη Σκαραμαγκᾶ, καὶ ἄλλων πολλῶν, περιοδικὸν πόνημα ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον, ὃ προσπαθῶ νὰ καταστήσω διδασκτικὸν συνάμα καὶ τερπνόν, ἀποφεύγων πᾶν ὃ, τι δύναται νὰ προσκρούσῃ εἰς τὰ ἤθη, ὅπως τὸ πόνημα τοῦτο γίνῃ προσιτὸν τοῖς πᾶσιν ἄνευ ἐξαιρέσεως γένους καὶ ἡλικίας.

Ἐκ τῶν τεσσάρων μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων τόμων ὁ Γ' ἐμπεριέχει διδακτικωτέραν ἀπάντων ὕλην, λ. χ. ἐπιστολὴν τοῦ διασήμου ἀστρονόμου Μπαμπινὲ (Babinet) κατὰ τῶν προγνωστικῶν τῶν Ἡμερολογίων, διατριβὴν περὶ τῆς ὑφισταμένης διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Ἡμερολογίου καὶ τοῦ ἡμετέρου παρὰ τοῦ χρηστάς ἐλπίδας παρέχοντος Ἀντωνίου Δαμασκηνοῦ, τὰς μαθηματικὰς ἐπιστήμας διδασκομένου ἐν Παρισίοις, πραγματεῖαν περὶ τῶν παρ' ἡμῶν ἐπικρατουσῶν προλήψεων παρὰ τοῦ σοφολογιωτάτου Ε. Κλεοβούλου ἱεροκήρυκος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, τοῦ φιλοφρόνως κατ' ἔτος ἐπεξεργαζομένου τὸ θρησκευτικὸν μέρος τοῦ Ἡμερολογίου, πραγματεῖαν περὶ τῆς παρ' ἡμῶν Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς, διατριβὴν περὶ τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς γλώσσης παρὰ τοῦ ἐγκρατεστάτου Ἑλληνιστοῦ καὶ ἀκριβεστάτου κριτικοῦ Κ. Φιλίππου Ἰωάννου, ἱστορικὰς πραγματείας συντεταχμένας παρὰ τῶν Κ. Κ. Ἰωάννου Φιλήμονος τοῦ γλαφυροῦ ἱστορικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, τοῦ καλοῦ κα' ἀγαθοῦ ἐκδότου τοῦ Μέλλοντος τῆς Πατρίδος μου Γεωργίου Βιτάλη, τοῦ ἀκαμάτου γηραιοῦ πατρός μου καὶ ἄλλων, στατιστικὰς φιλολογικὰς καὶ ἐπιστημονικὰς πληροφορίας, ἀνέκδοτα διάφορα, διηγήματα

τερπνὰ τὰ μὲν πρωτότυπα, οἷον τὸ τοῦ πολυμαθοῦς καὶ φιλοκάλου Α. Ραγκαβῆ, ἐπιγραφόμενον ἐκδρομὴ εἰς Πόρον, ὃ ἀδελφικῶς ἢ πρώτη διεύθυνσις τῆς Χρυσασίδος μετετύπωσεν ἐπαναστατικῶν δικαιώματι, τὰς δὲ μεταφράσεις, ποιήσεις τοῦ φιλοκάλου ποιητοῦ τῆς Ζακύνθου Κ. Ρώμα, δημοτικὰ ἄσματα, Θεολογικὰ παρὰ τῶν αἰδεσίμων λογίων ἱερέων ἀδελφῶν Στρατούλη, ὑγιεινὰ παραγγέλματα τοῦ ἐν Παρισίοις διαπρέποντος ἱατροῦ ἁμογενοῦς Δημητρίου Ζαμπακοῦ, καὶ ἄλλα πολλὰ χρήσιμα ἐν παντὶ τόπῳ καὶ καιρῷ.

Διὸ τοῦ Γ' τόμου τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου λαμβάνω τὴν τιμὴν, Κ. ὑπουργέ, νὰ πέμψω ὑμῖν ἐν ὀνόματι ὄλων τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων φιλομοσούντων συνεργατῶν μου, καὶ τοῦ ἀποσιωπηθέντος τακτικοῦ συνεργάτου μου σοφοῦ Κ. Ι. Παπαδάκη, ἑκατὸν ἀντίτυπα, ἵνα δοθῶσιν ὡς βραβεῖα εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων τοῦ Κράτους, κατὰ τὰς ἐτησίους ἐξετάσεις, παρακαλῶν ὑμᾶς Κ. Υ. νὰ μοὶ κοινοποιήσῃτε ἐν δέοντι καιρῷ τὰ ὀνόματα τῶν βραβευθησομένων μαθητῶν, ἵνα δημοσιεύσω τὸν κατάλογον αὐτῶν εἰς τοὺς ἐκδοθησομένους τόμους τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου.

Εὐπειθέστατος

ΜΑΡΙΝΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΒΡΕΤΟΣ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ ΜΑΡΙΝΟΝ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ ΒΡΕΤΟΝ.

Ἀσμένως διεξήλθομεν τὸ ἐγγραφον ὑμῶν τῆς 25 τοῦ λήγοντος, καὶ εὐχαρίστως ἐλάβομεν τὰ σὺν αὐτῷ ἀποσταλέντα ἑκατὸν ἀντίτυπα τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου σας τοῦ ἔτους 1863. Θέλομεν δὲ διαθέσει αὐτὰ κατὰ τὴν ὑμετέραν ἐπιθυμίαν καὶ γνωστοποιήσει ὑμῖν τὰ ὀνόματα τῶν διὰ τοῦ ἔργου σας τούτου βραβευθησομένων μαθητῶν. Ἐπιανοῦμεν δὲ ὑμᾶς διὰ τὸ ὠφέλιμον τοῦτο ἔργον σας, καὶ ἐκφράζομεν ὑμῖν τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν διὰ τὴν εἰρημένην προσφορὰν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Δεκεμβρίου 1863.

Ὁ ὑπουργός

Α. ΠΕΤΣΑΛΗΣ.

**ΕΘΝΙΚΟΝ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ**

ΔΙΑ ΤΟ ΔΙΣΕΚΤΟΝ ΕΤΟΣ

1864

(ΕΤΟΣ Δ')

Τιμᾶται φράγκων δώδεκα καὶ ἡμίσεος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἐποχαί. — Ἑορταὶ θρησκευτικαὶ καθ' ἃς δὲν ἐργάζονται εἰς τὰ δημόσια γραφεῖα. — Πασχάλιον τοῦ ἔτους 1864. — Βασιλικαὶ ἑορταί. — Ἰανουάριος. — Φεβρουάριος. — Μάρτιος. — Ἀπρίλιος. — Μάιος. — Ἰούνιος. — Ἰούλιος. — Αὐγούστος. — Σεπτέμβριος. — Ὀκτώβριος. — Νοέμβριος. — Δεκέμβριος. — Ἐκλείψεις τοῦ 1864. — Οἱ Μῆνες τοῦ Ὀθωμανικοῦ ἔτους. — Ἀναλογία τῶν Ἑλληνικῶν πρὸς τὰ γαλλικὰ νομίσματα. — Ἀναλογία ξένων τινῶν νομισμάτων πρὸς τὴν δραχμὴν. — Μέτρα καὶ σταθμὰ. — Πρόχειρος Πίναξ πολλαπλασιασμοῦ. — Σύγκρισις τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν διαφόρων ἐμπορικῶν πόλεων μὲ τὰ μέτρα καὶ σταθμὰ Κωνσταντινουπόλεως ὄντα εἰς χρῆσιν μέχρι τοῦδε καὶ ἐν Ἑλλάδι. — Περιληπτικὴ περιγραφή τῶν ἀρχαίων μνημείων τῶν Ἀθηνῶν. — Ὁ Πειραιεύς. — Αἱ Νεαὶ Ἀῖθραι. — Κλίμα τῶν Ἀθηνῶν. — Βίος Ἀθανασίου Χρηστοπούλου. — Ἀπαντα Ἀθανασίου Χρηστοπούλου. — (Ἐρωτικά). — (Βακχικά). — Οἱ Νεώτεροι Ἕλληνες (ὁ ναῦτης, ὁ ἰδιώτης καὶ ὁ ἱερεὺς). — Τὸ τυρβητικὸν ἀγγεῖον. — Σύμμικτα (Μεγαλοσυνεῖς ἄνδρες ἀσθενεῖς ἐν τῇ συνδιαλέξει). — Θεολογικά. — Γράμμα πατριαρχικὸν περὶ ὄρου προκοδοσίας εἰς Ἀθήνας ἐκδοθὲν ὑπὸ Νεοφύτου τοῦ ἀπὸ Καισαρείας μετατεθέντος. — Προτροπὴ εἰς τοὺς νέους ἕνεκα γάμου, καὶ κατὰ τοῦ τραγώματος. — Τοῦ ἀγιωτάτου μητροπολίτου Ἐφέσου Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ ἐπιστολὴ πρὸς τινὰ πρεσβύτερον Γεώργιον τὸν ὄνομα ἐν τῇ Μεθώνῃ σταλεῖσα. — Ἀποδοχὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στέμματος παρὰ Γεωργίου τοῦ Α'. — Χρονολογικὴ ἔκθεσις Ἑλληνικῶν τυπογραφικῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐκδοθέντων Ἑλληνικῶν βιβλίων ἀπὸ τῆς πτώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλείας κατὰ τὸ 1832.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ.

Ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος Ε'. — Γεώργιος Α', βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων. — Πρίγκιψ Χριστιανός, πατὴρ τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων. — Φριδερικός ὁ Ζ' βασιλεὺς τῆς Δανίας. — Κόμηξ Σπόνεξ. — Γόρδων. — Στρατηγὸς Κερεδὴν. — Κάρολος Λενορμάν. — Πέτρος Μαυρομυχάλης. — Καραϊσκάκης. — Κίτζος Τζαβέλλας. — Ἀντώνιος Κριεζής. — Παπανικολῆς. — Γεώργιος Σισσίνης. — Γ. Μιλατίτης. — Κ. Δ. Σκινᾶς. — Α. Ἀρσάκης. — Ζήσης Σωτηρίου. — Ἀναστάσιος Μανάκης. — Παντίης Ῥάλλης. — Μ. Φραγκόπουλος. — Κωνσταντῖνος Λεβίδης. — Δημήτριος Χριστήδης. — Θρασύβουλος Ζαίμης. — Νικόλαος Βεναρδάκης. — Μπρετόν. — Ἀνδρέας Παπαδόπουλος Βρετός. — Αἱ Νεαὶ Ἀῖθραι. — Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀκαδημία. — Μεταξοκλωστήριον Ἀθηνῶν. — Τελετὴ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Στέμματος παρὰ Γεωργίου τοῦ Α'. — Σύλληψις ἀμερικανῶν Πρέσβειων. — Τὸ Μεξικόν. — Τελετὴ τῆς ἐνάρξεως τῆς βιομηχανικῆς ἐκθέσεως ἐν Λονδίῳ κατὰ τὸ 1862. — Ἡ Νύξ. — Ἡ Ἀκρόπολις. — Ναός τοῦ Ὀλυμπίου Διός. — Τὰ Προτύλαια (Ἐἴσοδος τῆς Ἀκροπόλεως). —

Εἰσόδος Προπυλαίων. — Τὰ Προπύλαια. — Ὁ Παρθενών (δπισθόδομος). — Ὁ Παρθενών (πρόναος). — Ὁ Παρθενών (ἐσωτερικόν). — Τὸ Ἐρεχθεῖον. — Αἱ Καρυάτιδες. — Ἡ Ποικίλη Στοά. — Τὸ Θησεῖον. — Τὸ μνημεῖον τοῦ Φιλοπάππου. — Λυσικράτους χορηγικὸν μνημεῖον. — Ἡ Πινακοθήκη. — Τὸ Θέατρον τοῦ Βάχχου. — Ναὸς τοῦ Αἰόλου. — Ἀδριανοῦ Ἀψίς. — Ἀθηνᾶ. — Ἀγαλμα ἀρχαῖκὸν χρωματισμένον (Μαραθωνομάχος). — Τετράδραχμον. — Ναὸς τῆς ἀπτέρου Νίκης. — Τὸ Ἐρεχθεῖον. Τεῖχη τῆς Ἀκροπόλεως (Πελασγικά). — Τεῖχη τῆς Ἀκροπόλεως (ἐγερθέντα παρὰ τοῦ Θεμιστοκλέους). — Πανὸς ἄντρον. — Θέατρον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ. — Ἡ Πύλη τῆς Ἀγορᾶς. — Ναὸς τοῦ Ὀλυμπίου Διός. — Καλλιῤῥόη. — Στάδιον. — Ὁ Ἄρειος Πάγος. — Ἡ Πνύξ. — Ὡσαύτως. — Φυλακὴ τοῦ Σωκράτους. — Τάφος Μουσαίου. — Τάφος τοῦ Κίμωνος. — Γυμνάσιον τοῦ Πτολεμαίου. — Ἀλληγορικὸν ἀγαλμα φυλῆς τινος τῶν Ἀθηνῶν. — Ὑπόγειον τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. — Ἀνάγλυφον. — Ἀνάγλυφον. — Νίκη. — Κεφαλὴ Νίκης (σῶζεται ἐν Παρισίαις). — Ἀνάγλυφον. — Νίκη. — Ἀνάγλυφον τοῦ Παρθενῶνος.

ATHÈNES MODERNE ΑΙ ΝΕΑΙ ΑΘΗΝΑΙ

Κατάλληλον καὶ ὠραῖον στόλισμα διὰ δωμάτιον ὑποδοχῆς (Σαλόνι).

ΗΤΟΙ

Συλλογὴ (Ἄλμπουμ) εἰκόνων τῶν νεωτέρων μνημείων τῶν Ἀθηνῶν.

ALBUM

CONTENANT DES VUES LITHOGRAPHIQUES
DES PRINCIPAUX MONUMENTS
DE LA CAPITALE DU ROYAUME DE GRÈCE

PUBLIÉ PAR
MARINO P. VRÉTO

IN-FOLIO

Première édition avec texte	francs 30
Idem sur papier de Chine	francs 50
Troisième édition sans texte	francs 20

A' Ἐκδοσις μετὰ κειμένου γαλλικοῦ καὶ ἑλληνικοῦ
(ἀπλοῦν δέσιμον). . . . . φράγκα 30

Ὡσαύτως εἰς pap. de Chine (ὠραῖον δέσιμον) (I). φράγκα 50

I' Ἐκδοσις (ἄνευ κειμένου) (ὠραῖον δέσιμον). . φράγκα 20

Παρὰ τῷ ἐκδότη Κ. Μαρίνω Π. Βρετῶ εἰς Παρισίους, 8, rue Miro-ménil, καὶ εἰς Ἀθήνας παρὰ τῷ φωτογράφῳ Κ. Κωνσταντίνῳ, ὁδὸς Αἰόλου, ἀριθ. 20.

(1) Τῆς ἐκδόσεως ταύτης ἐτυπώθησαν μόνον εἰκοσι πέντε ἀντίτυπα καὶ μένουσι ἀπώλητα μόνον πέντε.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΕΚΔΟΤΑΣ.

Παλῶνται εἰς μετρία τιμὰς παρὰ τῷ Κ. Βρετῶ (Paris, 19, rue des Saints-Pères), ἢ ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ φωτογράφῳ Κ. Κωνσταντίνῳ (ἐὰν προπληρῶνται αἱ πρὸς αὐτοὺς στελλόμεναι ἐπιστολαί, ἄλλως δὲν γίνονται δεκταί) αἱ ἐξῆς ξυλλογαφαὶ καὶ ὀρεχθαλογραφαὶ (clichés).

(Ξυλλογραφαί.)

1. Ἰωάννης Κωλέττης. 2. Σίνας. 3. Μάρκος Γιραρδίνος. 4. Ἀνδρέας Μεταξᾶς. 5. Νικόλαος Μαυροκορδάτος (ἡγεμὼν Δακίας). 6. Ἰωάννης Καποδίστριας. 7. Φίλιππος Ἰωάννου. 8. Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης. 9. Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος. 10. Γκίλφορντ. 11. Κωνσταντῖνος Ἀσάπιος. 12. Δημήτριος Ὑψηλάντης. 13. I. Παπαδάκης (καθηγητὴς τῆς ἀστρονομίας). 14. Φαρμακίδης. 15. Ἀνδρέας Μουστοξύδης. 16. Ἦζος Νερουλόσ. 17. Ἀλέξανδρος Ραγκαβῆς. 18. Ἀμαλία πρώτη βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος. 19. Δοῦξ Νικόλαος Λαίχτεμβέργ. 20. Γρηγόριος Ὑψηλάντης (μὲ Ἑλληνικὴν ἐνδυμασίαν). (Ὁ ρεῖχαλογραφαί.)	27. Νικόλαος, ἡγεμὼν Μαυροβουνίου. 28. Ἡ Νῦξ (ἀλληγορία). 29. Ὁ Βῆς τῆς Τυνίας. 30. Γάμος ἐν Ἑλλάδι. 31. Περικλῆς Ἀργυρόπουλος. 32. Σιαμῆλ. 83. Κούζας, ἡγεμὼν Μολδοβλαχίας. 34. Δανιήλ, πρῶν ἡγεμῶν Μαυροβουνίου. 35. Γρηγόριος Ὑψηλάντης (μὲ Εὐρωπαϊκὴν ἐνδυμασίαν). 36. Τελετὴ τῆς ἐνάρεως τῆς Παγκοσμίου Ἐκθέσεως ἐν Λονδίῳ κατὰ τὸ 1862. 37. Τὸ Μεξικόν. 38. Σύλληψις τῶν Πρέσβων τῆς Μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς. 39. Ἡ Νῦξ. 40. Ἡ Ἀκρόπολις. 41. Ναὸς τοῦ Ὀλυμπίου Διός. 42. Τὰ Προπύλαια (Εἰσὸς τῆς Ἀκροπόλεως). 43. Εἰσὸς Προπυλαίων. 44. Τὰ Προπύλαια. 45. Ὁ Παρθενών (δπισθόδομος). 46. Ὁ Παρθενών (πρόναος). 47. Ὁ Παρθενών (ἐσωτερικόν). 48. Τὸ Ἐρεχθεῖον. 49. Αἱ Καρυάτιδες. 50. Ἡ Ποικίλη Στοά. 51. Τὸ Θησεῖον. 52. Τὸ μνημεῖον τοῦ Φιλοπάππου. 53. Λυσικράτους χορηγικὸν μνημεῖον. 54. Ἡ Πινακοθήκη. 55. Τὸ Θέατρον τοῦ Βάχχου. 56. Ναὸς τοῦ Αἰόλου. 57. Ἀδριανοῦ Ἀψίς. 58. Ἀθηνᾶ. 59. Ἀγαλμα ἀρχαῖκὸν χρωματισμένον (Μαραθωνομάχος). 60. Τετράδραχμον. 61. Ναὸς τῆς ἀπτέρου Νίκης. 62. Τὸ Ἐρεχθεῖον. 63. Τεῖχη τῆς Ἀκροπόλεως (Πελασγικά). 64. Τεῖχη τῆς Ἀκροπόλεως (ἐγερθέντα παρὰ τοῦ Θεμιστοκλέους). 65. Πανὸς ἄντρον. 66. Θέατρον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ. 67. Ἡ Πύλη τῆς Ἀγορᾶς. 68. Ναὸς τοῦ Ὀλυμπίου Διός. 69. Καλλιῤῥόη. 70. Στάδιον. 71. Ὁ Ἄρειος Πάγος. 72. Ἡ Πνύξ.

73. Ἡ Πνύξ.	80. Ἀνάγλυφον.
74. Φυλακὴ τοῦ Σωκράτους.	81. Ἀνάγλυφον.
75. Τάφος Μουσαίου.	82. Νίκη.
76. Τάφος τοῦ Κίμωνος.	83. Κεραλὴ Νίκης (σώζεται ἐν Παρισίοις).
77. Γυμνάσιον τοῦ Πτολεμαίου.	84. Ἀνάγλυφον.
78. Ἀλληγορικὸν ἀγάλμα φυλῆς τινοῦ τῶν Ἀθηναίων.	85. Νίκη.
79. Ὑπόγειον τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων.	86. Ἀνάγλυφον τοῦ Παρθενῶνος.

ΚΛΕΙΩ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ.

Ἐκδίδεται ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος.

ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΕΤΗΣΙΑ.

Ἐν Τεργέστη	νέα φιορίνια 12	Ἐν Δακίᾳ καὶ ὅπου τῆς Τουρκίας ἀποστέλλεται τὸ φύλλον διὰ ἑξήρας	φλωρία ὀλλανδ. 3
Ἐν τῇ λοιπῇ Αὐστρίᾳ	" "	Ἐν Γαλλίᾳ	φράγκα 34
Ἐν Ἑπτανήσῳ	φράγκα 33	Ἐν Ἀγγλίᾳ	σελίνια 32
Ἐν Τουρκίᾳ, Αἰγύπτῳ, καὶ Ἑλλάδι (διὰ τῶν αὐστριακῶν ἀτμοπλοίων).	" "	Ἐν Ῥωσίᾳ	ρούβλ. ἄργ. 13
	33	Συνδρομὴ ἑξαμηνιαία, τὰ ἡμίσεα.	

Οἱ ἐπιστέλλοντες αἰτήσεις πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς «Κλειῶς» (Alla Direzione della Gazzetta ellenica CLIO, a Trieste) παρακαλοῦνται ν' ἀπαλλάττωσιν αὐτὴν τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν.

Αἱ συνδρομαὶ γίνονται, παρὰ τοῖς ΚΚ. Ἰ. Δ. Παπανικολά ἐν Κερκύρᾳ· Γεωργίῳ Αὐλίῳ ἐν Ἀργοστολίῳ καὶ Μ. Λιθαδᾷ ἐν Ληξουρίᾳ Κεφαλληνίας· Δ. Ἀνδρεάδῃ ἐν Ζακύνθῳ· Ἰ. Δραγοῦμῃ ἐν Ἀθήναις· Ε. Π. Χριστοδοῦλου ἐν Πάτρας· Γ. Μελισταγαί ἐν Σύρῳ· Ν. Χ. Παλαιολόγῳ ἐν Σμύρνῃ· Γ. Διαλεγμένῳ ἐν Κωνσταντινουπόλει· Γ. Σκαρλατοπούλῳ ἐν Χίῳ· Νικόλαῳ Ἄετος ἐν Κρήτῃ· Σ. Ῥάδῳ ἐν Ἰωαννίνοις· Μ. Βενετοκλεῖ ἐν Ῥόδῳ· Δ. Σκουρτέλῃ ἐν Μιτυλήνῃ· Φ. Βάρδα ἐν Κύπρῳ· Α. Μυλωνᾷ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· Α. Βαμβακᾷ ἐν Καίρῳ· Κ. Γ. Λιτυτσῆνῳ ἐν Γιουργέθῳ· Γ. Δημοπούλῳ ἐν Γαλαζίῳ· Ἰ. Ζαβῶ καὶ Κωνσ. Σιμωνίδῃ ἐν Ἰβραίλᾳ· Δ. Δημοπούλῳ ἐν Ἰασιῳ· Κ. Α. Μεταξᾷ ἐν Κραϊόβᾳ· Χ. Ἰ. Ζῶν ἐν Καλαφατίῳ· Ἰ. Μοροζίνῃ ἐν Ἰσμακλήῳ· Ἀδελφοῖς Σταμπολτζῆ ἐν Καλάμαις· Ν. Βλαχλεῖδῃ ἐν Βουκουρεστίῳ.

Ἡ συνδρομὴ ὀφείλει νὰ προκαταβάλληται.

ΗΜΕΡΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΟΤΕΡΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

Ἐκδίδεται ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος. — Συνδρομὴ ἑτησίᾳ ἐν Αὐστρίᾳ φιορ. 16· ἐν Ἑλλάδι, Ἰονίοις Νήσοις, Τουρκίᾳ, Αἰγύπτῳ, Γαλλίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ, 40 φράγκα· ἐν ταῖς Παραδουνοῖς. Ἡγεμονίας 50 σθάνσινα. — Τιμὴ καταχωρίσεων, σολδία αὐστρ. 30 δι' ἕκαστον στίχον ἐκ 40 στοιχείων. — Τιμὴ ἑνὸς φύλλου, σολδία 35. — Αἱ συνδρομαὶ προπληρώνονται. Ἐπιστολαὶ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἡμέρας μὴ ἀππλάγχμεναι τοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους εἰσὶν ἀπαράδεκτοι. — Ἄπασαι αἱ νέα ἢ ἀνανεούμενα συνδρομαὶ ὀφείλουσιν νὰ λήγουν τὴν 30 ἰουνίου ἢ 31 δεκεμβρίου (ἑ. ν.). — Κατευθυντέον, εἰς Τεργέστην μὲν, A la Rédaction du journal grec Ἡμέρας.

Ἐπιστατοῦσι δὲ καὶ ἀλλαγῶσι, οἱ ΚΚ. Δ. Στουδίτης ἐν Κωνσταντινουπόλει· Χ. Μιχαήλ Δημητρίου ἐν Βουκουρεστίῳ· Δ. Δημόπουλος ἐν Ἰασιῳ· Κ. Θεο-

λόγης ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· Ἰ. Πάρσαλης ἐν Καίρῳ· Ἰ. Α. Παραμυθιώτης ἐν Κερκύρᾳ· Φ. Σαρίκας ἐν Σμύρνῃ· Χ. Ν. Φιλαδέλφειος ἐν Ἀθήναις· Γιακουμόπουλος ἐν Βάρνα· Α. Σ. Ἀγαπητὸς ἐν Πάτρας· Κ. Δαρζηλοβίτης ἐν Θεσσαλονίκῃ· Π. Μιχαηλίδης ἐν Ἰβραίλᾳ· Γ. Δημόπουλος ἐν Γαλαζίῳ· Κ. Μεγακλῆς ἐν Ἀδριανουπόλει· Ἰω. Φωκάς ἐν Κεφαλληνίᾳ· Μ. Σκουρτέλης ἐν Μιτυλήνῃ· Δ. Ἀγγελίδης ἐν Φιλιππουπόλει· Μ. Σκρινῆς ἐν Βηρυτῶν· Γ. Μεταξᾷ ἐν Κραϊόβᾳ· Χριστόφ. Μιχαήλ ἐν Καλαφατίῳ· Γ. Μουσαῖος ἐν Βιδίνῃ· Ν. Γεωργιάδης ἐν Κύπρῳ· Ἰ. Μαλκότσης ἐν Γιουργέθῳ. — Πρὸς τοῦτοις γίνονται δεκταὶ συνδρομαὶ διὰ τῆν ΗΜΕΡΑΝ καὶ εἰς ὅλα τὰ Πρακτορεῖα τῶν ἀτμοπλοίων τῆς Ἐταιρίας Λούδ.

Η ΕΛΠΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ Γ' ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ.

Διὰ τοὺς ἐντότους τοῦ Κράτους. Δραχ. 40
 Διὰ τοὺς ἐκτὸς " " " 50
 Τῶν διὰ τῶν Αὐστριακῶν ἀτμοπλοίων στελλομένων. . . . . " 54
 Τῶν διὰ τὴν Ἀμερικὴν δολάρια δεκά.

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΣ.

Δι' ἕκαστον στίχον λεπ. 50 ἢ κατ' ἀποκοπὴν.
 Διὰ μικροτέρας τῶν 10 στίχων καταχωρήσεις δραχ. 5.
 Γράμματα πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐφημερίδος στέλλονται προπληρωμένα.

ΑΘΗΝΑ

Ἐφημερίς πολιτικὴ καὶ φιλολογικὴ ἐκδιδομένη δις τῆς ἑβδομάδος.

Αἱ συνδρομαὶ γίνονται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Ἀθηνᾶς·	Διὰ τοὺς ἐκτὸς τοῦ Κράτους συνδρομητὰς τοὺς λαμβάνοντας τὸ φύλλον διὰ τοῦ αὐστρ. ἀτμοπλοίου·
Τιμὴ ἑτησίᾳ . . . . . δραχ. 50	Τιμὴ ἑτησίᾳ . . . . . δραχ. 60
" ἑξαμήνου . . . . . " 25	" ἑξαμηνία . . . . . " 30
" τρίμηνου . . . . . " 13	

Αἱ συνδρομαὶ προπληρώνονται, ἐκ δὲ τῶν ἐπαρχιῶν στέλλονται ἐλευθεραὶ παντὸς ταχυδρομικοῦ τέλους. — Οὐδεμίᾳ διατριβῇ, ἢ ἄλλῳ οἰονδήποτε ἔγγραφον δημοσιεύεται ἄνευ πληρωμῆς τοῦ τιμήματος, καὶ ἂν δὲν ᾖναι γεγραμμένα εὐσχημῶς.

Διὰ δὲ τοὺς ἐν Αὐστρίᾳ τιμὴ ἑτησίᾳ δραχ. 60, ὡς προστιθεμένων ἐνταῦθα εἰς ταχυδρομικὰ τέλη 10 λεπτά δι' ἕκαστον φύλλον· διὰ δὲ τοὺς ἐν Μολδοβλαχίᾳ καὶ Ῥωσίᾳ, ὀρ. 72, 50 ὡς προστιθεμένων λεπ. 72.

ΝΕΑ ΠΑΝΔΩΡΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Τιμὴ ἑτησίᾳ συνδρομῆς προπληρωτέα.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἀπριλίου καὶ λήγουσι τὴν 31 Μαρτίου.

Ἐν Ἑλλάδι, ὀρ. 16, ἐλευθέρᾳ ταχυδρομικῶν. — Ἐν Τουρκίᾳ, φράγκα 20, ὀμ. — Ἐν τῇ Ἰονίῳ Πολιτείᾳ, διστ. 3 ὀμ. — Ἐν Δακίᾳ, διὰ μὲν Κωνσταντινουπόλεως, τάλ. Αὐστριακὰ 6, διὰ δὲ Τεργέστης 7 ὀμ. — Ἐν Ῥωσίᾳ, ρούβλ. ἄργ. 6, διὰ Κωνσταντινουπόλεως ὀμ. — Ἐν Αὐστρίᾳ καὶ Γερμανίᾳ, τάλ. Αὐστ. 6, ὀμ. — Ἐν Ἰταλίᾳ, φράγ. 26, ἐλευθέρᾳ ταχυδρομικῶν. — Ἐν Ἀγγλίᾳ, σελίνια 15. Τὰ ταχυδρομικὰ εἰς βάρος τῶν συνδρομητῶν. — Ἐν Γαλλίᾳ, φράγκα 19, ὀμ. — Ἀλλοῦ τῆς Εὐρώπης, φρ. 19, ὀμ. — Ἐν Ἀμερικῇ, δολαρ. 8, ἐλευθέρᾳ ταχυδρομικῶν. — Ἐν Καλκούτῃ, λίρ. στέρλ. 2, ὀμ.

ΕΘΝΟΦΥΛΛΕΞ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ πεντάκις τῆς ἑβδομάδος, ἤτοι δευτέραν, τρίτην, πέμπτην, παρασκευὴν καὶ σάββατον.

Συνδρομὴ ἑτήσια διὰ τοὺς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ συνδρομητάς δρ. 12, ἑξαμηνιαία 6, τριμην. 3.

Διὰ τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους ἑτήσια δρ. 16, ἑξαμηνιαία 8.

Διὰ τὴν Τουρκίαν, Γαλλίαν καὶ Ἀγγλίαν τιμὴ ἑτήσιας συνδρομῆς δραχ. 24, διὰ τὰς Ἡγεμονίας δραχ. 36.

Συνδρομαὶ προπληρώνονται. Γίνονται δέ, ἐν μὲν τῇ πρωτεύουσῃ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Ἐθνοφυλλάκος, κειμενον κατὰ τὴν ὁδὸν Μητροπόλεως ἀριθ. 24. Ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις παρὰ τοῖς ταχυδρομικοῖς ἐπιστάταις. Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ αἱ συνδρομαὶ γίνονται παρὰ τοῖς κ. κ. Κ. Σκόρτσῃ παρὰ τῷ ἑλ. προξεν. Κωνσταντινουπόλ. ὁδὸς Φερμελε-

ζυλιέρ. Α. Γ. Φωτίου ἐν Μιτυλήνῃ· Τόμπα σχολάρχῃ ἐν Κυθονίαις· Γ. Ἰωαννίδῃ ἐν Βραίλῃ· Φ. Βάρδα ἑλληνικῷ προξ. ἐν Κύπρῳ· Μίνω Βενετοκλεῖ ἐν Ῥόδῳ· Κ. Θεολόγῃ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· Ν. Κ. Μητσωτάκῃ ἐν Χανίοις Κρήτης· Κωνστ. Κυρκοπούλῳ ἐν Θεσσαλονικίῃ· Γ. Παπανικολάω ἐν Κερκύρα· Σεργίω Χ. Ραφτάνῃ ἐν Ζακύνθῳ· Γερασίμῳ Χωραφᾷ ἐν Κεφαλληνίᾳ· Σαράντῃ ἐν Μαγχεστρίᾳ.

Τιμὴ καταχωρήσεως δι' ἑκάστην εἰδοποίησιν μέχρι τῶν 10 στίχ. δραχ. 3. Αἱ διατριβαὶ προπληρώνονται κατ' ἀποκοπήν.

ΣΗΜ. Οὐδεμία ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν διατριβὴ δημοσιεύεται χωρὶς νὰ μᾶς εἰδοποίησῃ ὁ ἀρμόδιος ταχυδ. ἐπιστάτης, ὅτι προεπληρώθη τὸ ἀνάλογον ἀντίτιμον τῆς καταχωρήσεως.

LA GRÈCE,

JOURNAL POLITIQUE ET LITTÉRAIRE,

Paraissant tous les vendredis.

ABONNEMENTS.

Pour Athènes..... 20 dr. par an.
Pour les départements.. 24 »
Pour la France et la Turq. 25 »
Pour l'Allemagne et les Principautés Danub.. 32 »

ON S'ABONNE :

A Athènes, au bureau du journal, rue d'Euripide. Dans les départements, chez les directeurs des postes; et à l'étranger, chez les consuls de Grèce.

ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΑ

Συνδρομὴ προπληρωτέα, ἐν Ἀθήναις ἑτήσια δρ. 12, ἑξαμ. 6, τριμ. 3. Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις ἑτήσ. 16, 8, 4. Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, 24, 12. Ἐκδόμενὴ καθ' ἑκάστην πλὴν τῆς τετάρτης καὶ τῆς κυριακῆς.

ΑΥΓΗ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΠΕΝΤΑΚΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ.

Αἱ συνδρομαὶ γίνονται προπληρωτέα. Τιμὴ καταχωρήσεως δι' ἑκάστην στίχον τῶν διατριβῶν ἐξ 20 συλλαβῶν λεπτὰ 20, δι' ἑκάστην εἰδοποίησιν ἀπὸ ἑνα μέχρι 20, διὰ τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δρ. 16. Διὰ τῶν 10 στίχων δρ. 2. Διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δρ. 24.

UN NUMÉRO à PARIS, 15 centimes.

LE TEMPS

LES ABONNEMENTS partent des 1er et 16 de chaque mois.

Μία ἐκ τῶν καλλιτέρων γαλλικῶν ἐφημερίδων.

PRIX DES ABONNEMENTS :

PARIS: Trois mois: 13 fr. — Six mois: 26 fr. — Un an: 52 fr. — Avec la *Revue germanique et française*: Trois mois: 16 fr. 50 c. — Six mois: 32 fr. — Un an: 62 fr.

DÉPARTEMENTS: Trois mois: 16 fr. — Six mois: 32 fr. — Un an: 64 fr. — Avec la *Revue germanique et française*: Trois mois: 19 fr. 50. — Six mois: 38 fr. — Un an: 74 fr.

ANGLETERRE: M. Bender, 8 Little-Newport street, Leicester square, London, W.

ITALIE: M. Schieppati, libraire à Turin.

ALLEMAGNE: M. Alexandre, rue Brûlée, et librairie Treuttel et Wurtz, Grand'rue, à Strasbourg.

ΕΥΝΟΜΙΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ.

(Ἐκδίδεται ἀνὰ πᾶσαν τρίτην καὶ παρασκευὴν.)

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΛΗΡ. ΕΞΩΤ. ἑτήσια..... δραχ. 80 ἑξαμηνιαία..... » 15 ΕΞΩΤ. ἑτήσια..... » 36 ἑξαμηνιαία..... » 18

Αἱ συνδρομαὶ στέλλονται ἐλευθεραὶ, ταχυδρομικῶν τελῶν καὶ πληρώνονται ἀπέναντι ἐντύπων καὶ ἐνυπογράφων ἀποδεικτικῶν.

Τιμὴ καθηγορήσ. κατὰ στίχον λεπ. 40. Αἱ συνδρομαὶ γίνονται ἢ δι' ἐπιστολῆς παρὰ τῇ Διευθύνσει τῆς ἐφημερίδος ἢ ἐν μὲν τῷ ἐσωτερικῷ παρὰ τοῖς Ταχυδρομικοῖς ἐπιστάταις, ἐν δὲ τῷ ἐξωτερικῷ παρὰ τοῖς ΚΚ. Προξένους. Αἰτήσεις στέλλονται ἀπηλλαγμέναι ταχυδρομικῶν τελῶν.

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ.

Ἐκδίδεται τρίτην καὶ παρασκευὴν.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΛΗΡ. ΕΞΩΤΕΡ. ἑτήσια..... 24 ἑξαμηνιαία..... 12 ΕΞΩΤΕΡ. ΓΑΛΛΙΑ καὶ ΑἴΓΑΙΑ Φρ. 28 ΤΟΥΡΚΙΑ καὶ λοιπὴ Εὐρώπη..... 32 ἑξαμηνιαία..... 16

Τιμὴ καταχωρήσεων λεπτὰ 25 τὸν στίχον.

Αἱ συνδρομαὶ γίνονται εἰς τὰ ἀντιπροστέλλοντα μέλη, ἰδίως δὲ παρὰ τοῖς Κ. Κ. Roussin Brothers 4 Mark Lane ἐν Λονδίνῳ· Π. Ἰσθανῶφ ἐν Παρισίοις· Α. Λεονάρδῳ ἐν Μασσαλίᾳ· Γ. Πανᾶ, ἐν Γαλαζίῳ Πᾶσα πρὸς τὴν ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ἀποστολῇ μὴ ἀπηλλαγμένῃ ταχυδρομικῶν τελῶν εἶναι ἀπαράδεκτος.

ΝΕΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΠΟΙΚΙΛΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ

Ἐνθα καὶ συνδιαλέξεις περὶ ὀδοιποριῶν, σιδηροδρόμων, ἀτμοπλοίων κλπ. τὰ πάντα ἐκτεθέντα εἰς γλώσσας τέσσαρας, ἑλληνικὴν, γαλλικὴν, ἀγγλικὴν καὶ ἰταλικὴν, πρὸς χρῆσιν περιηγητῶν καὶ πάσης τάξεως σπουδαστῶν μίᾳ ἢ καὶ πλείονων τῶν γλωσσῶν τούτων.

Τιμᾶται φράγγων πέντε. — Πωλεῖται ἐν Παρισίοις παρὰ τῷ K. Βρετῶ καὶ K. Lainé, 19, rue des Saints-Pères.

LE NOUVEAU GUIDE

DE CONVERSATIONS MODERNES

OU DIALOGUES USUELS ET FAMILIERS

Contenant en outre de nouvelles conversations sur les voyages, les chemins de fer, les bateaux à vapeur, etc., en quatre langues : français, grec moderne, anglais, italien, à l'usage des voyageurs et des personnes qui se livrent à l'étude de l'une ou de plusieurs de ces langues.

Prix : 5 francs, chez M. DURAND, 9, rue des Grès.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ.

Πρόλογος.
Τὸ ῥῆμα ἔχω.
Τὸ αὐτὸ ἐρωτηματικῶς.
— ἀρνητικῶς.
— ἀρνητικῶς τε καὶ ἐρωτηματικῶς.
Τὸ ῥῆμα εἶμαι.
Τὸ αὐτὸ ἀρνητικῶς τε καὶ ἐρωτηματικῶς.
Τὰ ῥήματα ἐν γένει.
Ἀπόλυτα ἀριθμητικά.
Τακτικά ἀριθμητικά.
Κλάσματα.
Πολλαπλασιαστικά.
Οἱ καιροὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ.
Οἱ μῆνες.
Αἱ ἡμέραι τῆς ἐβδομάδος.
Ἑορταί.

ΠΡΩΤΩΝ ΜΕΡΟΣ.

Ἀπλατῶ φράσεις.
Συναπάντησις.
Ἀναχώρησις.
Αἰτήσεις καὶ εὐχαριστήσις.
Βεβαίωσις καὶ ἀρνήσις.
Ἐκφράσεις θαυμασμοῦ.
Πιθανότης.

Δυσαρρέστησις καὶ λύπη.
Ἀποδοκιμασία.
Ἡ ὀργή.
Ἡ γὰρ.
Βουλή.
Τρώγειν καὶ πίνειν.
Νέα.
Ἐργεσθαὶ καὶ ὑπάγειν.
Ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις.
Ἡλικία.
Ἡ ὥρα.
Ἐο καιρός.

ΔΕΥΤΕΡΩΝ ΜΕΡΟΣ.

Εὐκολοὶ διάλογοι.
Ἐο ἀσπασμός.
Ἡ ἐπίσκεψις.
Τὸ πρόγευμα.
Πρὸ τοῦ γεύματος.
Τὸ γεῦμα.
Ἐπιτραπέζις.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Τὸ τέϊον.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Τὸ δεῖπνον.
Πίνειν.
Τὸ σχολεῖον.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Τὰ κατὰ τὴν παράδοσιν.
Διὰ φικιάσιμον κονδυλίου.

Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Περὶ τοῦ γράψαι ἐπιστολήν.
Περὶ ἀγορᾶς.
Διαταγαὶ διὰ τὸ γεῦμα.
Τὰ ὄψαρια.
Τὸ ὄρολόγιον.
Ἡ πρωΐα.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Ἡ ἑσπέρα.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Ἐο χειμῶν.
Ἡ ἀνοιξίς.
Τὸ καλοκαίριον.
Τὸ φθινόπωρον.
Ἀλλαγὴ νομισμάτων.
Ἐρωτήσεις περὶ ὁδοῦ.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Ζήτησις τινοῦ.
Τὸ ράφιμον.
Τὸ πῦρ.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Ἐοπωρικά.
Ἄνθη.
Λαχανικά.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Περίπατος.
Ἡ βρογχή.
Μετὰ τὴν βρογχήν.
Συναπάντησις φίλου.

ΤΡΙΤΩΝ ΜΕΡΟΣ.

Συνήθεις διάλογοι.
Εἰς τὸ σχολεῖον.
Μεταξὺ δύο μαθητῶν.
Ἡ ἐξ ὕπνου ἐγερσις.
Μεταξὺ Γάλλου καὶ Ἄγγλου.
Μετὰ βιβλιοπώλου.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Εἰς ἐργαστήριον.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Ἡ κατοικία.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Μετὰ τοῦ ἐπιπλοποιῦ.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Διὰ τὴν ἀγοράσιν διάφορα πράγματα.
Μεθ' ἑνὸς βράπτου.

Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Μεθ' ἑνὸς ὑποδηματοποιῦ.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Μεθ' ἑνὸς ἱατροῦ.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Τὸ γαρτοποιεῖον.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Εἰς τὸν χορὸν.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Ἐοχήματα μετ' ἀγώνιον.
Εἰς τὸ παντοφορεῖον.
Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως.
Ταξείδιον ἐπὶ σιδηροδρόμου.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Ἐπιβίβασις, ἀπόπλους.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Τὰ κατὰ τὸν διάπλου.
Ἐο κατάπλους (τὸ ἀραγμα).

Ἐν τῷ ξενοδοχείῳ.
Πρὸς ἱπποκόμον.
Πρὸς ξενοδόχον.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.
Ἐν ὀδοιπορίᾳ.
Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις.

TETARTON ΜΕΡΟΣ.

Ἐποδείγματα ἐπιστολῶν.
Διὰ τὴν ἀρχίσιν ἐπιστολήν.
Διὰ τὴν τελειώσιν ἐπιστολήν.
Ἐποδείγματα συναλλαγματικῶν.
Γραμμάτια καὶ ἀποχαί.
Ἐποδείγματα ἐμπορικῶν ἐπιστολῶν.

LES GRECS MODERNES

Mœurs, coutumes, usages, littérature, politique, religion, commerce, marine, etc., par DUVRAY.

1 vol. in-12. — Prix 1 fr. Bruxelles, 1863, A. LACROIX-VERBOECKHOVEN et Co.
Se vend à Paris, chez M. Lainé, 19, rue des Saints-Pères; εἰς Ἀθήνας, παρὰ τῷ K. Wilberg. Ἐν Παρισίοις, παρὰ τῷ K. Βρετῶ.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ λιθοχρωματισμένα τῆς ἐν Παρισίοις Ῥωσικῆς Ἐκκλησίας. Πωλῶνται ἐν Παρισίοις παρὰ τῷ θυρωρῷ τῆς Ἐκκλησίας καὶ παρὰ τοῖς K.K. Martinet, marchands de gravures, πλησίον τῶν Ξενοδοχείων τοῦ Louvre, καὶ τοῦ Grand Hôtel, καὶ παρὰ τῷ K. Βρετῶ.

ΟΔΟΝΤΟΙΑΤΡΟΣ ἐν Παρισίοις, K. Regnart, 25, rue Dauphine, εἰς τὴν Ἐνορίαν τῶν μαθητῶν.

ΤΟ ΛΑΜΠΡΟΤΕΡΟΝ ΛΙΘΟΓΡΑΦΕΙΟΝ τῶν Παρισίων, τὸ τοῦ K. Lemercier, 57, rue de Seine.
Ἐο K. Lemercier δεχεται παραγγελίας. Οἱ ἐπιθυμοῦντες ἀπευθυνθήτωσαν πρὸς αὐτὸν δι' ἐπιστολῶν προπληρωμένων. Λιθογραφεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου.

Ο ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ τῶν Ἀθηνῶν, Δημήτριος Κωνσταντίνος. Παρὰ τὸ Ξενοδοχεῖον τῆς Ἀνατολῆς (Hôtel d'Orient).

Ἐο καλλίτερος χαλκογράφος τῶν Παρισίων. Ἐπισκεπτήρια, κ. τ. λ.

MAISON BOUVET-AGRY

Graveur du Ministère des Affaires étrangères, des Ambassades d'Angleterre, d'Autriche et de Grèce.

Pierres fines, Cachets, Timbres, Boutons de livrée, de diplomatie et de vénerie, Cartes de visite, Cachets, Dijoux pour mariage, Presses pour timbrer son papier.
14, rue Castiglione, Paris. — Une des meilleures maisons de Paris.

LA BULGARIE ANCIENNE ET MODERNE,

SOUS LE RAPPORT

GÉOGRAPHIQUE, HISTORIQUE, ARCHÉOLOGIQUE
ET COMMERCIAL,

par ANDRÉ PAPADOPOULO-VRETOS,

Saint-Petersbourg, 1856, in-8°.

Se vend à Paris, chez l'éditeur de l'*Almanach national*, 19, rue des Saints-Pères. — 5 francs.

Cet ouvrage est le travail le plus complet et le plus intéressant qui ait été fait sur la Bulgarie. Il est indispensable à tous ceux qui veulent avoir des notions claires et précises sur cette nationalité orientale.

Mémoire sur le Pilima (πίλημα), ou espèce de feutre dont les anciens se servaient pour la confection de leurs armes défensives, retrouvé et proposé pour l'usage des armées modernes, par *André Papadopoulo Vretos*. — Brochure in-8°. — Paris, chez Dumaine, 30, rue Dauphine. — 1 franc 50 centimes.

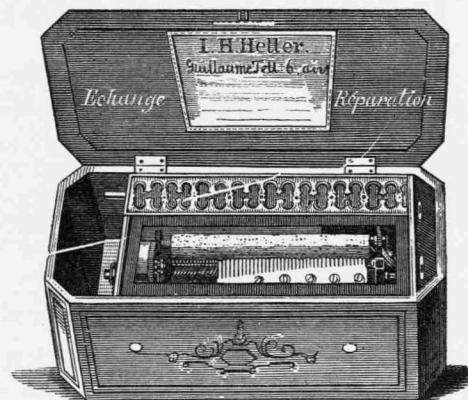
Ce mémoire est très-curieux à consulter et pourrait donner occasion aux hommes pratiques de faire de précieuses applications en ce moment où l'on s'occupe des vaisseaux blindés et cuirassés.

Τὰ ἀνωτέρω δύο πονήματα πωλῶνται ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ K. Wilberg.

AMEUBLEMENTS COMPLETS, 76, *Faubourg Saint-Antoine*. — Maison KRIEGER et Ce, **H. RACAULT, successeur**. — Prix fixe. — Grandes fabriques et magasins de Meubles et Tapisserie.

MANUFACTURE D'ALBUMS, système A. L., breveté s. g. d. g. — **A. LENEGRE**, *rue Bonaparte*, 33. — Reliure et dorure, Albums photographiques, Albums timbres-poste, Maroquinerie et Livres de piété. — PARIS.

Ἴδε σελ. 16 τῶν εἰδοποιήσεων.

CARILLONS

jouant de 4 à 24 airs. Carillons de luxe avec partie de cloches seulement, ou partie de cloches et de tambour, partie de flûte, de voix célestes, de mandoline, etc.

BOITES A MUSIQUE

jouant de 2 à 12 morceaux; quelques-unes avec nécessaire, finement sculptées ou peintes. Portecigares à musique, chez M.

J.-H. HELLER, A BERNE (Suisse).

Réparation de boîtes et carillons dérangés.

Affranchir.

Μηχανικαὶ μουσικαὶ, Ὀργανα, κ. τ. λ. Εἰς λίαν συμφερούσας τιμάς.

Αἱ πρὸς τὸν κατασκευαστὴν K. HELLER, BERNE (Suisse), ἐπιστολαὶ νὰ στέλλωνται ἐλεύθεραι παντὸς ταχυδρομικοῦ τέλους.

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΤΩΝ ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ.

Ὁ κύριος Π. Λάμπρος, γνωστός νομισματολόγος διὰ πλείστας πραγματείας αὐτοῦ, αἵτινες δημοσιευθεῖσαι ἐν τῇ Νέᾳ Πανδώρα κατεχωρίσθησαν καὶ εἰς τὰ περιοδικὰ συγγράμματα τῶν Παρισίων Revue numismatique καὶ Bulletin archéologique de l'Athénéum français, ἠσχολήθη ἐν Κερκύρα ἀπὸ εἰκοσιν ἤδη ἐτῶν, συνάγων τὰ ἀρχαῖα νομίσματα τῆς Ἑπτανήσου. Δι' ἀτρυτῶν δὲ κόπων κατώρθωσεν ἤδη νὰ κατέχη, ὡς πρὸς τὰς νήσους ταύτας, τὴν πλουσιωτέραν συλλογὴν τῆς Εὐρώπης. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ κύριος Λάμπρος δὲν περιωρίσθη μόνον εἰς ὅσα νομίσματα αὐτὸς ἐπιτοπίως ἠδυνήθη ἐπὶ πολλὰ ἔτη νὰ συλλέξη, ἐν Κερκύρα καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις νήσοις, ἀλλ' ἀπέκτησε πολλὰς ἄλλας ὀνομαστάς συλλογὰς ἐκ παλαιῶν χρόνων ὑπ' ἄλλων συγκεροτημένας, ὥστε ἐν τῇ συλλογῇ αὐτοῦ περιλαμβάνονται ὅσα νομίσματα τῆς Ἑπτανήσου ἐκ διαφόρων Βενετικῶν συλλογῶν εἶχε θησαυρίσῃ ὁ ἐν Τεργέστη κύριος Γ. Μανούσης, οὗτινος τὴν συλλογὴν ἠγόρασεν ἀντὶ ταλλήρων 8500· ἡ εἰδικὴ συλλογὴ τῶν Κερκυραϊκῶν νομισμάτων τοῦ ἐν Κερκύρα διασήμου ἱατροῦ Σταματίου Γαγκάδη, ὅστις καὶ αὐτὸς καὶ ὁ πατήρ του κατεγίνοντο ἀνευδρότως εἰς τὴν πάτριον νομισματολογίαν, ἔτι δὲ τὰ νομίσματα τῶν συλλογῶν τοῦ Λευκαδίου Δ. Πετρισοπούλου, τῶν συμπατριωτῶν τούτου Νικολάου Ζαμπελλίου καὶ Σπυρίδωνος Ζαμπελλίου, τοῦ Ἄγγλου Roberts καὶ τοῦ Κεφαλλήνου Τιμάρρα. Τέλος δὲ πάντων διὰ τῶν συνεχῶν ἀποδημιῶν του ἐν Τεργέστη, ἐν Βενετία, ἐν Τρευίζω, ἐν Μεδιολάνοις, ἐν Ταυρίνῳ, ἐν Γενουῇ, ἐν Νεαπόλει καὶ ἐν Βιέννῃ, καὶ ἐκ πλείστων συλλογῶν πωληθεισῶν ἐν Παρισίοις καὶ Λονδίῳ, ἐσταχυολόγησε πᾶν τὸ κατάλληλον πρὸς καταρτισμὸν καὶ συμπλήρωσιν τῆς Ἑπτανησιακῆς συλλογῆς του.

Ἐντεῦθεν δύναται τις νὰ κρίνῃ ὅτι δι' οἰασθῆποτε ποσότητος χρημάτων ἢ περιόδου χρόνων ἤθελεν εἶσθαι ἀδύνατον νὰ σχηματισθῇ πλέον ἄλλη τις ἐφάμιλλος συλλογὴ.

Ἴδου πόσα νομίσματα συγκροτοῦσι τὴν συλλογὴν τοῦ κυρίου Λάμπρου.

Κερκύρας·		
Ἄργυρᾶ	166	
Χάλκινα αὐτόνομα	292	
Αὐτοκρατορικά	82	
Μολύβδιнос σφραγῖς Κωνσταντίνου Μητρο- πολίτου	<u>1</u>	541
Λευκάδος·		
Ἄργυρᾶ	144	
Χάλκινα	<u>190</u>	334
Κεφαλληνίας·		
Κράνης ἀργυρᾶ	8	
— χάλκινα	21	
Πάλης ἀργυρᾶ	9	
— χάλκινα	14	
Πρόνων ἀργυρᾶ	2	
— χάλκινα	5	
Σάμης ἀργυρᾶ	2	
— χάλκινα	<u>23</u>	84
Ζακύνθου·		
Ἄργυρᾶ	19	
Χάλκινα	<u>38</u>	57
		9
Ἰθάκης		5
Κυθήρων		<u>5</u>
Ὀλότης		1,030

Μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν ταύτην ἂν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐν συνόλῳ ὁ Mionnet περιγράφει μόνον 297 νομίσματα Κερκύρας, 105 τῆς Λευκάδος, Κυθῆρων δὲ δὲν ἀναφέρει κανὲν, θέλει πεισθῆ ἀμέσως, ὅτι τὰ πλεῖστα νομίσματα τῆς προκειμένης συλλογῆς ὑπάρχουσι ἀνέκδοτα. Σημειούσθω πρὸς τούτοις ὅτι ἡ διατήρησις πάντων ἐν γένει τῶν τε ἀργυρῶν καὶ χαλκίων νομισμάτων εἶναι ὠραιοτάτη καὶ δυσεύρετος· τινὰ μάλιστα εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέταλλα εἶναι τοσοῦτον ἐξόχου καλλουῆς, ὥστε δύναται νὰ χρησιμεύσωσι ὡς πρότυπον Ἑλληνικῆς τέχνης.

Ἀφοῦ ὁ κύριος Λάμπρος κατώρθωσε νὰ σχηματίσῃ ταύτην μοναδικὴν συλλογὴν, εὐχῆς ἔργον εἶναι νὰ γίνῃ αὕτη κτῆμα ἐθνικὸν καὶ οὐχὶ νὰ μεταβῆ εἰς τὴν ἀλλοδαπήν. Ἐν ᾧ ἤδη ἔχομεν ἐν Ἀθήναις νομισματικὸν μουσεῖον, ὅπερ καθ' ἑκάστην πλουτίζεται διὰ τῶν δωρημάτων τῶν ἀπανταχοῦ ὁμογενῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, διαπρέπει διὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν ἀξίαν τῶν προσφερθέντων νομισμάτων ὁ κύριος Λάμπρος, νῦν σὺν Θεῶ, διὰ τῆς ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος, τὸ ἔθνος ἀπέκτησε τὴν Κέρκυραν ἣτις δύναται νὰ ὑπάρξῃ δευτέρα πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου διὰ τὴν ἱστορικὴν ἀξίαν ἣν ἔχει ἀπέναντι τοῦ ἔθνους καὶ ὡς ἄλλο κέντρον ἐκπαιδεύσεως καὶ διαδόσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ συλλογεὺς ἐν τῇ νηπιακῇ αὐτοῦ ἡλικίᾳ, ὅτε ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1821 ἀπωρᾶνισεν αὐτὸν τοῦ πατρὸς καὶ ἐστέρησε πλουσίας περιουσίας, εὔρεν εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην ἄσυλον καὶ φίλους πολυτίμους, οἵτινες, διὰ τῆς ἀγάπης των καὶ πάσης προστασίας, ἐμετρίασαν τὰ δεινοπαθήματά του, τὸν ἐνεθάρρουναν εἰς τὴν προαγωγὴν του καὶ ἔδωκαν εἰς αὐτὸν τὴν ἣν σήμερον κατέχει κοινωνικὴν θέσιν, ἐπιθυμῆ ἡ συλλογὴ του νὰ μείνῃ ἐν Κερκύρᾳ πρὸς διηνεκὴ μελέτην τῶν εἰς τὴν πάτριον ἱστορίαν ἐπιτοπίως ἀσχολουμένων, καὶ ὡς βᾶσις δευ-

τέρου τινὸς νομισματικοῦ μουσείου, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὴν Κέρκυραν, καθὼς ἐπίσης ἔπρεπε νὰ συστηθῶσιν εἰδικὰ μουσεῖα εἰς πάσας τὰς κυριωτέρας πόλεις τῆς Ἑλλάδος.

Ἄν ὁ κύριος Λάμπρος ἦτο πλούσιος, ἤθελε βεβαίως προσφέρει αὐτὸς τὴν δωρεὰν ταύτην εἰς τὴν Κέρκυραν. Ἀλλὰ πατὴρ ὢν πέντε τέκνων, ἅτινα ὀφείλει νὰ ἀναθρέψῃ καὶ δώσῃ εἰς τὸ ἔθνος καλοὺς πολίτας, δὲν δύναται νὰ τὸ κάμῃ. Οὐδὲ δίκαιον εἶναι εἰς μόνος ἄνθρωπος νὰ ὑφίσταται θυσίας ὑπεράνω τῶν δυνάμεών του. Ἐκείνο ὅμως ὅπερ εἰς δὲν δύναται, δύναται οἱ πολλοί.

Προτείνεται λοιπὸν εἰς τοὺς γενναίους ὁμογενεῖς ἡ ἀγορὰ τῆς συλλογῆς ταύτης ἐπὶ τῇ πληρωμῇ δρ. 30,000 ἐπὶ τῷ ὄρω, ὅτι εἴτε εἷς, εἴτε πλείονες ὑπάρξωσιν οἱ ἀγορασταὶ νὰ προσφερθῇ εἰς τὴν πόλιν τῆς Κερκύρας.

Εἰς τὸ ἐθνοφιλὲς τοῦτο σχέδιον δικαιούμεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν βασιλεὺς καὶ οἱ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν, οἵτινες βλέπουσι κοσμουμένην τὴν πόλιν των διὰ παντοίων καταστημάτων, ἅτινα ἀνηγέρθησαν διὰ τῆς γενναίας συνδρομῆς τῶν ἀπανταχοῦ ὁμογενῶν, θέλουσι προθυμοποιηθῆ ὅπως δράξωσι τῆς εὐκαιρίας νὰ ἀνταποδώσωσι ἐπ' ἐλάχιστον δεῖγμα ἐνδιαφέροντος πρὸς τὴν πόλιν ἐκείνην, ἣτις ἀνεδείχθη ἐνώπιον τοῦ Πανελληνίου τιθεμένη τὴν ἐθνικὴν ἀποκατάστασιν ὑπεράνω παντὸς ὕλικῆς συμφέροντος.

Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ λάβῃ ἀκριβεστέρας πληροφορίας δύναται ν' ἀποτανηθῇ πρὸς τὸν κύριον Μ. Βρετὸν ἢ πρὸς τὸν κύριον Π. Λάμπρον ἐν Ἀθήναις.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟΝ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ.

Τὸ Ἑλληνικὸν Ἐκπαιδευτήριον ἰδρύθη κατὰ τὸ 1849, ὅπως οἱ πόθῳ ἑλληνικῆς παιδείας εἰς αὐτὸ προσερχόμενοι διδάσκονται πᾶσαν τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων τὴν σειράν, μάλιστα δὲ τὸ ἦθος καὶ τὰς ἔξεις αὐτῶν διαπλάττωνται· διότι ἡ μὲν κατ' οἶκον ἀγωγή εἶναι ἔτι ἐν πολλοῖς παρ' ἡμῖν ἀτελής, ἡ δὲ δημοσία διδασκαλία διὰ τὸ πολυἀριθμὸν τῶν τάξεων δὲν καρπορεῖ πρὸς πολλοὺς, ἐκτεθειμένους μάλιστα εἰς τοὺς ἐκτὸς τῆς σχολῆς δυσφυλάκτους κινδύνους. Τέλος πλείστοι τῶν ἐκτὸς οἰκούντων γονέων μὴ ἔχοντες εἰς τίνα νὰ ἐμπιστευθῶσιν ἐνταῦθα τὰ φίλτατα, μετὰ μακροχρόνιον στέρησιν καὶ δαπάνῃ οὐ μικρᾷ, ὑποδέχονται τέλος αὐτὰ τὰς γλυκυτάτας αὐτῶν ἐλπίδας ἀποψεύδοντα.

Τὸ ἑλληνικὸν ἐκπαιδευτήριον μέχρι τοῦ 1860 διήνυσε μακρὰν περίοδον ἀγῶνων καὶ πείρας· περιλαμβάνον δὲ δοκιμωτάτους ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν καθηγητῶν καὶ τὴν ἀγωγήν τῶν ἐκπαιδευομένων κύριον ἔχον μέλημα, παρήγαγεν ἤδη ἀξιολόγους καρπούς· διότι καὶ ἐνταῦθα καὶ πανταχοῦ τῶν μεγάλων ἐστίων τοῦ ἑλληνισμοῦ νέοι εὐπαιδευτοί, ἐπὶ χρηστότητι εὐδοκίμοῦντες, μαρτυροῦσιν ὅτι οἱ μόχθοι αὐτοῦ πολλῶν γονέων ἐλπίδας ἐπλήρωσαν.

Κατὰ δὲ τὸ 1860 ἐγένετο ἀπόπειρα συγχωνεύσεως αὐτοῦ τε καὶ ἐτέρου ἰδιωτικοῦ καταστήματος. Ταύτης δὲ ἕνεκα διαφορῶν λόγων ἀποτυχούσης, ἔτι μᾶλλον ἐγένετο ἐπαισθητὴ ἡ ἀνάγκη καταστήματος τοιαύτας παρέχοντος ἐγγυήσεις ὡς πρὸς τὸν ὀργανισμὸν αὐτοῦ, τὸ πρόγραμμα καὶ τὴν παιδαγωγίαν, ὑπὸ μακροῦ βεβαιουμένης παρελθόντος, ἐν τῇ μέσῳ μάλιστα τοῦ ἕνεκα τοῦ ὑπὲρ τῆς εὐνομίας ἀγῶνος ἐπιγενομένου παρ' ἡμῖν σάλου τοῦ εὐτυχῶς ἤδη παρερχομένου.

Ἐν ᾧ λοιπὸν νέα τις περίοδος ἐθνικοῦ βίου ἀνατέλλει πρὸς ἡμᾶς καὶ ὁ ἑλληνισμὸς συναισθάνεται ἐνδομύχως τὴν ἀνάγκην τοῦ ν' ἀναπτύξῃ δεόντως καὶ ἀσφαλῶς τὰς ἠθικὰς αὐτοῦ δυνάμεις, ὅπως συγκεντρώμενος ἐν τῇ ἐστίᾳ ταύτῃ τῶν πανελλήνων παρασκευασθῇ μὲν εἰς τελεσφόρον ἄμυναν κατὰ τῶν δυσμενῶν κατ' αὐτοῦ ἐπιβουλῶν, πραγματιώσῃ δὲ ποτε καὶ τὰς καλλίστας αὐτοῦ ἐλπίδας, πολλοὶ τῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς ὁμογενῶν ἐξέφρασαν ἡμῖν λίαν προτρεπτικῶς τὴν εὐχὴν τοῦ ν' ἀναλάβωμεν τὰ προσκαίρως διακοπέντα ἔργα τοῦ ἑλληνικοῦ ἐκπαιδευτηρίου, ὅπερ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους διευθύνωμεν. Εὐγνωμονοῦντες λοιπὸν περὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐμπιστοσύνης βαθέως αἰσθανόμεθα τὸ καθήκον τοῦ νὰ καταβάλωμεν πάντα ζῆλον καὶ πᾶσαν μέριμναν οὐδενὸς φειδόμενοι, ὅπως τὸ ἐθνικὸν τοῦτο ἔργον εὐδοκίμησῃ, ἡμεῖς δὲ καὶ εἰς τὸ μέλλον φανῶμεν ἄξιοι τῆς προσδοκίας τῶν εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἐκπαιδευτήριον ἐμπιστευομένων τὰ φίλτατα. Ὅθεν ἀναγγέλλομεν, ὅτι ἀπὸ τῆς α' Σεπτεμβρίου ε. ε. τὸ ἑλληνικὸν

ἐκπαιδευτήριον ἀναλαμβάνει τὰ ἑαυτοῦ ἔργα· καὶ ἐγγράφει μὲν μαθητὰς ἀπὸ τῆς α' Αὐγούστου ὑποβάλλει δὲ αὐτοὺς εἰς τὰς ἀνηκούσας ἐξετάσεις ἀπὸ τῆς 15 τοῦ αὐτοῦ μηνός. Παραλαβὸν δὲ συνέταιρον καὶ συνεργὸν τὸν ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς τὴν εὐδῶσιν αὐτοῦ μοχθήσαντα, τὸν καθηγητὴν Κ. Α. Κωνσταντινίδην, ᾧ ἀνατίθεται ἡ ἐσωτερικὴ κυρίως τοῦ καταστήματος διοίκησις· περιεστοιχισμένον ὑπὸ τῆς στοργῆς τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ τέκνων καὶ τῶν γονέων τῶν τὸν δεσμὸν τῆς ἠθικῆς ταύτης συγγενείας συναισθανομένων· συναρωγὸς ἔχον τοὺς παλαιούς αὐτοῦ καὶ προσφιλεῖς συνεργάτας, καθηγητὰς δεδοκιμασμένης παιδείας, ἐμπειρίας καὶ φιλογενείας τοὺς τὰς ἐπ' ἀγαθῷ κατασκευασθείσας παιδαγωγικὰς αὐτοῦ παραδόσεις ἀγαπῶντας, ἔτι δὲ καθηγητὰς καὶ διδασκάλους δοκιμωτάτους ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἐγκεκριμένων· τέλος κατέχον καλλίστην, εὐρυχωροτάτην καὶ τὴν μόνην ἐπίτηδες ἰδρυμένην ἐνταῦθα οἰκοδομήν, πέποιθεν, ὅτι οἱ νέοι αὐτοῦ ἀγῶνες ἔτι ὀριμωτέρους θέλουσιν ἀποφέρει καρπούς ἐπ' ἀγαθῷ τῶν ἐν αὐτῷ ἐκπαιδευθησομένων. Ὅθεν μετ' ἐλπίδος ἀγαθῆς ἀποδύομενος εἰς τὸν καλὸν τοῦτον ἀγῶνα δὲν ἀμφιβάλλει περὶ τῆς προστασίας καὶ συνδρομῆς τῆς τε κυβερνήσεως καὶ τῶν φιλογενῶν καὶ φιλομουσῶν ὁμογενῶν. Ἐπιτάσσονται δὲ

Οἱ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ἐκπαιδευτήριον προσερχομένων ἀναγκαιότατοι ἐκ τῶν ἀπαιτουμένων ὄρων τοῦ κανονισμοῦ.

Τὸ Ἑλληνικὸν Ἐκπαιδευτήριον περιέχει, α') πάντα τὰ ἐν τοῖς δημοσίοις γυμνασίοις διδασκόμενα μαθήματα· ἔτι δὲ καὶ πάντα τὰ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς σχολείοις διδασκόμενα μετὰ τῶν ὡς πρὸς τὸν ἰδιάζοντα αὐτῷ σκοπὸν ἀναγκαιῶν ἐν τῷ προγράμματι συμπληρώσεων, καὶ τέλος, ὡς παράρτημα, τάξιν προκαταρκτικὴν ἐν ᾗ διδάσκονται μαθήματα ἀντίστοιχα τῶν ἐν τοῖς δημοσίοις σχολείοις μετὰ τοῦ συνδιδάκτικοῦ τμήματος· ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸ Ἑλληνικὸν Ἐκπαιδευτήριον ἀναλαμβάνει καὶ πᾶσαν τὴν παιδαγωγίαν τῶν ἐν αὐτῷ. Τὸ σχολικὸν ἔτος ἀρχεταὶ τῇ α' Σεπτεμβρίου, οἱ δὲ πρόφιμοι συμφέρει νὰ προσέρχωνται τινὰς ἡμέρας πρότερον.

Οἱ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ἐκπαιδευτήριον εἰσαγόμενοι μαθηταὶ διαιροῦνται εἰς τρεῖς κατηγορίας· εἰς τροφίμους, οἰκοῦντας, τρεφομένους, διδασκόμενους καὶ προπαιδευομένους ἐν τῷ καταστήματι· ὑποτροφίμους, διημερεύοντας μόνον ἐν αὐτῷ καὶ τὰ ἄλλα κοινὰ μετὰ τῶν τροφίμων ἔχοντας, μόνον κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, πλὴν τῆς κατοικίας κατὰ καὶ τῆς ἐσπερινῆς τροφῆς· καὶ μαθητὰς ἰδιοτρόφους, ἡ ἐξωτερικοὺς ἐξῶθεν μόνον εἰς διδασκαλίαν προσερχομένους, κατὰ τεταγμένης ὥρας. Ὅθεν εἰς ἀκριβεστέραν γνῶσιν ἐπισυνάπτωμεν τοὺς ἀναγκαιοτέρους ὄρους ὡς πρὸς τὰς τρεῖς ταύτας κατηγορίας.

α'.) Ἐκαστος τῶν εἰσαγομένων τροφίμων, ἢ ὑποτροφίμων ὀφείλει νὰ ἐμφανίζῃ προστάτην, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ καταστήματι ἐπιτηρητῶν, καθηγητῶν καὶ διδασκάλων, ἀναλαμβάνοντα τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ἠθικάς καὶ χρηματικάς ὑποχρεώσεις τῶν γονέων, ἂν ᾖναι ἀπόντες· αἱ δὲ ὑποχρεώσεις αὗται λαμβάνονται ὑπογραφομένου τοῦ συνήθους ἐν τῷ καταστήματι συμβολαίου, ἢ ἐν ἑλλείψει τούτου, τοῦ παρόντος ἐγγράφου, ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ τοῦ γονέως, ἢ τοῦ ἐπιτρόπου ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι. Τὴν τῶν τροφίμων προστασίαν δύναται ν' ἀναλαμβάνῃ καὶ αὐτὸ τὸ κατάστημα, καθ' ὅσον μόνον ἀφορᾷ τὴν περὶ τῶν ἀναγκαιῶν φροντίδα· ἀλλὰ τότε μετὰ τῆς τριμηνίας προκαταβάλλεται καὶ ποσὸν τι ἀνάλογον τοῦ εἰς τὰ ἔκτακτα ἔξοδα δαπανηθησομένου κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο. Ὁ δὲ προστάτης οὔτε περὶ τῶν ἐνδυμάτων, οὔτε περὶ οὐδενὸς ἄλλου δύναται νὰ συνεννοητῆ ἰδίως μετὰ τοῦ τροφίμου, ἀλλὰ μετὰ τῆς Διευθύνσεως τοῦ καταστήματος.

β'.) Ἡ ἡλικία τῶν εἰσαγομένων τροφίμων ἢ ὑποτροφίμων προσδιορίζεται, εἰς τὴν κατωτέραν τάξιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου ἀπὸ 8-14 ἐτῶν καὶ ἀναλόγως εἰς τὰς λοιπὰς.

γ'.) Τὰ τροφεῖα, μὴ συμπεριλαμβανομένης τῆς εἰς ἐνδύματα, βιβλία, φάρμακα, ἰατρὸν, κόμιστρα, κτλ. ἔκτακτα κατὰ τε τοὺς ἐργασίμους μῆνας καὶ κατὰ τοὺς τῶν διακοπῶν, δαπάνης εἰς τοὺς τροφίμους τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου, προσδιορίζονται εἰς δραχ. 1200 κατ' ἔτος· εἰς δὲ τοὺς τοῦ Γυμνασίου εἰς δραχ. 1440 κατ' ἔτος, προπληρωτέας, κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς τραπέζης διατίμησιν, παρὰ μὲν τῶν ἐν Ἀθήναις, κατὰ τριμηνίαν, παρὰ δὲ τῶν ἐκτὸς, καθ' ἑξαμηνίαν. Οὐδεὶς εἶναι δεκτὸς ἐπὶ τινος μόνον μῆνας, ἀλλ' ἐφ' ὀλόκληρον σχολικὸν ἔτος, ὑποχρεούμενος εἰς τὴν χρηματικὴν καταβολὴν ἂν τε ἐμμεῖνη, ἂν τε ἀποχωρήσῃ. Αἱ παρὰ τῶν τροφίμων 120 ἢ 100 δραχμαὶ κατὰ μῆνα ἐνοοῦνται ἐπομένως πληρωτέαι καὶ κατὰ τὰς διακοπὰς καὶ ὅταν οὗτοι διατριβῶσιν ἐκτὸς τοῦ καταστήματος, ἢ ἀποχωρῶσι. Πᾶσα σειρὰ τριμηνιῶν ἢ ἑξαμηνιῶν ἀρχεται τῇ α' Σεπτεμβρίου.

1. Πλὴν τῶν ὀρισθέντων τροφείων, ὁ προστάτης χορηγεῖ ἔτι διὰ τοῦ καταστήματος εἰς τὸν τροφίμον δραχ. 2 μέχρι 5 κατὰ μῆνα, προπληρωτέας καὶ δαπανηθησομένας παρ' αὐτοῦ εἰς τὰ κατ' ἀρέσκειαν μικρὰ αὐτοῦ ἔξοδα, ἅτινα ὅμως, καταγραφόμενα ὑπὸ τοῦ τροφίμου, ὑποβάλλονται μηνιαίως εἰς τὸν παιδονόμον.

2. Τὰ παρὰ τῶν ὑποτροφίμων κατ' ἔτος τροφεῖα προσδιορίζονται εἰς δραχ. 550 εἰς τὸ Ἑλληνικὸν σχολεῖον καὶ 660 εἰς τὸ Γυμνάσιον, προπληρωτέας κατὰ διμηνίαν καὶ ἐννοουμένας ἐπὶ μὲν τοὺς 10 μῆνας πρὸς δραχμὰς 50 ἢ 60 κατὰ μῆνα, ἐπὶ δὲ τοὺς κατὰ τὰς διακοπὰς δύο μῆνας πρὸς δραχ. 25 ἢ 30. Προπληρόνται δὲ αὗται ὡς ἑξῆς· ἀπὸ α' Σεπτεμ-

βρίου μέχρι α' Νοεμβρίου δραχ. 100 ἢ 120. Ἀπὸ α' Νοεμβρίου — α' Ἰανουαρίου 100 ἢ 120. Ἀπὸ α' Ἰανουαρίου — α' Μαρτίου 100 ἢ 120. Ἀπὸ α' Μαρτίου — α' Μαΐου 100 ἢ 120 καὶ ἀπὸ α' Μαΐου — α' Σεπτεμβρίου 150 ἢ 180.

3. Τὰ διδάχτρα τῶν ἰδιοτρόφων ὀρίζονται ἐν μὲν τῷ προκαταρκτικῷ τμήματι εἰς δραχ. 15, ἐν δὲ τῷ Ἑλληνικῷ σχολείῳ εἰς δραχ. 25 προπληρωτέας κατὰ μῆνα.

4. Τὰ δὲ τῶν ἐξωτερικῶν ὀρίζονται ἐν μὲν τῷ προκαταρκτικῷ τμήματι εἰς δραχ. 12, ἐν δὲ τῷ Ἑλληνικῷ σχολείῳ εἰς δραχ. 20, ἐν δὲ τῷ Γυμνασίῳ εἰς δραχ. 25 ἐπίσης κατὰ μῆνα προπληρωτέας.

5. Ἀφ' οὗ προκαταβληθῆ ἢ τριμηνία, ἢ ἡ ἑξαμηνία, ὁ γονεὺς τοῦ τροφίμου, ἢ ὁ ἐπίτροπος πρέπει νὰ τηρῆ ἑτοίμη καὶ τὴν ἐπομένην. Οἱ γονεῖς ἢ οἱ ἐπίτροποι ὑποχρεοῦνται νὰ προαγγέλλωσι τὴν ἀποχώρησιν τῶν τροφίμων τρεῖς μῆνας πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἔτους, τὴν δὲ τῶν ὑποτροφίμων πρὸ διμηνίας· εἰ δὲ μὴ, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν καὶ τοῦ ἐπομένου ἔτους.

6. Τὰ συντελεστικὰ μαθήματα, ὅσων ἀγγλικά, γερμανικά, μουσικὴ, διπλογραφία κτλ. προπληρόνται ἰδιαιτέρως ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τροφίμων, ἢ ὑποτροφίμων τῶν συμπεριληφθησομένων εἰς τὴν ἀνήκουσαν τάξιν.

δ'.) Ἐκαστος τῶν τροφίμων ὀφείλει νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ τὰ ἐξῆς, τὴν προμήθειαν τῶν ὀσίων ἀναλαμβάνει ὁ γονεὺς ἢ ὁ προστάτης, συνεννοούμενος μετὰ τῆς Διευθύνσεως, ἂν δὲν ἀνατεθῆ εἰς τὸ κατάστημα· ἢ δὲ περὶ τούτων φροντίς καὶ συντήρησις εἶναι ἔργον τῆς οἰκονομίας τοῦ καταστήματος.

1. Τὰ τῆς κλίνης· κλίνην σιδηρᾶν κατὰ τὸ ἐν τῷ καταστήματι σχέδιον· στρωμνὴν, 6 σινδόνας, χειμερινὸν καὶ θερινὸν ἐφάπλωμα, προσκεφάλαιον, 4 ἐνειλήματα (καλύφια)· ἔτι δὲ δύο κτένια, ψήκτραν (βούρτσαν), 6 χειρόμακτρα (2 πετσέταις καὶ 4 προσόψια).

2. Τὰ τῆς λινόστολῆς· 12 ὑποχιτώνια (ὑποκάμισα) 6 ἐσώδρακα, 12 ζεύγη περιποδίων (τσοραπίων), καὶ 6 ῥινόμακτρα· ἔτι δὲ δύο κοχλιάτρια ἀργυρᾶ, μικρότερον καὶ μεγαλύτερον, τοῦ μαθητοῦ κεχαρᾶγμένον φέροντα τὸν ἀριθμὸν· τέλος 1 νυκτερινὸν ἐπίβλημα (robe de chambre).

3. Τὰ τοῦ ἱματισμοῦ, ὅστις εἶναι ὁ παρ' ἡμῖν συνήθης, ἀλλ' ὁμοιόμορφος πρὸς πάντας ἀνεξαιρέτως· μίαν πλήρη τοιαύτην ἐνδυμασίαν, θερινὸν πέτασον (καπέλον), χειμερινὸν πῖλον (καπέλον μάλλινον), 2 θερινὰς καὶ 2 χειμερινὰς περισκελίδας (πανταλόνια), 4 περιθωρακίδας (γελέκια), 2 ζεύγη ἀναρτήρων (τιράνταις), 2 θερινούς καὶ 1 χειμερινὸν ἐπενδύτην (παλτὸν), 1 μανδύαν (μαντέλλον)· καὶ 2 ζεύγη χειμερινῶν καὶ

2 ἐαρνῶν κρηπίδων. Πάντα δὲ τὰ σκεύη καὶ ἐνδύματα πρέπει νὰ φέρωσι σεσημειωμένον τοῦ μαθητοῦ τὸν ἀριθμὸν, καὶ νὰ ὦσιν, ὅσα ἀπαιτεῖται, ὁμοίμορφα.

ε'.) Ὁ τροφίμος, ὑποκείμενος εἰς πάσας τὰς ἐσωτερικὰς διατάξεις τοῦ καταστήματος, δὲν δύναται νὰ συνεννοῆται ἰδιαιτέρως μετ' οὐδενὸς τῶν ἐκτὸς τοῦ καταστήματος, οὐδὲ νὰ διατηρῇ ἰδίαν τινὰ ἀλληλογραφίαν ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Διευθύνσεως. Οὐδεὶς δὲ οὐδέποτε ἐξέρχεται μόνος, ἀλλὰ μετὰ τῶν παιδονόμων· καὶ μόνον κατὰ τινὰς ἐορτὰς, ἢ τὰς ὠρισμένας κυριακὰς, οὐχὶ συχνότερον ἢ δις τοῦ μηνὸς δύναται νὰ ἐξέρχεται κατὰ τινὰς ὥρας συνωδευμένος καὶ προσκαλούμενος ὑπὸ τοῦ γονέως, ἢ τοῦ προστάτου, ἀδείᾳ τῆς Διευθύνσεως.

ς'.) Οἱ ὑποτρόφιμοι εἶναι δεκτοὶ μόνον ἐὰν κατοικῶσιν ἐν τῷ πατρικῷ ἢ ἐν συγγενικῷ τινὶ οἴκῳ, ἢ τοῦλάχιστον παρὰ τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτῶν· ἄλλως δὲ εἰς ἑαυτοὺς μόνους ἀνήκοντες εἶναι ἀπαράδεκτοι. Ὑποκείμενοι δὲ ἀκριβῶς εἰς τὰς ἐσωτερικὰς τοῦ καταστήματος διατάξεις, ἔχουσι ὅλα τὰ δικαιώματα τῶν τροφίμων, πλὴν τῆς κατοικίας κτλ. καὶ τῆς ἐσπερινῆς τροφῆς, ἔτι δὲ καὶ τῶν κατὰ τὰς διακοπὰς διατριβῶν καὶ τῶν κατὰ τὰς κυριακὰς καὶ τὰς ἐορτὰς διατριβῶν, καὶ τῆς μελέτης τῶν τροφίμων, ἂν δὲν θέλωσι νὰ συμμετέχωσιν αὐτῆς.

Ἐκαστος ὑποτρόφιμος ὀφείλει νὰ φέρῃ μετ' ἑαυτοῦ τρία χειρόμακτρα (πετσέταις) καὶ 2 κοχλιάρια ἀργυρᾶ, τὰ πάντα φέροντα τὸν ἀνήκοντα ἀριθμὸν.

ζ'.) Οἱ ἰδιότροφοι προσέρχονται κατὰ τὴν 8 ὥραν π. μ. καὶ ἀπέρχονται τοῦ καταστήματος κατὰ τὴν 4 ὥραν μ. μ. ἀριστώντες ἀπὸ τῶν ἰδίων ἐν τῷ καταστήματι μετὰ τῆς δεούσης ἐπιβλέψεως.

η'.) Οἱ δὲ ἐξωτερικοὶ προσέρχονται ἅμα ἀρχομένης τῆς πρὸς αὐτοὺς διδασκαλίας καὶ ἀπέρχονται τοῦ καταστήματος μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς.

Καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ οὐ μόνον ἐξετάζονται τὰς τε ἰδίας καὶ τὰς κοινὰς ἐξετάσεις, ἀλλὰ καὶ ἐξελέγχονται ὑπὸ τοῦ καταστήματος τὰ τῆς διαγωγῆς αὐτῶν διὰ διηγεοῦς πρὸς τοὺς γονεῖς συνεννοήσεως, ἢν εἰς αὐτοὺς κυρίως ἀπόκειται νὰ καταστήσωσιν ὅσον ἔνεστι τελεσφόρον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 10 Ἰουνίου 1864.

Ὁ ἐπιμελητὴς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου
Γ. Γ. ΠΑΠΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὁ συνεπιμελητὴς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου
Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ.

Σ. Ε. Τὸ γνωστὸν εἰς τὸ Πανελλήνιον ὄνομα τοῦ Κ. Γ. Παππαδοπούλου εἶναι ἀποχρῶσα σύστασις τοῦ ἐκπαιδευτηρίου.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΟΜΙΛΟΥΜΕΝΗΣ

ΚΑΙ

ΓΡΑΦΟΜΕΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΚΥΡΙΕ ΒΡΕΤΕ!

Ἀρχαία φιλικὴ σχέσις μοι παρέχει νομίζω, τὸ δικαίωμα νὰ αἰτήσω τὴν φιλικὴν συμβουλήν καὶ τὴν ἀξίμιον συνδρομὴν ὑμῶν εἰς ἐν ἔργον, ὅπερ ἐγὼ θεωρῶν ὡς λίαν κοινωφελὲς ἐπεχείρησα πρὸ πολλοῦ καὶ ἀπεπεράτωσα ἤδη. Συνέταξα ἐν λεξικὸν τῆς ὁμιλουμένης καὶ γραφομένης ἐλληνικῆς γλώσσης. Ἦρχισα πρῶτον καταγράψων τὰς κοινὰς τῆς ὁμιλουμένης λέξεις καὶ προσπαθῶν νὰ εὑρῶ τὴν ἀληθῆ καταγωγὴν ἐκάστης αὐτῶν, διὰ νὰ ἴδω ἂν μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχωσι καὶ σλαβικαὶ καὶ πόσαι ἐπιθυμῶν διὰ τούτου ν' ἀποδείξω, εἰ δυνατόν, ψευδόμενον τὸν Φαλαμεραῦρον περὶ τοῦ ὅτι οἱ νῦν κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος εἶναι Σλάβοι καὶ οὐχὶ Ἕλληνες, ἐὰν ἀπεδείκνυον ὅτι εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν τῶν Ἑλλήνων δὲν ὑπάρχωσι λέξεις σλαβικαί. Συμπέρασμα τῶν ἐρευνῶν μου τούτων ὑπῆρξεν ὅτι εἰς οὐδεμίαν τάξιν τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας ὑπάρχουσι λέξεις σλαβικαί. Διὰ πολλῶν δ' ἐρευνῶν καὶ παρατηρήσεων κατώρθωσα νὰ ἀνεύρω ἐλληνικὴν καταγωγὴν εἰς ἀπάσας σχεδὸν τὰς λέξεις τῆς ὁμιλίας τοῦ κοινοῦ λαοῦ. Τὸ ἔργον ἀπέβη ἀρκετὰ ὀγκῶδες, ἀλλὰ συνάμα καὶ οὐσιῶδες. Ἐπιθυμῶν νὰ τὸ καταστήσω χρῆσιμον εἰς τὸ κοινὸν ἐστοχάσθην νὰ τὸ δημοσιεύσω, ὡς ἦτο συντεταγμένον, καὶ κατὰ τὸν τύπον τῶν ἀτάκτων τοῦ μακαρίτου Κοραῆ· ἀλλὰ συλλογισθεὶς ὅτι δὲν ὑπάρχει λεξικὸν τῆς ὁμιλουμένης, δι' οὗ ξένοι ἐπιθυμοῦντες νὰ μανθάνωσι τὴν νέαν ἐλληνικὴν νὰ εὐρίσκωσι βοήθημα, προέβην εἰς τὴν σύνταξιν τοιοῦτου λεξικοῦ. Καταγράφας ὅλας τὰς ἐν χρήσει παρὰ τῷ λαῷ λέξεις προσέθηκα καὶ ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς ἀπάσας τὰς εἰς χρῆσιν εἰσκαθείσας ἐν τῇ νῦν γραφομένῃ. Ἀποπεράτωσας τὸ ἔργον πρὸ καιροῦ ἐπιθυμῶν νὰ κωτορθῶσω τὴν τύπωσιν, ἀλλ' αὕτη ἀπαιτεῖ ἐπτά ἕως ὀκτὼ χιλιάδας δραχμῶν. Ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν ἔχω εὐκολίαν νὰ καταβάλω τὸ ποσὸν τοῦτο, ἢ κυβέρνησίς μας εὐρίσκεται εἰς ἀνέχειαν, πλούσιοι δὲ φιλόμοσοι καὶ φιλόκαλοι δὲν εὐρίσκονται, δυστυχῶς, ἐν-

ταῦθα, ἐνόμισα καλὸν νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν συμβουλὴν καὶ τὴν συνδρομὴν ὑμῶν. Νομίζετε ὠφέλιμον τοιοῦτον λεξικὸν εἰς τὸ ἔθνος μας, ἀφοῦ οὐδὲν τοιοῦτον ἄχρι τοῦδε ἐξεδόθη; Δοθέντος τούτου, εἶναι δυνατὸν νὰ εὐρεθῇ εἷς ἡ καὶ πλείονες ἵνα καταβάλωσι τὰ ἐξοδα λαμβάνοντες τριακόσια ἢ τετρακόσια ἀντίτυπα τοῦ λεξικοῦ ἂν θέλωσι νὰ διανέμωσι ταῦτα δωρεὰν εἰς τὰ σχολεῖα, ἢ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν εἰς χρήματα ἐκ τῶν πρώτων πωληθησομένων; Ἡ τιμὴ τοῦ λεξικοῦ προσδιορίζεται εἰς δρ. εἴκοσι. Ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων δύνασθε νὰ διαπραγματευθῆτε, ἂν ὑπάρχη περίπτωσις. Ἄν ὁμως τοιοῦτόν τι δὲν παρουσιάζεται, δύνασθε νὰ εὐρηγῆτε συνδρομητὰς αὐτόσε ὅπως οὖν ἱκανοῦ ἀριθμοῦ, ὥστε ὑπαρχούσης βεβαιότητος τῆς ἐκ τῶν συνδρομητῶν τούτων ὠφελείας, ἂν ὑπάρξωσι μάλιστα καὶ ἄλλοι ἐνταῦθα καὶ ἀλλαχοῦ τοιοῦτοι, νὰ ζητήσωμεν ἐνταῦθα τυπογράφον δυνάμενον ν' ἀναδεχθῇ τὴν τύπωσιν ὑπὸ τὴν ἀσφάλειαν ταύτην; Περὶ πάντων τούτων ἐλπίζω ὅτι θέλετε εὐαρεστηθῆναι νὰ μοὶ ἀπαντήσητε, καὶ ὅτι, ἐν παντελεῖ πάντων τούτων ἀποτυχία, θέλετε μοὶ δώσει συμβουλὴν περὶ τῆς εὐδοώσεως τοῦ ἔργου μου. Δὲν εἶναι ἴσως περιττὸν νὰ προσθέσω εἰς ὑμᾶς ὅτι εἰς πᾶν μέσον ἐπιτυχίας ἐνεργηθησόμενον δι' ὑμῶν θέλετε ἔχει τὴν ἀπειρον εὐγνωμοσύνην μου.

Δεχθῆτε τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεως καὶ θεωρεῖτε με πάντοτε ὄσος ὑποσημειοῦμαι.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Ἰαν. 1864.

Ὁλως πρόθυμος φίλος,

Δ. ΑΙΝΙΑΝ.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΕΙΔΗ,

εἶδη διὰ γραφεῖον, χρώματα, παιγνίδια, φωτογραφεῖον ἐν τῷ αὐτῷ καταστήματι· ὁ ἀγοράζων διὰ δέκα φράγκα πραγματείας, λαμβάνει δωρεὰν μίαν εἰκόνα φωτογραφικὴν ἑαυτοῦ.

SUSSE FRÈRES,

31, PLACE DE LA BOURSE, 31.

Brevetés de LL. MM. l'Empereur et l'Impératrice, et du roi des Pays-Bas. Exposition publique d'objets d'art, tableaux, bronzes, pendules, fantaisies, papeterie de luxe et de bureau, couleurs, jouets d'enfant, librairie illustrée, etc.

Diaphanie, décalcomanie, atelier de photographie artistique pour portraits et reproductions.

Diez francs d'acquisitions donnent droit en prime à un bon de portrait sur carte. — Pour la garantie de l'acheteur tout est marqué en chiffres connus.

ΘΕΑΤΡΑ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ.

TIMAI ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ.

THÉÂTRES DE PARIS.

PRIX DES PLACES.

Tous les théâtres jouent chaque soir, à l'exception de l'Opéra, ouvert seulement le lundi, le mercredi et le vendredi, et du Théâtre-Italien, ouvert du 1er octobre au 1er avril, les mardis, jeudis, samedis. Pendant l'hiver, ces deux théâtres donnent aussi alternativement des représentations extraordinaires le dimanche. L'Odéon fait relâche du 1er juin au 1er septembre. Dans tous les théâtres, les places prises en location coûtent en plus de 50 c. à 2 fr. 50 c., selon la place louée; il n'y a aucune règle. Les prix varient selon les théâtres. Les représentations commencent de 6 h. à 8 h.

Opéra. — Premières loges de face, avant-scène des premières et stalles d'amphithéâtre, 12 fr. — Baignoires d'avant-scène et stalles d'orchestre, 10 fr. — Baignoires, premières loges, avant-scène des deuxièmes, et deuxièmes loges de face (1er étage au-dessus du foyer), 8 fr. — Deuxièmes loges de côté, 7 fr. — Troisièmes loges de face, 6 fr. — Parterre, 5 fr. — Troisièmes loges de côté et quatrièmes loges de face, 4 fr. — Quatrièmes loges de côté, amphithéâtre des quatrièmes, et cinquièmes loges de face, 2 fr. 50.

Théâtre-Français. — Avant-scène du rez-de-chaussée et loges du premier rang, 9 fr. — Loges du rez-de-chaussée, loges du premier rang découvertes, et fauteuils de balcon, 6 fr. 60 c. — Loges du deuxième rang de face (fermées), 6 fr. — Loges du deuxième rang découvertes, fauteuils d'orchestre et fauteuils de la première galerie, 5 fr. — Loges du deuxième rang de côté, 4 fr. — Loges du troisième rang fermées ou découvertes, 3 fr. — Parterre et fauteuils de la galerie des loges

du troisième rang de face, 2 fr. 50 c. — Loges du quatrième rang, 2 fr. — Troisième galerie, 1 fr. 50 c. — Amphithéâtre, 1 fr.

Théâtre-Italien. — Stalles d'orchestre et de balcon, loges du rez-de-chaussée et premières loges de face ou de côté, 11 fr. — Secondes loges de face et secondes loges de côté découvertes, 9 fr. — Secondes loges de côté fermées, 7 fr. — Stalles de galeries des troisièmes, troisièmes loges fermées et parterre, 5 fr. — Quatrièmes loges, 3 fr.

Opéra-Comique. — Avant-scène du rez-de-chaussée, avant-scène des premières et premières loges avec salon, 7 fr. — Fauteuils de balcon, 6 fr. 50 c. — Fauteuils d'orchestre, fauteuils des premières, baignoires, premières loges de face sans salon, deuxièmes loges de face avec salon, 6 fr. — Avant-scène des deuxièmes, deuxièmes loges de face sans salon, deuxièmes loges de côté avec salon, 5 fr. — Deuxièmes loges de côté sans salon et stalles d'orchestre, 4 fr. — Deuxième galerie et son avant-scène, 3 fr. — Parterre, 2 fr. 50 c. — Troisièmes loges de face, 2 fr. — Troisièmes loges de côté et quatrièmes loges, 1 fr. 50 c. — Amphithéâtre, 1 fr.

Odéon. — Avant-scène du rez-de-chaussée et des premières, 6 fr. — Loges à salon, 6 fr. — Premières loges fermées de face, 5 fr. — Fauteuils d'orchestre, 4 fr. — Fauteuils de la première galerie, 3 fr. 50 c. — Fauteuils de balcon, premières loges de balcon, stalles d'orchestre, baignoires, deuxièmes loges découvertes, 3 fr. — Avant-scène des deuxièmes loges, 2 fr. 50 c. — Deuxièmes loges et parterre, 2 fr. — Seconde galerie, 1 fr. 50 c. — Troisième galerie et avant-scène des troisièmes, 1 fr. — Amphithéâtre des troisièmes, 75 c. — Amphithéâtre des quatrièmes, 50 c.

Théâtre-Lyrique (nouveau théâtre de la place du Châtelet). — Avant-scène du rez-de-chaussée et baignoires d'avant-scène, 8 fr. — Baignoires, 5 fr. — Fauteuils d'orchestre, 5 fr. (en location, 7 fr. 50 c.). — Pourtour, 4 fr. — Stalles de parterre, 2 fr. 50 c. — Avant-scène d'entre-sol, 8 fr. — Loges d'entre-sol et fauteuils de balcon, 6 fr. — Avant-scène des premières loges, 4 fr. — Premières loges, 5 fr. — Avant-scène de la galerie et fauteuils de la galerie, 3 fr. — Stalles de face, 2 fr. 50 c. — Stalles de côté, 2 fr. — Amphithéâtre, 1 fr.

Gymnase-Dramatique. — Loges d'avant-scène du rez-

de-chaussée, du premier et du deuxième étage, premières loges, 6 fr. — Fauteuils d'orchestre et de balcon, 5 fr. — Baignoires et deuxièmes loges de face, 4 fr. — Deuxièmes loges de côté, 3 fr. — Troisièmes loges d'avant-scène et stalles d'amphithéâtre, 2 fr. 50 c. — Troisièmes loges de côté et parterre, 2 fr. — Quatrièmes loges, 1 fr. 25 c. — Galerie des quatrièmes loges, 1 fr.

Vaudeville. — Avant-scène du rez-de-chaussée et des premières, baignoires de face à salons, premières loges de face et de côté, 6 fr. — Avant-scène des deuxièmes, fauteuils d'orchestre et de première galerie, baignoires de face sans salon, 5 fr. — Baignoires découvertes de côté, deuxièmes loges de face, 4 fr. — Deuxièmes loges de côté, 3 fr. — Avant-scène des troisièmes, 2 fr. 50 c. — Troisièmes loges de face, stalles de balcon des troisièmes, parterre, 2 fr. — Galerie, 1 fr.

Variétés. — Avant-scène des premières et du rez-de-chaussées, baignoires, 6 fr. — Fauteuils d'orchestre et du premier balcon, loges et stalles de la première galerie, 5 fr. — Loges de face du foyer, 4 fr. — Deuxièmes avant-scène du foyer et deuxièmes loges intermédiaires, 3 fr. — Deuxièmes loges de côté et stalles de pourtour, 2 fr. 50 c. — Galerie des troisièmes, troisièmes loges et parterre, 2 fr. — Balcon des troisièmes et premier amphithéâtre, 1 fr. 50 c. — Deuxième amphithéâtre, 1 fr.

Palais-Royal. — Avant-scène, 6 fr. — Premières loges de face et de balcon, fauteuils de balcon, d'orchestre et de première galerie, 5 fr. — Avant-scène des deuxièmes, deuxièmes loges de face, baignoires d'orchestre et de face, balcon des deuxièmes, 4 fr. — Deuxièmes loges de côté, pourtour du rez-de-chaussée, 3 fr. — Avant-scène des troisièmes, 2 fr. 50 c. — Troisièmes loges, stalles des troisièmes galeries, parterre, 2 fr.

Porte-Saint-Martin. — Avant-scène du rez-de-chaussée et des premières, 6 fr. — Premières loges de face et de balcon, baignoires, secondes loges d'avant-scène, fauteuils de balcon, 5 fr. — Fauteuils d'orchestre et secondes loges de face, 4 fr. — Stalles d'orchestre, 3 fr. — Secondes loges découvertes et stalles de galerie, 2 fr. 50 c. — Stalles des troisièmes (de face), 2 fr. — Galerie des troisièmes et parterre, 1 fr. 50 c. — Quatrième galerie, 1 fr. — Amphithéâtre et galerie du cintre, 50 c.

Gaité. — Avant-scène du rez-de-chaussée et des premières loges de la première galerie, 6 fr. — Fauteuils d'orchestre et de la galerie, 5 fr. — Baignoires, 4 fr. — Avant-scène et fauteuils

de la deuxième galerie, stalles d'orchestre, 3 fr. — Stalles de la deuxième galerie, 2 fr. 50 c. — Avant-scène et stalles de la troisième galerie, 2 fr. — Parterre, 1 fr. 50 c. — Amphithéâtre de la troisième galerie, 1 fr. 25 c. — Stalles du quatrième amphithéâtre, 1 fr. — Quatrième amphithéâtre, 50 c.

Ambigu-Comique. — Avant-scène du rez-de-chaussée et des premières, premières loges de face à salon, 6 fr. — Fauteuils du premier rang des premières, fauteuils d'orchestre, et premières découvertes, 4 fr. — Stalles d'orchestre, fauteuils des premières et du pourtour, 3 fr. — Avant-scène des deuxièmes, baignoires, deuxièmes loges de face, et fauteuils du premier rang des deuxièmes, 2 fr. 50 c. — Stalles du pourtour et des secondes, 2 fr. — Secondes galeries et avant-scène des troisièmes, 1 fr. 50 c. — Avant-scène des quatrièmes et parterre, 1 fr. 25 c. — Troisième galerie, 1 fr. — Quatrième galerie, 50 c.

Théâtre impérial du Châtelet (ancien Cirque). — Loges de balcon, 6 fr. — Fauteuils de balcon et d'orchestre, 5 fr. — Stalles d'orchestre et baignoires, 4 fr. — Stalles de galerie et pourtour, 3 fr. — Parterre et premier amphithéâtre, 3 fr. — Deuxième amphithéâtre, 1 fr. — Troisième amphithéâtre, 75 c.

Délassements-Comiques. — Avant-scène du rez-de-chaussée et du premier étage, 6 fr. — Fauteuils d'orchestre, 5 fr. — Loges de balcon, 4 fr. — Fauteuils de balcon, 4 fr. — Loges de face, 3 fr. 50 c. — Stalles d'orchestre, 2 fr. 50 c. — Stalles de deuxième galerie, 1 fr. 50 c.

Théâtre Déjazet. — Avant-scène du rez-de-chaussée, 5 fr. — Loges des premières de face à salon et avant-scène des premières, 4 fr. — Loges et fauteuils d'orchestre, 3 fr. 50 c. — Fauteuils de balcon, 3 fr. — Loges des premières de côté et stalles d'orchestre, 2 fr. 50 c. — Avant-scène des deuxièmes, 2 fr. — Orchestre et stalles des deuxièmes, 1 fr. 50 c. — Parterre et deuxièmes de face, 1 fr. — Deuxièmes de côté, 75 c.

Bouffes-Parisiens. — Avant-scène du théâtre, du rez-de-chaussée et de la première galerie, premières loges de face, fauteuils d'orchestre et de la première galerie, 5 fr. — Premières loges de côté, 4 fr. — Deuxièmes loges, 3 fr. — Stalles d'orchestre, 2 fr. 50 c. — Stalles de la galerie, 2 fr. — Parterre, 1 fr. 50 c. — Deuxième galerie, 1 fr.

Théâtre Beaumarchais. — Avant-scène du rez-de-chaussée et des premières et loges grillées, 3 fr. — Fauteuils d'orchestre et de première galerie, 2 fr. — Stalles d'orchestre et des premières, avant-scène de deuxième galerie, 1 fr. 50 c. — Deuxième galerie de face, 1 fr. 25 c. — Orchestre, 1 fr. — Parterre et balcon des deuxièmes, 75 c. — Troisième galerie et amphithéâtre, 50 c.

Théâtre du Luxembourg. — Avant-scène des premières et du rez-de-chaussée, 2 fr. 50 c. — Fauteuils des premières et d'orchestre, 2 fr. — Loges découvertes, 1 fr. 75 c. — Baignoires, 1 fr. 50 c. — Stalles d'orchestre, 1 fr. 25 c. — Première galerie et secondes loges, 1 fr. — Seconde galerie et orchestre, 75 c. — Parterre, 50 c.

Cirque de l'Impératrice. Ouvert l'été.

Cirque Napoléon. Ouvert l'hiver.

Premières. . . . . 2 francs.

Secondes. . . . . 1 franc.

Les enfants payent place entière.

Théâtre de Robert Houdin. Loges, 4 fr. — Stalles, 3 fr. — Balcon, 2 fr. — Galerie, 1 fr. 50 c. — En location, 1 fr. 50 c. en plus. — Tous les soirs, à huit heures. — Boulevard des Italiens.

OBJETS ÉLÉGANTS DE TOILETTE

SOUS LE PATRONAGE DE LA COUR ET DE L'ARISTOCRATIE DE L'EUROPE
universellement estimés.

ROWLAND'S MACASSAR OIL

Cette huile élégante et parfumée est connue partout pour son suc-
cès sans pareil à restaurer, épaissir et embellir la chevelure. Pour les
enfants c'est inestimable pour assurer la croissance d'une belle che-
velure. PRIX : 3 s. 6 d., 7 s., 10 s. 6 d. (proportionnellement à la
grandeur du flacon), et 21 s. la bouteille.

ROWLAND'S KALYDOR

Préparation botanique orientale, d'une efficacité reconnue infaillible;
éradicative pour toutes les éruptions cutanées, rendant la peau sou-
ple, douce, fraîche, et donnant au teint le coloris d'une brillante
santé. PRIX : 4 s. 6 d. et 8 s. 6 d. le flacon.

ROWLAND'S ODONTO

OU DENTIFRICE DE PERLES.

Préparation d'herbes orientales, d'une valeur inestimable pour la
beauté et la conservation des dents, renforçant les gencives et rendant
l'haleine pure et odoriférante. Il détruit le tartre et ôte les marques de
dépérissement, polit et conserve l'émail, auquel il donne une blan-
cheur de perles. PRIX : 2 s. 9 d. le flacon.

**A. ROWLANDS and sons, Hatton Garden,
London, n° 20.**

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΝ ΤΗ ΑΝΑΤΟΛΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΥΣ

ὁ Κ. PUECH,

εἶναι ὁ καλλίτερος κατασκευαστὴς τῶν ἀναγκαιούτων διὰ τὴν
φωτογραφίαν.

FABRIQUE DE PRODUITS CHIMIQUES L. PUECH,

21, PLACE DE LA MADELEINE,

ÉTABLIE SPÉCIALEMENT POUR LA PHOTOGRAPHIE.

Fabrique de produits chimiques, appareils
et accessoires pour la Photographie ;

Seul Dépositaire à PARIS des objectifs de
DALLMEYER (de LONDRES).

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΜΠΟΡΕΥΟΜΕΝΟΥΣ ΑΓΓΛΙΚΟΝ
ΦΑΡΦΟΥΡΙ (PORCELAINES), ΑΡΓΙΛΟΠΛΑΣΤΑ ΣΚΕΥΗ
(FAÏENCE) ΚΑΙ ΥΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ.

Ὁ Κ. SAMUEL TIPPER

(Longton, Staffordshire Potteries, England)

Εἰδοποιεῖ τοὺς ἐμπόρους καὶ τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην τῶν εἰδῶν τῆς βιομη-
χανίας του ὅτι ἔχει μὲν παντὸς εἶδους πρᾶγμα, δύναται δὲ νὰ προμηθεύσῃ
εἰς μικρὸν χρονικὸν διάστημα ὅποιονδήποτε ποσόν.

Ἔσοροι πληρωμῆς· Συνάλλαγμα ἐπὶ ἐμφανίσει ἐκδιδόμενον ἅμα σταλῆ
ὁ λογαριασμός.

TO IMPORTERS

ENGLISH CHINA, EARTHENWARE, AND GLASS

SAMUEL TIPPER.

Longton, Staffordshire Potteries, England.

In directing the attention of merchants and dealers to his manufac-
tures as above, suitable to the continental and other markets, res-
pectfully solicits their orders, which can be executed to any extent
with promptitude.

Terms: Bank Draft at sight, on transmission of Invoice and Car-
riers receipt note.

A PARIS, RUE ALBOUY, 11.

M. MASNATA,

Manufacture de Boîtes à musique, Horlogerie et Tableaux
mécaniques ;

Boîtes de 4 airs à 48 airs, depuis cinquante francs.

Recueils d'airs de toutes nations. Spécialité d'Harmoniphone.

Μηχανικὰ μουσικὰ. Ἀπὸ πενήντα φράγων καὶ πέραν.

Ἐν ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ, rue ALBOUY, 11.

EN ΚΕΡΚΥΡΑ

ΕΛΛΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ.

(Ἐκδίδεται ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος παρὰ Π. Βραίλα Ἀρμένη.)

Τιμὴ ἑτησίου συνδρομῆς προπληρωτέα·

Ἐν μὲν τῇ Ἑπτανήσῳ, δραχ. 30.

Ἐν δὲ τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι, » 36.

Ἐν δὲ τῇ ἄλλοδαπῇ, φράγκα 36.

LE MONDE ILLUSTRÉ,

24, BOULEVARD DES ITALIENS, PARIS.

Journal hebdomadaire illustré. — Ἑβδομαδιαία ἡμερίς μετὰ εἰκονογραφιῶν.

Τιμᾶται δι' ἓν ἔτος	21	φράγκων.
δι' ἕξ μῆνας	11	»
διὰ τρεῖς μῆνας	6	»

Καὶ τὰ ταχυδρομικά.

Εἰδοποιοῦνται οἱ θαυμασταὶ τοῦ δημοτικοῦ ἡμῶν ποιητοῦ Χρηστοπούλου ὅτι πωλεῖται παρὰ τῷ ἐκδότῃ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου καὶ ἔκδοσις μονόδραχος τῶν Λυρικῶν.

ΑΓΑΘΟΕΡΓΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ.

Αἱ προσφοραὶ γίνονται δεκταὶ ἐπὶ ἀποδείξει παρὰ τοῦ Κυρίου Πέτρου Ῥοδοκανάκη, Ταμίου τοῦ Συλλόγου, rue Louis-le-Grand, ἀριθ. 9. (Ἴδε σελίδα 229 τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου.)

ΛΕΠΡΟΚΟΜΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ.

Αἱ ὑπὲρ τοῦ λεπροκομείου τῶν Ἀθηνῶν συνδρομαὶ γίνονται δεκταὶ εἰς ὅλα τὰ ἑλληνικὰ Προξενεῖα ἐπὶ ἀποδείξει ἐν Παρισίοις, 110, rue Riche-lieu, ἀπὸ τῆς ἐνδεκάτης μέχρι τῆς Μεσημβρίας.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ

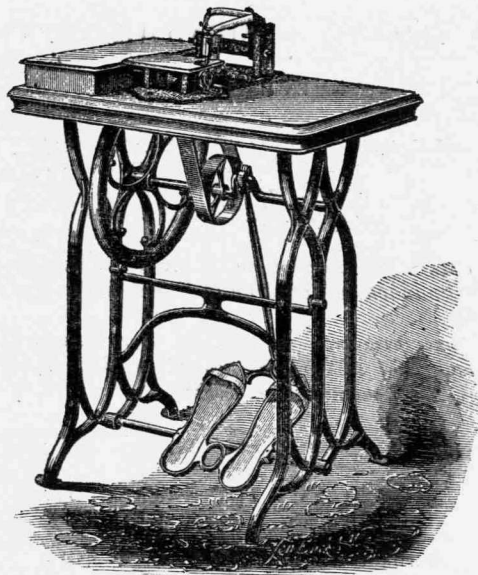
ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ.

Οἱ διευθυνταὶ τοῦ βιβλιοπωλείου τούτου δέχονται πᾶσαν παραγγελίαν, ἐπὶ μετρητοῖς γενομένην, εἴτε διὰ χρηματοδέματος, εἴτε διὰ συναλλάγματος, εἴτε διὰ γραμματίου τοῦ γαλλικοῦ ἢ τοῦ αὐστριακοῦ ταχυδρομείου, καὶ διὰ παντὸς γραμματοσήμου· ἀναδέχονται δὲ τὰ ἔξοδα τῆς ἀποστολῆς. Αἱ πρὸς αὐτοὺς στελλόμεναι ἐπιστολαὶ δεόν νὰ προπληρώνωνται ἄλλως δὲν γίνονται δεκταὶ· νὰ ἐπιγράφωνται δὲ οὕτως· A. M. L'Administrateur de l'*Almanach national de la Grèce*, à Paris, 19, rue des Saints-Pères.

Οἱ αὐτοὶ ἀναδέχονται πρὸς τούτοις τὴν πώλησιν νεοελληνικῶν βιβλίων διὰ λογαριασμὸν τῶν ἐκδοτῶν· αἱ πρὸς αὐτοὺς ἀποστολαὶ δεόν νὰ γίνωνται ἐπίσης ἐλεύθεραι πάσης πληρωμῆς.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ. Τόμοι Γ', Δ', καὶ Ε', ἦτοι ἔτη 1863, 1864 καὶ 1865, φράγκων (ἕκαστος τόμος) 15
 Τῶν τόμων Γ' καὶ Δ' ὑπάρχει ἔκδοσις ἄδετος καὶ μὴ ἐμπεριέχουσα ἀπάσας τὰς εἰκόνας, τιμᾶται ἕκαστος τόμος . . . . . φρ. 6
 Η ΣΕΙΡΑ ΠΑΡΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ (ἔτη 1861, 1862, 1863, 1864 καὶ 1865) τιμωμένη . . . . . φρ. 50
 (Οἱ τόμοι Α' καὶ Β' δὲν πωλοῦνται ἰδιαιτέρως.)
 ΛΥΡΙΚΑ ΧΡΗΣΤΟΠΟΛΟΓΟΥ. Ἐν τομίδιον 146 σελίδων εἰς 32ον χρυσοδε-
 μένον . . . . . φρ. 3
 — Ἐκδοσις ἄδετος . . . . . φρ. 1
 ΜΥΘΟΙ ΒΗΛΑΡΑ. Ἐν τομίδιον 100 σελίδων εἰς 32ον χρυσοδεμένον
 μετὰ πέντε λαμπρῶν χαλκογραφιῶν . . . . . φρ. 3
 — Ἐκδοσις ἄδετος ἄνευ εἰκονογραφιῶν . . . . . φρ. 1
 ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΝ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΝ τοῦ ἔτους 1865, ἔκδοσις χρυσοδε-
 μένη . . . . . φρ. 4
 — Ἐκδοσις ἄνευ χρυσώματος . . . . . φρ. 3
 ΤΕΤΡΑΓΩΣΣΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ, ἑλληνιστί, γαλλιστί, ἰταλιστί καὶ ἀγγλι-
 στί . . . . . φρ. 5
 Αἱ ΝΕΑΙ ΑΘΗΝΑΙ, δεμένη συλλογὴ λιθογραφιῶν τῶν νεωτέρων μνη-
 μείων τῶν Ἀθηνῶν·
 Ἐκδοσις μετὰ κειμένου, ἑλληνιστί καὶ γαλλιστί . . . . . φρ. 30
 — Ὡσαύτως ἐπὶ λαμπροῦ χάρτου (papier de Chine) . . . . . φρ. 50
 — Ἐκδοσις ἄνευ κειμένου . . . . . φρ. 20
 ἘΚΚΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ. — GUIDE D'ATHÈNES, ἑλληνιστί καὶ γαλ-
 λιστί . . . . . φρ. 2

COMPAGNIE MANUFACTURIÈRE DES
MACHINES A COUDRE DE WHEELER ET WILSON
 DE NEW-YORK.

MARTOUGEN

70, boulevard Sébastopol, et 47, rue Impératrice, à Lyon.

La maison la plus ancienne en France dans l'industrie des
MACHINES A COUDRE

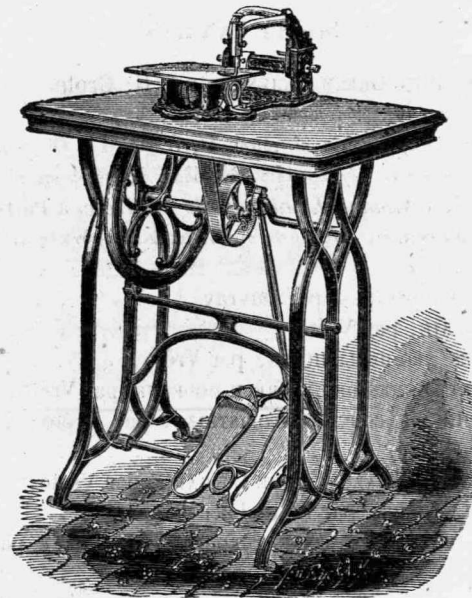
La seule maison qui garantisse pendant quatre ans ses Machines exemptes de tous frais de réparation et d'usure.

Prix :

200, 250, 500, 550 et 575 francs.

On livre avec chaque Machine les guides suivants :

Le Guide à ourler de toutes lancements, le Guide à ganser, le Guide à soutacher, le Guide à ouater sans marquer l'étoffe, le Guide droit et le Guide à marquer les petits plis.

ΜΗΧΑΝΑΙ ΔΙΑ ΡΑΠΤΙΚΗΝ.

MARTOUGEN

έν Παρισίοις, 70, boulevard Sébastopol.

έν Αυτών, 47, rue de l'Impératrice.

Τὸ ἀρχαιότερον κατάστημα τοιοῦτου εἶδους εἰς Γαλλίαν· τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ἐγγυᾶται τὰς μηχανὰς ἐπὶ τέσσαρα ἔτη.

TIMAI

φράγκα· 200, 250, 500, 550 καὶ 575.

BIBLIA ΓΑΛΛΙΚΑ.

- HISTOIRE DE LA GRÈCE ANCIENNE, par G. Grote. — Τόμοι δέκα πέντε, ἕκαστος τόμος. . . . . φρ. 5
 Ἐξεδόθησαν μέχρι τοῦδε οἱ τόμοι Α', Β' καὶ Γ'. Οἱ βουλόμενοι νὰ τοὺς λάβωσι διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἀνεξόδως ἄς πέμψωσι τῷ K. administrateur de l'*Almanach national de la Grèce*, à Paris, 19, rue des Saints-Pères, τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν μετὰ προσθήκης ἐνὸς φράγκου δι' ἕκαστον τόμον.
- LES GRECS MODERNES, par Duvray . . . . . φρ. 1
 LA BULGARIE, par Vréto. . . . . φρ. 5
 MÉLANGES NÉO-HELLÉNIQUES, par Vréto. . . . . φρ. 2
 CONTES ET POÈMES DE LA GRÈCE MODERNE, par Vréto. . . φρ. 2
 BIOGRAPHIE DU COMTE CAPODISTRIAS, par Vréto; 2 volumes in-8°. . . . . φρ. 14
 BIOGRAPHIE DE L'ARCHEVÊQUE BULGARIS, par Vréto. . . φρ. 2
 ILES DE LA GRÈCE, par Louis Lacroix (16 pl.). . . . . φρ. 6
 GRÈCE ROMAINE, BYZANTINE, TURQUE ET RÉGÉNÉRÉE, par W. Brunet de Presle. . . . . φρ. 6
 TURQUIE, 1 vol. 29 f. et 100 grav., par Jouanin. . . . φρ. 6
 ÉGYPTE MODERNE, 1 vol., 41 f., 76 pl., par Marcel. . . φρ. 6

Γεωργίου Σχολαρίου τοῦ καὶ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΘΩΝΟΣ ΑΠΟΡΙΩΝ ΕΠ' ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙ, σύγγραμμα εὔρεθὲν ἐν ἀντιγράφῳ τέως ἀγνώστῳ, διορθωθὲν καὶ ἐκδοθὲν πρῶτον μετὰ τοῦ περὶ Ἐνώσεως ἀνεκδότου Ἀριστοτέλους, καὶ παρεκβολῶν, ὑπὸ Μιναΐδου Μηναῖ. — Βιβλίον πρῶτον (ἀντὶ 8). . . . . φρ. 5

EIKONOΓΡΑΦΙΑΙ.

ἘΛΛΗΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ, LE GREC MODERNE. Λαμπρὰ λιθογραφία χρωματισμένη· τιμᾶται (ἀντὶ 8). . . . . φρ. 5

ANNONCES

DE

L'ALMANACH NATIONAL DE LA GRÈCE

POUR L'ANNÉE 1866.

Sixième année d'existence.

Cent francs la page in-8°, payables après justification.

S'adresser à Paris, à M. Lainé, 19, rue des Saints-Pères.

Tirage de l'*Almanach national de la Grèce* : deux mille cinq cents exemplaires, tous reliés en toile rouge et dorés sur tranche.

L'*Almanach national de la Grèce* circule dans tout l'Orient : Constantinople, Smyrne, Alexandrie, Beyrouth, Saint-Jean-d'Acre (Syrie), Athènes, Corfou, Bucharest, Jassy, Belgrade; dans toutes les colonies grecques : Trieste, Vienne, Odessa, Taganrog, Rostow (Russie), Liverpool, Manchester, Londres, Marseille, Calcutta, etc.

L'*Almanach national de la Grèce* se trouve placé dans les bibliothèques de plusieurs bateaux à vapeur du Levant (Messageries impériales, Lloyd autrichien, Compagnie gréco-anglaise de Liverpool, etc.).

L'*Almanach national de la Grèce* est le seul livre d'étrennes qui existe en langue grecque. C'est plus qu'un

annuaire, c'est un ouvrage périodique à la portée de tout le monde, paraissant une fois par an, dont on collectionne les volumes; aussi la série complète de l'*Almanach national* est-elle très-recherchée.

L'*Almanach national de la Grèce* contient, indépendamment du calendrier de chaque année, des romans, des récits de voyages, des poésies; des travaux inédits sur l'histoire, les sciences, la littérature; des renseignements statistiques, biographiques, commerciaux, etc.

L'*Almanach national* forme un beau volume in-8° de trois cents pages environ, et contenant plus de CENT portraits et vues.

Des arrangements concernant l'annonce peuvent être pris avec le propriétaire de l'*Almanach national de la Grèce*. S'adresser 8, rue Miroménil.

CACHEMIRE DES INDES ET DE FRANCE, DENTELLES.

AU PERSAN, 78, rue Richelieu, coin de celle de la Bourse.

La maison du Persan possède toujours un assortiment considérable de CACHEMIRE DES INDES de dessins entièrement nouveaux, composé de *longs, carrés* et *châles rayés*, depuis les plus modestes jusqu'aux plus riches.

Cette maison achète directement dans l'Inde, ce qui lui permet de vendre à des prix exceptionnels de bon marché qui défient toute concurrence.

Grand choix de *Dentelles blanches, noires*, et *Goupures* de ses fabriques; ses dessins sont sa propriété.

Cachemires français dans tous les prix, garantis pure matière, fabrication supérieure.

Prix fixes marqués en chiffres connus.

ENVOIS A CHOISIR EN PROVINCE.

ΣΑΛΙΑ (λαγούρια) ΤΩΝ ΙΝΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ. — ΤΡΙΧΑΠΤΑ (δαντέλλαι). — Ο ΠΕΡΣΗΣ (au Persan), αριθ 78, της οδού Richelieu, εις την γωνίαν της οδού ταύτης μετά της του Χρηματιστηρίου (Bourse).

Τὸ ἐμπορικὸν κατάστημα ὁ Πέρσης ἔχει σημαντικὴν προμήθειαν λαγουριῶν τῶν Ἰνδιῶν, διὰς διόλου νέων σχεδίων, ἤτοι ἐπιμήκων, τετραγώνων, καὶ γραμμωτῶν, καὶ διαφόρων τιμῶν ἀπὸ τῶν εὐθηνωτάτων μέχρι τῶν ἀριβιωτάτων.

Τὸ κατάστημα τοῦτο προμηθεύεται τὰ ἐμπορεύματα του ταῦτα κατ' εὐθείαν ἐξ Ἰνδιῶν, τοῦθ' ὅπερ τῷ ἐπιτρέπει νὰ πωλῇ ἐξαιρετικῶς εἰς εὐθηνὰς τιμὰς, εἰς τὰς ὁποίας ἄλλο κατάστημα δὲν δύναται νὰ συναγωνισθῇ.

Τρίχαπτα λευκὰ, μαύρα καὶ *guirure* ἐκλεκτὰ τῶν ἐργοστασίων του· τὰ σχέδια αὐτῶν εἶναι ἰδιοκτησία του.

Σάλια Γαλλικὰ διαφόρων τιμῶν, ὑφάσματος καθαροῦ καὶ κατασκευῆς ἐκλεκτῆς. Τιμὴ ἀμετάβητος (prix fixe) γεγραμμένη μετ' ἰδιοκτησίας.

Ἀποστολαὶ κατ' ἐλογὴν εἰς τὰς ἐπαρχίας.

LACROIX-AUDY

BREVETÉ

PASSAGE CHOISEUL, 72-74, PARIS

Fait savoir aux amateurs de coupes anglaises qu'ils trouveront dans sa maison des modèles spéciaux de jaquettes et costumes de fantaisie, pour course, chambre, ville et voyage; ses Knickerbockers pour chasse et campagne, ainsi que ses habits, sont adoptés par les élégants français et étrangers. Le libre-échange lui permet de faire sur ses prix un escompte de 5 %, et 10 % sur les factures dépassant mille francs.

LACROIX-AUDY

BREVETÉ

ΔΙΟΔΟΣ (passage) Choiseul, EN ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ, Αρ. 72.

Εἰδοποιεῖ τοὺς φίλους τῶν ἀγγλικῶν φορεμάτων, ὅτι θὰ εὕρωσιν εἰς τὸ κατάστημά του εἰδικὰ ὑποδείγματα γιανκετῶν καὶ ἐνδυμασίας διαφόρου ρυθμοῦ δι' ἵπποδρόμια, διὰ τὴν οἰκίαν, διὰ τὴν πόλιν καὶ διὰ τὰς ὁδοπορίας. Τὰ Knickerbocker αὐτοῦ ἐπίσης διὰ τὴν θήραν καὶ τὴν ἐξοχὴν, καθὼς καὶ αἱ βελὰ δὰι, του εἰσὶν ἐν γρήσει παρὰ τοῖς κομποῖς τῶν Γάλλων καὶ ξένων. Ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐμπορίου τῷ ἐπιτρέπει νὰ κάμνη ἔκπτωσιν τῆς τιμῆς 5%, καὶ 10% εἰς τὰς ἀγοράς, ὅσαι ὑπερβαίνουσι, τὰ χίλια φράγκα.

ANNUAIRE ENCYCLOPÉDIQUE

Grand in-8° à double colonne, contenant la matière de 10 volumes
AVEC LA BIOGRAPHIE ET DE NOMBREUSES GRAVURES.

PROSPECTUS.

Fondé en 1860, l'ANNUAIRE ENCYCLOPÉDIQUE est aujourd'hui, sans comparaison, le recueil le plus utile de notre époque ; il embrasse tout dans son vaste cadre.

L'infinie variété de ses matières, l'ordre alphabétique, si favorable aux recherches, la valeur des articles, garantie par l'autorité des écrivains, la nouveauté et le piquant des questions de philosophie, de morale, de littérature et d'art, tout fait de l'ANNUAIRE ENCYCLOPÉDIQUE une lecture aussi attachante qu'instructive pour les hommes d'étude comme pour les gens du monde.

Seul recueil de ce genre qui existe en Europe, il remplace une foule de publications nouvelles qu'on n'a pas le loisir de lire, et procure ainsi la double économie d'argent et de temps.

Le *Journal des Débats* a dit, dans un récent article : l'ANNUAIRE ENCYCLOPÉDIQUE est le résumé le plus complet de l'histoire contemporaine et de tout ce qui s'accomplit dans les régions de la politique, dans le domaine de l'intelligence et dans le monde des affaires.

A ces divers titres l'ANNUAIRE est indispensable à tous ceux qui veulent se maintenir au niveau des connaissances de leur époque ; il est en même temps le complément obligé des diverses Encyclopédies et des grands Dictionnaires encyclopédiques dont il s'est écoulé en France plus de 250,000 exemplaires.

Les cinq premiers ANNUAIRES forment une précieuse collection où l'on peut suivre, dans ses phases les plus variées, le mouvement général de l'activité humaine, et tous les progrès de la civilisation dans les différents pays du globe, depuis 1858.

PRIX DE L'ANNUAIRE

Broché, 10 fr. — Demi-reliure anglaise, 12 fr. — Reliure pleine et ornée, 14 fr.

En demandant l'ANNUAIRE relié, on est assuré de posséder sa collection avec une bonne reliure, constamment pareille. — Broché ou relié, il parvient *franco* à qui en adresse le prix en un mandat de poste ou en timbres-poste.

NOTA. — La collection de l'ANNUAIRE contient la matière de 40 volumes de l'in-8° ordinaire, et s'expédie, franco, à qui autorise l'Administration à tirer sur lui un mandat de 50, de 60 ou de 70 fr., selon la reliure demandée.

Écrire à l'Administrateur, rue Neuve-de-l'Université, 6.